ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ»
Ακαδημαϊκό Έτος 2009-2010

Η ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΤΥΠΟ ΑΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΕΓΚΛΕΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ : ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑ

Επιμέλεια - Συγγραφή
ΛΕΥΘΕΡΙΩΤΗΣ Στέφανος
Α.Μ. 3208Μ005

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Μπότση Έλενα
Μέλη Επιτροπής : Ζαραφωνίτου Χριστίνα
Τσίγκανου Ιωάννα

ΑΘΗΝΑ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Α. ΠΡΟΛΟΓΟΣ ... 3
Β. ΠΕΡΙΛΗΨΗ – ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ ... 4
Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ... 5
1. Σκοπός – Αντικείμενο της Εργασίας ... 5
2. Διαμόρφωση Υποθέσεων ... 5
3. Επισκόπηση Βιβλιογραφίας ... 6
4. Δομή της Εργασίας ... 7
Δ. ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΟΙ ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε. ΣΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ... 9
1. Το Φαινόμενο των Αποδράσεων από Σωφρονιστικά Ιδρύματα στην Ελλάδα και η Περίπτωση των Αδελφών Παλαιοκώστα ... 9
1.1. Οι Αποδράσεις στην Ελλάδα ... 9
1.1.1. Εισαγωγή – Νομικό Πλαίσιο ... 9
1.1.2. Περιπτώσεις Αποδράσεων – Διάσημοι Δραπέτες ... 11
1.1.3. Εξήγηση του Φαινομένου των Αποδράσεων ... 14
1.2. Οι Αδελφοί Παλαιοκώστα ... 16
1.2.1. Σύντομο Βιογραφικό ... 16
1.2.2. Οι αποδράσεις του Β. Παλαιοκώστα ... 21
2. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Είδηση ... 24
2.1. Η Επιλογή των Ειδήσεων ... 24
2.1.1. Τι είναι είδηση ... 24
2.1.2. Η Επιλογή των Ειδήσεων και ο Καθορισμός της Ημερήσιας Θεματολογίας των Μ.Μ.Ε. ... 25
2.2. Η Παρουσίαση των Ειδήσεων ... 30
2.2.1. Το Ύφος, η Γλώσσα και οι Τεχνικές Παρουσίασης των Ειδήσεων ... 30
2.2.2. Ο Ρόλος της Φωτογραφίας και της Εικόνας στην Παρουσίαση των Ειδήσεων ... 32
2.3. Αναπαραστάσεις και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ... 34
2.3.1. Γενικά για τις Αναπαραστάσεις ... 34
2.3.2. Οι Κοινωνικές Αναπαραστάσεις για τον Εγκληματία ... 35
2.4. Οι Λειτουργίες των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ... 38
2.4.1. Η Πληροφόρηση του Κοινού ... 38
2.4.2. Η Διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης ... 39
2.4.3. Η Δημιουργία Αισθήματος Φόβου – Ανασφάλειας ... 40
2.4.4. Η Αναπαραγωγή της Κυρίαρχης Ιδεολογίας ... 42
Ε. ΜΕΡΟΣ Β΄ : Η ΕΡΕΥΝΑ ... 44
1. Παρουσίαση και Μεθοδολογία της Έρευνας ... 44
1.1. Παρουσίαση της Έρευνας ... 44
1.1.1. Προετοιμασία της Έρευνας ... 44
1.1.2. Κύρια Φάση της Έρευνας ... 45
1.1.3. Επεξεργασία των Στοιχείων ... 50
1.2. Μέθοδος της Έρευνας ... 51
1.2.1. Παρουσίαση της Ανάλυσης Περιεχομένου ... 51
1.3. Δυσχέρειες της Έρευνας ... 56
1.3.1. Οι Χρονικοί Περιορισμοί ... 56
1.3.2. Η Συλλογή του Υλικού και της Βιβλιογραφίας ... 57
1.3.3. Η Έλλειψη Ερευνητικής Εμπειρίας ... 57
2. Η Έρευνα των Δημοσιευμάτων του Τύπου ... 59
2.1. Ποσοτική Προσέγγιση ... 59

2.2. Ποιοτική και Συγκριτική Έρευνα των Πρωτοσέλιδων 61
2.2.1. Κωδικοποίηση των Πρωτοσέλιδων της Πρώτης Απόδρασης 62
2.2.2. Συμπεράσματα 64
2.2.3. Κωδικοποίηση των Πρωτοσέλιδων της Δεύτερης Απόδρασης 69
2.2.4. Συμπεράσματα 72
2.2.5. Γενικά Συμπεράσματα 76
2.3. Ανάλυση των Ρεπορτάζ των Εφημερίδων 78
2.3.1. Ανάλυση των Ρεπορτάζ της Πρώτης Απόδρασης 79
2.3.1.1. Θεματική Ανάλυση 79
2.3.1.2. Περιγραφή Συμβάντος 80
2.3.1.3. Εικόνα Δραπετών 81
2.3.1.4. Εικόνα Αρχών – Φρουρών 83
2.3.1.5. Εικόνα Κυβέρνησης 85
2.3.1.6. Η Χρήση των Φωτογραφιών στην Παρουσίαση της Απόδρασης 86
2.3.2. Ανάλυση των Ρεπορτάζ της Δεύτερης Απόδρασης 87
2.3.2.1. Θεματική Ανάλυση 87
2.3.2.2. Περιγραφή Συμβάντος 89
2.3.2.3. Εικόνα Δραπετών 92
2.3.2.4. Εικόνα Αρχών – Φρουρών 95
2.3.2.5. Εικόνα Κυβέρνησης 99
2.3.2.6. Η Χρήση των Φωτογραφιών στην Παρουσίαση της Απόδρασης 102
2.4. Σύνοψη Αποτελεσμάτων της Έρευνας 104
ΣΤ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ 107
Ζ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 110
1. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 110
2. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 114
3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ 116
4. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ 117
Η. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 118
1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ : Τα Πρωτοσέλιδα των Εφημερίδων 118
2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄ : Τα Άρθρα των Εφημερίδων 131

Α. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτελεί το επιστέγασμα δύο χρόνων συμμετοχής και παρακολούθησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημονικών με τίτλο «Σύγχρονη Εγκληματικότητα και η Αντιμετώπισή της».

Το θέμα της εργασίας προτάθηκε από την Δρ. κ. Μπότση Έλενα που ανέλαβε και την επίβλεψή της, και είχε ως θέμα τις αναπαραστάσεις στον έντυπο τύπο των αποδράσεων εγκλείστων από σωφρονιστικά ιδρύματα, με επίκεντρο την περίπτωση του γνωστού δραπέτη Β. Παλαιοκώστα.

Η εργασία χρειάστηκε περί τους επτά μήνες για να ολοκληρωθεί, με πολλές ώρες προσωπικής δουλειάς, αλλά και την πολύτιμη βοήθεια της επιβλέπουσας καθηγήτριας. Με τον τρόπο αυτό ξεπεράστηκαν δυσκολίες που παρουσιάστηκαν στην επεξεργασία του ερευνητικού υλικού, αλλά και τη συγγραφή και διόρθωση της εργασίας.

Θερμές λοιπόν ευχαριστίες στην επιβλέπουσα καθηγήτρια Δρ. κ. Μπότση αλλά και στους λοιπούς καθηγητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος για τη συμμετοχή τους και την προσφορά τους.

Ολοκληρώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω και τον προϊστάμενό μου κ. Ι. Κ. για την πολύτιμη συνεισφορά του έντυπου αρχείου του με δημοσιεύματα για τον Β. Παλαιοκώστα, χωρίς τη οποία δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί η συλλογή του ερευνητικού υλικού της εργασίας.

Β. ΠΕΡΙΛΗΨΗ – ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται τον τρόπο με το οποίο παρουσίασε ο τύπος στην Ελλάδα τις δύο αποδράσεις με ελικόπτερο του γνωστού κακοποιού Β. Παλαιοκώστα από τις Φυλακές Κορυδαλλού τον Ιούνιο του 2006 και τον Φεβρουάριο του 2009, καθώς και τις αναπαραστάσεις που προέβαλλαν περισσότερο στα πρωτοσέλιδα και στα ρεπορτάζ των εσωτερικών σελίδων τους.

Η παρουσίαση των δύο αποδράσεων και οι αναπαραστάσεις που προβλήθηκαν επιβεβαίωσαν τον τρόπο λειτουργίας των σύγχρονων Μ.Μ.Ε. που βασίζεται στη δημοσίευση εντυπωσιακών ειδήσεων που μπορούν να λειτουργήσουν σαν μαγνήτης για το αναγνωστικό τους κοινό. Εκτός αυτού, η έρευνα που διενεργήθηκε στα πλαίσια της συγγραφής της εργασίας ανέδειξε και τις βαθύτερες επιδιώξεις των εφημερίδων, και κατ'επέκταση των υπολοίπων Μ.Μ.Ε., στην παρουσίαση τέτοιων θεμάτων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση ο τύπος κινήθηκε παρουσιάζοντας αναπαραστάσεις για τρεις «οντότητες» : του δραπέτες, τις κρατικές αρχές – υπηρεσίες και την τότε κυβέρνηση. Οι αναπαραστάσεις στο πρόσωπο των δραπετών εξυπηρετούσαν την προβολή τους ως το στερεότυπο του επικίνδυνου εγκληματία που αποτελεί απειλή για την κοινωνία. Ύστερα όμως από τη δεύτερη απόδραση ο κεντρικός ήρωας (Β. Παλαιοκώστας) αντιμετωπίζεται με περισσότερη συμπάθεια, έχοντας ήδη δημιουργήσει ένα «μύθο» γύρω από το όνομά του.

Οι αναφορές από την άλλη στις κρατικές οντότητες (υπηρεσίες, κυβέρνηση) προσπαθούν είτε να εξυπηρετήσουν στενές κομματικές επιδιώξεις, ανάλογα με την ιδεολογική τοποθέτηση κάθε εφημερίδας, είτε να καλλιεργήσουν ένα αίσθημα φόβου και ανασφάλειας, που πηγάζει από την προκλητική ανικανότητα και ανεπάρκειά τους.

Σε κάθε περίπτωση, ο τύπος στην παρουσίαση των συγκεκριμένων γεγονότων που πραγματεύεται η παρούσα εργασία κατευθύνει την κοινή γνώμη προς συγκεκριμένες απόψεις και θέσεις μέσα από μια λαϊκιστική προσέγγιση, ακουμπώντας ελάχιστα ή καθόλου γενικότερα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις φυλακές και τα προβλήματα του σωφρονιστικού συστήματος στη χώρα μας.

Λέξεις Κλειδιά : Αναπαραστάσεις
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
Έγκλειστοι
Σωφρονιστικά Ιδρύματα

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Σκοπός – Αντικείμενο της Εργασίας

Η συγγραφή της παρούσας διπλωματικής εργασίας εντάσσεται στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σύγχρονη Εγκληματικότητα και η Αντιμετώπιση της» της περιόδου 2008-2010, που διοργανώθηκε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Αντικείμενο της αποτελούν οι αναπαραστάσεις στον ημερήσιο τύπο αποδράσεων εγκλείστων από σωφρονιστικά ιδρύματα και ειδικότερα οι αποδράσεις με ελικόπτερο του Β. Παλαιοκώστα από τις Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού, τον Ιούνιο του 2006 και το Φεβρουάριο του 2009.

Σκοπός της εργασίας είναι να αποτυπώσει και να συγκρίνει τον τρόπο με τον οποίο ο τύπος κάλυψε τα δύο αυτά γεγονότα, καθώς και τις κυρίαρχες αναπαραστάσεις που παρουσιάστηκαν μέσα από τα άρθρα και τα ρεπορτάζ των εφημερίδων. Επίσης, διερευνήθηκαν ζητήματα που σχετίζονται με την επιλογή και παρουσίαση των ειδήσεων, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των εφημερίδων, αλλά και θεμάτων που έχουν να κάνουν με τη λειτουργία του τύπου και γενικότερα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.).

2. Διαμόρφωση Υποθέσεων

Μέσα από την παρουσίαση των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα και των αναπαραστάσεων που προέβαλλε ο τύπος, προσπαθήσαμε να διαπιστώσουμε αν σε αυτή την περίπτωση επαληθεύτηκαν θεωρητικές υποθέσεις που αφορούν τα Μ.Μ.Ε., και κατά συνέπεια τις εφημερίδες :

- Τα Μ.Μ.Ε. προβαίνουν στην επιλογή και δημοσίευση συγκεκριμένων θεμάτων με σκοπό τον εντυπωσιασμό και την έλξη του κοινού
- Η προβολή των ειδήσεων από τα Μ.Μ.Ε., και ιδιαίτερα αυτών του αστυνομικού ρεπορτάζ, γίνεται με τη χρήση συγκεκριμένων τεχνικών και τυποποιημένης γλώσσας, με στόχο τον εντυπωσιασμό και την υπερβολή
- Η παρουσίαση αστυνομικών ειδήσεων από τα Μ.Μ.Ε. προκαλεί φόβο και ανασφάλεια στους πολίτες
- Τα Μ.Μ.Ε. μέσα από την παρουσίαση των ειδήσεων επηρεάζουν τη διαμόρφωση συγκεκριμένων στάσεων από τους θεατές τους απέναντι σε πρόσωπα, θεσμούς και γεγονότα.

3. Επισκόπηση Βιβλιογραφίας

Για τη συγγραφή της παρούσας εργασίας κρίθηκε αναγκαία η προσφυγή σε πλήθος πηγών έντυπων και ηλεκτρονικών. Ξεκινώντας από τα στοιχεία για τις αποδράσεις στην Ελλάδα και τη ζωή του Β. Παλαιοκώστα, σημαντικές πληροφορίες συλλέχθηκαν κυρίως από τα δημοσιεύματα των προς έρευνα εφημερίδων αλλά και τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις. Επίσης από τις ιστοσελίδες http://www.theartofcrime.gr και http://www.enet.gr.

Η συγγραφή του κυρίως θεωρητικού μέρους της εργασίας βασίστηκε σε βιβλιογραφία σχετική με τα Μ.Μ.Ε. και τις κοινωνικές αναπαραστάσεις. Ενδεικτικά πολύτιμα στοιχεία συλλέχθηκαν από τα βιβλία Eco U., *Η Σημειολογία στην Καθημερινή Ζωή*, (μτφ) Αντώνης Τσοπάνογλου, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Μάλλιαρης Παιδεία, 1992, Γκέφου – Μαδιανού Δ. (επιμ.), *Όψεις Ανθρωπολογικής Έρευνας. Πολιτισμός, Ιστορία, Αναπαραστάσεις*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2009, Κουκουτσάκη Α. (επιμ.), *Εικόνες Εγκλήματος*, Αθήνα, Πλέθρον, 2000, Λαμπροπούλου Ε., *Η Κατασκευή της Κοινωνικής Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε. : Η Περίπτωση της Βίας και της Εγκληματικότητας*, Β΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 1999, Λυριντζής Χ., Κομνηνού Μ. (επιμ), *Κοινωνία, Εξουσία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Θεωρία και Πράξη*, Β΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1989, Μπασαντής Δ., Στράτος Κ., *Ο Κόσμος των Ειδήσεων. Από την εφημερίδα στην Τηλεόραση*, Αθήνα, Εκδόσεις Γνώση, 1991, Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, Σεραφετινίδου Μ., *Κοινωνιολογία των Μ.Μ.Ε. Ο Ρόλος των Μέσων στην Αναπαραγωγή του Καπιταλισμού*, Αθήνα, Gutenberg, 1987, Παπαστάμου Σ., Μάντογλου Α. (επιμ.), *Σύγχρονες Έρευνες για την Κοινωνική Ψυχολογία. Κοινωνικές Αναπαραστάσεις*, Αθήνα, Εκδόσεις Οδυσσέας, 1995, Cohen S., *Folk Devils and Moral Panics*, New York, Saint Martin's Press, 1980, Cohen S., Young J., *The Manufacture of News. Deviance, Social Problems, and the Mass Media*, London, Constable, 1988, ενώ πολύτιμη ήταν η συνεισφορά του άρθρου του Βρύζα Κ., *Ο Εντυπωσιασμός στα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 1986, τχ. 61, σελ. 97-123

Περνώντας στο εμπειρικό μέρος της εργασίας, η βιβλιογραφία αφορούσε τη μέθοδο που επιλέχθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας. Ενδεικτικά χρησιμοποιήθηκαν ως βιβλιογραφία τα βιβλία Ιωσηφίδης Θ., *Ανάλυση Ποιοτικών Δεδομένων στις Κοινωνικές Επιστήμες*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική, 2003, Τσουρβάκης Γ. Ε., *Ποιοτική Έρευνα. Οι*

Εφαρμογές της στην Μελέτη των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Αθήνα, Εκδοτικός Όμιλος Συγγραφέων Καθηγητών, 1997, Strauss A., Corbin J., *Basics of Qualitative Research. Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*, 2nd Edition, Thousand Oaks, London, New Delhi, Sage Publications, 1998, Weber R. P., *Basics Content Analysis*, 2nd Edition, U.S.A., Sage Publications, 1990, Flick U., *An Introduction to Qualitative Research*, London, Sage Publications, 1998, Babbie E., *The Practice of Social Research*, 8th Edition, Belmont California, Wadsworth Publications, ce 1998, καθώς και σημειώσεις καθηγητών πάνω στη μεθοδολογία της εγκληματολογικής έρευνας.

Τέλος, για τη διεξαγωγή της έρευνας, βασικό ερευνητικό υλικό αποτέλεσαν τα δημοσιεύματα του τύπου τις ημέρες που ακολούθησαν τις δύο αποδράσεις. Για το λόγο αυτό συλλέχτηκαν τα δημοσιεύματα συνολικά έξι (6) αθηναϊκών εφημερίδων πανελλαδικής εμβέλειας, από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μπότση (http://www.idrbotsi.gr) για την πρώτη απόδραση και τις ιστοσελίδες των εφημερίδων για τη δεύτερη.

4. Δομή της Εργασίας

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελείται από δύο μέρη και το κάθε μέρος, με τη σειρά του, από δύο κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο του Α΄ Μέρους της εργασίας γίνεται μια σύντομη παρουσίαση του φαινομένου των αποδράσεων στην Ελλάδα, του ισχύοντος νομικού πλαισίου για το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, και στη συνέχεια παρουσιάζεται ένα σύντομο βιογραφικό του δραπέτη και καταζητούμενου Βασίλη Παλαιοκώστα [1] καθώς και του αδερφού του Νίκου. Το κεφάλαιο αυτό κλείνει με τη συνοπτική περιγραφή των δύο αποδράσεων, για να κατατοπιστεί ο αναγνώστης σχετικά με το θέμα της έρευνας. Στο δεύτερο κεφάλαιο του ίδιου μέρους αναπτύσσονται ζητήματα που σχετίζονται με τα Μ.Μ.Ε. και τις ειδήσεις. Κατά σειρά υπάρχουν υποκεφάλαια για την επιλογή και τον τρόπο παρουσίασης των ειδήσεων από τα Μ.Μ.Ε., τις αναπαραστάσεις που προβάλλουν και αφορούν τους εγκληματίες, καθώς και τις γενικότερες λειτουργίες που εξυπηρετούν σε μία κοινωνία.

Το Β΄ Μέρος της εργασίας αποτελείται και αυτό από δύο κεφάλαια και αναλογικά είναι μεγαλύτερο σε έκταση, λόγο του μεγέθους του ερευνητικού υλικού το οποίο ήταν μεγάλο σε αριθμό άρθρων και δημοσιευμάτων. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των σταδίων της έρευνας και της μεθοδολογίας που

[1] Ο Β. Παλαιοκώστας απέδρασε για τελευταία φορά στις 22-02-2009 από τις Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού και μέχρι την ολοκλήρωση της εργασίας δεν είχε ακόμα εντοπιστεί και συλληφθή.

ακολουθήθηκε, ενώ γίνεται μνεία και στις δυσχέρειες που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή της. Το δεύτερο κεφάλαιο αποτελεί την κυρίως έρευνα των δημοσιευμάτων του τύπου. Η έρευνα διενεργείται σε τρία επίπεδα. Αρχικά γίνεται μια ποσοτική προσέγγιση της παρουσίασης της είδησης στις εφημερίδες που επιλέχθηκαν, ώστε να προσδιοριστεί αριθμητικά το μέγεθος της ύλης που αφιέρωσαν στην κάλυψη των δύο αποδράσεων. Στη συνέχεια ακολουθεί η ανάλυση περιεχομένου των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων, ενώ το τρίτο μέρος περιλαμβάνει την ανάλυση των ρεπορτάζ. Η ανάλυση των πρωτοσέλιδων και των ρεπορτάζ των εφημερίδων έγινε ξεχωριστά για κάθε απόδραση και στη συνέχεια τα αποτελέσματα αποτέλεσαν αντικείμενο συγκριτικής μελέτης.

Η εργασία ολοκληρώνεται με μια σύνοψη των αποτελεσμάτων της έρευνας και την παράθεση των τελικών συμπερασμάτων. Στη συνέχεια ακολουθεί η βιβλιογραφία, τα πρωτοσέλιδα και τα άρθρα των εφημερίδων, για τον καλύτερο έλεγχο των γραφόμενων στην εργασία από τον αναγνώστη.

Δ. ΜΕΡΟΣ Α΄ : ΟΙ ΑΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ Μ.Μ.Ε. ΣΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

1. Το Φαινόμενο των Αποδράσεων από Σωφρονιστικά Ιδρύματα στην Ελλάδα και η Περίπτωση των Αδελφών Παλαιοκώστα

1.1. Οι Αποδράσεις στην Ελλάδα

1.1.1. Εισαγωγή – Νομικό Πλαίσιο

Η ιστορία των αποδράσεων κρατουμένων από πάσης φύσεως χώρους κράτησης είναι μακρά και ιδιαιτέρως πλούσια σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη. Με το όρο απόδραση νοείται η διαφυγή ενός ατόμου, που κρατείται νόμιμα με διαταγή αρμόδιας αρχής, από το χώρο κράτησης του, ή από τα δημόσια όργανα της πολιτείας που είναι επιφορτισμένα με τη φύλαξή του. Η πρώτη καταγεγραμμένη απόδραση χάνεται στους αιώνες και στις μυθολογικές αφηγήσεις των ιστορικών του παρελθόντος και αποδίδεται στον Οδυσσέα, το βασιλιά της Ιθάκης, ο οποίος ξεγλίστρησε από τη φυλακή του κύκλωπα Πολύφημου κρατημένος γερά από την κοιλιά ενός κριαριού. Όσα μέτρα λοιπόν κι αν ληφθούν, όσο κι αν μειωθούν τα ποσοστά των αποδράσεων, όπως κι αν χαρακτηριστούν τα καταστήματα κράτησης, υψίστης ασφαλείας ή αλλιώς, ένα είναι δεδομένο και βέβαιο : όσο υπάρχουν φυλακές, θα υπάρχουν και δραπέτες [2].

Όπως σε όλο τον κόσμο έτσι και στην Ελλάδα δεν είναι λίγες τα τελευταία χρόνια οι περιπτώσεις αποδράσεων κρατουμένων από χώρους κράτησης και σωφρονιστικά καταστήματα. Αν και στη χώρα μας είναι πιο συνηθισμένες οι αποδράσεις από χώρους προσωρινούς κράτησης, όπως κρατητήρια αστυνομικών τμημάτων, κέντρα κράτησης υπό απέλαση αλλοδαπών, νοσηλευτικά και ψυχιατρικά ιδρύματα, ή κατά τη διάρκεια μεταγωγών επικίνδυνων κακοποιών, εντούτοις, η είδηση της απόδρασης ενός κρατουμένου ή ομάδας κρατουμένων από ένα σωφρονιστικό κατάστημα, προκαλεί σαφώς μεγαλύτερο προβληματισμό και ανησυχία στην κοινή γνώμη.

Η πολιτεία στην προσπάθεια της να προστατέψει την έννομη τάξη και να αποτρέψει την εκδήλωση τέτοιου είδους ενεργειών έχει ποινικοποιήσει την απόδραση. Σχετικό είναι το άρθρο 173 του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) σύμφωνα με το οποίο (Βαθιώτης 2005 : 94-95) :

1. Αν αποδράσει φυλακισμένος ή άλλος κρατούμενος με διαταγή της αρμόδιας αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η παραπάνω ποινή εκτελείται ολόκληρη μετά την

[2] http://www.theartofcrime.gr/?pgtp=1&aid=1165061389.

έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος αυτός που απέδρασε.
2. Οποιοσδήποτε άλλος συμμετείχε στην απόδραση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 εδ. α΄ του άρθρου 173 Π.Κ. απαραίτητο στοιχείο του εγκλήματος της απόδρασης κρατουμένου είναι να βρίσκεται ο δράστης σε θέση περιοριστική της ελευθερίας των κινήσεών του και κάτω από την εξουσία των δημοσίων οργάνων της πολιτείας. Από το ύψος της ποινής που προβλέπεται, η απόδραση χαρακτηρίζεται ως πλημμέλημα [3], ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με την. παράγραφο 1 εδ. β΄ του ίδιου άρθρου, η ποινή αυτή που επιβάλλεται, εκτίεται αθροιστικά και δε συγχωνεύεται (Κάκκαλης, 2000, σ.σ. 900-901). Σύμφωνα με τα δεδομένα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος, για το διάστημα 1996 έως και 2002 οι καταδικασθέντες για το έγκλημα της απόδρασης κρατουμένου ανέρχονται συνολικά σε 546, ενώ κατανέμονται κατ' έτος ως εξής [4]:

2002 – 58
2001 – 68
2000 – 48
1999 – 64
1998 – 95
1997 – 118
1996 – 96

Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, προβλέπεται αυξημένη, σε σχέση με αυτή του δράστη, ποινή στο συνεργό – συμμέτοχο σε απόδραση. Η πρόβλεψη αυτή βρίσκει δικαιολογητική βάση στην αναγνώριση της ακαταμάχητης ροπής του ανθρώπου προς την ελευθερία, η οποία ροπή λειτουργεί ως ένστικτο. Μάλιστα, στον προϊσχύοντα ελληνικό Ποινικό Νόμο του 1834, η απόδραση παρέμενε ατιμώρητη, εφόσον ο δραπέτης δεν μετερχόταν βία, απειλή, τεχνικές διάρρηξης της φυλακής ή δωροδοκία του φυλακτικού προσωπικού, ή εάν κάποιοι άλλοι είχαν βοηθήσει (έστω και εξ αμελείας) στην απόδρασή του [5].

Με την έννοια του ορισμού του Ποινικού Κώδικα απόδραση αποτελεί και η παράλειψη επιστροφής στο κατάστημα κράτησης έπειτα από άδεια. Πολλές φορές κατάδικοι επιδεικνύουν υποδειγματική συμπεριφορά κατά ένα μεγάλο χρονικό διάστημα

[3] Σύμφωνα με το άρθρο 18 Π.Κ. εδ. β΄ «Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή […] είναι πλημμέλημα (Βαθιώτης, 2005, σ. 10).
[4] http://www.theartofcrime.gr/?pgtp=1&aid=1165061389.
[5] Στο ίδιο.

παραμονής τους στη φυλακή, ώστε να μην διαπράττουν πειθαρχικά παραπτώματα που δυσκολεύουν τη λήψη άδειας. Όταν, λοιπόν, εξασφαλίσουν ολιγοήμερη άδεια απομακρύνονται από τη φυλακή και δεν επιστρέφουν, παρά μόνο αν συλληφθούν [6].

Σύμφωνα μάλιστα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας (Φεβρουάριος 2010) διακόσιοι ογδόντα (280) επικίνδυνοι κακοποιοί, οι οποίοι φυλακίστηκαν κατά το παρελθόν για υποθέσεις ανθρωποκτονιών, διακίνησης ναρκωτικών και άλλα σοβαρά αδικήματα έχουν παραβιάσει τις πενθήμερες ή οκταήμερες άδειες που τους δόθηκαν από τα σωφρονιστικά καταστήματα στα οποία κρατούνταν και κυκλοφορούν ελεύθεροι ή έχουν εξαφανιστεί [7].

1.1.2. Περιπτώσεις Αποδράσεων – Διάσημοι Δραπέτες [8]

Από τις αποδράσεις που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αξίζει να αναφερθούν ορισμένες που προκάλεσαν ιδιαίτερη αίσθηση :

- 16 Αυγούστου 2010 : μεξικανός ισοβίτης, ο οποίος είχε συλληφθεί για κατοχή μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών και νοσηλευόταν στην ψυχιατρική πτέρυγα των φυλακών Κορυδαλλού, διέφυγε χάρη στη βοήθεια του απορριμματοφόρου που εμφανίστηκε στη συγκεκριμένη πτέρυγα για να κάνει την αποκομιδή. Ο δράστης κρύφτηκε εκεί και, στη συνέχεια, όταν βρήκε το πεδίο ελεύθερο, διέφυγε τρέχοντας.
- 26 Μαΐου 2002 : ο 31χρονος κρατούμενος στον Κορυδαλλό Πίτερ Σέντομ εξήλθε κοστουμαρισμένος και συνοδευόμενος μέσα από τη φυλακή. Φορώντας περούκα, ολοκαίνουργια παπούτσια, γυαλιά μυωπίας και κρατώντας δερμάτινη τσάντα, ο νεαρός άνδρας, που συνοδευόταν από την ψυχολόγο των φυλακών Κορυδαλλού Όλγα Ατζαμόγλου, πέρασε από τον έλεγχο πέντε φυλάκων και, εν συνεχεία, από την πύλη της εξόδου, χωρίς κανείς να αντιληφθεί το παραμικρό. Ο ισοβίτης Σέντομ είχε συνάψει δεσμό με την ψυχολόγο εντός των φυλακών από καιρό και φαίνεται πως κατέστρωσαν από κοινού το σχέδιο της απόδρασής του, το οποίο κι εκτέλεσαν άψογα.
- 15 Αυγούστου 1998 : Το βράδυ του Δεκαπενταύγουστου του 1998 τριανταπέντε (35) ανήλικοι κρατούμενοι δραπέτευσαν από το Σωφρονιστικό Κατάστημα Ανηλίκων Αυλώνα, που μόλις ένα μήνα νωρίτερα είχε μεταφερθεί στις πρώην

[6] Στο ίδιο
[7] http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artId=315099&dt=13/02/2010.
[8] Οι πληροφορίες για τις αποδράσεις στην Ελλάδα συλλέχτηκαν από τους διαδικτυακούς τόπους http://www.theartofcrime.gr/?pgtp=1&aid=1165061389 και http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=193763.

στρατιωτικές φυλακές. Ένας στύλος φωτισμού που σχεδόν εφαπτόταν στον εξωτερικό τοίχο της φυλακής, δεν πέρασε απαρατήρητος από τους κρατούμενους. Έτσι, αφού επέλεξαν μια μέρα αργίας για όλη τη χώρα, λίγο μετά το βραδινό συσσίτιο, σαράντα (40) αλλοδαποί κινήθηκαν προς την ταράτσα των μαγειρείων κι από εκεί, με τη βοήθεια του στύλου της Δ.Ε.Η., πέρασαν από το μαντρότοιχο. Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι μόλις αντιλήφθηκαν το γεγονός έριξαν δακρυγόνα και καπνογόνα, που εμπόδισαν μερικούς ανήλικους να διαφύγουν. Δεκαέξι (16) από τους δραπέτες συνελήφθησαν τα αμέσως επόμενα λεπτά.

- 12 Ιουνίου 1998 : κρυμμένος πίσω από φορτηγό φορτωμένο αρτοσκευάσματα βγήκε από τις φυλακές ο 45χρονος βαρυποινίτης Θανάσης Μπάμπαλης. Ο κρατούμενος, ο οποίος εργαζόταν μαζί με άλλους φυλακισμένους στην παρασκευή ψωμιού, εγκατέλειψε τον Κορυδαλλό πολύ πριν οι φύλακες ανακαλύψουν τι συνέβη.
- 31 Ιανουαρίου 1997 : είκοσι επτά (27) προαυλιζόμενοι κρατούμενοι στη φυλακή της Λάρισας αιφνιδίασαν το φρουρό της υπερυψωμένης σκοπιάς, του επιτέθηκαν και τον αφόπλισαν, παίρνοντας μάλιστα το όπλο του. Κατόπιν, χρησιμοποιώντας μια κουβέρτα για να προφυλαχθούν από το αγκαθωτό συρματόπλεγμα του εξωτερικού τοίχοι, απέδρασαν την ώρα που οι μαθητές του παρακείμενου Λυκείου παρακολουθούσαν άφωνοι. Οι δραπέτες ήταν κατά κύριο λόγο Αλβανοί και Ρουμάνοι, ενώ συμμετείχε κι ο ισοβίτης Μιχάλης Αδαμαντίδης, γνωστός από την ανθρωποκτονία του ταμία κατά τη ληστεία στο Γενικό Κρατικό Νίκαιας [9]. Οι έντεκα (11) από αυτούς συνελήφθησαν έπειτα από ανθρωποκυνηγητό.
- 10 Μαρτίου 1996 : δραπετεύουν από τη φυλακή της Κέρκυρας σαράντα τέσσερις (44) κρατούμενοι χρησιμοποιώντας τούνελ μήκους 150 μέτρων, το οποίο είχαν κατασκευάσει οι Άγγλοι όταν κατείχαν το νησί. Το τούνελ πέρασε κάτω από έναν δρόμο έξω από τις φυλακές και βγήκε πίσω από τον τοίχο του γυμνασίου, που βρίσκεται κοντά στις φυλακές. Εκεί οι δραπέτες έσκαψαν άλλα δέκα μέτρα καθ' ύψος και βγήκαν στην επιφάνεια. Στη συνέχεια άλλαξαν ρούχα, φόρεσαν καθαρά για να μην τους εντοπίσουν οι αστυνομικοί και κατάφεραν να εξαφανιστούν.
- 16 Δεκεμβρίου 1995 : λίγο μετά τις 17:00 σημειώθηκε εξέγερση κρατουμένων στη φυλακή των Ιωαννίνων κατά τη διάρκειά της οποίας οι κρατούμενοι προξένησαν

[9] Ο Μ. Αδαμαντίδης συμμετείχε στην αιματηρή ληστεία στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας με λεία 146 εκ. δραχμές τον Ιούνιο του 1995, κατά τη διάρκεια της οποίας σκοτώθηκε ο ταμίας Δ. Μαντούβαλος (http://www.elladanews.gr/tag/kratiko-nikaias.html).

φθορές στις εγκαταστάσεις και έσπασαν κιγκλιδώματα, με αποτέλεσμα δεκαεπτά (17) αλλοδαποί να αναρριχηθούν στους εξωτερικούς τοίχους κι από ύψος τεσσάρων και πλέον μέτρων να πηδήξουν εκτός του χώρου κράτησης. Από αυτούς εννέα (9) Αλβανοί κατάφεραν να μείνουν ασύλληπτοι, παρά την αντίδραση των σωφρονιστικών υπαλλήλων που κατάφεραν να συλλάβουν σχεδόν τους μισούς στους γύρω δρόμους.

- 9 Δεκεμβρίου 1994 : οργανωμένα, με λεπτομερές σχέδιο και μέσα στο φως της μέρας απέδρασαν ομαδικώς από τις φυλακές του Κορυδαλλού σαράντα (40) κρατούμενοι. Γύρω στις 10:10 το πρωί έκανε την εμφάνισή του ένα φορτηγό γνωστής γαλακτοβιομηχανίας, το οποίο ακινητοποίησαν περίπου δέκα (10) κρατούμενοι. Περίπου σαράντα (40) άτομα κατάφεραν εκείνη τη μέρα να περάσουν ανενόχλητα τις πύλες της φυλακής και να εξαφανιστούν στα γύρω σπίτια και δρόμους, προτού η Αστυνομία συλλάβει ξανά δεκατρείς (13).
- 5 Δεκεμβρίου 1990 : η μεγαλύτερη ομαδική απόδραση από τις φυλακές Κορυδαλλού έγινε τον Δεκέμβριο του 1990. Τότε είχαν δραπετεύσει ογδόντα ένα (81) κρατούμενοι, αριθμός – ρεκόρ για την Ελλάδα. Οι κρατούμενοι άρχισαν να φεύγουν σχεδόν ανενόχλητοι έπειτα από στάση που είχε εκδηλωθεί στο κτίριο των φυλακών.

Από τους δραπέτες που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές τα τελευταία χρόνια ξεχωρίζουν οι περιπτώσεις των Βαγγέλη Ρωχάμη, Κώστα Σαμαρά και των αδελφών Παλαιοκώστα.

Ο Β. Ρωχάμης είναι ο πρώτος σε αποδράσεις κρατούμενος στην Ελλάδα. Αν και σήμερα ζει ελεύθερος στην ιδιαίτερη πατρίδα του, κατά το παρελθόν κατάφερε να δραπετεύσει συνολικά επτά (7) φορές τόσο από αστυνομικά τμήματα, όσο και από σωφρονιστικά καταστήματα. Είχε αποδράσει από τις φυλακές Κέρκυρας, Ηράκλειου Κρήτης, Χαλκίδας, και Αγίου Στεφάνου Πάτρας, ενώ στα μέσα της δεκαετίας του 1990, αναζητηθείς από την αστυνομία ύστερα από απόδραση του, ανευρέθη σε νυκτερινό κέντρο να διασκεδάζει αμέριμνος [10].

Από την παρανομία έχει αποσυρθεί και ο Κ. Σαμαράς, διάσημος κλέφτης τη δεκαετία του 1980 και του 1990 και στενός συνεργάτης των αδελφών Παλαιοκώστα. Δικαίως αποκαλείται μέχρι και σήμερα «μετρ» της απόδρασης, αφού έμεινε συνολικά δεκαέξι (16) χρόνια στη φυλακή και έκανε δέκα (10) απόπειρες απόδρασης, οι πέντε (5)

[10] http://kleopatra.pblogs.gr/2007/06/74756.html.

από αυτές πετυχημένες. Σε μία από αυτές κατάφερε να το σκάσει ανοίγοντας τρύπα στην αστυνομική κλούβα κατά τη διάρκεια μεταγωγής του. Εξαιτίας του Σαμαρά άλλαξαν οι αστυνομικές κλούβες [11].

Όσον αφορά το Νίκο και το Βασίλη Παλαιοκώστα, έχουν συνολικά αποδράσει πέντε (5) φορές (δύο ο Νίκος και τρεις ο Βασίλης), όλες από φυλακές και μάλιστα οι δύο τελευταίες του Βασίλη με ελικόπτερο. Περισσότερα στοιχεία για τη δράση και τη ζωή των δύο αδερφών στο σύντομο βιογραφικό που ακολουθεί.

1.1.3. Εξήγηση του Φαινομένου των Αποδράσεων

Η βασική δικαιολογητική βάση της απόδρασης βρίσκεται, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, στην ακαταμάχητη ροπή του ανθρώπου προς την ελευθερία. Ο κρατούμενος, είτε πρόκειται για έναν απλό πολίτη που υποπίπτει σε μία παράβαση, είτε πρόκειται για ένα επικίνδυνο κακοποιό, σκέφτεται από την πρώτη στιγμή της σύλληψής του πότε θα αφεθεί ελεύθερος ή το πώς θα καταφέρει να αποδράσει και να απελευθερωθεί.

Σε ότι αφορά τους έγκλειστους σε σωφρονιστικά ιδρύματα, η ροπή αυτή είναι ακόμα πιο έντονη. Η φυλακή αποτελεί ένα κατ'εξοχήν ολοκληρωτικό θεσμό με κύρια χαρακτηριστικά τη βία και τον καταναγκασμό (Τσιλιμιγκάκη 1994 : 56). Αν και με την είσοδο του στη φυλακή για την έκτιση ποινής ο κρατούμενος τυπικά δε χάνει κανένα από τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα του, πλην αυτών που η στέρησή τους προβλέπεται από την κύρια ή παρεπόμενη ποινή ή το μέτρο ασφαλείας που του επιβλήθηκε (Ζαΐρη 1994 : 90), στην πράξη το καθεστώς αυτό ανατρέπεται. Οι ιδιότητες του ως ανθρώπου και πολίτη εξαφανίζονται και ο κρατούμενος συνειδητοποιεί ότι στερείται τελικά βασικών δικαιωμάτων του (Χάιδου 2002 : 59).

Η σύγχρονη σωφρονιστική μεταβαλλόμενη σε μια θεραπευτική κυρίως επιστήμη προσπαθεί να επιτύχει την ανθρώπινη διαβίωση των κρατουμένων, το σεβασμό των δικαιωμάτων τους, τη μείωση των αρνητικών συνεπειών της ποινής τους, τη βελτίωση του μορφωτικού τους επιπέδου και γενικότερα ότι είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί ο σκοπός της κοινωνικής προσαρμογής τους με την έξοδό τους από τη φυλακή (Τσιλιμιγκάκη 1994 : 56). Στο χώρο όμως τη φυλακής αυτό είναι πάρα πολύ δύσκολο.

Η πολιτεία καταβάλλει επίσης προσπάθειες εξανθρωπισμού, εκσυγχρονισμού, βελτίωσης και αναμόρφωσης του σωφρονιστικού συστήματος (Τσιλιμιγκάκη 1994 : 55), όμως το ενδιαφέρον αυτό είναι υποκριτικό και εξαντλείται τελικά σε δηλώσεις και

[11] Ελευθεροτυπία, 24-02-2009.

επιφανειακές ή σπασμωδικές κινήσεις, υπό το καθεστώς πίεσης μιας απόδρασης ή μιας εξέγερσης (Τσιλιμιγκάκη 1994 : 62). Το δε πρόβλημα του υπερπληθυσμού των φυλακών που δημιουργεί απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, δεν έχει αντιμετωπιστεί παρά τη δημιουργία νέων σωφρονιστικών ιδρυμάτων (Ζαΐρη 1994 : 87).

Κάτω από αυτές τις συνθήκες είναι επομένως πολύ εύκολο ο κρατούμενος να λάβει την απόφαση μιας απόδρασης. Γνωρίζει ότι η παραμονή του στη φυλακή μόνο κακό μπορεί να προκαλέσει στη σωματική και ψυχική του υγεία, πέραν του γεγονότος ότι τον αποκόβει από την κοινωνία. Εκτός λοιπόν της έμφυτης τάσης του ανθρώπου προς την ελευθερία, οι αποδράσεις οφείλονται και στις συνθήκες που επικρατούν στα σωφρονιστικά ιδρύματα που δεν μπορούν να προσφέρουν τίποτα σχεδόν στους έγκλειστους. Οι αποδράσεις έτσι αποτελούν γεγονότα που δε συνδέονται απαραίτητα με άλλα κοινωνικά φαινόμενα, συνδέονται όμως σίγουρα με τις σωφρονιστικές πολιτικές που ακολουθούνται από ένα κράτος και συνήθως δεν βοηθούν ουσιαστικά στη βελτίωση του σωφρονιστικού συστήματος.

1.2. Οι Αδελφοί Παλαιοκώστα [12]

1.2.1. Σύντομο Βιογραφικό

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας γεννήθηκε το 1966 στο χωριό Μοσχόφυτο του νομού Τρικάλων. Μαζί με το μεγάλο του αδερφό Νίκο, που γεννήθηκε στο ίδιο χωριό το 1960, αποτέλεσαν και αποτελούν ένα από τα ηχηρότερα δίδυμα που διέπραξε ληστείες, αποδράσεις, απαγωγές και επιθέσεις σε όλη την Ελλάδα. Η φήμη τους μάλιστα εξαπλώθηκε και πέρα από τα ελληνικά σύνορα, καθώς ο Ν. Παλαιοκώστας που ήταν καταζητούμενος για δεκαέξι χρόνια, από το 1990 έως το 2006, οπότε και συνελήφθη, βρισκόταν στη λίστα των δέκα (10) πιο επικίνδυνων καταζητούμενων της Interpol αλλά και στη λίστα των εκατό (100) καταζητούμενων του F.B.I.

Βασικά χαρακτηριστικά της δράσης των αδερφών Παλαιοκώστα ήταν η μεθοδικότητα, η οργάνωση και η εξυπνάδα στη διάπραξη εγκληματικών πράξεων. Όμως το κυριότερο στοιχείο της επιτυχίας τους ήταν η μεταξύ τους αλληλεγγύη. Πάντοτε δρούσαν μαζί και ποτέ κανένας τους δεν ξέχασε τον άλλο, ακόμα και όταν βρίσκονταν στη φυλακή.

Η πορεία των δύο αδερφών στο έγκλημα είναι παράλληλη. Στην πολυετή δράση τους, από τα τέλη της δεκαετίας το 1970 μέχρι το 2009, τους αποδόθηκαν από την αστυνομία δεκαέξι (16) ληστείες τραπεζών, είκοσι τρεις (23) κλοπές οχημάτων, δύο απαγωγές, καθώς και άλλες αξιόποινες πράξεις μικρότερης βαρύτητας. Πέραν αυτών το βιογραφικό τους περιλαμβάνει περιπετειώδεις καταδιώξεις, συλλήψεις και αποδράσεις από φυλακές. Τουλάχιστον δεκατρείς (13) φορές τα δύο αδέρφια ήρθαν πρόσωπο με πρόσωπο με τις αρχές, καταφέρνοντας να ξεφύγουν, ενώ πάνω από εκατό (100) είναι οι αποτυχημένες αστυνομικές επιχειρήσεις για τον εντοπισμό και τη σύλληψή τους, τα τελευταία τριάντα (30) χρόνια.

Ελάχιστα είναι τα αδικήματα του Ποινικού Κώδικα για τα οποία δεν τους έχουν απαγγελθεί κατηγορίες. Όμως παρά την πλούσια εγκληματική τους δράση, ουδέποτε είχαν εμπλοκή σε ανθρωποκτονία, αφού κύριο μέλημα τους ήταν να μην υπάρξουν αθώα θύματα. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις φήμες ότι μεγάλο μέρος των χρημάτων που αποκόμιζαν από τις ληστείες τραπεζών τα παραχωρούσαν σε άπορους και γενικότερα ανθρώπους που είχαν ανάγκη, είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργήσουν ένα

[12] Το βιογραφικό των Ν. και Β. Παλαιοκώστα περιέχει πληροφορίες που αντλήθηκαν από δημοσιεύματα των υπό έρευνα εφημερίδων, καθώς και τους διαδικτυακούς τόπους http://sofoscrete.blogspot.com/2009/02/blog-post_9362.html, http://www.in.gr/NEWS/article.asp?lngEntityID=989011 και http://www.contra.gr/Life/News/236600.html. Κάποιες από αυτές είναι αντικρουόμενες και δεν μπόρεσαν να επιβεβαιωθούν απόλυτα μέσα από τα δημοσιεύματα των εφημερίδων και τα άρθρα των ανωτέρω ιστοσελίδων.

προφίλ λαϊκών ανθρώπων – ληστών που δεν είναι σκληροί εγκληματίες και στρέφονται κατά των πλουσίων και όχι των αδυνάτων. Με αυτό τον τρόπο επίσης, οι αποκαλούμενοι και «σύγχρονοι Ρομπέν των Δασών», δημιούργησαν ένα περιβάλλον ανθρώπων που δεν σκέφτηκαν ποτέ να τους καταδώσουν και μάλιστα τους βοήθησαν όταν παρουσιάστηκε ανάγκη.

Η εμπλοκή του Ν. Παλαιοκώστα, μεγαλύτερου από τα δύο αδέρφια, με την παρανομία ξεκινάει το 1979 όταν για πρώτη φορά το όνομα του εμφανίζεται σε αστυνομικό δελτίο για τροχαία παράβαση. Την ίδια εποχή αρχίζει και τη διάπραξη κλοπών. Ο Β. Παλαιοκώστας πρωτοαπασχολεί την Αστυνομία τον Απρίλιο του 1986 οπότε και συλλαμβάνεται για κλοπές. Σε βάρος του εκκρεμούσαν πενήντα (50) δικογραφίες σε δεκαοκτώ (18) Αστυνομικές Διευθύνσεις της χώρας. Η δράση τους σταδιακά θα κλιμακώνεται, καθώς στα μέσα της δεκαετίας του 1980 θα έρθουν σε επαφή με διαβόητους κακοποιούς της εποχής όπως ο Κώστας Σαμαράς, ο Παύλος Κερεμίδης [13] και ο Μιχάλης Μακρυγιάννης [14]. Το έτος 1988 σε μία δικογραφία που σχηματίζεται τους αποδίδονται συνολικά είκοσι επτά (27) κλοπές και διαρρήξεις.

Ο Ν. Παλαιοκώστας θα συλληφθή για πρώτη φορά τον Ιανουάριο του 1988 στη Λαμία και θα οδηγηθεί στις φυλακές Τρικάλων. Τον Ιούνιο του ίδιου χρόνου, στην προσπάθειά του να αποδράσει, πήδηξε από το δεύτερο όροφο κτιρίου που ήταν το γραφείο του ανακριτή Τρικάλων στον οποίο είχε μεταχθεί, όμως συνελήφθη λίγο αργότερα, καθώς είχε σπάσει το πόδι του. Την 18-12-1988 θα καταφέρει να αποδράσει από τις φυλακές Τρικάλων με τη βοήθεια του αδερφού του, ο οποίος του πέταξε σκοινί πάνω από τον τοίχο της φυλακής με το οποίο αυτός σκαρφάλωσε και βγήκε έξω. Αυτή ήταν η πρώτη μιας σειράς αποδράσεων για τα δύο αδέρφια στην οποία αποτυπώθηκε ανάγλυφα η μεταξύ τους αλληλεγγύη.

Το Φεβρουάριο του 1990 ο Ν. Παλαιοκώστας ξανασυλλαμβάνεται, στα Ιωάννινα αυτή τη φορά, και οδηγείται στις φυλακές της Λάρισας. Ο αδερφός του Βασίλης θα αποπειραθεί και πάλι να τον βοηθήσει να αποδράσει στις 25-04-1990, μαζί με τον Κώστα Σαμαρά, έχοντας καταστρώσει ένα σχέδιο που προέβλεπε την έφοδο στη φυλακή με ειδικά διασκευασμένο για το σκοπό αυτό όχημα. Η προσπάθεια τους όμως θα αποτύχει

[13] Ο Π. Κερεμίδης ήταν σκληρός κακοποιός, και αδίστακτος αρχηγός της πιο επικίνδυνης συμμορίας ένοπλων ληστών τραπεζών, καθώς και έμπορος ναρκωτικών. Σκοτώθηκε σε συμπλοκή με αστυνομικούς τον Οκτώβριο του 1996 έξω από το Νοσοκομείο Υγεία (http://eglimatikotita.blogspot.com/2010/02/blog-post_5490.html).

[14] Ο Μ. Μακρυγιάννης, ο οποίος θεωρείτο από την Αστυνομία και φίλος των αδελφών Παλαιοκώστα, έχει καταδικαστεί σε ισόβια για πέντε φόνους, τρεις απόπειρες ανθρωποκτονιών, ένοπλες ληστείες και άλλα αδικήματα (http://archive.enet.gr/online/online_text/c=112,dt=03.08.2006,id=97660364).

και θα οδηγήσει στη σύλληψη τους. Έτσι για πρώτη φορά τα δύο αδέρφια θα βρεθούν κατά το ίδιο χρονικό διάστημα στη φυλακή.

Η κοινή παρουσία τους στη φυλακή δεν θα κρατήσει για πολύ. Ο Ν. Παλιοκώστας θα μεταφερθεί στις φυλακές Κορυδαλλού απ'όπου θα δραπετεύσει στις 5 Δεκεμβρίου του 1990 κατά τη διάρκεια εξέγερσης των κρατουμένων. Για να ξανασυλληφθή θα χρειαστεί να περάσουν δεκαέξι (16) χρόνια. Ένα μήνα αργότερα θα αποδράσει από τις φυλακές Χαλκίδας, όπου κρατείται, και ο Β. Παλαιοκώστας, με συνέπεια τα δύο αδέρφια να ξαναρχίσουν την εγκληματική τους δράση.

Μόλις τον Απρίλιο του 1991, δηλαδή τρεις μήνες μετά την επανένωσή τους, θα ληστέψουν τον πρόεδρο και το γραμματέα του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καρδίτσας, έξω από την Εθνική Τράπεζα Καρδίτσας. Μάλιστα κατά τη διαφυγή τους θα σκορπίσουν στο δρόμο μέρος της λείας τους, προκειμένου να δημιουργήσουν σύγχυση και να εμποδίσουν την καταδίωξή τους από την Αστυνομία. Την ίδια χρονιά το όνομα του Β. Παλαιοκώστα θα εμπλακεί και στη ληστεία της Εμπορικής Τράπεζας Ιωαννίνων, που έγινε το Νοέμβριο του 1991, με λεία 25 εκατομμύρια δραχμές. Με τα χρήματα της ληστείας τα δύο αδέρφια θα διαφύγουν στο Παρίσι χρησιμοποιώντας πλαστά έγγραφα, μαζί με το συνεργό τους Κ. Σαμαρά.

Το Μάιο του 1992 θα επιστρέψουν στην Ελλάδα και στις 02-06-1992 θα ληστέψουν μαζί με τον Κ. Σαμαρά την Εθνική Τράπεζα της Καλαμπάκας. Πρόκειται για την πιο διάσημη ληστεία που διέπραξαν κατά την πολυετή δράση τους, τόσο για το ύψος της λείας των 125 εκατομμυρίων δραχμών, όσο και για το γεγονός ότι είχαν φροντίσει νωρίτερα να μπλοκάρουν το μοναδικό περιπολικό του τοπικού αστυνομικού τμήματος, ώστε να εξασφαλίσουν την άνετη διαφυγή τους. Τη ληστεία στην Καλαμπάκα θα ακολουθήσει η ληστεία της Εθνικής Τράπεζας στο Βελεστίνο την 11-02-1993 με λεία 20 εκατομμύρια δραχμές, στην οποία συμμετείχε και ο Μ. Μακρυγιάννης.

Τον Αύγουστο του 1994 τα δύο αδέρφια θα ληστέψουν την Ιονική Τράπεζα στο Περιστέρι Αττικής, ενώ την ίδια περίοδο θα διαπράξουν ληστείες και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας όπως την Κοζάνη και την Ημαθία. Τον Ιούλιο του 1995 οι δύο διαβόητοι κακοποιοί θα έρθουν, για πρώτη φορά μετά τις αποδράσεις τους από τις φυλακές, αντιμέτωποι με τις διωκτικές αρχές στο λιμάνι της Πάτρας. Εκεί θα αναγνωριστούν από λιμενικούς, όμως θα καταφέρουν να ξεφύγουν απειλώντας τους με αυτόματα όπλα.

Το 1995 αποτελεί χρονιά σταθμό στη δράση των αδερφών Παλαιοκώστα. Στις 20-12-1995 σε συνεργασία με τον Π. Κερεμίδη, θα απαγάγουν τον επιχειρηματία Αλέξανδρο Χαϊτογλου, τον οποίο θα κρατήσουν όμηρο για τέσσερις ημέρες, ζητώντας την καταβολή

λύτρων ύψους 250 εκατομμυρίων δραχμών. Τα χρήματα τελικά θα παραδοθούν σε ερημικό σημείο κοντά στην Αράχωβα και ο επιχειρηματίας θα αφεθεί ελεύθερος στην Καρδίτσα. Η απαγωγή αυτή θα γίνει αφορμή ώστε τα αδέρφια να επικηρυχτούν από το τότε Υπουργείο Δημοσίας Τάξης επίσης με το ποσό 250 εκατομμυρίων δραχμών. Όμως παρά την επικήρυξη και τις εκτεταμένες έρευνες για τον εντοπισμό τους, αυτοί θα καταφέρουν να διαφύγουν.

Τον Αύγουστο του 1996 ο Β. Παλαιοκώστας θα εντοπιστεί στην Κέρκυρα προσπαθώντας να ταξιδέψει στην Ιταλία με πλαστό διαβατήριο. Θα καταφέρει όμως να ξεφύγει, κλέβοντας το αυτοκίνητο μιας γυναίκας. Δύο χρόνια αργότερα, τον Ιούνιο του 1998 θα ξεφύγει και πάλι με τον ίδιο τρόπο, ύστερα από συνάντησή του με αστυνομικούς στα Γιαννιτσά. Θα ακολουθήσει η εμπλοκή του ένα μήνα αργότερα στη ληστεία της Εθνικής Τράπεζας στη Λάρισα, και η ανταλλαγή πυροβολισμών με αστυνομικούς την 08-05-1999 στην Πύλη Τρικάλων, απ'όπου θα καταφέρει να διαφύγει. Παρόμοιες συμπλοκές με αστυνομικούς θα έχει και στην περιοχή της Ευρυτανίας, καταφέρνοντας πάντα να διαφύγει της σύλληψης.

Ο Β. Παλαιοκώστας θα συλληφθή τελικά στις 20-12-1999 όχι από κάποια συντονισμένη ενέργεια, αλλά εξαιτίας ενός τροχαίου ατυχήματος. Το αυτοκίνητο που οδηγούσε θα πέσει σε αρδευτικό κανάλι στο 90^{ο} χιλιόμετρο της Εθνικής Οδού Λαμίας – Λειβαδιάς λόγω ολισθηρότητας του δρόμου. Ο ίδιος θα προσπαθήσει να διαφύγει μετά το ατύχημα με όχημα διερχόμενου οδηγού, που σταμάτησε να δει τι συνέβη, χωρίς επιτυχία. Στο σημείο θα φτάσουν αστυνομικοί της Τροχαίας για παροχή βοήθειας οι οποίοι θα τον αναγνωρίσουν και θα τον συλλάβουν. Στο όχημα που οδηγούσε θα ανευρεθούν πιστόλια, χειροβομβίδες, τυφέκια, ασύρματοι και χρήματα.

Με δεκαεπτά (17) εντάλματα σύλληψης να εκκρεμούν σε βάρος του, μεταξύ αυτών και ένα για τη συμπλοκή με τους αστυνομικούς στην Πύλη Τρικάλων, ο Β. Παλαιοκώστας θα οδηγηθεί στις φυλακές και τον Ιούνιο του 2000 θα καταδικαστεί σε κάθειρξη είκοσι πέντε (25) ετών για την απαγωγή του επιχειρηματία Αλέξανδρου Χαϊτογλου. Ο αδερφός του Νίκος θα εξακολουθήσει να είναι επικηρυγμένος, συνεχίζοντας παράλληλα την εγκληματική του δραστηριότητα, διαπράττοντας ληστείες στην Καρδίτσα, στον Τύρναβο, στη Μεγαλόπολη, στην Κατερίνη. αλλά και στη Βέροια τον Οκτώβριο του 2005, κατά τη διάρκεια της οποίας θα διαφύγει χρησιμοποιώντας ένα ποδήλατο.

Ο Β. Παλαιοκώστας θα μετάγεται συνεχώς από φυλακή σε φυλακή, ώστε να αποτραπεί ενδεχόμενη απόδρασή του, κατά το χρονικό διάστημα 1999-2003. Από το 2003 και μετά θα κρατηθεί οριστικά στις φυλακές Κορυδαλλού. Στα σωφρονιστικά

καταστήματα απολάμβανε πάντοτε το σεβασμό των υπολοίπων ποινικών κρατουμένων, ως άτυπος αρχηγός της φυλακής, καθώς θεωρούσαν τιμή τους την επαφή μαζί του, ενώ κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού του δεν είχε προκαλέσει κανένα πρόβλημα με τη συμπεριφορά του. Τα γεγονότα αυτά ήταν καθοριστικά στις μετέπειτα εντυπωσιακές αποδράσεις του με ελικόπτερο.

Στις 04-06-2006 ο Β. Παλαιοκώστας αποδρά από τις φυλακές Κορυδαλλού μαζί με τον καταδικασμένο για ανθρωποκτονία Αλβανό κακοποιό Αλκέτ Ριζάι, με ελικόπτερο που προσέγγισε στο προαύλιο της φυλακής. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή και πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά απόδραση, της οποίας η οργάνωση αποδόθηκε αρχικά στο Ν. Παλαιοκώστα. Όμως οι μετέπειτα έρευνες αποκάλυψαν ότι οργανωτής της απόδρασης ήταν ο Αλκέτ Ριζάι, ο οποίος σεβόμενος τον Β. Παλαιοκώστα τον βοήθησε να «πετάξει» μαζί του στην ελευθερία.

Η πρωτοφανής απόδραση ενέτεινε τις προσπάθειες των διωκτικών αρχών για τον εντοπισμό και τη σύλληψη των δύο αδερφών και κυρίως του Ν. Παλαιοκώστα που ήταν ήδη δεκαέξι (16) χρόνια καταζητούμενος. Ο «φαντομάς», όπως τον αποκαλούσαν για χρόνια, θεωρούταν ότι κρύβεται σε περιοχές της κεντρικής Ελλάδας και της Μακεδονίας. Οι πληροφορίες των αρχών όμως αποδεικνύονταν ανεπαρκείς, ενώ πολλοί μάρτυρες ήταν απρόθυμοι να μιλήσουν. Τελικά ο Ν. Παλαιοκώστας θα συλληφθή στις 13-09-2006 κοντά στην Αράχωβα ύστερα από καταδίωξη με αστυνομικούς κατά την οποία έχασε τον έλεγχο του οχήματός του και τραυματίστηκε.

Δύο χρόνια μετά την απόδραση του από τις φυλακές Κορυδαλλού, ο Β. Παλαιοκώστας θα σχεδιάσει και θα πραγματοποιήσει την απαγωγή του προέδρου του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδας Γεώργιου Μυλωνά στη Θεσσαλονίκη. Ο επιχειρηματίας θα απαχθεί την 09-06-2008 και θα αφεθεί ελεύθερος ύστερα από δεκατρείς (13) ημέρες, αφού καταβλήθηκαν λύτρα 12 εκατομμυρίων ευρώ. Την 20-08-2008 ο Β. Παλαιοκώστας θα συλληφθή ως εγκέφαλος της απαγωγής, θα καταδικαστεί και θα οδηγηθεί εκ νέου στις φυλακές Κορυδαλλού.

Αυτή θα είναι η δεύτερη φορά που τα δύο αδέρφια θα βρεθούν μαζί στη φυλακή την ίδια περίοδο. Όπως και την πρώτη φορά έτσι και τώρα το διάστημα αυτό θα είναι σύντομο. Στις 22-02-2009 ο Β. Παλαιοκώστας θα δραπετεύσει για δεύτερη φορά από τις φυλακές Κορυδαλλού χρησιμοποιώντας ελικόπτερο και πάλι μαζί με τον Αλκέτ Ριζάι. Ύστερα από τη δεύτερη απόδραση η φήμη του θα ξεπεράσει τα ελληνικά σύνορα και θα σταματήσει πλέον να θεωρείται ο «μικρός» Παλαιοκώστας.

Το τελευταίο επεισόδιο στην σχέση του Β. Παλαιοκώστα με τις αρχές ήταν η συμπλοκή του με αστυνομικούς στο Αλεποχώρι Αττικής τον Απρίλιο του 2009. Έκτοτε τα ίχνη του και πάλι αγνοούνται.

1.2.2. Οι αποδράσεις του Β. Παλαιοκώστα

Ειδική μνεία σε αυτό το σημείο πρέπει να γίνει στις δύο πολυσυζητημένες αποδράσεις με ελικόπτερο του Β. Παλαιοκώστα, καθώς αποτελούν το αντικείμενο αυτής της εργασίας. Ο Β. Παλαιοκώστας συνελήφθη στις 20 Δεκεμβρίου 1999 στην εθνική οδό Λαμίας – Λειβαδιάς ύστερα από τροχαίο ατύχημα και αφού το αυτοκίνητο που οδηγούσε ξέφυγε από την πορεία του και έπεσε σε αρδευτικό κανάλι. Τον Ιούνιο του επόμενου έτους θα καταδικαστεί σε κάθειρξη 25 ετών για την απαγωγή του επιχειρηματία Αλ. Χαϊτογλου και θα οδηγηθεί στις φυλακές. Από το 2003 και ύστερα θα κρατείται στις Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού.

Την 04-06-2006 ο Β. Παλαικώστας θα αποδράσει για πρώτη φορά με ελικόπτερο από τις Φυλακές Κορυδαλλού και για δεύτερη συνολικά στην πολυτάραχη ζωή του. Το ελικόπτερο που παρέλαβε τον διαβόητο κακοποιό απογειώθηκε την 18:15 ώρα της 04-06-2006 από το ελικοδρόμιο του Αγίου Κοσμά, για να μεταφέρει δύο άγνωστους άνδρες για περιήγηση πάνω από την περιοχή Ασπροπύργου. Λίγα λεπτά αργότερα, και ενώ το ελικόπτερο κινούταν προς τον Ασπρόπυργο, οι δύο άγνωστοι επιβάτες του αναγκάζουν τον πιλότο να κινηθεί προς τις Φυλακές Κορυδαλλού, υπό την απειλή όπλων και χειροβομβίδων.

Περί την 18:25 ώρα το ελικόπτερο πλησίασε τον προαύλιο χώρο της Ε΄ Πτέρυγας των Φυλακών Κορυδαλλού, όπου προαυλίζονταν κρατούμενοι, μεταξύ των οποίων ο Β. Παλαιοκώστας και ο Αλκέτ Ριζάι [15]. Μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα οι δύο κρατούμενοι ανέβηκαν στο ελικόπτερο, που αιωρούταν λίγο πάνω από το έδαφος, εκμεταλλευόμενοι την αναστάτωση που προκάλεσε η παρουσία του ελικοπτέρου και την αδράνεια των σωφρονιστικών υπαλλήλων που αιφνιδιάστηκαν.

Στη συνέχεια το ελικόπτερο με τους δύο δραπέτες κινήθηκε προς την περιοχή του Σχιστού, όπου και προσγειώθηκε την 18:40 ώρα κοντά στο νεκροταφείο της περιοχής. Οι δραπέτες μαζί με τους επιβάτες του ελικοπτέρου θα αποβιβαστούν από το ελικόπτερο και

[15] Ο Αλκέτ Ριζάι είναι ένας από τους πιο δραστήριους και επικίνδυνους αλβανούς κακοποιούς που δραστηριοποιήθηκε στην Ελλάδα τα τελευταία 20 χρόνια. Ξεκίνησε ως έμπορος ναρκωτικών, στη συνέχεια όμως ασχολήθηκε με τη εκτέλεση «συμβολαίων θανάτου». Έχει οργανώσει και εκτελέσει τρεις δολοφονίες, η μία μάλιστα για ασήμαντη αφορμή. Συνελήφθη την 16-11-2009 στο Γραμματικό Αττικής ύστερα από συμπλοκή με αστυνομικούς, μαζί με τη σύντροφό του, και συνεργό του στη δεύτερη απόδραση και έκτοτε κρατείται, έως ότου δικαστεί για τις πράξεις που του αποδίδονται (http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artId=300687&dt=22/11/2009).

θα επιβιβαστούν σε δύο μοτοσικλέτες που τους περίμεναν στο σημείο, κινούμενοι προς την περιοχή του Σκαραμαγκά. Με την αποβίβασή τους ο Β. Παλαιοκώστας θα χαρίσει ένα κομπολόι στον πιλότο του ελικοπτέρου «για να τον θυμάται» όπως του είπε, ενώ ο πιλότος θα ενημερώσει την αστυνομία για το συμβάν.

Το ελικόπτερο με το οποίο πραγματοποιήθηκε η απόδραση θα εντοπιστεί στο νεκροταφείο Σχιστού στις 19:05, ενώ οι μοτοσικλέτες που χρησιμοποίησαν οι δραπέτες στην περιοχή του Σκαραμαγκά μία ώρα αργότερα. Παρά την κινητοποίηση των αρχών για τον εντοπισμό των δραπετών και των συνεργών τους, αυτοί θα διαφύγουν κινούμενοι με άλλα μέσα προς την Κόρινθο.

Όπως αποδείχθηκε από την μετέπειτα έρευνα της υπόθεσης, την απόδραση είχε οργανώσει ο αλβανός συγκρατούμενος του Β. Παλαιοκώστα, Αλκέτ Ριζάι [16]. Μάλιστα ένα από τα άτομα που επιβιβάστηκαν στο ελικόπτερο και βοήθησαν στην απόδραση των δύο κρατουμένων, είχε πραγματοποιήσει πτήση – περιήγηση με ελικόπτερο πάνω από την περιοχή του Κορυδαλλού μία εβδομάδα πριν το συμβάν, συνοδευόμενο από δύο γυναίκες.

Ο Ριζάι θα συλληφθή λίγους μήνες αργότερα, το Σεπτέμβριο του 2006, στη Βοιωτία και θα οδηγηθεί ξανά στις φυλακές. Ο Β. Παλαιοκώστας θα συλληφθή τον Αύγουστο του 2008, ύστερα από την εμπλοκή του, ως εγκέφαλος, στην απαγωγή του επιχειρηματία Γ. Μυλωνά στη Θεσσαλονίκη. Για την πράξη του αυτή θα προφυλακιστεί. Με τον Αλκέτ Ριζάι θα συναντηθούν ξανά στις Φυλακές Κορυδαλλού, όπου είχαν μεταφερθεί λόγω της δίκης τους για την πρώτη απόδραση, λίγες μέρες πριν την δεύτερη απόδραση τους με ελικόπτερο.

Η δεύτερη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα από τον Κορυδαλλό με ελικόπτερο θα πραγματοποιηθεί την 22-02-2009. Και σε αυτή την περίπτωση εγκέφαλος της απόδρασης θα είναι ο Αλκέτ Ριζάι με συνεργό την ελληνίδα σύντροφό του. Αυτή θα αναλάβει να μισθώσει το ελικόπτερο που θα την παραλάμβανε από την Ιτέα το μεσημέρι της 22-02-2009. Τα ελικόπτερο θα απογειωθεί από το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος την 13:30 με προορισμό τη Ιτέα, όπου θα αφιχθεί μετά από μία ώρα περίπου. Την 14:50 και αφού επιβιβάστηκε σε αυτό η σύντροφος του Ριζάι, κατευθύνθηκε προς Άμφισσα για την παραλαβή ενός φίλου της επιβάτιδας.

Κατά τη διάρκεια της πτήσης, ο πιλότος υπό την απειλή όπλου και χειροβομβίδας που έφεραν οι δύο επιβάτες θα αναγκαστεί να κατευθύνει το ελικόπτερο προς την

[16] Η χρηματοδότηση της πρώτης απόδρασης αποδόθηκε στο στενό συνεργάτη του Αλκέτ Ριζάι Βασίλη Στεφανάκο, γνωστό «άνθρωπο της νύκτας», ο οποίος και δικάστηκε για την πράξη του αυτή (Τα Νέα, 23-02-2009).

περιοχή των Φυλακών Κορυδαλλού. Στις 15:45 το ελικόπτερο προσεγγίζει την Γ΄ Πτέρυγα των Φυλακών Κορυδαλλού, σε ειδικό χώρο της οποίας προαυλίζονταν μαζί Β. Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι. Αν και ο χώρος και ο χρόνος τους είναι περιορισμένος, αυτοί, με τη βοήθεια μιας ανεμόσκαλας, θα καταφέρουν να αναρριχηθούν στο ελικόπτερο και να δραπετεύσουν για δεύτερη φορά με πανομοιότυπο τρόπο. Για ακόμα μία φορά η αντίδραση των σωφρονιστικών υπαλλήλων δεν ήταν η αναμενόμενη και έτσι το ελικόπτερο με τους δύο δραπέτες απομακρύνθηκε σημαίνοντας συναγερμό στις φυλακές.

Στις 16:30 περίπου το ελικόπτερο θα εντοπιστεί στο Πολυδένδρι Αττικής, με τον πιλότο του δεμένο και φιμωμένο. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του, οι δραπέτες και οι συνεργοί τους απομακρύνθηκαν από το σημείο με αυτοκίνητο και κατευθύνθηκαν προς άγνωστη κατεύθυνση.

Από τις περιγραφές των δύο αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα φαίνεται ότι αυτές εμφανίζουν πολλές ομοιότητες τόσο στη σύλληψη, όσο και στην εκτέλεσή τους. Είναι σαφές ότι για να πραγματοποιηθούν απαιτήθηκε προσεκτικός σχεδιασμός, ενώ στην επιτυχή έκβασή τους σημαντικό ρόλο έπαιξε ο παράγοντας τύχη, αφού το ρίσκο και ο κίνδυνος και στις δύο περιπτώσεις ήταν πολύ μεγάλα. Το πιο εντυπωσιακό όμως στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι η απόδραση του 2006 επαναλήφθηκε τρία χρόνια αργότερα με τον ίδιο περίπου τρόπο, παρά το μεγάλο βαθμό δυσκολίας της.

Άξιο αναφοράς είναι επίσης το γεγονός ότι ο Β. Παλαιοκώστας εκμεταλλεύτηκε δύο φορές την ευκαιρία που του δόθηκε να δραπετεύσει, αν και δεν περιλαμβανόταν στο αρχικό σχέδιο κάθε απόδρασης και συνεπώς δεν γνώριζε πολλές λεπτομέρειες. Η έρευνα της υπόθεσης σε βάθος έδειξε ότι σκοπός αυτών που οργάνωσαν την απόδραση ήταν η απομάκρυνση από τις φυλακές του συγκρατούμενου του Β. Παλαιοκώστα, Αλκέτ Ριζάι.

Όλα τα παραπάνω στάθηκαν η αφορμή για να λάβουν οι δύο αποδράσεις εκτεταμένη ειδησεογραφική κάλυψη από τα Μ.Μ.Ε., τα οποία όχι μόνο παρουσίασαν με αφηγηματικό τρόπο την εξέλιξη τους αλλά υπογράμμισαν και την αδράνεια των κρατικών αρχών που δεν απέτρεψαν τέτοια γεγονότα.

2. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Είδηση

2.1. Η Επιλογή των Ειδήσεων

2.1.1. Τι είναι είδηση

Γενικά θα μπορούσαμε να ορίσουμε την είδηση ως ένα είδος γνώσης για τα πράγματα που συμβαίνουν. Επιπλέον, η είδηση είναι μια μορφή λόγου που απευθύνεται σε ένα σχετικά ευρύ ακροατήριο και αποτελείται από τμήματα πληροφοριών επεξεργασμένα και παρουσιασμένα σύμφωνα με συγκεκριμένους επαγγελματικούς κανόνες και τύπους (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 34)

Βασικές ιδιότητες των ειδήσεων είναι ότι αφορούν πρόσφατα ή επανερχόμενα γεγονότα και ότι αποτελούνται από αποσπασματικά και ασύνδετα μεταξύ τους γεγονότα (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 35).

Σύμφωνα με τον Auclair μπορούμε να διακρίνουμε δύο κατηγορίες ειδήσεων :

- Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές, γεγονότα δηλαδή σημαντικά που αφορούν το δημόσιο βίο και συνεπάγονται μια επίδραση στο κοινωνικό γίγνεσθαι και γι'αυτό το λόγο εγγράφονται στην ιστορική συνέχεια.
- Η δεύτερη κατηγορία ειδήσεων περιέχει τυχαία συμβάντα που αφορούν την ιδιωτική ζωή των ανθρώπων. Γεγονότα που θα μπορούσαν να ήταν στο περιθώριο της ιστορίας ως ασήμαντα. Αυτά αποτελούν συνήθως και τις λεγόμενες «εντυπωσιακές» ειδήσεις, όπως θα δούμε και παρακάτω (Auclair 1982 : 181, όπως παραπέμπεται από Βρύζα 1986 : 98-99).

Οι ειδήσεις αποτελούν το τελικό προϊόν μιας πολύπλοκης διαδικασίας που ξεκινάει με τη συστηματική ταξινόμηση και επιλογή γεγονότων και θεμάτων σύμφωνα με ένα κοινωνικά αποδεκτό σύνολο κατηγοριών (οικονομικές, πολιτικές αθλητικές κ.λπ.) (Hall, Chritcher, Jefferson, Clarke, Roberts 1988 : 335). Η εμπειρία λέει ότι ειδήσεις ή νέα αποτελούν θέματα που προσελκύουν την προσοχή του κοινού. Τα γεγονότα είναι άξια μετάδοσης μόνο αν συμμορφώνονται με τα κριτήρια που διαμορφώνονται με βάση το κοινό που απευθύνονται (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 36).

Η επιλογή αυτή των ειδήσεων που θα παρουσιαστούν από τα Μ.Μ.Ε. αποτελεί μια πολύπλοκη και σημαντική διαδικασία που αναλύεται αμέσως μετά.

2.1.2. Η Επιλογή των Ειδήσεων και ο Καθορισμός της Ημερήσιας Θεματολογίας των Μ.Μ.Ε.

Ο προσδιορισμός της ημερησίας διάταξης ενός μέσου επικοινωνίας αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία στην οποία εμπλέκονται Μ.Μ.Ε., θεσμοί και ομάδες. Η μαζική επικοινωνία ασκεί σημαντική επιρροή στη διαμόρφωση και στη μεταβολή της κοινής γνώμης, κυρίως μέσω της ικανότητας της να δίνει έμφαση στην προβολή ορισμένων θεμάτων (McCombs, Einsiedel, Weaver 1996 : 38). Η έννοια της ημερήσιας διάταξης των μέσων αναφέρεται σε μια αιτιώδη συνάρτηση ανάμεσα στην έμφαση που δίνουν τα Μ.Μ.Ε. σε ορισμένα θέματα και στις απόψεις του κοινού περί του τι αξίζει να προβληθεί και τι όχι (Δεμερτζής 2002 : 101).

Σύμφωνα με τον Roshier, (1988 : 40) υπάρχουν δύο διαδικασίες επιλογής των ειδήσεων που θα παρουσιαστούν στον τύπο :

- Η μία αφορά την επιλογή μίας κατηγορίας γεγονότων που θα δημοσιευτούν σε σχέση με άλλες κατηγορίες γεγονότων π.χ. πολιτικές ειδήσεις, οικονομικές ειδήσεις, συμβάντα κ.λπ.
- Η δεύτερη αφορά τις συγκεκριμένες ειδήσεις από μία κατηγορία γεγονότων που θα δημοσιευτούν, μέσα από το σύνολο των γεγονότων της κατηγορίας, δηλαδή ποιες από τις π.χ. οικονομικές ειδήσεις θα δημοσιευτούν.

Κατά καιρούς διατυπώθηκαν διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία των επιλογών των ειδήσεων. Σύμφωνα με τον Herbert Gans (1980 : 78-80, όπως παραπέμπεται από Μπασαντή, Στράτο 1991 : 37) υπάρχουν τέσσερις θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία των επιλογών των ειδήσεων :

- Οι προσεγγίσεις που δέχονται πως η επιλογή των ειδήσεων γίνεται από την επαγγελματική κρίση του δημοσιογράφου.
- Οι προσεγγίσεις που συνδέουν την παραγωγή των ειδήσεων με εμπορικούς στόχους των Μ.Μ.Ε. και την κατανομή των εργαζομένων σε αυτά.
- Οι προσεγγίσεις που αντιλαμβάνονται τα Μ.Μ.Ε. ως «καθρέφτες» της κοινωνίας και των γεγονότων.
- Οι προσεγγίσεις που εξηγούν την επιλογή των ειδήσεων από δυνάμεις που δρουν εκτός ειδησεογραφικών ή δημοσιογραφικών οργανισμών (οικονομικοί, πολιτικοί κλπ.).

Εκτός των ανωτέρω προσεγγίσεων, υπάρχει και το μοντέλο των «πυλωρών (gatekeepers)». Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό, οι παρουσιαζόμενες ειδήσεις από τα

Μ.Μ.Ε. είναι προϊόν μιας διαδικασίας επιλογής και ερμηνείας βάσει συγκεκριμένων αρχών που ισχύουν για όλα τα Μ.Μ.Ε.. Η διαδικασία αυτή στηρίζεται στην υπόθεση ότι τα Μ.Μ.Ε. είναι ένα σύστημα αγωγών εντός των οποίων κινούνται τα περιεχόμενα της επικοινωνίας. Τα περιεχόμενα αυτά στις διάφορες φάσεις διέλευσης τους από τους αγωγούς φιλτράρονται ή μεταβάλλονται. Στις διόδους των αγωγών υπάρχουν «πυλωροί», δηλαδή οι αρχισυντάκτες των εφημερίδων, οι οποίοι επηρεαζόμενοι από συναδέλφους, δημοσιογράφους και εκδότες αποφασίζουν ποιο περιεχόμενο και σε ποια μορφή θα περάσει (Λαμπροπούλου 1999 : 33-34).

Πάντως, σε κάθε περίπτωση η επιλογή των ειδήσεων αρχικά γίνεται από το δημοσιογράφο, με αμιγώς υποκειμενικά κριτήρια π.χ. προσωπικές προκαταλήψεις, αισθητική, κανόνες ηθικής στυλ γραφής προτιμήσεις, αναγνωστικό κοινό κ.λπ. Στη συνέχεια όμως, και σύμφωνα με το μοντέλο των πυλωρών, η επιλογή γίνεται από τους εκδότες και τους αρχισυντάκτες και όχι το δημοσιογράφο (Χατζόγλου 1998 : 293)

Η πληροφόρηση που παρέχουν τα Μ.Μ.Ε. είναι αναγκαστικά προϊόν επιλεκτικών διαδικασιών, διότι τα Μ.Μ.Ε. βρίσκονται σε σχέση αλληλεπίδρασης με την κοινή γνώμη και άλλους φορείς. Η επιλογή της παρουσίασης της πληροφορίας εξαρτάται, όχι μόνο από τις επιλογές του δημοσιογράφου αλλά από τον ανταγωνισμό, τον πολιτικό προσανατολισμό του μέσου κ.λπ. (Λαμπροπούλου 1999 : 100). Με άλλα λόγια, τα Μ.Μ.Ε. δεν καθορίζουν τις ημερήσιες θεματολογίες τους ανεξάρτητα από το τι λένε και κάνουν οι άλλοι θεσμοί και ομάδες στην κοινωνία μας, αν και είναι σημαντική η δύναμη τους στο να δίνουν μεγαλύτερη ή μικρότερη έμφαση σε ορισμένα θέματα της ημερήσιας θεματολογίας (McCombs, Einsiedel, Weaver 1996 : 131)

Ποιες είναι όμως τελικά οι ειδήσεις που επιλέγονται για δημοσίευση μέσα από τις παραπάνω διαδικασίες ; Μια ιστορία, αναφορά ή ακόμα και φωτογραφία, που έχει τη δυναμική να γίνει είδηση στον κόσμο της εφημερίδας, και όχι μόνο, πρέπει να συμφωνεί με τα εξής κριτήρια :

- Η ιστορία πρέπει να συνδέεται ή να μπορεί να συνδεθεί με ένα γεγονός ή συμβάν.
- Το γεγονός πρέπει να έχει συμβεί πρόσφατα, αν είναι δυνατό την προηγούμενη ημέρα ή λίγες ώρες πριν.
- Το γεγονός ή το άτομο της είδησης πρέπει να αξιολογείται ως άξιο να γίνει είδηση (Hall 1998 : 235).

Κατά την Κουκουτσάκη (2009 : 371), οποιαδήποτε υπόθεση – γεγονός ανεξαρτήτως βαρύτητας μπορεί να γίνει είδηση, αν έχει τα στοιχεία που την καθιστούν

ενδιαφέρουσα, δηλαδή το στοιχείο του εντυπωσιασμού, τη δυνατότητα δραματοποίησης και τη δυνατότητα ένταξης του μεμονωμένου περιστατικού σε μια θεματική κατηγορία. Εκτός των ανωτέρω, στοιχεία που δίνουν αξία στην είδηση και ενισχύουν την πιθανότητα δημοσίευσής της, είναι η διάρκεια – επικαιρότητα του συμβάντος, η γεωγραφική, πολιτισμική, πολιτική εγγύτητα του συμβάντος με το κοινό, η κοινωνική θέση, το γόητρο και η ισχύς των πρωταγωνιστών του συμβάντος, η θέση του συμβάντος στο πλήθος των ειδήσεων, η αποκλειστικότητα – έκταση των συνεπειών του γεγονότος, η πιθανότητα της ταύτισης του αποδέκτη με το συμβάν (Lippmann 1992, όπως παραπέμπεται από την Λαμπροπούλου 1999 : 35).

Στα παραπάνω κριτήρια οι Galtung και Ruge προσέθεσαν ότι ένα γεγονός αποτελεί είδηση όταν κάνει αναφορά σε προηγμένα κράτη ή ιδιαίτερους ανθρώπους, όταν κάνει αναφορά σε άτομα ή σε κάτι αρνητικό (Galtung, Ruge 1998 : 53-60). Πάντως σημαντικό ρόλο στην επιλογή μιας είδησης έχουν, εκτός από την αξία της, η αντικειμενικότητά της και η αξιοπιστία της πηγής πληροφόρησης (Λαμπροπούλου 1999 : 34). Ακόμα και η πιο εντυπωσιακή είδηση δεν έχει καμιά απολύτως αξία αν αποδειχθεί ότι είναι ψευδής. Γενικότερα πάντως, όσο περισσότερα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά συγκεντρώνει ένα γεγονός ή μια υπόθεση, τόσο πιο πιθανό είναι να αποτελέσει είδηση και στη συνέχεια να υπερτονιστεί (Galtung, Ruge 1998 : 60-61)

Οι παραπάνω κανόνες επιλογής των ειδήσεων είναι κοινοί για το σύνολο σχεδόν των Μ.Μ.Ε. παγκοσμίως. Όμως παρά τη φαινομενική ομοιομορφία των Μ.Μ.Ε., η θεματολογία τους δεν είναι μία και ενιαία, καθώς καθένα από αυτά υιοθετεί διαφορετικές προτεραιότητες για την προβολή της δημοσιογραφικής ύλης. Σπάνια οι εφημερίδες και τα υπόλοιπα Μ.Μ.Ε. θα προβάλλουν ακριβώς τα ίδια θέματα (Δεμερτζής 2002 : 103).

2.1.3. Η «Εντυπωσιακή» Είδηση

Η ημερήσια θεματολογία των Μ.Μ.Ε. περιλαμβάνει ειδήσεις καθαρά ενημερωτικού χαρακτήρα, δηλαδή γεγονότα που αναφέρονται στο δημόσιο βίο και λόγω της επίδρασής τους στην κοινωνία εγγράφονται σε μια ιστορική συνέχεια. Πρόκειται για ειδήσεις που είναι ταξινομημένες σε κατηγορίες, χρονολογημένες, υπαγόμενες σε ένα κόσμο ορθολογικότητας (Βρύζας 1986 : 99).

Όμως, όπως θα αναφερθεί και σε επόμενο κεφάλαιο της εργασίας, η ενημέρωση είναι μόνο μία από τις λειτουργίες και τους στόχους των Μ.Μ.Ε. Γι'αυτό το λόγο, ο προσανατολισμός της επιλογής των ειδήσεων κατευθύνεται πολλές φορές και προς στοιχεία τα οποία «ξεφεύγουν από τα συνηθισμένα» και τα οποία, κατά κάποιο τρόπο, παραβιάζουν τους κανόνες της κοινωνικής ζωής, θέτοντας έτσι μία έννοια κανονικότητας

(Hall, Critcher, Jefferson, Clarke, Roberts 1978 : 336). Αυτές οι ξαφνικές και παράξενες ρωγμές στη συνηθισμένη ροή της καθημερινής κοινωνικής ζωής είναι οι λεγόμενες «εντυπωσιακές» ειδήσεις (Βρύζας 1986 : 97).

Οι εντυπωσιακές ειδήσεις είναι περισσότερο συμβάντα που προκαλούν μίσος, φόβο, αγάπη, ελπίδα, οίκτο ή εκδίκηση, που διεγείρουν έντονα αισθήματα πάθους και παροξυσμού. Για να είναι εντυπωσιακή μια είδηση πρέπει :

- να προκαλεί σοκ, να κεντρίζει την προσοχή και να διεγείρει την περιέργεια του κοινού.
- να είναι επίκαιρη πρωτοφανής ή σπάνια.
- να έχει όσο το δυνατό πιο σοβαρές συνέπειες ή να αναφέρεται σε κάποια διασημότητα.
- να αποτελεί μια ιστορία που να προσφέρεται για αφήγηση και να εμπεριέχει το στοιχείο του ασυνήθιστου του παράδοξου της έκπληξης και του αινίγματος (Βρύζας 1986 : 98).

Όσο πιο σπάνια είναι μια είδηση τόσο πιο εντυπωσιακή είναι. Όσο πιο γνωστά τα πρόσωπα της είδησης τόσο μεγαλύτερο το ενδιαφέρον (Βρύζας 1986 : 109).

Το κύριο πάντως χαρακτηριστικό των εντυπωσιακών ειδήσεων είναι ότι σημειώνουν μια εξαίρεση, εκτροπή ή παρέκκλιση από τη νόρμα. Έτσι αποτελούν εντυπωσιακές ειδήσεις τα εγκλήματα και γενικά ότι έχει σχέση με την εγκληματικότητα, όπως η τρομοκρατία, οι ληστείες, οι συμπλοκές, οι βιασμοί, αλλά ακόμα και παρεκκλίσεις από τους φυσικούς κανόνες όπως ατυχήματα, θεομηνίες, σεισμοί κ.ο.κ. Το ενδιαφέρον πάντως έγκειται και στο μέτρο που η είδηση παραβιάζει τη νόρμα (Βρύζας 1986 : 100-101). Όσο πιο σπάνια, παράδοξη, αποτρόπαιη, βίαιη, φρικιαστική και παράλογη εμφανίζεται στο συλλογικό φαντασιακό μια πράξη, τόσο μεγαλύτερη ειδησεογραφική αξία έχει (Κωνσταντινίδου 2001 : 21) και άρα περισσότερες πιθανότητες να μετατραπεί σε εντυπωσιακή είδηση.

Μια είδηση δεν είναι εντυπωσιακή από μόνη της. Γίνεται εντυπωσιακή από τον τρόπο προβολής της από τα Μ.Μ.Ε. (Βρύζας 1986 : 102). Άλλωστε μια εντυπωσιακή είδηση έχει τα χαρακτηριστικά της είδησης, τονισμένα όμως στον υπερθετικό βαθμό. Η δημιουργία μιας τέτοιας είδησης σημαίνει να γίνεται ένα συνηθισμένο γεγονός σημαντικό (Eco 1992 : 41). Ένα ασήμαντο γεγονός μετατρέπεται σε θέμα τεραστίων διαστάσεων μέσα από μια διαδικασία τριών σταδίων :

- Υπερτονισμός ορισμένων γεγονότων επισύροντας την προσοχή του κόσμου και προκαλώντας συζητήσεις.
- Πλαισίωση των γεγονότων μέσα σε συμφραζόμενα.
- Συσχετισμός γεγονότων της υπόθεσης με γενικότερα πολιτικά σύμβολα (McCombs, Einsiedel, Weaver 1996 : 98-99).

Με βάση όσα περιγράφηκαν παραπάνω τα γεγονότα που αποτελούν κατ'εξοχήν εντυπωσιακές ειδήσεις είναι οι αποκλίνουσες συμπεριφορές και τα εγκλήματα. Ο Erikson αναφέρει ότι ένα πολύ μεγάλο μέρος αυτών που αποκαλούνται ειδήσεις αφιερώνεται σε αναφορές αποκλινουσών συμπεριφορών και των συνεπειών τους. Εγκλήματα πάθους, σκάνδαλα, περίεργα γεγονότα κλπ. οι πιο δραματικές αντιπαραθέσεις ανάμεσα στην παρέκκλιση και τον έλεγχο γίνονται αντικείμενα προσοχής (Erikson 1966 : 12, όπως παραπέμπεται από τον Cohen 1980 : 17).

Η κατασκευή και δημοσίευση εντυπωσιακών ειδήσεων εξυπηρετεί πολλούς από τους στόχους των Μ.Μ.Ε. και γι'αυτό το λόγο βρίσκονται πάντα στην ημερήσια θεματολογία τους, υποσκελίζοντας πολλές φορές άλλες κατηγορίες ειδήσεων. Με τη δημοσίευση τέτοιων γεγονότων, τα Μ.Μ.Ε. επιτυγχάνουν το βασικό τους στόχο που είναι να τραβήξουν την προσοχή των πολιτών και του κοινού τους (McCombs, Einsiedel, Weaver 1996 : 131). Μάλιστα η αξία μιας εντυπωσιακής είδησης μεγαλώνει από τη στιγμή που αυτή θα έχει συνέχεια, κάτι που συνήθως δεν συμβαίνει με αυτό το είδος ειδήσεων (Βρύζας 1986 : 104). Σε αυτή τη περίπτωση τα Μ.Μ.Ε. επιλέγουν την είδηση καθαρά με κριτήριο τις προτιμήσεις του κοινού.

Εκτός αυτού μια εντυπωσιακή είδηση μπορεί να έχει και μια πολιτικοϊδεολογική λειτουργία, εξυπηρετώντας τις επιλογές δυνάμεων που δρουν εκτός ειδησεογραφικών ή δημοσιογραφικών οργανισμών (οικονομικοί, πολιτικοί κλπ.) (Gans 1980 : 78-80, όπως παραπέμπεται από τους Μπασαντή, Στράτο 1991 : 37). Έτσι μια εντυπωσιακή είδηση μπορεί να παίξει ακόμα και ένα ρόλο πολιτικού αποπροσανατολισμού. Χρησιμοποιείται, δηλαδή, για να μετατεθεί το ενδιαφέρον του κοινού από καίρια προβλήματα σε θέματα μικρότερης σημασίας (Βρύζας 1986 : 119-120).

Το ζήτημα πάντως των λειτουργιών που εξυπηρετεί η επιλογή και παρουσίαση των ειδήσεων παρουσιάζεται στο τέλος αυτού του κεφαλαίου.

2.2. Η Παρουσίαση των Ειδήσεων

2.2.1. Το ΄Υφος, η Γλώσσα και οι Τεχνικές Παρουσίασης των Ειδήσεων

΄Υστερα από την επιλογή των ειδήσεων από ένα ειδησεογραφικό οργανισμό ακολουθεί η δημοσίευση και παρουσίαση επίσης. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ένα γεγονός αναγνωρίζεται και νοηματοδοτείται, μπαίνοντας σε ένα πλαίσιο γνωστών κοινωνικών και πολιτιστικών διακριτικών γνωρισμάτων (Hall, Critcher, Jefferson, Clarke, Roberts 1988 : 337).

Η παρουσίαση των ειδήσεων αποτελεί καθοριστικό στοιχείο μέσω του οποίου επιδιώκεται να δοθεί ή να μη δοθεί έμφαση σε ένα γεγονός. Επίσης ο τρόπος παρουσίασης είναι καθοριστικός για να διευκρινιστούν οι συνθήκες που έλαβε χώρα ένα γεγονός για να γίνει κατανοητό και να δοθεί μια συγκεκριμένη πολιτική διάσταση (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 46)

Κατά των Cohen τρεις είναι οι κατευθύνσεις των Μ.Μ.Ε. στην παρουσίαση των ειδήσεων : η υπερβολή και διαστρέβλωση, η πρόβλεψη και ο συμβολισμός (Cohen 1980 : 31). Η είδηση, δηλαδή, κατασκευάζεται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να τονίζονται πάντα τα στοιχεία εκείνα που θα κάνουν την ιστορία πιο συγκινητική και πιο συναρπαστική (Κωνσταντινίδου 2001 : 21). Για να καταφέρουν τα Μ.Μ.Ε. να παρουσιάσουν την είδηση με τον τρόπο που θα τα εξυπηρετεί καλύτερα, χρησιμοποιούν συγκεκριμένες τεχνικές, ύφη και γλώσσες. Έτσι, η αφήγηση και περιγραφή των ειδήσεων, και ιδιαιτέρα αυτών που χαρακτηρίζονται ως εντυπωσιακές, βασίζεται σε δύο τεχνικές : τη δραματοποίηση και την προσωποποίηση (Κουκουτσάκη 2009 : 369).

Η δραματοποίηση είναι μια τεχνική που σκοπό έχει, αφενός να παρουσιάσει με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο μια είδηση, αφετέρου να δημιουργήσει στο θεατή έντονα συναισθήματα και συγκινησιακή φόρτιση. Σε αυτή την περίπτωση η παρουσίαση μιας είδησης γίνεται με τρόπο μυθιστορηματικό που αναδύει μια αβεβαιότητα, ένα αίνιγμα ή ένα μυστήριο, προσπαθώντας να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον του θεατή ή του αναγνώστη (Βρύζας 1986 : 103-105).

Η προσωποποίηση από την άλλη, είναι μια τεχνική παρουσίασης των γεγονότων ως προτάσεων, όπου υποκείμενο είναι ένα άτομο ή μια ομάδα λίγων ατόμων και το καθεαυτό γεγονός εμφανίζεται ως μια αλληλουχία δράσεων αυτού του ατόμου ή της ομάδας (Galtung, Ruge 1988 : 57-58). Με την προσωποποίηση και την δραματοποίηση τα Μ.Μ.Ε. δίνουν σταθερά προτεραιότητα στον προσωπικό παράγοντα (Κουκουτσάκη 2009 : 369)

Η εκτεταμένη χρήση αυτών των δύο τεχνικών, ειδικά στον τύπο, έχει οδηγήσει στην επικράτηση των ρεπορτάζ και των περιγραφικών άρθρων σε σχέση με τα αναλυτικά κείμενα και τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις, δηλαδή των λεγόμενων «επεισοδιακών» άρθρων έναντι των «θεματικών» (Καούρας 1998 : 436). Σύμφωνα με τον Iyegar, επεισοδιακό άρθρο είναι αυτό που αναφέρεται στην τρέχουσα επικαιρότητα και σχολιάζει – παρουσιάζει τα γεγονότα με τρόπο συναισθηματικά φορτισμένο – δραματοποιημένο και προσωποποιώντας της αναφορές. Θεματικό άρθρο είναι αυτό που χρησιμοποιεί ένα αφηρημένο πλαίσιο αναφοράς και προσφέρει πληροφοριακό υπόβαθρο για ανάλυση του θέματος (Iyegar 1991, όπως παραπέμπεται από τον Παναγιωτόπουλο 1998 : 501).

Σε σχέση με το ύφος παρουσίασης της είδησης, τα Μ.Μ.Ε. συνηθίζουν να παρουσιάζουν ειδήσεις με αρνητικό παρά με θετικό περιεχόμενο. Τα αρνητικά νέα θέλουν λιγότερο χρόνο για να εκδηλωθούν σε σχέση με τα θετικά, ενώ η ταχύτητα και το απροσδόκητο των αρνητικών συνεπειών τους συμβάλλει καθοριστικά στη δραματοποίηση. Επίσης τα αρνητικά γεγονότα είναι ευκολότερα στη συμπύκνωση και στα νοήματα και ανταποκρίνονται περισσότερο σε στερεότυπες αντιλήψεις και φόβους των ανθρώπων. Συνοπτικά τα αρνητικά γεγονότα προτιμώνται έναντι των θετικών διότι :

- Είναι πιο εύκολα στην επεξεργασία και θέλουν λίγο χρόνο να εκδηλωθούν
- Είναι περισσότερο σαφή και συναινετικά
- Εκπληρώνουν καλύτερα τις ανάγκες των πολιτών – θεατών
- Είναι πιο απροσδόκητα (Galtung, Ruge 1988 : 58-59)

Σε ότι αφορά τέλος τη γλώσσα, αυτή ανάγεται από τα Μ.Μ.Ε. σε ένα εκ των πρωταρχικών εργαλείων βάσει των οποίων γίνεται η μετάδοση και η μετάπλαση της πρωτογενούς κοινωνικής εμπειρίας, των πρωτογενών γεγονότων (Δανδουλάκη 1998 : 313). Γι'αυτό το λόγο η γλώσσα των Μ.Μ.Ε. είναι συνήθως απλουστευμένη, χωρίς πολύπλοκα σχήματα λόγου τα οποία δυσκολεύουν τον αναγνώστη – θεατή στην κατανόηση του μηνύματος που εκπέμπεται. Πάντως και η γλώσσα προσπαθεί να κεντρίσει το ενδιαφέρον του κοινού. Αυτό αποτυπώνεται στους τίτλους των εφημερίδων οι οποίοι για να το πετύχουν χρησιμοποιούν ειδικές φράσεις ή λέξεις «κλισέ» (Hall, Critcher, Jefferson, Clarke, Roberts 1978 : 279).

Τα παραπάνω στοιχεία που αφορούν την παρουσίαση των ειδήσεων δεν συναντώνται με την ίδια ένταση σε όλα τα Μ.Μ.Ε. Το ύφος και το στυλ του λόγου των Μ.Μ.Ε. είναι ανάλογο με το περιεχόμενο της είδησης, π.χ. δραματικό, μεγαλοπρεπές, ενθουσιώδες, ειρωνικό, δεικτικό, οργίλο, αυστηρό κλπ (Δανδουλάκη 1998 : 317), ή

εξαρτάται από το είδος του μέσου. Για παράδειγμα τόσο η παρουσίαση όσο και το περιεχόμενο διαφέρουν σημαντικά ανάμεσα στις «λαϊκές» και τις «σοβαρές» εφημερίδες : στις «λαϊκές» οι εντυπωσιακές ειδήσεις παρουσιάζονται στην πρώτη σελίδα με πυγαίους τίτλους, φωτογραφίες που προκαλούν σοκ και με μελοδραματικό τρόπο. Ενώ αντίθετα οι «σοβαρές» εφημερίδες δεν αφιερώνουν παρά λίγες γραμμές στις εσωτερικές σελίδες (Βρύζας 1986 : 109).

Σήμερα πάντως στην προσπάθεια των Μ.Μ.Ε. να πετύχουν τους εμπορικούς στόχους τους, η ευπρέπεια και το μέτρο στην παρουσίαση των θεμάτων όλο και λιγοστεύουν. Επίσης μεγαλώνει η παραποίηση της αλήθειας και οι λαϊκίστικες φωνές. Στόχος των Μ.Μ.Ε. είναι πλέον, σχεδόν αποκλειστικά, η δραματοποίηση, η υπερβολή, ο λαϊκισμός, η τρομοκρατία (Δρακόπουλος 1998 : 418-421).

2.2.2. Ο Ρόλος της Φωτογραφίας και της Εικόνας στην Παρουσίαση των Ειδήσεων

Εκτός του κειμένου, που συνοδεύει μια είδηση, και οι οπτικές παραστάσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στην κατανόηση μιας πληροφορίας. Οι εμπειρικές έρευνες έχουν δείξει ότι είναι μεγάλη η εξάρτηση των ειδήσεων από οπτικές παραστάσεις (φωτογραφίες, βίντεο, γραφικά κλπ.) (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 93), κυρίως στον τύπο, αφού στην τηλεόραση η παρουσίαση μιας είδησης βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά στην εικόνα.

Μια ζωντανή – που αναφέρεται στα χαρακτηριστικά της πληροφορίας που κινούν την προσοχή του ακροατή ή αναγνώστη – και συμπαγής – που αναφέρεται στην έκταση των λεπτομερειών που περιγράφει – εικόνα μπορεί να παρουσιάσει πιο αποτελεσματικά το μήνυμα μιας είδησης (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 95-96). Η φωτογραφία άλλωστε μπορεί να είναι μια είδηση από μόνη της, όσο και να τη θεωρεί κανείς απομακρυσμένη από κάτι που παρουσιάζεται γραπτώς (Αργυρόπουλος 1991 : 263). Αυτό συμβαίνει, γιατί η φωτογραφία έχει ένα πιο επίκαιρο χαρακτήρα από μια γραπτή περιγραφή. Τα μάτια του αναγνωστικού κοινού πέφτουν πρώτα στη φωτογραφία και μετά πηγαίνουν στο κείμενο ή το άρθρο μιας εφημερίδας. Έτσι, με την πάροδο του χρόνου, όλο και περισσότερο χώρο άρχισε να καταλαμβάνει η φωτογραφία στις εφημερίδες (Αργυρόπουλος 1991 : 265).

Η επιλογή μιας φωτογραφίας επηρεάζεται από την κυκλοφορία της εφημερίδας, όπως με τη σειρά της επηρεάζει την κυκλοφορία της. Ένα έγκλημα ή μια αποτρόπαια πράξη έλκει τον αναγνώστη, όπως και ένα κοινωνικό γεγονός που σχετίζεται με ένα άτομο (Αργυρόπουλος 1991 : 266). Ένας συντάκτης – εκδότης δεν αναζητεί ή επιλέγει φωτογραφίες μόνο με όρους επίδρασης, δραματοποίησης, σπανιότητας, αντιπαλότητας,

σχέσης με το γεγονός που παρουσιάζεται. Επιπλέον σταθμίζει την ίδια στιγμή πως αυτές οι αξίες – ιδιότητες θα μεταχειριστούν ή θα αμβλυνθούν, δηλαδή πως θα κωδικοποιηθούν ερμηνευτικά. Αυτή η διαδικασία είναι πολύ σημαντική, αφού η φωτογραφία, εκτός από την αξία της ως είδησης έχει και ιδεολογική αξία, η οποία σχετίζεται με μη φανερά θέματα και ερμηνείες (Hall 1988 : 231-232).

Η χρήση των φωτογραφιών και της εικόνας εξαρτάται και από το είδος του εντύπου, όπως και στην περίπτωση της αρθρογραφίας και των κειμένων, που αναφέρθηκε παραπάνω. Έτσι μια «σοβαρή» εφημερίδα θα δημοσιεύσει μια γενική φωτογραφία ενός γεγονότος. Αντίθετα μια «λαϊκή» εφημερίδα θα αφιερώσει ολόκληρες σελίδες με φωτογραφίες για το γεγονός (Αργυρόπουλος 1991 : 265)

Στην οπτική παρουσίαση ενός γεγονότος παίζουν ρόλο και άλλα στοιχεία, εκτός των φωτογραφιών. Ο τύπος μέσα από τις τεχνικές επιλογής των τίτλων, της σελιδοποίησης, των πλαισίων καθώς και με το μέγεθος της επιφάνειας που αφιερώνει στην είδηση, αναδιοργανώνει, φιλτράρει, χρωματίζει, μεγαλοποιεί και δραματοποιεί ή υποβαθμίζει τη σημασία ενός γεγονότος.(Βρύζας 1986 : 102-103). Ο τίτλος μιας εντυπωσιακής είδησης, με τη χρήση μεγάλων τυπογραφικών στοιχείων, τη συντομία του και την περιληπτική του μορφή, είναι ένα στοιχείο δραματοποίησης. Η γλώσσα των τίτλων δίνει μια συγκινησιακή διάσταση στην είδηση διεγείροντας φόβο, αγάπη, μίσος ή ελπίδα. Το ίδιο και η φωτογραφία που παρουσιάζεται σαν μια άμεση απόδοση του πραγματικού (Βρύζας 1986 : 103).

Ολοκληρώνοντας το ζήτημα της παρουσίασης των ειδήσεων, μπορούμε να πούμε ότι γενικά τα Μ.Μ.Ε. παρουσιάζουν όλο και περισσότερο μια πραγματικότητα τεχνητή, μη κανονική και συχνά αφύσικη (Βιθυνός 1998 : 217). Πολλές φορές στην παρουσίαση γεγονότων παρατηρούνται, εκτός από καταχρήσεις της γλώσσας, παραπλανητικοί τίτλοι που απέχουν πολύ από την πραγματικότητα (Cohen 1980 : 32). Οι τίτλοι, οι φωτογραφίες, το στυλ, ο τόνος και το επίπεδο γραφής των Μ.Μ.Ε. υπακούουν τελικά στις απαιτήσεις της κατανάλωσης (Βρύζας 1986 : 118).

2.3. Αναπαραστάσεις και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

2.3.1. Γενικά για τις Αναπαραστάσεις

Οι αναπαραστάσεις πρωτοεμφανίστηκαν στο χώρο της κοινωνιολογίας με τον Durkheim το 1898, ο οποίος έκανε τη διάκριση μεταξύ των συλλογικών και ατομικών αναπαραστάσεων, θέλοντας να επισημάνει την ιδιομορφία της συλλογικής σκέψης σε σχέση με την ατομική (Durkheim, 1898, όπως παραπέμπεται από Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 13). Ο Moscovici το 1961 επανέφερε στο προσκήνιο την συγκεκριμένη έννοια προτείνοντας τις «κοινωνικές» αντί των «συλλογικών» αναπαραστάσεων (Moscovici, 1961, όπως παραπέμπεται από τους Παπαστάμου, Μάντογλου, 1995 : 13).

Η πολύπλοκη έννοια της κοινωνικής αναπαράστασης επικεντρώνεται στη συνεχή αλληλεπίδραση του ατόμου και της κοινωνίας, στον τρόπο δηλαδή που τα άτομα, μέσα από ψυχολογικούς και κοινωνικούς μηχανισμούς, ιδιοποιούνται τον περιβάλλοντα κόσμο και τις σχέσεις και αντιδράσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στα πρώτα και στον τελευταίο. Μέσα από τις κοινωνικές αναπαραστάσεις τα άτομα «διαβάζουν», αποκωδικοποιούν και ελέγχουν κοινωνιογνωστικά την πραγματικότητα (Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 15).

Σύμφωνα με τον Jodelet οι κοινωνικές αναπαραστάσεις είναι εικόνες που συμπυκνώνουν ένα σύνολο σημασιών και συστήματα αναφοράς που μας επιτρέπουν να ερμηνεύσουμε αυτά που μας συμβαίνουν, ακόμα και να δώσουμε μια σημασία στο αναπάντεχο. Πρόκειται για διανοητικές διαδικασίες που ξετυλίγονται από τα άτομα και τις ομάδες για να καθορίσουν τη θέση τους σε σχέση με τις καταστάσεις, τα γεγονότα τα αντικείμενα και τις επικοινωνίες που τα αφορούν (Jodelet 1995 : 129).

Ο όρος κοινωνικές αναπαραστάσεις περικλείει ό,τι έχει σχέση με την κοινή σκέψη. Είναι το αποτέλεσμα μιας κοινωνικά επεξεργασμένης και κοινά αποδεκτής γνώσης (Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 15), αλλά και η έκφραση μιας συνεχούς διεργασίας σχηματισμού, που εντοπίζεται στο επίπεδο των συμπεριφορών και επικοινωνιών. Η παραγωγή και επεξεργασία μιας αναπαράστασης επηρεάζεται άμεσα από τις ιστορικές, ιδεολογικές και οικονομικές αξίες (Abric 1987, όπως παραπέμπεται από τους Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 19), με αποτέλεσμα αυτή τελικά να παράγεται και καταναλώνεται συλλογικά (Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 19).

Κατά τον Abric η κοινωνική αναπαράσταση χαρακτηρίζεται από τρία στοιχεία : ένα κεντρικό πυρήνα, ένα σύνολο στάσεων και πληροφοριών γύρω από τον πυρήνα και ένα σύστημα κατηγοριοποίησης (Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 31). Ο πυρήνας που

καθορίζει την οργάνωση και τη συνοχή της αναπαράστασης, εξαρτάται από το αντικείμενο που αναπαρίσταται, από τα ατομικά χαρακτηριστικά του υποκειμένου που έχει σχέση με το αντικείμενο, αλλά και την κατάσταση μέσα στην οποία λαμβάνει χώρα η αναπαράσταση. Το σύνολο των στάσεων και πληροφοριών αποτελεί ουσιαστικά το περιεχόμενο της αναπαράστασης, ενώ το σύστημα κατηγοριοποίησης βοηθά στην κατανόηση του περιβάλλοντος που λαμβάνει χώρα η αναπαράσταση (Abric 1987, όπως παραπέμπεται από τους Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 31-32).

Μια κοινωνική αναπαράσταση είναι σχετικά σταθερή και αμετάβλητη, χωρίς όμως να συνεπάγεται ότι είναι στατική, ότι δεν εξελίσσεται, δεν μεταβάλλεται (Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 31). Κατά τον Flament μια κοινωνική αναπαράσταση εξελίσσεται ή μεταμορφώνεται όταν οι κοινωνικές πρακτικές βρίσκονται σε σύγκρουση με αυτή (Flament 1989 όπως παραπέμπεται από τους Παπαστάμου, Μάντογλου, 1995 : 34).

Για την μελέτη των κοινωνικών αναπαραστάσεων χρησιμοποιούνται σήμερα περισσότερο η μέθοδος της παρατήρησης και η μέθοδος της ανάλυσης περιεχομένου. Αυτό συμβαίνει γιατί οι κοινωνικές αναπαραστάσεις βρίσκονται στο επίκεντρο της επικοινωνίας και διαμορφώνονται σε μεγάλο βαθμό μέσα από τα Μ.Μ.Ε., η μελέτη των οποίων βασίζεται κυρίως σε αυτές τις δύο μεθόδους (Παπαστάμου, Μάντογλου 1995 : 26).

2.3.2. Οι Κοινωνικές Αναπαραστάσεις για τον Εγκληματία

Μιλώντας για τις κοινωνικές αναπαραστάσεις, καλό είναι να αναφερθούμε εν συντομία στις αναπαραστάσεις του εγκληματία στα Μ.Μ.Ε., αφού το θέμα της εργασίας έχει ως πρωταγωνιστή ένα άτομο που στη συνείδηση των περισσοτέρων ταυτίζεται με την έννοια αυτή.

Σύμφωνα με τον Melossi, με τον όρο αναπαράσταση νοείται η περιγραφική απεικόνιση του εγκληματία στον εγκληματολογικό λόγο, την κοινή γνώμη ή τον αισθητικό λόγο, ως ένα διακριτό «τύπο» που παρουσιάζει αναγνωρίσιμα ηθικά, σωματικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, ανάλογα με την συγκεκριμένη θέση του στο χώρο και τον χρόνο. Η αναπαράσταση αυτή του εγκληματία είναι μια θεμελιακά αμφιλεγόμενη και αμφισβητούμενη αναπαράσταση, όπου ορισμένοι τουλάχιστον εγκληματίες παίζουν το ρόλο των καινοτόμων και των ηρώων, παρά των κακών και επικίνδυνων (Melossi 2000 : 21-22).

Η στάση απέναντι στον εγκληματία εξαρτάται και από τη χρονική στιγμή. Έτσι σε «περιόδους κρίσης» οι εγκληματολόγοι απομακρύνονται από τον εγκληματία τον οποίο παρουσιάζουν ως «τέρας», το οποίο κάνει κακό σε μια δεδομένη κοινωνική τάξη που βρίσκεται σε κίνδυνο, και πρέπει να εδραιωθεί (Melossi 2000 : 28). Οι αναλύσεις περιεχομένου, που αναφέρονται στον τρόπο παρουσίασης του εγκληματικού φαινομένου στα Μ.Μ.Ε., συγκλίνουν σε τέτοιες περιπτώσεις στη διαπίστωση ότι ο δράστης παρουσιάζεται ως αντιπαθητικό και άδικο άτομο, απερίσκεπτο και εγωιστικό. Έχει συνήθως βεβαρημένο ποινικό μητρώο και τα εγκλήματα του είναι προμελετημένα. Παράλληλα δεν γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στους εξηγητικούς παράγοντες της συμπεριφοράς του ούτε στις συνθήκες ζωής του (Ζαραφωνίτου 2004 : 244).

Αντίθετα σε «περιόδους ασφυκτικής τάξης πραγμάτων» οι εγκληματολόγοι έχουν μια τάση συμπάθειας προς τον εγκληματία, ο οποίος θεωρείται θύμα της κοινωνίας, χαρακτηριζόμενος από καινοτομία (Melossi, 2000 : 28). Έτσι πολλές φορές η παρουσίαση μορφών αποκλίνουσας δράσης και των αντίστοιχων πρωταγωνιστών των δράσεων αυτών γίνεται με θεαματικό και μη κριτικό τρόπο, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να απομονώσει και να προβάλλει τα «εξαιρετικά» και «ηρωικά» στοιχεία της αποκλίνουσας συμπεριφοράς, προκαλώντας έτσι την πρόσληψη τους ως στοιχείων ανταγωνιστικών των κυρίαρχων κοινωνικών συμβατικών συμπεριφορών (Καούρας 1998 : 434). Ο τονισμός δίνεται σε εκείνες τις πλευρές που συνδέονται με τη δράση και τις συμπεριφοριστικές πλευρές των προσώπων που εμπλέκονται με πρωταγωνιστικό ρόλο. Συνέπεια αυτών είναι η μυθοποίηση των προσώπων που εμπλέκονται στη δράση – κυρίως των πρωταγωνιστών που προτείνονται ως ήρωες (Καούρας, 1998 : 439).

Στα Μ.Μ.Ε. ο παραβάτης του νόμου μετατρέπεται σε εγκληματία μέσα από μια αναδρομική ανατροπή της ταυτότητάς του και εντάσσεται στις κατηγορίες τις οποίες στα εκάστοτε μεταβαλλόμενα πλαίσια αξιών παράγει ο επιστημονικός λόγος για το έγκλημα και τον εγκληματία (Κουκουτσάκη 2009 : 370). Βασική τεχνική που χρησιμοποιούν τα Μ.Μ.Ε. για να παρουσιάσουν και να αναπαραστήσουν τον εγκληματία είναι η προσωποποίηση. Με τον όρο αυτό νοείται η παρουσίαση των γεγονότων ως προτάσεων όπου υποκείμενο είναι ένα άτομο ή μια ομάδα λίγων ατόμων και το καθεαυτό γεγονός εμφανίζεται ως μια αλληλουχία δράσεων αυτού του ατόμου ή της ομάδας (Galtung, Ruge 1988 : 57-58). Η χρήση αυτής της τεχνικής στην παρουσίαση των γεγονότων υπαγορεύεται από το ότι η προσωποποίηση :

- Είναι το αποτέλεσμα ενός πολιτιστικού ιδεαλισμού σύμφωνα με τον οποίο κάθε άνθρωπος είναι κύριος της μοίρας του και οι πράξεις του μπορούν να ερμηνευτούν ως αποτέλεσμα ελεύθερης βούλησης.
- Είναι μια συνέπεια της ανάγκης για αναγνώριση και διαφοροποίηση από τα άλλα άτομα.
- Είναι το αποτέλεσμα του παράγοντα συχνότητα : τα άτομα μπορούν να δρουν μέσα σε ένα χρονικό διάστημα που ταιριάζει με τη συχνότητα των γεγονότων στα Μ.Μ.Ε.
- Σχετίζεται με την αναφορά σε ιδιαίτερους ανθρώπους.
- Συμφωνεί με τις σύγχρονες τεχνικές συλλογής και παρουσίασης γεγονότων (Galtung, Ruge 1988 : 57-58).

Σε ότι αφορά τις αναπαραστάσεις του, έγκλειστου στη φυλακή, εγκληματία, δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις. Και εδώ οι αναπαραστάσεις έχουν παρόμοιο περιεχόμενο, με τη διαφορά ότι ο έγκλειστος έχει περάσει μέσα από το σύστημα των επίσημων μηχανισμών κοινωνικού ελέγχου και έχει πλέον κατηγοριοποιηθεί και στιγματιστεί θεσμικά ως εγκληματίας (Νικολαΐδης 2006 : 266)

Οι αναπαραστάσεις που παρουσιάζουν τα Μ.Μ.Ε. για τον εγκληματία σχετίζονται τόσο με διαμορφωμένες στο κοινό αντιλήψεις για το έγκλημα και τον εγκληματία, όσο και με επιδιώξεις των ίδιων των Μ.Μ.Ε. οι οποίες αναπτύσσονται παρακάτω.

2.4. Οι Λειτουργίες των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

2.4.1. Η Πληροφόρηση του Κοινού

Τα Μ.Μ.Ε. έχουν πετύχει τα τελευταία χρόνια μια μεγάλη επικοινωνιακή ισχύ και πρακτική με την αναμφισβήτητη διάδοση, επικράτηση και επιβολή τους ως το κορυφαίο – κυρίαρχο σύστημα επικοινωνίας με παγκόσμια επιρροή και αναγνώριση (Βιθυνός 1998 : 208). Η πολιτική πληροφόρηση συνιστά τη βασική λειτουργία των Μ.Μ.Ε. στις σύγχρονες κοινωνίες. Προσφέρουν στους πολίτες τη δυνατότητα πολιτικής άποψης (Λαμπροπούλου 1999 : 33). Όμως εκτός της πολιτικής προσφέρουν γενικότερη ενημέρωση για όλα τα θέματα.

Τα Μ.Μ.Ε. είναι μηχανισμοί που παρεμβάλλονται μεταξύ των ανθρώπων και της πραγματικότητας μεταφέροντας μια αφθονία πληροφοριών για το τι γίνεται στον κόσμο, πώς γίνεται και γιατί. Κατά ένα μεγάλο ποσοστό η γνώση μας για το τι συμβαίνει γύρω μας προέρχεται από τα Μ.Μ.Ε. και οι στάσεις, απόψεις και πεποιθήσεις μας για την κοινωνική πραγματικότητα επηρεάζονται από τα Μ.Μ.Ε. Στο βαθμό που τα Μ.Μ.Ε. διαμεσολαβούν μεταξύ πραγματικότητας και ατόμου προβάλλοντας ή αποσιωπώντας τι συμβαίνει γύρω μας, αποτελούν μηχανισμούς αναπαράστασης και παρουσίασης της πραγματικότητας για το άτομο (Λυριντζής 1989 : 17-18)

Τα μέσα αποτελούν όργανα ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών, βοηθώντας με αυτό τον τρόπο στη γνώση και την ενίσχυση του διαλόγου, στην διάπλαση της προσωπικότητας και στην ανάπτυξη της υπευθυνότητας. Εκτός αυτών η άμεση και συνεχής ενημέρωση, που αποκτά τόση ευρύτητα όση και μαζικότητα, μετουσιώνεται σε πρωταρχικό εφόδιο για κάθε άτομο που επιθυμεί να παραμείνει ενεργός μέτοχος στα γεγονότα, που θέλει ν'ακολουθεί τον παλμό και το ρυθμό της ζωής. Η συμμετοχή του στην κοινωνική και πολιτική ζωή διευκολύνεται όταν το άτομο είναι πλήρως ενημερωμένο[17].

Μαζί πάντως με την πληροφόρηση του κοινού από τα Μ.Μ.Ε., υπάρχει και η παραπληροφόρηση. Σήμερα είναι κοινά παραδεκτό πως το φαινόμενο της παραπληροφόρησης εμφανίζει ιδιαίτερη έξαρση. Το συμφέρον και η έντονα πολιτικοποιημένες κοινωνίες δημιουργούν εύφορο κλίμα στην καλλιέργεια της παραπληροφόρησης. Σε αυτό το είδος ενημέρωσης το περιεχόμενο των ειδήσεων προβάλλει τον τρόπο ζωής και τις αξίες των ισχυρών ομάδων. Έτσι η κάθε εξουσία είτε

[17] http://lyk-kampan.kil.sch.gr/Efimerida_2.htm.

πρόκειται για την κρατική είτε για οποιαδήποτε άλλη ομάδα ιδιωτικών συμφερόντων με την υπερβολική δύναμη που ασκούν τα Μ.Μ.Ε. κατευθύνουν τη σκέψη και τη στάση με βάση την εξυπηρέτηση των συμφερόντων [18].

Παρότι λοιπόν η παρεχόμενη από τα Μ.Μ.Ε. ενημέρωση είναι επιλεκτική και πολύ συχνά διαστρεβλωμένη, μεγάλη μερίδα του κοινού την αποδέχεται χωρίς να την αμφισβητεί (Ζαραφωνίτου 2002 : 55). Η παραπληροφόρηση όμως μάλλον συνδέεται με την επόμενη λειτουργία των Μ.Μ.Ε. που είναι η διαμόρφωση της κοινής γνώμης.

2.4.2. Η Διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης

Εκτός από την πληροφόρηση του κοινού, σημαντική λειτουργία των Μ.Μ.Ε. αποτελεί και η διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Με τον όρο κοινή γνώμη νοούνται οι εκφρασμένες απόψεις των μελών του γενικού κοινού που είναι τυπικά συγκεντρωμένες μέσα από έρευνες και δημοσκοπήσεις (McLaughlin, Muncie 2006 : 324, όπως παραπέμπεται από τη Ζαραφωνίτου 2008 : 25), ενώ όταν μιλάμε για διαμόρφωση αυτής εννοούμε ουσιαστικά τη διαμόρφωση απόψεων γύρω από ένα ζήτημα μέσα από τις διαδικασίες πληροφόρησης (Ζαραφωνίτου 2008 : 25). Οι έρευνες για τον καθορισμό της ημερήσιας διάταξης έχουν δείξει ότι πολλές φορές τα Μ.Μ.Ε. έχουν τη δυνατότητα να καθορίσουν τα προς συζήτηση θέματα στην κοινή γνώμη (Μπασαντής, Στράτος 1991 : 44).

Όταν υπάρχουν ζητήματα που δεν εμπίπτουν στην άμεση εμπειρία του ατόμου, τότε τα Μ.Μ.Ε. αποτελούν την πρωταρχική, αν όχι τη μοναδική, πηγή ενημέρωσης. (Hall, 1988 : 340). Τα Μ.Μ.Ε. όμως, όχι μόνο επιλέγουν ποια γεγονότα θα γίνουν είδηση, αλλά παρέχουν και το ερμηνευτικό πλαίσιο για την κατανόηση αυτών, εντάσσοντας το παραγόμενο μήνυμά τους σε ένα σύστημα αξιών, πεποιθήσεων και αντιλήψεων (Κουκουτσάκη 2009 : 372-373). Οι πληροφορίες μας για πρόσωπα και γεγονότα που βρίσκονται έξω από τους στενούς γνώριμους κύκλους μέσα στους οποίους κινούμαστε καθημερινά, φιλτράρονται από τους σύγχρονους πομπούς επικοινωνίας, από τις επιλογές και αποφάσεις τους ως προς το τι θα γίνει είδηση και πως αυτή θα ερμηνευτεί (Σεραφεντινίδου 1987 : σ. 268).

Μέσα από τις σημειολογικές αναλύσεις παρατηρεί κανείς ότι η πραγματικότητα την οποία προσλαμβάνουμε μέσα από τις αναπαραστάσεις των Μ.Μ.Ε., παρουσιάζεται κατά τρόπο που δεν είναι ούτε ουδέτερος, ούτε αθώος, αλλά αντίθετα υποκρύπτει σημαντικές

[18] Στο ίδιο.

ιδεολογικές και πολιτικές επιλογές. Τα Μ.Μ.Ε. δεν λειτουργούν ως ουδέτεροι παρατηρητές της πραγματικότητας, αλλά χρωματίζουν τα γεγονότα και τους αποδίδουν ιδιαίτερο κοινωνικό νόημα το οποίο αποκαλύπτεται μέσα από την κατανόηση του κώδικα ο οποίος διέπει τα σχετικά κείμενα. (Λυριντζής 1989 : 33).

Τα Μ.Μ.Ε. κατευθύνουν την προσοχή μας σε συγκεκριμένες περιοχές και θέσεις και μας απομακρύνουν από άλλες (McCombs, Shaw 1993 : 58-67). Όπως αναφέρει και U. Eco «το γεγονός ότι μια είδηση είναι αληθινή δεν σημαίνει ότι έχει χρησιμοποιηθεί και με τρόπο αληθινό. Ένας διευθυντής εφημερίδας δεν χρειάζεται να κατασκευάσει έναν υπεύθυνο για πολιτικούς λόγους. Αρκεί να κάνει φανερή στην πρώτη σελίδα την ύπαρξη ενός υπεύθυνου και μιας ευθύνης για να κάνει τους αναγνώστες να ξεχάσουν άλλους υπευθύνους και άλλες ευθύνες» (Eco 1992 : 38).

Σύμφωνα με τους Rogers & Dearing οι πιθανότητες να μην επηρεαστεί το κοινό από τη θεματολογία των Μ.Μ.Ε. αυξάνονται όταν το μέσο περιβάλλεται από χαμηλή αξιοπιστία, όταν το άτομο θεωρεί μια θεματολογία ως μη σημαντική και όταν το άτομο ασπάζεται άλλα αξιολογικά κριτήρια από εκείνα των δημοσιογράφων για το τι είναι είδηση (Rogers, Dearing 1988 : 569).

2.4.3. Η Δημιουργία Αισθήματος Φόβου – Ανασφάλειας

Μία από τις πιο διαδεδομένες λειτουργίες που έχουν σήμερα τα Μ.Μ.Ε. είναι η δημιουργία κλίματος φόβου και ανασφάλειας. Τα Μ.Μ.Ε. επιτυγχάνουν αυτή τη λειτουργία τους, αναφέροντας συγκεκριμένα γεγονότα τα οποία, υπό συνθήκες, δημιουργούν ανησυχία, φόβο ή πανικό. Επίσης άλλες φορές μπορεί να αφήνουν να εννοηθεί ένα συγκεχυμένο αίσθημα ανησυχίας για μια κατάσταση, με προτάσεις όπως «κάτι πρέπει να γίνει», «πότε θα τελειώσει», «αυτό το πράγμα δεν πρέπει να συνεχιστεί» κ.λπ. (Cohen, 1980 : 16-17)

Για να τροφοδοτηθεί ένας πανικός, συγκεκριμένα γεγονότα πρέπει να σημασιοδοτούνται σαν γενικευμένη απειλή κατά της κοινωνίας (Κομνηνού 1989 : 370). Με βάση αυτή τη διαπίστωση μπορούμε να ισχυριστούμε ότι προνομιακό πεδίο δημιουργίας φόβου και ανασφάλειας αποτελούν οι λεγόμενες «εντυπωσιακές» ειδήσεις, και ιδιαίτερα όσες αφορούν την εγκληματικότητα, χωρίς να αποκλείεται και η χρήση άλλων γεγονότων. Στη βιβλιογραφία αναφέρεται η τάση των Μ.Μ.Ε. να μεγιστοποιούν τους κινδύνους από την εγκληματική δραστηριότητα, τόσο σε ότι αφορά το μέγεθος του προβλήματος όσο και

σε ότι αφορά τα χαρακτηριστικά, την προσωπικότητα και την επικινδυνότητα του εγκληματία (Κουκουτσάκη 2009 : 378)

Οι έρευνες που εξέτασαν την πληροφόρηση για την εγκληματικότητα από τις εφημερίδες και την τηλεόραση διαπίστωσαν ότι :

- Τα Μ.Μ.Ε. αναφέρονται ως επί το πλείστον σε βαριές και όχι διαδεδομένες μορφές εγκληματικότητας.
- Η παρουσίαση της εγκληματικότητας επικεντρώνεται στον τρόπο τέλεσης της, στη διαλεύκανσή της, στην απαγγελία κατηγορίας στην καταδίκη.
- Η εγκληματικότητα παρουσιάζεται με δραματικές αφηγήσεις, γεμάτες ένταση και συναισθηματισμό. Το έγκλημα επικεντρώνεται στο πρόσωπο του δράστη και χρησιμοποιούνται τυποποιημένες εκφράσεις.
- Ο δράστης χαρακτηρίζεται συνήθως αρνητικά και οι αναλύσεις για τα κίνητρά του είναι επιφανειακές (Λαμπροπούλου 1999 : 89-100).

Επίσης διαπιστώθηκε ότι η στάση και η δράση των δυνάμεων της τάξης αξιολογείται ως ανεπιτυχής, ενώ γενικώς το κράτος, η νομοθετική, η εκτελεστική και η δικαστική εξουσία παρουσιάζονται ως αδύναμοι παράγοντες (Καούρας 1998 : 438). Όλα τα παραπάνω δημιουργούν το πλαίσιο παρουσίασης των εντυπωσιακών ειδήσεων, οι οποίες προκαλούν συγκινησιακές αντιδράσεις όπως ο φόβος και η ανασφάλεια, με απώτερο σκοπό τη μεταβίβαση της πηγής του αισθήματος ανασφάλειας από το οικονομικό πλάνο που έχει πολιτικές επιπτώσεις, σε εκείνο της εγκληματικότητας που έχει συγκινησιακές (Βρύζας 1986 : 119-120)

Η λειτουργία αυτή των Μ.Μ.Ε. δεν επιτυγχάνεται αθέλητα ή μη προσχεδιασμένα. Τα Μ.Μ.Ε. υπερθεματίζουν τόσο πάνω στο συλλογικό φόβο, όσο και γύρω από τις απαιτήσεις της συλλογικής ασφάλειας. Υπάρχει μια διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο συλλογικό φόβο και την απαίτηση της συλλογικής ασφάλειας : το ένα καθιστά αναγκαία την ύπαρξη του άλλου (Βρύζας 1986 : 114)

Έτσι, πολλές φορές η ημερήσια θεματολογία των Μ.Μ.Ε. δείχνει να ασκεί άμεση, ενίοτε έντονη, επιρροή στη θεματολογία εκείνων που παίρνουν τις μεγάλες αποφάσεις και σε ορισμένες περιπτώσεις στην εφαρμογή της πολιτικής (McCombs, Einsiedel, Weaver 1996 : 134). Έτσι ο τύπος μπορεί να ευνοήσει τη μετάβαση από ένα «παρεμβατικό» κράτος σε ένα κράτος «έκτακτης ανάγκης», δηλαδή στην ενίσχυση του καταπιεστικού μηχανισμού και στην ποινικοποίηση σημαντικών πτυχών του δημόσιου και ιδιωτικού βίου (Κομνηνού 1989 : 368).

2.4.4. Η Αναπαραγωγή της Κυρίαρχης Ιδεολογίας

Οι παραπάνω λειτουργίες των Μ.Μ.Ε. που αναπτύχθηκαν έχουν το χαρακτηριστικό ότι εκδηλώνονται άμεσα με στόχο το κοινό τους. Η πληροφόρηση, η δημιουργία φοβικών συναισθημάτων και ανασφάλειας και η διαμόρφωση της κοινής γνώμης είναι λειτουργίες που στοχεύουν απευθείας τον θεατή – αναγνώστη. Όμως πίσω από αυτές κρύβεται μια βασική επιδίωξη ή αλλιώς «ιδεολογική» λειτουργία των μέσων : η αναπαραγωγή της κυρίαρχης κοινωνικής ιδεολογίας, η οποία εκδηλώνεται έμμεσα και όχι φανερά.

Οι αναλύσεις των γεγονότων δεν περιορίζονται στην περιγραφή ή ερμηνεία αυτών, αλλά επανειλημμένα περνούν ρητά ή με λανθάνοντα τρόπο αξιολογήσεις που συνήθως κλείνουν με το μέρος του κοινωνικού κατεστημένου, δηλαδή της διατήρησης ή της διαιώνισης της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων (Σεραφεντινίδου 1987 : 300).

Κοινός παρονομαστής των ερμηνειών της πραγματικότητας που προσφέρουν τα Μ.Μ.Ε. είναι η έλλειψη κάθε ουσιαστικής αμφισβήτησης του status quo. Τα αίτια των κοινωνικών προβλημάτων και κρίσεων αποδίδονται σε συγκυριακούς παράγοντες ή, στην καλύτερη περίπτωση στις αδυναμίες και δυσλειτουργίες κάποιου ή κάποιων επί μέρους στοιχείων (ατόμων, θεσμών, αξιών) του κοινωνικού συστήματος (Σεραφεντινίδου 1987 : 301).

Η παραπάνω αναπαραγωγή της κυρίαρχης ιδεολογίας συνδέεται άμεσα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των Μ.Μ.Ε. Στη σύγχρονη ελεύθερη κοινωνία των δημοκρατικών κρατών είτε αποτελούν «κρατικές υπηρεσίες», εξυπηρετώντας κυβερνητικές σκοπιμότητες, είτε ανήκουν σε ιδιώτες επιχειρηματίες ή ομάδες ιδιωτών (Βιθυνός 1998 : 215-216). Ειδικά ο τύπος παραμένει και σήμερα στα χέρια των ιδιωτών του κεφαλαίου με το κράτος να μην τον έχει θέσει ακόμα υπό τον έλεγχό του (Σεραφεντινίδου 1987 : 192).

Τα Μ.Μ.Ε. μέσω της «ιδεολογικής» πληροφόρησης παίζουν ένα ιδιαίτερο νομιμοποιητικό ρόλο, επιβεβαιώνοντας συνεχώς την ισχύουσα κοινωνική τάξη πραγμάτων, συμβάλλοντας στην αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων κυριαρχίας και υποτέλειας που χαρακτηρίζει τις σύγχρονες καπιταλιστικές κοινωνίες (Κωνσταντινίδου, 2001 : 19). Το περιεχόμενο των Μ.Μ.Ε. δε βρίσκεται σε κάποια συμμετρική σχέση με την κοινωνική πραγματικότητα, αλλά παρέχει το πλαίσιο πρόσληψης της πραγματικότητας, το πλαίσιο αξιών, πεποιθήσεων και ιδεών για αυτή την κοινωνική τάξη πραγμάτων (Κωνσταντινίδου 2001 : 17).

Πολλές φορές θύμα της παραπάνω λειτουργίας πέφτει και το ίδιο το κράτος. Αυτό συμβαίνει γιατί γενικά οι προσπάθειες παρέμβασης του στον τύπο και στα ιδιωτικά Μ.Μ.Ε. αποτυγχάνουν λόγω της σθεναρής αντίστασης των ιδιοκτητών, των εκδοτών αλλά και των δημοσιογράφων (Σεραφεντινίδου 1987 : 192). Αν και η άποψη αυτή περί αναπαραγωγής της κυρίαρχης ιδεολογίας κινείται στο πλαίσια της μαρξιστικής ανάλυσης, εντούτοις παρουσιάζει απόλυτα τη σημερινή κατάσταση των Μ.Μ.Ε. ως μέσων με τα οποία εξασφαλίζεται και αναπαράγεται η πολιτική εξουσία και η εξουσία των ισχυρών (Βρύζας 1986 : 121-122).

Ε. ΜΕΡΟΣ Β΄ : Η ΕΡΕΥΝΑ

1. Παρουσίαση και Μεθοδολογία της Έρευνας

1.1. Παρουσίαση της Έρευνας

Η έρευνα που ακολουθεί, πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας διπλωματικής εργασίας υπό την επίβλεψη της Δρ. Μπότση Έλενας, και περιλάμβανε τα ακόλουθα τρία στάδια :

1.1.1. Προετοιμασία της Έρευνας

Στο στάδιο της προετοιμασίας της έρευνας τέθηκε με σαφήνεια το θέμα της έρευνας, έγινε η επιλογή της μεθόδου με την οποία αυτή θα πραγματοποιηθεί και αναζητήθηκε η σχετική με το θέμα βιβλιογραφία και αρθρογραφία. Ειδικότερα, για το θέμα της εργασίας, αυτό καθορίστηκε από τον τίτλο που πρότεινε η διδάσκουσα και επιβλέπουσα καθηγήτρια και το οποίο αφορούσε τις αναπαραστάσεις στον ημερήσιο τύπο αποδράσεων εγκλείστων από σωφρονιστικά καταστήματα. Ο τίτλος του θέματος ήταν ακόμα πιο περιοριστικός, καθώς απαιτούσε τη μελέτη των αποδράσεων του γνωστού κακοποιού Β. Παλαιοκώστα. Με βάση τα παραπάνω επιλέχθηκε να ερευνηθούν οι αναπαραστάσεις που αφορούσαν τις δύο τελευταίες και περιπετειώδεις αποδράσεις του από τις Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού με ελικόπτερο στις 04-06-2006 και 22-02-2009.

Η επιλογή αυτών των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα ανάμεσα σε άλλες που έχουν λάβει χώρα κατά το παρελθόν από ελληνικά σωφρονιστικά καταστήματα οφείλεται, πέραν από το θέμα της εργασίας, και σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που είχαν αυτές αλλά και ο ίδιος ο δραπέτης. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι :

- Η πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά μέθοδος απόδρασης με τη χρήση ελικοπτέρου.
- Το γεγονός ότι ο Β. Παλαιοκώστας κατάφερε να αποδράσει όχι μία, αλλά δύο φορές με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, με τον ίδιο συγκρατούμενό του και από την ίδια φυλακή.
- Ο Β. Παλαιοκώστας ήταν για χρόνια καταζητούμενος για σωρεία εγκληματικών πράξεων και είχε ήδη αποδράσει άλλη μια φορά από σωφρονιστικό κατάστημα, τον Ιανουάριο του 1990 από τις φυλακές Χαλκίδας.

- Με τον αδελφό του Ν. Παλαιοκώστα ήταν για χρόνια το πιο διαβόητο δίδυμο κακοποιών που έδρασε στην Ελλάδα με εντυπωσιακές κατά καιρούς εγκληματικές ενέργειες και επιχειρήσεις.
- Γενικότερα οι αποδράσεις του Β. Παλαιοκώστα περιείχαν πολλά από τα χαρακτηριστικά αυτού που ορίστηκε παραπάνω ως «εντυπωσιακή» είδηση, αλλά και στοιχεία που μπορούσαν με ευκολία να εντάξουν τις αποδράσεις αυτές στην ημερήσια θεματολογία ενός Μ.Μ.Ε., αφού τράβηξαν το ενδιαφέρον και την προσοχή του κοινού.

Σε ότι αφορά τη μέθοδο που επιλέχτηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας, καταλήξαμε στη χρήση της ανάλυσης περιεχομένου, καθώς θα έπρεπε να μελετήσουμε τις αναπαραστάσεις των αποδράσεων μέσα από δημοσιεύματα του έντυπου τύπου (εφημερίδες). Η ανάλυση περιεχομένου, όπως θα αναπτυχθεί και παρακάτω, είναι μια μέθοδος έρευνας που εφαρμόζεται ευρέως σε υλικό προερχόμενο από τα Μ.Μ.Ε. και έχει ως στόχο να αποκαλύψει στον ερευνητή το άρρητο, άδηλο και λανθάνον περιεχόμενο ενός κειμένου. Επιπλέον στοιχείο που οδήγησε στην υιοθέτηση αυτής της μεθόδου, ήταν και η μεγάλη ευελιξία που προσφέρει στον ερευνητή, αλλά και το γεγονός ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως ποσοτική όσο και ως ποιοτική μέθοδος έρευνας.

Τέλος, πριν προχωρήσουμε στην κύρια φάση της έρευνας, έγινε μια πρώτη αναζήτηση της σχετικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας. Η βιβλιογραφία που μας ενδιέφερε αρχικά αφορούσε το φαινόμενο των αποδράσεων στην Ελλάδα, τη ζωή του Β. Παλαιοκώστα, θέματα σχετικά με τα Μ.Μ.Ε., και ειδικότερα το ζήτημα της επιλογής και παρουσίασης των ειδήσεων, και στοιχεία για τη μέθοδο (ανάλυση περιεχομένου) που θα χρησιμοποιείτο. Επίσης αναζητήθηκαν άρθρα και ρεπορτάζ σε εφημερίδες που αφορούσαν τις αποδράσεις της έρευνας, ώστε να γίνει μια πρώτη εκτίμηση του υλικού από το οποίο θα επιλεγόταν το δείγμα της έρευνας.

1.1.2. Κύρια Φάση της Έρευνας

Η κύρια φάση της έρευνας περιελάμβανε την συγκέντρωση του προς έρευνα υλικού, την προκαταρκτική ανάγνωσή του, και τέλος τον ορισμό του δείγματος, δηλαδή την επιλογή των άρθρων που θα χρησιμοποιούνταν στην έρευνα. Λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που είχαν οι αποδράσεις του Β. Παλαιοκώστα από τις Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού, έγιναν κεντρικά θέματά τόσο στα ελληνικά, όσο και σε ξένα Μ.Μ.Ε.

Στην Ελλάδα η δημοσιογραφική κάλυψη των αποδράσεων κράτησε αρκετές ημέρες τόσο στον έντυπο τύπο όσο και στα υπόλοιπα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης [19].

Η εκτεταμένη και για πολλές ημέρες κάλυψη των παραπάνω αποδράσεων είχε ως αποτέλεσμα το υλικό που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο να είναι τεράστιο από πλευράς μεγέθους, κάτι που επέβαλλε την επιλογή συγκεκριμένου δείγματος, ώστε να είναι δυνατή η μελέτη και η εξαγωγή συμπερασμάτων.

Επειδή στην παρούσα εργασία μας ενδιέφεραν οι αναπαραστάσεις των αποδράσεων στον ημερήσιο έντυπο τύπο, επιλέχθηκαν πρωτοσέλιδα και άρθρα από ημερήσιες πρωινές και απογευματινές εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας. Οι εφημερίδες από τις οποίες επιλέχθηκαν τα πρωτοσέλιδα και τα άρθρα για την διεξαγωγή της έρευνας ήταν οι εξής : Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Το Βήμα, Καθημερινή, Απογευματινή και Ελεύθερος Τύπος. Η επιλογή αυτή έγινε με τρία βασικά κριτήρια :

1) Η αναγνωσιμότητα [20]

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πρακτορείου διανομής τύπου Άργος, οι εφημερίδες Βήμα και Καθημερινή ήταν οι πρώτες σε κυκλοφορία πρωινές πολιτικές εφημερίδες πανελλαδικά την Τρίτη 06-06-2006 και την Τρίτη 24-02-2009, δηλαδή την πρώτη ημέρα που κυκλοφόρησαν μετά την πραγματοποίηση των αποδράσεων [21]. Επίσης, σύμφωνα με τα δελτία κυκλοφορίας του ίδιου πρακτορείου, την Δευτέρα 05-06-2006 και τη Δευτέρα 23-02-2009 οι εφημερίδες Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Απογευματινή και Ελεύθερος Τύπος βρίσκονταν στις πρώτες θέσεις των εφημερίδων με τις μεγαλύτερες κυκλοφορίες πανελλαδικά [22].

Η αναγνωσιμότητα αποτέλεσε βασικό κριτήριο επιλογής των εφημερίδων, αφού όσο μεγαλύτερη είναι η κυκλοφορία μιας εφημερίδας, τόσο μεγαλύτερο μέρος του αναγνωστικού κοινού επηρεάζεται από την παρουσίαση γεγονότων, όπως αυτά που εξετάζονται στην παρούσα εργασία, ενώ παράλληλα καθίσταται και πιο αποτελεσματική η διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Τη μεγάλη αυτή αναγνωσιμότητα εξασφάλιζε η επιλογή αθηναϊκών εφημερίδων που καλύπτουν ειδησεογραφικά όλη την Ελλάδα και απευθύνονται έτσι σε μεγαλύτερο κοινό.

[19] Από την αρχική έρευνα στις εφημερίδες την περίοδο των δύο αποδράσεων, προέκυψε ότι οι συγκεκριμένες ειδήσεις έμειναν στην επικαιρότητα για περίπου τέσσερις με πέντε ημέρες.

[20] Τα στοιχεία με τις κυκλοφορίες των ημερήσιων πολιτικών εφημερίδων συλλέχθηκαν από την ιστοσελίδα www.argos.net.gr.

[21] Οι πρωινές πολιτικές εφημερίδες δεν κυκλοφορούν τη Δευτέρα. Συνεπώς η δημοσιογραφική κάλυψη των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα έγινε σε αυτές όχι την επόμενη ημέρα των αποδράσεων, όπως στις απογευματινές πολιτικές εφημερίδες, αλλά δύο ημέρες μετά.

[22] Και στις δύο περιπτώσεις τα Νέα ήταν η εφημερίδα με τις μεγαλύτερες κυκλοφορίες πανελλαδικά.

2) Γενικότερη Φυσιογνωμία – Ιδεολογική Πολιτική Τοποθέτηση

Στην επιλογή των εφημερίδων κατεβλήθη προσπάθεια ώστε αυτές να καλύπτουν όσο το δυνατό περισσότερες ιδεολογικές πολιτικές τοποθετήσεις. Αν μπορούσε κανείς να τοποθετήσει τις επιλεχθείσες εφημερίδες σε ένα άξονα, στο ένα άκρο του οποίου θα βρίσκονταν οι «αριστερής» τοποθέτησης εφημερίδες και στο άλλο οι «δεξιάς», αυτές θα τοποθετούνταν με την εξής σειρά : Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Το Βήμα, Καθημερινή, Απογευματινή και Ελεύθερος Τύπος. Είναι προφανές ότι οι εφημερίδες Το Βήμα και Καθημερινή προσεγγίζουν περισσότερο το χώρο του κέντρου, χωρίς να είναι αμιγώς κεντρώες εφημερίδες. Πρόκειται περισσότερο για φύλλα με παραταξιακή (δεξιά – αριστερή) αντίληψη και όχι στενά κομματική, όπως ισχύει για τις υπόλοιπες (Ψυχογιός 2004 : 449), χαρακτηριζόμενες ως «σοβαρές», σε αντίθεση με τις υπόλοιπες του δείγματος που χαρακτηρίζονται ως «λαϊκές».

Ας δούμε όμως λίγο στο ιδεολογικό προφίλ των εφημερίδων της έρευνας :

- Ελευθεροτυπία : Η εφημερίδα του δείγματος με τις πιο αριστερές πολιτικές τοποθετήσεις. Βρίσκει απήχηση όμως, όχι μόνο στο χώρο της αριστεράς αλλά, και σε άλλους χώρους. Σύμφωνα με τον Δ. Κ. Ψυχογιό «ιδρύθηκε με σκοπό τον έλεγχο της εξουσίας που γινόταν από τη σκοπιά του χώρου της μη κομμουνιστικής ή και αριστερίστικης ή εναλλακτικής και μάλλον αντισυμβατικής, ενίοτε επαναστατικής αριστεράς» (Ψυχογιός 2004 : 479).
- Τα Νέα : Πρόκειται για λαϊκή εφημερίδα με σοβαρότερα όμως χαρακτηριστικά από τις λοιπές ανταγωνιστικές του χώρου της (Ελευθεροτυπία, Έθνος). Πολιτικά κινείται στο χώρο του κέντρου και της κεντροαριστεράς, όντας πιο κομματικό έντυπο σε σχέση με Το Βήμα, συντασσόμενο με ήρεμες και όχι «επαναστατικές» δυνάμεις όπως η Ελευθεροτυπία (Ψυχογιός 2004 : 490-491).
- Το Βήμα : Εφημερίδα που διαχρονικά υποστήριζε τους φιλελεύθερους πολιτικά και τα διάφορα κεντρώα κόμματα. Έχει ένα στυλ σοβαρό και ποιοτικό, χαρακτηριζόμενη ως η εφημερίδα της «κατεστημένης διανόησης». Αποτελεί φύλλο πολυσυλλεκτικό, με ποικιλία θεμάτων και με απόψεις υψηλής ποιότητας και αξιοπιστίας (Ψυχογιός 2004 : 464-468).
- Η Καθημερινή : Αποτελούσε ανέκαθεν την εγκυρότερη εφημερίδα του συντηρητικού και όχι μόνο χώρου, καθώς τα τελευταία χρόνια κινείται περισσότερο προς το κέντρο. Εφημερίδα που σέβεται τον αναγνώστη, αποτελώντας υφολογική

εξαίρεση στο χώρο του ελληνικού τύπου και λόγω εμφάνισης, αλλά και λόγω τρόπου γραφής (Ψυχογιός 2004 : 484-489).

- Απογευματινή : Αποτελούσε [23] μια λαϊκή εφημερίδα, παρεμβαίνοντας συνήθως υπέρ της συντηρητικής παράταξης, όποια και αν ήταν αυτή. Συντηρητική εφημερίδα που κινείτο στον άξονα κέντρο – δεξιά, χωρίς να ξεκαθαρίζεται σαφώς το ακριβές σημείο (Ψυχογιός 2004 : 456-459).
- Ελεύθερος Τύπος : Ο Ελεύθερος Τύπος θεωρείτο η πιο μαχητική δεξιά εφημερίδα, χαρακτηριζόμενη κατά καιρούς και ως το «ημιεπίσημο» όργανο του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας. Το ασταθές όμως ιδιοκτησιακό της καθεστώς, που οδήγησε μέχρι και στην αναστολή της έκδοσής της [24], την απομάκρυνε σιγά σιγά από το συγκεκριμένο ιδεολογικό χώρο, φέρνοντας τη πιο κοντά στο κέντρο, και πάλι όμως δεξιότερα της Απογευματινής (Ψυχογιός 2004 : 473-477).

3) Η Πρόσβαση στις Πηγές

Σημαντικό ρόλο στην επιλογή των εφημερίδων, εκτός της αναγνωσιμότητας και της ιδεολογικής τους τοποθέτησης, έπαιξε και η προσβασιμότητα σε αυτές. Σε ότι αφορούσε την πρώτη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα (04-06-2006), τα δημοσιεύματα των εφημερίδων που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα αντλήθηκαν από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μπότση (www.idrbotsi.gr) στην οποία είχαν ψηφιοποιηθεί εφημερίδες μέχρι και τον Ιανουάριο του έτους 2007.

Για τη δεύτερη απόδραση (22-02-2009) η συλλογή του υλικού αποδείχθηκε πολύ πιο δύσκολη, παρά το γεγονός ότι αυτή απείχε μόλις ένα με ενάμισι χρόνο από τη διεξαγωγή της έρευνας και τη συγγραφή της εργασίας. Δεδομένης της έλλειψης ενημερωμένου έντυπου αρχείου τόσο στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, όσο και στη Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, αλλά και της μη ψηφιοποίησης των εφημερίδων της περιόδου στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μπότση, η αναζήτηση στράφηκε στο διαδίκτυο και στις ίδιες τις εφημερίδες.

Η Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Το Βήμα και Η Καθημερινή διαπιστώθηκε ότι τηρούσαν πλήρεις ιστοσελίδες, πολύ φιλικές προς το χρήστη, στις οποίες μπορούσε να βρει κανείς το φύλλο της εφημερίδας που επιθυμούσε ακόμα και στην έντυπη μορφή του. Έτσι η συλλογή του υλικού της έρευνας αποδείχθηκε σχετικά εύκολη υπόθεση.

[23] Η εφημερίδα Απογευματινή ανέστειλε την έκδοσή της στις 27-10-2010 και εισήλθε σε καθεστώς χρεοκοπίας την 02-11-2010 (http://www.zougla.gr/page.ashx?pid=2&aid=195509&cid=9).

[24] Το καλοκαίρι του 2006 οι μετοχές της εφημερίδας αποκτήθηκαν από την οικογένεια Αγγελόπουλου. Η εταιρεία όμως εμφάνισε ζημιές που οδήγησαν στην παύση κυκλοφορίας της εφημερίδας από τις 22-06-2009 και μέχρι τις 09-11-2009, οπότε και ιδιοκτήτες ανέλαβαν οι Δ. Μπενέκος και Αλ. Σκανάβης. (http://el.wikipedia.org/wiki/Ελεύθερος_Τύπος).

Σε αντίθεση με τις παραπάνω εφημερίδες, η Απογευματινή και ο Ελεύθερος Τύπος είχαν ιστοσελίδες σαφώς χαμηλότερης ποιότητας. Στην ιστοσελίδα της Απογευματινής δεν υπήρχαν τα φύλλα μετά την 22-02-2009 παρά μόνο σκόρπια άρθρα που πιθανώς να προέρχονταν από την έντυπη έκδοση της εφημερίδας. Η δε ιστοσελίδα του Ελεύθερου Τύπου ήταν ενημερωμένη με αρχείο από το Νοέμβριο του 2009 και ύστερα, οπότε και η εφημερίδα επανακυκλοφόρησε, χωρίς όμως να υπάρχει καμία δυνατότητα αναζήτησης φύλλων της εφημερίδας από την εποχή του προηγούμενου ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι σε επικοινωνία με τις δύο αυτές εφημερίδες, διαπιστώθηκε ότι δεν τηρούσαν ούτε αξιόπιστο έντυπο αρχείο.

Τελικά το υλικό για την έρευνα από τις εφημερίδες Απογευματινή και Ελεύθερος Τύπος ανευρέθη με την πολύτιμη συνεισφορά του προϊσταμένου μου κ. Ι. Κ. ο οποίος δέχθηκε να μου παραχωρήσει το αρχείο του με δημοσιεύματα εφημερίδων για τη ζωή και τη δράση των αδελφών Παλαιοκώστα.

Στις εφημερίδες που επιλέχθηκαν θα μπορούσαν να υπάρχουν αμιγώς αριστερές εφημερίδες, όπως ο Ριζοσπάστης ή η Αυγή, περισσότερο δεξιές, όπως π.χ. ο Αδέσμευτος Τύπος, ο Ελεύθερος ή ακόμα και ποικίλης ύλης π.χ. Espresso, πλην όμως η χαμηλή αναγνωσιμότητα, η έλλειψη αξιόπιστου έντυπου και ηλεκτρονικού αρχείου, καθώς και η μειωμένη ενασχόλησή τους με τα συγκεκριμένα γεγονότα [25], οδήγησε στην επιλογή των εφημερίδων που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Πέρα όμως από την επιλογή των εφημερίδων, έπρεπε να γίνει επιλογή και των δημοσιευμάτων τους που θα χρησιμοποιούνταν για την έρευνα. Κατά τη διαδικασία της συλλογής του υλικού διαπιστώθηκε ότι οι εφημερίδες του δείγματος αφιέρωσαν τα πρωτοσέλιδά τους και μεγάλο μέρος της ύλης και της αρθρογραφίας τους στην παρουσίαση των αποδράσεων, και μάλιστα όχι μόνο την επόμενη μέρα της απόδρασης αλλά και για τέσσερις ή ακόμα και πέντε ημέρες μετά από αυτή, κάτι που έκανε τον όγκο του υλικού τεράστιο και απροσπέλαστο.

Έτσι αποφασίστηκε να προχωρήσει η έρευνα με την μελέτη των αναπαραστάσεων στα πρωτοσέλιδα και στα ρεπορτάζ των εφημερίδων που παρουσιάζουν την είδηση, την επόμενη ημέρα των αποδράσεων, αποφεύγοντας την εξέταση τυχόν απόψεων των δημοσιογράφων των εφημερίδων (αρθρογραφία). Τα δημοσιεύματα προς ανάλυση – έρευνα αφορούσαν τις ημερομηνίες 05-06-2006 και 23-02-2009 για τις απογευματινές εφημερίδες και τις ημερομηνίες 06-06-2006 και 24-02-2009 για τις αντίστοιχες πρωινές.

[25] Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Ριζοσπάστης αφιερώνει μόνο μισή σελίδα στην κάλυψη της δεύτερης απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα και μάλιστα στις τελευταίες σελίδες της εφημερίδας.

Επίσης, για τη μελέτη του χώρου που αφιέρωσαν οι εφημερίδες του δείγματος στην παρουσίαση των αποδράσεων κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες κρίθηκε σκόπιμο να δημιουργηθεί ένας πίνακας στον οποίο απεικονίστηκαν ποσοτικά στοιχεία που αφορούσαν την παρουσίαση της είδησης.

1.1.3. Επεξεργασία των Στοιχείων

Ύστερα από τη συλλογή του υλικού και την επιλογή των άρθρων της έρευνας έγινε η επεξεργασία αυτών με τη χρήση της ανάλυσης περιεχομένου. Στην παρούσα εργασία η έρευνα των αναπαραστάσεων στον έντυπο τύπο των αποδράσεων εγκλείστων από σωφρονιστικά ιδρύματα, και ειδικά της περίπτωσης του Β. Παλαιοκώστα, έγινε σε τρία επίπεδα :

- Αρχικά έγινε μια γενική ποσοτική προσέγγιση, στην οποία αποτυπώθηκε αριθμητικά το εύρος της ύλης και ο αριθμός των άρθρων που αφιερώνει κάθε μία από τις εφημερίδες του δείγματος στην κάλυψη των δύο αποδράσεων, καθώς και των σελίδων στις οποίες παρουσιάζονται τα άρθρα αυτά.
- Σε ένα δεύτερο επίπεδο έγινε μια ποιοτική και συγκριτική έρευνα, με τη χρήση της ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου, πάνω στα πρωτοσέλιδα των υπό έρευνα εφημερίδων και για τις δύο αποδράσεις, με δεδομένη τη δύναμη και την έλξη που ασκεί η πρώτη σελίδα μιας εφημερίδας.
- Τέλος σε ένα τρίτο επίπεδο έγινε η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου των κεντρικών άρθρων μέσα από τα οποία παρουσιάστηκαν οι δύο αποδράσεις.

Στη συνέχεια εξήχθησαν τα τελικά συμπεράσματα της έρευνας, τα οποία τέθηκαν σε αντιπαραβολή με τις θεωρητικές υποθέσεις της εργασίας, όπως αυτές διατυπώθηκαν στην εισαγωγή της, ώστε να διαπιστωθεί αν αυτές επιβεβαιώνονται ή απορρίπτονται. Περισσότερες λεπτομέρειες όμως για την ειδικότερη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε σε καθένα από τα παραπάνω επίπεδα αναφέρονται στο επόμενο κεφάλαιο της εργασίας, στις αντίστοιχες θεματικές ενότητες.

1.2. Μέθοδος της Έρευνας

1.2.1. Παρουσίαση της Ανάλυσης Περιεχομένου

Για τη διεξαγωγή της έρευνας και την εξαγωγή συμπερασμάτων σε ότι αφορά τις αναπαραστάσεις στον ημερήσιο έντυπο τύπο των αποδράσεων εγκλείστων σωφρονιστικών καταστημάτων χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος ανάλυσης των άρθρων των εφημερίδων που επιλέχθηκαν, η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου.

Η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου (content analysis) είναι μια κοινωνιολογική μέθοδος έρευνας η οποία εμφανίστηκε στις Η.Π.Α. τη δεκαετία του 1920, μαζί με την επανάσταση στις επικοινωνίες και τα Μ.Μ.Ε. (Μπότση 2009 : 55). Ξεκίνησε ως ποσοτική μέθοδος (ποσοτική ανάλυση περιεχομένου – quantitive content analysis), με την οποία ήταν δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων πάνω σε γραπτά κείμενα, μέσα από τη μέτρηση της συχνότητας συγκεκριμένων λέξεων και φράσεων σε αυτά (Μπότση 2009 : 56), καθώς οι υψηλής συχνότητας λέξεις ή εκφράσεις συνήθως φανέρωναν τις μεγαλύτερες ανησυχίες και τα ενδιαφέροντα του συγγραφέα (Weber 1990 : 52). Στη συνέχεια όμως, αναπτύχθηκε και ως μια ποιοτική μέθοδος (qualitative content analysis), λόγω του επιφανειακού τρόπου ανάλυσης των κειμένων, της παραγνώρισης του συμφραζόμενου (δηλ. σε ποιον απευθύνεται το κείμενο, σε ποια χρονική στιγμή και κατάσταση), της αγνόησης γλωσσολογικών αρχών και τέλος της περιορισμένης συστηματοποίησης και του ελλιπούς ελέγχου των αποτελεσμάτων της ποσοτικής της προσέγγισης (Μπότση 2009 : 56).

Η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου διαφέρει από την αντίστοιχη ποσοτική, καθώς δίνει έμφαση όχι μόνο στην αριθμητική διάσταση των κατηγοριών, αλλά και στη σύγκριση και ανακάλυψη αναδυόμενων αξιών, ιδεών, δράσεων και πρακτικών (Τσουρβάκης 1997 : 150). Επίσης δεν περιορίζεται μόνο στο έκδηλο περιεχόμενο, αλλά και στο άρρητο, άδηλο και λανθάνον που αποκαλύπτεται από το συμφραζόμενο του κειμένου (Μπότση 2009 : 56). Για το λόγο αυτό πολλοί την κατατάσσουν στις λεγόμενες «δειλές» μεθόδους (Τσίγγανου 2009 : 1).

Η ανάλυση περιεχομένου κατατάσσεται συχνά και στις δευτερογενείς μεθόδους [26] ανάλυσης υλικού (secondary analysis), διότι αφορά μια μεταγενέστερη επεξεργασία πρωτογενούς υλικού (Τσίγγανου 2009 : 1), το οποίο μπορεί να έχει διάφορες μορφές.

[26] Δευτερογενείς μέθοδοι έρευνας είναι εκείνες που αντλούν δεδομένα από στοιχεία που έχουν συλλέξει τρίτοι σε κάποιο χρονικό διάστημα για σκοπούς άλλους από αυτούς που τα χρησιμοποιεί στον παρόντα χρόνο ο ερευνητής. Διακρίνονται από τις πρωτογενείς των οποίων τα στοιχεία συλλέγονται από τον ίδιο τον ερευνητή με δικές του μεθόδους (Σπινέλλη, 2005, σ. 106).

Συνήθως όμως εφαρμόζεται σε υλικό προερχόμενο από τα Μ.Μ.Ε. ή διάφορα κείμενα, έγγραφα ή ντοκουμέντα (Ιωσηφίδης 2003 : 62). Επίσης σε κάθε είδους επικοινωνία όπως π.χ. βιβλία, περιοδικά, ποιήματα, εφημερίδες, τραγούδια, πίνακες, λόγους, γράμματα, νόμους κ.λπ. (Babbie 1998 : 309) [27].

Κατά τον Γ. Ε. Τσουρβάκη η ανάλυση περιεχομένου δεν αποτελεί ακριβώς μέθοδο, αλλά σύνολο μεθόδων μέσα από τις οποίες γίνεται μια ανάγνωση του πολιτισμού και της δράσης του ανθρώπου (Τσουρβάκης 1997 : 144), μέσα από τη μελέτη των τρόπων με τους οποίους δομείται ο λόγος των ανθρώπων σε παραγόμενα κείμενα μηνυμάτων (Τσουρβάκης 1997 : 141). Οι έρευνες με αυτή τη μέθοδο είναι έρευνες λόγου και γλώσσας με κριτική ερμηνεία στο ιδεολογικό περιεχόμενο των μηνυμάτων των Μ.Μ.Ε. (Τσουρβάκης 1997 : 142). Για να συμβούν τα παραπάνω η μέθοδος πρέπει να απαντήσει στα εξής ερωτήματα : ποιος λέει τι, σε ποιον, γιατί, πώς και με τι αποτέλεσμα (Babbie 1998 : 309).

Σε αυτό το σημείο η ανάλυση περιεχομένου διαφοροποιείται από άλλες μεθόδους των κοινωνικών επιστημών, όπως η ανάλυση λόγου, καθώς στην τελευταία το ενδιαφέρον δεν εστιάζεται στο πώς έλαβε χώρα ένα γεγονός, αλλά στα αποτελέσματα που έχουν οι διαφορετικοί τρόποι αφήγησης και περιγραφής αυτού του γεγονότος. Επιπλέον, στην ανάλυση λόγου δίνεται σημασία στη δομημένη φύση της ανθρώπινης γλώσσας και ο λόγος αντιμετωπίζεται ως μορφή κοινωνικής πρακτικής. Απλούστερα, οι αφηγήσεις θεωρούνται ένα μέσο που οι άνθρωποι χρησιμοποιούν προκειμένου να καταφέρουν κάτι: να κατηγορήσουν, να απολογηθούν, να κολακεύσουν κ.τ.λ.. Στόχος του αναλυτή λόγου είναι να ανιχνεύσει ποιοι μηχανισμοί ενεργοποιούνται προκειμένου αυτό να γίνει εφικτό [28].

Πολλές φορές για να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν παραπάνω είναι αναγκαία η εφαρμογή τεχνικών δειγματοληψίας, καθώς η έκταση του υλικού που προέρχεται από τα Μ.Μ.Ε. είναι συνήθως μεγάλη (Ιωσηφίδης 2003 : 63). Κατά την εφαρμογή της μεθόδου λοιπόν δεν εξετάζεται το σύνολο του υλικού, αλλά ένα δείγμα του (Babbie 2003 : 310). Οι αποφάσεις για τη συλλογή του δείγματος αυτού πρέπει να βασίζονται σε προσεκτική μελέτη για το τι είναι κατάλληλο για κάθε έρευνα (Babbie 1998 : 312). Πάντως στην ποιοτική ανάλυση περιεχομένου δεν δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος, αλλά στην σε βάθος μελέτη των μηνυμάτων μερικών δειγματοληπτικών περιπτώσεων. Το δείγμα, δηλαδή, είναι περισσότερο

[27] Σήμερα η ανάλυση περιεχομένου μπορεί να χρησιμοποιηθεί ακόμα και στη μελέτη του διαδικτύου.
[28] http://el.wikipedia.org/wiki/Ανάλυση_λόγου.

θεωρητικό περιλαμβάνοντας μόνο όσες περιπτώσεις κρίνονται επαρκείς για το σχηματισμό μιας εικόνας για το περιεχόμενο (Τσουρβάκης 1997 : 160).

Η ποσοτική ανάλυση περιεχομένου βασίζεται στη διαδικασία μέτρησης της συχνότητας των λεγόμενων «μονάδων ανάλυσης – καταγραφής της έρευνας», δηλαδή των λέξεων, φράσεων, κατηγοριών περιεχομένου και θεμάτων. Η διαδικασία αυτή δημιουργεί ποσοτικούς δείκτες που προσδιορίζουν το βαθμό ενδιαφέροντος που αφιερώνεται στις μονάδες αυτές. Στη συνέχεια ο ερευνητής ερμηνεύει και επεξηγεί τα οποιαδήποτε συμπεράσματα χρησιμοποιώντας σχετικές θεωρίες (Weber 1990 : 70-71).

Σε αντίθεση με άλλες ποιοτικές μεθόδους, αλλά και με την ποσοτική ανάλυση περιεχομένου, η ποιοτική δεν έχει μια ακριβή μεθοδολογική διαδικασία και τεχνική διεξαγωγής της, κάτι που αφήνει πολλά περιθώρια ελευθερίας στον ερευνητή. Γι'αυτό το λόγο δεν περιλαμβάνεται σε όλα τα εγχειρίδια ποιοτικών μεθόδων, παρά τη χρησιμότητά της και την ευρεία εφαρμογή της (Μπότση 2009 : 56). Είναι μάλιστα χαρακτηριστική η φράση του R. P. Weber ότι «δεν υπάρχει σωστός τρόπος για να διενεργηθεί η ανάλυση περιεχομένου, καθώς αυτή εξαρτάται από τον ερευνητή και το θέμα της έρευνάς του» (Weber 1990 : 13).

Σε πολλές πάντως περιπτώσεις η τεχνική και διαδικασία της ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου, όπως θα αναφερθεί και παρακάτω, μοιάζει με αυτή μιας άλλης ποιοτικής μεθόδου, της λεγόμενης θεμελειωμένης ή προσγειωμένης θεωρίας (Grounded Theory), κατά την οποία παράγεται μία θεωρία μέσα από δεδομένα που έχουν συλλεχθεί συστηματικά και έχουν αναλυθεί μέσα από ερευνητικές διαδικασίες. Σε αυτή τη μέθοδο η συλλογή και ανάλυση των δεδομένων βρίσκονται σε στενή σχέση με τη θεωρία. Ο ερευνητής δεν ξεκινάει τη διαδικασία έχοντας ήδη στο μυαλό του μια θεωρία, αλλά ξεκινάει από μια περιοχή έρευνας που επιτρέπει στη θεωρία να αναδειχθεί από τα δεδομένα. Μια τέτοια θεωρία είναι πιο πιθανό να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα σε σχέση με μια θεωρία που προκύπτει από την παράθεση ιδεών που βασίζονται στην εμπειρία ή σε υποθέσεις (Strauss 1998 : 12).

Επομένως, όπως σε κάθε έρευνα έτσι και εδώ είναι απαραίτητη η διατύπωση ενός ακριβούς ερευνητικού ερωτήματος. Συχνά αυτό που αναζητεί ο ερευνητής του διαφεύγει ή αδυνατεί να το διατυπώσει με πληρότητα ή δεν προκύπτει από το υλικό του στο εύρος και την πληρότητα που θα ήταν αναγκαίες (Μπότση 2009 : 55). Έτσι στην ανάλυση περιεχομένου ο ερευνητής δεν ξεκινάει από κάποια θεωρία αλλά από τη διατύπωση υποθέσεων που είναι αρκετά λεπτομερείς, και τίθενται προς επιβεβαίωση μέσα από την ερευνητική διαδικασία (Τσουρβάκης 1997 : 144).

Στην ανάλυση περιεχομένου η βασική στρατηγική στην ανάλυση των κειμένων βασίζεται στη διαδικασία της κωδικοποίησης του υλικού με σκοπό την κατηγοριοποίηση του και την ανάπτυξη μιας θεωρίας, που θα επιβεβαιώνει ή όχι την αρχικές υποθέσεις. Γενικά ως κωδικοποίηση νοούνται οι διαδικασίες μέσα από τις οποίες τα δεδομένα του κειμένου «τεμαχίζονται», γίνονται ιδέες και συνδέονται μεταξύ τους με νέους τρόπους. Επίσης περιλαμβάνει τη διαρκή σύγκριση φαινομένων, περιπτώσεων ή ιδεών και τη δημιουργία ερωτημάτων που αφορούν το κείμενο. Η κατηγοριοποίηση, από την άλλη, είναι μια διαδικασία που αναφέρεται στην ταξινόμηση των ιδεών σε συγγενικές ομάδες και την επεξεργασία των σχέσεων μεταξύ ιδεών και συγγενικών ομάδων ή κατηγοριών (Flick 1998 : 178-179).

Πριν όμως ο ερευνητής προχωρήσει στις διαδικασίες της κωδικοποίησης και κατηγοριοποίησης πρέπει να έχει ορίσει τη λεγόμενη «μονάδα ανάλυσης ή καταγραφής». Σύμφωνα με τον U. Flick, ως μονάδα ανάλυσης ορίζεται το μικρότερο στοιχείο ή το ελάχιστο μέρος του υλικού που μπορεί να αναλυθεί (Flick 1998 : 193). Στα γραπτά κείμενα οι μονάδες ανάλυσης μπορεί να είναι οι λέξεις, φράσεις, προτάσεις, θεματικές ενότητες, παράγραφοι ή ακόμα και ολόκληρα κείμενα (Weber 1990 : 21-23).

Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής του δείγματος της έρευνας και καθοριστεί η μονάδα ανάλυσης, ακολουθεί η κωδικοποίηση. Η κωδικοποίηση είναι μια διαδικασία που μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους. Ο Θ. Ιωσηφίδης αναφέρει ενδεικτικά έξι είδη – τεχνικές κωδικοποίησης : την αντικειμενική, την θεωρητική, την ανοικτή, την αξονική, την επιλεκτική και την θεματική κωδικοποίηση (Ιωσηφίδης 2003 : 78-81). Οι τεχνικές αυτές δεν πρέπει να γίνονται αντιληπτές ως σαφώς διαχωρισμένες διαδικασίες, ούτε όμως ως διαδοχικές φάσεις μιας διαδικασίας ανάλυσης. Πρόκειται για διαφορετικούς τρόπους διαχείρισης του υλικού μεταξύ των οποίων κινείται συνεχώς ο ερευνητής ή τις συνδυάζει. Συνήθως η διαδικασία της ανάλυσης σε μία έρευνα αρχίζει από την ανοιχτή κωδικοποίηση (Flick 1998 : 179).

Η ανοικτή κωδικοποίηση αποσκοπεί στη σύνδεση τμημάτων του ποιοτικού υλικού με συγκεκριμένες ιδέες και έννοιες που έχουν ερμηνευτικό και θεωρητικό χαρακτήρα, εστιάζοντας κυρίως σε τμήματα του κειμένου που παρουσιάζουν αυξημένο ερμηνευτικό ενδιαφέρον, αναδεικνύοντας αιτιακές σχέσεις (Ιωσηφίδης 2003 : 78). Όταν προκύπτουν πολλοί κώδικες το επόμενο βήμα είναι η κατηγοριοποίηση τους μέσα από την ένταξή τους σε φαινόμενα που υπάρχουν στα δεδομένα και είναι σχετικά με το ερευνητικό ερώτημα. Οι κατηγορίες που προκύπτουν πλέον συνδέονται ξανά με κώδικες, οι οποίοι τώρα είναι πιο αφηρημένοι από αυτούς του πρώτου βήματος (Flick 1998 : 180). Αξίζει να σημειωθεί

ότι οι κατηγορίες αυτές δεν προϋπάρχουν, αλλά ο ερευνητής είναι αυτός που ψάχνει μέσα από τις μονάδες ανάλυσης – καταγραφής να δει αν συνθέτουν κάποια θεωρητική εικόνα του περιεχομένου (Τσουρβάκης 1997 : 159).

Τα αποτελέσματα της ανοικτής κωδικοποίησης θα πρέπει να είναι μια λίστα κωδίκων και κατηγοριών που αφορούν το κείμενο. Αυτή πρέπει να συμπληρώνεται από τις σημειώσεις πάνω στους κώδικες και τις κατηγορίες και από ένα πλήθος memos που περιλαμβάνουν σημαντικές παρατηρήσεις πάνω στο υλικό και σκέψεις σχετικές με την ανάπτυξη μιας θεωρίας (Flick 1998 : 182). Εναλλακτικά η κωδικοποίηση θα πρέπει να οδηγήσει στη θεωρητικοποίηση, στην ερμηνεία και την ανάλυση των δεδομένων. Βασικός στόχος της η ερμηνεία των εμπειρικών δεδομένων και η ανάπτυξη ενός θεωρητικού μοντέλου το οποίο είτε προκύπτει από τα δεδομένα, είτε επιβεβαιώνεται είτε διαψεύδεται από αυτά (Ιωσηφίδης 2003 : 76).

Σε ότι αφορά τώρα τους τύπους ανάλυσης του υλικού και των ποιοτικών δεδομένων μπορούν να αναφερθούν η τυπολογική, η ταξινομική, η ερμηνευτική, η ανάλυση λόγου, πεδίου ή γεγονότων, η λογική ανάλυση, η οιονεί στατιστική ανάλυση. Επίσης, η διαδικασία της συνεχούς σύγκρισης και η αναλυτική επαγωγή (Ιωσηφίδης 2003 : 72-73). Η ανάλυση και ο σχολιασμός των ποιοτικών δεδομένων είναι μια συνεχής διαδικασία που απαιτεί εντατική ανάγνωση και μελέτη του υλικού σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, έχοντας πάντα υπόψη το ευρύτερο θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας (Ιωσηφίδης 2003 : 81).

Βασική διαδικασία της ανάλυσης περιεχομένους που πρέπει να γίνεται σε όλα τα στάδια της έρευνας είναι η επαλήθευση και ο έλεγχος αξιοπιστίας της μεθόδου. Ο R. P. Weber θεωρεί ότι τα κυριότερα προβλήματα της σχετίζονται με την αξιοπιστία και την εγκυρότητα των διαδικασιών της κωδικοποίησης και κατηγοριοποίησης (Weber 1990 : 15). Τα προβλήματα επιτείνονται σε περίπτωση που οι μονάδες ανάλυσης είναι μεγάλες π.χ. παράγραφοι ή μεγάλα κείμενα, οπότε και η κωδικοποίηση γίνεται πιο δύσκολη και πολύπλοκη (Weber 1990 : 16). Οι κατηγορίες πρέπει να είναι ομοιογενείς, αντικειμενικές, πιστές, εξαντλητικές, αλληλοαποκλειόμενες, προσαρμοσμένες στο θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας και παραγωγικές (Τσουρβάκης 1997 : 145-146). Επίσης κρίνεται αναγκαίος ο διαρκής έλεγχος των αποτελεσμάτων με κριτήρια εγκυρότητας έτσι ώστε, όταν στο ίδιο υλικό δουλέψουν διαφορετικοί αναλυτές, να φτάσουν στα ίδια ή παρόμοια αποτελέσματα (Μπότση 2009 : 57).

Ολοκληρώνοντας τη σύντομη επισκόπηση – παρουσίαση της ανάλυσης περιεχομένου θα αναφερθούμε επιγραμματικά σε κάποια από τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά της. Στα υπέρ της μεθόδου μπορούν να αναφερθούν :

- Ο συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που δεν συναντάται σε άλλες μεθόδους (Μπότση 2009 : 58).
- Η διενέργεια της μπορεί να γίνει με προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (Μπότση 2009 : 58).
- Ακολουθεί κανόνες και κριτήρια εγκυρότητας για να φτάσει σε κοινά ποδεκτά αποτελέσματα (Μπότση 2009 : 58).
- Προσφέρει οικονομία σε χρόνο και χρήμα, καθώς είναι δευτερογενής μέθοδος που εφαρμόζεται εύκολα και απλά (Babbie 1998 : 318-319).
- Πρόκειται για μέθοδο που δεν επεμβαίνει στο υλικό της έρευνας (Babbie 1998 : 318-319).

Τα κυριότερα μειονεκτήματά της από την άλλη είναι :

- Περιορίζεται στην ανάλυση μόνο καταγεγραμμένων επικοινωνιών (Babbie 1998 : 318-319).
- Μπορεί να εμφανίζει είτε υψηλή εγκυρότητα είτε υψηλή αξιοπιστία, όχι όμως και τα δύο μαζί, καθώς συνήθως έχουν σχέση αντιστρόφως ανάλογη (Babbie 1998 : 318-319).
- Τα διαθέσιμα γραπτά τεκμήρια που εξετάζει μπορεί να είναι ελλιπή ή περιορισμένα (Ιωσηφίδης 2003 : 63-64).

1.3. Δυσχέρειες της Έρευνας

1.3.1. Οι Χρονικοί Περιορισμοί

Μία από τις δυσκολίες που αντιμετώπισε η διεξαγωγή της έρευνας, και κατ'επέκταση η συγγραφή της εργασίας, ήταν ο περιορισμένος χρόνος περαίωσής της. Για την περαίωσή της χορηγήθηκε ένα χρονικό διάστημα περίπου έξι (6) μηνών, που παρατάθηκε στης συνέχεια στους οκτώ (8). Όμως η ολοκλήρωση μιας εργασίας που περιλαμβάνει ένα τέτοιο ερευνητικό κομμάτι χρειάζεται περισσότερο χρόνο και λιγότερους περιορισμούς. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μάλιστα, το αποτέλεσμα θα μπορούσε να ήταν ακόμα καλύτερο και πιο ολοκληρωμένο, αν υπήρχαν οι χρονικές δυνατότητες ώστε να ερευνηθεί συνολικά το ζήτημα των αναπαραστάσεων για τις αποδράσεις του Β. Παλαιοκώστα σε όλες τις μεγάλες αθηναϊκές εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας και

για όλο το χρονικό διάστημα που οι συγκεκριμένες αποδράσεις ήταν στην επικαιρότητα. Αυτή η διαδικασία ίσως να προσέφερε και ακόμα πιο αξιόπιστα αποτελέσματα και περισσότερες πληροφορίες.

1.3.2. Η Συλλογή του Υλικού και της Βιβλιογραφίας

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω μία από τις μεγαλύτερες δυσκολίες που αντιμετώπισε η έρευνα είχε να κάνει με τη συλλογή των δημοσιευμάτων των εφημερίδων. Αν και η δυσκολία αυτή τελικά ξεπεράστηκε, αξίζει να γίνουν ορισμένες επισημάνσεις από την αναζήτηση που πραγματοποιήθηκε.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ένα ολοκληρωμένο, αξιόπιστο και ενημερωμένο ψηφιακό ή έντυπο αρχείο των ελληνικών εφημερίδων. Οι συλλογές εφημερίδων της Εθνικής Βιβλιοθήκης και της Βουλής των Ελλήνων είναι σίγουρα οι μεγαλύτερες που υπάρχουν, πλην όμως δεν είναι ενημερωμένες με πρόσφατα φύλλα, ενώ και η μορφή των αρχείων (τις περισσότερες μορφές σε μικροφίλμ) δεν είναι ιδιαίτερα λειτουργική. Επίσης, υπάρχουν και άλλη φορείς που τηρούν ψηφιακά ή έντυπα αρχεία όπως π.χ. το Ίδρυμα Μπότση, όμως και σε αυτή την περίπτωση εμφανίζονται δυσκολίες λόγω της μη συστηματικής συλλογής και ενημέρωσής τους.

Σε ότι αφορά το διαδίκτυο, απ'όπου θα μπορούσε επίσης να γίνει άντληση στοιχείων, διαπιστώθηκε ότι οι περισσότερες αθηναϊκές εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας, είτε δεν είχαν καθόλου ιστοσελίδα, είτε τηρούσαν ιστοσελίδες χαμηλής ποιότητας και λειτουργικότητας. Επίσης σε ελάχιστες από αυτές υπήρχε διαθέσιμη η έντυπη έκδοση της εφημερίδας σε ψηφιακή μορφή, και μόνο στην Καθημερινή αυτή η υπηρεσία ήταν προσβάσιμη δωρεάν. Το γεγονός αυτό καθόρισε σε μεγάλο βαθμό την τελική επιλογή των εφημερίδων της έρευνας, καθώς επιλέχθηκαν αυτές από τις οποίες η άντληση των δημοσιευμάτων θα ήταν λιγότερο δύσκολη.

1.3.3. Η Έλλειψη Ερευνητικής Εμπειρίας

Τέλος μία ακόμα δυσκολία που έπρεπε να αντιμετωπιστεί ήταν η προσωπική έλλειψη προηγούμενης ερευνητικής εμπειρίας. Μέχρι την επιλογή αυτής της εργασίας ως διπλωματικής είχαν συγγραφεί εργασίες στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών που πραγματεύονταν συγκεκριμένα θέματα και δεν περιείχαν ερευνητικό κομμάτι. Η συγκεκριμένη εργασία επιλέχθηκε με κριτήριο το γεγονός ότι έπρεπε να διενεργηθεί ενός είδους έρευνα, κάτι που δεν είχε συμβεί σε προηγούμενες εργασίες.

Ένα τέτοιο έργο όμως, αποδείχτηκε πιο δύσκολο απ'ότι αναμενόταν, λόγω της έλλειψης πρότερης εμπειρίας στη χρήση των ερευνητικών μεθόδων και στην εφαρμογή των κανόνων που τις διέπουν. Επίσης σημαντικό ρόλο έπαιξε και το μέγεθος του προς έρευνα υλικού το οποίο, τηρουμένων των αναλογιών, ήταν ιδιαίτερα μεγάλο σε όγκο και χρειαζόταν προσεκτική συλλογή και επεξεργασία. Τη δυσκολία αυτή επέτεινε και η σχετική έλλειψη εργασιών με παρόμοιο ερευνητικό αντικείμενο για την άντληση ιδεών. Οι παραπάνω δυσκολίες τελικά ξεπεράστηκαν με προσωπική εργασία και τη συνεισφορά της επιβλέπουσας καθηγήτριας με αποτέλεσμα να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της εργασίας.

2. Η Έρευνα των Δημοσιευμάτων του Τύπου

2.1. Ποσοτική Προσέγγιση

Για την ποσοτική προσέγγιση της παρουσίασης στον τύπο των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα κρίθηκε σκόπιμο να δημιουργηθεί ο Πίνακας Α΄. Σε αυτόν αποτυπώνονται αριθμητικά το σύνολο και οι αριθμοί των σελίδων (μαζί με τα πρωτοσέλιδα) που αφιέρωσε κάθε μία από τις εφημερίδες του δείγματος στην ειδησεογραφική κάλυψη των δύο αποδράσεων, την επομένη ημέρα αυτών. Επίσης αναγράφονται ο αριθμός των άρθρων – ρεπορτάζ των εφημερίδων, καθώς και ο αριθμός των άρθρων – απόψεων για τις δύο αποδράσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄

	5/6/2006				6/6/2006			
	Σελίδες		Αρθρογραφία		Σελίδες		Αρθρογραφία	
	σελίδες	αρ. σελίδων	ρεπορτάζ	απόψεις	σελίδες	αρ. σελίδων	ρεπορτάζ	απόψεις
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	5	1, 8, 23, 24, 41	11	1				
ΤΑ ΝΕΑ	3	1, 12, 13	8					
ΤΟ ΒΗΜΑ					3	1, 3, 4	6	
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ					2	1, 4	7	
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	4	1, 2, 14, 15	4	1				
ΕΛ. ΤΥΠΟΣ	4	1, 2, 10, 11	3	1				
Σύνολο	16		26	3	5		13	
	23/2/2009				24/2/2009			
	Σελίδες		Αρθρογραφία		Σελίδες		Αρθρογραφία	
	σελίδες	αρ. σελίδων	ρεπορτάζ	απόψεις	σελίδες	αρ. σελίδων	ρεπορτάζ	απόψεις
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	6	1, 2, 49-52	10	1				
ΤΑ ΝΕΑ	7	1, 3, 7, 11-14	9	2				
ΤΟ ΒΗΜΑ					4	1, 3, 4, 5	10	2
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ					6	1,3,4,12,13,24	13	4
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	2	1, 13	2	1				
ΕΛ. ΤΥΠΟΣ	5	1, 4, 5, 6, 7	10	1				
Σύνολο	20		31	5	10		23	6

Από τη συγκριτική μελέτη των στοιχείων προκύπτουν τα ακόλουθα :

- Κατά την κάλυψη της πρώτης απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα οι πρωινές εφημερίδες (Η Καθημερινή, Το Βήμα) δεν περιέχουν αρθρογραφία των δημοσιογράφων τους πάνω στο συγκεκριμένο γεγονός παρά μόνο ρεπορτάζ, αν και είχαν μεσολαβήσει δύο ημέρες από την πραγματοποίηση της απόδρασης.
- Είναι σαφές από τα αριθμητικά δεδομένα ότι οι εφημερίδες του δείγματος αφιέρωσαν πολύ περισσότερο χώρο στην κάλυψη της δεύτερης απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα. Ενδεικτικά στην πρώτη απόδραση αφιερώνουν συνολικά είκοσι μία

(21) σελίδες και σαράντα δύο (42) άρθρα (ρεπορτάζ – απόψεις), έναντι τριάντα (30) σελίδων και εξήντα πέντε (65) άρθρων στη δεύτερη.

- Είναι σημαντικά αυξημένη η παρουσίαση των απόψεων των δημοσιογράφων των εφημερίδων στη δεύτερη απόδραση (11 άρθρα έναντι μόλις 3 στην πρώτη).

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι λόγοι αυτής της ποσοτικής διαφοροποίησης. Από την έρευνα των πρωτοσέλιδων, αλλά και της συνολικής ύλης των εφημερίδων, τρεις είναι οι βασικοί λόγοι αυτής της διαφοροποίησης :

- Κατά την δεύτερη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα (Φεβρουάριος 2009) δεν υπάρχει άλλη σημαντική είδηση στην επικαιρότητα. Αντίθετα η πρώτη απόδραση του (Ιούνιος 2006) συμπίπτει με την αποκάλυψη μιας άλλης αστυνομικής υπόθεσης που συγκλόνισε την κοινή γνώμη [29].
- Η δεύτερη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα λαμβάνει χώρα την περίοδο που διεξάγεται η δίκη για την πρώτη του απόδραση από τις Φυλακές Κορυδαλλού. Μάλιστα την 23-02-2009, επόμενη ημέρα της απόδρασης, ήταν προγραμματισμένη η μεταγωγή του στα δικαστήρια Πειραιά, για να απολογηθεί.
- Η πρώτη απόδραση ήταν πρωτοφανής λόγω του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιήθηκε. Όμως η δεύτερη έγινε όχι μόνο με τον ίδιο τρόπο αλλά και κάτω από τις ίδιες ακριβώς συνθήκες (ίδια ημέρα, ώρα της ημέρας, με τον ίδιο τρόπο και με τον ίδιο συγκρατούμενο). Το γεγονός αυτό ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων και μεγάλα ερωτηματικά για τη λειτουργία του κράτους και των αρμοδίων υπηρεσιών του.

[29] Τον Ιούνιο του 2006 αποκαλύφθηκε η δολοφονία του 11χρονου Αλέξανδρου (Άλεξ) Μεσχισβίλι στη Βέροια Ημαθίας από συμμαθητές του, οι οποίοι τον ξυλοκόπησαν μέχρι θανάτου και εξαφάνισαν το πτώμα του.

2.2. Ποιοτική και Συγκριτική Έρευνα των Πρωτοσέλιδων

Για την πραγματοποίηση της ανωτέρω έρευνας χρησιμοποιήθηκαν τα πρωτοσέλιδα της 05-06-2006 και 23-02-2009 για τις απογευματινές εφημερίδες (Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Απογευματινή, Ελεύθερος Τύπος) και της 06-06-2006 και 24-02-2009 για τις πρωινές εφημερίδες (Το Βήμα, Η Καθημερινή). Για διευκόλυνση του αναγνώστη τα πρωτοσέλιδα αυτά παρατίθενται στο Παράρτημα Α΄ της παρούσας εργασίας.

Η ανάλυση των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων προσφέρει πολλά στην μελέτη των αναπαραστάσεων, καθώς μέσω αυτών οι εφημερίδες, αλλά και τα λοιπά έντυπα, προσπαθούν να κεντρίσουν το ενδιαφέρον του αναγνωστικού κοινού, προϊδεάζοντάς το για το τι θα διαβάσει στις εσωτερικές σελίδες του εντύπου. Στο τρίτο μέρος της έρευνας θα δούμε και κατά πόσο η αρθρογραφία των εφημερίδων ανταποκρίνεται στις αναπαραστάσεις που παρουσιάζονται στο πρωτοσέλιδο τους.

Για την έρευνα στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων χρησιμοποιήθηκε η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου. Αρχικά το πρωτοσέλιδο αναγνώσθηκε και στη συνέχεια έγινε η κωδικοποίησή του. Για την κωδικοποίηση δεν χρησιμοποιήθηκε κάποια συγκεκριμένη μονάδα ανάλυσης π.χ. λέξη ή παράγραφος όπως συμβαίνει συνήθως, αλλά το κείμενο του πρωτοσέλιδου «τεμαχίστηκε» όπως ακριβώς παρουσιάζεται σε αυτό.

Με δεδομένο το γεγονός ότι στα πρωτοσέλιδα συνήθως δεν ακολουθούνται συντακτικοί κανόνες και δεν σχηματίζονται πλήρεις προτάσεις, η κωδικοποίηση έγινε άλλοτε με μονάδα ανάλυσης τη λέξη και άλλοτε τη φράση. Σε ορισμένες πάντως περιπτώσεις που στα πρωτοσέλιδα υπήρχαν μικρά άρθρα, η κωδικοποίηση έγινε με μονάδα ανάλυσης την πρόταση.

Ύστερα από τη διαδικασία της κωδικοποίησης, εντοπίστηκαν οι κεντρικοί κώδικες και παρουσιάστηκαν τα συμπεράσματα της ανάλυσης για κάθε απόδραση ξεχωριστά. Στα συμπεράσματα αυτά οδηγηθήκαμε μέσα από τις απαντήσεις σε βασικά ερωτήματα όπως ποιος λέει τι, σε ποιον, γιατί, πώς και με τι αποτέλεσμα. Το ίδιο συνέβη όχι μόνο για το κείμενο αλλά και για την εικόνα και μορφή των πρωτοσέλιδων.

Η έρευνα ολοκληρώθηκε με μια συγκριτική παρουσίαση των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων και στις δύο αποδράσεις και την εξαγωγή των τελικών συμπερασμάτων.

2.2.1. Κωδικοποίηση των Πρωτοσέλιδων της Πρώτης Απόδρασης

Απογευματινή 05-06-2006

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Κομπάρσοι οι φύλακες	Ανικανότητα Αρχών (εικόνα αρχών)
- Κινηματογραφική απόδραση στον Κορυδαλλό	Εντυπωσιασμός (φράση κλισέ)
- Σκηνοθέτης ο Παλαιοκώστας	Οργάνωση (εικόνα δραπέτη)
- Όλα έγιναν σε επτά δευτερόλεπτα	Ταχύτητα

Ελεύθερος Τύπος 05-06-2006

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Σοκ Νο 1	Έκπληξη
- Ο καταζητούμενος Παλαιοκώστας	Επικινδυνότητα (εικόνα δραπέτη)
- Απελευθέρωσε τον αδερφό του από τις φυλακές με ελικόπτερο	Αλληλεγγύη (εικόνα δραπέτη)
- Η απόδραση του αιώνα	Εντυπωσιασμός (φράση κλισέ)
- Τεράστιες οι ευθύνες για τα ελλιπή μέτρα φύλαξης	Ευθύνη
- Γιγαντιαία επιχείρηση της Αστυνομίας για τη σύλληψη των δραπετών	Δραστηριοποίηση

Ελευθεροτυπία 05-06-2006

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Σαν τουρίστες το 'σκασαν δύο απ'τον Κορυδαλλό με ελικόπτερο	Ειρωνεία
- Απέδρασε και το Κράτος	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Βαριές ευθύνες στην Αστυνομία, στους φύλακες, στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας	Ευθύνη (εικόνα αρχών)
- Οργανωτής ο ασύλληπτος Παλαιοκώστας	Οργάνωση (εικόνα δραπέτη)
- Και ως συνήθως υπουργοί αλληλοκατηγορούνται	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Ο διασυρμός του Κράτους σε όλο του το μεγαλείο	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους

- Με τη χθεσινή κινηματογραφική απόδραση	Εντυπωσιασμός (φράση κλισέ)

Τα Νέα 05-06-2006

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Φιάσκο	Αποτυχία (φράση κλισέ)
- Ιπτάμενος και τζέντλεμαν ο Παλαιοκώστας	Ειρωνεία
- Χάρισε κομπολόι στον πιλότο	Γενναιοδωρία (εικόνα δραπέτη)
- Πολιτικές ευθύνες όμως δεν υπάρχουν	Ευθύνη
- Ενώ όλη η Ελλάδα σοκαρισμένη παρακολουθεί τις οδυνηρές αποκαλύψεις για την τύχη του μικρού Άλεξ	Έκπληξη
- Ένα ελικόπτερο προσγειώθηκε στις Φυλακές Κορυδαλλού και παρέλαβε με κάθε άνεση τον κρατούμενο αδερφό του καταζητούμενου κακοποιού Νίκου Παλαιοκώστα	Ειρωνεία

Η Καθημερινή 06-06-2006

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Κρίση μαστίζει την ελληνική κοινωνία	Ανησυχία
- Η τραγωδία του Άλεξ και η απόδραση δείχνουν τη χαλάρωση	Κοινωνική Παρακμή
- Κορυδαλλός : Αρνείται τις ευθύνες η Κυβέρνηση	Ευθύνη

Το Βήμα 06-06-2006

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Η απόδραση που εξευτέλισε το Κράτος	Γελοιοποίηση - Αποδόμηση του Κράτους (εικόνα δραπέτη)
- «Το Βήμα» αποκαλύπτει την απόφαση που διευκόλυνε την «επιχείρηση»	Οργάνωση
- Το έγγραφο που καίει	Ευθύνη (φράση κλισέ)
- Πως κράτησαν το δραπέτη στον Κορυδαλλό	Ερωτήματα

- Δέκα φορές αρνήθηκαν τη μεταγωγή του!	Έκπληξη
- Δεν υπάρχουν πολιτικές ευθύνες λέει η κυβέρνηση αλλά… διαφωνεί ο κ. Ν. Κακλαμάνης	Ευθύνη
- Συνεργασία ελληνικής και αλβανικής μαφίας στην οργάνωση της απόδρασης βλέπουν οι Αρχές	Οργάνωση
- Ανύπαρκτοι οι έλεγχοι στην ενοικίαση και χρήση ελικοπτέρων	Ευθύνη (εικόνα αρχών)
- Μια χώρα στην οποία ελικόπτερα προσγειώνονται στις φυλακές για να δραπετεύουν φυλακισμένοι είναι μια χώρα χωρίς νόμους.	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Και μια κοινωνία στην οποία παιδιά δολοφονούν άλλα παιδιά είναι μια κοινωνία χωρίς μέλλον	Κοινωνική Παρακμή

2.2.2. Συμπεράσματα

Από την κωδικοποίηση των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων στην πρώτη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα (04-06-2006) προκύπτει ότι οι εφημερίδες του δείγματος προσπάθησαν να παρουσιάσουν την είδηση με αναπαραστάσεις που αφορούσαν κυρίως το κράτος και τις αρχές του και με αναπαραστάσεις που αφορούσαν τον δραπέτη και τον καταζητούμενο αδερφό του. Παρ'όλα αυτά η μελέτη των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων στην πρώτη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα αναδεικνύει και διαφορές στον τρόπο παρουσίασης της συγκεκριμένης είδησης μεταξύ των εντύπων.

Σε ότι αφορά το κράτος και τις αρχές του (πολιτική ηγεσία, Ελληνική Αστυνομία, Φυλακές, Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας κ.λπ.) η κωδικοποίηση ανέδειξε ως κυρίαρχους κώδικες την γελοιοποίηση – αποδόμηση του κράτους, καθώς και το ζήτημα των ευθυνών για την απόδραση.

Στα πρωτοσέλιδα των αριστερών πεποιθήσεων εφημερίδων (Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Το Βήμα), το κράτος διασύρεται και εξευτελίζεται από τη συγκεκριμένη απόδραση και την ανικανότητα των υπηρεσιών του να αποτρέψουν τέτοια γεγονότα. Οι αντιπολιτευόμενες εφημερίδες, σε μια προσπάθεια να αξιοποιήσουν το συγκεκριμένο

γεγονός και να αναδείξουν την ανεπάρκεια της τότε κυβέρνησης, ασκούν σκληρή κριτική, ως ένδειξη αμφισβήτησης του κράτους και των υπηρεσιών του. «Ο διασυρμός του κράτους σε όλο του το μεγαλείο» γράφει η Ελευθεροτυπία, ενώ ιδιαίτερα αιχμηρός αποδεικνύεται και ο τίτλος του Βήματος «Η απόδραση που εξευτέλισε το κράτος», ο οποίος μάλλον δε συνάδει με το ύφος της εφημερίδας που χαρακτηρίζεται από περισσότερη νηφαλιότητα και σοβαρότητα (Ψυχογιός 2004 : 464-468). Την αποδόμηση και έλλειψη συντονισμού του κράτους και της κυβέρνησης υπογραμμίζει ξανά η Ελευθεροτυπία : «Και ως συνήθως υπουργοί αλληλοκατηγορούνται». Εκτός των παραπάνω, το κράτος γελοιοποιείται στα μάτια των πολιτών εισπράττοντας την ειρωνεία των εντύπων. «Ένα ελικόπτερο προσγειώθηκε στις Φυλακές Κορυδαλλού και παρέλαβε *με κάθε άνεση* τον κρατούμενο αδερφό του καταζητούμενου κακοποιού Νίκου Παλαιοκώστα» αναφέρουν τα Νέα, με την Ελευθεροτυπία να σημειώνει ότι «*Σαν τουρίστες* το ‘σκασαν δύο απ’τον Κορυδαλλό με ελικόπτερο».

Οι εφημερίδες του λεγόμενου «συντηρητικού χώρου», που στηρίζουν την τότε κυβέρνηση, απευθυνόμενες σε ένα άλλο κοινό, διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων, αποφεύγουν να αναπαραστήσουν το κράτος και τις υπηρεσίες του ως αποδομημένα και ανίκανα, ή να μιλήσουν για διασυρμό, εξευτελισμό και γελοιοποίηση. Στην περίπτωση τους χρησιμοποιούνται περισσότερο φράσεις «κλισέ» της δημοσιογραφικής γλώσσας όπως «Κινηματογραφική απόδραση στον Κορυδαλλό» (Απογευματινή) ή «Η απόδραση του αιώνα» (Ελεύθερος Τύπος), σε μια προσπάθεια να εντυπωσιάσουν και να παρουσιάσουν το γεγονός ως αναπότρεπτο και δύσκολο να προβλεφθεί. Από την πρακτική αυτή διαφοροποιείται η Καθημερινή που θέλει να τονίσει περισσότερο την κοινωνική παρακμή παρά την ανικανότητα του κράτους, σχετίζοντας την απόδραση του Β. Παλαιοκώστα με τη δολοφονία του 11χρονου Άλεξ Μεσχισβίλι στη Βέροια Ημαθίας, και χαρακτηρίζοντάς τα δύο αυτά γεγονότα ως ενδεικτικά «χαλάρωσης».

Το ζήτημα των ευθυνών για την απόδραση, τόσο της τότε κυβέρνησης όσο και λοιπών φορέων και αρχών όπως η Ελληνική Αστυνομία, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας κ.λπ. αποτελεί κοινό στοιχείο στην παρουσίαση της είδησης σε όλα τα έντυπα. Είναι χαρακτηριστικό ότι η λέξη «ευθύνη» εμφανίζεται στο πρωτοσέλιδο όλων των εφημερίδων, εκτός της Απογευματινής, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί μάλλον στην ιδεολογική τοποθέτηση του κοινού στο οποίο απευθύνεται η συγκεκριμένη εφημερίδα.

Σε κάθε περίπτωση οι αντιπολιτευόμενες εφημερίδες ασκούν σκληρότερη κριτική, παρουσιάζοντας τις κρατικές υπηρεσίες ως ανίκανες και φέρουσες το μεγαλύτερο μερίδιο

της ευθύνης της απόδρασης. Ενδεικτικά η Ελευθεροτυπία αναφέρει «Βαριές ευθύνες στην Αστυνομία, στους φύλακες, στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας», ενώ τα Νέα και το Βήμα με έντονη ειρωνική διάθεση αναφέρουν αντίστοιχα : «Πολιτικές ευθύνες όμως δεν υπάρχουν» και «Δεν υπάρχουν πολιτικές ευθύνες λέει η κυβέρνηση αλλά … διαφωνεί ο κ. Ν. Κακλαμάνης».

Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται και οι δεξιών πεποιθήσεων εφημερίδες, καταλογίζοντας όμως περισσότερο την ευθύνη της απόδρασης στις αρχές και λιγότερο στην πολιτική ηγεσία (κυβέρνηση, υπουργούς). Ενδεικτικά «Τεράστιες οι ευθύνες για τα ελλιπή μέτρα φύλαξης» (Ελεύθερος Τύπος) και «Κορυδαλλός : Αρνείται τις ευθύνες η Κυβέρνηση» (Καθημερινή).

Σε ότι αφορά τις αναπαραστάσεις των εφημερίδων για τους αδερφούς Παλαιοκώστα, αυτές περιστρέφονται γύρω από πτυχές του χαρακτήρα τους, καθώς και στην οργανωτικότητα τους. Από τις εφημερίδες του δείγματος, μόνο η Καθημερινή δεν παρουσιάζει στο πρωτοσέλιδό της αναπαραστάσεις που να αφορούν τον δραπέτη και τον αδερφό του.

Στα υπό εξέταση πρωτοσέλιδα τονίζεται ιδιαίτερα η οργανωτικότητα και μεθοδικότητα όχι μόνο του δραπέτη Β. Παλαιοκώστα, αλλά και του τότε καταζητούμενου αδερφού του Νίκου, ο οποίος αρχικά φερόταν ως εγκέφαλος της απόδρασης [30]. Η Απογευματινή αναφέρει χαρακτηριστικά και με διάθεση χιουμοριστική «Σκηνοθέτης ο Παλαιοκώστας», ενώ η Ελευθεροτυπία αποδίδει την οργάνωση της απόδρασης στον ασύλληπτο αδερφό του Νίκο «Οργανωτής ο ασύλληπτος Παλαιοκώστας».

Η αναπαράσταση αυτή των αδερφών Παλαιοκώστα ως ατόμων οργανωτικών και αλληλέγγυων μεταξύ τους, όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Ελεύθερος Τύπος, «Απελευθέρωσε τον αδερφό του από τις φυλακές με ελικόπτερο», έρχεται σε αντίθεση με την εικόνα του ανοργάνωτου – αποδομημένου κράτους και των ανίκανων να συνεργαστούν υπηρεσιών του, οι οποίες τελικά χάνουν τη μάχη με τους αδερφούς Παλαιοκώστα και κατά συνέπεια τη μάχη κατά του εγκλήματος και των κακοποιών.

Εκτός των παραπάνω υπάρχουν και άλλες αναπαραστάσεις που αφορούν τα δύο αδέρφια. Ο φυγόδικος τότε Ν. Παλαιοκώστας παρουσιάζεται ως επικίνδυνος κακοποιός «Ο καταζητούμενος Παλαιοκώστας» (Ελεύθερος Τύπος), σε αντίθεση με τον αδερφό του

[30] Η οργάνωση της απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα και του Αλβανού κακοποιού Αλκέτ Ριζάι αποδόθηκε αρχικά στον Ν. Παλαιοκώστα, ο οποίος εκείνη την εποχή ήταν καταζητούμενος. Η περαιτέρω όμως έρευνα της υπόθεσης έδειξε ότι η απόδραση είχε οργανωθεί από τον Αλκέτ Ριζάι.

Βασίλη που χαρακτηρίζεται από γενναιοδωρία «χαρίζοντας κομπολόι στον πιλότο» του ελικοπτέρου με το οποίο απέδρασε (Τα Νέα).

Περνώντας από το κείμενο των πρωτοσέλιδων της έρευνας, στην εικόνα – εμφάνιση αυτών, πρέπει να αναφερθεί ότι αυτή ίσως αποδεικνύεται ακόμα πιο σημαντική για μία εφημερίδα και την πρώτη σελίδα της. Άλλωστε η εικόνα είναι εκείνη που θα τραβήξει την προσοχή του αναγνώστη και θα τον οδηγήσει στην αγορά και ανάγνωση της εφημερίδας.

Για τις απογευματινές εφημερίδες του δείγματος αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλες υπάρχει σχεδιάγραμμα με το χρονικό της απόδρασης το πρωτοσέλιδό τους. Με αυτό τον τρόπο οι εφημερίδες προσπαθούν μάλλον να κεντρίσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη και να τον εντυπωσιάσουν, παρά να τον κατατοπίσουν και να τον ενημερώσουν σχετικά με την είδηση. Άλλωστε γι'αυτό το σκοπό υπάρχουν οι εσωτερικές σελίδες των εφημερίδων.

Τα σχεδιαγράμματα των τεσσάρων απογευματινών εφημερίδων εμφανίζουν μεγάλες ομοιότητες μεταξύ τους. Έτσι παρατηρεί κανείς ότι σε αυτά εμφανίζονται κατόψεις φυλακών, εικόνες ελικοπτέρων καθώς και μικρές λεζάντες με τις τρεις φάσεις της απόδρασης σε χρονική σειρά. Όπως θα δούμε και παρακάτω αντίστοιχα σχεδιαγράμματα υπάρχουν και στις εσωτερικές σελίδες αυτών των εφημερίδων. Η πρακτική αυτή θέλει να καταδείξει και πάλι την έλλειψη οργάνωσης του κράτους και των υπηρεσιών του, σε αντιδιαστολή με το οργανωτικό πνεύμα των αδερφών Παλαιοκώστα.

Εκτός του σχεδιαγράμματος, στην πρώτη σελίδα της Ελευθεροτυπίας, της Απογευματινής, και του Ελεύθερου Τύπου υπάρχουν φωτογραφίες των δύο δραπετών και του καταζητούμενου τότε Ν. Παλαιοκώστα, ενώ τα Νέα, θέλοντας να τονίσουν το ζήτημα των «πολιτικών ευθυνών», δημοσιεύουν φωτογραφίες των τότε υπουργών Δημοσίας Τάξεως και Δικαιοσύνης.

Στο σημείο αυτό διαφοροποιούνται οι πρωινές εφημερίδες (Το Βήμα, Η Καθημερινή) οι οποίες δεν έχουν κάποιο σχεδιάγραμμα της απόδρασης, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι η Καθημερινή δεν έχει ούτε φωτογραφίες σχετικές με το συγκεκριμένο θέμα, μένοντας πιστή στη δομή του εξωφύλλου της [31].

Παρόλο που η απόδραση του Β. Παλαιοκώστα βρίσκεται σε όλα τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων της έρευνας, εντούτοις δεν αποτελεί σε όλες αυτό που αποκαλείται «πρώτη είδηση». Οι αριστερών πεποιθήσεων εφημερίδες, που τυγχάνουν και

[31] Στα πρωτοσέλιδά της η Καθημερινή διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες εφημερίδες αφού, κατά κανόνα, αποφεύγει τη χρήση πολλών και μεγάλου μεγέθους φωτογραφιών, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στο γραπτό κείμενο.

αντιπολιτευόμενες (Ελευθεροτυπία, Τα Νέα, Το Βήμα) την τοποθετούν ως πρώτο θέμα παραχωρώντας της πάνω από το 50% του πρωτοσέλιδού τους, όχι όμως και οι δεξιών (Η Καθημερινή, Απογευματινή, Ελεύθερος Τύπος), αφού σε αυτές υποσκελίζεται από μία άλλη είδηση αστυνομικού περιεχομένου που βλέπει το φως της δημοσιότητας εκείνες τις ημέρες και συγκλονίζει την κοινή γνώμη, τη δολοφονία του 11χρονου Άλεξ Μεσχισβίλι στη Βέροια Ημαθίας.

Μάλιστα σε τρεις από τις εφημερίδες του δείγματος οι δύο ειδήσεις παρουσιάζονται μαζί. Ο Ελεύθερος Τύπος κάνει λόγω για «Σοκ Νο 1 και Νο 2», τα Νέα για «Σοκ και φιάσκο», ενώ η Καθημερινή, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, μιλάει για «κρίση και χαλάρωση», αναφέροντας «Κρίση μαστίζει την ελληνική κοινωνία. Η τραγωδία του Άλεξ και η απόδραση δείχνουν τη χαλάρωση». Στις δύο πρώτες εφημερίδες οι τίτλοι εμφανίζονται με ιδιαίτερα μεγάλη γραμματοσειρά σε μια προσπάθεια να τραβήξουν το ενδιαφέρον των αναγνωστών και να παρουσιάσουν το μέγεθος της έκπληξης της κοινής γνώμης. Αντίθετα η Καθημερινή προβάλει κυρίως το ζήτημα της κοινωνικής παρακμής κάτι που υπογραμμίζει και το Βήμα «Και μια κοινωνία στην οποία παιδιά δολοφονούν άλλα παιδιά είναι μια κοινωνία χωρίς μέλλον».

Ολοκληρώνοντας την έρευνα στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων στην πρώτη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα μπορούμε να αναφέρουμε ότι σε αυτά κυριαρχούν αναπαραστάσεις για την αποδόμηση – γελοιοποίηση του Κράτους, καθώς και την οργανωτικότητα των αδερφών Παλαιοκώστα. Κυρίαρχο επίσης θέμα αναδεικνύεται αυτό των «πολιτικών ευθυνών» που εμφανίζεται σε όλες τις εφημερίδες, πλην μίας. Οι εφημερίδες του δείγματος αναφέρονται στα παραπάνω χρησιμοποιώντας σε πολλές περιπτώσεις φράσεις «κλισέ» και ειρωνική – χιουμοριστική διάθεση, με τις αντιπολιτευόμενες εφημερίδες να πλησιάζουν τα όρια του λαϊκισμού. Από τις παραπάνω πρακτικές διαφοροποιείται η Καθημερινή που λόγω ύφους παρουσιάζει το γεγονός της απόδρασης πολύ πιο ήπια και νηφάλια, θέτοντας και ένα κοινωνικό προβληματισμό.

Γενικότερα, διαπιστώνει κανείς ότι σε ότι αφορά την εμφάνιση του πρωτοσέλιδου υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με την κυκλοφορία αλλά και το ύφος των εφημερίδων (πρωινές – απογευματινές), ενώ σε ότι αφορά τους τίτλους υπάρχει μια διαφοροποίηση ανάλογα με την ιδεολογική τοποθέτηση των εφημερίδων (αριστερές – δεξιές).

2.2.3. Κωδικοποίηση των Πρωτοσέλιδων της Δεύτερης Απόδρασης

Απογευματινή 23-02-2009

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Σταματήστε το διασυρμό, κύριε Πρωθυπουργέ	Ανησυχία
- Οι δύο βαρυποινίτες γελοιοποίησαν τις κρατικές αρχές	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους (εικόνα δραπέτη)
- Δραπετεύοντας ξανά με ελικόπτερο από τον Κορυδαλλό	Επανάληψη
- Δεν πάει άλλο	Οργή
- Το ελικόπτερο προσγειώθηκε στην ταράτσα των μαγειρείων και παρέλαβε τους δραπέτες	Οργάνωση

Ελεύθερος Τύπος 23-02-2009

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Φιάσκο	Αποτυχία (φράση κλισέ)
- Καρμπόν η απόδραση από τον Κορυδαλλό	Επανάληψη (φράση κλισέ)
- Ρεζιλίκι	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Ξέφραγο … Κράτος	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Για δεύτερη φορά σε 2,5 χρόνια	Επανάληψη
- Οι κακοποιοί Β. Παλαιοκώστας και Α. Ριζάι έγιναν καπνός μπροστά στα μάτια των φρουρών	Ανικανότητα Αρχών (εικόνα αρχών)
- Κανένα μέτρο από όσα είχαν εξαγγελθεί μετά την πρώτη απόδραση δεν εφαρμόστηκε ποτέ.	Ευθύνη
- Ν. Δένδιας : «Δεν θα γίνει ανεκτή αυτή η προσβολή στην έννομη τάξη»	Οργή
- Καρατομήθηκαν οι υπεύθυνοι των φυλακών	Ευθύνη
- Οι έννοιες του (συντεταγμένου) κράτους και της δημόσιας ασφάλειας υπέστησαν, χθες, τον απόλυτο εξευτελισμό	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Με πανομοιότυπο τρόπο, οι δύο καλύτερα φρουρούμενοι κακοποιοί	Επικινδυνότητα (εικόνα δραπέτη)

- Απέδρασαν από τις φυλακές Κορυδαλλού για δεύτερη φορά σε δυόμισι χρόνια	Επανάληψη
- Καμία δικαιολογία δεν μπορεί να σταθεί. Για κανέναν	Οργή
- Διότι στη συνείδηση κάθε πολίτη η κύρια προσλαμβάνουσα αφορά ένα Κράτος το οποίο δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους

Ελευθεροτυπία 23-02-2009

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Απόδραση καρμπόν των Β. Παλαιοκώστα, Α. Ριζάι	Επανάληψη (φράση κλισέ)
- Απόδραση (καρμπόν των Β. Παλαιοκώστα, Α. Ριζάι) και του … Κράτους	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Τους πήρε και τους … σήκωσε	Ειρωνεία
- Είχε ξανανοικιάσει ελικόπτερο 2 φορές η «Αλεξάντροβα»	Μυστήριο
- Ο σκοπός τρόμαξε, αστυνομικός των ΜΑΤ αυτοτραυματίστηκε !	Ανικανότητα Αρχών (εικόνα αρχών)
- Ξήλωσε τρεις, αλλά ο ίδιος δεν παραιτήθηκε	Ευθύνη

Τα Νέα 23-02-2009

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Απόδραση καρμπόν από τον Παλαιοκώστα	Επανάληψη (φράση κλισέ)
- Για γέλια και για κλάματα	Γελοιοποίηση - Αποδόμηση του Κράτους
- Το πάθημα δεν έγινε μάθημα	Γελοιοποίηση - Αποδόμηση του Κράτους
- Τα φορτώνουν πάλι στους υπηρεσιακούς	Ευθύνη
- Λύτρα Μυλωνά : Θησαυρός 6 εκ. € στη διάθεση των δραπετών	Οργάνωση (εικόνα δραπέτη)
- Γυναίκα η πρωταγωνίστρια της απόδρασης	Μυστήριο

Η Καθημερινή 24-02-2009

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**

- Ανίκανο Κράτος	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
- Θρασύτατο έγκλημα	Οργή
- Η απόδραση από τον Κορυδαλλό ήρθε να επιτείνει το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών	Ανησυχία

Το Βήμα 24-02-2009

Φράση ή Πρόταση	**Κώδικας**
- Η απόδραση Παλαιοκώστα επιδρά στις πολιτικές εξελίξεις	Επίδραση
- Ρυθμιστής ο Κορυδαλλός	Ανατροπή
- Βαρύ το κλίμα στο Μαξίμου	Απογοήτευση
- Αλλάζουν τα σχέδια Καραμανλή για τις εκλογές	Ανατροπή
- Ερωτηματικά	Ευθύνη
- Και ανθρωποκυνηγητό	Δραστηριοποίηση (φράση κλισέ)
- Σε κατάσταση πολιορκίας η χώρα	Εντυπωσιασμός
- Τι ψάχνει η Αστυνομία	Δραστηριοποίηση
- Η μυστηριώδης γυναίκα και οι συνεργοί	Μυστήριο
- Οι φυλακές στα χέρια των νονών	Ανησυχία
- Υποψίες για χρηματισμό σωφρονιστικών υπαλλήλων	Διαφθορά (εικόνα αρχών)
- Τα δέκα μέτρα του κ. Δένδια	Δραστηριοποίηση
- Λέγεται ότι το χιούμορ σκοτώνει. Ασφαλώς όμως τραυματίζει ανεπανόρθωτα τη σοβαρότητα και την πλαστή εγκυρότητα κλονιζόμενων θεσμών και κρατικών υπηρεσιών	Γελοιοποίηση – Αποδόμηση του Κράτους
Το κωμικο-περιπετειώδες στοιχείο στη δεύτερη και τόσο πετυχημένη απόδραση του Παλαιοκώστα (με μέθοδο δοκιμασμένη και πιθανώς «λαδωμένη») έκανε τους Έλληνες να καγχάσουν	Οργή
Καγχασμός που γρήγορα εξελίσσεται σε	Ειρωνεία

κλαυσίγελο όταν αναλογιστούν πως θωρακίζονται στην Ελλάδα «η τάξη και η ασφάλεια» στη σημερινή περίοδο έξαρσης της εγκληματικότητας	

2.2.4. Συμπεράσματα

Περνώντας στην μελέτη των πρωτοσέλιδων της δεύτερης απόδρασης (22-02-2009), και ύστερα από την κωδικοποίησή τους, προκύπτει ότι οι εφημερίδες του δείγματος προσπάθησαν και σε αυτή την περίπτωση να παρουσιάσουν την είδηση με αναπαραστάσεις που αφορούσαν το κράτος και τις αρχές του και δευτερευόντως με αναπαραστάσεις που αφορούσαν τον δραπέτη Β. Παλαιοκώστα. Πέραν αυτών παρατηρούνται και εδώ διαφοροποιήσεις στην παρουσίαση του θέματος από εφημερίδα σε εφημερίδα

Όπως και στην πρώτη απόδραση, έτσι και εδώ η κυρίαρχη αναπαράσταση είναι αυτή που παρουσιάζει ένα κράτος αποδομημένο και ανίκανο, το οποίο γελοιοποιείται εκ νέου από μία απόδραση που επαναλαμβάνεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Οι απογευματινές εφημερίδες στους τίτλους τους είναι ιδιαίτερα αιχμηρές, χρησιμοποιώντας πολύ σκληρές εκφράσεις, επιδιώκοντας να παρουσιάσουν τη γελοιοποίηση και κατάρρευση του κράτους. Έτσι η Απογευματινή, αν και συμπολιτευόμενη εφημερίδα, μιλάει για «τους δύο βαρυποινίτες που γελοιοποίησαν τις κρατικές αρχές», ενώ η άλλη δεξιά εφημερίδα, ο Ελεύθερος Τύπος, κάνει λόγο για «Ρεζιλίκι» και για «απόλυτο εξευτελισμό των εννοιών του (συντεταγμένου) κράτους και της δημόσιας ασφάλειας» από την απόδραση. Στο ίδιο μήκος κύματος αλλά με περισσότερο ειρωνική διάθεση η Ελευθεροτυπία «Τους πήρε και τους … σήκωσε», καθώς και τα Νέα «Για γέλια και για κλάματα». Την κατάρρευση του κράτους υπογραμμίζει και ο πολύ σκληρός τίτλος της, κατά τα άλλα, ήπιας και μετριοπαθούς Καθημερινής, «Ανίκανο κράτος, θρασύτατο έγκλημα».

Τις ευθύνες της τότε κυβέρνησης για την απόδραση υπογραμμίζουν όλες οι αντιπολιτευόμενες εφημερίδες (Ελευθεροτυπία, Τα Νέα και Το Βήμα) προσπαθώντας να πλήξουν την εικόνα της, γεγονός αναμενόμενο με βάση το κοινό στο οποίο απευθύνονται. «Ξήλωσε τρεις, αλλά ο ίδιος δεν παραιτήθηκε» γράφει η Ελευθεροτυπία για τον υπουργό δικαιοσύνης, ενώ τα Νέα κινούμενα στην ίδια γραμμή αναφέρουν ότι «Τα φορτώνουν πάλι

στους υπηρεσιακούς». Το Βήμα από την πλευρά του δεν κάνει ευθεία αναφορά σε πολιτικές ευθύνες, μιλάει όμως για «Ερωτηματικά» που πρέπει να απαντηθούν.

Από τους τίτλους των εφημερίδων είναι φανερό το αίσθημα οργής και ανησυχίας, που αποτυπώνεται κυρίως στις συμπολιτευόμενες εφημερίδες (Απογευματινή, Ελεύθερος Τύπος, Καθημερινή), για την ανικανότητα και αποδόμηση του κράτους, το οποίο εκτίθεται στα μάτια των πολιτών για δεύτερη φορά μέσα σε τρία χρόνια. Μάλιστα η Απογευματινή έχει ως κύριο τίτλο της τη φράση «Δεν πάει άλλο» ζητώντας ακόμα και την παρέμβαση του ίδιου του τότε πρωθυπουργού με το χαρακτηριστικό τίτλο «Σταματήστε το διασυρμό, κύριε πρωθυπουργέ» σε μονόστηλό της, ενώ ο Ελεύθερος Τύπος παρουσιάζει τις δηλώσεις του τότε υπουργού δικαιοσύνης σύμφωνα με τον οποίο «Δεν θα γίνει ανεκτή αυτή η προσβολή στην έννομη τάξη», συμπληρώνοντας από την πλευρά της με έμφαση ότι «Καμία δικαιολογία δεν μπορεί να σταθεί. Για κανέναν».

Η έκρηξη αυτή οργής τροφοδοτείται όχι μόνο από την αδράνεια των πολιτικών, αλλά και από την προκλητική ανικανότητα των κρατικών υπηρεσιών. Για άλλη μια φορά η Ελληνική Αστυνομία και οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι εμφανίζονται ως ανίκανοι να αποτρέψουν τέτοια γεγονότα και κυρίως να τα καταστείλουν. Ο Ελεύθερος Τύπος αναφέρει χαρακτηριστικά «Οι κακοποιοί Β. Παλαιοκώστας και Α. Ριζάι έγιναν καπνός *μπροστά στα μάτια των φρουρών*», η Ελευθεροτυπία ότι «Ο σκοπός *τρόμαξε*, αστυνομικός των ΜΑΤ *αυτοτραυματίστηκε*», ενώ το Βήμα αφήνει υπαινιγμούς για χρηματισμό υπαλλήλων «Υποψίες για χρηματισμό σωφρονιστικών υπαλλήλων».

Η εφημερίδα το Βήμα, χωρίς να παραβλέπει τις ευθύνες του κρατικού μηχανισμού για την απόδραση και να τις καυτηριάζει «Λέγεται ότι το χιούμορ σκοτώνει. Ασφαλώς όμως τραυματίζει ανεπανόρθωτα τη σοβαρότητα και την πλαστή εγκυρότητα κλονιζόμενων θεσμών και κρατικών υπηρεσιών», δίνει έμφαση κυρίως στις πολιτικές εξελίξεις μετά την απόδραση και στις αλλαγές που μπορεί να επιφέρει αυτή. «Ρυθμιστής ο Κορυδαλλός. Η απόδραση Παλαιοκώστα επιδρά στις πολιτικές εξελίξεις» αναφέρει χαρακτηριστικά η εφημερίδα, συμπληρώνοντας ότι «Αλλάζουν τα σχέδια Καραμανλή [32] για τις εκλογές».

Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι, παρόλο που οι εφημερίδες του δείγματος απευθύνονται σε διαφορετικών πολιτικών πεποιθήσεων κοινό, εντούτοις εκθέτουν με τον ίδιο περίπου τρόπο και με την ίδια ένταση την είδηση της απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα με ελικόπτερο από τις φυλακές Κορυδαλλού για δεύτερη φορά μέσα σε

[32] Πρωθυπουργός της Ελλάδας κατά την περίοδο 2004-2009.

τρία χρόνια. Αυτό που επιδρά κυρίως στην υιοθέτηση αυτής της κοινής γραμμής εκ μέρους τους, είναι η επανάληψη αυτού του γεγονότος μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα και μάλιστα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Όλες οι εφημερίδες του δείγματος προσπαθούν να τονίσουν αυτό το ζήτημα κυρίως με φράσεις «κλισέ» όπως η «απόδραση καρμπόν», φράση που εμφανίζεται στο πρωτοσέλιδο τριών εφημερίδων (Ελευθεροτυπία, Τα Νέα και Ελεύθερος Τύπος).

Σε ότι αφορά τις αναπαραστάσεις που αφορούν τον δραπέτη Β. Παλαιοκώστα, αυτές τον παρουσιάζουν και πάλι ως ένα άτομο οργανωτικό και έξυπνο το οποίο έχει τη δυνατότητα να διασύρει και να εξευτελίζει κράτος και αρχές. Η Απογευματινή αναφέρει ότι «Οι δύο βαρυποινίτες γελοιοποίησαν τις κρατικές αρχές», με τα Νέα να τονίζουν το γεγονός ότι ο Παλαιοκώστας και οι συνεργοί του, έχουν τους οικονομικούς πόρους για να ζήσουν και να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους «Λύτρα Μυλωνά : Θησαυρός 6 εκ. € στη διάθεση των δραπετών». Πέραν των ανωτέρω ο Ελεύθερος Τύπος δεν παραλείπει να ταυτίσει τους δύο δραπέτες με το στερεότυπο του επικίνδυνου κακοποιού αναφέροντας ότι ήταν «οι δύο καλύτερα φρουρούμενοι κακοποιοί». Γενικότερα πάντως οι αναπαραστάσεις για τον Β. Παλαιοκώστα είναι σαφώς περιορισμένες στα πρωτοσέλιδα της δεύτερης απόδρασης, καθώς σε αυτά κυριαρχούν, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω τα συναισθήματα οργής και αγανάκτησης για τη λειτουργία του κράτους και των υπηρεσιών του.

Μία ακόμα αναπαράσταση που παρουσιάζεται στις αριστερών πεποιθήσεων εφημερίδες είναι αυτή της γυναίκας συνεργού η οποία παίζει σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση της απόδρασης. Η Ελευθεροτυπία αναφέρει για την εμπλοκή της ότι «Είχε ξανανοικιάσει ελικόπτερο 2 φορές η Αλεξάντροβα [33]» αφήνοντας να εννοηθεί ότι πρόκειται για αλλοδαπή γυναίκα ρωσικής καταγωγής. Αναφορά στο συγκεκριμένο πρόσωπο γίνεται τόσο από τα Νέα «Γυναίκα η πρωταγωνίστρια της απόδρασης» όσο και από το Βήμα «Η μυστηριώδης γυναίκα και οι συνεργοί». Σκοπός μιας τέτοιας αναφοράς είναι η δημιουργία κλίματος μυστηρίου από της εφημερίδες, αλλά και η παρουσίαση της συνεργού των δύο δραπετών ως ατόμου που ξεφεύγει από τα γενικότερα γυναικεία στερεότυπα, που θέλουν τις γυναίκες λιγότερο δυναμικές από τους άνδρες.

Περνώντας στην εικόνα και δομή των πρωτοσέλιδων παρατηρεί κανείς ότι και στη δεύτερη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα οι περισσότερες απογευματινές εφημερίδες

[33] Πρόκειται για τη γυναίκα που μίσθωσε το ελικόπτερο για την πραγματοποίηση της απόδρασης. Η έρευνα της υπόθεσης έδειξε ότι η ίδια γυναίκα είχε νοικιάσει ελικόπτερο δύο φορές, λίγες μέρες πριν την πραγματοποίηση της απόδρασης.

(Ελευθεροτυπία, Τα Νέα και Ελεύθερος Τύπος) χρησιμοποιούν σχεδιαγράμματα για την αναπαράσταση του χρονικού της απόδρασης από τον Κορυδαλλό. Και σε αυτή την περίπτωση τα σχεδιαγράμματα περιλαμβάνουν χάρτες, φωτογραφίες των δραπετών, των φυλακών και του ελικοπτέρου, καθώς και το χρονικό της απόδρασης. Όλα τα παραπάνω σε μία προσπάθεια ανάδειξης της οργανωτικότητας των δραπετών σε σύγκριση με την ανικανότητα του κράτους.

Εκτός των σχεδιαγραμμάτων και των φωτογραφιών, είναι χαρακτηριστικό ότι σε τέσσερις από τις εφημερίδες του δείγματος (Απογευματινή, Ελεύθερος Τύπος, Καθημερινή και Βήμα) υπάρχει στην πρώτη σελίδα τους άρθρο – παρέμβαση σχετικά με την απόδραση, τις ευθύνες γύρω από αυτή και το θέμα της δημόσιας ασφάλειας, κάτι που υποδηλώνει τη σοβαρότητα του ζητήματος, μιας και το γεγονός αυτό είχε επαναληφθεί με τον ίδιο ακριβώς τρόπο κατά το παρελθόν. Στα άρθρα αυτά παρατηρούμε ότι αποτυπώνονται με ιδιαίτερο τρόπο τα συναισθήματα και οι αναπαραστάσεις που αναπτύχθηκαν παραπάνω. Ενδεικτικά παραδείγματα «Διότι στη συνείδηση κάθε πολίτη η κύρια προσλαμβάνουσα αφορά ένα Κράτος το οποίο δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια» (Ελεύθερος Τύπος), «Το κωμικο-περιπετειώδες στοιχείο στη δεύτερη και τόσο πετυχημένη απόδραση του Παλαιοκώστα (με μέθοδο δοκιμασμένη και πιθανώς «λαδωμένη») έκανε τους Έλληνες να καγχάσουν. Καγχασμός που γρήγορα εξελίσσεται σε κλαυσίγελο όταν αναλογιστούν πως θωρακίζονται στην Ελλάδα ΄΄η τάξη και η ασφάλεια΄΄ στη σημερινή περίοδο έξαρσης της εγκληματικότητας» (Το Βήμα).

Με δεδομένο το θόρυβο που προκάλεσε η δεύτερη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα από τις φυλακές Κορυδαλλού, περιττό είναι να αναφερθεί ότι αυτή αποτελεί «πρώτη είδηση» σε όλες τις εφημερίδες του δείγματος, οι οποίες με εξαίρεση την Καθημερινή αφιερώνουν σε αυτή πάνω από το μισό πρωτοσέλιδό τους. Οι τίτλοι τους και εδώ εμφανίζονται με ιδιαίτερα μεγάλο μέγεθος γραμματοσειράς και έντονα γράμματα, σε μια προσπάθεια να τραβήξουν το ενδιαφέρον των αναγνωστών και να τους εντυπωσιάσουν. Τα δε άρθρα-παρεμβάσεις βρίσκονται δίπλα σε φωτογραφίες και εντός πλαισίου που τα κάνει πιο ευδιάκριτα, ενώ και το μέγεθός τους, που περιορίζεται σε λίγες γραμμές, σίγουρα προκαλεί τον αναγνώστη να τα διαβάσει. Από τους κανόνες αυτούς διαφοροποιείται η Καθημερινή η οποία δεν έχει φωτογραφίες που να αφορούν την απόδραση, το δε σχόλιο της βρίσκεται στη βάση του πρωτοσέλιδου έχοντας μεγάλο μέγεθος.

Γενικά στην παρουσίαση της δεύτερης απόδρασης στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων έχουμε να παρατηρήσουμε ότι δεν υπάρχουν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε

σχέση με την πρώτη απόδραση, αφού παρουσιάζονται περίπου οι ίδιες αναπαραστάσεις και τα ίδια πρόσωπα. Εκεί που υπάρχει διαφοροποίηση είναι στην απόπειρα παρέμβασης των εφημερίδων στις εξελίξεις με τη δημοσίευση άρθρων που ασκούν κριτική στην τότε κυβέρνηση και τις αρχές, φέρνοντας στην επιφάνεια το ζήτημα της δημόσιας ασφάλειας.

2.2.5. Γενικά Συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας την μελέτη των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων του δείγματος διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές κατά στην κάλυψη των δύο αποδράσεων. Στις ομοιότητες μπορούν να αναφερθούν :

- Η ανάδειξη αναπαραστάσεων που παρουσιάζουν ένα αποδομημένο κράτος με ανίκανες υπηρεσίες και δύο οργανωμένους δραπέτες.
- Η έντονη αίσθηση του χιούμορ και η ειρωνική διάθεση των αντιπολιτευόμενων κυρίως εφημερίδων έναντι των τότε κυβερνητικών παραγόντων και των κρατικών αρχών.
- Η χρήση εντυπωσιακών τίτλων και φράσεων «κλισέ» στα περισσότερα πρωτοσέλιδα, ενδεικτικό του λαϊκισμού, κυρίως των αριστερών εφημερίδων.
- Η ανάδειξη και στις δύο αποδράσεις του ζητήματος των «πολιτικών ευθυνών» που οδήγησαν σε αυτές.
- Η εμφάνιση της είδησης των αποδράσεων στην πρώτη σελίδα σε όλες τις εφημερίδες του δείγματος.
- Η χρήση και στις δύο περιπτώσεις σχεδιαγραμμάτων από τις απογευματινές εφημερίδες με το χρονικό της κάθε απόδρασης.
- Η διαφοροποίηση της Καθημερινής στην παρουσίαση των αποδράσεων με τη χρήση ελάχιστων ή καθόλου φωτογραφιών και με μεγαλύτερη ψυχραιμία σε σχέση με τις άλλες εφημερίδες.

Σε ότι αφορά τις διαφοροποιήσεις μπορούμε να αναφέρουμε :

- Την εκτενέστερη κάλυψη της δεύτερης απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα σε σχέση με την πρώτη στα πρωτοσέλιδα για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω.
- Τη χρήση πιο αιχμηρών και χιουμοριστικών τίτλων από τις εφημερίδες στην περιγραφή της δεύτερης απόδρασης, ακόμα και από αυτές που η ιδεολογική τους τοποθέτηση ήταν ίδια με αυτή της τότε κυβέρνησης.

- Την περιορισμένη χρήση σχεδιαγραμμάτων και φωτογραφιών των δραπετών σε σχέση με την πρώτη απόδραση.
- Την προσπάθεια των εφημερίδων να παρέμβουν στις εξελίξεις με τη δημοσίευση άρθρων σχετικών με τη δεύτερη απόδραση στην πρώτη σελίδα τους.

2.3. Ανάλυση των Ρεπορτάζ των Εφημερίδων

Η ανάλυση των ρεπορτάζ των εφημερίδων ξεκίνησε με το διαχωρισμό των δημοσιευμάτων σε αυτά που αφορούσαν την πρώτη απόδραση (04-06-2006) του Β. Παλαιοκώστα και σε αυτά που αφορούσαν τη δεύτερη (22-02-2009). Εν συνεχεία έγινε μια πρώτη θεματική ανάλυση των άρθρων που αποτελούσαν τα ρεπορτάζ των εφημερίδων. Από αυτή προέκυψαν τα κύρια θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι εφημερίδες και αφορούσαν την κάθε απόδραση ξεχωριστά π.χ. περιγραφή του συμβάντος, εικόνα δραπετών κ.λπ. Για την απεικόνιση των αποτελεσμάτων αυτής της ανάλυσης κρίθηκε αναγκαίο να συνταχθούν σχετικοί πίνακες.

Στη συνέχεια, με βάση αυτές τις θεματικές κατηγορίες, έγινε κωδικοποίηση των φράσεων – προτάσεων που αφορούσαν κάθε μία από αυτές, ώστε να οδηγηθούμε στις κυρίαρχες αναπαραστάσεις που παρουσίασαν οι εφημερίδες. Και σε αυτή την περίπτωση τα αποτελέσματα της κωδικοποίησης παρουσιάστηκαν σε πίνακες.

Τέλος, μετά την ανάλυση των κειμένων, προχωρήσαμε στην παρουσίαση κάποιων στοιχείων που αφορούσαν τις εικόνες – φωτογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν στην παρουσίαση του θέματος, με σκοπό να αναζητηθούν μηνύματα που ήθελαν να περάσουν οι εφημερίδες μέσα από τη χρήση αυτών.

Η ανάλυση των ρεπορτάζ των εφημερίδων έκλεισε με τα συμπεράσματα της ανάλυσης και τη σύγκριση των πρωτοσέλιδων – δημοσιευμάτων της πρώτης και δεύτερης απόδρασης

2.3.1. Ανάλυση των Ρεπορτάζ της Πρώτης Απόδρασης

2.3.1.1. Θεματική Ανάλυση

Από τη θεματική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στα άρθρα των εφημερίδων, δημιουργήθηκε ο Πίνακας Β΄, στον οποίο εμφαίνονται ο τίτλος του άρθρου και η θεματική του κατηγορία.

ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Τίτλος Άρθρου	Κατηγορία
1	Απογευματινή	14	Γκαγκστερική απόδραση από τον Κορυδαλλό με σκηνοθέτη τον Παλαιοκώστα	Περιγραφή Συμβάντος
2	-//-	15	Δραπέτες που έμειναν στην ιστορία	Αποδράσεις
3	-//-	15	Ποιος είναι ο άνθρωπος που διαφεύγει εδώ και 16 χρόνια	Βιογραφικό Δραπετών
4	-//-	15	Δολοφόνος για τα μάτια μιας ρωσίδας	Βιογραφικό Δραπετών
5	Ελ. Τύπος	10	Το προφίλ και η δράση των αδελφών Παλαιοκώστα	Βιογραφικό Δραπετών
6	-//-	10	Περίμεναν απόδραση με ελικόπτερο αλλά δεν την απέτρεψαν	Ευθύνες Αρχών
7	-//-	11	Λεπτό προς λεπτό η κινηματογραφική απόδραση	Περιγραφή Συμβάντος
8	Ελευθεροτυπία	23	Η μεγάλη απόδραση	Περιγραφή Συμβάντος
9	-//-	23	ΠΑ.ΣΟ.Κ. : Εξευτελισμός και διάλυση	Πολιτικές Ευθύνες
10	-//-	23	Ο ένας υπουργός τα ρίχνει στον άλλο	Πολιτικές Ευθύνες
11	-//-	24	Αδέλφια, αλήτες … πουλιά	Βιογραφικό Δραπετών
12	-//-	24	Απόδραση καρμπόν στη Βραζιλία	Αποδράσεις
13	-//-	24, 41	Εξοργισμένος ο Παπαληγούρας για την αδράνεια φρουρών, σωφρονιστικών υπαλλήλων	Ευθύνες Αρχών
14	-//-	24, 41	Όταν απογειώθηκε το ελικόπτερο, κατάλαβαν τι έγινε	Περιγραφή Συμβάντος
15	-//-	41	Τους το'λεγαν αλλά ποιος άκουγε	Λοιπά Άρθρα
16	-//-	41	Η Υ.Π.Α. τα ρίχνει στον πιλότο	Ευθύνες Αρχών
17	-//-	41	Σαν … ταξί	Λοιπά Άρθρα
18	-//-	41	Αποδράσεις α λα Χόλιγουντ	Αποδράσεις
19	Τα Νέα	12	18 χρόνια διασύρουν τις διωκτικές αρχές	Βιογραφικό Δραπετών
20	-//-	12	ΠΑ.ΣΟ.Κ. : Δείχνει τον δρόμο της παραίτησης	Πολιτικές Ευθύνες
21	-//-	12	Μποτιλιάρισμα ελικοπτέρων στον ουρανό της Αττικής	Λοιπά Άρθρα
22	-//-	12	Απλή η διαδικασία ναύλωσης	Λοιπά Άρθρα
23	-//-	12	Φρουροί : «Αν ρίχναμε θα γινόταν έκρηξη»	Ευθύνες Αρχών
24	-//-	13	Απόδραση με … αεροταξί	Περιγραφή Συμβάντος
25	-//-	13	«Ακουμπούσαν» τον αδελφό	Λοιπά Άρθρα
26	-//-	13	Μια ιδέα από τη Γαλλία	Αποδράσεις
27	Η Καθημερινή	4	Απόδραση από αέρος – καρατομήσεις εδάφους	Ευθύνες Αρχών
28	-//-	4	Διοικητικές, αλλά όχι πολιτικές ευθύνες στην υπόθεση αναγνωρίζει η κυβέρνηση	Πολιτικές Ευθύνες
29	-//-	4	Συγκάλυψη ευθυνών	Πολιτικές Ευθύνες
30	-//-	4	Ο «επιβάτης» με γνώσεις πιλότου, η Ρωσίδα και το κομπολόι - ενθύμιο	Περιγραφή Συμβάντος
31	-//-	4	Δύο πρόβες με το ελικόπτερο	Περιγραφή Συμβάντος
32	-//-	4	Οι δραπέτες έβαλαν λουκέτο στην πόρτα	Περιγραφή Συμβάντος
33	-//-	4	Ληστείες, αποδράσεις και … πρώτο όνομα στη λίστα της Ιντερπόλ	Βιογραφικό Δραπετών
34	Το Βήμα	3	Η μεταγωγή που δεν έγινε ποτέ … . «Το Βήμα» αποκαλύπτει τη απόφαση που διευκόλυνε τη	Πολιτικές Ευθύνες

			φυγή των κακοποιών	
35	-//-	3	Η κυβέρνηση δε βλέπει «πολιτικές» ευθύνες …	Πολιτικές Ευθύνες
36	-//-	4	Σχέδιο ελληνοαλβανικής … έμπνευσης	Περιγραφή Συμβάντος
37	-//-	4	Χρονικό : Το δρομολόγιο που ακολούθησε το εξπρές του Κορυδαλλού	Περιγραφή Συμβάντος
38	-//-	4	Η «σταδιοδρομία» των αδελφών Παλαιοκώστα	Βιογραφικό Δραπετών
39	-//-	4	Ερωτήματα : Κενά ασφαλείας στον έλεγχο πτήσεων των ελικοπτέρων	Ευθύνες Αρχών

Η παρουσίαση της απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα γίνεται στις σελίδες των εφημερίδων που έχουν ως θέματα ειδήσεις από την Ελλάδα. Το γεγονός αυτό αναφέρεται στην κεφαλίδα της σελίδας κάθε εφημερίδας, συνοδευόμενο από ένα τίτλο που παραπέμπει στην απόδραση. Η Ελευθεροτυπία και η Καθημερινή έχουν ως κεφαλίδα τη λέξη «Το Θέμα», υποδηλώνοντας τη σημασία της είδησης, ενώ τα Νέα δίνουν τον τίτλο «Φιάσκο στον Κορυδαλλό» και το Βήμα «Απόδραση». Από τις σελίδες όπου τοποθετείται η είδηση, διακρίνουμε ότι οι πρωινές εφημερίδες την τοποθετούν στην αρχή της εφημερίδας για την άμεση ενημέρωση του αναγνώστη, ενώ οι απογευματινές κοντά στο μέσο, έχοντας ήδη δημοσιεύσει πολιτικές ειδήσεις

Στη συνέχεια δημιουργήθηκε ο Πίνακας Γ΄ στον οποίο βλέπουμε ότι τα κύρια θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι εφημερίδες ήταν η περιγραφή του συμβάντος, οι πολιτικές ευθύνες, η εικόνα των δύο δραπετών και του Ν. Παλαιοκώστα, οι ευθύνες των δημοσίων αρχών (Αστυνομία, σωφρονιστικοί υπάλληλοι, Υ.Π.Α. κ.λπ.), ενώ υπάρχουν και άρθρα που πραγματεύονται προηγούμενες εντυπωσιακές αποδράσεις στην Ελλάδα και στον κόσμο.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄

Κατηγορία Άρθρου	Αριθμός Άρθρων
Περιγραφή Συμβάντος	10
Αποδράσεις	4
Εικόνα Δραπετών	7
Ευθύνες Αρχών	5
Πολιτικές Ευθύνες	8
Λοιπά Άρθρα [34]	5
Σύνολο	39

2.3.1.2. Περιγραφή Συμβάντος

Η περιγραφή της απόδρασης στις εφημερίδες του δείγματος γίνεται με τρόπο που προσπαθεί να υπερβάλλει και να εντυπωσιάσει, όπως προκύπτει από την κωδικοποίηση του Πίνακα Δ΄. Η χρήση φράσεων «κλισέ» που παραπέμπουν στον κινηματογράφο π.χ.

[34] Τα λοιπά άρθρα έχουν σαν κύριο θέμα τις διαδικασίες ναύλωσης ελικοπτέρων και το νομικό πλαίσιο που καλύπτει τις πτήσεις τους.

«κινηματογραφική απόδραση» ή «Χόλιγουντ» εμφανίζεται σε όλες σχεδόν τις εφημερίδες, με στόχο να τονιστεί το πρωτοφανές και εντυπωσιακό της απόδρασης. Εκτός αυτού έντονη είναι και η ειρωνική διάθεση ορισμένων φράσεων που χρησιμοποιούνται στην περιγραφή της είδησης. Από τις εντυπωσιακές περιγραφές και την ειρωνική – χιουμοριστική διάθεση διαφοροποιούνται οι πρωινές εφημερίδες, και κυρίως η Καθημερινή που αποφεύγει τη χρήση τέτοιων φράσεων – προτάσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	14	Σκηνές βγαλμένες από ταινία δράσης του Χόλιγουντ […]	Εντυπωσιασμός
2	-//-	14	[…] κινηματογραφική απόδραση από … αέρος […]	Εντυπωσιασμός
3	Ελ. Τύπος	10	Πρωτοφανές φιάσκο	Υπερβολή
4	-//-	11	Και ο πιο ευφάνταστος σκηνοθέτης του Χόλιγουντ θα ζήλευε το σενάριο και τη σκηνοθεσία της κινηματογραφικής απόδρασης με πρωταγωνιστή […]	Εντυπωσιασμός
5	-//-	11	[…] και έκανε … σουρωτήρι τα μέτρα ασφαλείας	Αποτυχία
6	-//-	11	Ένα ελικόπτερο κατέβηκε ανενόχλητο […], παρέλαβε δύο κρατούμενους της Ε΄ Πτέρυγας και αναχώρησε λες και μετέφερε … επιβάτες πτήσης VIP […]	Ειρωνεία – Χιούμορ
7	-//-	11	Η πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά κινηματογραφική απόδραση … από αέρος […]	Εντυπωσιασμός
8	Ελευθεροτυπία	23	Σινέ Κορυδαλλός – Σήμερον Έγχρωμον	Ειρωνεία – Χιούμορ
9	-//-	23	[…] η πραγματικότητα ξεπέρασε τον κινηματογράφο.	Εντυπωσιασμός
10	-//-	23	Η 7^{η} τέχνη αποδείχτηκε φτωχή […]	Εντυπωσιασμός
11	-//-	23	[…] το πλέον μυθιστορηματικό σενάριο, που ξεπερνά και τα κινηματογραφικά, ήταν γεγονός	Εντυπωσιασμός
12	Τα Νέα	11	Απόδραση με … αεροταξί	Ειρωνεία – Χιούμορ
13	Το Βήμα	3	Η μεταγωγή που δεν έγινε ποτέ …	Ματαίωση
14	-//-	3	Μπορεί μετά την κινηματογραφική απόδραση της Κυριακής […]	Εντυπωσιασμός

2.3.1.3. Εικόνα Δραπετών

Η κωδικοποίηση των φράσεων – προτάσεων που αφορούν τους δύο δραπέτες εμφανίζεται στον Πίνακα Ε΄. Όπως προκύπτει από αυτόν, οι αναφορές σε αυτούς είναι προσωπικές, ενώ η κύρια αναπαράσταση που αφορά τους δύο δραπέτες έχει να κάνει με την επικινδυνότητά τους ως κακοποιοί. Το γεγονός αυτό αναδύεται μέσα από τα βιογραφικά τους στοιχεία, που περιγράφουν την εγκληματική τους δραστηριότητα, και τονίζεται από όλες τις εφημερίδες. Εκτός αυτού οι δύο δραπέτες, κατά την περιγραφή της απόδρασης, εμφανίζονται ως εξαιρετικά ικανοί και οργανωτικοί, δρώντας βάση σχεδίου, σε αντίθεση με τις αρχές, όπως θα δούμε παρακάτω.

Εκτός όμως των δύο δραπετών έντονη είναι η παρουσία στα άρθρα των εφημερίδων και του φυγόδικου τότε Ν. Παλαιοκώστα, ο οποίος στα περισσότερα από αυτά αναφέρεται μαζί με τον αδερφό του ως δίδυμο, σε μια ένδειξη της μεταξύ τους

αλληλεγγύης. Σε αυτόν αποδίδεται πλήθος προσωνυμίων όπως «φαντομάς» «μετρ των αποδράσεων» κ.ά., ενώ από μερικές εφημερίδες, θεωρείται εκ των προτέρων και ο οργανωτής της απόδρασης [35].

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	14	[…] του Βασίλη Παλαιοκώστα – αδελφός του υπ'αριθμόν ένα καταζητούμενου από την ΕΛ.ΑΣ. Νίκου Παλαιοκώστα και του αλβανού κακοποιού Αλκέτ Ριζάι […]	Επικινδυνότητα
2	-//-	14	Οι δύο κρατούμενοι … πέταξαν – κυριολεκτικά – στην ελευθερία χάρη στο καλοστημένο, διάρκειας λίγων δευτερολέπτων, σχέδιο […]	Σχέδιο – Οργάνωση
3	-//-	14	Οι Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι επιβιβάζονται στο ελικόπτερο και διαφεύγουν σε χρόνο dt	Ικανότητα
4	-//-	14	[…] φέρεται να πέταξε ένα κομπολόι στον πιλότο, λέγοντας «Αυτό για να θυμάσαι τον Παλιοκώστα» (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Γενναιοδωρία
5	-//-	15	Τον τίτλο του πλέον καταζητούμενου κακοποιού […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Επικινδυνότητα
6	-//-	15	[…] το διαβόητο «φαντομά» […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Προσωνύμιο
7	-//-	15	[…] καταφέρνει διαρκώς να ξεφεύγει από τις ενέδρες της Αστυνομίας, διεκδικεί ο Νίκος Παλαιοκώστας.	Ικανότητα
8	-//-	15	[…] ο επικίνδυνος κακοποιός […] (αναφέρεται στον Αλκέτ Ριζάι)	Επικινδυνότητα
9	-//-	15	Ο «φαντομάς» όχι μόνο παραμένει ασύλληπτος για 16 χρόνια, αλλά προσπάθησε πολλές φορές να βοηθήσει το μικρότερο αδερφό του να αποδράσει. (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Αλληλεγγύη
10	Ελ. Τύπος	10	«Αγρίμι του Κόζιακα», «Ληστής των όρεων», «Φαντομάς» […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Προσωνύμιο
11	-//-	10	[…] ο υπ'αριθμόν ένα καταζητούμενος στην Ελλάδα […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Επικινδυνότητα
12	-//-	10	[…] όχι μόνο στις ικανότητες του […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Ικανότητα
13	-//-	10	Μαζί με το μικρότερο αδελφό του […] αποτελούσαν επί χρόνια αχώριστο δίδυμο […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Αλληλεγγύη
14	-/-	10	Ωστόσο και οι δύο κατάφεραν να αποδράσουν […]	Ικανότητα
15	-//-	10	[…] σπέρνοντας το φόβο και τον τρόμο στο θεσσαλικό κάμπο και διαπράττοντας απαγωγές και ληστείες. (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Επικινδυνότητα
16	-//-	11	Ο υπ'αριθμον ένα καταζητούμενος κακοποιός στην Ελλάδα […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Επικινδυνότητα
17	-//-	11	[…] τον ισοβίτη Αλβανό Αλκέτ Ριζάι, που θεωρείται ιδιαίτερα επικίνδυνος κακοποιός […]	Επικινδυνότητα
18	-//-	11	Για να καθυστερήσει μάλιστα τους αστυνομικούς ο Νίκος Παλαιοκώστας είχε αφήσει μέσα στο ελικόπτερο μια χειροβομβίδα.	Σχέδιο – Οργάνωση
19	Ελευθεροτυπία	23	[…] γκανγκστερική σοφία των αδελφών Παλαιοκώστα	Ικανότητα
20	-//-	24	Κατέχουν το ρεκόρ «Γκίνες» στο «κρυφτούλι» με την ΕΛ.ΑΣ. […] (αναφέρεται στους αδελφούς	Ικανότητα

[35] Οι εφημερίδες Απογευματινή και Ελεύθερος Τύπος αναφέρουν λανθασμένα τον Ν. Παλαιοκώστα ως οργανωτή της απόδρασης και μάλιστα ως ένα από τα άτομα που επέβαιναν στο ελικόπτερο.

			Παλαιοκώστα)	
21	-//-	24	Και ήταν πάντα ενωμένοι. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Αλληλεγγύη
22	-//-	24	Ο «μετρ των αποδράσεων», «φαντομάς των βουνών» […] (αναφέρεται στο Ν. Παλαιοκώστα)	Προσωνύμιο
23	-//-	41	[…] για την επικινδυνότητα του βαρυποινίτη Βασίλη Παλαιοκώστα	Επικινδυνότητα
24	-//-	41	Έφυγε με ελικόπτερο «ιπτάμενος και τζέντλεμαν», περνώντας στο πάνθεον των μυθικών αποδράσεων παγκοσμίως […] (αναφέρεται στον Β. Παλαιοκώστα)	Μύθος
25	-//-	41	Μάλιστα δώρισε το κομπολόι του στον πιλότο λέγοντας «παρ'το να θυμάσε τον Παλαιοκώστα». (αναφέρεται στον Β. Παλαιοκώστα)	Γενναιοδωρία
26	Τα Νέα	12	Επί 18 χρόνια τα δύο αδέλφια, Νίκος και Βασίλης Παλαιοκώστας διασύρουν τις διωκτικές αρχές […]	Ικανότητα
27	-//-	12	Τους έχουν χαρακτηρίσει σύγχρονους Νταβέληδες […] (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Προσωνύμιο
28	Η Καθημερινή	4	[…] εξετάζεται το ενδεχόμενο ο Νίκος Παλαιοκώστας να μη συμμετείχε ενεργά στην απαγωγή των δύο κρατουμένων αλλά να εμπνεύστηκε και να συντόνιζε από μακριά την επιχείρηση.	Σχέδιο – Οργάνωση
29	-//-	4	Οι δύο δραπέτες φαίνεται ότι είχαν σχεδιάσει πολύ προσεκτικά κάθε τους κίνηση.	Σχέδιο – Οργάνωση
30	-//-	4	[…] αιφνιδιάζοντας τους πάντες, κλείδωσαν με … λουκέτο την πόρτα που χρησιμοποιείται ως είσοδος και έξοδος από την πτέρυγα […]	Σχέδιο – Οργάνωση
31	-//-	4	Ο 48χρονος σήμερα Νίκος Παλαιοκώστας αποτελεί το μοναδικό Έλληνα στη λίστα των 10 πιο επικίνδυνων κατά ζητούμενων της Ιντερπόλ.	Επικινδυνότητα
32	-//-	4	[…] ο «φαντομάς» όπως έχει χαρακτηριστεί Νίκος Παλαιοκώστας παραμένει ελεύθερος και … επικηρυγμένος τα τελευταία 16 χρόνια	Προσωνύμιο
33	Το Βήμα	4	Μεγάλος φόβος των αξιωματικών είναι «να μην μετατραπεί ο 32χρονος Αλβανός δραπέτης σε ένα νέο Πάσσαρη, αφού είναι αδίστακτος κακοποιός και πιθανόν είναι δράστης εγκλημάτων που έχουν μείνει μέχρι στιγμής ανεξιχνίαστα».	Επικινδυνότητα
34	-//-	4	Πέντε φορές στο παρελθόν υπήρξαν πληροφορίες για προσπάθεια του Νίκου Παλαιοκώστα να «απελευθερώσει» τον αδελφό του Βασίλη.	Αλληλεγγύη

2.3.1.4. Εικόνα Αρχών – Φρουρών

Οι κύριες αναπαραστάσεις που αφορούν τις αρχές και τους φρουρούς της φυλακής σχετίζονται με την αδράνεια και τη χαλαρότητα που επέδειξαν κατά τη διάρκεια της απόδρασης. Η αδράνεια και χαλαρότητα τονίζονται και μέσα από ειρωνικές εκφράσεις οι οποίες κάνουν λόγο για φρουρούς και αρχές που «πιάστηκαν στον ύπνο», ή που δεν εκπληρώνουν σωστά την αποστολή τους, όπως στην περίπτωση της Υ.Π.Α. Επίσης τονίζεται η ανεπάρκεια των αρχών στην αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων μέσα από μια εικόνα αιφνιδιασμού και σύγχυσης που αναδύεται κατά τη στιγμή της απόδρασης π.χ. «οι φύλακες αιφνιδιάστηκαν», «αναρωτιούνται τι ακριβώς συμβαίνει» κ.λπ. Αξίζει πάντων

να σημειωθεί ότι η Απογευματινή αποφεύγει να κάνει οποιαδήποτε αναφορά στις ευθύνες των παραπάνω.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Ελ. Τύπος	10	[…] χθες η φρουρά των φυλακών πιάστηκε στον ύπνο.	Αδράνεια
2	-//-	10	Ωστόσο, το απαράδεκτο είναι ότι χθες συνέβη αυτό ακριβώς που περίμεναν οι αρχές.	Αδράνεια
3	-//-	10	[…] ιδιαίτερα τις Κυριακές ατονούν τα μέτρα ασφαλείας στις φυλακές […]	Χαλαρότητα
4	-//-	10	[…] μερίδιο ευθύνης έχει και η Υ.Π.Α. […]	Αδράνεια
5		10	[…] για άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι υπάρχουν μεγάλες τρύπες ασφαλείας.	Χαλαρότητα
6	-//-	11	Την ίδια στιγμή οι σωφρονιστικοί και αστυνομικοί υπάλληλοι των φυλακών […] πιάστηκαν κυριολεκτικά στον κυριακάτικο … ύπνο […]	Αδράνεια
7	-//-	11	Οι φύλακες αιφνιδιάστηκαν και δεν μπόρεσαν να εμποδίσουν την απόδραση.	Αιφνιδιασμός
8	-//-	11	[…] ένας από τους αστυνομικούς της φρουράς επιχείρησε να πυροβολήσει αλλά έπαθε εμπλοκή το υπηρεσιακό του όπλο …	Τραγική Ειρωνεία
9	Ελευθεροτυπία	24	Μοναδικοί «περιπατητές» […] οι ειδικοί φρουροί – σωφρονιστικοί υπάλληλοι […]	Αδράνεια
10	-//-	24	[…] από τη διεύθυνση, η οποία όμως χθες λόγω Κυριακής δεν παρευρίσκετο εντός διοικητηρίου.	Χαλαρότητα
11	-//-	24	[…] στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους επικρατεί μια χαλαρότητα […]	Χαλαρότητα
12	-//-	24-41	Πάντως, τόσο οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι και οι ειδικοί φρουροί […] ανέφεραν ότι αιφνιδιάστηκαν […]	Αιφνιδιασμός
13	-//-	41	Τότε, και ενώ φύλακες και ένοπλοι ειδικοί σωφρονιστικοί των «μιναρέδων» αναρωτιούνται τι ακριβώς συμβαίνει […]	Σύγχυση
14	Τα Νέα	12	Φρουροί : «Αν ρίχναμε θα γινόταν έκρηξη»	Δικαιολόγηση
15	-//-	12	Πηγές της Υ.Π.Α. αναφέρουν, ωστόσο, ότι οι έλεγχοι σε πολλές από αυτές τις πτήσεις είναι «χαλαροί».	Χαλαρότητα
16	-//-	13	Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι βλέποντας ένα ελικόπτερο λευκού χρώματος με γαλάζια ρίγα, αρχικά θεώρησαν πως κάποιος επίσημος πήγαινε για έλεγχο στον Κορυδαλλό.	Σύγχυση
17	-//	13	Το τελευταίο διάστημα όμως, υπήρξε χαλάρωση των μέτρων από τις διωκτικές αρχές	Χαλαρότητα
18	Η Καθημερινή	4	Ανεπάρκεια καταλογίζει στους φρουρούς ο αρμόδιος υπουργός (Δικαιοσύνης)	Ανεπάρκεια
19	-//-	4	Μπλόκα σε στεριά και θάλασσα, προκειμένου να αποκλείσουν κάθε πιθανή οδό διαφυγής των δύο δραπετών έχουν στήσει οι διωκτικές αρχές	Δραστηριοποίηση
20	-//-	4	«Τρύπες» στο σύστημα ασφαλείας των πτήσεων ελικοπτέρων, αδρανείς ελέγχους από την Υ.Π.Α. […]	Χαλαρότητα
21	-//-	4	[…] προκάλεσε έλλειψη συνεννόησης και μεταξύ των σωφρονιστικών υπαλλήλων […]	Σύγχυση
22	Το Βήμα	4	Οποιοσδήποτε μπορεί να μισθώσει ένα ελικόπτερο […] χωρίς κανένα έλεγχο […]	Αδράνεια

2.3.1.5. Εικόνα Κυβέρνησης

Στον Πίνακα Ζ΄ εμφαίνονται οι φράσεις – προτάσεις που περιγράφουν την εικόνα της τότε κυβέρνησης. Βασική αναπαράσταση, που παρουσιάζουν όμως μόνο οι αντιπολιτευόμενες εφημερίδες, είναι αυτή που εμφανίζει την κυβέρνηση να αποποιείται τις ευθύνες της για την απόδραση, και να τις «φορτώνει» στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους. Ο τότε υπουργός δικαιοσύνης εμφανίζεται ιδιαίτερα οργισμένος με τους τελευταίους και αποφασισμένος να αναλάβει σχετικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπισης της κατάστασης (Καθημερινή). Εκτός από τα παραπάνω οι αντιπολιτευόμενες εφημερίδες καυτηριάζουν τη αποδόμηση και γελοιοποίηση του κράτους μιλώντας για «φιάσκο», «εξευτελισμό» και «διάλυση», αγγίζοντας τα όρια του λαϊκισμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	14	Με εντολή του υπουργού Δικαιοσύνης […]	Δραστηριοποίηση
2	-//-	14	«Θα επιστρέψω για να πάρω κεφάλια» δήλωσε ο υπουργός (Δικαιοσύνης) […]	Οργή
3	Ελ. Τύπος	11	Ο υπουργός Δικαιοσύνης Αν. Παπαληγούρας, ο οποίος επέστρεψε εσπευσμένα από τις Βρυξέλλες […]	Δραστηριοποίηση
4	Ελευθεροτυπία	23	[…] κάνοντας ένα δομημένο κράτος να φαντάζει … τίποτα.	Αποδόμηση
5	-//-	23	Ο υπουργός Δικαιοσύνης βρισκόταν σε παράταση υπηρεσιακού ταξιδιού […] ο υπουργός Δημοσίας Τάξης […] είχε απογειωθεί για υπηρεσιακό ταξίδι […]	Απουσία
6	-//-	23	[…] το υπουργείο Δημοσίας Τάξης που θέλει να βγει έξω από το πεδίο των πολιτικών ευθυνών […]	Αποποίηση Ευθυνών
7	-//-	23	Για εξευτελισμό και διάλυση του κράτους έκανε λόγο χθες το ΠΑ.ΣΟ.Κ. […]	Αποδόμηση
8	-//-	23	Κομπάρσος το κράτος – Θεατής η κυβέρνηση	Αδράνεια
9	-//-	23	Για άλλη μια φορά έδωσε την εικόνα ότι βρίσκεται σε διακοπές (αναφέρεται στον Πρωθυπουργό της χώρας)	Απουσία
10		23	Όπως γίνεται σε όλες τις κρίσεις ο ένας υπουργός έριχνε τις ευθύνες στον άλλο και ιδιαίτερα στον υπουργό Δικαιοσύνης.	Αποποίηση Ευθυνών
11	-//-	23	Κανένας υπουργός δεν χρειάζεται να παραιτηθεί […]	Αποποίηση Ευθυνών
12	-//-	24	[…] το νέο φιάσκο βρίσκει τις αρμόδιες αρχές, αμήχανες και πιο εκτεθειμένες από ποτέ	Αποδόμηση
13	-//-	24	Απλός παρατηρητής των γεγονότων, το υπουργείο Δικαιοσύνης […]	Αδράνεια
14	-/-	41	Χθες το υπουργείο Δικαιοσύνης δεν μπορούσε να δώσει πειστική απάντηση […]	Αποποίηση Ευθυνών
15	-//-	41	[…] χρεώνοντας την παρούσα κυβέρνηση με ένα φιάσκο εντελώς αναίμακτο αλλά πολιτικά βαρύτερο […]	Αποδόμηση
16	Τα Νέα	12	Το δρόμο της παραίτησης δείχνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στον υπουργό Δικαιοσύνης […]	Απόδοση Ευθυνών
17	-//-	12	Με μια αμήχανη ανακοίνωση επιχείρησε χθες το βράδυ το υπουργείο Δικαιοσύνης να κρατήσει	Αποποίηση Ευθυνών

			αποστάσεις από το περιστατικό	
18	-//-	13	Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει θέμα πολιτικών ευθυνών […]	Αποποίηση Ευθυνών
19	-//-	13	[…] το υπουργεία Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης παίζουν την κολοκυθιά στο θέμα των ευθυνών.	Αποποίηση Ευθυνών
20	Η Καθημερινή	4	Η δεύτερη ημέρα μετά την απίστευτη αλλά αληθινή απόδραση […] βρίσκει την Πολιτεία αμήχανη, να αναζητεί ευθύνες […]	Αποδόμηση
21	-//-	4	Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Αναστ. Παπαληγούρας φανερά οργισμένος ύστερα από το δεύτερο κρούσμα κακών αντανακλαστικών των υπευθύνων στον Κορυδαλλό […]	Οργή
22	-//-	4	Σε ιδιαίτερα αυστηρό ύφος ο υπουργός (Δικαιοσύνης) […]	Οργή
23	-//-	4	Ουδεμία πολιτική ευθύνη «διέκρινε» η κυβέρνηση […]	Αποποίηση Ευθυνών
24	-//-	4	Σφοδρή ήταν η επίθεση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. […]	Απόδοση Ευθυνών
25	-//-	4	Η Πολιτεία είναι απούσα και φέρει το κύριο βάρος της ευθύνης.	Αδράνεια
26	Το Βήμα	3	Πίσω από τις διοικητικές ευθύνες των υπευθύνων του Κορυδαλλού οχυρώθηκε χθες η κυβέρνηση για να αρνηθεί τις πολιτικές ευθύνες […]	Αποποίηση Ευθυνών
27	-//-	3	Το έγγραφο που φέρνει στην επιφάνεια τους στρεβλούς μηχανισμούς και τις περίεργες πρακτικές […] του υπουργείου Δικαιοσύνης […]	Αδράνεια

2.3.1.6. Η Χρήση των Φωτογραφιών στην Παρουσίαση της Απόδρασης

Εκτός από το κείμενο των άρθρων που περιέγραψαν την απόδραση του Β. Παλαιοκώστα, σημαντικά συμπεράσματα βγαίνουν και από την ανάλυση των φωτογραφιών που τα συνόδευσαν. Παρατηρώντας τις φωτογραφίες που χρησιμοποιήθηκαν από τις εφημερίδες, βλέπει κανείς ότι η εικόνα του ελικοπτέρου της απόδρασης δεσπόζει σε όλα τα φύλλα. Αυτό συμβαίνει γιατί το ελικόπτερο είναι το μέσο με το οποίο ο αναγνώστης συνδέει το συγκεκριμένο γεγονός της απόδρασης.

Πολλές όμως είναι και οι φωτογραφίες των δύο δραπετών και του Ν. Παλαιοκώστα. Μέσα από αυτή την παρουσίαση, οι παραπάνω εμφανίζονται ως καταζητούμενοι κακοποιοί, δηλαδή αντιπροσωπεύουν το βασικό στερεότυπο του εγκληματία.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι σε τρεις απογευματινές εφημερίδες (Ελεύθερος Τύπος, Ελευθεροτυπία, Τα Νέα) στην προσπάθεια τους να εντυπωσιάσουν και να τραβήξουν τη προσοχή των αναγνωστών, αναδημοσιεύουν στις εσωτερικές τους σελίδες τα σχεδιαγράμματα της απόδρασης του πρωτοσέλιδου τους.

2.3.2. Ανάλυση των Ρεπορτάζ της Δεύτερης Απόδρασης

2.3.2.1. Θεματική Ανάλυση

Από τη θεματική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στα άρθρα των εφημερίδων της δεύτερης απόδρασης, δημιουργήθηκε ο Πίνακας Η΄, στον οποίο εμφαίνονται ο τίτλος του άρθρου και η θεματική του κατηγορία.

ΠΙΝΑΚΑΣ Η΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Τίτλος Άρθρου	Κατηγορία
1	Απογευματινή	13	Απέδρασε ξανά από τον Κορυδαλλό με ελικόπτερο, παίρνοντας μαζί του και τον Αλβανό Αλκέτ Ριτζάι	Περιγραφή Συμβάντος
2	-//-	13	«Καμπάνες» γα τη νέα απόδραση Παλαιοκώστα	Ευθύνες Αρχών
3	Ελ. Τύπος	4	Πινγκ πονγκ ευθυνών στο ξέφραγο … κράτος	Πολιτικές Ευθύνες – Ευθύνες Αρχών
4	-//-	5	Τα 7 λάθη	Ευθύνες Αρχών
5	-//-	5	Σε ριπλέι το μεγάλο ρεζιλίκι	Περιγραφή Συμβάντος
6	-//-	5	Βλέπουν περίεργες συμπτώσεις	Ευθύνες Αρχών
7	-//-	6	Οι αποδράσεις των αδελφών Παλαιοκώστα	Βιογραφικό Δραπετών
8	-//-	6	Κυριακές και αργίες … ανοιχτά	Πολιτικές Ευθύνες – Ευθύνες Αρχών
9	-//-	7	Οι μεγαλύτερες απαγωγές – ληστείες	Βιογραφικό Δραπετών
10	-//-	7	«Πεθάναμε όλοι αν δεν πάμε στον Κορυδαλλό»	Περιγραφή Συμβάντος
11	-//-	7	Οι κακοποιοί με το λαϊκό έρεισμα	Βιογραφικό Δραπετών
12	-//-	7	«Σοκ από τη χολιγουντιανή απόδραση»	Διεθνής Αντίκτυπος
13	Ελευθεροτυπία	49	Πάλι Κώστα ;	Περιγραφή Συμβάντος
14	-//-	49	Το νοίκιασε η «Αλεξάντροβα»	Λοιπά Άρθρα
15	-//-	50	Πινγκ – πονγκ ανευθυνοϋπεύθυνων	Πολιτικές Ευθύνες – Ευθύνες Αρχών
16	-//-	50	ΠΑ.ΣΟ.Κ. : Δεν υπάρχει κράτος	Πολιτικές Ευθύνες
17	-//-	50	Πώς η Υ.Π.Α. έχασε το ελικόπτερο	Ευθύνες Αρχών
18	-//-	51	Η μεγάλη απόδραση Νο 1 και Νο 2	Βιογραφικό Δραπετών
19	-//-	51	Κωμωδία μέτρων, ανέκδοτο ευθυνών	Πολιτικές Ευθύνες
20	-//-	52	«Βασίλη βγες έξω, η κοινωνία σε έχει ανάγκη»	Λοιπά Άρθρα
21	-//-	52	Ο άνθρωπος που ξέρει να χάνει αλλά ξέρει και να κερδίζει	Βιογραφικό Δραπετών
22	-//-	52	Έμεινε στη φυλακή 186 μέρες	Βιογραφικό Δραπετών
23	Τα Νέα	11	Πέταξαν με την Air Κορυδαλλός – Ερωτηματικά για τη στάση κράτους και δεσμοφυλάκων στη δεύτερη απόδραση καρμπόν	Ευθύνες Αρχών
24	-//-	11	Προαυλίζονταν μαζί Παλαιοκώστας και Ριτζάι	Ευθύνες Αρχών
25	-//-	12	Οι πολίτες έγραφαν βίντεο, οι φύλακες κρύβονταν	Περιγραφή Συμβάντος
26	-//-	13	Ρόλος – κλειδί για μία γυναίκα	Ευθύνες Αρχών
27	-//-	13	100 προσγειώσεις – απογειώσεις κάθε ημέρα στην Αττική	Λοιπά Άρθρα
28	-//-	13	Κανένας έλεγχος από τον κυβερνήτη – πέρασε το οπλοστάσιο	Ευθύνες Αρχών
29	-//-	14	Μπαλάκι πάλι οι ευθύνες	Πολιτικές Ευθύνες
30	-//-	14	Αστείες ποινές μετά το πρώτο φιάσκο	Ευθύνες Αρχών
31	-//-	14	Ντ. Ρόβλιας (εκπρόσωπος ΠΑ.ΣΟ.Κ.) «Δουλεύουν μόνο οι αερομεταφορές από τις φυλακές Κορυδαλλού»	Πολιτικές Ευθύνες
32	Η Καθημερινή	3	Εκ των έσω βοήθεια στους δραπέτες	Ευθύνες Αρχών
33	-//-	3	«Να πέσουν κεφάλια» απαίτησε ο	Πολιτικές Ευθύνες

			πρωθυπουργός	
34	-//-	3	Δέκα απίστευτα λάθη υπευθύνων	Ευθύνες Αρχών
35	-//-	3	Αναμένονται σαρωτικές αλλαγές στην αστυνομία	Ευθύνες Αρχών
36	-//-	3	Δεν αξιολόγησαν πρόδρομα συμβάντα	Ευθύνες Αρχών
37	-//-	3	Οι ευθύνες διαχέονται προς όλες τις πλευρές	Πολιτικές Ευθύνες – Ευθύνες Αρχών
38	-//-	4	Νευρικότητα στο κυβερνητικό στρατόπεδο	Πολιτικές Ευθύνες
39	-//-	4	Στον … αέρα το θεσμικό πλαίσιο για τα ελικόπτερα	Λοιπά Άρθρα
40	-//-	4	Περιμένουν το αστικό πράσινο	Λοιπά Άρθρα
41	-//-	4	Συντονισμένα πυρά από αντιπολίτευση	Πολιτικές Ευθύνες
42	-//-	4	Καυστικά σχόλια από διεθνή Μ.Μ.Ε.	Διεθνής Αντίκτυπος
43	-//-	4	Η δίκη – παρωδία συνεχίζεται	Λοιπά Άρθρα
44	-//-	24	Η πορεία στην παρανομία του Έλληνα Χουντίνι…	Βιογραφικό Δραπετών
45	Το Βήμα	3	Η απόδραση αλλάζει τα σχέδια Καραμανλή	Πολιτικές Ευθύνες
46	-//-	3	Οι δέκα νέες ρυθμίσεις του Ν. Δένδια για τις φυλακές	Λοιπά Άρθρα
47	-//-	3	Σε κατάσταση πολιορκίας η ελληνική κοινωνία	Ευθύνες Αρχών
48	-//-	4	Ανθρωποκυνηγητό για τους συνεργούς	Λοιπά Άρθρα
49	-//-	4	Ερευνάται η ανάμειξη αστυνομικών	Ευθύνες Αρχών
50	-//-	4	Τα έξι λάθη που οδήγησαν στο φιάσκο του Κορυδαλλού	Ευθύνες Αρχών
51	-//-	5	Σουρωτήρι οι κανόνες για τα ελικόπτερα	Ευθύνες Αρχών
52	-//-	5	Μια εταιρεία που … τηρεί τις υποσχέσεις της	Λοιπά Άρθρα
53	-//-	5	ΠΑ.ΣΟ.Κ. : «Είναι ανίκανοι και επικίνδυνοι για τη χώρα»	Πολιτικές Ευθύνες
54	-//-	5	Ψάχνουν το συνεργό σωφρονιστικό υπάλληλο	Ευθύνες Αρχών

Η παρουσίαση της απόδρασης του Β. Παλαιοκώστα έχει ως κεντρικό τίτλο «Το Θέμα» σε όλες τις εφημερίδες, πλην της Απογευματινής και του Βήματος, που χρησιμοποιεί το γενικό τίτλο «Ευθύνες και Ερωτηματικά». Έτσι δεν αμφισβητείται από τον αναγνώστη το τι αποτελεί πρώτο θέμα στην ύλη τους. Η είδηση τοποθετείται και πάλι στις ίδιες περίπου σελίδες, σε σχέση με την πρώτη απόδραση, παρατηρούμε όμως ότι η παρουσίαση της είναι πιο εκτεταμένη, καθώς όπως αναφέρεται στον Πίνακα Α΄ στην δεύτερη απόδραση οι εφημερίδες αφιερώνουν περισσότερες σελίδες (30 έναντι 21).

Η διαφοροποίηση των εφημερίδων δεν είναι μόνο ποσοτική, αλλά και ποιοτική. Όπως προκύπτει από τον Πίνακα Θ΄, πάνω από τα μισά άρθρα των ρεπορτάζ των εφημερίδων έχουν ως θέμα τις ευθύνες των αρχών, της κυβέρνησης και της πολιτείας για την δεύτερη απόδραση. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι οι πρωινές εφημερίδες δεν δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην περιγραφή και στις λεπτομέρειες του συμβάντος, αλλά στις μετέπειτα συνέπειές του.

Η διαφοροποίηση αυτή μπορεί να αποδοθεί στο γεγονός ότι την περίοδο της απόδρασης υπάρχει έντονη φημολογία για τη διεξαγωγή πρόωρων βουλευτικών εκλογών

από την τότε κυβέρνηση, με αποτέλεσμα τα αντιπολιτευόμενα κυρίως φύλλα να θέλουν να αξιοποιήσουν πολιτικά το γεγονός της απόδρασης.

ΠΙΝΑΚΑΣ Θ΄

Κατηγορία Άρθρου	Αριθμός Άρθρων
Περιγραφή Συμβάντος	5
Διεθνής Αντίκτυπος	2
Εικόνα Δραπετών	7
Ευθύνες Αρχών	31
Πολιτικές Ευθύνες	
Λοιπά Άρθρα	9
Σύνολο	54

Εκτός από τις ευθύνες των αρχών κ.λπ. οι εφημερίδες αφιερώνουν ξανά χώρο στους δύο δραπέτες και κυρίως στους αδελφούς Παλαιοκώστα, ενώ δύο εφημερίδες (Ελεύθερος Τύπος και Καθημερινή) έχουν άρθρα σχετικά με το διεθνή αντίκτυπο της απόδρασης. Τα δε λοιπά άρθρα ασχολούνται ως επί το πλείστον με τις εταιρείες μίσθωσης ελικοπτέρων και το αντίστοιχο νομικό καθεστώς τους.

2.3.2.2. Περιγραφή Συμβάντος

Στον Πίνακα Ι΄ φαίνονται οι φράσεις – προτάσεις με τις οποίες περιγράφεται η είδηση της δεύτερης απόδρασης των Β. Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι με ελικόπτερο από τις φυλακές Κορυδαλλού. Παρατηρούμε ότι σε όλες τις εφημερίδες γίνεται αναφορά για τη «νέα» ή «δεύτερη» απόδραση των δύο κακοποιών, ενώ δε λείπουν και οι αναφορές στην πρώτη τους απόδραση το 2006. Οι αναφορές αυτές δίνουν έμφαση στην επανάληψη του ίδιου γεγονότος και, όπως θα δούμε παρακάτω, σκοπό έχουν να αναδείξουν την αποδόμηση του κράτους, το οποίο στο διάστημα που μεσολάβησε δεν έκανε τίποτα για να αποτρέψει μια τέτοια εξέλιξη.

Όπως και στην πρώτη απόδραση, δεν λείπουν οι εντυπωσιακές περιγραφές, κυρίως από τις απογευματινές εφημερίδες π.χ. «όλα έγιναν σε κλάσματα δευτερολέπτου» ή «ήταν το εφιαλτικό – για τις διωκτικές αρχές – σενάριο», ενώ το χιούμορ και η ειρωνεία στη γλώσσα των εφημερίδων έχει δώσει τη θέση της μάλλον στην οργή π.χ. «η χθεσινή απόδραση – κόπια προκαλεί αγανάκτηση».

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	13	Η παραπάνω πρόταση λίγο πριν από τις 15:30 χθες το μεσημέρι θα ακουγόταν σαν ανέκδοτο.	Ειρωνεία – Χιούμορ
2	-//-	13	Στις 15:30, ωστόσο, ήταν το εφιαλτικό - για τις διωκτικές αρχές - σενάριο που έπαιρνε σάρκα και οστά.	Εντυπωσιασμός

3	Ελ. Τύπος	4	[…] εξελίσσεται η νέα «εναέρια» απόδραση καρμπόν του Βασίλη Παλαιοκώστα και του Αλκέτ Ριζάι […]	Ειρωνεία – Χιούμορ
4	-//-	5	Για δεύτερη φορά μέσα σε 2,5 χρόνια Β. Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι πέταξαν με ελικόπτερο στην ελευθερία	Επανάληψη
5	-//-	5	[…] «όλα έγιναν σε κλάσματα δευτερολέπτου» […] «Ακολούθησε βροχή πυροβολισμών» (δήλωση αυτόπτη μάρτυρα)	Εντυπωσιασμός
6	-//-	6	Λίγους μήνες μετά, πραγματοποιήθηκε η «χολιγουντιανού» τύπου απόδραση. Τρία χρόνια αργότερα η χθεσινή απόδραση – κόπια προκαλεί αγανάκτηση […]	Οργή
7	-//-	7	Μεγάλη προβολή από τα διεθνή Μ.Μ.Ε. για την απόδραση Παλαιοκώστα.	Διεθνής Αντίκτυπος
8	Ελευθεροτυπία	49	[…] μιας εκκωφαντικής απόδρασης - καρμπόν, που δεν μπορεί να γίνει έτσι μαγικά.	Υπερβολή
9	-//-	49	[…] κατά τη διάρκεια της νέας απόδρασης, του νέου πανομοιότυπου εξευτελισμού.	Επανάληψη
11	-//-	50	[…] για την πρωτοφανή, δεύτερη κινηματογραφική απόδραση από αέρος […]	Επανάληψη
12	-//-	51	Το μέσον ίδιο : ελικόπτερο. Οι επιβάτες ίδιοι : Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι. Σκοπός ίδιος : απόδραση. Κατάσταση κρατικών μηχανισμών, ίδια : ημιθανής.	Επανάληψη
13		51	Η ιστορία επαναλαμβάνεται. Και όχι ως φάρσα αλλά μια πραγματικότητα που εκθέτει για μία ακόμα φορά συθέμελα το σύστημα.	Επανάληψη
14	-//-	51	Για το φιάσκο της πρώτης μυθιστορηματικής απόδρασης του Βασ. Παλαιοκώστα και του Αλκέτ Ριζάι με ελικόπτερο […]	Αναφορά στην Πρώτη Απόδραση
15	Τα Νέα	11	[…] στη δεύτερη απόδραση καρμπόν	Επανάληψη
16	-//-	14	Πολιτική θύελλα προκαλεί η νέα κινηματογραφική απόδραση […]	Εντυπωσιασμός
17	Η Καθημερινή	3	Η προχθεσινή δεύτερη απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι με ελικόπτερο από τον Κορυδαλλό ήλθε να ενισχύσει το αίσθημα ανασφάλειας […]	Αποδόμηση
18	-//-	3	Η κινηματογραφική φυγή […]	Εντυπωσιασμός
19	-//-	3	[…] έφερε για μία ακόμη φορά την Αθήνα στο επίκεντρο εκτεταμένης κριτικής από διεθνή Μ.Μ.Ε.	Αποδόμηση
20	-//-	3	Η επόμενη μέρα, μετά την αναμφίβολα άρτια οργανωμένη, για δεύτερη φορά, και εκτελεσμένη με τον ίδιο ακριβώς τρόπο απόδραση […]	Οργάνωση
21	-//-	4	[…] η δεύτερη απόδραση καρμπόν […]	Επανάληψη
22	-//-	4	Διασυρμός της χώρας	Αποδόμηση
23	-//-	4	[…] τέτοια περιστατικά «εκθέτουν τη χώρα μας στο εξωτερικό και δημιουργούν αίσθημα ανασφάλειας στο εσωτερικό» (δήλωση αντιπροέδρου Βουλής)	Αποδόμηση
24	-//-	4	[…] ο οποίος μίλησε για διεθνή διασυρμό και γελοιοποίηση […] (δήλωση αρχηγού αντιπολίτευσης)	Αποδόμηση
25	-//-	4	Το αμερικάνικο τηλεοπτικό δίκτυο CNN περιέγραψε την απόδραση των Παλαιοκώστα – Ριζάι ως «χολιγουντιανή» […]	Εντυπωσιασμός
26	-//-	4	«Η απόδραση ήταν ο πιο πρόσφατος από μια σειρά εξευτελισμών για τη συντηρητική κυβέρνηση […] (New York Times)	Αποδόμηση
27		4	«Θεαματική απόδραση συγκλονίζει την Ελλάδα» (Spiegel)	Εντυπωσιασμός
28	Το Βήμα	3	[…] η νέα κινηματογραφική απόδραση […]	Εντυπωσιασμός
29	-//-	3	[…] την οργή της κοινής γνώμης […]	Οργή

30	-//-	3	Για «διασυρμό και γελοιοποίηση» της Ελλάδας έκανε λόγο ο κ. Παπανδρέου	Αποδόμηση

Σε ότι αφορά την περιγραφή της είδησης, ιδιαίτερο βάρος ρίχνουν οι εφημερίδες στο ρόλο μιας άγνωστης γυναίκας που συμμετείχε ενεργά στην απόδραση. Η «Αλεξάντροβα» μάλλον δεν αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα γυναίκας, καθώς εμφανίζεται ιδιαίτερα δυναμική και μυστηριώδης, δρώντας βάση συγκεκριμένου σχεδίου. Παρόλ'αυτά αντιπροσωπεύει το στερεότυπο του αλλοδαπού εγκληματία, αφού αναγνωρίζεται ως αλβανικής καταγωγής, καίτοι είναι ακόμα άγνωστη.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΑ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	13	Το ελικόπτερο […] είχε ενοικιαστεί από μία κυρία […]	Μυστήριο – Αίνιγμα
2	-//-	13	Σύμφωνα με πληροφορίες, η γυναίκα είχε νοικιάσει το ελικόπτερο και είχε πραγματοποιήσει το ίδιο δρομολόγιο δύο ακόμη φορές στο παρελθόν !	Έκπληξη
3	Ελ. Τύπος	5	Η γυναίκα επιβάτις τους κάλυψε πυροβολώντας με καλάσνικοφ […]	Δυναμισμός
4	-//-	5	Σύμφωνα με αστυνομικές πηγές η γυναίκα είχε εμφανιστεί ως επιχειρηματίας και είχε νοικιάσει δύο φορές ελικόπτερο για να κάνει την ίδια διαδρομή.	Σχέδιο
5	-//-	7	[…] για τη γυναίκα που αναδείχθηκε σε κύριο πρωταγωνιστή της απόδρασης.	Μυστήριο – Αίνιγμα
6	-//-	7	Η γυναίκα που καθόταν δίπλα μου έβγαλε και απασφάλισε μια χειροβομβίδα […] (μαρτυρία πιλότου)	Δυναμισμός
7	Ελευθεροτυπία	49	Η Αστυνομία ερευνά για την ταυτότητα της 30χρονης όμορφης γυναίκας με τον σκούφο […]	Μυστήριο – Αίνιγμα
8	-//-	49	Δύο μισθώσεις ελικοπτέρου της Interjet είχε πραγματοποιήσει η ίδια γυναίκα, που φέρεται να νοίκιασε και το ελικόπτερο που πρωταγωνίστησε στη χθεσινή απόδραση.	Σχέδιο
9	Τα Νέα	12	Η «Αλεξάντροβα» και ο «Τσίγκας» ρίχνουν ανεμόσκαλα στο προαύλιο.	Προσωνύμια
10	-//-	13	[…] την οποία κρατούσε η «πελάτισσα κυρία Αλεξάντροβα» […]	Προσωνύμιο
11	Η Καθημερινή	3	Η αστυνομία δε γνωρίζει την ταυτότητα της «ξανθιάς και ιδιαίτερα γοητευτικής γυναίκας» […]	Μυστήριο – Αίνιγμα
12	-//-	3	Εκτιμάται ωστόσο ότι πρόκειται για Αλβανή.	Στερεότυπο Εγκληματία
13		3	Το προηγούμενο διάστημα είχε μισθώσει χρησιμοποιώντας το όνομα «Αλεξάντροβα» δύο φορές το ελικόπτερο προκειμένου να κερδίσει την εμπιστοσύνη […] της εταιρείας Interjet.	Σχέδιο
14	Το Βήμα	4	[…] πρόκειται για μια γυναίκα που έδωσε το όνομα «Αλεξάντροβα», ηλικίας περίπου 30 ετών […]	Μυστήριο – Αίνιγμα
15		4	[…] η γυναίκα είναι φίλη με του Αλκέτ Ριζάι, πιθανόν αλβανικής καταγωγής.	Στερεότυπο Εγκληματία

2.3.2.3. Εικόνα Δραπετών

Οι αναπαραστάσεις που αφορούν τους δύο δραπέτες περιστρέφονται και πάλι γύρω από την επικινδυνότητα τους. Όλες οι εφημερίδες υπογραμμίζουν το γεγονός της κοινής συμβίωσης τους στην απομόνωση των φυλακών Κορυδαλλού, λόγω της επικινδυνότητάς τους και των προηγούμενων αποδράσεών τους. Και πάλι εμφανίζονται ιδιαίτερα ικανοί και οργανωτικοί, έχοντας σχεδιάσει την απόδρασή τους πολύ προσεκτικά, αφού «είχαν δέσει με ιμάντες την πόρτα που οδηγεί στο προαύλιο για να εμποδίσουν τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους να εισέλθουν στο χώρο».

Πάντως είναι χαρακτηριστικό ότι, ενώ οι περισσότερες αναφορές στον Αλκέτ Ριζάι σχετίζονται με την επικινδυνότητά του, αναφορές που σχετίζονται άμεσα με το στερεότυπο του κακοποιού – εγκληματία, δεν συμβαίνει το ίδιο με τους αδερφούς Παλαιοκώστα. Στη δεύτερη απόδρασή του Β. Παλαιοκώστα, εμφανίζονται μεν με τα χαρακτηριστικά του εγκληματία, η μέχρι τότε όμως πορεία τους δημιουργεί ένα μύθο και μια αποδοχή γύρω από το πρόσωπό τους, όπως φανερώνουν εκφράσεις όπως «έχουν συμπάθειες», «δεν έχουν σκοτώσει ποτέ» «ήρωας» κ.λπ. Ο Β. Παλαιοκώστας, δηλαδή, αρχίζει να απομακρύνεται από το στερεότυπο του εγκληματία και χαρακτηρίζεται ως καινοτόμος και ήρωας.

Οι παραπάνω κωδικοποιήσεις εμφανίζονται στον Πίνακα ΙΒ΄.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΒ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	13	Οι δύο κακοποιοί μαζί με τους συνεργούς τους (έναν άνδρα και μία γυναίκα) «εξαφανίστηκαν» !	Σχέδιο – Οργάνωση
2	-//-	13	[...] οι Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι είχαν μεταφερθεί πρόσφατα στις Φυλακές Κορυδαλλού […]	Επικινδυνότητα
3	-//-	13	Σήμερα οι δύο κακοποιοί θα απολογούνταν !	Ειρωνεία
4	-//-	13	Οι Παλαιοκώστας και Ριτζάι για λόγους ασφαλείας κρατούνταν στην απομόνωση […]	Επικινδυνότητα
5	Ελ. Τύπος	5	Οι δύο κακοποιοί προαυλίζονταν μαζί σε ένα χώρο 3Χ2 πίσω από τα μαγειρεία.	Επικινδυνότητα
6	-//-	5	[…] ο αδίστακτος κρατούμενος […] (αναφέρεται στον Αλκέτ Ριζάι)	Επικινδυνότητα
7	-//-	5	[…] δύο από τους πλέον επικίνδυνους και θεωρητικά καλύτερα φυλασσόμενους κακοποιούς.	Επικινδυνότητα
8	-//-	5	Ο Βασίλης Παλαιοκώστς και ο Αλκέτ Ριζάι […] έγιναν καπνός μέσα σε δευτερόλεπτα.	Σχέδιο – Οργάνωση
9	-//-	5	[…] ο Παλαιοκώστας και ο Ριζάι βρίσκονταν στο προαύλιο απομόνωσης […]	Επικινδυνότητα
10	-//-	5	[…] οι δραπέτες είχαν δέσει με ιμάντες την πόρτα που οδηγεί στο προαύλιο για να εμποδίσουν τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους να εισέλθουν στο χώρο.	Σχέδιο – Οργάνωση
11		5	Ακόμη είναι περίεργο το πως καταφέρνουν οι κακοποιοί να επικοινωνούν με τους «έξω» […]	Ικανότητα
12	-//-	6	1988 : Ο Βασίλης Παλαιοκώστας έδεσε ένα σκοινί σε μια κολώνα και έριξε την άλλη άκρη στο εσωτερικό των φυλακών Τρικάλων τραβώντας έξω τον αδερφό	Αλληλεγγύη

			του.	
13	-//-	6	1991 : Με ένα αυτοσχέδιο γάντζο δραπετεύει από τις φυλακές Χαλκίδας ο Β. Παλαιοκώστας λίγο μετά τη σύλληψή του για διάρρηξη που έκανε σε κοσμηματοπωλείο	Ικανότητα
14	-//-	7	1991 : Οι αδερφοί Παλαιοκώστα αποσπούν 25 εκ. δραχμές από την Εμπορική Τράπεζα Ιωαννίνων και φεύγουν για το Παρίσι.	Σχέδιο – Οργάνωση
15	-/-	7	1992 : Τα αδέρφια Παλαιοκώστα ληστεύουν το υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας στην Καλαμπάκα με λεία 125 εκ. δραχμές.	Εντυπωσιασμός
16	-//-	7	1995 : Τα αδέρφια Παλαιοκώστα απαγάγουν τον επιχειρηματία κ. Αλ. Χαϊτογλου και τον κρατούν 4 μέρες ζητώντας λύτρα 250 εκ. δραχμές.	Επικινδυνότητα
17	-//-	7	2008 : Ο Β. Παλαιοκώστας απαγάγει τον επιχειρηματία κ. Γ. Μυλωνά από το σπίτι του στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης.	Επικινδυνότητα
18	-//-	7	Οι ληστείες, αποδράσεις και η οικονομική στήριξη σε βιοπαλαιστές δημιούργησαν ένα θρύλο. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Μύθος
19	-//-	7	[…] τα δύο αδέρφια είχαν συμπάθειες.	Αποδοχή
20	-//-	7	Δεν έχουν σκοτώσει ποτέ και αυτό τους κάνει ακόμα πιο συμπαθείς.	Αποδοχή
21	-//-	7	Στην πορεία γνωρίζονται με τον Κώστα Σαμαρά και γίνονται θρύλος στην περιοχή […] (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Μύθος
22	-//-	7	[…] καταγράφονται ως οι πιο διάσημοι «κακοποιοί», περνούν στην ιστορία της περιοχής ως οι τελευταίοι βασιλείς των όρεων. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Μύθος
23	-//-	7	Σε ένα κτηνοτρόφο του πλήρωσαν τις ζωοτροφές. Σε άλλον έδωσαν χρήματα. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Γενναιοδωρία
24	-//-	7	[…] στον κόσμο των παρανόμων φαντάζουν λαϊκοί ήρωες με υπεράνθρωπες δυνατότητες […]. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Μύθος
25	-//-	7	Πριν από τη σύλληψή του ο Αλβανός (αναφέρεται στον Αλκέτ Ριζάι) απείλησε τους αστυνομικούς με χειροβομβίδα.	Επικινδυνότητα
26	Ελευθεροτυπία	49	[…] ο 43χρονος ποινικός θρύλος, εκατομμυριούχος σε ευρώ […] (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Μύθος
27	-//-	49	[…] μαζί με το συγκρατούμενό του στην απομόνωση Αλκέτ Ριζάι.	Επικινδυνότητα
28	-//-	49	[…] η αστυνομία είχε εκπονήσει ειδικό σχέδιο μεταγωγής των Παλαιοκώστα και Ριζάι στα δικαστήρια με τη συνοδεία ομάδων Ε.Κ.Α.Μ. […]	Επικινδυνότητα
29	-//-	49	Η προηγούμενη απόδραση των δύο βαρυποινιτών έγινε το καλοκαίρι του 2006 με τον ίδιο ακριβώς τρόπο	Αναφορά στην Πρώτη Απόδραση
30	-//-	49	[…] ρεσιτάλ εγκληματικών ενεργειών από την πλευρά του Αλκέτ Ριζάι […]	Επικινδυνότητα
31	-//-	49	Ο Β. Παλαιοκώστας παρέμεινε άφαντος […]	Ικανότητα
32	-//-	49	[…] τους δύο ποινικούς, οι οποίοι […] είχαν δέσει με ιμάντες την πόρτα που οδηγούσε από τα κελιά στο χώρο προαυλισμού.	Σχέδιο – Οργάνωση
33	-//-	49	Στον πιλότο της προηγούμενης απόδρασης του ο Β Παλαιοκώστας είχε χαρίσει ένα κομπολόι […]	Γενναιοδωρία
34	-//-	49	Δεν προέκυψε αν χάρισε κάποιο σουβενίρ και στον χθεσινό του όμηρο. (αναφέρεται στον Β.	Ειρωνεία

			Παλαιοκώστα)	
35	-//-	49	[…] των δύο βαρυποινιτών.	Επικινδυνότητα
36	-//-	50	Εκεί κρατούνται οι δύο δραπέτες, σε ξεχωριστό κελί ο καθένας, λόγω της υψηλής επικινδυνότητάς τους.	Επικινδυνότητα
37	-//-	50	[…] ρίχνει μια ανεμόσκαλα από την οποία ανεβαίνουν ο Παλαιοκώστας και ο Ριτζάι, που βρίσκονται στο προαύλιο.	Ικανότητα
38	-//-	50	[…] ότι οι δύο δραπέτες έδεσαν με ιμάντες την πόρτα που οδηγεί στο προαύλιο, ώστε να εγκλωβίσουν εντός της φυλακής τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους.	Σχέδιο – Οργάνωση
39	-//-	50	Η προτίμηση των Παλαιοκώστα και Ριτζάι στα ελικόπτερα κάθε άλλο παρά τυχαία είναι.	Σχέδιο – Οργάνωση
40	-//-	52	«Βασίλη Παλαιοκώστα πρέπει να αποδράσεις ξανά» έγραφαν πριν από αρκετούς μήνες στα ομώνυμα γκρουπ στο Facebook, οι φίλοι – υποστηρικτές του «Ρομπέν των Φυλακών»	Αποδοχή
41	-//-	52	Στη συντριπτική τους πλειονότητα τα σχόλια […] ήταν υπέρ του Β. Παλαιοκώστα, ο οποίος σε αρκετές αναρτήσεις χαρακτηρίζεται «ήρωας».	Μύθος
42	-//-	52	Έχει αποδείξει ότι τα σίδερα της φυλακής δεν είναι ικανά να του στερήσουν την ελευθερία του. (αναφέρεται στον Β. Παλαιοκώστα)	Μύθος
43	-//-	52	[…] τα δύο αδέρφια φέρεται να έχουν κάνει έναν όρκο: Να βρίσκεται πάντα ο ένας από τους δύο εκτός φυλακής για να προετοιμάζει το έδαφος για την απόδραση του άλλου.	Αλληλεγγύη
44	-//-	52	Ο άνθρωπος που ξέρει να χάνει αλλά ξέρει και να κερδίζει […] (αναφέρεται στον Β. Παλαιοκώστα)	Στάση Ζωής
45	-//-	52	[…] αποτέλεσαν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα πονοκέφαλο για τις διωκτικές αρχές. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Επικινδυνότητα
46	-//-	52	Οι σύγχρονοι «Ρομπέν των δασών» […]. Δεν σκότωσαν ποτέ. (αναφέρεται στους αδελφούς Παλαιοκώστα)	Στάση Ζωής
47	-//-	52	Ο Ν. Παλαιοκώστας, ο οποίος ήταν ο μοναδικός Έλληνας που συμπεριλήφθηκε στη λίστα των 100 καταζητούμενων του FBI […]	Επικινδυνότητα
48	-//-	52	Το 1999 καταφέρνει να διαφύγει και πάλι […] (αναφέρεται στον Β. Παλαιοκώστα)	Ικανότητα
49	-//-	52	Ο Ν. Παλαιοκώστας συλλαμβάνεται το 2006 ύστερα από 16 χρόνια κυνηγητού […]	Ικανότητα
50	Τα Νέα	11	Οι δύο κακοποιοί απλώς επανέλαβαν το επιτυχημένο σχέδιο που τους είχε οδηγήσει στην ελευθερία […]	Σχέδιο – Οργάνωση
51	-//-	11	[…] για να σχεδιάσουν και να εκτελέσουν με τους συνεργούς τους στην εντέλεια το σχέδιο της απόδρασης.	Σχέδιο – Οργάνωση
52	-//-	11	[…] ένα ενδεχόμενο σχέδιο απόδρασης του μετρ του είδους Βασίλη Παλιοκώστα […]	Ικανότητα
53	-//-	11	Κρατούνταν σε χωριστά κελιά της απομόνωσης […]	Επικινδυνότητα
54	-//-	12	[…] οι δύο κακοποιοί γελοιοποιώντας κάθε μέτρο ασφαλείας […]	Αποδόμηση
55	-//-	12	Δεκάδες ληστείες, κλοπές, διαρρήξεις αλλά και το ρεκόρ των αποδράσεων από τις φυλακές έχει ο Βασίλης Παλαιοκώστας.	Επικινδυνότητα
56	-//-	12	«Δεξί χέρι» νονών της νύχτας και εκτελεστής συμβολαίων θανάτου είναι […] ο Αλκέτ Ριτζάι.	Επικινδυνότητα
57	Η Καθημερινή	3	[…] και του βαρυποινίτη συγκρατούμενου του Αλκέτ Ριζάι.	Επικινδυνότητα
58	-//-	3	Ο Αλβανός Αλκέτ Ριζάι φέρεται να ξυλοκόπησε άγρια	Επικινδυνότητα

			κρατούμενο που μιλούσε για σχεδιαζόμενη απόδραση […]	
59	-//-	3	Η απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι από τις φυλακές Κορυδαλλού, για δεύτερη φορά και με πανομοιότυπο τρόπο […]	Ικανότητα
60	-//-	24	Το μεγάλο το Νίκο, ο φίλος του ο Σαμαράς τον έλεγε «αγρίμι» με σκέψη ακατέργαστη.	Προσωνύμιο
61	-//-	24	Ο Βασίλης όμως ήταν άλλη ράτσα : σαν να παρανομεί «για την εξέδρα».	Στάση Ζωής
62	-//-	24	Στον Κορυδαλλό, στα Διαβατά στην Κέρκυρα όλοι τον σέβονταν. (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Αποδοχή
63	-//-	24	[…] αυτό που ήθελε ήταν να ταπεινώνει τους αστυνομικούς. (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Ικανότητα
64	-//-	24	Η φαντασία μεγαλουργεί όταν κεντάει πάνω στο μύθο του «καλού παρανόμου». (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Μύθος
65	-//-	24	Μέχρι τις 4 Ιουνίου 2006, ο Βασίλης ήταν ο «μικρός Παλιοκώστας».	Προσωνύμιο
66	-//-	24	[…] ήταν γιατί ο Ριζάι των σεβόταν. Αυτό δεν ήταν σύμπτωση. (αναφέρεται στο Β. Παλαιοκώστα)	Αποδοχή
67	-//-	24	Ο Βασίλης έβρισκε πάντα τον τρόπο να τρέφει το μύθο του «Ρομπέν των φτωχών».	Μύθος
68	Το Βήμα	4	[…] των κακοποιών Βασίλη Παλιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι […]	Επικινδυνότητα
69	-//-	4	Ωστόσο θεωρείται βέβαιο ότι τόσο ο Ριζάι όσο και ο Παλαιοκώστας χρησιμοποιούσαν κινητά τηλέφωνα για να επικοινωνούν με τους συνεργούς τους.	Ικανότητα
70	-//-	4	[…] των επικίνδυνων κακοποιών Αλκέτ Ριζάι και Β. Παλαιοκώστα.	Επικινδυνότητα

2.3.2.4. Εικόνα Αρχών – Φρουρών

Η αδράνεια, η ανεπάρκεια και η ανικανότητα χαρακτηρίζουν τις κρατικές αρχές και τους φρουρούς στις περιγραφές των εφημερίδων, όπως φαίνεται στον Πίνακα ΙΒ΄. Η δε δραστηριοποίηση των αρχών έρχεται πάντα «κατόπιν εορτής», δηλαδή μετά την απόδραση και είναι αναποτελεσματική. Χαρακτηριστική είναι η εικόνα, που περιγράφουν σχεδόν όλες οι εφημερίδες, του σωφρονιστικού υπαλλήλου ο οποίος δεν πυροβολεί προς το ελικόπτερο, αλλά τρέχει να κρυφτεί στη σκοπιά του από το φόβο. Οι στόχοι μιας τέτοιας αναφοράς είναι να καταδείξει την ανεπάρκεια των ήδη αποδομημένων κρατικών αρχών αλλά και να τις απαξιώσει ακόμα περισσότερο.

Σε σχέση πάντως με την πρώτη απόδραση εμφανίζεται και μία νέα αναπαράσταση, αυτή που παρουσιάζει τις κρατικές αρχές και τους φρουρούς ως διεφθαρμένους. Η αναπαράσταση αυτή τροφοδοτείται από τις δηλώσεις, κυρίως, κυβερνητικών στελεχών στις συντηρητικές εφημερίδες, και δεν εμφανίζεται άμεσα αλλά με ένα τρόπο που αφήνει να εννοηθεί ότι συμβαίνει κάτι τέτοιο. Η αναφορά άλλωστε στον αστυνομικό που αυτοτραυματίστηκε και είχε εμπλοκή σε προηγούμενη υπόθεση διαφθοράς, ενισχύει την πεποίθηση ότι σε αυτή συμμετείχαν σωφρονιστικοί ή άλλοι κρατικοί υπάλληλοι.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΒ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	13	Η απόδραση έγινε με ελικόπτερο, χωρίς κανένας να προλάβει να αντιδράσει.	Αιφνιδιασμός
2	-//-	13	[…] ένας αστυνομικός, […] αυτοπυροβολήθηκε στο πόδι και μεταφέρθηκε ελαφρά τραυματισμένος στο Θριάσιο Νοσοκομείο.	Ανεπάρκεια
3	-//-	13	[…] ο συγκεκριμένος αστυνομικός είναι αυτός που είχε κατηγορηθεί πως εξέδωσε δελτίο ταυτότητας σε γνωστό «νονό» της νύχτας […]	Υποψία Διαφθοράς
4	-//-	13	Οι αστυνομικοί πυροβόλησαν περισσότερες από 20 φορές προς το ελικόπτερο, αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα.	Αναποτελεσματικότητα
5	Ελ. Τύπος	4	Μαλλιά – κουβάρια η ΕΛ.ΑΣ., η διοίκηση των φυλακών και η Υ.Π.Α.	Αποποίηση Ευθυνών
6	-//-	4	Κανένα μέτρο απ'οσα είχαν εξαγγελθεί δεν εφαρμόστηκε.	Αδράνεια
7	-//-	4	Σε ατελείωτη μετακύλιση ευθυνών μεταξύ της φυσικής ηγεσίας της ΕΛ.ΑΣ., της διοίκησης των Φυλακών Κορυδαλλού και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας	Αποποίηση Ευθυνών
8	-//-	4	[…] εγείροντας, παράλληλα, σοβαρά ερωτήματα για την αναποτελεσματικότητα των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών.	Αποδόμηση
9	-//-	4	[…] υπάρχει διασύνδεση των κακοποιών με σωφρονιστικούς υπαλλήλους. (πηγές υπουργείου Εσωτερικών)	Υποψία Διαφθοράς
10	-//-	4	Κανένα μέτρο, όμως, δεν εφαρμόστηκε ποτέ.	Αδράνεια
11	-//-	5	[…] Ουδείς όμως από τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους φέρεται να ενημέρωσε κάποιον υπεύθυνο […]	Αδράνεια
12	-//-	5	Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι του το κατέσχεσαν μεν, δεν ενημέρωσαν κανένα δε !	Αδράνεια
13	-//-	5	Οι αρμόδιοι παρά τις εξαγγελίες […] δεν φρόντισαν ώστε να βάλουν ένα πλέγμα από πάνω.	Αδράνεια
14	-//-	5	Ο πρώτος ειδικός φρουρός που είδε το ελικόπτερο […] δεν πυροβόλησε.	Αδράνεια
15	-//-	5	Έσκυψε να προστατευτεί, γιατί φέρεται να είπε στους ανωτέρους του ότι φοβήθηκε.	Φόβος
16	-//-	5	Οι άνδρες της εξωτερικής φρουράς των φυλακών αγνοούσαν ότι στο συγκεκριμένο χώρο […] προαυλίζονταν οι Ριζάι και Παλαιοκώστας […]	Άγνοια
17	-//-	5	[…] κάτω από τη μύτη δεσμοφυλάκων και σωφρονιστικών υπαλλήλων	Χαλαρότητα
18	-//-	5	Ο ίδιος υποστηρίζει ότι δεν χρησιμοποίησε το όπλο του επειδή φοβήθηκε για τη ζωή του […]	Φόβος
19	-//-	5	Σωφρονιστικοί υπάλληλοι και άνδρες από την εξωτερική φρουρά των φυλακών ανταπέδωσαν τα πυρά […]	Δραστηριοποίηση
20	-//-	5	[…] αστυνομικός του Τμήματος Κορυδαλλού αυτοτραυματίστηκε ελαφρώς στο χέρι.	Ανεπάρκεια
21	-//-	5	Τελικά παρά τις παρακολουθήσεις κανένας αστυνομικός δεν πήρε είδηση το παραμικρό.	Χαλαρότητα
22	-//-	5	[…] όταν υποτίθεται ότι και οι αστυνομικοί αλλά και οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι ελέγχουν τις κινήσεις τους.	Ανικανότητα

23	-//-	5	Κάποιοι χθες δεν απέκλειαν και την περίπτωση χρηματισμού κάποιων, με σκοπό να διευκολύνονται οι κρατούμενοι […]	Υποψία Διαφθοράς
24	-//-	5	Χαλαρά τα μέτρα ασφαλείας στις φυλακές, που ατονούν ακόμη περισσότερο τις μη εργάσιμες μέρες, οπότε ο Κορυδαλλός γίνεται σουρωτήρι.	Χαλαρότητα
25	-//-	7	Επανειλημμένως έχει καταγγελθεί ότι ιδιαίτερα τις Κυριακές ατονούν τα μέτρα ασφαλείας […]	Χαλαρότητα
26	Ελευθεροτυπία	49	Ειπώθηκε πως έπεσαν και κάποιοι πυροβολισμοί […]	Δραστηριοποίηση
27	-//-	49	Στο υπουργείο Εσωτερικών και στο αρχηγείο της Αστυνομίας επικρατούσε από χθες το απόγευμα φοβερός εκνευρισμός.	Απογοήτευση
28	-//-	49	Ήταν τέτοια η σύγχυση […] ώστε ένας υπαστυνόμος των ΜΑΤ στην εξωτερική φρουρά αυτοτραυματίστηκε στο πόδι […]	Ανεπάρκεια
29	-//-	49	Το πιστολίδι στον Κορυδαλλό ήταν γεγονός όταν πια το ελικόπτερο βρισκόταν εκατοντάδες μέτρα μακριά.	Ματαίωση
30	-//-	50	Στον ύπνο πιάστηκαν για άλλη μια φορά η ηγεσία των φυλακών Κορυδαλλού […]	Χαλαρότητα
31		50	[…] ειδικός φρουρός βλέπει το ελικόπτερο σε απόσταση 15 μέτρων, έρχεται τετ α τετ με τους δραπέτες, αλλά δεν πυροβολεί […]	Αδράνεια
32	-//-	50	Φοβάται και κρύβεται πίσω από τη σκοπιά.	Φόβος
33		50	«Οι τρεις ειδικοί φρουροί […] όταν είδαν το ελικόπτερο να σηκώνεται, αμέσως σήμαναν συναγερμό. Έριξαν αρχικά 5 προειδοποιητικές βολές […]	Δραστηριοποίηση
34	-//-	50	[…] χωρίς να καταφέρουν να εμποδίσουν την απογείωσή του»	Αναποτελεσματικότητα
35	-//-	50	[…] ο φρουρός […] δεν πυροβόλησε γιατί φοβήθηκε επειδή απειλήθηκε.	Φόβος
36	-//-	50	[…] οι εξωτερικοί φρουροί πυροβόλησαν κατά τη διάρκεια και της προσγείωσης και της απογείωσης.	Δραστηριοποίηση
37	-//-	50	Είναι απορίας άξιον γιατί δεν είχαν ληφθεί αυξημένα μέτρα ασφαλείας, όταν […] είχαν βρεθεί στα κελιά του πειθαρχείου ένας γάντζος και σκοινί.	Αδράνεια
38	-//-	50	Επιπλέον ο Ριτζάι μέσα στη φυλακή διέθετε ρολόι κινητό, το οποίο έγινε αντιληπτό από τους φύλακες και κατασχέθηκε […]	Αδράνεια
39	-//-	50	Η δεύτερη, από αέρος, απόδραση των Παλαιοκώστα – Ριτζάι κατέδειξε την απουσία επικοινωνίας μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών αλλά και τα σοβαρά κενά ασφαλείας	Αποδόμηση
40	-//-	50	Οι περιορισμοί που θέτουν οι νόμοι […] μένουν απλώς στο επίπεδο της θεωρίας […]	Χαλαρότητα
41	-//-	50	Το ελικόπτερο «λοξοδρομεί» αλλά κανένας δε δείχνει ενδιαφέρον […]	Αδράνεια
42	-//-	50	[…] το σύστημα μίσθωσης ελικοπτέρων είναι, από πλευράς ασφαλείας, διάτρητο.	Ανεπάρκεια
43	-//-	50	Δεν υπάρχουν οι έλεγχοι που όλοι γνωρίζουμε στα αεροδρόμια.	Αδράνεια
44	-//-	51	Φαίνεται πως όλοι είχαν πάρει το μάθημά τους. Εκτός από αυτούς που θα έπρεπε …	Ανικανότητα
45	-//-	51	Τότε είχα εκπονηθεί ειδικά σχέδια αποτροπής απόδρασης από αέρος […] τα οποία έμειναν	Αδράνεια

			στα χαρτιά.	
46	Τα Νέα	11	Ερωτηματικά για τη στάση του κράτους και δεσμοφυλάκων	Ανεπάρκεια
47	-//-	11	Το δεύτερο ερωτηματικό αφορά την ετοιμότητα των φυλάκων να αντιμετωπίσουν ένα ενδεχόμενο σχέδιο απόδρασης […]	Χαλαρότητα
48	-//-	11	Το τρίτο ερωτηματικό γεννάται από τον τρόπο αντίδρασης των σκοπών της φυλακής, αλλά και των αστυνομικών.	Ανικανότητα
49	-//-	11	Ανάλογα αντανακλαστικά όμως δεν είχαν οι σκοποί : οι τρεις πυροβόλησαν μεν, αστόχησαν δε […]	Αναποτελεσματικότητα
50	-//-	11	[…] ο τέταρτος […] όχι μόνο δεν πυροβόλησε, αλλά φοβισμένος κρύφτηκε μέσα στη σκοπιά […]	Φόβος
51	-//-	11	[…] ο αστυνομικός των ΜΑΤ ο οποίος αυτοτραυματίστηκε […] ήταν ο ίδιος που είχε εκδώσει ταυτότητα στον Βασίλη Στεφανάκο, ενώ ήταν καταζητούμενος […]	Υποψία Διαφθοράς
52	-//-	12	[…] οι φύλακες πυροβολούσαν άσκοπα και έσπευδαν να κρυφτούν.	Ανικανότητα
53	Η Καθημερινή	3	Η απόδραση Παλαιοκώστα – Ριζάι που θεωρείται ότι επετεύχθη με συμμετοχή σωφρονιστικών υπαλλήλων […]	Υποψία Διαφθοράς
54	-//-	3	[…] ενδείξεις που προέκυψαν εντός των φυλακών για την επικείμενη απόδραση των δύο κακοποιών δεν ελήφθησαν υπόψη.	Αδράνεια
55	-//-	3	[…] έκτακτα γεγονότα, τα οποία στην συντριπτική τους πλειονότητα πηγάζουν από τη διάβρωση των κρατικών μηχανισμών.	Αποδόμηση
56	-//-	3	[…] για την εικόνα διάλυσης που παρουσιάζει ο μηχανισμός ασφάλειας της χώρας.	Αποδόμηση
57	-//-	3	[…] οι διωκτικές αρχές […] μοιάζουν ανήμπορες να προβλέψουν καταστάσεις και να προλάβουν τις εξελίξεις […]	Ανεπάρκεια
58	-//-	3	Χθες διέρρευσαν πληροφορίες για περιστατικά εντός φυλακής που προϊδέαζαν για το τι επρόκειτο να επακολουθήσει, που όμως δεν αξιολογήθηκαν ή σκοπίμως αγνοήθηκαν.	Αδράνεια
59	-//-	3	Οι ευθύνες διαχέονται προς όλες τις πλευρές και τις υπηρεσίες […]	Απόδοση Ευθυνών
60	-//-	3	Η διάβρωση του συστήματος και ενδεχομένως η υπόγεια συναλλαγή και ο χρηματισμός είναι στο επίκεντρο των ερευνών […]	Υποψία Διαφθοράς
61	-//-	3	Δεν υπάρχει «σχέδιο εμπλοκής» για το ενδεχόμενο απόπειρας απόδρασης με ελικόπτερο […]	Ανεπάρκεια
62	-//-	4	Το διάτρητο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εναέρια κυκλοφορία των ελικοπτέρων και την παντελή έλλειψη στοιχειωδών κανόνων ασφαλείας […]	Ανεπάρκεια
63	-//-	4	Οι επιβάτες δεν υπόκεινται σε κανέναν έλεγχο σε περίπτωση που επιβιβαστούν σε άλλο χώρο εκτός αεροδρομίου.	Αδράνεια
64	Το Βήμα	3	Οι επιπτώσεις της κρατικής αναποτελεσματικότητας […]	Αποδόμηση
65	-//-	3	[…] την ανεξήγητη αδράνεια που έδειξε το προσωπικό των φυλακών […]	Ανικανότητα
66	-//-	3	[…] η επιχείρηση απόδρασης δεν θα μπορούσε	Υποψία Διαφθοράς

			να επιτύχει χωρίς συνεργασία και συμμετοχή εκ των έσω. (δηλώσεις υπουργού Δικαιοσύνης)	
67	-//-	3	Ανήμπορες και ατελέσφορες, οι αστυνομικές υπηρεσίες αδυνατούν να ορθώσουν ανάστημα […]	Ανεπάρκεια
68	-//-	3	Η Ελληνική Αστυνομία έχει περιέλθει σε πλήρη ανυποληψία […]	Αποδόμηση
69	-//-	3	Οι αστυνομικές αρχές εμφανίζονται ανίσχυρες να αντιμετωπίσουν τη γιγάντωση και μετεξέλιξη του οργανωμένου εγκλήματος […]	Ανεπάρκεια
70	-//-	4	Πρώτο ζητούμενο λοιπόν για τους αξιωματικούς της Ασφάλειας Αττικής είναι να ανακαλύψουν την ταυτότητα των δύο επιβατών του ελικοπτέρου […]	Δραστηριοποίηση
71	-//-	4	Εξετάζεται επιπλέον αν υπάρχει ανάμειξη πρώην και νυν αστυνομικών που φαίνεται να συμμετέχουν σε συμμορίες της νύκτας […]	Υποψία Διαφθοράς
72	-//-	4	Οι υπεύθυνοι των φυλακών αγνόησαν τις πληροφορίες κρατουμένων ότι επίκειται απόδραση των Β. Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι	Αδράνεια
73	-//-	4	Σωρεία λαθών και παραλείψεων οδήγησαν στο φιάσκο με τη δεύτερη απόδραση με ελικόπτερο […]	Αδράνεια
74	-//-	4	Δεν ελήφθη την τελευταία τριετία κανένα μέτρο στις φυλακές Κορυδαλλού […]	Αδράνεια
75	-//-	4	Ωστόσο το συμβάν αυτό δεν προκάλεσε συναγερμό σους υπευθύνους των φυλακών.	Αδράνεια
76	-//-	5	Ανεξέλεγκτες «τρύπες» στις διαδικασίες ελέγχου των πτήσεων ελικοπτέρων στη χώρα και σοβαρές δυσλειτουργίες στα μέτρα ασφαλείας […]	Αδράνεια
77	-//-	5	Στο υπουργείο Δικαιοσύνης είναι σίγουροι ότι οι Β. Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι είχαν συνεργούς σωφρονιστικούς υπαλλήλους […]	Υποψία Διαφθοράς
78	-//-	5	[…] «το εγχείρημα δεν θα μπορούσε να πετύχει χωρίς συμμετοχή εκ των έσω» […] (δηλώσεις υπουργού Δικαιοσύνης)	Υποψία Διαφθοράς

2.3.2.5. Εικόνα Κυβέρνησης

Οι περιγραφές των εφημερίδων για την εικόνα της κυβέρνησης φαίνονται στον Πίνακα ΙΓ΄. Οι περισσότερες από αυτές είναι σαφές ότι σχετίζονται με το ζήτημα των ευθυνών της τότε κυβέρνησης. Από τη μια πλευρά εμφανίζεται η τότε αντιπολίτευση να αποδίδει στην κυβέρνηση τις ευθύνες και από την άλλη η τελευταία να τις αποποιείται. Οι λέξεις «αποποιείται», «αποποίηση» εμφανίζονται με μεγάλη συχνότητα τόσο στις αντιπολιτευόμενες όσο και στις συμπολιτευόμενες εφημερίδες. Γενικά οι χαρακτηρισμοί που αποδίδονται στην τότε κυβέρνηση δεν έχουν θετικό περιεχόμενο, τείνοντας προς το λαϊκισμό, και την εικόνα προσπαθούν να βελτιώσουν αναφορές σε νέα μέτρα αλλά και στη δραστηριοποίηση του κρατικού μηχανισμού μετά την απόδραση.

Επίσης οργή και αγανάκτηση χαρακτηρίζει τις αντιδράσεις του πολιτικού κόσμου που αντιλαμβάνεται το μέγεθος της αποτυχίας και προσπαθεί να ανασυγκροτηθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΓ΄

Α/Α	Εφημερίδα	Σελίδα	Φράση – Πρόταση	Κωδικοποίηση
1	Απογευματινή	13	Εσπευσμένα γύρισε από τα Ιωάννινα ο υπουργός Δικαιοσύνης […]	Δραστηριοποίηση
2	-//-	13	Από την πρώτη στιγμή στη φυλακή βρέθηκε και ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Δικαιοσύνης […]	Δραστηριοποίηση
3	Ελ. Τύπος	4	Μαλλιά κουβάρια τα υπουργεία Δικαιοσύνης και Εσωτερικών	Αποποίηση Ευθυνών
4	-//-	4	Καρατομήθηκαν οι υπεύθυνοι	Απόδοση Ευθυνών
5	-//-	4	Σε ατελείωτη μετακύλιση ευθυνών μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Δικαιοσύνης και Εσωτερικών […]	Αποποίηση Ευθυνών
6	-//-	4	Ο κ. Δένδιας προανήγγειλε, επίσης, ότι η ηγεσία της Δικαιοσύνης θα αποδώσει τις ευθύνες για την απόδραση […]	Δραστηριοποίηση
7	-//-	4	Στην κυβέρνηση προβληματίζονται ιδιαίτερα για τη δημόσια εικόνα του σωφρονιστικού συστήματος, της ΕΛ.ΑΣ. και του ίδιου του κράτους η οποία έχει τρωθεί ανεπανόρθωτα […]	Απογοήτευση
8	-//-	4	[…] με το χθεσινό περιστατικό καταρρακώθηκε η αξιοπρέπεια του κράτους […] (πηγές υπουργείου Εσωτερικών)	Αποδόμηση
9	-//-	4	[…] δεν απέδιδαν πολιτικές ευθύνες στην ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης […] (πηγές υπουργείου Εσωτερικών)	Αποποίηση Ευθυνών
10	-//-	4	[…] ενδεχόμενες ευθύνες ενυπάρχουν στις προηγούμενες ηγεσίες του υπουργείου Δικαιοσύνης […] (κυβερνητικές πηγές)	Αποποίηση Ευθυνών
11	-//-	4	«Δεν υπάρχει κράτος, δεν υπάρχει δημόσια ασφάλεια, δεν υπάρχει τελικά κυβέρνηση στην Ελλάδα […]» (δήλωση εκπροσώπου ΠΑ.ΣΟ.Κ.)	Αποδόμηση
12	-//-	6	Και η ευθύνη γι'αυτό βαρύνει τον τότε υπουργό Δικαιοσύνης κ. Αν. Παπαληγούρα και το διάδοχό του Σωτ. Χατζηγάκη […]	Απόδοση Ευθυνών
13	-//-	6	[…] η ολιγοήμερη παρουσία του κ. Ν. Δένδια τον απαλλάσσει από τις όποιες ευθύνες.	Αποποίηση Ευθυνών
14	-//-	6	[…] οι δύο υπουργοί δεν έλαβαν υπ'όψιν τις επανειλημμένες και επίμονες εισηγήσεις, ειδικά από αξιωματικούς της ΕΛ.ΑΣ.	Αδράνεια
15	Ελευθεροτυπία	49	Προλαβαίνουν οι καρναβαλιστές της τελευταίας Αποκριάς να φτιάξουν το καλύτερο τους άρμα για ένα κράτος και μια κυβέρνηση που τους πήρε και τους σήκωσε με ελικόπτερο, δύο φορές σε δύο χρόνια, ο Βασ. Παλαιοκώστας ;	Ειρωνεία – Χιούμορ
16	-//-	50	Το υπουργείο Δικαιοσύνης αποποιείται κάθε πολιτική ευθύνη	Αποποίηση Ευθυνών
17	-//-	50	(Ο υπουργός δικαιοσύνης) επέστρεψε εσπευσμένα χθες το απόγευμα στην Αθήνα […]	Δραστηριοποίηση
18	-//-	50	«Η κυβέρνηση», ανέφερε, «δεν θα ανεχθεί την παρούσα κατάσταση […]» (δήλωση υπουργού Δικαιοσύνης)	Οργή
19	-//-	50	«Δεν πρόκειται να ανεχθώ αυτή την προσβολή. Θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, όσο σκληρά και αν είναι». (δήλωση υπουργού Δικαιοσύνης)	Οργή
20	-//-	50	Οι τρεις παραιτήσεις δεν μπορούν βέβαια να καλύψουν το μέρος των ευθυνών που βαρύνει	Απόδοση Ευθυνών

			το υπουργείο Δικαιοσύνης […]	
21	Τα Νέα	11	Όπως φαίνεται τώρα, κανείς στο υπουργείο Δικαιοσύνης δεν θεώρησε ότι το επιτυχημένο εγχείρημα του Ριζάι και του Παλαιοκώστα μπορούσε να επαναληφθεί […]	Αδράνεια
22	-//-	14	Η κυβέρνηση ζητεί διέξοδο βάζοντας στο στόχαστρο τους υπηρεσιακούς παράγοντες	Αποποίηση Ευθυνών
23	-//-	14	Η αντιπολίτευση απαίτησε τις παραιτήσεις των αρμοδίων υπουργών […]	Απόδοση Ευθυνών
24	-//-	14	Στο Μαξίμου παραδέχονται ότι χθες το απόγευμα βρέθηκαν πάλι σε αναμμένα κάρβουνα […]	Αποτυχία
25	-//-	14	[…] η απόδραση ήρθε να καταρρακώσει το, έτσι και αλλιώς, πεσμένο ηθικό γαλάζιων βουλευτών και κομματικών στελεχών.	Απογοήτευση
26	-//-	14	Ο Πρωθυπουργός, που συγκαλεί εκτάκτως σήμερα την Κυβερνητική Επιτροπή μετά τη ζοφερή κατάσταση που έχει δημιουργηθεί […]	Δραστηριοποίηση
27	-//-	14	[…] (ο πρωθυπουργός) φέρεται ότι έκανε λόγο για «ρεζίλεμα» της Πολιτείας.	Αποδόμηση
28		14	Ο κ. Δένδιας βρέθηκε στη δίνη του κυκλώνα […]	Απόδοση Ευθυνών
29	-//-	14	[…] η ευθύνη για τη φύλαξη εντός των σωφρονιστικών (καταστημάτων) ανήκει εξ'ολοκλήρου στο υπουργείο Δικαιοσύνης.	Απόδοση Ευθυνών
30	-//-	14	Σε επίπεδο διοικητικών ευθυνών […] αντιμετώπισε το δεύτερο φιάσκο και ο νυν υπουργός Δικαιοσύνης Ν. Δένδιας, αγνοώντας το μέρος των ευθυνών που αναλογεί στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου.	Αποποίηση Ευθυνών
31	-//-	14	Επιστρέφοντας εσπευσμένα από την Κέρκυρα, πήγε κατευθείαν στις φυλακές Κορυδαλλού […] (αναφέρεται στον υπουργό Δικαιοσύνης)	Δραστηριοποίηση
32	-//-	14	Υποσχέσεις Παπαληγούρα για λήψη μέτρων που έμειναν στα χαρτιά	Αδράνεια
33	-//-	14	«Σε αυτή τη χώρα, που δεν δουλεύει τίποτα, δουλεύουν μόνο οι αερομεταφορές από τις φυλακές Κορυδαλλού» (δηλώσεις εκπροσώπου ΠΑ.ΣΟ.Κ.)	Ειρωνεία
34	Η Καθημερινή	3	Η απόδραση Παλαιοκώστα – Ριζάι […] ανέδειξε το σαθρό σύστημα	Αποδόμηση
35	-//-	3	Η κινηματογραφική απόδραση […] προκάλεσε την οργή του πρωθυπουργού που ζήτησε να πέσουν κεφάλια […]	Οργή
36	-//-	3	[…] ο υπουργός Δικαιοσύνης αιτήθηκε το άνοιγμα των λογαριασμών όλων των υποδίκων και των εργαζομένων στην πτέρυγα Γ΄ […]	Δραστηριοποίηση
37	-//-	3	Παράλληλα ο κ. Δένδιας ανακοίνωσε δέκα νέα μέτρα […]	Δραστηριοποίηση
38	-//-	3	Στην επίπονη παραδοχή ότι η διαφθορά είναι τόσο εκτεταμένη […] προχώρησε η κυβέρνηση […]	Αποδόμηση
39	-//-	3	Ο πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής, ο οποίος φέρεται εξοργισμένος […]	Οργή
40	-//-	3	«Πρέπει να πέσουν κεφάλια. Δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να μεταδοθεί μήνυμα ότι υπάρχει ανοχή και ατιμωρησία» (δήλωση πρωθυπουργού)	Απόδοση Ευθυνών
41	-//-	3	Έντονος προβληματισμός επικρατεί στα ανώτατα κλιμάκια της κυβέρνησης […]	Απογοήτευση

42	-//-	3	Η επόμενη μέρα […] βρίσκει την Πολιτεία αμήχανη και οργισμένη για τον ευτελισμό των θεσμών, να αναζητεί ευθύνες […]	Αποδόμηση
43	-//-	4	Νέο πλήγμα στην εικόνα της κυβέρνησης […]	Αποτυχία
44	-//-	4	Παράλληλα, προκάλεσε την υπόγεια αντιπαράθεση μεταξύ νυν και πρώην υπουργών Δικαιοσύνης […]	Αποποίηση Ευθυνών
45	-//-	4	Την ίδια στιγμή, απέρριπταν σενάρια πολιτικών ευθυνών […] (θέση κυβέρνησης)	Αποποίηση Ευθυνών
46	-//-	4	Στο γαλάζιο παρασκήνιο, ωστόσο, φούντωσαν οι αναφορές σε ευθύνες κυβερνητικών στελεχών […]	Απόδοση Ευθυνών
47	-//-	4	Ο κ. Σούρλας (αντιπρόεδρος της Βουλής) έκανε λόγο για σαφείς πολιτικές ευθύνες.	Απόδοση Ευθυνών
48	-//-	4	Δριμεία κριτική στην κυβέρνηση άσκησαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης […]	Απόδοση Ευθυνών
49	Το Βήμα	3	[…] την κυβέρνηση η οποία αρνείται και πάλι την πολιτική ευθύνη των χειρισμών της.	Αποποίηση Ευθυνών
50	-//-	3	[…] του Πρωθυπουργού, ο οποίος δεν έκρυψε χθες τη δυσφορία αλλά και την αμηχανία του […]	Οργή
51	-//-	3	«Είμαστε εκτεθειμένοι» φέρεται να τόνισε χθες ο κ. Κ. Καραμανλής μιλώντας στους υπουργούς του.	Αποτυχία
52	-//-	3	[…] μέλη της Κυβερνητικής Επιτροπής επεσήμαναν επίσης ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να αρνηθεί την πολιτική ευθύνη για την απόδραση […]	Αποποίηση Ευθυνών
53	-//-	3	Οι δέκα νέες ρυθμίσεις που ανακοινώθηκαν χθες από τον υπουργό Δικαιοσύνης […]	Δραστηριοποίηση
54	-//-	5	«Δεν πάει άλλο. Δεν είναι απλώς ανίκανοι, είναι επικίνδυνοι για τη χώρα» (δηλώσεις αρχηγού αντιπολίτευσης)	Απόδοση Ευθυνών
55	-//-	5	[…] το νέο κρούσμα κρατικής διάλυσης, όπως αποδείχθηκε με την απόδραση Παλαιοκώστα.	Αποδόμηση

2.3.2.6. Η Χρήση των Φωτογραφιών στην Παρουσίαση της Απόδρασης

Σε ότι αφορά την οπτική παρουσίαση της απόδρασης κυρίαρχη θέση κατέχουν οι φωτογραφίες των δύο δραπετών αλλά και τα σχεδιαγράμματα. Οι φωτογραφίες των δύο δραπετών βρίσκονται σε όλες – πλην της Απογευματινής – εφημερίδες. Οι περισσότερες μάλιστα από αυτές είναι σχετικά πρόσφατες, ενώ η Καθημερινή χρησιμοποιεί τις φωτογραφίες των εγκληματολογικών εργαστηρίων της Αστυνομίας για να υπογραμμίσει το γεγονός ότι ο Παλαιοκώστας τυγχάνει καταζητούμενος.

Όπως και στην προηγούμενη απόδραση, έτσι και εδώ οι απογευματινές εφημερίδες έχουν μεγάλα σχεδιαγράμματα με το χρονικό της απόδρασης. Ειδικά τα Νέα έχουν ολοσέλιδη καταχώρηση με σχεδιαγράμματα και δορυφορικές φωτογραφίες που συμβάλλουν στην μυθιστορηματική περιγραφή της είδησης. Η εικόνα επίσης του ελικοπτέρου της απόδρασης εμφανίζεται και πάλι, όπως την πρώτη απόδραση, για να ταυτίσει το μέσο αυτό με το συγκεκριμένο γεγονός.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί η χρήση φωτογραφιών του πρώην και του τότε υπουργού Δικαιοσύνης, στις οποίες εμφανίζονται σκεπτικοί και προβληματισμένοι. Οι φωτογραφίες αυτές χρησιμοποιούνται από τις αντιπολιτευόμενες εφημερίδες και έχουν στόχο να καταδείξουν τους υπευθύνους των αποδράσεων και τη θέση στην οποία έχουν περιέλθει.

2.4. Σύνοψη Αποτελεσμάτων της Έρευνας

Με την ολοκλήρωση της έρευνας στα πρωτοσέλιδα και στα ρεπορτάζ των εφημερίδων που αφορούσαν τις δύο αποδράσεις του Β. Παλαιοκώστα το 2006 και το 2009, μπορεί να γίνει μία σύνοψη των βασικότερων αποτελεσμάτων αυτής.

Ξεκινώντας από το ζήτημα των αναπαραστάσεων, που είναι και το κεντρικό θέμα της παρούσας εργασίας, διαφαίνεται ότι αυτές αφορούν τρεις κυρίως οντότητες : πρώτον τον Β. Παλαιοκώστα, τον αδερφό του Νίκο και τον Αλκέτ Ριζάι, δεύτερον τις κρατικές υπηρεσίες και αρχές (Αστυνομία, σωφρονιστικό σύστημα, Υ.Π.Α.) και τρίτον την τότε κυβέρνηση και τα όργανά της (πρωθυπουργό, υπουργούς κ.λπ.).

Σε ότι αφορά τους δύο δραπέτες και το Ν. Παλαιοκώστα οι περισσότερες αναπαραστάσεις περιστρέφονται γύρω από την επικινδυνότητά τους ως κακοποιοί. Στις αναφορές των εφημερίδων περιγράφονται με πολλά αξιολογικά επίθετα π.χ. επικίνδυνος, βαρυποινίτης, κακοποιός, ποινικός κ.λπ., ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο εγκληματικό τους παρελθόν, σε μια προσπάθεια δημιουργίας ενός εγκληματικού στερεότυπου. Στη δεύτερη, όμως, απόδραση παρατηρείται μια στροφή των εφημερίδων σε ότι αφορά το Β. Παλαιοκώστα, ο οποίος πλέον παύει να αντιμετωπίζεται ως εγκληματίας και μυθοποιείται, σε μια προσπάθεια να γίνει αποδεκτός από την κοινωνία.

Για τους δύο δραπέτες πάντως υπάρχουν και θετικές αναφορές. Και στις δύο αποδράσεις οι περιγραφές των γεγονότων μας δίνουν λεπτομέρειες της δράσης τους που παραπέμπουν σε οργανωμένα άτομα, που έδρασαν βάση σχεδίου. Οι αναφορές αυτές δεν είναι τυχαίες, γιατί σχετίζονται άμεσα με τις αναπαραστάσεις που αφορούν τις κρατικές υπηρεσίες και αρχές, οι οποίες και στις δύο περιπτώσεις είχαν αρνητικό περιεχόμενο.

Σε αυτή την περίπτωση οι αναπαραστάσεις που προβάλλονται κάνουν λόγω για ανεπαρκείς και ανίκανες να αποτρέψουν τέτοια γεγονότα κρατικές υπηρεσίες. Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι και η αστυνομία χαρακτηρίζονται από ανικανότητα, φόβο και ανεπάρκεια, η δε Υ.Π.Α. από χαλαρότητα, γεγονότα τα οποία έχουν αντίκτυπο στο αίσθημα ασφάλειας των πολιτών, κάτι που αναδεικνύουν οι εφημερίδες του δείγματος μετά τη δεύτερη απόδραση. Η ανεπάρκεια αυτή, αν και στην πρώτη απόδραση δεν αναδείχθηκε τόσο λόγο του πρωτοφανούς τρόπου που αυτή εκδηλώθηκε, δεν πέρασε απαρατήρητη στη δεύτερη περίπτωση, όπου οι εφημερίδες άφησαν να εννοηθεί ότι ήταν αποτέλεσμα διαφθοράς κρατικών λειτουργών.

Τέλος σε ότι έχει να κάνει με την εικόνα της τότε κυβέρνησης, οι αναπαραστάσεις που την αφορούν εστιάζουν στο ότι προσπάθησε να αποποιηθεί, και στις δύο περιπτώσεις, τις ευθύνες που της αναλογούν. Αν και στην πρώτη απόδραση το ζήτημα των πολιτικών ευθυνών τέθηκε κυρίως από τις «αριστερών» πεποιθήσεων εφημερίδες, στη δεύτερη περίπτωση σύσσωμος ο τύπος, αντιπολιτευόμενος και μη, επέκρινε τη στάση της κυβέρνησης να μη λάβει κανένα μέτρο για τις φυλακές και να αποποιηθεί τις ευθύνες της. Η παραπάνω εικόνα των κρατικών αρχών και της κυβέρνησης ενισχύει τελικά την εικόνα του αποδομημένου κράτους που διασύρεται και δεν μπορεί να εξασφαλίσει ασφαλείς συνθήκες διαβίωσης στους πολίτες του, κάτι που παρουσιάστηκε εκτενώς και στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, αφήνοντας μια έντονη αίσθηση λαϊκισμού.

Εκτός όμως από τις αναπαραστάσεις, η έρευνα φώτισε και τον τρόπο παρουσίασης των δύο αποδράσεων από τις εφημερίδες. Γενικά, μπορεί να πει κανείς ότι, οι εφημερίδες του δείγματος παρουσίασαν με τον ίδιο περίπου τυποποιημένο τρόπο τις δύο αποδράσεις. Πιο συγκεκριμένα, η κάλυψη της είδησης έγινε στις ίδιες θεματικές τους ενότητες (εσωτερικές ειδήσεις – Ελλάδα), αποτελώντας, κυρίως στη δεύτερη απόδραση, το κύριο θέμα αυτών. Η περιγραφή των αποδράσεων είχε πολλά κοινά στοιχεία στις εφημερίδες του δείγματος όπως η δραματοποιημένη – μυθιστορηματική αφήγηση, η εκτεταμένη χρήση φράσεων «κλισέ» που προσδίδουν εντυπωσιασμό και έκπληξη, οι ειρωνικές – χιουμοριστικές εκφράσεις, ενώ στα πρωτοσέλιδα κυριάρχησαν οι ελλειπτικές συντακτικές δομές και οι μεταφορές. Επίσης, από το σύνολο των άρθρων που αποτελούσαν τα ρεπορτάζ των εφημερίδων, φαίνεται ότι οι τελευταίες προτίμησαν τα «επεισοδιακά» άρθρα, που απλά περιέγραφαν το γεγονός και τις αντιδράσεις των πολιτικών, από τα «θεματικά» άρθρα με τα οποία θα ενημέρωναν σφαιρικότερα και συνολικότερα τους αναγνώστες τους. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι απουσιάζουν παρεμβάσεις που έχουν να κάνουν με τα προβλήματα και τη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος [36].

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά εμφανίστηκαν σε όλες τις εφημερίδες του δείγματος, αλλά ιδιαίτερα στις απογευματινές, οι οποίες απευθύνονταν και σε ένα άλλο, χαμηλότερης μόρφωσης, κοινό. Γι'αυτό το λόγο και η γλώσσα που χρησιμοποίησαν ήταν περισσότερο καθημερινή και εκλαϊκευμένη. Οι πρωινές εφημερίδες, από την άλλη πλευρά, χωρίς να αποφύγουν τα παραπάνω σχήματα, είχαν πιο συγκρατημένη γλώσσα,

[36] Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι στην παρούσα έρευνα δεν έγινε ανάλυση των άρθρων – απόψεων των δημοσιογράφων, άρθρα τα οποία ενδεχομένως να κατατάσσονταν στα «θεματικά».

αν και στα πρωτοσέλιδά τους, αποτυπώθηκε έντονη οργή και αγανάκτηση, κυρίως μετά τη δεύτερη απόδραση. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι, παρά τον ιδεολογικό διαχωρισμό των εφημερίδων του δείγματος – «αριστερές» ή αντιπολιτευόμενες, «δεξιές» ή συμπολιτευόμενες – η κάλυψη της δεύτερης απόδρασης δεν έγινε με αμιγώς κομματικά – παραταξιακά κριτήρια. Έτσι τόσο οι αντιπολιτευόμενες όσο και οι συμπολιτευόμενες εφημερίδες καυτηρίασαν τη στάση της κυβέρνησης και απέδωσαν τις ευθύνες που της αναλογούσαν. Το βέβαιο πάντως είναι ότι οι πρώτες προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν πολιτικά το γεγονός, αφού αφιέρωσαν μεγαλύτερο μέρος της ύλης τους.

Ολοκληρώνοντας τη σύνοψη των αποτελεσμάτων της έρευνας που προηγήθηκε, θα αναφερθούμε και στην εικόνα που χρησιμοποίησαν οι εφημερίδες του δείγματος. Σε αυτή την περίπτωση κυρίαρχη είναι η εικόνα του ελικοπτέρου της απόδρασης με την οποία ο αναγνώστης ταυτίζει τα συγκεκριμένα γεγονότα. Επίσης, στα πλαίσια του εντυπωσιασμού και της έλξης του ενδιαφέροντος του αναγνώστη οι απογευματινές εφημερίδες παρουσίασαν σχηματικά τις αποδράσεις, με σχεδιαγράμματα που έδιναν σύντομα το χρονικό αυτών. Για το κοινό που απευθύνονται αυτές οι εφημερίδες, η τεχνική αυτή βοήθησε σίγουρα την αντίληψη του αναγνώστη και γιατί όχι την αύξηση των πωλήσεων τους. Οι πρωινές όμως εφημερίδες απέφυγαν τη χρήση τέτοιων τεχνικών, ενώ η Καθημερινή ακόμα και τη δημοσίευση φωτογραφιών.

Φυσικά θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί ο σημαντικός αριθμός φωτογραφιών των δύο δραπετών και του Ν. Παλαιοκώστα που δημοσιεύτηκε στις εφημερίδες του δείγματος. Το γεγονός αυτό σχετίζεται με τις αναπαραστάσεις των πρωταγωνιστών των δύο αποδράσεων που θέλησαν να αποτυπώσουν οι εφημερίδες και αναφέρθηκαν παραπάνω.

ΣΤ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η παρουσίαση των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα με ελικόπτερο από τις Φυλακές Κορυδαλλού τον Ιούνιο του 2006 και τον Φεβρουάριο του 2009 αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα της λειτουργίας των σύγχρονων Μ.Μ.Ε., όπως αυτή αναπτύχτηκε στο Α΄ Μέρος της παρούσας εργασίας, επιβεβαιώνοντας σε μεγάλο βαθμό τις αρχικές θεωρητικές υποθέσεις.

Οι αποδράσεις του διαβόητου δραπέτη συγκεντρώνουν όλα τα στοιχεία αυτού που ορίστηκε παραπάνω ως «εντυπωσιακή είδηση» (Βρύζας 1986 : 97-98). Αποτελούσαν ακριβώς το είδος των ειδήσεων που «ξέφευγαν από τα συνηθισμένα», παραβιάζοντας τους κανόνες της κοινωνικής ζωής. Πέραν αυτού διέγειραν συναισθήματα έκπληξης, οργής και αγανάκτησης, τα οποία μέσα από τις περιγραφές των εφημερίδων γίνονταν ακόμα πιο έντονα. Φυσικά σημαντικό ρόλο στο χαρακτηρισμό αυτών των ειδήσεων ως «εντυπωσιακών» έπαιξε και το όνομα του πρωταγωνιστή τους. Ο Β. Παλαιοκώστας μαζί με τον αδερφό του αποτελούσαν και αποτελούν δύο ξεχωριστές και ιδιαίτερες περιπτώσεις εγκληματιών στην Ελλάδα, λόγω του παρελθόντος τους και του «μύθου» που τους περιβάλλει, κάτι που έδινε πρόσθετη βαρύτητα στην είδηση.

Η ένταξη των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα στην κατηγορία των «εντυπωσιακών» ειδήσεων, τις καθιστούσε αναπόσπαστο κομμάτι της ημερήσιας θεματολογίας όχι μόνο των έντυπων Μ.Μ.Ε. αλλά και των ηλεκτρονικών. Η ένταξη αυτή μπορεί να ερμηνευτεί τόσο ως μια κίνηση που εξυπηρετούσε τους εμπορικούς στόχους των εφημερίδων, όσο και ως μια κίνηση που υπαγορεύτηκε από οικονομικές ή πολιτικές δυνάμεις που στηρίζουν τις εφημερίδες. Μέσα από την επιλογή μιας τέτοιας είδησης τα Μ.Μ.Ε. μπορούσαν πολύ εύκολα να τραβήξουν την προσοχή του κοινού αλλά και να εξυπηρετήσουν πολιτικές σκοπιμότητες, ανάλογα με την ιδεολογική τους τοποθέτηση. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια έπαιξε ο τρόπος παρουσίασης των αποδράσεων.

Έτσι οι αποδράσεις, λόγω των αφηγηματικών τους στοιχείων, παρουσιάστηκαν με τρόπο εντυπωσιακό και δραματοποιημένο έχοντας πολλές προσωπικές αναφορές, όχι μόνο στον Β. Παλαιοκώστα και στον αδελφό του αλλά και σε πολιτικά πρόσωπα που συνδέονταν με αυτές. Οι ειδήσεις, δηλαδή, κατασκευάστηκαν κατά τέτοιον τρόπο ώστε να τονιστούν τα στοιχεία εκείνα που θα έκαναν την ιστορία πιο συγκινητική και πιο συναρπαστική. Οι αναπαραστάσεις δε που προέβαλλαν οι εφημερίδες αφορούσαν κυρίως τρεις οντότητες όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Ο δραπέτης Β. Παλαιοκώστας αναπαράχθηκε ως ένας επικίνδυνος εγκληματίας και δραπέτης που όμως ήταν πανέξυπνος και χαρακτηριζόταν από οργανωτικότητα. Πάντως, μέσα από τις περιγραφές των εφημερίδων στη δεύτερη απόδραση του, παύει να θεωρείται ο επικίνδυνος κακοποιός και δίνεται έμφαση σε στοιχεία που τον κατέστησαν «μύθο» και αναγνωρίσιμη προσωπικότητα, σε μια προσπάθεια να γίνει αποδεκτός και συμπαθής στο κοινό. Η αλλαγή αυτή στον τρόπο αντιμετώπισης του Β. Παλαιοκώστα δεν παρατηρείται στην περίπτωση του συγκρατούμενου του Αλκέτ Ριζάι, ο οποίος και στις δύο περιπτώσεις ενσαρκώνει το πρότυπο του επικίνδυνου και αδίστακτου κακοποιού, όχι μόνο λόγω του εγκληματικού παρελθόντος του, αλλά ίσως και λόγω της καταγωγής του. Η διαφορετική αυτή μεταχείριση των δύο δραπετών ίσως εξηγείται από τις προτεραιότητες των έντυπων Μ.Μ.Ε., τα οποία ικανοποιούσαν τις επιδιώξεις τους εμφανίζοντας τον Β. Παλαιοκώστα ως «ήρωα».

Η πληροφόρηση του κοινού για την απόδραση δεν αποτέλεσε πρώτη προτεραιότητα των εφημερίδων, όσο η διάδοση και εμπέδωση ιδεολογικών και πολιτικών στοιχείων που φανερώνουν τη διάλυση του πολιτικού και κοινωνικού συστήματος. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται έντονα στα δημοσιεύματα της δεύτερης απόδρασης. Η κοινή γνώμη δέχτηκε περισσότερες πληροφορίες για τις ευθύνες των αρχών και της τότε κυβέρνησης, απ'ότι για το δραπέτη Β. Παλαιοκώστα, κάτι που δεν είναι συνηθισμένο στην παρουσίαση αστυνομικών ρεπορτάζ στα Μ.Μ.Ε. Σε τέτοιες περιπτώσεις ο εγκληματίας είναι αυτός που συνήθως προβάλλεται ως εχθρός της κοινωνίας, και μάλιστα με τρόπο που είναι ιδιαίτερα απαξιωτικός, κάτι όμως που δε συνέβη με το Β. Παλαιοκώστα.

Μαζί με τη διάλυση των πολιτικών και κοινωνικών θεσμών έρχεται και η δημιουργία στον αναγνώστη φόβου και ανασφάλειας για τη ζωή και την περιουσία του. Ένα κράτος που δεν μπορεί να αποτρέψει τέτοιου είδους γεγονότα ή να αντιμετωπίσει έκτακτες καταστάσεις δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια των πολιτών του, είναι το μήνυμα που στέλνουν οι εφημερίδες ειδικά μετά τη δεύτερη απόδραση. Έτσι τα Μ.Μ.Ε. δεν αναπαρήγαγαν την κυρίαρχη ιδεολογία μέσα από την οποία ο εγκληματίας αποτελεί εχθρό για το κοινωνικό status quo. Στην περίπτωση των αποδράσεων τα συμφέροντα των ιδιοκτητών και των συντακτών των εφημερίδων υπαγόρευαν την παρουσίαση ενός αποδομημένου κράτους, που εκτίθεται από γεγονότα που σε μια ευνομούμενη κοινωνία είναι δύσκολο να συμβούν και το οποίο είναι αυτό που τελικά βάζει σε κίνδυνο την κοινωνική συνοχή. Η πολιτική δε συγκυρία ήταν τέτοια, ειδικά την περίοδο της δεύτερης απόδρασης, που ευνόησε και την πολιτική εκμετάλλευση του γεγονότος από τις αντιπολιτευόμενες εφημερίδες.

Στην επίτευξη των παραπάνω στόχων βοήθησε και η εικόνα που χρησιμοποίησαν οι εφημερίδες κυρίως στα πρωτοσέλιδά τους. Η παρουσίαση των αποδράσεων στην πρώτη σελίδα των εφημερίδων με πολύχρωμα σχεδιαγράμματα και τεράστιους τίτλους ήταν πολύ δύσκολο να μην τραβήξει την προσοχή των αναγνωστών και να τους επηρεάσει. Με τον τρόπο αυτό, επίσης, κατευθύνθηκε η προσοχή του κοινού προς συγκεκριμένα θέματα, και απομακρύνθηκε από άλλα που ίσως να ήταν πιο σημαντικά. Έτσι οι στόχοι των Μ.Μ.Ε. μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν αποκομίζοντας σε αυτά οικονομικά και όχι μόνο οφέλη.

Τελικά η παρουσίαση και αναπαράσταση των αποδράσεων του Β. Παλαιοκώστα στον έντυπο τύπο επιβεβαίωσε τις βασικές λειτουργίες που συντελεί αυτός και κατ'επέκταση τα λοιπά Μ.Μ.Ε. σήμερα, καθώς και τις αναπαραστάσεις που θέλουν να παρουσιάσουν στο αναγνωστικό κοινό τους, και οι οποίες αν και όχι παραποιημένες εξυπηρετούν σαφέστατα τρίτους σκοπούς.

Ζ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Eco U., *Η Σημειολογία στην Καθημερινή Ζωή*, (μτφ) Αντώνης Τσοπάνογλου, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Μάλλιαρης Παιδεία, 1992
- Jodelet D., «Κοινωνική Αναπαράσταση : Φαινόμενα, Έννοια και Θεωρία», στο Παπαστάμου Σ., Μάντογλου Α. (επιμ.), *Σύγχρονες Έρευνες για την Κοινωνική Ψυχολογία. Κοινωνικές Αναπαραστάσεις*, Αθήνα, Εκδόσεις Οδυσσέας, 1995
- McCombs M., Einsiedel E., Weaver D., *Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και η Διαμόρφωση της Κοινής Γνώμης*, (μτφ) Γιούρι Κοβαλένκο, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη, 1996
- Melossi D., «Η Κοινωνική Θεωρία και οι Μεταβαλλόμενες Αναπαραστάσεις του Εγκληματία», στο Κουκουτσάκη Α. (επιμ.), *Εικόνες Εγκλήματος*, Αθήνα, Πλέθρον, 2000
- Αργυρόπουλος Ν., «Φωτογραφία και είδηση», στο Μπασαντής Δ., Στράτος Κ., *Ο Κόσμος των Ειδήσεων. Από την εφημερίδα στην Τηλεόραση*, Αθήνα, Εκδόσεις Γνώση, 1991, σ.σ. 263-267
- Βαθιώτης Κ., *Ποινικός Κώδικας*, Δ΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Π. Ν. Σάκκουλας, 2005
- Βιθυνός Μ. Ι., «Τα Μ.Μ.Ε., η Πραγματικότητα και η Εικόνα της», στο Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, σ.σ. 206-222
- Βρύζας Κ., *Ο Εντυπωσιασμός στα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τχ. 61, 1986, σελ. 97-123
- Γκέφου – Μαδιανού Δ. (επιμ.), *Όψεις Ανθρωπολογικής Έρευνας. Πολιτισμός, Ιστορία, Αναπαραστάσεις*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2009
- Δανδουλάκη Χ., «Ρητορική των Μ.Μ.Ε. και Συγκρότηση της Πραγματικότητας», στο Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, σ.σ. 490-503
- Δεμερτζής Ν., *Πολιτική Επικοινωνία, Διακινδύνευση, Δημοσιότητα, Διαδίκτυο*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 2002

- Δρακόπουλος Ι., «Ο Ρόλος των Μ.Μ.Ε. σε Κρίσιμες Στιγμές», στο Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, σ.σ. 418-424
- Ζαϊρη Α., «Φυλακές και Ανθρώπινα Δικαιώματα», στο Εταιρεία Ελλήνων Δικαστικών Λειτουργών για τη Δημοκρατία και τις Ελευθερίες, *Οι Ελληνικές Φυλακές. Από το Νόμο στην Πραγματικότητα, Β΄ Συνέδριο*, Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1994
- Ζαραφωνίτου Χ., *Εμπειρική Εγκληματολογία*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2004
- Ζαραφωνίτου Χ., *Τιμωρητικότητα. Σύγχρονες Τάσεις, Διαστάσεις και Εγκληματολογικοί Προβληματισμοί*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008
- Ιωσηφίδης Θ., *Ανάλυση Ποιοτικών Δεδομένων στις Κοινωνικές Επιστήμες*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική, 2003
- Κάκκαλης Π., Κουράκης Ν., Μαγγανάς Α., Φαρσεδάκης Ι., *Ποινικός Κώδικας, Τόμος Πρώτος, Άρθρα 1-206, Σχόλια Νομολογία*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2000
- Καούρας Γ., «Η Δράση Τρομοκρατικών Οργανώσεων και ο Τύπος : η Επίθεση κατά του MEGA CHANNEL», στο Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, σ.σ. 433-442
- Καραχάλιου Κ. - Μ., *Η Μελέτη των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων στα Μ.Μ.Ε. : Η Παρουσίαση του Φαινομένου της Εγκληματικότητας στον Ημερήσιο Τύπο : (Έρευνα σε 2 Ημερήσιες Εφημερίδες της Χρονικής Περιόδου 1 Ιουνίου - 15 Ιουλίου 2000)*, Αθήνα, 2000
- Κομνηνού Μ., «Κριτικός Διάλογος ή Κρίση του Λόγου ; Ερμηνεία για τη Διαφορετική Θεωρητική Προσέγγιση των Μ.Μ.Ε. στη Δύση και στην Ελλάδα», στο Λυριντζής Χ., Κομνηνού Μ. (επιμ), *Κοινωνία, Εξουσία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Θεωρία και Πράξη*, Β΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1989
- Κονιδάρη Α., *Η Ανθρωποκτονία στην Ελλάδα την Τελευταία 20ετία. Η αναπαράσταση του Δράστη και του Θύματος στον Αθηναϊκό Τύπο*, Αθήνα, 2007
- Κουκουτσάκη Α., «Εγκληματολογική Θεώρηση και Μ.Μ.Ε. Η αναπαράσταση του Ανθρωποκτόνου στον Αθηναϊκό Τύπο», στο Γκέφου – Μαδιανού Δ. (επιμ.), *Όψεις Ανθρωπολογικής Έρευνας. Πολιτισμός, Ιστορία, Αναπαραστάσεις*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2009, σ.σ. 367-394
- Κουκουτσάκη Α. (επιμ.), *Εικόνες Εγκλήματος*, Αθήνα, Πλέθρον, 2000

- Κουκουτσάκη Α. (επιμ.), *Εικόνες Φυλακής*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη, 2006
- Κωνσταντινίδου Χ., *Κοινωνικές Αναπαραστάσεις του Εγκλήματος. Η Εγκληματικότητα των Αλβανών Μεταναστών στον Αθηναϊκό Τύπο*, Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2001
- Λαμπροπούλου Ε., *Η Κατασκευή της Κοινωνικής Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε. : Η Περίπτωση της Βίας και της Εγκληματικότητας*, Β΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 1999
- Λυριντζής Χ., Κομνηνού Μ. (επιμ), *Κοινωνία, Εξουσία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Θεωρία και Πράξη*, Β΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1989
- Λυριντζής Χ., «Θεωρητικές Προσεγγίσεις στα Μ.Μ.Ε.», στο Λυριντζής Χ., Κομνηνού Μ. (επιμ), *Κοινωνία, Εξουσία και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας. Θεωρία και Πράξη*, Β΄ Έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1989
- Μπασαντής Δ., Στράτος Κ., *Ο Κόσμος των Ειδήσεων. Από την εφημερίδα στην Τηλεόραση*, Αθήνα, Εκδόσεις Γνώση, 1991
- Μπότση Ε., *Σημειώσεις στο Μάθημα «Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας : Ποιοτικές Κοινωνιολογικές Μέθοδοι»*, Αθήνα, 2009
- Νικολαϊδης Α., «Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Φυλακή. Η Περίπτωση της Εξέγερσης στις Φυλακές Κορυδαλλού το Νοέμβριο του 1995», στο Κουκουτσάκη Α. (επιμ.), *Εικόνες Φυλακής*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη, 2006, σ.σ. 261-303
- Παναγιωτόπουλος Γ., «Ο Τύπος και το Μακεδονικό Ζήτημα. Ενημέρωση και Επιδράσεις», στο Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, σ.σ. 490-503
- Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998
- Παπαστάμου Σ., Μάντογλου Α. (επιμ.), *Σύγχρονες Έρευνες για την Κοινωνική Ψυχολογία. Κοινωνικές Αναπαραστάσεις*, Αθήνα, Εκδόσεις Οδυσσέας, 1995
- Σεραφετινίδου Μ., *Κοινωνιολογία των Μ.Μ.Ε. Ο Ρόλος των Μέσων στην αναπαραγωγή του Καπιταλισμού*, Αθήνα, Gutenberg, 1987
- Σπινέλλη Κ. Δ., *Εγκληματολογία. Σύγχρονες και Παλαιότερες Κατευθύνσεις*, Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2005
- Τριανταφύλλου Π., *Κοινωνικές Αναπαραστάσεις των Εξεγέρσεων στις Ελληνικές Φυλακές, 1990 : Η Διαχείριση της Διαμαρτυρίας των Κρατουμένων από το Λόγο*

Πολιτικών και Δημοσιογράφων, ως Μηχανισμός Ενίσχυσης του Κοινωνικού τους Αποκλεισμού, Αθήνα, 2000

- Τσίγκανου Ι., *Σημειώσεις – Υλικό – Ασκήσεις στο Μάθημα της Μεθοδολογίας της Εγκληματολογικής Έρευνας*, Αθήνα, 2009
- Τσιλιμιγκάκη Β., «Χαρακτηριστικά και Ανάγκες των Κρατουμένων», στο Εταιρεία Ελλήνων Δικαστικών Λειτουργών για τη Δημοκρατία και τις Ελευθερίες, *Οι Ελληνικές Φυλακές. Από το Νόμο στην Πραγματικότητα, Β΄ Συνέδριο*, Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1994
- Τσουρβάκης Γ. Ε., *Ποιοτική Έρευνα. Οι Εφαρμογές της στην Μελέτη των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης*, Αθήνα, Εκδοτικός Όμιλος Συγγραφέων Καθηγητών, 1997
- Χάιδου Α., *Το Σωφρονιστικό Σύστημα. Ζητήματα Θεωρίας και Πρακτικής*, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2002
- Χατζόγλου Δ., «Η Κατασκευή της Πραγματικότητας των Ειδήσεων», στο Παναγιωτόπουλου Ρ., Ρηγόπουλου Π., Ρήγου Μ., Νοταράς Σ. (επιμ.), *Η Κατασκευή της Πραγματικότητας και τα Μ.Μ.Ε.*, Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 1998, σ.σ. 291-302
- Ψυχογιός Δ. Κ., *Τα Έντυπα Μέσα Επικοινωνίας. Από τον Πηλό στο Διαδίκτυο*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004

2. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Strauss A., Corbin J., *Basics of Qualitative Research. Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*, 2nd Edition, Thousand Oaks, London, New Delhi, Sage Publications, 1998
- Weber R. P., *Basics Content Analysis*, 2nd Edition, U.S.A., Sage Publications, 1990
- Abric J. C., *Cooperation, Competition et Representations Sociales*, DelVal, 1987
- Auclair G., *Le Mana Quotidian*, Παρίσι, Anthropos, 1982
- Babbie E., *The Practice of Social Research*, 8th Edition, Belmont California, Wadsworth Publications, ce 1998
- Cohen S., *Folk Devils and Moral Panics*, New York, Saint Martin's Press, 1980
- Cohen S., Young J., *The Manufacture of News. Deviance, Social Problems, and the Mass Media, London*, Constable, 1988
- Durkheim E., «Representations Individuelles et Representations Collectives» στο *Sociologie et Philosophie*, Paris, P.U.F., 1967
- Erikson K. T., *Wayward Puritans : A Study in the Sociology of Deviance*, New York, John Wiley, 1966
- Flament C., «Structure et Dynamique des Representations Sociales», στο *Les Representations Sociales*, P.U.F., 1989, σ.σ. 204-219
- Flick U., *An Introduction to Qualitative Research*, London, Sage Publications, 1998
- Galtung J., Ruge M., «Structuring and Selecting News», στο Cohen S., Young J. (ed), *The Manufacture of News. Deviance, Social Problems, and the Mass Media*, London, Constable, 1988, σ.σ. 52-63
- Gans H. J., *Deciding What's News : A Study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek and Time*, New York, Vintage Books, 1980
- Hall S., «The Determinations of News Photographs», στο Cohen S., Young J. (ed.), *The Manufacture of News. Deviance, Social Problems, and the Mass Media*, London, Constable, 1988, σ.σ. 226-243
- Hall S., Chritcher C., Jefferson T., Clarke J., Roberts B., «Balancing Accounts: Cashing in on Handsworth», στο Hall S., Chritcher C., Jefferson T., Clarke J., Roberts B. (ed.), *Policing the Crisis : Mugging the State and Law and Order*, London, Mc Millan, 1978, σ.σ. 235-367

- Hall S., Chritcher C., Jefferson T., Clarke J., Roberts B., «The Social Production of News : Mugging in the Media», στο Cohen S., Young J. (ed.), *The Manufacture of News. Deviance, Social Problems, and the Mass Media*, London, Constable, 1988, σ.σ. 235-367
- Iyegar S., *Is Anyone Responsible ? How Television Frames Political Issue*, Chicago – London, The University of Chicago Press, 1991
- McMaughlin E., Muncie J. (eds), *The Sage Dictionary of Criminology*, Thousand Oaks, London, New Delhi, Sage Publications, 2006
- Moscovici S., *La Psychanalyse son Image et Son Public*, Paris, P.U.F., 1961
- Roshier B., «The Selection of Crime News by the Press», στο Cohen S., Young J. (ed.), *The Manufacture of News. Deviance, Social Problems, and the Mass Media*, London, Constable, 1988. σ.σ. 40-51

3. ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Απογευματινή 05-06-2006, 23-02-2009, 24-02-2009

Ελευθεροτυπία 05-06-2006, 23-02-2009, 24-02-2009

Ελεύθερος Τύπος 05-06-2006, 23-02-2009, 24-02-2009

Η Καθημερινή 06-06-2006, 24-02-2009, 25-02-2009

Το Βήμα 06-06-2006, 24-02-2009, 25-02-2009

Τα Νέα 05-06-2006, 23-02-2009, 24-02-2009

Ριζοσπάστης 06-06-2006, 24-02-2009

Η Αυγή 06-06-2006, 24-02-2009

Espresso 05-06-2006, 23-02-2009

Ελεύθερος 05-06-2006, 23-02-2009

Αυριανή 05-06-2006, 23-02-2009

Έθνος 05-06-2006, 23-02-2009

Αδέσμευτος Τύπος 05-06-2006, 23-02-2009

4. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

http://archive.enet.gr
http://eglimatikotita.blogspot.com
http://el.wikipedia.org/wiki/Ελεύθερος_Τύπος
http://el.wikipedia.org/wiki/Ανάλυση_λόγου
http://kleopatra.pblogs.gr
http://lyk-kampan.kil.sch.gr
http://sofoscrete.blogspot.com
http://www.apogevmatini.gr
http://www.argos.net.gr
http://www.contra.gr
http://www.elladanews.gr
http://www.enet.gr
http://www.e-typos.com
http://www.idrbotsi.gr
http://www.in.gr
http://www.kathimerini.gr
http://www.tanea.gr/
http://www.theartofcrime.gr
http://www.tovima.gr
http://www.zougla.gr

Η. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄ : Τα Πρωτοσέλιδα των Εφημερίδων

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 05-06-2006

ΕΤΟΣ 54ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 17.124

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006

1,00€

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΣΕΠ

Σελ.12

Πιθανή ανατροπή όλων των σεναρίων στη δολοφονία του μικρού Αλεξ

ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ

πρόσωπο υπεράνω υποψίας

- ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΠΠΟΥ Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΞΕΤΑΖΕΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΣΕΝΑΡΙΟ
- ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΝΤΟΠΙΣΕ Η ΕΛ.ΑΣ.

Σελ.7-9

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ Γ. ΤΣΟΥΚΑΛΗ ΣΤΗΝ «Α»

ΟΙ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΔΡΑΣΑΝ ΜΟΝΟΙ ΤΟΥΣ

Σελ.10

ΣΟΚ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

5 κτήνη ασελγούσαν επί δύο χρόνια σε δεκάχρονη!

Σελ.11

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΣΤΟΥΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥΣ

«Όταν μπήκα στην πολιτική, ετοίμασα και το σάβανό μου»

Σελ.64

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο Αλμούνια δικαιώνει την κυβερνητική πολιτική

Σελ.16

«ΚΟΜΠΑΡΣΟΙ» ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΣΤΟΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ ΜΕ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΤΟΝ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑ

Σελ.14-15 ΑΠΟΨΗ Σελ.2

www.apogevmatini.gr - email: info@apogevmatini.gr - Φειδίου 12 Τ.Κ 106 78 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210 643 0011 - 210 381 8011 - 210 364 6263

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 05-06-2006

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 6.972 / ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006 / 1 € 64 ΣΕΛΙΔΕΣ

INTRALOT
Η Ελληνική Εταιρία που Πρωταγωνιστεί Παγκοσμίως

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Προς διπλή εξεταστική το Σεπτέμβριο

ΣΕΛΙΔΑ 16, ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΣΕΛΙΔΕΣ 62, 63

ΜΠΑΣΚΕΤ

Γυαλιά καρφιά μετά τη νίκη του ΠΑΟ

ΤΥΠΟΣ SPORT

ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ

2 Περιοδικά δωρεάν

ΚΑΙ

ΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗ

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ **ΠΡΟΣΦΟΡΑ**

ΔΙΠΛΟ ΣΟΚ

ΣΟΚ Νο1 Ο καταζητούμενος **Παλαιοκώστας** απελευθέρωσε τον αδελφό του από τις φυλακές Κορυδαλλού με ελικόπτερο

Η απόδραση του αιώνα

- *Τεράστιες οι ευθύνες για τα ελλιπή μέτρα φύλαξης*
- *Γιγαντιαία επιχείρηση της Αστυνομίας για τη σύλληψη των δραστών*

ΣΕΛΙΔΕΣ 10-11

Νίκος Παλαιοκώστας | Βασίλης Παλαιοκώστας | Αλκέτ Ρίζα

ΣΟΚ Νο2 Πάγωσε η Ελλάδα με την αποκάλυψη της δολοφονίας του **Αλεξ** από ανήλικους μαθητές

Εγκλημα και τραγωδία

Ενα ακατοίκητο σπίτι στο κέντρο της Βέροιας υπέδειξαν οι 5 ανήλικοι ως το μέρος όπου έθαψαν τον Αλεξ. Οι έρευνες που έγιναν εκεί δεν εντόπισαν κανένα ίχνος του άτυχου μαθητή. Αυτό εντείνει τις υποψίες ότι μπορεί να υπάρχει ανήλικο εγκλήματος στην προσπάθεια συγκάλυψης του εγκλήματος.

ΣΕΛΙΔΕΣ 12, 13, 14 ΚΑΙ ΑΡΘΡΟ ΧΡ. ΠΑΣΑΛΑΡΗ ΣΕΛ. 5

- *Βρέθηκαν κηλίδες αίματος στο εγκαταλειμμένο σπίτι*
- *Πώς η Νικολούλη ξεδιάλυνε το μυστήριο εκεί όπου η ΕΛ.ΑΣ. είχε αποτύχει*

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 05-06-2006

ΕΡΝΤΟΓΑΝ: ΑΠΕΙΛΕΙ ΤΟΥΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΥΣ ΜΕ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΣΤΟΝ ΛΑΟ • ΣΕΛ. 11

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

για να μη μένετε θεατές στα γεγονότα

ΔΕΥΤΕΡΑ 5 Ιουνίου 2006 — ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ — ΕΤΟΣ 31ο • Αρ. φύλλου 9.277 • ΕΥΡΩ 1,00

Ενθάδε κείται...

- Η παιδική αθωότητα
- Η ευαισθησία της κοινωνίας
- Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας

Με συντριβή παρακολουθούν οι πολίτες την προτεραιοτητα για τα ελληνικά δεδομένα υπόθεση με την εξαφάνιση του μικρού Αλέξ στη Βέροια. Οι πάντες αρχίσαν φαίνεται να εμπλέκονται στο κέντρο σκοπής, με το οποίο περιβλήθηκε η υπόθεση. Τελευταία εξέλιξη, ο ρόλος του παππού ενός των παιδιών, που διερευνάται εξονυχιστικά από την Αστυνομία. ΣΕΛ. 17-22

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Εκστρατεία από Ε.Ε. για το κλίμα

«Εσύ ελέγχεις την κλιματική αλλαγή». Με αυτό το σύνθημα (φωτ.) εγκαινιάζει σήμερα τη σχετική καμπάνια της Ε.Ε. ο επίτροπος Στ. Δήμας. Δηλώνει στην «Ε» ότι έχουν διαπιστωθεί 48 παραβιάσεις κοινοτικής νομοθεσίας από την Ελλάδα.

«Το νέφος μόνιμος κάτοικος»

Το νέφος δεν φεύγει, δηλώνει ο Χρ. Ζερεφός, πρόεδρος του Αστεροσκοπείου. Άνεμος και βροχή, οι σύμμαχοί μας. ΣΕΛ. 46-48

ΣΠΟΡ ΠΑΛΙ ΤΑ ΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ

Νίκη ΠΑΟ και ρημαδιό το ΣΕΦ

Δεύτερη επικράτηση (79-68) επί του Ολυμπιακού, αγκαλιά με τον τίτλο. Συμπλοκές Αστυνομίας-οπαδών, μεγάλες ζημιές. ΣΕΛ. 49

ΣΑΝ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ το 'σκασαν δύο από τον Κορυδαλλό με ελικόπτερο!

ΑΠΕΔΡΑΣΕ και το κράτος

ΒΑΡΕΙΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ

- Στην Αστυνομία
- Στους φύλακες
- Στην Υπηρεσία Πολ. Αεροπορίας

ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ

Ο ασύλληπτος Παλαιοκώστας

ΚΑΙ ΩΣ ΣΥΝΗΘΩΣ

Υπουργοί αλληλοκατηγορούνται

Ο διεισδυτικός του κράτους σε όλο του το μεγαλείο με τη χθεσινή κινηματογραφική απόδραση. ΣΕΛ. 23,24,41 • ΑΡΘΡΟ «Ε» ΣΕΛ. 8

ΤΑ ΝΕΑ 05-06-2006

INTRALOT
Η Ελληνική Εταιρία που Πρωτογνωστεί Παιχνίδια

ΔΕΥΤΕΡΑ
5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006
ΕΥΡΩ 1,00

ΤΑ ΝΕΑ

INTRALOT
Η Ελληνική Εταιρία που Πρωτογνωστεί Παιχνίδια

Σήμερα

ΔΥΟ ΕΙΔΙΚΑ ΕΝΘΕΤΑ

Φαγούρα σε Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ, ΣΥΝ

Προβληματισμός σε Ν.Δ. και ΣΥΝ για τις δημοτικές, αλλά και στο ΠΑΣΟΚ για τα «αντάρτικα» ψηφοδέλτια.

ΣΕΛΙΔΕΣ 8-9

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΜΟΥΝΤΙΑΛ 2006
ΠΑΟ: ΝΙΚΗ - ΤΙΤΛΟΥ ΜΕΣΑ ΣΕ ΚΟΛΑΣΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 37-44, 31, 48

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Πάγωσε όλη η Ελλάδα

Σοκ... Βαριά ερωτήματα

1. ΣΥΝΕΡΓΟΣ
Πώς είναι δυνατόν 5 ανήλικοι να **συγκάλυψαν ένα τέτοιο έγκλημα** χωρίς συνεργό ενήλικο;

2. ΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ
Πώς είναι δυνατόν επί 4 μήνες να έχουν **εξεταστεί 8 φορές** από την Ασφάλεια **χωρίς να προκύψει το παραμικρό;**

3. ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
Γιατί δεν έχει ακόμα **βρεθεί το πτώμα** του μικρού Άλεξ;

4. Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
Γιατί η Αστυνομία βρέθηκε να **ακολουθεί τα ευρήματα** και τις υποδείξεις **της τηλεόρασης;**

5. ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
Γιατί **παρά τις καταγγελίες δεν ασχολήθηκαν** με το πρόβλημα του Άλεξ;

Η ΜΗΤΕΡΑ
Είχα καταγγείλει τις βιαιότητες... Μακάρι να έψαχνα αιώνια

Αποστολή: Σταύρος Θεοδωράκης, Κ. Καντούρης, Φωτεινή Στεφανοπούλου

Γράφουν: Βασω Αρτινοπούλου, Τεσσα Δουλκερη, Εφη Λαμπροπούλου, Ανδ. Λύτρας, Αντ. Μαγκανός, Γ. Πανούσης, Μαριέττα Ρήγα-Πετπελάση

ΣΕΛΙΔΕΣ 14-19, 55 ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ: ΕΦΙΑΛΤΗΣ (ΣΕΛ. 3)

...και φιάσκο!

Ενώ όλη η Ελλάδα σοκαρισμένη παρακολουθεί τις οδυνηρές αποκαλύψεις για την τύχη του μικρού Άλεξ, ένα ελικόπτερο προσγειώθηκε στις Φυλακές Κορυδαλλού και παρέλαβε με κάθε άνεση τον κρατούμενο αδελφό του καταζητούμενου κακοποιού Νίκου Παλαιοκώστα.

ΣΕΛΙΔΕΣ 12-13

Πολιτικές ευθύνες όμως δεν υπάρχουν!

ΑΠΟΔΡΑΣΗ
Ιπτάμενος και τζέντλεμαν ο Παλαιοκώστας
ΧΑΡΙΣΕ ΚΟΜΠΟΛΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΛΟΤΟ!

24 σελίδες για το περιβάλλον ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 06-06-2006

ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

HARVARD MEDICAL SCHOOL Harvard Θέματα Υγείας

Οι τελευταίες ανακαλύψεις - Οι έρευνες - Οι εξελίξεις

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 87ο • Αρ. φύλλου 26.296 • Ιδρυτής Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΡΙΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006

€ 1.00

ΣΗΜΕΡΑ

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΣΟΚ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΣΤΗΝ «Κ»

Πόσο κοντά φτάσαμε στη Χάγη

Ανοιχτά άφησε το ενδεχόμενο να υπήρξαν «παράλληλοι δίαυλοι» επικοινωνίας μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας, επί πρωθυπουργίας Κώστα Σημίτη, ο υπουργός Επικρατείας Θόδωρος Ρουσόπουλος, επιλέγοντας το δημοσίευμα της «Κ» της Κυριακής σχετικά με τη σύνοψη συνομοσπονδίας για τη Χάγη. Την υπαρξη τέτοιων διαύλων αρνήθηκε το ΠΑΣΟΚ, που παραλληλίκε ότι κυπτηρξε σοβαρή προεργασία και ωρίμανση του θέματος. Εν τω μεταξύ, στην Τουρκία συνεχίζεται η σύγκρουση των κεμαλιστών με τον πρωθυπουργό Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν (φωτογραφία), ο οποίος δήλωσε χαρακτηριστικά: «Όταν μπήκα στην πολιτική, είχα στοιχα και το κουστούμι και το σαβουάρ μου». Εξάλλου, έντονη συνεδρίαση της κεντρικής τράπεζας της Τουρκίας αρίστεκε αύριο Τετάρτη για να ληφθούν μέτρα ανακεφαλαίωσης της πτωτικής τάσης της λίρας. (Σελ. 6 και 9)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «LE MONDE»

Λύση «Μαυροβουνίου» στους Τουρκοκυπρίους

Τις θέσεις των Τουρκοκυπρίων υπέρ της ανεξαρτησίας του φευδοκράτους προβάλλει αδιαντρόπο δημοσίευμα της γαλλικής εφημερίδας Le Monde. Το σαφώς φιλοτουρκικό δημοσίευμα, υπό τον τίτλο «Το φαινόμενο του Μαυροβουνίου ωθεί τους Τουρκοκυπρίους να αρασπόσονται την ανεξαρτησία τους», χαρακτηρίζει εθνικιστές την πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων, που απέρριψε το Σχέδιο Ανάν. (Σελ. 6)

ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΤΟΝ ΜΑΪΟ 1,9% ΑΝΤΙ ΓΙΑ 6,5%

Αρνητική η πορεία των δημοσίων εσόδων

Με περικοπές δαπανών σκέπτεται το υπουργείο Οικονομίας να αντιστοιχίσει την έλλειψη ισορροπίας που προκαλεί στον προϋπολογισμό η αρνητική πορεία των εσόδων τα οποία σημείωσαν αύξηση μόνον 1,9% τον Μάιο ενώνα στόχου 6,5%. (Σελ. 25)

■ **Οικοδομή:** Εκρηξη της «δωτικής οικοδομικής δραστηριότητας». Τον Μάρτιο αυξήθηκε κατά 29,8%. (Σελ. 28)

■ **ΠΑΣΟΚ:** Με αμοιβαίες υποκλοπάσεις άλλων των πλευρών, η τελική πράταση του ΠΑΣΟΚ για τη συνταγματική αναθεώρηση θα φέρει την υπογραφή όλων των ευρωβουλευτών στελεχών του κόμματος. (Σελ. 5)

■ **Μετοχή Εθνικής:** Ικανοποιητικές πιέσεις δέχθηκε χθες η μετοχή της Εθνικής Τράπεζας, υπεισερώνοντας σε ποσοστό 6,76% και συμπαρασύροντας το σύνολο της αγοράς. (Σελ. 25)

■ **ΠΑΟΚ – Εθνική Τράπεζα:** Μετά την πίεση πολλών παραγόντων, η Εθνική Τράπεζα έδωσε την εγγυητική επιστολή, των 6.000.000 ευρώ, ώστε ο ΠΑΟΚ να προσαθήσει εκ νέου το συμμετοχή του στο Κύπελλο UEFA. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε πως «η κυβέρνηση και η πολιτική της φιλοσοφία κινήθηκε εκτός της λογικής των παρεμβάσεων». (Σελ. 19)

■ **Σελίδα βιβλίου:** «Πλοδοσφορα: Μια θρησκεία σε αναζήτηση θεού» του Μαουλί Βάθιαθ Μοντεζμάν. «Μια θρησκεία κωφές απίστους», του Ν. Μπαγάπουλου και του Δ. Μηλάκα. (Σελ. 14)

■ **Φεστιβάλ Αθηνών:** Την «Ιφιγένεια εν Ταύροις» του Γκαίτε παρουσιάζει στο Ηρώδειο απόψε το θέατρο «Εποχή 20.Δεν του Βασίλη Παπαβασιλείου ενώ στο Μέγαρο Μουσικής, το χορευτικό συγκρότημα της Σίλβι Βαΐτς παρουσιάζει την παράσταση «Σωματα». (Σελ. 15)

■ **Μεταμόσχευση:** «Καρδιά μονάπη» πάλεψε και έβγε από το σώμα του δότη, με τη βοήθεια μπαταριών, για να διευκολύνονται οι μετακινήσεις. (Σελ. 11)

Κρίση μαστίζει την ελληνική κοινωνία

Η τραγωδία του Αλεξ και η απόδραση δείχνουν τη χαλάρωση

Την ωστρά κατάσταση της διοικησεως και του πλημμελούς συστήματος ασφαλείας ανέδειξε η επικείρηση απόδρασης δύο κρατουμένων από τα φυλακές του Κορυδαλλού, με ελικόπτερο. Παράλληλα, η απειλές δολοφονίας του αλκοθατού μαφιόζου από τη Βέροια, αποδιδόμενη σε συναναλλάσσου του, έφερε με δραματικό τρόπο στην επιφάνεια το οξύτατο πρόβλημα της βίας στα σχολεία, αλλά και τη συγκρουσιακές σχέσεις που αναπτύσσονται στο πολυεθνές περιβάλλον το οποίο έχει αρτέσει να δημιουργήνται στην Ελλάδα. Τα διαφορετικά αυτά, αλλά από κάθε άποψη απαράδεκτα γεγονότα, είναι δειλωτικά ίσως σοβαρότατα δείγματα κρίσεων που μαστίζει καιρό τώρα την ελληνική κοινωνία. **(Κύριο άρθρο σελ. 12)**

Αίνιγμα φρίκης στη Βέροια

Με τη βεβαιότητα ότι υπήρξε παρέμβαση εντόκων στον πατρό του 11χρονου Αλέξ Μελισβίδη, οι αστυνομικές αρχές εστιάζουν στις ανακρίσεις αγνώστων των πέντε ανηλίκων που φέρονται να εμπλέκονται στην υπόθεση που συγκλονίζει ολόκληρη την Ελλάδα. Με την ίδια αγωνία αναμένονται τα αποτελέσματα εξετάσεων DNA, από δείγματα που βρέθηκαν στον κορμό, σε σκάπανο της Βέροιας, όπου η «συμμορία» των τεσσάρων μικρών Ελληνόπουλα, Αλβανικά και ένα παιδί από τη Ρουμανία - υπόδειξε αρκούδι σε εδαφος το τραγικό «Ρωσάκι». Ο Αλέξ δεν έλαβε ποτέ τα γράμμα της γιαγιάς του από τη Ρωσία, στα γενέθλιά του, τον περασμένο Μάρτιο, στα οποία τον ανεβάζουσε να ερρωτήσει και να υπερσπάσει τον εαυτό του και να προσέχει τους γύρω του. Η τραγική αυτή υπόθεση ανέδειξε τα φαινόμενα της βίας, του εκφοβισμού μαθητών από συμμαθητές τους που έχει αρκετά να «δαλπτραβάζει» και το ελληνικό σχολείο, εκπαιδευτικοί παραδέχονται ότι ανάρκει μέχρι ελέγχου στα θεσμοθετημένα πλαίσια προστασίας, μη συνηγορούν με τους γονείς και ηλέκτρες ενός μόνιμη του Αλέξ να ξυπνήσουμε πριν είναι πρά. **(Σελ. 3)**

Κορυδαλλός: αρνείται ευθύνες η κυβέρνηση

Η πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά φυγή από άφρα απόδραση δύο κακοποιών εμπιστεύεται στα μέσα της πολίτη σαν εκκωφαντική απαγόρευση λειτουργίας μπουνιών προστασίας του – η φράση «έξφρυγο αμπέρ» είχε τον τιμητικό της χθες. Το άπτο προϊσταμένου περιπατικό προκάλεσε την οργίλη αντίδρωση του υπουργού Δικαιοσύνης, Αναστάση Παπαληγούρα, ο οποίος απαλλάσσει την Ελληνική υπηρεσιακά επάρκειας των συμφορετικών υπαλλήλων, έθεσε σε διαθεσιμότητα τον διευθυντή τα φυλακές Κορυδαλλού, δύο υπαλλήλους και έναν εξωτερικό φρουρό. Αλλοι υπάλληλοι μετατέθηκαν, ενώ ο υπουργός προαγγελε σκληρά μέτρων που θα αφορούν και στην από αέρου φρούρηση... Ωστόσο, στην κυβέρνηση επικρατεί ατμόσφαιρα δυσφορίσεως και ορισμένα στελέχη εκτιμούν ότι ο χειρισμός της υπόθεσης αποτελεί πολιτικό πλάγμα. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, θόδωρος Ρουσόπουλος, αρνήθηκε ότι υπάρχουν πολιτικές ευθύνες τα κυβέρνησης.

Παντως, για την ελληνικό, αστυνομία, είναι ζήτημα τιμής η σύλληψη των δραπετών. **(Σελ. 4)**

Η Σερβία, νεοπαγές κράτος στη Βαλκανική

Μετά και το δημοψήφισμα για την απόσχιση του Μαυροβουνίου, η τελευταία ήρθη δομοκλειδί στην βλάχνη κατοχή της Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας της Γιουγκοσλαβίας γράφτηκε τέλος στο Βελιγράδι. Η σημαία της «Σερβίας - Μαυροβουνίου» υπεστάλη για πάντα από τον κτίο του Κοινοβουλίου, και τη θέση της πήρε η σημαία της Σερβίας. Στο νεοσυστές σερβικό κράτος περιλαμβάνεται και η υπό διεθνή διοίκηση επαρχία του Κοσσυφοπεδίου, για το τελικό καθεστώς της οποίας διεξάγονται διαπραγματεύσεις. **(Σελ. 10)**

Εμπόδια της Ε.Ε. στην πώληση της Ολυμπιακής

Με παραπομπή της Ελλάδος στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Σοβαρά εμπόδια στην προσέλκυση ιδιωτών επενδυτών για τη Ολυμπιακή Αεροπορίας θέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την αποφασισμένη παραπομπή της Ελλάδος στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Η κίρα μας κατηγορίας για παράνομα επιδότηση της Ολυμπιακής, ύψους 161 εκατομμυρίων ευρώ, στο διάστημα 1998 – 2002. Απειλείται με πρωτοφανή ποινή επιβάλλει ότι θα προσαγγέλει τα 20.000 ευρώ περίπου, μέρα για θεωρητικά στη συμμορφώσεως. Οι αντιδράσεις που έδωσε η ελληνική πλευρά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν κρίθηκαν ικανοποιητικές, όπως τουλάχιστον σημειώνουν πηγές προσκείμενες στον αρμόδιο επίτροπο Μεταφορών Ζακ Μπαρό. Τα 161 εκατομμύρια αποτελούν μόνο τον κορμό των αγορέων που από έχει προσκρούσει η Ολυμπιακή. **(Στλ. 23, στήλη 5)**

Σύγκρουση ΟΛΜΕ με Γιαννάκου

Για τους κάτω της βάσης

Εντονη αντίθεση χθες τα υπουργού Παιδείας κ. Μαρέτσας Γιαννάκου με μέλη του ΟΛΜΕ με επίκεντρο τα εκπαίδευσης για τον αριθμό των υποψηφίων που θα «κοπούν» από τα ΑΕΙ - ΤΕΙ. Μέλος του Δ.Σ. τα ΟΛΜΕ είναι μόνον όλα αυτά οι εκπρόσωποι θα μετέχουν εκτός ΑΕΙ αφού θα έχουν μέσο όρο μεκρότερο της βάσης του 10. Οι εκπαιδευτικοί αυτές προκάλεσαν την αντίδραση τα κ. Μαρέτσας Γιαννάκου. «Εγώ δεν είμαι προφήτης και δεν καταλαβαίνω πού τα έβγαλαν όλα αυτά οι εκπρόσωποι της ΟΛΜΕ», τόνισε η υπουργός. **(Στλ. 7)**

Υπό κατάληψη 240 σχολές ΑΕΙ

Κινδυνεύει να απολεσθεί η εξεταστική περίοδος Ιουνίου

Από πορεία καπιλήπτων στο κέντρο των Αθηνών.

Συνεχίζονται οι καταλήψεις από φοιτητικούς συλλόγους σε περίπου 240 σχολές ΑΕΙ και ΤΕΙ, με αρατό τον κίνδυνο αναβολάς των εξετάσεων του τρέχοντος εξαμήνου. Στο πλαίσιο από «καλύτερων» και σε 22 σιλόγους διδασκόντων, που συνεχίζουν την απεργία διαρκείας. Η υπουργός Παιδείας, πάντως, ανέφερε χθες ότι οι προειδοποιήσεις αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα ενεκκίσουν τα λειτουργία των δημοσίων πανεπιστημίων, ενώ διαπίστωσε το θέμα της συνταγματικάς νομοκτάσης ιδιωτικών πανεπιστημίων για την οποία θα απαιτηθεί χρόνος. **(Στλ. 7)**

Βία εκτός ελέγχου στο Ιράκ

Απήχθησαν 50 – δολοφονήθηκαν 11

Πανάτα πολίτες απήχθησαν χθες από ενόπλους, που φορούσαν στολές τα αστυνομίας, σε συνοικία της κεντρικής Βαγδάτης. Ακόμα, έντεκα σιίτες φοιτητές δολοφονήθηκαν από αγνώστους σε πρόσετο τα φοιτητά πρωτεύουσα. Η συνεκζήσεις αντελέγκτα βία εκμεταλλεύει, στο μεταξύ, κάθε ελπίδα εξομάλυνσης της εκρυθμής κατάστασης στο «μεταπολεμικό» Ιράκ. **(Στλ. 8)**

ΣΧΟΛΙΟ / Του Πάντελη Μπουκάλα

Τα παιδιά, τα δικά μας παιδιά

Ας θυμηθούμε επειόνο το γνωστό, «ιδεν έζρω τι να παίξω στα παιδιά». Κι ας το αλλάξουμε λίγο, ας τα κάνουμε «ιδεν ξέρω πώς να φέξω τα παιδιά». Για να καταγράψει κανείς (κι αν βέβαια αρνείται τον εύκολο και τόσο επικίνδυνο ρόλο του παραθυρομένου τηλεψυκτήρου που προβάλνει σε διαγνώσεις-απαγγελίες κατηγορίας, ενόσω η κάμερα, απευθείας συνδεδεμένη με τον εκσκαφέα της Βέροιας, αδημονεί για πιώμα), πρέπει να ξέρει, πρέπει να μπει στον κόπο και την οδύνη της γνώσης. Δεν εννοώ να γνωρίζει τα ακριβή περιστατικά, αν δηλαδή η αποκαλούμενη εκυμμορία των πέντε» έδρασε όντως σαν συμμορία, αλλά να προσπαθήσει, πριν σταυρώσει επί της οθόνης παιδιά που δεν έχει αποδειχθεί τα εγκληματά τους, να κατανοήσει ότι τα παιδιά αυτά δεν είναι μισθηρά εξωγινόσεια αλλά δικά μας, και ότι η λατρεία της βίας, στην οποία υποείθεται πως όταν αφεωμένα, δεν είναι αυτηρώς προσωπική τους υπόθεση και επιλογή αλλά κάτι σαν κοινωνικό αρνικό υγρό που τα υποδέκεται όσο ο κόρος τα νυκάκια τους είναι απαλά. Πώς μπορεί να μεγαλώσουν φυσικά τα παιδιά μας όταν ο κόσμος που τα περιλαβαίνει για να τα εντλικιώσει βίαια είναι αφύσικος και, σε όποιά από τις εξομοιωμένες πόλεις μας κι αν ζουν, τα κατοντάει κατοικίδια δίπλα, αικμάλωτα του σαλτσμού της εικόνας, δηλαδή της μοναξιάς;

Θα ήταν στρουθοκαμηλικά εύκολο, άρα και ατελέσφορο, να εικάσουμε ότι η βιαιολάγνα τηλεόραση και τα ετήσια βίαια πλεκτρονικά παιχνίδια, που σε πολλές περιπτώσεις υποκαθιστούν την παρέα, τον κάμπο, παράγουν σωσβήτατα παιδική παραβατικότητα. Οι στατιστικές, πάντως, έστω και «είπως πολιτές (αφορούν τα τέλη του 20ού αιώνα), διαβεβαιώνουν ότι κάθε έφηβος του ανατιγμένου κόσμου καταναλώνει, ώσπου να ενηλικιωθεί, δέκα χιλιάδες τηλεοπτικές εκκίνες βίας. Πόσα εύκολα είναι να αντέξει σε αυτήν την επίθεση ένας ανήλικος, α' αυτά το υπερπραβαλλόμενο μοντέλο επήρωσης ή αυτοεπιβεβαίωσης, όταν οι ανισότιμες των ίδιων των ωρίμων στην ιιδονή της βίας» ελέγχονται μικρές, όπως φανερώνει και η ευκολία με την οποία απλίζουμε τα δίκαννο ακόμα και για ένα κλεμμένο ποδήλατο ή αλληλοδερόμαστε για μια θέση παρκαρίσματος; Μήπως σαν κώρα παρκαρίσματος των παιδιών μας δεν αντιμετωπίζουμε και τα σχολεία ουκ ολίγοι από μας τους γονείς, που επιλέξαν δυσκολευόμαστε να αποδεχτούμε ότι το κάσμα που μας κωρίζει από τα βλαστάρια μας δεν είναι δύο ή δυόμισι δεκαετίες αλλά αλλοίερος σωόνας. Και δυστυχώς, ένα τέτοιο κάσμα δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί με το καρτζιλίκι, που τα αβγατζίζουμε για να ανακουφίσουμε κάπως τις τύψεις που μας προκαλεί η φυσική και πνευματική μας απουσία από την καθημερινότητά τους. Μπορεί ο χρόνος να είναι χρήμα, όπως θρυλείται, το χρήμα όμως δεν γίνεται ποτέ χρόνος - χρόνος ψυσής

ΤΟ ΒΗΜΑ 06-06-2006

ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΗΜΑ
ΠΛΑΤΩΝ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, ΗΣΙΟΔΟΣ, ΣΟΦΟΚΛΗΣ, ΗΡΟΔΟΤΟΣ
ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
ΠΛΑΤΩΝ ■ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ
ΣΕ ΔΥΟ ΤΟΜΟΥΣ – ΣΗΜΕΡΑ Ο Α΄ ΤΟΜΟΣ
ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΙΠΕΙ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

ΤΟ ΒΗΜΑ
ΤΙΜΗ €2
ΤΟ ΒΗΜΑ online http://digital.tovima.gr
ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ Έτος ιδρύσεως 1922 • Έτος ΠΕ΄ • Αριθ. 3.473/0 • Τιμ: € 2,00 • ΤΡΙΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006

FIFA WORLD CUP GERMANY 2006

Σχεδιάζουν Μουντιάλ ανά διετία!

Παραμονές Μουντιάλ μια ολλανδική εταιρεία αναστατώνει τον – επίσημο, τουλάχιστον – «κόσμο του ποδοσφαίρου»: σε μελέτη που χρηματοδοτήθηκε από τον «συνασπισμό» των 18 ισχυρότερων ευρωπαϊκών συλλόγων (τον λεγόμενο «G-14») μεταξύ άλλων κανονιόμων προτάσεων εισηγείται και την ανά διετία διεξαγωγή του Παγκοσμίου Κυπέλλου. ΣΕΛΙΔΑ 35

ΔΗΜΟΣΙΟ

Μόνον «ενιαίο και σταθερό ωράριο 09.00 ως 15.00» δέχεται η ΑΔΕΔΥ

Η ΑΔΕΔΥ γραπτώς γνωστοποιεί στον υπουργό Εσωτερικών κ. **Πρ. Παυλόπουλο** τη διαφωνία της με την πρόταση του περί εναλλακτικού (ως προς τις ώρες προσέλευσης και αποχώρησης) δημοσιοϋπαλληλικού ωραρίου, ενώ ταυτόχρονα εισηγείται την καθιέρωση ενιαίου, συνεχούς και σταθερού ωραρίου (από τις 9 π.μ. ως τις 3 μ.μ.). Επίσης η ΑΔΕΔΥ αντιτίθεται στο πρωινό-απογευματινό ωράριο. ΣΕΛΙΔΑ 14

ΝΕΑ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ

Δυσαρεστημένοι με την κυβέρνηση αλλά και με το ΠαΣοΚ είναι οι πολίτες

ΣΕΛΙΔΑ 11

Η ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΠΟΥ ΕΞΕΥΤΕΛΙΣΕ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

«Το Βήμα» αποκαλύπτει την απόφαση που διευκόλυνε την «επιχείρηση»

Το έγγραφο που καίει

Πώς κράτησαν τον δραπέτη στον Κορυδαλλό

Δέκα φορές αρνήθηκαν τη μεταγωγή του!

Δέκα φορές ζήτησε το Συμβούλιο Φυλακών Κορυδαλλού τη μεταγωγή του επικίνδυνου κακοποιού **Βασίλη Παλαιοκώστα** για να λάβει ισάριθμες αρνητικές απαντήσεις της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών του υπουργείου Δικαιοσύνης, αποκαλύπτει έγγραφο που φέρνει στη δημοσιότητα «Το Βήμα». Και όλα αυτά ενώ ήταν γνωστό ότι και στο παρελθόν είχαν γίνει αλλεπάλληλες προσπάθειες να φυγαδευθεί ο Παλαιοκώστας με επιχειρήσεις που οργάνωνε ο καταζητούμενος αδελφός του **Νίκος** (φωτογραφία). Οι ασπνομικοί εξετάζουν το ενδεχόμενο πίσω από την απόδραση του Β. Παλαιοκώστα και του Αλβανού **Αλκέτ Ριζάι** να βρίσκεται και η αλβανική μαφία.

Δεν υπάρχουν πολιτικές ευθύνες λέει η κυβέρνηση αλλά... διαφωνεί ο κ. Ν. Κακλαμάνης

Συνεργασία ελληνικής και αλβανικής μαφίας στην οργάνωση της απόδρασης βλέπουν οι Αρχές

Ανύπαρκτοι οι έλεγχοι στην ενοικίαση και χρήση ελικοπτέρων

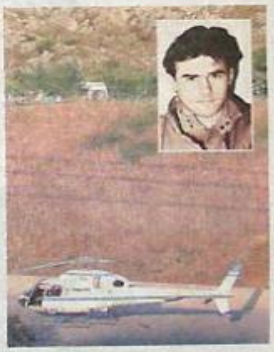

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ 3-4

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

Μια χώρα στην οποία ελικόπτερα προσγειώνονται στις φυλακές για να δραπετεύουν φυλακισμένοι είναι μια χώρα χωρίς νόμους.

Και μια κοινωνία στην οποία παιδιά δολοφονούν άλλα παιδιά είναι μια κοινωνία χωρίς μέλλον.

ΤΟ ΒΗΜΑ

Στον παππού των δύο μικρών Ελλήνων επικεντρώνεται τώρα η αστυνομική έρευνα στη Βέροια

Ο «δεύτερος θάνατος» του μικρού Αλεξ

Πώς η «συνωμοσία της σιωπής» κάλυπτε το έγκλημα

Συγκλονισμένη η ελληνική κοινωνία παρακολουθεί τα τελευταία 24ωρα τις εξελίξεις στο δράμα της εξαφάνισης του μικρού Αλεξ στη Βέροια. Ο 11χρονος (στη φωτογραφία σε ανέμελες στιγμές εκδρομής) «πέθανε δύο φορές» καθώς μια «συνωμοσία σιωπής» κάλυπτε επί μήνες το έγκλημα. Οι παιδοψυχολόγοι σημειώνουν ότι τα πέντε παιδιά, συμμαθητές του άτυχου Αλεξ, είναι και αυτά θύματα, ακόμη και αν αποδειχθεί ότι είναι θύτες. Οι Ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών επισημαίνουν ότι το σύγχρονο σχολείο σπρώχνει τους «δύσκολους» μαθητές στο περιθώριο και σε αντικοινωνικές συμπεριφορές. Εν τω μεταξύ η αστυνομική έρευνα επικεντρώνεται στον παππού δύο μικρών ελλήνων συμμαθητών του Αλεξ.

ΠΑΙΔΟΨΥΧΟΛΟΓΟΙ

Θύματα τα πέντε παιδιά – ακόμη και αν αποδειχθεί ότι είναι θύτες

ΟΛΜΕ και ΔΟΕ

Πώς το σύγχρονο σχολείο σπρώχνει τους «δύσκολους» μαθητές προς το περιθώριο

ΠΡΟΒΛΕΨΗ

Εκτός ΑΕΙ πάνω από 20.000 υποψήφιοι

Με βάση τα πρώτα στοιχεία

Αν και οι της ΟΛΜΕ προβλέπουν ότι πάνω από 20.000 παιδιά δεν θα εξασφαλίσουν το βαθμολογικό όριο του 10 στις εξετάσεις και συνεπώς δεν θα εισαχθούν σε καμία σχολή, η υπουργός Παιδείας **Μαρέττα Γιαννάκου** δηλώνει: «Εγώ δεν είμαι προφήτης». ΣΕΛΙΔΑ 14

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ 5-7

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 23-02-2009

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ
www.apogevmatini.gr
ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009 • ΕΤΟΣ 57ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 18.078 • 1,50€

ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΤΟ ΔΙΑΣΥΡΜΟ, ΚΥΡΙΕ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΕ

Η ΧΟΕΣΙΝΗ νέα, πενοριοιάτιπη της προηγούμενης, από-δραση των ίδιων κακοποιών από την ίδια φυλακή συνιστά πλήρη γελοιοποίηση του κράτους και κυρίως των θεσμών των αναφερομένων στην υλοποίηση των αποφάσεων της Δικαιοσύνης.

ΑΥΤΗ Η ΙΔΙΑ η κοινή γνώμη αισθάνθηκε χθες προσβε-βλημένη από την κωμωδία που παίχθηκε στον Κορυδαλλό και η οποία, οφείλουμε μετά μεγάλης λύπης να το ομολο-γήσουμε, εκθέτει τον κρατικό-κυβερνητικό μηχανισμό εν τη ευρεία εννοία.

ΕΙΜΑΣΤΕ βέβαιοι ότι ο πρωθυπουργός θα οργίστηκε μόλις πληροφορήθηκε τα συμβάντα. Οφείλει, όμως, τώρα να ζητήσει ευθύνες, ο καταλογισμός των οποίων πρέπει να συνοδεύεται από παραιτήσεις ανάλογου σημασίας με την προηγούμενη στην Πολιτεία προσβολή.

ΔΕΝ ΑΡΚΕΙ, συνεπώς, ο πέλεκυς να επιπέσει επί τριών μόνο κεφαλών, και μάλιστα των μεσαίων κλιμακίων, διότι άλλως η κοινή γνώμη θα θεωρήσει ότι εμπαίζεται. Και αυτό είναι ό,τι χειρότερο.

ΚΙ ΕΣΕΙΣ, κύριε Καραμανλή, οφείλουμε να σας πούμε, με όλο το σεβασμό προς το αξίωμά σας και προς τους αγώ-νες σας, ότι είναι χρέος σας να καταστήσετε γνωστόν προς άπαντας πως ουδέν πλέον θα ανεχθείτε. Ότι στο εξής θα είστε αμείλικτος. Και ότι δεν θα συγχωρήσετε ούτε αυτά ακόμη τα παίσματα, πολλώ μάλλον τη χαλαρότητα και ενίο-τε αδιαφορία των ιθυνόντων όσον υψηλά και αν ίστανται αυτοί. Πρέπει να δώσετε σε όλους να αντιληφθούν ότι το κακόγουστο έργο που παίζεται τελευταία προσβάλλει και την Πολιτεία και την πατρίδα και την παράταξη. Προσβάλ-λει το λαό. Και συνεπώς πρέπει να τελειώνουμε με αυτό... Αν, κύριε πρωθυπουργέ, δεν μπορούμε να εξασφαλίσουμε την ασφάλεια των φυλακών, τις οποίες υποτίθεται ότι ελέγ-χουμε, πώς θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε και να εξα-λείψουμε την τρομοκρατία;

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ, κύριε Καραμανλή, προσβλέπει σε σας με βάσιμη την ελπίδα ότι κάρη στο στιβαρό χέρι και την απο-φασιστικότητά σας θα επιβάλετε την τάξη και θα αποτρέ-ψετε το χάος που απειλεί την κοινωνία μας. Το έργο σας τώρα είναι βαρύτερο από αυτό που σας περίμενε το 2004.

Η «Α»

ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΡΥΠΟΙΝΙΤΕΣ ΓΕΛΟΙΟΠΟΙΗΣΑΝ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΡΑΠΕΤΕΥΟΝΤΑΣ ΞΑΝΑ ΜΕ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ

Δεν πάει άλλο...

ΤΟ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ προσγειώθηκε στην ταράτσα των μαγειρείων και παρέλαβε τους δραπέτες

Σελ. 13

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕ 50 ΚΟΥΠΟΝΙΑ

Η «Α» προσφέρει το 2ο σπίτι στην Πάρο

Δωρεάν

Σελ. 45

ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ ΣΤΗΝ ΟΝΝΕΑ

Ξεχάστε τις πρόωρες εκλογές

Ο πρωθυπουργός έβαλε οριστικό τέλος στην εκλογολογία και έθεσε το ΠΑΣΟΚ ενώπιον των ευθυνών του

Σελ. 7

ΜΠΑΣΚΕΤ

Κυπελλούχος ο ΠΑΟ για 5η συνεχή φορά

Νίκησε στον τελικό 80-70 τον Ολυμπιακό

Σελ. 27

ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ - 23η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ

ΕΧΑΣΕ Ο ΘΡΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

ΠΑΟ-ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ 2-1, ΠΑΟΚ-ΗΡΑΚΛΗΣ 1-0, ΑΣΤΕΡΑΣ-ΑΕΚ 0-1

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 23-02-2009

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ | Αριθμός Φύλλου 525 | Δευτέρα 23 Φεβρουαρίου 2009 τιμή €1,30 | 23.02.2009
e-tipos.com
ET
World's Best-Designed Newspaper

Θύμα του Κουτσιανικούλη και ο Ολυμπιακός!

sports #25

Το αρσενικό του μπάσκετ

βρίσκω δουλειά

1 Ανοιχτές 1.878 θέσεις εργασίας σε όλη τη χώρα

23.02.2009

Το πιο έγκυρο ένθετο για την αγορά εργασίας

1.878 νέες θέσεις Οι γραπτές εξετάσεις του ΑΣΕΠ για τεχνικούς κλάδους και υπ. Οικονομικών

Νέες προκηρύξεις για Δήμο Αθηναίων και υπ. Πολιτισμού

«Σχέδιο Μάρσαλ» με γερμανική βούλα

«Πράσινο φως» για το δανεισμό των ασθενέστερων της ευρωζώνης και των χωρών της Αν. Ευρώπης

σελ. 22

Εκτακτοι φόροι (αλλά) και επίδομα στέγης σε δανειολήπτες

Εκλεισε την εκλογολογία ο Κ. Καραμανλής. Μίγμα φορολογικών και κοινωνικών μέτρων από Γ. Παπαθανασίου

σελ. 8,24, Η Θέση μας, σελ. 2

15 ΜΑΪΟΥ ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ

Μείωση στο μισό των εισακτέων εισηγούνται οι πρυτάνεις

σελ. 10

» ΦΙΑΣΚΟ - ΚΑΡΜΠΟΝ Η ΑΠΟΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ

Ρεζιλίκι

Ξέφραγο... κράτος

Για δεύτερη φορά σε 2,5 χρόνια οι κακοποιοί **Β. Παλαιοκώστας** και **Α. Ριζάι** έγιναν καπνός μπροστά στα μάτια των φρουρών. Κανένα μέτρο από όσα είχαν εξαγγελθεί μετά την πρώτη απόδραση δεν εφαρμόστηκε ποτέ. **Ν. Δένδιας:** «Δεν θα γίνει ανεκτή αυτή η προσβολή στην έννομη τάξη». Καρατομήθηκαν οι υπεύθυνοι των φυλακών

σελ. 4-7

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ

Οι έννοιες του (συντεταγμένου) κράτους και της δημόσιας ασφάλειας υπέστησαν, χθες, τον απόλυτο εξευτελισμό. Με πανομοιότυπο τρόπο, οι δύο καλύτερα φρουρούμενοι κακοποιοί απέδρασαν από τις φυλακές Κορυδαλλού, για δεύτερη φορά σε δυόμισι χρόνια.

Καμία δικαιολογία δεν μπορεί να σταθεί. Για κανέναν. Διότι στη συνείδηση κάθε πολίτη η κύρια προσλαμβάνουσα αφορά ένα κράτος το οποίο δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια.

συνέχεια σελ. 6

Τα «ψιλά γράμματα» στην προκήρυξη θανάτου της Σέχτας

Οι εκτιμήσεις της ΕΛ.ΑΣ. για τους τρομοκράτες που απειλούν δημοσιογράφους

σελ. 12

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 23-02-2009

ΠΑΟ, ο βασιλιάς του μπάσκετ

Κατέκτησε χθες το 12ο Κύπελλο της ιστορίας του με πγέτη και σκόρερ τον Δημήτρη Διαμαντίδη (80-70 στον τελικό με τον Ολυμπιακό). ΣΤΟΙΧ ΣΕΛ. 23-42

Ανατροπή Ολυμπιακού

Ο Εργοτέλης τον σταμάτησε με 1-0, Νίκες ΠΑΟ (2-1 τον Πανιώνιο), ΠΑΟΚ (1-0 τον Ηρακλή) και ΑΕΚ (1-0 στην Τρίπολη).

Ψυρρή: χωρίς αυτοκίνητα Παρασκευή και Σάββατο

Πιλοτικό σχέδιο του Δήμου Αθηναίων για να απολαμβάνουν οι περιπατητές την ιστορική φυσιογνωμία της περιοχής. Στόχος του σχεδίου, η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των δημοτών. Η αρχή γίνεται από την εβδομάδα που διανύουμε. ΣΕΛ. 16

ΚΛΙΜΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΣΥΡΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΕΡΘΕΡΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ / ΣΕΛ. 11

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Βλέπεις στο μέλλον ή ζεις το παρόν; Βλ. οπισθόφυλλο ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΤΟΣ 34ο
Αρ. φύλλου 10.080
ΕΥΡΩ 1,30
ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009 | Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα

ΑΠΟΔΡΑΣΗ-καρμπόν των Β. Παλαιοκώστα, Α. Ριτζάι και του... κράτους

Τους πήρε και τους... σήκωσε

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ

ΑΛΚΕΤ ΡΙΤΖΑΙ

3η ΠΤΕΡΥΓΑ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

1. 13.30: Αναχώρηση από «Ελ. Βενιζέλος»
2. 14.20: Άφιξη στην Ιτέα
15.05: Αναχώρηση από Ιτέα
3. 15.39: Επικοινωνία με Ελευσίνα
4. 15.50: Ιπτάται πάνω από τις φυλακές Κορυδαλλού
5. 16.05: Προσγείωση στα Κατσανδρίτι

ΑΠΟΨΕΙΣ Αποσυμφόρηση των φυλακών... / ΣΕΛ. 2 • ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΣΕΛ. 49-52

Είχε ξανανοικιάσει ελικόπτερο 2 φορές η «Αλεξάντροβα»

Ο σκοπός τρόμαξε, αστυνομικός των ΜΑΤ αυτοτραυματίστηκε!

Ξήλωσε τρεις, αλλά ο ίδιος δεν παραιτήθηκε

ΓΙΩΡΓΟΣ: 5 ΣΤΟΙΧΟΙ

Η ώρα μου να κριθώ από τον λαό

«Βάζω τον πήχυ πολύ ψηλά», είπε χθες, παρουσιάζοντας τους πέντε εθνικούς του στόχους για τη χώρα. ΣΕΛ. 5

ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

«Δεν σκέφτομαι εκλογές...»

«Τέρμα η συζήτηση αυτή», δήλωσε ο πρωθυπουργός βάζοντας φρένο στην εκλογολογία. ΣΕΛ. 4

«ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ» ΣΤΑΛΙΝ

Η Αλέκα επανεξελέγη

Με τη λήξη του 18ου Συνεδρίου του ΚΚΕ ψηφίστηκε το κείμενο που «αποκαθιστά» την περίοδο του Στάλιν. ΣΕΛ. 3

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΤ

Στις κυβερνήσεις το «μπαλάκι» για τα ευρω-ομόλογα

Θεωρεί ότι αυτές είναι υπεύθυνες να επιλύσουν τα δημοσιονομικά τους προβλήματα. ΣΕΛ. 57

ΕΡΕΥΝΑ «Ε»

Κοινωνική έκρηξη προκαλεί η κρίση

Ταραχές, συγκρούσεις και διαδηλώσεις σημαδεύουν την Ε.Ε. ΣΕΛ. 60-61

ΤΑ ΝΕΑ 23-02-2009

ΔΕΥΤΕΡΑ
23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009
ΕΥΡΩ 1,30

ΤΑ ΝΕΑ

www.tanea.gr

Μαγειρεύουν νέους φόρους

Την επιβολή νέων, έκτακτων, φορολογικών μέτρων εξετάζει το υπουργείο Οικονομίας, καθώς σφίγγει ο κλοιός από την Ε.Ε.

ΣΕΛΙΔΑ 64

Φροντιστήρια από τη Β' Δημοτικού

Από τη Β' Δημοτικού αρχίζει πια ο γολγοθάς των φροντιστηρίων για μαθητές και γονείς.

ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ

ΣΕΛΙΔΕΣ 10, 16-17

Ψυρή: χωρίς Ι.Χ. από Παρασκευή

Από την Παρασκευή ισχύει η βραδινή απαγόρευση της κυκλοφορίας των Ι.Χ. στην πρώτη «οικολογική γειτονιά» της Ελλάδας.

ΣΕΛΙΔΑ 15

Βλέπεις μακριά στο μέλλον ή ζεις έντονα το παρόν;
βλ. οπισθόφυλλο
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΚΤΙΜΗΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ: ΠΤΩΣΗ 10% ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2009
ΣΕΛΙΔΑ 66

ΣΗΜΕΡΑ 3 ΕΝΘΕΤΑ

2.000 προσλήψεις γιατρών στο ΙΚΑ

Απόδραση καρμπόν από τον Παλαιοκώστα

Για γέλια και για κλάματα

Το πάθημα δεν έγινε μάθημα

ΤΑ ΦΟΡΤΩΝΟΥΝ ΠΑΛΙ ΣΤΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΟΥΣ

ΛΥΤΡΑ ΜΥΛΩΝΑ
Θησαυρός 6 εκατ. € στη διάθεση των δραπετών

ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΔΡΑΣΗΣ

1 13.30 Ιδιωτικό ελικόπτερο απογειώνεται προκειμένου να παραλάβει πελάτισσα με το όνομα «Αλεξάνδροβα» και τον συνοδό της

2 15.40 Οι επιβάτες υποχρεώνουν τον πιλότο να πετάξει πάνω από τις φυλακές Κορυδαλλού

3 15.47 Ο Παλαιοκώστας και ο Ριζάι σκαρφαλώνουν σε ανεμόσκαλα που έριξαν οι συνεργοί τους από το ελικόπτερο και δραπετεύουν

ΣΕΛΙΔΕΣ 11-14 ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ: ΡΕΖΙΛΙΚΙΑ (ΣΕΛ. 3)

Στυλ του '80 από τη Νέα Υόρκη ΣΕΛΙΔΑ 22

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ
Άξιος κυπελλούχος σε ματς διαφήμιση

ΣΕΛΙΔΕΣ 43-45

Του Κώστα Μητρόπουλου

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
Τα πέντε στοιχήματα της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ

ΕΚΛΟΓΕΣ
Παράθυρο για κάλπες άφησε πάλι ο Καραμανλής

ΚΚΕ: ΕΠΑΝΕΞΕΛΕΓΗ Η ΑΛΕΚΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ ΣΕΛ. 7, 9-10

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 24-02-2009

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 90ο • Αρ. φύλλου 27.109 • Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΡΙΤΗ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

www.kathimerini.gr • € 1,00

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΤΟΜΟ ΑΛΒΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

Συνελήφθη για την απόπειρα κατά της Κούνεβα

Στη σύλληψη ενός ατόμου για την απόπειρα δολοφονίας κατά της συνδικαλίστριας Κωνσταντίνας Κούνεβα, προέβη η Ασφαλεία. Πρόκειται για πρώην εργαζόμενο εργολαβικής εταιρείας στον τομέα καθαριότητας και είναι αλβανικής καταγωγής. Συνελήφθη για τροχαίο και κατά την εξέταση υπέπεσε σε αντιφάσεις ο ισχυρισμός με το κρίσιμο χρονικό διάστημα στο οποίο έγινε η απόπειρα. Ο ίδιος φρονεύεται ότι πληρώνονται νωρίς το πρωί της επόμενης ημέρας στο σπίτι της Κούνεβη για να αντλήσει πληροφορίες, σχετικά με την κατάσταση της υγείας της.

ΕΚΛΟΓΕΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΕΜΠ

Προς αλλαγή ηγεσίας στην ΠΟΣΔΕΠ

Η αλλαγή προσώπων στην ηγεσία της ομοσπονδίας των πανεπιστημιακών, ΠΟΣΔΕΠ, είναι δεδομένη καθώς ο πρόεδρος, Λάζαρος Απέκης, και ο αντιπρόεδρος της αρσονιδίας, Γιάννης Μαΐστρος, δεν θα θέσουν υποψηφιότητα στις σημερινές εκλογές του συλλόγου εκδηλώνουν τον ΕΜΠ. **Σελ. 5**

• **Πτώση στη Wall:** Η Wall Street κινήθηκε στα κατώτερα επίπεδα από το 1997, με τον δείκτη Dow Jones να κλείνει με πτώση 3,41%. **Σελ. 36**

• **Αναζήτηση εσόδων:** Τη νομιμοποίηση των πρωτοβάθρων χώρων και την έκταση επιφορά σε φορολογούμενους με εισόδημα άνω των 50.000 ευρώ εξετάζει μεταξύ άλλων μέτρων το υπουργείο Οικονομίας. **Σελ. 27**

• **Μπακογιάννη:** Επαφές με τον σύμβουλο Εθνικής Ασφαλείας, στρατηγό Τζέιμς Τζόουνς, και τις επτροπές Εξωτερικών Σχέσεων της Γερουσίας και της Βουλής θα έχει σήμερα στην Ουάσινγκτον η υπουργός Εξωτερικών κ. Ντόρα Μπακογιάννη. Αύριο θα συναντηθεί με τον κ. Κίλλερ Κλίντον. **Σελ. 5**

Ανίκανο κράτος, θρασύτατο έγκλημα

Η απόδραση από τον Κορυδαλλό ήλθε να επιτείνει το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών

Εικόνα ανακόμιστα πολιτείας έναντι των κοινωνικών στοιχείων μεταδίδει για μια ακόμη φορά τους τελευταίους μήνες η Ελλάδα. Μετά τα ταραχές του Δεκεμβρίου και την επανεμφάνιση της εγχώριας τρομοκρατίας, η προσβολή, δεύτερα και πανηγυρίστηκε με εκείνη του Ιουνίου 2006, απόδρασης των Παλαιοκώστα και Ρίζα με ελικόπτερο από τον Κορυδαλλό χθες να επιτείνει το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών.

Η κινηματογραφική απόδραση εγείρει πλήθος ερωτημάτων και προκάλεσε την οργή του πρωθυπουργού. Σε έκτακτη σύσκεψη του Κυβερνητικής Επιτροπής, ο κ. Καραμανλής ζήτησε «νέο πλέγμα κανόνων» και ελληνόπουλο δέκα μέτρα, μεταξύ των οποίων το σημαντικότερο είναι τα κατεπείγοντα τελέφωνα των κρατουμένων να είναι επώνυμα. Δεύτερα, ο υπουργός Δικαιοσύνης ανέθεσε το άνοιγμα των λογαριασμών των υπαλλήλων και των εργαζομένων στον τέρατος των φυλακών Κορυδαλλού απ' όπου έγινε η απόδραση. Και τούτο, καθώς θεωρείται πολύ πιθανό ότι υπήρξε «διάδρωση του συστήματος εκ των έσω» με έκπτωτα τα έξι εκατ. ευρώ που ο Παλαιοκώστας κατηγόρησε από την αποχωρήσει. Μιλάνια.

Η αστυνομία πιστεύει ότι η οργάνωση της απόδρασης έγινε από τον Ρίζα και η χρηματοδότησή της από τον Παλαιοκώστα. Ενδείξεις που προέκυψαν εντός των φυλακών για την επικείμενη απόδραση των δύο κακοποιών δεν εληφθησαν υπόψη. Πέντε άτομα συνελήφθησαν κατόπιν εντολής του εισαγγελέα Κρητών, ένας ειδικός φρουρός, δύο σωφρονιστικοί υπάλληλοι, ο πλάτος του ελικοπτέρου και ο αρχιφύλακας των φυλακών Κορυδαλλού. Οίκοι τους οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα πρωτοκλ δίωξης Περσούλα και αμέσως μετά την απολογία τους παραπέμφθηκαν στο αυτόφωρο με την κατηγορία της συμμετοχής σε απόδραση.

Η προσβεστική εξέλιξη προκάλεσε την εντονότατη αντίδραση του συνόλων των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Ακόμα, αναστατώθηκε νέος κύκλος ανησυχιών σπολών ΜΜΕ του εξωτερικού. **Σελ. 3, 4 και 24**

Ενθουσιασμός στην Ινδία για το Οσκαρ

Κύμα ενθουσιασμού στην Ινδία και πανηγυρισμούς στις φτωχογειτονιές της Βομβάης προκάλεσε η σαρωτική νίκη στα Οσκαρ της ινδικής -με βρετανική υπογραφή- ταινίας «Slumdog millionaire». Η ταινία του Ντάνι Μπόιλ κέρδισε οκτώ βραβεία, σφίνοντας πολύ πιο κολυνιστικές παραγωγές με μεγάλο ονόρατα. Η φετινή τελετή είχε πολλές θετικές αλλαγές και έδωσε ακόμη περισσότερη έμφαση στους πάνσοφους. Τα βραβεία ερμηνείας κέρδισαν ο Σον Πεν, η Κέιτ Γουίνσλετ, η Πενέλοπε Κρουζ και ο πρόωρα χαμένος Χιθ Λέτζερ. **Σελ. 2 και 15**

Τα ευρωομόλογα της «σωτηρίας» διχάζουν την Ε.Ε.

Ενστάσεις διατυπώνει η Γερμανία

Η ιδέα ενός ευρωπαϊκού ομολόγου που θα στήριζε τον δανεισμό των αδύναμων μελών της Ευρωζώνης, όπως η Ελλάδα, διχάζει τους ισχυρούς της Ε.Ε. και σύμφωνα με τον πρόεδρο της Κομισιόν Μανουέλ Μπαρόζο έχει λίγες πιθανότητες να ιδωτοποιηθεί. Οι σχέτες των μεγαλύτερων χωρών της Ευρωζώνης, που συναντήθηκαν την Κυριακή στο Βερολίνο, ζήτησαν από τους υπουργούς Οικονομικών τους να εξετάσουν τα ενδεχόμενο έκδοσης ενός κοινού ευρωπαϊκού ομολόγου. Την υποστήριξη του προς την ιδέα εξέφρασε και ο γενικός διευθυντής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Ντομινίκ Στρος - Καν, εκτιμώντας ότι «δεν υπάρχει λόγος ένας μεγάλος πιστωτής όπως η Ε.Ε. να μην έχει τον δικό του τρόπο χρηματοδότησης».

Τον ίδιο ωρα, όμως, ο κ. Μπαρόζο δήλωσε ότι έχουν γίνει κάποιες συναλλαγές και είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπάρχει συμφωνία. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Γερμανία εξακολουθεί να διατυπώνει ενστάσεις.

Επιφυλακτικοί εμφανίζονται και αξιωματούχοι των Βρυξελλών, φοβούμενοι τον κίνδυνο να προκληθούν υπερβολικές προσδοκίες. Οπως σημειώνουν, αλλά θα είναι αυτό το ενδεχόμενο να μην παρασύρει την αγορά, καθώς σε περίπτωση που δεν ακουστούν οι προσδοκίες, η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων θα μπορούσε να οδηγήσει ακόμα υψηλότερα τον απόθεμα των ελληνικών τίτλων. **Σελ. 26**

• **Τζορτζ Μπους τζούνιορ:** Ο Αμερικανός πρώην πρόεδρος Τζορτζ Μπους απέφυγε πρόσφατα εργασίας από γνωστή ομοσπονδία ηλεκτρονικών του Ντιλαγ να αναλάβει καθήκοντα εδώ μεσάνου υποδοχής των πελατών της. Την πρόταση είχε υποβάλει με ανωνυμη επιστολή του στην τοπική Τύπο, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Elliot's. **Σελ. 11**

• **ΚΚΕ:** Η κ. Αλέκα Παπαρήγα επανεξελέγη γ.γ. του ΚΚΕ, από την Κεντρική Επιτροπή του 18ου συνεδρίου του κόμματος, βάση την οποία κατέχει από τον Φεβρουάριο του 1991. **Σελ. 5**

• **Αλβανία:** Θετικά θα ανταποκρίνεται η Αθήνα σε τυχόν αίτημα των ΗΠΑ για εγκατάσταση στοιχείων της αμερικανικής αντιπυραυλικής ασπίδας στο έδαφός της. Αυτό άφησε να εννοηθεί ο πρωθυπουργός της χώρας, Σαλί Μπερίσα.

• **Θρίαμβος:** «Εστώ Μπουρίσιος» βγήκε η Φιλαρμονική Κλειστή του Θρακίου, εξαίσιες της σοβαρώς καθυστέρησης στη σελέωσή της με γιαγρούς. Την ίδια στιγμή, το ιρλανδικό τμήμα δικών νοσοκομείων ανακοίνωσαν ρίνιζα για να καλύψουν τις ανάγκες. **Σελ. 6**

• **Τρομοκρατία:** Δεκαοκτάχρονη Γαλλίδα μαθήτρια, σε σχολική εκδρομή, σκοτώθηκε το βράδυ της Κυριακής από την έκρηξη φυσιγγίου χειροβόμβας, που προκάλεσε τον τραυματισμό 24 ανθρώπων, εξω από την τουριστική αγορά Χαν-αλ-Χαλίλι του Καΐρου. **Σελ. 8**

• **Αρλέτα:** Η επανεμφάνιση της Αρλέτας στο πλευρό του Φοίβου Δεληβοριά, ένα χρόνο μετά τον περιπλεγμό της υγείας της, δημιούργησε συρές και προκάλεσε μεγάλη συγκίνηση. **Σελ. 16**

• **«Μακεδονίας νόμισμα»** είναι ο τίτλος της έκθεσης που εγκαινιάζεται την Πέμπτη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης και περιλαμβάνει 270 αρχαία και χρυσά νομίσματα από την τεράστια νομισματική συλλογή της Alpha Bank. **Σελ.15**

LINKS info@kath.gr
Διαβάστε στο www.kathimerini.gr/Links

• **Photogallery:** Η απονομή των Οσκαρ

• **Steam:** Μία ελληνική εφαρμογή κατεβάζει το iPhone

www.kathimerini.gr

Επιδότηση οικιακών συσκευών

Σχεδιάζει το ΥΠΑΝ

Την επιδότηση αγοράς νέων οικιακών ηλιακών συσκευών υψηλής ενεργειακής απόδοσης προς αντικατάσταση των ενεργοβόρων σχεδιάζει το υπουργείο Ανάπτυξης. Η επιδότηση θα γίνει εφτε με την καταβολή 250 ευρώ ή καταβάλλοντας το 25% του κόστους της ηλεκτρικής συσκευής. Τα κρίματα θα προέλθουν από τους πόρους του ΕΣΠΑ (Δ' ΚΠΣ) και οι ορυκτακοποίηση των ποσών αναμένεται ένα τα μέσα Μαρτίου.

Οι οικιακές συσκευές απορροφούν το 47% της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται σε ένα σπίτι. **Σελ. 26**

Ρυπαίνουν τον Ασωπό με... πιστοποίηση

Εταιρείες που τους έχει χορηγηθεί περιβαλλοντική καταλλληλότητα

Σχήμα οξύμωρο, όμως πολλές εταιρείες που έχει διαπιστωθεί ότι ρυπαίνουν με τα απόβλητά τους τον Ασωπό έχουν λάβει το περιβαλλοντικό πιστοποιητικό ISO 14001! Σύμφωνα με εργαζόμενους σε φορείς πιστοποίησης, τα συγκεκριμένα πρότυπα χορηγούνται έπειτα από απλό έλεγχο των αδειών και δεν μετέχουν ελεγκτικούς ελέγχους, ενώ η επιβολή προστίμων από κρατικούς φορείς δεν σημαίνει και τον επανέλεγχο των εταιρειών. **Σελ. 7**

Ανοιξε το Μουσείο της Βαγδάτης

Μακρά από τα πεδία των μαχών, ο ιρακινός σμαίνων περιπολεί στην Αίθουσα Ασσυριακών Αρχαιοτήτων του πλήρως ανακαινισμένου Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου της Βαγδάτης, που εγκαινιάστηκε κδες ύστερα από έξι χρόνια διακοπής της λειτουργίας του. Μέχρι, όμως, τη χθεσινή ημέρα των εγκαινίων ο δρόμος για τους αρχαιοκάπηλους ήταν ανοιχτός και ευθύς. Λόγω ενός μεγάλου πλήθους ανεκτίμητων αντικειμένων θα μπορούσε να ληστευθεί ένα μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης. Οι μπαντιμού σκοπελίτες του κράτους έχουν καταφύγει.

Τέρφατα είναι ασφαλώς η ευθύνη των υπουργών που βρέθηκαν σε κρίσιμες θέσεις τα τελευταία χρόνια και οι οποίοι απέτυχαν στην «έξαγγελθείσα επανίδρυση του κράτους. Είναι όμως καιρός οι ευθύνες να αποδίδονται προσωπικά σε πολιτικούς, αλλά και κρατικούς υπαλλήλους. Μόνο έτσι θα αλλάξει κάτι στο ελληνικό κράτος, όταν οι υπεύθυνοι για διάλυσή θα αρκίσουν να πληρώνουν για τα λάθη ή την εγκληματική τους αμέλεια.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Προσωπικές ευθύνες

Η νέα απόδραση των δύο δικατίμων κρατουμένων από τα φυλακές Κορυδαλλού απέδειξε αυτό που υπάρχει ένα μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης: οι μπαντιμού σκοπελίτες του κράτους έχουν καταφύγει.

Παραιτήθηκε ο υπουργός Δικαιοσύνης (της Ισπανίας)

Σε παραίτηση εξαναγκάστηκε ο Ισπανός υπουργός Δικαιοσύνης, Μαριάνο Φερνάντεθ Μπεχάκο, ο οποίος κατηγορήθηκε από τα συντηρητικά αντιπολίτευση για «κατηγή μαγγούνι». Ο σοσιαλιστής πολιτικός εντοπίσθηκε σε κοντιν... εδαφών, στην Ανδαλουσία, συντροφιά με τον δικαστή Μπαλτάσαρ Γαρθόν, ο οποίος διέξαγε αυτήν την περίοδο ανακρίσεις εναντίον επικεφαλών και στελεχών του Λαϊκού Κόμματος για οικονομικά σκάνδαλα. «Τυχαία» κατά τον Μπεχάκο, η συνεξέτασή του δεσμεύθηκε ο πρόεδρος της αντιπολίτευσης από τις αντιπολιτευτικά αποδείξεις πολιτικής υπαιτιότητας των δώδεκα από τον κυβέρνησα Θεσσαλονίκης. **Σελ. 9**

ΣΧΟΛΙΟ | Του Παντελη Μπουκαλα

Τα παράπλευρα οφέλη μιας απόδρασης

Μάλλον λάθεσαν οι αρκιοι όταν αποφανθηκαν ότι «τα δις εξαφανιστεί αυκ ανδρός σκφοις», πως να μανθάνουν άμως ότι για τους απογόνους τους, όσους κρατούν περασσαικά το πνέι της εξουσίας, το δις εξαφανιστεί θα είναι τίτλος τιμής, κι ακόμα περισσοτερο βέβαια το τρις και το τετράκις! Οταν πάντως κατεβρίνεται ότι «ούδεν κακόν αγαθές πάλαι» δεν ήταν για να παραγωρησουν και να παρηγορηθούν δέξερα τι έλεγαν. Ιδού, λοιπόν, που με τη δεύτερη δ' ελκυστικότερο απόδραση από τον Κορυδαλλό αποδεικνύεται αναμφισβήτητα ότι παρέπλευρα οφέλη είναι δυνατόν να υπάρξουν οπουδήποτε, ακόμα και σ' ένα επεισόδιο που κατηγορήθηκε διεθνώς σαν «ρεζίλι».

Πρώτο παράπλευρο όφελος, λοιπόν, όπως ήδη επισημάνθηκε, η μερική έστω αποσυμφόρηση των φυλακών. Η οποία υποτίθεται ότι αποτελεί πάγιο στόχο του υπουργείου Δικαιοσύνης. Ομοίως δεύτερο, οι σεβαστές κινηματογραφικές κρίσεις του μαθιού κυβερνήσεις με τον δικό τους τρόπο χρηματοδότησης».

Τον ίδιο ωρα, όμως, ο κ. Μπαρόζο δήλωσε ότι έχουν γίνει κάποιες συναλλαγές και είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπάρχει συμφωνία. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Γερμανία εξακολουθεί να διατυπώνει ενστάσεις.

Επιφυλακτικοί εμφανίζονται και αξιωματούχοι των Βρυξελλών, φοβούμενοι τον κίνδυνο να προκληθούν υπερβολικές προσδοκίες. Οπως σημειώνουν, αλλά θα είναι αυτό το ενδεχόμενο να μην παρασύρει την αγορά, καθώς σε περίπτωση που δεν ακουστούν οι προσδοκίες, η αποτελεσματικότητα των επενδύσεων θα μπορούσε να οδηγήσει ακόμα υψηλότερα τον απόθεμα των ελληνικών τίτλων. **Σελ. 26**

ΤΟ ΒΗΜΑ 24-02-2009

ΤΟ ΒΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΑ ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΡΥΦΑΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

άπαντα ΣΑΙΞΠΗΡ

ΣΗΜΕΡΑ ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΝΥΚΤΑ

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.: ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΨΥΧΑΡΗΣ

ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ ΒΗΜΑ ΣΤΗΝ ΤΙΜΗ ΤΟΝ €2

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ • Τιμή: € 2,00 • ΤΡΙΤΗ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009 •

© ΤΟ ΒΗΜΑ Εκδίδεται από την Δημοσιογραφική Οργανισμό Λαμπράκη Α.Ε.

ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΤΑΣ

Εκτακτοι φόροι υπό προϋποθέσεις

Μετά τις ευρωεκλογές η απόφαση

Εισηγήσεις για την επιβολή έκτακτων φόρων στα υψηλά εισοδήματα και στις επιχειρήσεις εξετάζει ο υπουργός Οικονομίας κ. **Ι. Παπαθανασίου**.

ΤΟ ΒΗΜΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • 1,3

ΕΠΙΡΡΟΕΣ

Η συζήτηση για τα ευρωομόλογα ρίχνει τα spread

Κάτω από τις 230 μονάδες υποχώρησαν τα spread των ελληνικών ομολόγων μόνο στο άκουσμα ότι η καγκελάριος **Μέρκελ** συζητεί για τα ευρωομόλογα.

ΤΟ ΒΗΜΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • 1,3

ΤΟ ΚΚΕ ΜΕΤΑ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Τι σημαίνουν οι αλλαγές στον Περισσό

Συζητήσεις προκαλούν οι ευρύτατες αλλαγές στην ηγεσία του ΚΚΕ. Πάντως εγγυήτρια της συνέχειας είναι η κυρία **Αλέκα Παπαρήγα**.

ΣΕΛΙΔΑ Α13

Η απόδραση Παλαιοκώστα επιδρά στις πολιτικές εξελίξεις

Ρυθμιστής ο Κορυδαλλός!

Βαρύ το κλίμα στο Μέγαρο Μαξίμου

Αλλάζουν τα σχέδια Καραμανλή για τις εκλογές

Αλλαγή των πολιτικών δεδομένων και ανατροπή του εκλογικού σχεδιασμού του Πρωθυπουργού προκαλεί η νέα απόδραση Παλαιοκώστα. Η κυβέρνηση απέφυγε να αναλάβει και χθες την πολιτική ευθύνη για το νέο φιάσκο του Κορυδαλλού, ενώ ο αρμόδιος υπουργός απέδωσε ευθύνες σε σωφρονιστικούς υπαλλήλους.

ΣΕΛΙΔΑ Α3

Το ελικόπτερο της Interjet που μετέφερε τους δραπέτες του Κορυδαλλού έδεμενε στο Παιωδείδη εκτεθειμένο στον ιονιο. Και έτσι δεν θα μπορεί να εκπληρώσει το διαφημιστικό της εταιρείας για «Εξωτικες αποδράσεις»

Ερωτηματικά και ανθρωποκυνηγητό

■ Σε κατάσταση πολιορκίας η χώρα ■ Τι ψάχνει η Ασπυνομία ■ Η μυστηριώδης γυναίκα και οι συνεργοί ■ Οι φυλακές στα χέρια των νονών ■ Υποψίες για χρηματισμό σωφρονιστικών υπαλλήλων ■ Τα δέκα μέτρα του κ. Δένδια

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ Α3-5

ΚΛΑΥΣΙΓΕΛΩΣ

Λέγεται ότι το χιούμορ σκοτώνει. Ασφαλώς όμως τραυματίζει ανεπανόρθωτα τη σοβαροφάνεια και την πλαστή εγκυρότητα κλονιζόμενων θεσμών και κρατικών υπηρεσιών.

Το κωμικο-περιπετειώδες στοιχείο στη δεύτερη και τόσο πετυχημένη απόδραση του Παλαιοκώστα (με μέθοδο δοκιμασμένη και πιθανώς «λαδωμένη») έκανε τους Ελληνες να καγχάσουν.

Καγχασμός που γρήγορα εξελίσσεται σε κλαυσίγελω όταν αναλογισθούν πώς θωρακίζονται στην Ελλάδα «η τάξη και η ασφάλεια» στη σημερινή περίοδο έξαρσης της εγκληματικότητας...

ΤΟ ΒΗΜΑ

Ανοίγει η ψαλίδα μεταξύ ΠαΣοΚ-ΝΔ

Στις 4,2 μονάδες η διαφορά σύμφωνα με έρευνα της GPO

ΣΕΛΙΔΑ Α11

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΠαΣοΚ και Παιδεία

Αποφασισμένο να συνεχίσει τον διάλογο για την Παιδεία στην περίπτωση που κερδίσει τις εκλογές δηλώνει το ΠαΣοΚ.

ΣΕΛΙΔΑ Α14

Εκοψαν τις προμήθειες

Τα δημόσια νοσοκομεία κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς ορθοπαιδικό υλικό, αφού οι προμηθευτές όχι μόνο έκοψαν τις παραδόσεις αλλά απασύρουν και τις παρακαταθήκες.

ΣΕΛΙΔΑ Α14

Στους ρυθμούς της σάμπας

Κορυφώνεται στο Ρίο ντε Τζανέιρο η μεγαλύτερη καρναβαλική εκδήλωση του κόσμου. Στην παρέλαση της σάμπας 5.000 σκολές χορού παρουσιάζουν μοναδικό θέαμα που προσελκύει χιλιάδες επισκέπτες.

ΣΕΛΙΔΑ Α38

«Περιπολίες πολιτών» στην Ιταλία

Αντιδράσεις προκαλεί αμφιλεγόμενο μέτρο της κυβέρνησης **Μπερλουσκόνι** για περιπολίες εθελοντών με στόχο την περιφρούρηση της δημόσιας ασφαλείας.

ΣΕΛΙΔΑ Α16

Το «Slumdog Millionaire» ο μεγάλος νικητής των Οσκαρ

Η ταινία του Ντάνι Μπόιλ με θέμα έναν φτωχό 18χρονο Ινδό που κερδίζει σε τηλεπαιχνίδι γνώσεων «σάρωσε» στην τελετή απονομής των Οσκαρ φεύγοντας με οκτώ από τα δέκα βραβεία για τα οποία είχε προταθεί. Αλλοι νικητές η Κέιτ Γουίνσλετ, ο Σον Πεν, η Πενέλοπε Κρους και ο Χιθ Λέτζερ – μετά θάνατον.

ΣΕΛΙΔΑ Α7

«Αδειάζει» το Χάρβαρντ ο Ομπάμα

Οι φοιτητές διαμαρτύρονται ότι ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ «κλέβει» από το Πανεπιστήμιο τους καλύτερους καθηγητές, που αναλαμβάνουν πόστα στην κυβέρνηση.

ΣΕΛΙΔΑ Α17

Η Εθνική στα 9,84 ευρώ

Μεγάλες απώλειες (7,17%) είχε η μετοχή της Εθνικής, η οποία έπεσε στο 9,84 ευρώ μετά την έκθεση της Citigroup για τις ζημιές που θα έχουν οι ελληνικές τράπεζες στα Βαλκάνια.

ΤΟ ΒΗΜΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • 8

«Ξέχασαν» το ΕΤΑΚ

Από την Εφορία καλούνται 14.000 επιχειρήσεις γιατί απέφυγαν να υποβάλουν δήλωση Ενιαίου Τέλους Ακινήτων.

ΤΟ ΒΗΜΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ • 3

2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄ : Τα Άρθρα των Εφημερίδων

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 05-06-2006

Ηταν 18.30 όταν ένα μικρό ελικόπτερο προσγειώθηκε στις φυλακές Κορυδαλλού, με αποτέλεσμα να δραπετεύουν ο Βασίλης Παλαιοκώστας (στην ένθετη φωτογραφία), αδελφός του υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενου από την ΕΛ.ΑΣ., Νίκου Παλαιοκώστα, και ο Αλβανός κακοποιός Αλκέτ Ριζάι.

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας, αδελφός του υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενου από την ΕΛ.ΑΣ., και ο Αλβανός κακοποιός Αλκέτ Ριζάι διέφυγαν

Γκαγκστερική απόδραση από τον Κορυ

Ρεπορτάζ: ΕΛΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΔΑΚΗ
ΕΛΕΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ
ΒΙΚΥ ΣΑΜΑΡΑ

Πέταξαν έως την περιοχή του νεκροταφείου Σχιστού, απ' όπου έφυγαν με μοτοσικλέτες

Σκηνές βγαλμένες από ταινία δράσης του Χόλιγουντ εκτυλίχθηκαν, χθες το απόγευμα, στις φυλακές Κορυδαλλού, με την κινηματογραφική απόδραση... από αέρος του **Βασίλη Παλαιοκώστα** –αδελφός του υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενου από την ΕΛ.ΑΣ., **Νίκου Παλαιοκώστα**– και του Αλβανού κακοποιού **Αλκέτ Ριζάι.** Οι δύο κρατούμενοι... πέταξαν –κυριολεκτικά– στην ελευθερία χάρη στο καλοσχεδιασμένο, διάρκειας λίγων δευτερολέπτων, σχέδιο του Ελληνα «φαντομά», Νίκου Παλαιοκώστα.

Ηταν 18.30 όταν ένα μικρό ελικόπτερο (SXHEO τύπου SA 55, της εταιρείας Air Lift) προσγειώθηκε στο προαύλιο της 5ης πτέρυγας των φυλακών.

Οι Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι επιβιβάζονται στο ελικόπτερο και διαφεύγουν σε χρόνο «dt». Το ελικόπτερο σηκώνεται και μεταφέρει –σε χρόνο 3 λεπτών– τους δύο δραπέτες, τον εγκέφαλο του σχεδίου, **Ν. Παλαιοκώστα**, και ένα συνεργό του στην περιοχή του νεκροταφείου Σχιστού, απ' όπου φεύγουν με 2 μοτοσικλέτες, τύπου «Enduro». Ο Νίκος Παλαιοκώστας προτού ανεβεί στη μηχανή φέρεται να πέταξε ένα κομπολόι στον πιλότο, λέγοντας: «Αυτό για να θυμάσαι τον Παλαιοκώστα».

Οι αστυνομικοί που έσπευσαν στις φυλακές μετά την απόδραση.

Αστυνομικοί έσπευσαν επιτόπου και συνέλαβαν τον πιλότο, Βασίλη Καρύτση. Σύμφωνα με τα όσα είπε στους αστυνομικούς ο κ. **Καρύτσης**, ο Νίκος Παλαιοκώστας και ένας ακόμη άνδρας νοίκιασαν το ελικόπτερο, έναντι 1.400 ευρώ, για μια... βολτούλα επάνω από την Αττική.

Μάλιστα πριν από μία εβδομάδα ο ίδιος ο Παλαιοκώστας με δύο γυναίκες συνεργούς είχαν νοικιάσει ελικόπτερο ώστε να... προβάρουν την επιχείρηση απελευθέρωσης. Επειτα από τηλεφωνικό ραντεβού ο πιλότος παρέλαβε τους δύο άνδρες χθες το απόγευμα από τον Αγιο Κοσμά, απ' όπου βάσει του σχεδίου πτήσης που είχε υποβληθεί στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) το ελικόπτερο απογειώθηκε στις 18.16 για τοπική πτήση με προγραμματισμένο χρόνο επιστροφής 18.58.

«Η διαδικασία κατάθεσης και ελέγχου της πτήσης έγιναν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις», υπογράμμισε σε ανακοίνωσή της η ΥΠΑ.

Λίγο μετά την απογείωση του ελικοπτέρου, ο Παλαιοκώστας και ο συνεργός του ζήτησαν από τον πιλότο να πετάξει πάνω από τις φυλακές, ωστόσο, ο τελευταίος αρνήθηκε τονίζοντας ότι είναι απαγορευμένη ζώνη.

Τότε, σύμφωνα με την κατάθεση του πιλότου, ο Παλαιοκώστας τον απείλησε με πιστόλι και χειροβομβίδα, αναγκάζοντάς τον να προσγειωθεί τελικώς στο προαύλιο. Μόλις έφθασαν στις φυλακές οι δύο συνεργοί ξήλωσαν το σύστημα επικοινωνίας του ελικοπτέρου, προκειμένου να μην μπορεί να ειδοποιήσει ο πιλότος κανέναν.

Στο μεταξύ, σύμφωνα με πληροφορίες, δεκαοκτώ ακόμη ελικόπτερα ήταν στον αέρα προκειμένου να καλύψουν και να επιβλέψουν το «Ράλι Ακρόπολις».

Σημειωτέον ότι δεδομένης της ταχύτητας της όλης επιχείρησης (η διαδικασία προσγείωσης-απογείωσης του ελικοπτέρου στο προαύλιο του Κορυδαλλού διήρκεσε επτά δευτερόλεπτα) και της σχετικά μικρής απόστασης που διένυσε το ελικόπτερο από την προκαθορισμένη τροχιά πτήσης μέχρι την απαγορευμένη ζώνη πάνω από τον Κορυδαλλό θεωρείται πρακτικά δύσκολο να διαπίστωναν άμεσα οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας την παρέκκλιση.

Με εντολή του υπουργού Δικαιοσύνης, Αναστάση Παπαληγούρα, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, **Δημήτρης Λινός**, διέταξε προκαταρκτική εξέταση, προκειμένου να αποκαλυφθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβη η απόδραση. Παράλληλα, ο κ. **Παπαληγούρας** διέταξε ΕΔΕ προκειμένου να επιβληθούν τυχόν κυρώσεις στους υπευθύνους.

«Θα επιστρέψω για να πάρω κεφάλια», φέρεται να δήλωσε ο υπουργός όταν πληροφορήθηκε το πρωτοφανές περιστατικό από το Λουξεμβούργο όπου βρισκόταν. Στο μεταξύ, απαντώντας σε όσους επέκριναν την αντίδραση των φρουρών των φυλακών ο πρόεδρος των Εξωτερικών Φρουρών Καταστημάτων Κράτησης, **Γ. Κωστίκας**, είπε:

«Σύμφωνα με το άρθρο 50 ρίχνουμε βολές μόνον όταν κάποιος στρέφεται εναντίον προσώπων ή πραγμάτων και ετοιμάζεται να αποδράσει. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το σύννεφο από το χώμα που σήκωσε το ελικόπτερο δημιούργησε πρόβλημα στην ορατότητα και αν κάποιος συνάδελφος έριχνε θα απειλούσε τη ζωή των άλλων κρατουμένων και των φρουρών. Εάν έριχνε, μάλιστα, στο ντεπόζιτο του ελικοπτέρου θα προκαλείτο έκρηξη και τώρα θα θρηνούσε πολλά θύματα».

Δραπέτες που έμειναν στην ιστορία

Απόδραση... από αέρος είναι κάτι πρωτοφανές για τον Κορυδαλλό, ωστόσο το μεγαλύτερο σωφρονιστικό ίδρυμα της χώρας έχει αποδειχθεί ουκ ολίγες φορές... διάτρητο.

Το... σίριαλ των αποδράσεων από τις φυλακές Κορυδαλλού ξεκίνησε κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, όταν οι δύο Γερμανοί, γνωστοί ως «δολοφόνοι των ταξιτζήδων», απέδρασαν με μυθιστορηματικό τρόπο.

Πολύ... απλά έφυγε από τον Κορυδαλλό ο **Θεόδωρος Βερνάρδος**, ο «ληστής με τις γλαδιόλες» της δεκαετίας του 1970.

Κατά τη διάρκεια ενός ποδοσφαιρικού αγώνα στο προαύλιο της φυλακής, μπροστά στα μάτια των οπλισμένων φρουρών και υπό τα... χειροκροτήματα περίπου εκατό συγκρατούμενων του, ο «ληστής με τις γλαδιόλες» απλά... πήδηξε πάνω από τη μάντρα και έφυγε με άνεση. Το γεγονός αυτό στάθηκε αφορμή να χτιστεί υψηλότερος περίβολος.

Ο Κορυδαλλός κατέχει και ένα... ρεκόρ: Στις 5 Δεκεμβρίου 1990, ογδόντα ένας κρατούμενοι κατάφεραν να διαφύγουν από τον Κορυδαλλό, πραγματοποιώντας, έτσι, τη μεγαλύτερη ομαδική απόδραση στην Ευρώπη.

Συνήθως πάντως επιτυχημένες είναι οι... μοναχικές και όχι οι ομαδικές αποδράσεις, ενώ η πλειονότητα των αποδράσεων γίνεται κατά τη μεταγωγή των κρατουμένων ή κατά τη μεταφορά τους σε κάποιο νοσοκομείο.

Η πιο δραματική και αιματηρή απόδραση είναι εκείνη κρατούμενου των φυλακών Κορυδαλλού, ο οποίος είχε μεταφερθεί στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Αθηνών, από όπου και διέφυγε, πυροβολώντας εν ψυχρώ τους τρεις φρουρούς που τον συνόδευαν.

Εντυπωσιακή, αναμφίβολα, ήταν και η περίπτωση του Αμερικανού ισοβίτη **Πίτερ Σέντομ**, ο οποίος διέφυγε το 2002 σαν... κύριος, με τη βοήθεια της ψυχολόγου των φυλακών, **Όλγας Ατζαμόγλου**. Η σαρανταπεντάχρονη ψυχολόγος τον προμήθευσε με κοστούμι, ψεύτικα γένια και μυωπικά γυαλιά, με τα οποία μεταμφιέστηκε γιατρός. Ανενόχλητοι ο δραπέτης και η συνεργός του βγήκαν μαζί από τις φυλακές χωρίς να τους γίνει έλεγχος, δείχνοντας απλά από απόσταση μία υποτιθέμενη ταυτότητα στο φύλακα. Ο Πίτερ Σέντομ είχε εμπλακεί στις δραστηριότητες της οικογένειας Γρηγοράκου, που σχεδόν ξεκληρίστηκε από τον «εμφύλιο πόλεμο» μεταξύ των μελών της συμμορίας εκβιαστών που δρούσε στα νότια προάστια.

Ο Θεόδωρος Βερνάρδος (δεξιά), ο «ληστής με τις γλαδιόλες» της δεκαετίας του 1970. Κατά τη διάρκεια ενός ποδοσφαιρικού αγώνα στο προαύλιο της φυλακής, ο «ληστής με τις γλαδιόλες» απλά... πήδηξε από τη μάντρα και έφυγε με άνεση. Επάνω, στην ένθετη φωτογραφία, ο Πίτερ Σέντομ, που διέφυγε το 2002 σαν... κύριος, με τη βοήθεια της ψυχολόγου των φυλακών.

με ελικόπτερο που προσγειώθηκε στο προαύλιο της 5ης πτέρυγας των φυλακών

δαλλό με σκηνοθέτη τον Παλαιοκώστα

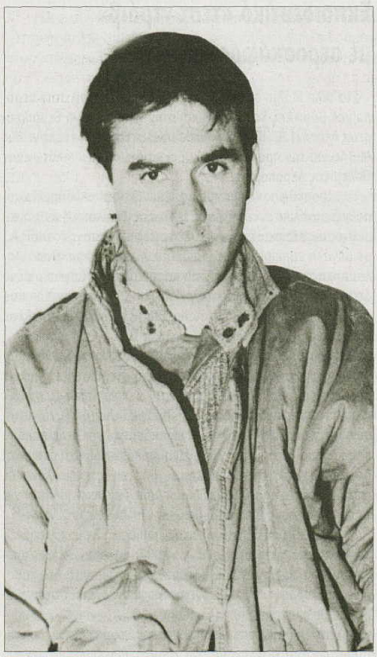

Ο Νίκος Παλαιοκώστας, που παραμένει ασύλληπτος επί δεκαέξι χρόνια.

Ποιος είναι ο άνθρωπος που διαφεύγει εδώ και 16 χρόνια

Τον τίτλο του πλέον καταζητούμενου κακοποιού, που ωστόσο καταφέρνει διαρκώς να ξεφεύγει από τις ενέδρες της αστυνομίας, διεκδικεί ο **Νίκος Παλαιοκώστας.**

Το εγκληματικό δίδυμο, που αποτελείται από το διαβόητο «φαντομά» και τον αδελφό του Βασίλη, κατηγορείται για διάπραξη ωορείας ληστειών, κλοπών, διαρρήξεων και απαγωγών, μεταξύ των οποίων η απαγωγή του επιχειρηματία **Αλέξανδρου Χαΐτογλου** το 1995. Είχαν επικηρυχθεί από την Ελληνική Αστυνομία με το ποσό των 250 εκατομμυρίων δραχμών και καταζητούνταν επίσης από το FBI.

Ο Νίκος Παλαιοκώστας συνελήφθη πρώτη φορά το 1988. Κατάφερε να αποδράσει με τη βοήθεια του μικρότερου αδελφού του ένα χρόνο αργότερα. Συνελήφθη και απέδρασε ξανά το 1990. Ο **Βασίλης Παλαιοκώστας** από τον Απρίλιο του 1990 άρχισε να απασχολεί την αστυνομία με κλοπές και ένα χρόνο αργότερα απέδρασε από τις φυλακές Χαλκίδας.

Ο Βασίλης συνελήφθη ξανά το Δεκέμβριο του 1999 τυχαία, σε επαρχιακό δρόμο της Λιβαδειάς, ύστερα από τροχαίο ατύχημα.

Ο Νίκος εξακολουθούσε να διαφεύγει της σύλληψης και οι προσπάθειες της αστυνομίας να τον συλλάβει το 2002 στη Λαμία, το 2003 στα Τρίκαλα και το 2004 στην Καρδίτσα απέτυχαν, καθώς ο κακοποιός γνώριζε τις περιοχές αυτές –και ειδικά την ύπαιθρο της Θεσσαλίας από όπου κατάγεται– πάρα πολύ καλά.

Ο «φαντομάς» όχι μόνον παραμένει ασύλληπτος επί δεκαέξι χρόνια, αλλά προσπάθησε πολλές φορές να βοηθήσει το μικρότερο αδελφό του να αποδράσει.

Χαρακτηριστικό είναι ότι ο Βασίλης μεταφέρθηκε στον Κορυδαλλό από τις φυλακές των Πατρών, καθώς υπήρχαν πληροφορίες ότι ο μεγάλος αδελφός του σχεδιάζει επιχείρηση απελευθέρωσης, ενώ, σύμφωνα με κάποιες πληροφορίες, πριν από δύο μήνες δακτυλικά αποτυπώματα του Νίκου Παλαιοκώστα είχαν βρεθεί σε Ι.Χ. στα Κάτω Πατήσια.

Ο Αλβανός δραπέτης Αλκέτ Ριζάι.

Δολοφόνος για τα μάτια μιας Ρωσίδας

Για τα μάτια μιας ωραίας Ρωσίδας ο Αλβανός Αλκέτ Ριζάι είχε απαγάγει, βασανίσει και δολοφονήσει το 2003, μαζί με τη συμμορία του, το νεαρό πλεκτρολόγο Αθανάσιο Κοροπιώτη.

Επί ενάμιση μήνα ο επικίνδυνος κακοποιός διέφευγε τη σύλληψη, ωστόσο τελικά είχε εντοπιστεί στο διαμέρισμα συμπατριώτη του στη Ν. Φιλαδέλφεια, το οποίο είχε μετατραπεί σε οπλοστάσιο.

Ο Αλκέτ Ριζάι φέρεται, επίσης, να συνδέεται με την απόδραση του Πίτερ Σέντομ από τις φυλακές Κορυδαλλού, καθώς στο κλεμμένο αυτοκίνητο με το οποίο είχε διαφύγει βρέθηκαν αποτυπώματα του Ριζάι.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 05-06-2006

ΠΡΩΤΟΦΑΝΕΣ ΦΙΑΣΚΟ

Περίμεναν απόδραση με ελικό

Η Αστυνομία είχε απαγορεύσει τις πτήσεις πάνω από τις φυλακές Κορυδαλλού εδώ και τρεις μήνες / Στον

ΣΕ ΧΩΡΑΦΙ δίπλα στο νεκροταφείο Σχιστού προσγειώθηκε το ελικόπτερο με το οποίο απέδρασαν οι δύο καταζητούμενοι από τις φυλακές Κορυδαλλού.

Του ΘΑΝΑΣΗ ΑΡΓΥΡΑΚΗ

Μείζονα ερωτηματικά για τα μέτρα ασφαλείας που υπήρχαν χθες στις μεγαλύτερες φυλακές της χώρας γενικά το πρωτοφανές φιάσκο, με αποτέλεσμα την απόδραση του πασίγνωστου κακοποιού Παλαιοκώστα και ενός ακόμη κρατουμένου από τις φυλακές του Κορυδαλλού. Το πιο εντυπωσιακό είναι ότι, ενώ μόλις προ τριών μηνών η Αστυνομία απαγόρευε ακόμα και τις πτήσεις των δικών της ελικοπτέρων γύρω από τις φυλακές Κορυδαλλού, μόνον και μόνον επειδή υπήρχε φόβος για μια πιθανή απόπειρα απόδρασης με ιπτάμενο μέσο, χθες η φρουρά των φυλακών πιάστηκε στον ύπνο.

Να σημειωθεί πως ούτως ή άλλως, με πάγια οδηγία της ΝΟΤΑΜ που ισχύει εδώ και πολλά χρόνια, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) έχει απαγορεύσει όλες τις πτήσεις σε ακτίνα σχεδόν τριών χιλιομέτρων γύρω από τις φυλακές του Κορυδαλλού. Αντίστοιχες απαγορεύσεις στην Αττική ισχύουν και για τις φυλακές του Αυλώνα, αλλά και για άλλα σημεία, όπως η περιοχή της Ακροπόλεως κ.ο.κ. Το πιο σημαντικό είναι όμως ότι προ τριμήνου, αρμόδιοι υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι της Αστυνομίας, σε συσκέψεις που έκαναν με τα πληρώματα των ελικοπτέρων της, είχαν καταστήσει σαφές στα τελευταία ότι δεν πρέπει να πετούν κοντά στις φυλακές ιπτάμενα μέσα της ΕΛ.ΑΣ. Κι αυτό, για να μη σημαίνει «ψευδής» συναγερμός στις φυλακές.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Γεγονός που δείχνει ότι η διοίκηση των φυλακών φοβόταν το ενδεχόμενο μιας απόδρασης από τον Κορυδαλλό με τη βοήθεια ελικοπτέρου και γι' αυτό είχε επιστήσει την προσοχή της και στην ΕΛ.ΑΣ., τα ελικόπτερα της οποίας είχαν πετάξει αρκετές φορές στην ευρύτερη περιοχή.

Η Αστυνομία, από την πλευρά της, ενημέρωσε τα πληρώματά της και έλαβε τα απαραίτητα μέτρα, ώστε οι πτήσεις της να μην προκαλούν σύγχυση στη φρουρά των φυλακών.

Ωστόσο, το απαράδεκτο είναι ότι χθες συνέβη αυτό ακριβώς που περίμεναν οι αρχές. Να σημειωθεί μάλιστα ότι τις Κυριακές τα απογεύματα τα ελικόπτερα της ΕΛ.ΑΣ. δεν πετούν παρά μόνον εάν υπάρχουν ποδοσφαιρικοί αγώνες. Το χθεσινό περιστατικό, λοιπόν, προκαλεί εντονότατες υποψίες για το επίπεδο επαγρύπνησης που υπήρχε στις φυλακές. Ως γνωστόν, επανειλημμένως έχει καταγγελθεί ότι ιδιαίτερα τις Κυριακές αστονούν τα μέτρα ασφαλείας στις φυλακές, ενώ αρκετές αποδράσεις, επεισόδια, ακόμα και μικρο-εξεγέρσεις, προκειμένου να διευκολυνθούν αποδράσεις, έχουν οργανωθεί τις Κυριακές.

Τα ερωτηματικά πολλαπλασιάζονται, δεδομένου ότι σε περίπτωση που πλησιάσει πολύ κάποιο ελικόπτερο στις φυλακές, σημαίνει συναγερμός και άμεσα τίθεται σε εφαρμογή σχέδιο αντιμετώπισης ενδεχόμενης απόπειρας απόδρασης. Αυτό, μεταξύ άλλων, προβλέπει το κλείσιμο των κρατουμένων στις πέρυγες κράτησής τους. Αλλωστε, για να μη σημαίνουν τέτοιου είδους συναγερμοί, είπαν στα πληρώματα των αστυνομικών ελικοπτέρων να μην πετούν στην περιοχή. Τι συνέβη όμως, χθες; Εγιναν όλα τόσο ξαφνικά, ώστε δεν πρόλαβε να σημάνει συναγερμός ή, ως όλα δείχνουν, τα μέτρα ασφαλείας ήταν ελλιπή;

ΕΙΧΑΝ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΜΕΤΡΑ

Πιλότοι της ΕΛ.ΑΣ., πάντως, εδώ και καιρό είχαν προτείνει να ληφθούν μέτρα στον Κορυδαλλό. Από τα πιο απλά, όπως ήταν η τοποθέτηση ενός καλωδίου στο προαύλιό του, ώστε να είναι αδύνατη η προσγείωση ελικοπτέρου, έως κάποια πιο σύνθετα, όπως να μπουν ειδικά δίχτυα – πλέγματα εκεί. Τίποτε από αυτά όμως δεν έγινε.

Οπως και να 'χει, μερίδιο ευθύνης για το χθεσινό φιάσκο έχει και η ΥΠΑ, η οποία παρακολουθεί και εποπτεύει κάθε ιπτάμενο μέσο που υπερίπταται του εναέριου χώρου της Αθήνας και γενικότερα της Αττικής. Η Υπηρεσία, μάλιστα, εφόσον διαπιστώσει ότι το ελικόπτερο ή το αεροσκάφος ακολουθεί διαφορετική πορεία από αυτήν που έχει δηλώσει στο σχέδιο πτήσης (η πορεία του κάθε μέσου φαίνεται στο ραντάρ που «σαρώνει» την Αθήνα) καλεί τον πιλότο του να διορθώσει την πορεία του. Σύμφωνα με την ΥΠΑ, το ελικόπτερο είχε υποβάλει σχέδιο πτήσης από το Ελληνικό πάνω από την Αθήνα και επιστροφή στο Ελληνικό. Το ερώτημα είναι όμως γιατί ενώ οι ελεγκτές που βρίσκονταν πάνω από το ραντάρ και έβλεπαν το ελικόπτερο να κατευθύνεται προς την «απαγορευμένη περιοχή» των φυλακών δεν σήμαναν συναγερμό; Δεν αντιλήφθηκαν τι συνέβαινε ή τους παραπλάνησε ο πιλότος;

Ανεξαρτήτως αυτού, για μια ακόμη φορά αποδεικνύεται ότι υπάρχουν μεγάλες τρύπες ασφαλείας. Να σημειωθεί πως στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων το σχέδιο αποτροπής τρομοκρατικής ενέργειας, Renegade, προέβλεπε ότι τα ιπτάμενα μέσα που πετούσαν στον ελληνικό εναέριο χώρο και έβγαιναν από την πορεία τους θα αντιμετωπίζονταν – ανάλογα με την περίπτωση – από ελικόπτερα ή μαχητικά αεροσκάφη. Τα σχέδια αυτά μετά τους Αγώνες απόνισαν, με αποτέλεσμα τη χθεσινή γκάφα.

Το προφίλ και η δράση των αδελφών Παλαιοκώστα

«Αγρίμι του Κόζιακα», «Ληστής των ορέων», «Φαντομάς»: τρεις από τους πλέον διαδεδομένους χαρακτηρισμούς που χρησιμοποιούν για τον 47χρονο Νίκο Παλαιοκώστα οι αστυνομικοί. Επί μια δεκαπενταετία ο υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενος στην Ελλάδα καταφέρνει να διαφεύγει από τους διώκτες του, παρά τα απανωτά τετ-α-τετ τους στην Καρδίτσα, στη Λαμία και σε άλλες περιοχές. Ορισμένοι λένε ότι αυτό οφείλεται όχι μόνο στις ικανότητές του αλλά και στο ότι μοιράζει ένα μέρος των χρημάτων που αποσπά από τις ληστείες στους κατοίκους των περιοχών στις οποίες κινείται, εξαγοράζοντας τη σιωπή τους.

Μαζί με το μικρότερο αδελφό του, Βασίλη, τον οποίο βοήθησε χθες να αποδράσει με θεαματικό τρόπο από τις φυλακές Κορυδαλλού, αποτελούσαν επί χρόνια ακόμη ένα δίδυμο, με πληθώρα ληστειών στο ενεργητικό τους - όχι όμως φόνους. Τα δύο αδέλφια έγιναν γνωστά στο Πανελλήνιο το Δεκέμβριο του 1995, όταν μαζί με ακόμα έναν κακοποιό απήγαγαν το βιομήχανο Αλέξανδρο Χαΐτογλου την ώρα που πήγαινε στο εργοστάσιό του στο 2ο χιλιόμετρο της οδού Ορεστιάδας-Θεσσαλονίκης. Η οικογένεια του βιομηχάνου κατέβαλε περίπου τα μισά από τα 3 εκατομμύρια μάρκα που είχαν ζητήσει οι απαγωγείς και τελικά ο Χαΐτογλου αφέθηκε ελεύθερος ύστερα από τέσσερις ημέρες. Η «καριέρα» των αδελφών Παλαιοκώστα όμως είχε ξεκινήσει πολλά χρόνια νωρίτερα. Οι πρώτες κλοπές και διαρρήξεις για τις οποίες κατηγορήθηκαν χρονολογούνται από το 1987. Τον επόμενο χρόνο σκηματίστηκε σε βάρος τους δικογραφία για 27 κλοπές και διαρρήξεις στην Καλαμπάκα, στα Τρίκαλα, στη Θεσσαλονίκη, στην Αμαλιάδα και στην Καλαμάτα. Οι αστυνομικοί έφτασαν στα ίχνη τους και τους συνέλαβαν μόλις ένα χρόνο αργότερα. Ωστόσο και οι δύο κατάφεραν να αποδράσουν: ο μεγαλύτερος στις 15/12/1990 από τον Κορυδαλλό και ο μικρότερος στις 15/8/1991 από τη Χαλκίδα. Ο Βασίλης συνέχισε τη δράση του μαζί με τον αδελφό του, σπέρνοντας το φόβο και τον τρόμο στο θεσσαλικό κάμπο και διαπράττοντας απανωτές ληστείες. Η πλέον εντυπωσιακή ήταν αυτή στην Εθνική Τράπεζα Καλαμπάκας, απ' όπου απέσπασαν 125.000.000 δραχμές. Τελικά, την κοινή πορεία του εγκληματικού διδύμου ανέκοψε η τυχαία σύλληψη του Βασίλη το 1999, όταν έπεσε θύμα τροχαίου ατυχήματος στη Λιβαδειά και έτσι κατέληξε στα χέρια των αστυνομικών. Εκτοτε και μέχρι χθες παρέμενε στη φυλακή. Οσο ο «Βενιαμίν» της οικογένειας ήταν έγκλειστος στον Κορυδαλλό, ο Νίκος Παλαιοκώστας συνέχιζε απτόητος τη δράση του, αποσπώντας σημαντικά ποσά από ληστείες και καταφέρνοντας επανειλημμένα να ξεγλιστρήσει από τους διώκτες του. Η μέχρι σήμερα δράση του του έχει επιφέρει ερήμην καταδίκες σε τουλάχιστον 70 χρόνια κάθειρξη. Μία από τις πιο εντυπωσιακές ενέργειες του Παλαιοκώστα ήταν η ληστεία στην Εθνική Τράπεζα Βέροιας τον Οκτώβριο του 2005. Οπως αποκάλυψε ο «Ε.Τ.», ο πολυμήχανος κακοποιός είχε τότε διαφύγει ανενόχλητος με... ποδήλατο!

Μ. ΡΟΖΑΚΟΣ

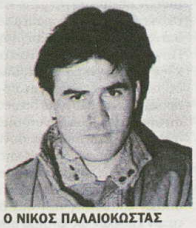

Ο ΝΙΚΟΣ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ

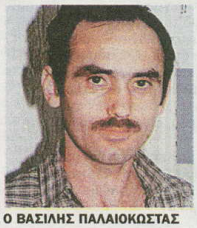

Ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ

Ο ΑΛΚΕΤ ΡΙΖΑΪ

ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006 ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 11

ΕΛΛΑΔΑ

πτερο αλλά δεν την απέτρεψαν

«ύπνο» πιάστηκε η φρουρά / Ερωτηματικό παραμένει γιατί δεν σήμανε συναγερμό η ΥΠΑ

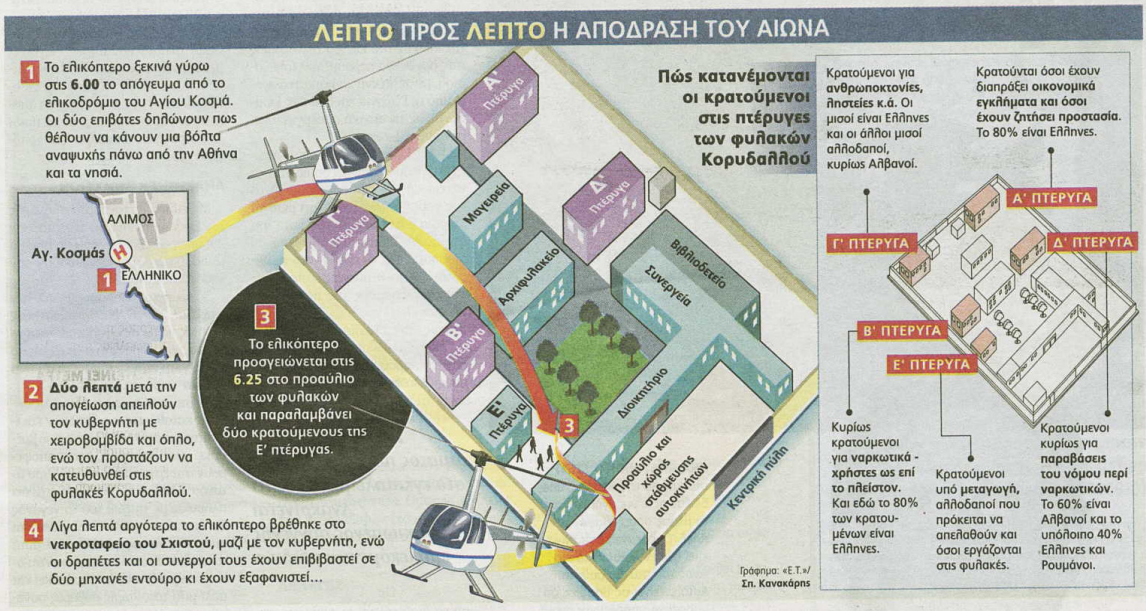

Λεπτό προς λεπτό η κινηματογραφική απόδραση

Και ο πιο ευφάνταστος σκηνοθέτης του Χόλιγουντ θα ζήλευε το σενάριο και τη σκηνοθεσία της κινηματογραφικής απόδρασης, με πρωταγωνιστή το φαντομά-καταζητούμενο Παλαιοκώστα, που στήθηκε χθες στις φυλακές Κορυδαλλού κι έκανε... σουρωτήρι τα μέτρα ασφαλείας του μεγαλύτερου σωφρονιστικού καταστήματος της χώρας.

Ενα ελικόπτερο κατέβηκε ανενόχλητο στον προαύλιο χώρο των φυλακών, παρέλαβε δύο κρατουμένους της Ε' Πτέρυγας και αναχώρησε λες και μετέφερε... επιβάτες πτήσης VIP, ενώ λίγα λεπτά αργότερα προσγειώθηκε στο νεκροταφείο του Σχιστού, όπου και εξαφανίστηκαν οι δραπέτες...

Την ίδια στιγμή οι αστυνομικοί και οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι των φυλακών, που -όπως φαίνεται τουλάχιστον από τα γεγονότα- πιάστηκαν στην κυριολεξία στον κυριακάτικο... ύπνο, προσπαθούσαν να καταλάβουν τι ακριβώς συνέβη και μετά ξεκίνησαν έρευνες για τον εντοπισμό των δραστών, που παραμένουν άφαντοι... Η πρωτοφανής για τα ελληνικά χρονικά, κινηματογραφική απόδραση... από αέρος πραγματοποιήθηκε στις 6.25 το απόγευμα στις φυλακές Κορυδαλλού.

ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΗ

Σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες, το μικρό ιδιωτικό ελικόπτερο προσγειώθηκε στο προαύλιο του σωφρονιστικού καταστήματος και παρέλαβε δύο κρατουμένους από την 5η πτέρυγα των φυλακών. Πρόκειται για τον 40χρονο Βασίλειο Παλαιοκώστα, αδελφό του υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενου κακοποιού στην Ελλάδα, και τον ιδιαίτερα επικίνδυνο 32χρονο κακοποιό Αλκέτ Ριζάι από την Αλβανία.

Η θεαματική αλλά και καλοστημένη απόδραση φαίνεται πως οργανώθηκε από το διαβόητο κακοποιό Νίκο Παλαιοκώστα.

Ο υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενος κακοποιός στην Ελλάδα μαζί με ένα συνεργό του νοίκιασαν το ελικόπτερο ιδιωτικής εταιρίας χρησιμοποιώντας ψεύτικα ονόματα, προκειμένου να κάνουν δήθεν μια... βόλτα πάνω από την Αθήνα και τα κοντινά νησιά, πληρώνοντας μάλιστα προκαταβολικά 1.400 ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο ίδιος άνδρας με δύο γυναίκες είχαν ξανακάνει την προηγούμενη εβδομάδα βόλτα με ελικόπτερο πάνω από την Αθήνα, προφανώς θέλοντας να μην κινήσουν υποψίες, αλλά και να δοκιμάσουν το σχέδιό τους. Χθες γύρω στις έξι το απόγευμα μαζί με το συνεργό του επιβιβάστηκε στο ελικόπτερο και απογειώθηκαν από την περιοχή του Αγίου Κοσμά. Δεν πρόλαβαν να βρεθούν στον αέρα και αποκαλύφθηκαν οι πραγματικές προθέσεις τους. Εν πτήσει έπιασαν... όμηρο τον πιλότο του ελικοπτέρου, απειλώντας τον με όπλο, χειροβομβίδες και εκρηκτικά.

Γύρω στις 6.25 το απόγευμα το ελικόπτερο προσγειώθηκε ανενόχλητο στο προαύλιο κοντά στην ε' πτέρυγα των φυλακών Κορυδαλλού, απ' όπου παρέλαβε τον αδερφό του «φαντομά» Νίκου Παλαιοκώστα, Βασίλη, ο οποίος είχε συλληφθεί έπειτα από τροχαίο, και τον ισοβίτη Αλβανό Αλκέτ Ριζάι, που θεωρείται ιδιαίτερα επικίνδυνος κακοποιός, καθώς έχει καταδικαστεί για την άγρια δολοφονία του πλεκτρολόγου Θανάση Κορωπιώτη, που έγινε το 2003 για τα μάτια μιας... Ρωσίδας.

ΑΙΦΝΙΔΙΑΣΜΟΣ

Οι φύλακες αιφνιδιάστηκαν και δεν μπόρεσαν να εμποδίσουν την απόδραση. Κατά πληροφορίες, τη σύγχυσή τους επέτεινε το γεγονός ότι το ελικόπτερο ήταν λευκού χρώματος με μπλε λωρίδες και έμοιαζε έτσι με αστυνομικό. Πάντως, σύμφωνα με κάποιες άλλες πληροφορίες, ένας από τους αστυνομικούς της εξωτερικής φρουράς επιχείρησε να πυροβολήσει αλλά έπαθε εμπλοκή το υπηρεσιακό του όπλο...

Λίγα λεπτά αργότερα το μικρό ελικόπτερο προσγειώθηκε στο νεκροταφείο του Σχιστού, απ' όπου οι τέσσερις άνδρες διέφυγαν με δύο μοτοσικλέτες τύπου εντούρο προς άγνωστη κατεύθυνση.

Οι αστυνομικοί που έσπευσαν στην περιοχή έπιασαν τον πιλότο, ο οποίος ισχυρίστηκε ότι εκβιάστηκε για να βοηθήσει στην απόδραση.

Για να καθυστερήσει μάλιστα τους αστυνομικούς, ο Νίκος Παλαιοκώστας είχε αφήσει μέσα στο ελικόπτερο και μια χειροβομβίδα. Γύρω στις 8.30 το βράδυ βρέθηκαν στην περιοχή του Σκαραμαγκά, κοντά στο ξενοδοχείο «Αλφα», οι δύο μαύρες μοτοσικλέτες που χρησιμοποίησαν οι δράστες και είχαν κλαπεί από τις περιοχές Αργυρούπολης και Καλλιθέας.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Αν. Παπαληγούρας, ο οποίος επέστρεψε εσπευσμένα από τις Βρυξέλλες, διέταξε προκαταρκτική εξέταση και ΕΔΕ. Ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Δημήτρης Λινός διέταξε τον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιά κ. Ευάγ. Φλωράτο να διενεργηθεί κατεπείγουσα προκαταρκτική εξέταση, η οποία ανετέθη στην εισαγγελέα Πειραιά κ. Φωτεινή Μασούρα.

Ν. ΚΟΥΦΑΚΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 05-06-2006

Σινέ Κορυδαλλός - Σήμερον έγχρωμον

Η μεγάλη απόδραση

Πρωταγωνιστούν οι Αφοί Παλαιοκώστα • Κομπάρσος το κράτος • Θεατής η κυβέρνηση

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΡΝΕΛΛΟΥ

Στην Αθήνα του 2006, χθες το απόγευμα, η πραγματικότητα ξεπέρασε τον κινηματογράφο. Η 7η τέχνη αποδείχτηκε φτωχή απέναντι στην γκανγκστερική σοφία των αδελφών Παλαιοκώστα, που γράφουν ιστορία εδώ και 20 χρόνια στα ελληνικά εγκληματολογικά χρονικά.

Και την κορύφωσαν χθες, κάνοντας ένα δομημένο κράτος να φαντάζει... τίποτα.

Οταν στις 18.26 χθες το απόγευμα ο Κορυδαλλός ενημέρωσε την Αστυνομία ότι πολιτικό ελικόπτερο, μέσα σε σύννεφο σκόνης, απογείωσε προς την ελευθερία άγνωστο αριθμό κρατουμένων από το προαύλιο, επιτελικοί αξιωματικοί ψέλλιζαν... Παπακώστας.

Λίγα λεπτά αργότερα επιβεβαιωνόταν πλήρως από την καταμέτρηση ότι το πλέον μυθιστορηματικό σενάριο, που ξεπερνά και τα κινηματογραφικά, ήταν γεγονός.

Ολα είχαν τελειώσει σε 28 λεπτά και ο πιλότος του ελικοπτέρου έδινε αναφορά στην Αστυνομία από την περιοχή του Σχιστού. Ο 40χρονος Βασ. Παπακώστας και ο 35χρονος Αλβανός Αλκέτ Ριζάι είχαν εξαφανιστεί μαζί με τους δύο συνεργούς τους, που έκαναν την αεροπειρατεία στο ελικόπτερο πασίγνωστης εφοπλιστικής οικογένειας από την παραλία του Αγίου Κοσμά. Με καταδρομικές διαδικασίες ανάγκασαν τον πιλότο να προσγειωθεί στο προαύλιο του Κορυδαλλού, για να υλοποιηθεί το κεφαλαιώδες μέρος του σχεδίου απόδρασης.

Την ίδια ώρα, η πρωτεύουσα ήταν βυθισμένη στη θερινή απογευματινή νιρβάνα.

Οι παραλίες άδειαζαν, το Ράλι Ακρόπολις μόλις τελείωνε, πολλά ελικόπτερα σχετικά με τον αγώνα προσγειώνονταν και ένα άλλο με πειρατεία έφερνε κοντά και πάλι τους μυθιστορηματικούς αδελφούς Παλαιοκώστα!

Ο υπουργός Δικαιοσύνης βρισκόταν σε παράταση υπηρεσιακού ταξιδιού στο Λουξεμβούργο και ο υπουργός Δημόσιας Τάξης, δύο ώρες νωρίτερα, είχε απογειωθεί για υπηρεσιακό ταξίδι στο Βουκουρέστι.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες από την Αστυνομία και το υπουργείο Δημόσιας Τάξης, που θέλει να βγει έξω από το πεδίο των πολιτικών ευθυνών για την απόδραση, τα γεγονότα εξελίχθηκαν ως εξής.

Στις 18.14 χθες, δύο νεαροί περίπου 30 χρόνων επιβιβάστηκαν στο ελικόπτερο SAHEO τις εταιρείας (Air lift) με πιλότο τον Βασ. Καρύτση για μία βόλτα στην Αττική και τον Σαρωνικό.

Είχαν κάνει πρόβα με το ελικόπτερο μία εβδομάδα πριν!

Πριν από μία εβδομάδα, ο ένας από τους δύο νεαρούς είχε νοικιάσει το ελικόπτερο (προφανώς με ψευδή και τότε στοιχεία) της ίδιας εταιρείας για βόλτα στην Αττική. Τότε συνοδευόταν από δύο αθθέριες υπάρξεις. Προφανώς επρόκειτο για δοκιμή του σχεδίου απόδρασης, όπου υπολογίστηκαν οι χρόνοι και αντλήθηκαν πληροφορίες για τις συνθήκες πτήσεις. Προχθές ο νεαρός κύριος έκλεισε ξανά το αεροταξί για να επαναλάβει τη βόλτα στην Αττική. Το ραντεβού κλείστηκε στην παραλία του Αγίου Κοσμά. Εκεί εμφανίστηκε ο ίδιος με άλλον έναν νεαρό. Ο πιλότος χθες ήταν άλλος απ' αυτόν που έκανε την πτήση πριν από μία εβδομάδα.

Στον χειριστή καταβλήθηκε το μίσθωμα των 1.400 € και έγινε η απογείωση στις 18.14.

Πάνω από την περιοχή του Ρέντη, όπως ανέφερε ο πιλότος, οι δύο νεαροί έβγαλαν πιστόλι και χειροβομβίδα, του πέταξαν τα ακουστικά και τον υποχρέωσαν να προσγειωθεί στις φυλακές, σε εσωτερική αλάνα που του υπέδειξαν.

Στις 18.26 είχαν παραληφθεί οι κρατούμενοι, με βάση το τηλεφώνημα που έγινε στην Αστυνομία.

Στις 18.39, αναφορές έλεγαν ότι το ελικόπτερο χαμηλώνει στην περιοχή του Σχιστού. Τρία λεπτά αργότερα τηλεφώνησε στην Αστυνομία ο ίδιος ο πιλότος. Οι δύο κρατούμενοι με τους συνεργούς τους εξαφανίστηκαν με μοτοσικλέτες που ήταν σταθμευμένες στο σημείο προσγείωσης.

Μία ώρα αργότερα οι δύο μοτοσικλέτες βρέθηκαν εγκαταλειμμένες στην περιοχή του Σκαραμαγκά. Στην Ασφάλεια εξετάζονταν μέχρι το βράδυ ο πιλότος και αρκετά άλλα στελέχη της εταιρείας, καθώς και υπάλληλοι (σωφρονιστικοί και αστυνομικοί) του Κορυδαλλού.

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΡΑΗ

Είναι βέβαιο ότι ο πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής θα προτιμούσε να είναι μια ταινία του Τζέιμς Μποντ τα όσα εκτυλίχθηκαν στον Κορυδαλλό. Η έστω ένας εφιάλτης από τον οποίο θα ξυπνήσει. Να όμως που η πραγματικότητα ξεπερνάει τη φαντασία. Και εκεί που ήταν έτοιμος να μετρήσει το πρώτο μετά από καιρό ήρεμο Σαββατοκύριακο στη Ραφήνα με τα δίδυμά του, άρχισε τα τηλέφωνα με τον Ρουσόπουλο και τον Αγγέλου, που έσπευσαν στο Μαξίμου. Η κυβέρνηση που διοργάνωσε τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 πιάστηκε στον καλοκαιρινό ύπνο και:

1 Για μια φορά ακόμη έδωσε την εικόνα ότι βρίσκεται σε διακοπές. Ο κατ' εξοχήν αρμόδιος (αφού στη δική του δικαιοδοσία ανήκουν οι φυλακές) υπουργός Δικαιοσύνης Αναστάσης Παπαληγούρας πήγε στο Λουξεμβούργο για το Συμβούλιο Υπουργών (1-2/6), αλλά πέρασε εκεί ένα μακρύ Σαββατοκύριακο. Η είδηση της απόδρασης τον αιφνιδίασε και άρχισε να ψάχνει για πτήση μέσω Βρυξελλών, διότι δεν υπάρχει απευθείας από το Λουξεμβούργο. Φανταστείτε τι γκαζί πάτησε ο οδηγός του για να καλύψει μια απόσταση δυο-τριών ωρών που είναι η απόσταση ανάμεσα στις δύο πρωτεύουσες! Για να κερδίσει χρόνο, έστειλε το μήνυμα ότι έρχεται για να «φάει κεφάλια». Που σημαίνει ότι πάλι φταίνε όλοι οι άλλοι εκτός από τον ίδιο.

Ο ένας υπουργός τα ρίχνει στον άλλον

Ο Βύρων Πολύδωρας μόλις είχε πετάξει για Βουκουρέστι για μια Παρευξείνια Σύνοδο. Δεν έγινε γνωστό μέχρι το βράδυ αν αισθάνθηκε την ανάγκη να επιστρέψει για να «φάει τα κεφάλια» στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης, που έγραψαν εις τα παλαιότερα των υποδημάτων τους προειδοποιήσεις για ενδεχόμενη απόδραση του αδελφού Παλαιοκώστα. Ο Μιχάλης Λιάπης ήταν εδώ και έκανε την ΥΠΑ να τρέχει και να μην προλαβαίνει μέχρι να μάθει τι έγινε – αν ήταν και εκείνη για μπάνιο ή έκανε τη δουλειά της.

2 Οπως γίνεται σε όλες τις κρίσεις ο ένας υπουργός έριχνε τις ευθύνες στον άλλον και κυρίως στον υπουργό Δικαιοσύνης. «Ο Κορυδαλλός έχει μετατραπεί σε "ξέφραγο αμπέλι"», είπε χαρακτηριστικά στην «Ε» κυβερνητική πηγή. «Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι υποτίθεται γνωρίζουν ότι οι πτήσεις ελικοπτέρων απαγορεύονται στον Κορυδαλλό, όπως και στην Ακρόπολη. Μάλις το είδαν να πλησιάζει δεν σήμαναν συναγερμό; Εκτός και αν τους έπιασαν στον ύπνο!»

Ο Κώστας Καραμανλής δέχθηκε το πικρό τηλεφώνημα από τον υπουργό Επικρατείας Θόδωρο Ρουσόπουλο, που είχε κάνει την πρώτη επικοινωνία με τον υπουργό Δικαιοσύνης. Καθόλου δεν του άρεσαν αυτά που άκουσε και ζήτησε συνεχή ενημέρωση. Ο Ρουσόπουλος έσπευσε στο Μαξίμου και σε συνεργασία με τον διευθυντή του γραφείου του πρωθυπουργού Γιάννη Αγγέλου προσπαθούσαν να βρουν την άκρη για το τι συνέβη και πώς θα αντιδράσει η κυβέρνηση. Ναι, πολύ σωστά το υποθέσατε. Κανένας υπουργός δεν χρειάζεται να παρατηθεί – ούτε καν ο Αναστάσης Παπαληγούρας. Μέχρι χθες το βράδυ τουλάχιστον είχε την κάλυψη του πρωθυπουργού. Το πόρισμα έλεγε ότι φταίει η... ταράτσα των φυλακών Κορυδαλλού!

korai@enet.gr

►►►►

ΠΑΣΟΚ Εξευτελισμός και διάλυση

Για εξευτελισμό και διάλυση του κράτους έκανε λόγο χθες το ΠΑΣΟΚ, σχολιάζοντας την απόδραση από τον Κορυδαλλό.
Ο εκπρόσωπος του κόμματος, Νίκος Αθανασάκης, είπε ότι δεν αρκεί η δήλωση του γενικού γραμματέα του υπουργείου Δικαιοσύνης ότι «ο υπουργός Δικαιοσύνης Αναστάσης Παπαληγούρας διέταξε προκαταρκτική εξέταση και ΕΔΕ» και τόνισε ότι εντείνεται η ανασφάλεια για τον Ελληνα πολίτη και η αίσθηση ότι όποιος και να παραπηθεί τίποτα δεν διορθώνεται με την κυβέρνηση της Ν.Δ.
«Οταν το κράτος εξευτελίζεται και δίνει εικόνα τέτοιας διάλυσης, το να αναλάβουν τις ευθύνες τους οι αρμόδιοι υπουργοί θα έπρεπε να είναι το αυτονόητο. Αλλά αυτό δεν ισχύει, όπως φαίνεται, για τους υπουργούς της κυβέρνησης της Ν.Δ., που αναζητούν κάθε φορά σε ποιους θα επιρρίψουν τις δικές τους ευθύνες», είπε.

24 Το Θέμα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006

ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑ Σχεδόν δύο δεκαετίες ρεζιλεύουν τις αρχές

Αδέλφια, αλήτες... πουλιά

Της ΑΡΓΥΡΩΣ Κ. ΜΩΡΟΥ

Κατέχουν το ρεκόρ «Γκίνες» στο «κρυφτούβι» με την ΕΛ.ΑΣ., που για 16 ολόκληρα χρόνια προσπαθεί να πάσει τουλάχιστον τον έναν. Εχουν καταφέρει να ξεφύγουν με αυτοκίνητα, τζιπ, ακόμη και με ποδήλατο ύστερα από ένοπλες ληστείες. Το μόνο που είχε μείνει ήταν να καταγραφεί στο όνομά τους και μια απόδραση με ελικόπτερο... Και έγινε κι αυτό!

Μέχρι να καταλάβουν τι γινόταν χθες το απόγευμα οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι, ο Βασ. Παλαιοκώστας είχε κάνει... ψαρά από τις δικαστικές φυλακές Κορυδαλλού, γυρίζοντας και πάλι την κλεψύδρα ενός ακόμη κυνηγητού.

Και όλα αυτά μέσα σε 35 δευτερόλεπτα, όσο χρειάστηκε σύμφωνα με περιοίκους του Κορυδαλλού για να ανεβεί στον ουρανό το ελικόπτερο που του χάρισε την ελευθερία.

Οι αδελφοί Παλαιοκώστα, τα δύο από τα τέσσερα παιδιά της οικογένειας, μεγάλωσαν σε ένα ορεινό χωριό των Τρικάλων, το Μοσχόφυτο. Ο Νίκος, 48 χρονώ σήμερα –μοναδικός Ελληνας στη λίστα των 10 πιο επικίνδυνων καταζητούμενων της Ιντερπόλ– και ο μικρότερος αδελφός του Βασίλης, 40 χρόνων, αποτελούν ένα από τα ηχηρότερα δίδυμα ληστειών, αποδράσεων, απαγωγών, επιθέσεων.

Είναι ίσως οι μόνοι που πέταξαν ύστερα από ληστεία στην Καρδίτσα χρήματα –200.000 δρχ. ήταν– λέγοντας χαρακτηριστικά: «Εμείς δεν ληστεύουμε ψιλά».

Από νωρίς στην παρανομία (ο μικρότερος σε ηλικία μόλις 20 χρόνων) έγραψαν τη δική τους ιστορία. Ηταν φίλοι τριών μεγάλων αστέρων του εγκλήματος... του Μιχάλη Μακρυγιάννη, του μακαρίτη Παύλου Κερεμίδη και του Κώστα Σαμαρά.

Και ήταν πάντα ενωμένοι. Ποτέ, ούτε για μια φορά, δεν ξέχασε ο ένας τον άλλον. Η ενότητά τους –αξιοζήλευτη μεταξύ άλλων αδελφών– αποτελεί ένα άλλο χαρακτηριστικό τους. Αυτό που έγινε χθες έχει ξαναυμβεί...

Νίκος Παλαιοκώστας

Στη λίστα των 10 πιο καταζητούμενων της Ιντερπόλ ο Νίκος

Τον Απρίλιο του 1990, ο Βασ. Παλαιοκώστας και ο Κώστας Σαμαράς συνελήφθησαν στις φυλακές της Λάρισας, όταν προσπάθησαν να απελευθερώσουν τον μεγαλύτερο αδελφό του Νίκο, που είχε μπει στη φυλακή τέσσερα χρόνια νωρίτερα κατηγορούμενος για κλοπές.

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας έμεινε λιγότερο από έναν χρόνο στις φυλακές. Απέδρασε από τις φυλακές Χαλκίδας όπου είχε μεταφερθεί. Ηδη από τον Δεκέμβριο του '90 ο Νίκος είχε αποδράσει από τον Κορυδαλλό κατά τη διάρκεια της μεγάλης εξέγερσης.

Τον Νοέμβριο του 1990 βρέθηκε στη λεωφ. Καβάλας μια τσάντα με όπλα και εκρηκτικά. Τον Μάρτιο του 1991, η Ασφάλεια ανακοίνωσε ότι η τσάντα ανήκε στη συμμορία των αδελφών Παλαιοκώστα και του Σαμαρά.

Τον Απρίλιο του 1991 οι αδελφοί Παλαιοκώστα (έξω πλέον και οι δύο), ενανηποποίησαν τον πρόεδρο και τον γραμματέα του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καρδίτσας, έξω από την Εθνική Τράπεζα. Ηταν τότε που είπαν ότι «δεν ληστεύουν ψιλά». Τον ίδιο χρόνο σχηματίστηκε δικογραφία για τη συμμετοχή του Βασίλη στη ληστεία της «Εμπορικής Τράπεζας», στα Γιάννενα. Τον Ιούνιο του 1992 το όνομά του ενεπλάκη στη ληστεία της Εθνικής Τράπεζας, στην Καλαμπάκα, με λεία 125 εκατομμύρια δραχμές.

Τον Ιούλιο του 1995, τα αδέλφια κατηγορήθηκαν ότι απεθήσαν με αυτόματα τους λιμενικούς στην Πάτρα, που τους αναγνώρισαν. Τον Αύγουστο του ίδιου χρόνου κατηγορήθηκαν για τη ληστεία της Ιονικής Τράπεζας, στο Περιστέρι.

Τον Δεκέμβριο, τα ονόματά τους ενεπλάκησαν στην υπόθεση απαγωγής του επιχειρηματία Αλέξανδρου Χαϊτογλου («Μακεδονικός Χαλβάς»). Αφού πήραν στα χέρια τους τα λύτρα, 250 εκατομμύρια, άφησαν τον επιχειρηματία ελεύθερο.

Ενα χρόνο μετά, τον Αύγουστο του 1996, ο Βασίλης Παλαιοκώστας εθεάθη στην Κέρκυρα. Και πάλι όμως κατάφερε να διαφύγει αρπάζοντας το αυτοκίνητο μιας γυναίκας. Δύο χρόνια αργότερα, το κλεμμένο αυτοκίνητο που οδηγούσε βγήκε από την πορεία του, στα Γιαννιτσά. Και τότε όμως κατάφερε να διαφύγει. Πήρε το Ι.Χ. του 26άχρονου επιχειρηματία που σταμάτησε για να τον βοηθήσει και εξαφανίστηκε.

Τον Ιούλιο του 1998 το όνομά του ενεπλάκη στη ληστεία της Εθνικής Τράπεζας, στη Λάρισα. Τον Μάιο του 1999 εντοπίστηκε σε τυχαίο έλεγχο αστυνομικών στην Πύλη Τρικάλων. Και πάλι κατάφερε να διαφύγει. Στις 20 Δεκεμβρίου του 1999, ο Βασίλης Παλαιοκώστας «νικήθηκε» από τις καιρικές συνθήκες. Εβρεχε. Το αυτοκίνητο που οδηγούσε βγήκε από την πορεία του λόγω της ολισθηρότητας του δρόμου και έπεσε σε αυλάκι. Οταν οι αστυνομικοί του φώναξαν: «Παλαιοκώστα τελείωσες», τους απάντησε: «Επαιξα και έχασα». Ο ένας από τους δύο «νταβέληδες», όπως τους έχουν χαρακτηρίσει, συνελήφθη.

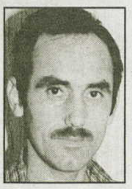

Βασίλης Παλαιοκώστας

Οντας κρατούμενος των φυλακών Κορυδαλλού, καταδικάστηκε σε κάθειρξη 24 ετών και δύο μηνών για το περιστατικό στην Πύλη Τρικάλων. Μεταγόταν κυκλικά σε διάφορες φυλακές από το 1999 έως το 2003, όταν έμεινε οριστικά στον Κορυδαλλό μέχρι χθες.

Ο μεγαλύτερος αδελφός του Νίκος είναι ελεύθερος από το 1990, όταν απέδρασε από τις φυλακές Κορυδαλλού. Το όνομά του έχει συνδεθεί και με άλλες ληστείες, «τρύπες» στα μπλόκα των αστυνομικών, «κρυφτούλι» με την ΕΛ.ΑΣ., ακόμη και με απόδραση με ποδήλατο ύστερα από ληστεία.

Ο «μετρ των αποδράσεων», «φαντομάς των βουνών» ή όπως αλλιώς τον έχουν κατά καιρούς βαφτίσει, είναι ελεύθερος 16 ολόκληρα χρόνια. Και επιχειρημένος με ένα ποσό πειρασμό (750.000 ευρώ για την απαγωγή του Χαϊτογλου) για τους υποψήφιους... διώκτες του. Και όμως καταφέρνει να είναι ελεύθερος.

Πηγή: ΑΠΕ 18/1/2002 8.05.00 π.μ.

Με ελικόπτερο που είχε καταλη**φθεί** από συνεργάτες τους απέδρασαν δύο κακοποιοί από φυλακή υψίστης ασφαλείας στο Σάο Πάουλο της Βραζιλίας: μια απόδραση που θυμίζει κινηματογραφική ταινία. Το ελικόπτερο προσγειώθηκε νωρίς το απόγευμα στον αύλειο χώρο της φυλακής «Χοσέ Παράδα Νέτο», στην περιοχή Γουαρούλιος, που βρίσκεται βορείως του Σάο Πάουλο. Το ελικόπτερο απογειώθηκε σε ελάχιστο χρόνο, αφού επιβιβάστηκαν σε αυτό ένας ληστής τραπεζών, ο Ντιονίσιο ντε Ακίνο Σεβέρο, και ένας δολοφόνος, ο Αϊλτον Αλβες Φεϊτόζα. «Ολα έγιναν γρήγορα, όπως στο "Miami Vice"», δήλωσε ο Ζοάο Σόουζα, εκπρόσωπος της αστυνομίας του Γουαρούλιος.

Απόδραση καρμπόν στη Βραζιλία

Λίγο αργότερα απογειώθηκαν τέσσερα ελικόπτερα της αστυνομίας, που εξαπέλυσε ανθρωποκυνηγητό για τον εντοπισμό των δραπετών και των συνεργατών τους και έκαναν πτήσεις στην ευρύτερη περιοχή. Το ελικόπτερο που χρησιμοποιήθηκε για την απόδραση βρέθηκε σε γήπεδο γειτονικής πόλης, αλλά οι δραπέτες παραμένουν άφαντοι. Η αστυνομία εκτιμά ότι εγκατέλειψαν το ελικόπτερο και διέφυγαν με ένα κλεμμένο λευκό μικρό φορτηγό που τους περίμενε. Το εξαθέσιο ελικόπτερο με το οποίο απέδρασαν οι δύο κακοποιοί είχε καταληφθεί εν πτήσει από δύο ενόπλους, οι οποίοι τ είχαν νοικιάσει από μια τοπική εταιρεία με το πρόσχημα ότι ήθελαν να κάνουν μια «πανοραμική πτήση» πάνω από την πόλη. Ο πιλότος του ελικοπτέρου αμέσως μετά την προσγείωσή του στο γήπεδο, απ' όπου διέφυγαν τελικώς οι δραπέτες, αφέθηκε ελεύθερος. Η πιο συνηθισμένη μέθοδος που χρησιμοποιούν όσοι επιχειρούν να δραπετεύσουν από τις φυλακές της Βραζιλίας είναι οι υπόγειες σήραγγες. Ωστόσο, σε σπάνιες περιπτώσεις έχουν χρησιμοποιηθεί και ελικόπτερα, όπως έγινε το 1985, όταν ένας έμπορος ναρκωτικών, ο Χοσέ Κάρλος Δος Ρέις Ενσίνα, απέδρασε από φυλακή που βρίσκεται σε νησί ανοικτά του Ρίο Ντε Τζανέιρο.

Εξοργισμένος ο Παπαληγούρας για την αδράνεια φ

Της ΒΑΝΑΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Μάρτιος 2006. Ο υπουργός Δικαιοσύνης Αν. Παπαληγούρας επιστρέφει εσπευσμένα από τις Βρυξέλλες στις φυλακές Κορυδαλλού. Δηλώνει εξοργισμένος για τον τραγικό θάνατο των τεσσάρων κρατουμένων που κάηκαν ζωντανοί στο κελί τους, διατάσσει ΕΔΕ και διαβεβαιώνει ότι θα πέσουν κεφάλια.

Χθες, δύο μήνες μετά. Την τραγωδία διαδέχεται η ιλαροτραγωδία. Η κινηματογραφική απόδραση του Παλαιοκώστα με ελικόπτερο βρίσκει τον κ. Παπαληγούρα στο Λουξεμβούργο. Το σκηνικό επαναλαμβάνεται. Ο υπουργός επιστρέφει επειγόντως στην Αθήνα και διατάσσει ΕΔΕ για την επιβολή κυρώσεων. Το γαϊτανάκι των ευθυνών αρχίζει... και το νέο φιάσκο βρίσκει τις αρμόδιες αρχές, αμήχανες και περισσότερο εκτεθειμένες από ποτέ.

Απλός παρατηρητής των γεγονότων, το υπουργείο Δικαιοσύνης, μέσω του γενικού γραμματέα Παν. Πανούρη, αρκέστηκε χθες σε μια λακωνικότατη ανακοίνωση που αναφέρει τα αυτονόητα:

«Από τη μέχρι τώρα ενημέρωση που είχε το υπουργείο Δικαιοσύνης από τη διεύθυνση των Φυλακών Κορυδαλλού, προκύπτει ότι ελικόπτερο ιδιωτικής εταιρείας υφάρπαξε στις 18.30 δύο κρατουμένους από το προαύλιο των φυλακών –τους Βασίλη Παλαιοκώστα και Ριζάι Αλκέτ.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Αναστάσης Παπαληγούρας διέταξε προκαταρκτική εξέταση και ΕΔΕ, προκειμένου να αποκαλυφθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβη η απόδραση και να επιβληθούν κυρώσεις».

Από το εξωτερικό ο κ. Παπαληγούρας ενημέρωσε τηλεφωνικώς τον πρωθυπουργό κ. Καραμανλή. Πληροφορίες τον φέρουν εξοργισμένο για την απραξία και την αδράνεια των εξωτερικών φρουρών και των σωφρονιστικών υπαλλήλων των φυλακών Κορυδ έλαβαν κανένα μ ψουν την απόδρ

Πάντως, τόσο πάλληλοι και οι ε καταθέσεις που πλαίσιο της προ σης, ανέφεραν καθώς όλα έγιν δευτερόλεπτα, χ θώρια αντίδραση η δηλωση του της Ομοσπονδία Φρουρών Καταστ Γ. Κωστίκα:

«Σύμφωνα με τ με βολές μόνο

Οταν απογειώθηκε το ελικόπτερο

Του ΘΑΝΟΥ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ηταν λίγο μετά τις 6 το απόγευμα και το κυριακάτικο πρόγραμμα των περίπου 3.000 κρατουμένων των υψίστης ασφαλείας φυλακών του Κορυδαλλού κυλούσε ήρεμα.

Ολα έδειχναν ήσυχα, αφού οι περίπου 400 κρατούμενοι της Ε' πτέρυγας –εργαζόμενοι στις υπηρεσίες της φυλακής και υπό μετα-γωγή σε διάφορα δικαστήρια της χώρας, όπου εκκρεμούσαν δίκες τους– περιφέρονταν στον κεντρικό διάδρομο της «κατίνας» αλλά και στο προαύλιο.

Μοναδικοί «περιπατητές», και μόνο κατά τη διάρκεια που αναλαμβάνουν υπηρεσία στους 10 «πύργους», οι ειδικοί φρουροί-σωφρονιστικοί υπάλληλοι της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης, οι οποίοι όμως αν και διαθέτουν οπλισμό δεν έχουν το δικαίωμα να πυροβολήσουν, εκτός αν πάρουν εντολή από τη διεύθυνση, η οποία όμως χθες λόγω Κυριακής δεν παρευρίσκετο εντός του διοικητηρίου.

Ξαφνικά, από μια πολυμελή ομάδα βαριποινιτών κρατουμένων που ήταν υπό «μεταγωγή» για το επόμενο χρονικό διάστημα, «αποκόβεται» ένας κρατούμενος, ενώ λίγα λεπτά αργότερα τον ακολουθεί και ένας ακόμη. Η κίνησή τους, αν και γίνεται αντιληπτή από τους υπόλοιπους συγκρατούμενούς τους, δεν θεωρείται «ύποπτη».

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους επικρατεί μια χαλαρότητα καθώς είναι «σφόδρα» δυσαρεστημένοι μετά την άσκηση ποινικής δίωξης από την Εισαγγελέα Πειραιά Φωτεινή Μασούρα για ανθρωποκτονία από αμέλεια κατά συρροή, εναντίον του διευθυντή τους Γ. Μαρινάρου και των τριών «συναδέλφων» τους Ν. Μαντζουράνη, Γ. Μπελάκη και του αρχιφύλακα Βασίλη Ζήση, που ήταν «βάρδια» το βράδυ της 31 Μαρτίου που έχασαν τη ζωή τους από φωτιά σε κελί της

ΔΕΥΤΕΡΑ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006 ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Τους το 'λεγαν αλλά ποιος άκουγε

Συνεχείς έγγραφες και προφορικές υπομνήσεις προς το υπουργείο Δικαιοσύνης έκανε η Αστυνομία για την επικινδυνότητα του βαρυποινίτη Βασ. Παλαιοκώστα και την ανάγκη να κρατείται με ασφάλεια επειδή συνεχώς απεργάζεται σχέδια απόδρασης.

Η τακτική των τακτικών μεταγωγών του σε διαφορετικές φυλακές για να βραχυκυκλώσουν τα σχέδια απόδρασης διακόπηκε στο τέλος του 2003. Μετά την αλλαγή της κυβέρνησης τον Μάρτιο του 2003, ο Βασ. Παλαιοκώστας παρέμεινε αμετακίνητος στον Κορυδαλλό και μάλιστα στην πτέρυγα των μεταγομένων που δεν είναι και η πλέον ασφαλής.

Προφανώς επικράτησαν απόψεις που έκριναν τις μεταγωγές πιο επικίνδυνες για απόδραση. Αυτό αποδείχτηκε μέγα λάθος και εδώ εντοπίζεται σοβαρή πολιτική ευθύνη.

Τα τελευταία χρόνια πολλοί βαρυποινίτες έχουν αποδράσει λαμβάνοντας πενθήμερες άδειες. Ο Βασ. Παλαιοκώστας δεν περίμενε να περάσουν λίγα χρόνια ακόμη για να φύγει με την άδεια. Εφυγε με ελικόπτερο «πτάμενος και τζέντλεμαν», περνώντας στο πάνθεον των μυθικών αποδράσεων παγκοσμίως, χρεώνοντας την παρούσα κυβέρνηση μ' ένα φιάσκο εντελώς αναίμακτο αλλά πολιτικά βαρύτερο κι από αυτό της υπόθεσης Πάσσαρη. Μάλιστα δώρισε το κομπολόι του στον πιλότο λέγοντας «πάρ' το να θυμάσαι τον Παλαιοκώστα...»

Γ. ΜΑΡΝΕΛΛΟΣ

Ευθύνες στον κυβερνήτη του ελικοπτέρου επιρρίπτει η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, λέγοντας ότι δεν χρησιμοποίησε τον ειδικό κώδικα για να ενημερώσει ότι είχε πέσει θύμα αεροπειρατείας. Η ΥΠΑ, κινούμενη προφανώς προληπτικά, επιχείρησε να πάρει αποστάσεις για το περιστατικό και να αποσείσει τυχόν ευθύνες, λέγοντας πως όλες οι πτήσεις του ελικοπτέρου είχαν δηλωθεί ως όψεως (VFR), που δεν παρακολουθούνται από τις υπηρεσίες εδάφους, αλλά την ευθύνη εκτέλεσής τους έχει αποκλειστικά ο πιλότος.

Η ΥΠΑ τα ρίχνει στον πιλότο

Σύμφωνα με το σχέδιο πτήσης, το ελικόπτερο της εταιρείας Air Lift απογειώθηκε στις 3.08 χθες το μεσημέρι από την Καρδαμύλη Καλαμάτας και προγραμμάτισε στις 4.50 στο Μαρούσι. Επτά λεπτά αργότερα αναχώρησε με προορισμό τον Ασπρόπυργο, όπου και έφτασε στις 5.01, ενώ στις 6.10 και μετά από οκτώ λεπτά πτήσης προσγειώνεται στον Αγ. Κοσμά. Το τελευταίο σκέλος του σχεδίου πτήσης προέβλεπε τοπική πτήση με ώρα απογείωσης τις 6.16 και επιστροφή στον Αγ. Κοσμά στις 6.58. Πάνω από την περιοχή των φυλακών του Κορυδαλλού και σε ακτίνα 1,5 μιλίου απαγορεύεται η πτήση αεροσκαφών σε ύψος χαμηλότερο των 5.000 ποδιών. Ωστόσο το συγκεκριμένο ελικόπτερο πετούσε σε τόσο χαμηλό ύψος που, όπως λένε οι άνθρωποι της ΥΠΑ, ήταν αδύνατο να εντοπιστεί από τα ραντάρ.

Αποδράσεις α λα Χόλιγουντ

Η μόνη κινηματογραφική απόδραση με ελικόπτερο που παρουσίασε μέχρι σήμερα το Χόλιγουντ, και, σίγουρα, μία από τις πιο εντυπωσιακές, είναι στη φουτουριστική περιπέτεια «Απόδραση από τη Νέα Υόρκη», γυρισμένη το 1981 από τον Τζον Κάρπεντερ. Εδώ, η Νέα Υόρκη έχει μετατραπεί σε φυλακή υψίστης ασφαλείας, όπου κρατούνται οι πιο επικίνδυνοι εγκληματίες. Μόνο που αυτός που κατορθώνει να αποδράσει δεν είναι κάποιος εγκληματίας, αλλά ο ίδιος ο πρόεδρος των ΗΠΑ, που το αεροπλάνο του αναγκάζεται να προσγειωθεί εκεί. Τη διάσωσή του αναλαμβάνει ένας πρώην ήρωας του πολέμου και νυν κατάδικος (Κερτ Ράσελ), ο οποίος, ύστερα από θανάσιμες συγκρούσεις με τους άλλους καταδίκους, καταφέρνει να βάλει τον πρόεδρο σε ελικόπτερο και να τον βγάλει από την αναπάντεχη φυλακή του.

Κερτ Ράσελ

Οι αποδράσεις στον κινηματογράφο γίνονται συνήθως με πιο παραδοσιακούς, αν και πάντα εντυπωσιακούς, τρόπους: σκάβοντας τούνελ, κολυμπώντας, ακόμη και με μεταμφιέσεις ή και με εξεγέρσεις. Το Αλκατράζ ή «Βράχος» όπως ήταν γνωστό, κι όπου «φιλοξενήθηκαν» περιβόητοι εγκληματίες, όπως ο Αλ Καπόνε, παραμένει για το Χόλιγουντ η πιο δημοφιλής για αποδράσεις φυλακή, αποδράσεις βασισμένες συχνά σε αληθινές ιστορίες. Κι αυτό παρ' όλο που, όπως υποστήριζε ο Εντγκαρ Χούβερ, κανείς δεν μπορούσε να δραπετεύσει απ' αυτό. Η πιο παράτολμη παραμένει εκείνη του Φρανκ Νόρις το 1962, που ενέπνευσε τον Ντον Σίγκελ να γυρίσει το 1979 την ταινία «Απόδραση από το Αλκατράζ», με τον Κλιντ Ιστγουντ στο ρόλο του περιβόητου δραπέτη.

Καμιά φυλακή, όσο ασφαλής κι αν φαίνεται, τελικά δεν εμποδίζει κάποιους τολμηρούς να οργανώνουν και να επιτυγχάνουν την απόδρασή τους. Είτε αυτή λέγεται Αλκατράζ είτε Σαν Κουέντιν (βλέπε την ταινία «Απόδραση από τον Σαν Κουέντιν», 1957) είτε Νησί του Διαβόλου, από τις χειρότερες αποικίες καταδίκων των Γάλλων, από το οποίο κατάφερε να δραπετεύσει όχι μόνο ο μυθιστορηματικός ήρωας του βιβλίου «Ο κόμης Μόντε Χρήστος» του Αλέξανδρου Δουμά, αλλά και ένα πραγματικό πρόσωπο, ο Γάλλος Ανρί «Παπιγιόν» Σαριέρ, που με τόσο ρεαλισμό και δύναμη απέδωσε ο Στιβ ΜακΚουίν στην ομότιτλη ταινία (1973) του Φράνκλιν Σάφνερ.

Τολμηρές κινηματογραφικές αποδράσεις τοποθετούνται και στη διάρκεια του πρώτου και του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου: φτάνει θα θυμηθούμε εκείνη του Ζαν Γκαμπέν στο αντιπολεμικό αριστούργημα του Ζαν Ρενουάρ, «Η μεγάλη χίμαιρα» (1937) που εκτυλίσσεται στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ή τη μαζική δραπέτευση αιχμαλώτων πολέμου (με τους Στιβ ΜακΚουίν, Τζέιμς Γκάρνερ, Τσαρλς Μπρόνσον κ.ά.) από γερμανικό στρατόπεδο αιχμαλώτων, στην ταινία «Μεγάλη απόδραση» (1963) του Τζον Στέρτζες, βασισμένη σε αληθινή ιστορία. Ξεχωριστή θέση κατέχει η δοσμένη με λιτότητα και φροντίδα στην παραμικρή λεπτομέρεια γαλλική ταινία «Ενας θανατοποινίτης δραπέτευσε» (1967) του Ρομπέρ Μπρεσόν, γύρω από έναν καταδικασμένο σε θάνατο αντιστασιακό που δραπετεύει από τις ναζιστικές φυλακές.

Υπάρχει, βέβαια, και η κωμική πλευρά των αποδράσεων. Στην αγγλική κωμωδία «Οι εντιμότατοι του κελιού 13» (1960) του Ρόμπερτ Ντέι, τρεις κατάδικοι (ανάμεσά τους και ο Πίτερ Σέλερς) δραπετεύουν για να ληστέψουν ένα μαχαραγιά και επιστρέφουν ασφαλείς στα κελιά τους! Από τις πιο απολαυστικές όμως είναι δύο μεσαίου μήκους κωμωδίες με τους Λόρελ και Χάρντι. Στη μια, οι Χοντρός-Λιγνός σκάβουν ένα τούνελ για να βγουν τελικά στο... γραφείο του διευθυντή των φυλακών, ενώ σε μια άλλη κωμωδία τους, αν και αρχικά κατορθώνουν να δραπετεύσουν, μπαίνουν σε λάθος αυτοκίνητο και οδηγούνται πίσω στη φυλακή!

ΝΙΝΟΣ ΦΕΝΕΚ ΜΙΚΕΛΙΔΗΣ

φρουρών, σωφρονιστικών υπαλλήλων

ρυδαλλού, οι οποίοι δεν να μέτρο για να αποτρέόραση.
όσο οι σωφρονιστικοί υοι ειδικοί φρουροί, στις που ελήφθησαν στο προκαταρκτικής εξέταιαν ότι αιφνιδιάστηκαν γιναν μέσα σε ελάχιστα α, χωρίς να έχουν περιασης. Ενδεικτική είναι ου προεδρου του Δ.Σ. νδίας των Εξωτερικών πασπημάτων Κράτησης

με το άρθρο 50 ρίχνουνο όταν κάποιος στρέφεται εναντίον προσώπων ή πραγμάτων και ετοιμάζεται να αποδράσει. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το σύννεφο από το χώμα που σήκωσε το ελικόπτερο δημιούργησε πρόβλημα στην ορατότητα και αν κάποιος συνάδελφος έριχνε θα απειλούσε τη ζωή τόσο των άλλων κρατουμένων που εκείνη την ώρα προαυλίζονταν, όσο και των φρουρών. Ηταν αδύνατον να μπορέσει ένας φρουρός να κάνει οτιδήποτε. Ολο το σκηνικό έγινε μέσα σε επτά δευτερόλεπτα. Αν πυροβολούσε κάποιος είναι πολύ πιθανό να χτυπούσε το ντεπόζιτο, να γινόταν έκρηξη και να θρηνούσαμε πολλά θύματα».

Χθες, το υπουργείο Δικαιοσύνης δεν μπορούσε να δώσει πειστική απάντηση γιατί ο Βασ. Παλαιοκώστας, κρατούμενος υψηλού κινδύνου, είχε ξεχαστεί επί πολλούς μήνες στον Κορυδαλλό, παρά την τακτική που ακολουθούνταν παλαιότερα, να μετακινείται από φυλακή σε φυλακή για να αποτραπεί ο κίνδυνος απόδρασης.

Παράλληλα, με την αστυνομική προανάκριση και την ερευνα του υπουργείου, διενεργείται και προκαταρκτική εξέταση από την προϊσταμένη της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιά Φωτεινή Μασούρα, ύστερα από εντολή του εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Δημ. Λινού.

ΣΑΝ... ΤΑΞΙ

Σαφώς πιο χαλαρά, σε σύγκριση με όσα ισχύουν για τις πτήσεις αεροπλάνων, είναι το καθεστώς για τα ελικόπτερα, τα οποία λίγο-πολύ λειτουργούν ως... ταξί εδάφους-αέρος. Το μόνο κοινό στοιχείο είναι η υποχρέωση υποβολής σχεδίου πτήσης με την ώρα αναχώρησης, τη διαδρομή, την ώρα άφιξης στον προορισμό, τον αριθμό των επιβαινόντων και τα διαθέσιμα καύσιμα. Τα ελικόπτερα δεν έχουν τις απαιτήσεις των αεροπλάνων, ένας ελεύθερος χώρος χωρίς εμπόδια αρκεί για την προσαπογείωση. Υποχρέωση να ακολουθήσουν συγκεκριμένους αεροδιαδρόμους δεν υπάρχει και, πάρα πολλές φορές, οι πτήσεις γίνονται σε χαμηλό ύψος, είτε γιατί η διανυόμενη απόσταση είναι μικρή είτε προς... τέρψιν των επιβατών. Στη θεωρία, τα ραντάρ της ΥΠΑ μπορούν να πιάσουν το ίχνος του ελικοπτέρου με την προϋπόθεση πως αυτό πετά πάνω από τα 1.000 πόδια (περίπου 300 μέτρα). Πολλές φορές όμως αυτό δεν ισχύει στην πράξη, καθώς το αεροσκάφος «κρύβεται» πίσω από κάποιον ορεινό όγκο.

Ν.Μ.

ο, κατάλαβαν τι έγινε

Δ΄ πτέρυγας 4 κρατούμενοι.

Ηταν 18.23, όταν ένας εκκωφαντικός θόρυβος κάνει κάποιους από τους προαυλιζόμενους κρατούμενους της Ε΄ «ακτίνας», που κυρίως ήταν βαρυποινίτες και όχι εργαζόμενοι στις υπηρεσίες της φυλακής, να κοιτάξουν προς τον ουρανό, ενώ στη συνέχεια, λες και γνώριζαν, άδειασαν αυτόματα το κέντρο του προαυλίου.

Το λευκό ελικόπτερο που πετούσε πάνω από τις φυλακές κάνει «βουτιά» και στις 18.26 ακριβώς προσγειώνεται στο κέντρο σχεδόν του προαυλίου της Ε΄ πτέρυγας, και κάποιος που καθόταν δίπλα στον πιλότο ανοίγει την πόρτα, ενώ παράλληλα ένα πυκνό σύννεφο σκόνης καλύπτει τα πάντα.

Τότε, και ενώ φύλακες και οι έναπλοι ειδικοί σωφρονιστικοί των «μαυρέδων» αναρωτιούνται τι ακριβώς συμβαίνει, δύο κρατούμενοι, που είναι ο Βασίλης Παλαιοκώστας και ο Αλβανός Ριζάι Αλκέτ, ισοβίτης για ανθρωποκτονία και ένοπλες ληστείες, τρέχουν και πηδούν μέσα στο ελικόπτερο, το οποίο «φουλάρει» τις μηχανές του και αφού «σηκωθεί» χάνεται στον αέρα. Οταν οι φύλακες, τόσο της Ε΄ πτέρυγας όσο και των υπόλοιπων αλλά και οι ένοπλοι των υπερυψωμένων σκοπίων καταλαβαίνουν ότι κάτι συνέβη, θέτουν σε λειτουργία τον γενικό συναγερμό, ενώ τα μεγάφωνα καλούν όλους τους κρατούμενους να μπουν στις «ακτίνες» όπου και αρχίζει καταμέτρηση και ονομαστική αναφορά.

ΤΑ ΝΕΑ 05-06-2006

ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑ

18 χρόνια διασύρουν τις διωκτικές αρχές

ΕΠΙ 18 ΧΡΟΝΙΑ τα δύο αδέλφια, Νίκος και Βασίλης Παλαιοκώστας, καταφέρνουν και διασύρουν τις διωκτικές αρχές. Θεαματικές αποδράσεις από φυλακές και αμέτρητος αριθμός αστυνομικών επιχειρήσεων για τη σύλληψή τους, οι οποίες καταλήγουν σε φιάσκο συνθέτουν την ιστορία τους.

Θεωρούνται ότι είναι άκρως επικίνδυνοι κακοποιοί και είναι οι μόνοι «ποινικοί» που έχουν επικηρυχθεί: με το ποσό των 750.000 ευρώ για την απαγωγή του επιχειρηματία Αλέξανδρου Χαϊτογλου. Τους έχουν χαρακτηρίσει σύγχρονους Νταβέληδες, επειδή για χρόνια ορμητήριό τους ήταν το βουνό Κόζιακας της Θεσσαλίας.

Από μια στρατοτιμονιά σε τροχαίο ατύχημα, ύστερα από χρόνια καταδιώξεων - θρίλερ, τον Δεκέμβριο του 1999 είχε συλληφθεί ο Βασίλης Παλαιοκώστας, ενώ ο αδελφός του Νίκος, παρά τις ενέδρες της Αστυνομίας, τα τελευταία 16 χρόνια παραμένει ασύλληπτος.

Τα δύο αδέλφια προέρχονται από επταμελή οικογένεια που κατάγεται από ορεινό χωριό των Τρικάλων. Πρώτος μπήκε στην παρανομία ο μεγαλύτερος αδελφός Νίκος.

Άρχισε με κλοπές σε συνεργασία με τον κακοποιό Κώστα Σαμαρά-Ζαρανίκα. Το 1988, όταν συνελήφθη πρώτη φορά, δικογραφίες του υπήρχαν στα περισσότερα αστυνομικά τμήματα της χώρας. Λίγους μήνες αργότερα, καταφέρνει να αποδράσει με τη βοήθεια του μικρότερου αδελφού του Βασίλη, ο οποίος στο μεταξύ είχε βγει στην παρανομία. Ο αδελφός του τού έριξε σκοινί στο προαύλιο των Φυλακών Τρικάλων, όπου κρατούνταν.

Το 1990 ο Νίκος Παλαιοκώστας συλλαμβάνεται για δεύτερη φορά, αλλά και πάλι ύστερα από λίγο καταφέρνει να αποδράσει κόβοντας τις λαμαρίνες στο «πάτωμα» της κλούβας που τον μετέφερε στις Φυλακές. Τον ίδιο χρόνο συλλαμβάνεται και ο Βασίλης Παλαιοκώστας, ο οποίος έπειτα από έναν χρόνο απέδρασε από τις Φυλακές Χαλκίδας.

Τα δύο αδέλφια με τη συμμορία τους πραγματοποιούν το 1992 τη μεγάλη ληστεία στην Εθνική Τράπεζα, στην Καλαμπάκα. Παρά τις ενέδρες της Αστυνομίας, καταφέρνουν και διαφεύγουν στο βουνό Κόζιακας σκορπώντας στη διαδρομή χρήματα προκειμένου να διαφύγουν, αφού η Αστυνομία μάζευε τα... πειστήρια.

Σταθμό στη δράση τους αποτελεί η απαγωγή του επιχειρηματία Αλέξανδρου Χαϊτογλου τον Δεκέμβριο του 1995.

Ποιος είναι ο Α. Ριζάι

Ο Αλβανός κακοποιός Αλκετ Ριζάι που δραπέτευσε από τον Κορυδαλλό με τον Βασίλη Παλαιοκώστα, είχε προσπαθήσει να διαφύγει από αστυνομικούς των ΕΚΑΜ που είχαν περικυκλώσει το κρησφύγετό του τον Απρίλιο του 2003. Τελικά, ο Ριζάι είχε τότε αναγκασθεί να παραδοθεί. Είχε περάσει ενάμιση μήνας μετά την αποκάλυψη της απαγωγής και της δολοφονίας που είχε διαπράξει με την συμμορία του με θύμα τον νεαρό ηλεκτρολόγο Αθανάσιο Κορωπιώτη.

Ένα... λάθος σήμανε το τέλος του άτυχου ηλεκτρολόγου. Ο Αλβανός νόμιζε ότι ο ηλεκτρολόγος είχε συνάψει σχέση με τη Ρωσίδα φίλη του, καθώς το όνομά της έμοιαζε με αυτό της φίλης του θύματος. Έτσι, τον απήγαγαν από το Μαρούσι και τον μετέφεραν σε ερημική περιοχή όπου ο Ριζάι τον δολοφόνησε.

Νίκος Παλαιοκώστας. Παρά τις ενέδρες της Αστυνομίας, τα τελευταία χρόνια παραμένει ασύλληπτος

Μποτιλιάρισμα ελικοπτέρων στον ουρανό της Αττικής

Έως και 65 πτήσεις πραγματοποιούνται σε ένα 24ωρο

Σε μια απέραντη... λεωφόρο ελικοπτέρων έχει μετατραπεί τα τελευταία χρόνια ο εναέριος χώρος του Λεκανοπεδίου της Αθήνας. Περισσότερα από 40 ελικόπτερα πετούν καθημερινά για εκπαιδευτικούς, ψυχαγωγικούς, επαγγελματικούς λόγους ή απλά εκτελώντας κάποια συγκοινωνία, ενώ οι πτήσεις κατά τη διάρκεια ενός 24ώρου μπορούν να φτάσουν και τις 65.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Κώστας Ντελέζος
Χρήστος Μανωλάς

Πηγές της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας αναφέρουν ωστόσο ότι οι έλεγχοι σε πολλές απο αυτές τις πτήσεις είναι «χαλαροί». «Σε αρκετές περιπτώσεις τα ελικόπτερα αλλάζουν απροειδοποίητα δρομολόγιο, πετούν σε διαφορετικό ύψος από αυτό που έχουν δηλώσει, προσγειώνονται σε άλλα σημεία από εκείνα τα οποία προβλέπονται, πετούν κάνοντας βόλτες πάνω από την Αθήνα για μεγαλύτερο διάστημα απ' ό,τι ορίζει η άδεια που έχουν λάβει, ενώ κάποια προσγειώνονται και απογειώνονται ξανά χωρίς δεύτερη άδεια».

ΤΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ
που εκτελούνται καθημερινά πάνω από την Αθήνα έχουν διπλασιαστεί μέσα στα τελευταία δύο χρόνια

Τα δρομολόγια που εκτελούνται καθημερινά πάνω από την Αθήνα έχουν διπλασιαστεί μέσα στα τελευταία δύο χρόνια. Πέντε ελληνικές εταιρείες – και άλλες εννέα ευρωπαϊκές – έχουν άδεια να ενοικιάζουν ελικόπτερα στη χώρα μας. Έξι κρατικοί φορείς – εκτός από την Αστυνομία και τον Στρατό – διαθέτουν ελικόπτερα, ενώ υπάρχουν και πετούν στην Αθήνα και 62 ιδιωτικά ελικόπτερα (που ανήκουν είτε σε ιδιωτικές εταιρείες, τηλεοπτικούς σταθμούς κ.λπ. είτε σε μεμονωμένα άτομα). Από αυτά, τα 10 ελικόπτερα φυλάσσονται κατά τη διάρκεια της νύκτας σε άγνωστα μέρη – προφανώς σε ιδιωτικά ελικοδρόμια – και πάντως όχι σε κάποιο απο τα τρία αεροδρόμια που λειτουργούν στην Αττική («Ελευθέριος Βενιζέλος», Τατόι, Ελευσίνα). Άρα σε αυτά μπορεί να κρυφθεί οποιοσδήποτε ή να μεταφερθεί οτιδήποτε χωρίς κανέναν έλεγχο.

Τα ελικόπτερα που κυκλοφορούν στον αττικό ουρανό είναι διαφόρων τύπων και μεγεθών. Αν όχι όλα, τα περισσότερα τουλάχιστον έχουν τη δυνατότητα να προσγειωθούν σε ταράτσες κτιρίων, μικρές πλατείες, ακόμα και στο διάζωμα μεγάλων λεωφόρων, όπως είναι η Συγγρού, η Κηφισού, ακόμα και η (στενότερη από τις δύο προηγούμενες) Κηφισίας. Για να μπορέσει να απογειωθεί και να εκτελέσει μια πτήση ένα ελικόπτερο απαιτείται άδεια πτήσης στην οποία αναγράφεται η ακριβής διαδρομή, τα ονόματα των επιβαινόντων και άλλα τεχνικά στοιχεία της πτήσης.

Χαλαροί έλεγχοι. Σε αρκετές περιπτώσεις τα ελικόπτερα αλλάζουν απροειδοποίητα δρομολόγιο, πετούν κάνοντας βόλτες πάνω από την Αθήνα για μεγαλύτερο διάστημα απ' ό,τι ορίζει η άδεια που έχουν λάβει

Απλή η διαδικασία ναύλωσης

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ναύλωσης ενός ιδιωτικού ελικοπτέρου είναι απλούστατη. Ο ενδιαφερόμενος καλεί από το σπίτι ή το γραφείο του την εταιρεία ελικοπτέρων και μετά το τηλεφώνημα χρειάζεται μόνο μισή ώρα για την απογείωση. Η εξόφληση μπορεί να γίνει επί τόπου, αρκεί ο πελάτης να διαθέτει πιστωτική κάρτα και να δώσει το νούμερό της τηλεφωνικά. Το κόστος ενοικίασης κυμαίνεται από 900 ευρώ την ώρα για τα μικρά – διθέσια – και φτάνει έως τα 2000 ευρώ για τα τετραθέσια - πενταθέσια. Ωστόσο κατά μέσον όρο το κόστος ενοικίασης ανέρχεται σε περίπου 1.400 ευρώ την ώρα. Η παλαιότερη από τις εν λόγω εταιρείες είναι η Olympic Aviation, θυγατρική της Ολυμπιακής Αεροπορίας, η οποία διαθέτει τρεις τύπους ελικοπτέρων, δεύτερη είναι η Ίντερτζετ που άρχισε τη λειτουργία της το 1989 ως τμήμα ελικοπτέρων της εταιρείας Ιντεραμέρικαν. Επίσης ελικόπτερα για ενοικίαση διαθέτουν οι εταιρείες Air Lift, Travel Solution και Superior Air Services.

ΠΑΣΟΚ

Δείχνει τον δρόμο της παραίτησης

ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ της παραίτησης δείχνει το ΠΑΣΟΚ στον υπουργό Δικαιοσύνης Αν. Παπαληγούρα για την απόδραση από τις φυλακές Κορυδαλλού. «Προφανώς δεν αρκεί η δήλωση του γενικού γραμματέα του υπουργείου Δικαιοσύνης ότι "ο υπουργός Δικαιοσύνης διέταξε προκαταρτική εξέταση και ΕΔΕ"», δήλωσε για την πρωτοφανή απόδραση ο εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ Νικ. Αθανασάκης, ενώ πρόσθεσε: «Όταν το κράτος εξευτελίζεται και δίνει εικόνα τέτοιας διάλυσης, το να αναλάβουν τις ευθύνες τους οι αρμόδιοι υπουργοί θα έπρεπε να είναι το αυτονόητο. Αυτό όμως δεν ισχύει, όπως φαίνεται, για τους υπουργούς της κυβέρνησης της Ν.Δ., που αναζητούν κάθε φορά σε ποιους θα επιρρίψουν τις δικές τους ευθύνες».

ΦΡΟΥΡΟΙ

«Αν ρίχναμε θα γινόταν έκρηξη»

ΜΕ ΜΙΑ ΑΜΗΧΑΝΗ ανακοίνωση επιχείρησε χθες το βράδυ το υπουργείο Δικαιοσύνης να κρατήσει αποστάσεις από το περιστατικό. Ο υπουργός Δικαιοσύνης που βρισκόταν στο Λουξεμβούργο ενημερώθηκε αμέσως και στη συνέχεια είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Πρωθυπουργό. Ο κ. Παπαληγούρας – σύμφωνα με πληροφορίες – ήταν εξοργισμένος με την αδράνεια των σωφρονιστικών υπαλλήλων και των ειδικών φρουρών.

«Σε 7 δεύτερα»

«Σύμφωνα με το άρθρο 50 ρίχνουμε βολές μόνο όταν κάποιος στρέφεται εναντίον προσώπων ή πραγμάτων και ετοιμάζεται να αποδράσει. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το σύννεφο από το χώμα που σήκωσε το ελικόπτερο δημιούργησε πρόβλημα στην ορατότητα και αν κάποιος συνάδελφος έριχνε θα απειλούσε τη ζωή τόσο των άλλων κρατουμένων, που εκείνη την ώρα ήταν στο προαύλιο, όσο και των φρουρών. Ήταν αδύνατο να μπορέσει ένας φρουρός να κάνει οτιδήποτε. Όλο το σκηνικό έγινε μέσα σε επτά δευτερόλεπτα. Αν πυροβολούσε κάποιος είναι πολύ πιθανό να χτυπούσε το ντεπόζιτο, να γινόταν έκρηξη και να θρηνούσαμε πολλά θύματα», δήλωσε ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας των Εξωτερικών Φρουρών Καταστημάτων Κράτησης, Γιώργος Κωστίκας.

Ελλάδα ΦΙΑΣΚΟ ΣΤΟΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ ΤΑ ΝΕΑ / Δευτέρα 5 Ιουνίου 2006 13

Απόδραση με... αεροταξί

Με ελικόπτερο έφυγαν από τον Κορυδαλλό ο Β. Παλαιοκώστας και ένας Αλβανός κακοποιός

Με... ελικόπτερο απέδρασαν από τις φυλακές Κορυδαλλού ο Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλβανός κακοποιός Αλκέτ Ραζάι, με τη βοήθεια του πλέον καταζητούμενου Έλληνα κακοποιού Νίκου Παλαιοκώστα.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Προκόπης Γιόγιακας
Στέλιος Βραδέλης

Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει θέμα πολιτικών ευθυνών για την ι-σοπέδωση των μέτρων ασφαλείας στις φυλακές, ενώ τα υπουργεία Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης παίζουν την κολοκυθιά στο θέμα των ευθυνών. Στις 6.25 χθες το απόγευμα μικρό ελικόπτερο που ανήκει στην εταιρεία ενοικίασης ελικοπτέρων AirLift προσγειώθηκε ανενόχλητο στο προαύλιο της 5ης Πτέρυγας και απογειώθηκε με τους δύο δραπέτες. Το ελικόπτερο τύπου AS 355N (Eurocopter) με δυνατότητα μεταφοράς 4-5 ατόμων είχε απογειωθεί από τον Άγιο Κοσμά λίγο μετά τις 6.00.

Πιλότος: Κρατούσαν χειροβομβίδες

Όπως κατέθεσε στην Ασφάλεια Αττικής ο πιλότος του ελικοπτέρου κ. Βασίλης Καρύκης, πρώην πιλότος της Πολεμικής Αεροπορίας, δύο άτομα το ενοικίασαν για μια ιδιωτική πτήση πάνω από το Λεκανοπέδιο. Πλήρωσαν προκαταβολικά 1.400 ευρώ, όσο ήταν το κόστος της ωριαίας πτήσης, και το ελικόπτερο έλαβε κανονικά σχέδιο για πτήση πάνω από την Αττική. Όπως υποστήριξε ο κ. Καρύκης, ένα από τα δύο άτομα είχε ενοικιάσει και την προηγούμενη εβδομάδα το ελικόπτερο μαζί με δύο γυναίκες – με άλλο πιλότο της εταιρείας –, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό «εξοικείωση» με τους ανθρώπους της εταιρείας και για τον λόγο αυτό δεν ζητήθηκαν από την εταιρεία τα πλήρη στοιχεία των επιβατών.

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ

Προσγειώθηκε ανενόχλητο στο προαύλιο της 5ης Πτέρυγας και απογειώθηκε με τους δύο δραπέτες, χωρίς κανείς από τους φύλακες να αντιδράσει

Λίγα λεπτά μετά την απογείωση, σύμφωνα με τη μαρτυρία του πιλότου, ο Νίκος Παλαιοκώστας και ο συνεργός του τον απείλησαν με όπλο, του έδεσαν χειροβομβίδες και εκρηκτικά και απείλησαν να τινάξουν το ελικόπτερο στον αέρα. Στη συνέχεια, του είπαν να κατευθυνθεί προς τις φυλακές Κορυδαλλού. Ήταν η ώρα που οι κρατούμενοι βρίσκονταν στο προαύλιο, όταν το ελικόπτερο εμφανίστηκε πάνω από αυτό.

Έβλεπαν τον... επίσημο να έρχεται

Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι, βλέποντας ένα ελικόπτερο λευκού χρώματος με γαλάζια ρίγα, αρχικά θεώρησαν πως κάποιος επίσημος πήγαινε για έλεγχο στον Κορυδαλλό. Στη συνέχεια, σύμφωνα πάντοτε με τις καταθέσεις τους, άκουσαν τον πιλότο να τους φωνάζει ότι το ελικόπτερο είναι παγιδευμένο με εκρηκτικά. Το ελικόπτερο σταθεροποιήθηκε σε απόσταση ενός μέτρου από το έδαφος, όταν ο Βασίλης Παλαιοκώστας και ο Αλκέτ Ραζάι μπήκαν σε αυτό.

Το ελικόπτερο προσγειώθηκε λίγο πριν από τις 7 το απόγευμα στο νεκροταφείο του Σχιστού, όπου οι τέσσερις άνδρες διέφυγαν με δύο μοτοσυκλέτες τύπου enduro, οι οποίες βρέθηκαν λίγο αργότερα κοντά στο ξενοδοχείο Άλφα στην περιοχή του Σκαραμαγκά. Στη συνέχεια οι τέσσερις άνδρες διέφυγαν από την περιοχή με αυτοκίνητο και κατεύθυνση τη λίμνη Κουμουνδούρου. Όπως διαπιστώθηκε οι δύο μοτοσυκλέτες είχαν κλαπεί από τις περιοχές Αργυρούπολης και Καλλιθέας, ενώ οι δράστες έξαχασαν στα πίσω καθίσματα μία χειροβομβίδα, η οποία εξετάζεται από την Αστυνομία.

Του χάρισε ένα κομπολόι

Η Αστυνομία ειδοποιήθηκε από τον κ. Καρύκη για το σημείο όπου προσγειώθηκε το ελικόπτερο. Σύμφωνα με την κατάθεση του πιλότου, ο οποίος δεν κατάφερε να αναγνωρίσει τον Νίκο Παλαιοκώστα από τις φωτογραφίες που του έδειξε η Ασφάλεια καθώς αυτές είναι πολύ παλιές, ο ένας από τους δύο επιβάτες τού άφησε ένα κομπολόι και του είπε: «Κράτα το για να θυμάσαι τον Παλαιοκώστα».

Κινηματογραφική απόδραση από τον Κορυδαλλό

Με ελικόπτερο απέδρασαν χθες το απόγευμα από τις φυλακές Κορυδαλλού οι βαρυποινίτες Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ραζάι

Β. Παλαιοκώστας

Αλκέτ Ραζάι

Το ελικόπτερο προσγειώθηκε στο Σχιστό, όπου συνεργοί των δραπετών τούς περίμεναν με μοτοσυκλέτες. Η Αστυνομία συνέλαβε τον πιλότο, που κατέθεσε ότι πέταξε στον Κορυδαλλό, υπό την απειλή όπλου

«Ακουμπούσαν» τον αδελφό

Η ΑΠΟΔΡΑΣΗ, η πιο εντυπωσιακή που έχει οργανωθεί στην Ελλάδα, φαίνεται ότι ήταν προετοιμασμένη στην εντέλεια, καθώς ο Ραζάι είχε μεταφερθεί πριν από τρεις εβδομάδες στον Κορυδαλλό προκειμένου να δικαστεί στην Αθήνα και θα επέστρεφε σύντομα στις φυλακές της Πάτρας. Αντίθετα, για τον Βασίλη Παλαιοκώστα υπήρχε σχέδιο συχνής μεταφοράς του σε διάφορες φυλακές προκειμένου να αποτραπεί η δραπέτευσή του, καθώς στο παρελθόν είχε αποπειραθεί να αποδράσει. Το τελευταίο διάστημα όμως, υπήρξε χαλάρωση των μέτρων από τις διωκτικές αρχές, που πίστεψαν ότι πλησίαζαν στη σύλληψη του μεγάλου αδελφού του. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση κορυφαίου στελέχους του υπουργείου Δημόσιας Τάξης όταν πληροφορήθηκε την απόδραση: «Πιστεύαμε ότι ήμασταν πολύ κοντά στον Παλαιοκώστα, αλλά τελικά φαίνεται ότι αυτός ήρθε πολύ κοντά σε εμάς».

Όπως υποστηρίζουν στελέχη του υπουργείου, μεγάλες ευθύνες προκύπτουν τόσο για την πολιτική αεροπορία όσο και για την εταιρεία AirLift που ενοίκιασε το ελικόπτερο. «Είναι απαράδεκτο να μη γίνεται σωματικός έλεγχος στους επιβάτες από την εταιρεία. Πώς μπορεί να επιβιβάζεται κάποιος σε ελικόπτερο έχοντας στην κατοχή του όπλα, χειροβομβίδες και εκρηκτικά; Το επεισόδιο αυτό δείχνει ότι δεν μάθαμε τίποτα από την 11η Σεπτεμβρίου», ήταν η αντίδραση των στελεχών του υπουργείου Δημόσιας Τάξης, τα οποία αναρωτήθηκαν επίσης για ποιο λόγο η πολιτική αεροπορία δεν ζήτησε επαλήθευση του σχεδίου πτήσης, όταν αυτή φάνηκε να ξεφεύγει από τον σχεδιασμό της και να κατευθύνεται στον Κορυδαλλό.

Μια ιδέα από τη... Γαλλία

ΓΑΛΛΙΚΗΣ... έμπνευσης πιθανώς να ήταν η χθεσινή «κινηματογραφική» απόδραση! Στις 10 Δεκεμβρίου του 2005, τρεις κρατούμενοι είχαν αποδράσει με πανομοιότυπο τρόπο από τις φυλακές του Ετόν στη Σαβοΐα... Δύο ένοπλοι – συνεργοί των κρατουμένων – είχαν καταλάβει ένα αεροσκάφος της Γαλλικής Υπηρεσίας Διάσωσης Ορειβατών (SAF), υποδυόμενοι τους ορειβάτες και πήραν όμηρο τον πιλότο του. Πάντως, η πιο θρυλική απόδραση με ελικόπτερο είναι εκείνη του Μισέλ Βοζούρ, του διασημότερου φαντομά της Γαλλίας, τον Μάιο του 1986. Η Ναντίν, η μητέρα των δύο παιδιών του, πιλοτάρισε ένα ελικόπτερο και προσγειώθηκε στην ταράτσα της φυλακής - φρουρίου όπου κρατούνταν τότε.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 06-06-2006

Απόδραση από αέρος - καρατομήσεις εδάφους

Ανεπάρκεια καταλογίζει στους φρουρούς ο αρμόδιος υπουργός

Της **ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΚΑΛΛΙΡΗ**

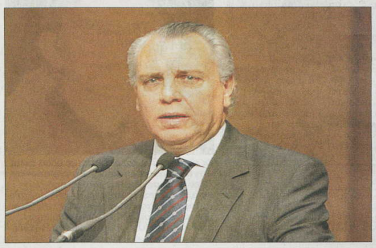

Η δεύτερη ημέρα, μετά την απίστευτη αλλά αληθινή απόδραση των δύο κακοποιών από τις φυλακές Κορυδαλλού, βρίσκει την Πολιτεία αμήχανη, ν' αναζητεί ευθύνες, με δεκάδες ερωτήματα να πλανώνται για την προβληματική λειτουργία των φυλακών, αλλά και των συστημάτων ασφαλείας. Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Αναστ. Παπαληγούρας, φανερά οργισμένος, ύστερα από το δεύτερο, μέσα σε λίγους μήνες, κρούσμα κακών ανακλαστικών των υπευθύνων στον Κορυδαλλό -προσφάτως είχε ξεσπάσει πυρκαγιά που στοίχισε τη ζωή σε τέσσερις κρατούμενους- από το πρωί χθες είχε αλλεπάλληλες συσκέψεις. Ηδη έχει διατάξει προκαταρκτική εξέταση και ΕΔΕ, προκειμένου να αποκαλυφθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η απόδραση και να επιβληθούν κυρώσεις, ενώ, καταλογίζοντας διοικητικές ευθύνες, έθεσε σε διαθεσιμότητα τον διευθύνοντα τη δικαστική φυλακή κ. Ιω. Ανέστη, δύο υπαλλήλους και έναν εξωτερικό φρουρό. Τον αρχιφύλακα της πέμπτης πτέρυγας, κ. Μιλτ. Μπράτση, τον υπαρχιφύλακα Αν. Ιωάννου και τον εξωτερικό φρουρό κ. Αντ. Μακρή. Αποστάτων επίσης και μετατίθενται άλλοι τέσσερις σωφρονιστικοί και ένας εξωτερικός φρουρός. Σε ιδιαίτερα αυστηρό ύφος, ο υπουργός, αφού διαπίστωσε πως «υπήρξε έλλειμμα επάρκειας και επαγγελματισμού από την πλευρά των σωφρονιστικών υπαλλήλων», προανήγγειλε σειρά μέτρων, μεταξύ των οποίων η οργάνωση του συστήματος ασφαλείας, έτσι ώστε να μπορεί να αντιμετωπίσει εφεξής με αποτελεσματικό τρόπο επιθέσεις από αέρα (η τοποθέτηση δικτύου ασφαλείας).

Στη φιλοξενία που αναπτύσσεται από χθες σχετικά με το αν οι φρουροί μπορούσαν να κάνουν χρήση όπλων για να αποτρέψουν την απόδραση, ο υπουργός εκτίμησε ότι υπήρξε ολιγωρία, λέγοντας χαρακτηριστικά «βεβαίως μπορούσαν να κάνουν χρήση όπλων· τυπικά υπάρχει αυτή η δυνατότητα, θα ελεγχθούν τα πραγματικά περιστατικά». Αντίθετη θέση διατυπώνει η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υπαλλήλων Εξωτερικής Φρούρησης με ανακοίνωσή της, στην οποία αναφέρεται ότι «οι φρουροί αντέδρασαν πετθαρχικά μέσα και ψύχραιμα, καθώς η κείμενη νομοθεσία (ν. 2721/99, άρθρο 50) δεν τους δίνει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν τα υπηρεσιακά τους όπλα αν προηγουμένως δεν ασκηθεί βία εναντίον τους». Η Ομοσπονδία σημειώνει ακόμη ότι το ελικόπτερο βρισκόταν εντός προαυλίου, περιτριγυρισμένο από δεκάδες κρατουμένους, περί τους 80, ενώ υπήρχε κακή ορατότητα, καθώς οι νύχτες σκόνη κατά την προηγούμενη του, και ως εκ τούτου δεν μπορούσαν να διαφορίσουν για τη ζωή αθώων κρατουμένων και πολιτών.

Η θέση του κ. Παπαληγούρα παραμένει, ωστόσο, σαφής· το προσωπικό εξωτερικής φρούρησης έχει περάσει από τετράμηνη ειδική εκπαίδευση και όλοι οι φρουροί έχουν μετεκπαιδευτεί από την αστυνομία στη χρήση των όπλων που φέρουν. Ερωτηθείς εάν είδη σται βαρυποινίτες, όπως ο Παλαικώστας, να παραμένουν στις φυλακές Κορυδαλλού από το 2002, ο υπουργός είπε ότι «δεν υπάρχει διαβάθμιση ανάλογα με την ασφάλεια· πολλές φορές γίνονται τέτοιες μεταβολές και η υπόθεση θα ερευνηθεί από τον αρμόδιο ειδικοφρουρό, ο κ. Ρουσόπουλος επικαλέστηκε ενημέρωση που είχε από το υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, σύμφωνα με την οποία «η Ελλάδα πέρασε πρόσφατα από έναν έλεγχο του ICAO, όπου διαπιστώθηκε ότι η χώρα μας είναι απολύτως εναρμονισμένη με τους διεθνείς κανόνες, οι οποίοι μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις στην Ελλάδα είναι πιο αυστηροί». Σε άλλη ερώτηση, ο κ. Ρουσόπουλος σημείωσε ότι «αυτοί οι κανόνες τηρήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση».

Σφοδρή ήταν η επίθεση του ΠΑΣΟΚ, το οποίο, διά του εκπροσώπου του κ. Νίκ. Αθανασάκη απέδωσε προσωπικές ευθύνες στον πρωθυπουργό για το γεγονός ότι δεν καταλογίζει πολιτικές ευθύνες και καλύπτει τους υπουργούς του. «Εκτός της πολιτικής ευθύνης, υπάρχουν και οι έννομες ευθύνες, φλάσιμο και τσίμα, οι οποίες είναι άγνωστες στους υπουργούς της Ν.Δ.», τόνισε ο κ. Αθανασάκης.

Ε. Τ.

Ελλειμμα επαγγελματισμού και επάρκειας των σωφρονιστικών υπαλλήλων και των εξωτερικών φρουρών διαπίστωσε ο υπουργός Δικαιοσύνης Αναστάσης Παπαληγούρας, εκτιμώντας, μάλιστα, ότι υπήρξε η δυνατότητα να κάνουν χρήση όπλων κατά την απίστευτη προχείρωση του ελικοπτέρου στο προαύλιο των φυλακών.

Διοικητικές, αλλά όχι πολιτικές ευθύνες στην υπόθεση αναγνωρίζει η κυβέρνηση

Ουδεμία πολιτική ευθύνη «διέκρινε» η κυβέρνηση πίσω από την υπόθεση της κινηματογραφικής απόδρασης των δύο κρατουμένων από τις φυλακές Κορυδαλλού. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Θ. Ρουσόπουλος «απέκρουσε» όλες τις συναφείς ερωτήσεις που του έγιναν, παραπέμποντας διορικώς στις σχετικές δηλώσεις των υπουργών Δικαιοσύνης κ. Αν. Παπαληγούρα (περί διοικητικών ευθυνών) και Μεταφορών Μιχ. Λιάπη (περί εναρμόνισης της Ελλάδας με τους διεθνείς κανόνες πτήσεων των ελικοπτέρων). Στο εσωτερικό του κυβερνώντος κόμματος, πάντως, το κλίμα είναι βαρύ και οι εκσημίσεις των στελεχών του δυσοίωνες για το πλήγμα που θα επιφέρει ο χειρισμός της υπόθεσης αυτής στην εικόνα της κυβέρνησης.

Κατά πληροφορίες, από το βράδυ της Κυριακής, τα Μέγαρο Μαξίμου έσπευσε να αποσαφηνίσει ότι δεν τίθεται θέμα πολιτικών ευθυνών για την ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης και ότι θα υπάρξουν ποινές για όσους εμπλέκονται στη διοικητική πυραμίδα των φυλακών Κορυδαλλού. Ορισμένες πηγές, οι οποίες, ωστόσο, δεν επιβεβαιώνονται αρμοδίως, αναφέρουν ότι σε μία από τις αλλεπάλληλες τηλεφωνικές επικοινωνίες μεταξύ του πρωθυπουργού και του υπουργού Δικαιοσύνης, ο κ. Παπαληγούρας έθεσε στη διάθεση του κ. Καραμανλή την παραίτησή του, η οποία δεν έγινε αποδεκτή. Οι ίδιες πηγές συνδέουν τη στάση αυτή του Μεγάρου Μαξίμου και με την υπόθεση των υποκλοπών, το κύριο βάρος της οποίας έξακολουθεί να κειρίζεται ο υπουργός Δικαιοσύνης.

«Υπάρχει διοικητική ευθύνη. Γι' αυτήν τη διοικητική ευθύνη έχει μιλήσει ήδη ο υπουργός Δικαιοσύνης και έχουν επιβληθεί κυρώσεις στους έχοντες αυτή την ευθύνη», επανέλαβε πολλάκις χθες ο υπουργός Επικρατείας. Ερωτηθείς σχετικά με ενδεχόμενα κενά στην πτήση των επαναπατρισμένων και επάρκεια του ανήγειρε αξιώσεις για απογείωση ισχύ.

Ο ίδιος άνδρας πριν από περίπου μια εβδομάδα είχε μισθώσει ελικόπτερο από την ίδια εταιρεία για μια «αναγνωριστική» πτήση πάνω από το Λεκανοπέδιο της Αττικής, συνοδευόμενος από δύο νεαρές αλλοδαπές, πιθανότατα ρωσικής καταγωγής. Χρησιμοποίησε και τις δύο φορές το όνομα Κωνσταντίνος Τσούκαλης και κατέβαλε 1.400 ευρώ σε μετρητά στον πιλότο. Με αυτόν τον τρόπο απέκτησε μια πιο σαφή εικόνα για τα όσα έπρεπε να πράξει μία εβδομάδα μετά, ενώ κέρδισε την εμπιστοσύνη των ανθρώπων της εταιρείας. Ο πιλότος της συγκεκριμένης πτήσης κατέθεσε και αυτός χθες στην Αστυνομία, ενώ έρευνες διεξάγονται προκειμένου να διαπιστωθεί η ταυτότητα των δύο γυναικών.

Ο «επιβάτης» με γνώσεις πιλότου, η Ρωσίδα και το κομπολόι-ενθύμιο

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Μπλόκα σε στεριά και θάλασσα, προκειμένου να αποκλείσουν κάθε πιθανή οδό διαφυγής των δύο δραπετών και των συνεργών τους έχουν στήσει οι διωκτικές αρχές. Προς το παρόν, οι έρευνες επικεντρώνονται στην Αττική και τα δυτικά προάστια του νομού καθώς εκτιμάται ότι οι πρωταγωνιστές της κινηματογραφικής απόδρασης δεν έχουν προλάβει ή δεν επιχείρησαν καν να διαφύγουν εν μέσω γιαγιτάδας αστυνομικής επικείρησης για τον εντοπισμό τους.

Οι δύο μοτοσικλέτες που χρησιμοποίησαν για να απομακρυνθούν από το νεκροταφείο του Σκιστού όπου προσγειώθηκε το ελικόπτερο βρέθηκαν έξω από το ξενοδοχείο «Λίνα» στην περιοχή του Σκαραμαγκά και στο σημείο αυτό τα ίχνη των τεσσάρων ανδρών χάνονται. Κανείς πάντως δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο ο Βασίλης Παλαιοκώστας, ο Αλκέτ Ριζάι και τα δύο άτομα που επεβήναν στο ελικόπτερο να βρίσκονται ήδη σε κρησφύγετο της Στερεάς Ελλάδας ή της Θεσσαλίας, περιοχές που οι αδελφοί Παλαιοκώστα γνωρίζουν σπιθαμή προς σπιθαμή...

Στο μεταξύ, από την Αστυνομία εξετάζεται το ενδεχόμενο ο Νίκος Παλαιοκώστας να μη συμμετείχε ενεργά στην «απαγωγή» των δύο κρατουμένων, αλλά να εμπνευστήκε και να συντόνισε από απόσταση την επιχείρηση. Και τούτο διότι ο πιλότος του ελικοπτέρου δεν αναγνώρισε στις φωτογραφίες τον διαβόητο κακοποιό ως έναν από τους δύο άνδρες που μετέφερε το απόγευμα της Κυριακής. Κατέθεσε συγκεκριμένα ότι οι δύο επιβάτες ήταν πλικίας 25 έως 30 ετών, ενώ ο Νίκος Παλαιοκώστας είναι σήμερα 48 ετών. Αστυνομικοί πάντως δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο ο πιλότος να βρισκόταν σε καθεστώς παρ' ικού και να μην κατάφερε να σχηματίσει σαφή εικόνα. Γι' αυτό έδωσε χθες νέα κατάθεση, δίκως ωστόσο να προκύψουν νεότερα στοιχεία.

Ανεξάρτητα από το εάν ο 48χρονος κακοποιός συμμετείχε ή όχι ενεργά στην απόδραση, οι δύο επιβάτες φρόντισαν με έξυπνο τρόπο να επισημάνουν ότι ο Νίκος Παλαιοκώστας βρίσκεται πίσω από την επιχείρηση: άρπαξαν στον πιλότο ένα κομπολόι λέγοντάς του «αυτό είναι για να θυμάσαι τον Παλαιοκώστα».

Απ' όσα διέρρευσαν χθες αναφορικά με όσα εκτυλίχθηκαν εν πτήσει ανάμεσα στον πιλότο του ελικοπτέρου και τους δύο ενόπλους προκύπτει ότι ο ένας τουλάχιστον από τους δύο άνδρες είχε βασικές γνώσεις χειρισμού ελικοπτέρου.

Σύμφωνα με όσα δήλωσε ο πιλότος στους Αστυνομικούς, ο άνδρας που καθόταν στην μπροστινή θέση του ελικοπτέρου του απαγόρευσε να πατήσει τα κουμπιά που ενεργοποιούν το σύστημα συναγερμού, του αφαίρεσε τα ακουστικά στερώντας του τη δυνατότητα επικοινωνίας, ενώ τη στιγμή που το ελικόπτερο προσέγγιζε το προαύλιο των φυλακών του ζήτησε να κρατήσει ψηλά τις στροφές του κινητήρα (γι' αυτό και δεν αγκύμησε στο έδαφος, αλλά σταμάτησε ένα μέτρο πάνω από αυτό) έτσι ώστε το ελικόπτερο να είναι σε θέση να αναχωρήσει άμεσα και να μη χρειαστεί να παραμείνει στο έδαφος έως ότου οι μπαχαλάκηδες του

Συγκάλυψη ευθυνών

«Το σωφρονιστικό σύστημα έχει αποδιοργανωθεί πολλά χρόνια μέσα από τη συνεχή μετακύλιση ευθυνών στα χαμηλότερα κλιμάκια», δηλώνει χωρίς περιστροφές, στην «Κ» ο αναπληρωτής καθηγητής Αντιεγκληματικής Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου κ. Θεοδ. Παπαθεοδώρου. «Η πολιτεία είναι απούσα και φέρει το κύριο βάρος της ευθύνης», επισημαίνει αναφερόμενος στα ελλιπή μέτρα ασφάλειας που υπάρχουν στις φυλακές. Η απόδραση μέσω ελικοπτέρου, δεν είναι πρωτοφανής φαινόμενο, έχει συμβεί προσφάτως στη Γαλλία και τα τελευταία 10 χρόνια στην Ισπανία και στην Ιταλία. Ο κ. Παπαθεοδώρου εξηγεί ότι όλα τα ευρωπαϊκά κράτη έχουν λάβει πλεκτρονικά και άλλα μέτρα, ώστε να αποτρέπουν τέτοια φαινόμενα, όπως η τοποθέτηση σε μεγάλο ύψος ενός πλέγματος που εμποδίζει τη ρίψη αντικειμένων, την εισαγωγή ναρκωτικών και την από αέρος απόδραση. Χαρακτηρίζει «ψευδοπρόβλημα, με το οποίο επικεντρεύεται η συγκαλύψεων», το ερώτημα εάν οι φρουροί μπορούσαν ή όχι να κάνουν χρήση όπλων. Το ζητούμενο, κατά τον καθηγητή, δεν είναι η αναζήτηση ευθυνών στους υπαλλήλους, αλλά «να πάψουν οι φυλακές να λειτουργούν με όρους παλαιοτέρων δεκαετιών» και να αντιμετωπιστεί δραστικά ο υπερπληθυσμός τους. Στον Κορυδαλλό, με βάση τα στοιχεία του Ιανουαρίου, βρίσκονται 2.172 κρατούμενοι σε κελιά 640 θέσεων.

Δύο πρόβες με το ελικόπτερο

«Τρύπες» στο σύστημα ασφάλειας των πτήσεων ελικοπτέρων, αδρανείς έλεγχοι από την ΥΠΑ και ανεκπαίδευτους κυβερνήτες ανέδειξε το προχθεσινό περιστατικό της κινηματογραφικής πτήσης προς τον Κορυδαλλό. Το ελικόπτερο AS355N, που προσγειώθηκε στο προαύλιο των Δικαστικών Φυλακών Κορυδαλλού, είχε «προβάρει» την απαγορευμένη διαδρομή χωρίς να το γνωρίζει ο κυβερνήτης. Οι «μισθωτές» του ελικοπτέρου είχαν πετάξει τουλάχιστον δύο φορές, φυσικά επικαλούμενοι λόγους αναψυχής, για να εξοικειωθούν, τόσο με τον κυβερνήτη όσο και με τη διαδρομή, πριν εκτελέσουν την αποστολή απελευθέρωσης των δύο εγκλείστων κακοποιών. Το ελικόπτερο που απογειώθηκε από χώρο δίπλα στην καφετέρια «Γαλάζιο» στον Αγ. Κοσμά ανήκει στην εταιρεία AirLift, συμφερόντων Ιωάννη Β. Βαρδινογιάννη, που εκμεταλλεύεται, πλην του ιδιοκτησιου που μετείχε στην «επιχείρηση Κορυδαλλός», και άλλα τρία μισθωμένα ελικόπτερα τα οποία χρησιμοποιούν επώνυμοι επιχειρηματίες. Η απόδραση κόστισε λιγότερο από 1.300 ευρώ, που τιμολογείται η ώρα πτήσης με τον συγκεκριμένο τύπο ελικοπτέρου, το οποίο πετούσε στα 500-600 πόδια με ταχύτητα 100 μίλια/ώρα εκτελώντας πτήση όψεως (VFR). Ο κυβερνήτης Βασίλης Καρίκης, αφότου παρατήθηκε από την αεροπορία στρατού (πετούσε Σινούκ), εργάζεται σε εταιρείες μίσθωσης ελικοπτέρων. Σύμφωνα με το εγχειρίδιο που περιγράφει πώς γίνονται οι πτήσεις εκτός αεροδρομίων από πεδία προσγείωσης όπως ο Αγ. Κοσμάς, ο ίδιος ο κυβερνήτης είχε την ευθύνη του ελέγχου επιβατών και αποσκευών. Ο έλεγχος αυτός φαίνεται ότι δεν έγινε ποτέ. Διαφορετικά θα είχε βρεθεί το μίνι οπλοστάσιο των επιβατών. Τα περιγραφόμενα στο security manual παρακάμφθηκαν, δεδομένου ότι και οι έλεγχοι της ΥΠΑ (της Δ15) είναι από χαλαροί έως ανύπαρκτοι, ειδικά μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ενώ είναι άγνωστο εάν στο γενικό δηλωτικό που συντάχθηκε από τον κυβερνήτη ελέγχθηκε η ταυτοπροσωπία των επιβατών.

Οι δραπέτες έβαλαν και λουκέτο στην πόρτα!

Του **ΝΙΚΟΥ ΜΠΑΡΔΟΥΝΙΑ**

Στο «στόχαστρο» του αυτόματου όπλου του είχε το ελικόπτερο ο έναs εκ των δύο ειδικών φρουρών που βρισκόταν στις σκοπιές γύρω από το προαύλιο της Β' Πτέρυγας. Ωστόσο δεν πυροβόλησε διότι φοβήθηκε να μη χτυπήσει στον χώρο καυσίμων και προκλιθεί έκρηξη την ώρα που δίπλα στο ελικόπτερο βρίσκονταν περί τους 80 κρατουμένους.

Οι δύο δραπέτες φαίνεται ότι είχαν σχεδιάσει πολύ προσεκτικά κάθε τους κίνηση.

Ετσι, λίγο πριν σχεδόν προσγειωθεί το ελικόπτερο στο προαύλιο, αιφνιδιάζοντας τους πάντες, κλείδωσαν με... λουκέτο την πόρτα που χρησιμοποιείται ως είσοδος και έξοδος από την πτέρυγα προς το προαύλιο. Αυτό έγινε προκειμένου να πετύχουν δύο πράγματα: Να απομακρύνουν κάθε ενδεχόμενο δυναμικής επέμβασης των σωφρονιστικών κατά τη διαδικασία απόδρασής τους και δεύτερον να κρατήσουν στο προαύλιο ικανό αριθμό κρατουμένων ώστε να αφαιρέσουν -όπως και το πέτυχαν- τη δυνατότητα από τους ειδικούς φρουρούς να χρησιμοποιήσουν τα όπλα τους.

Ο πρωτοφανής τρόπος απόδρασης για τα ελληνικά δεδομένα φαίνεται ότι προκάλεσε «έλλειψη συνεννόησης» και μεταξύ των σωφρονιστικών υπαλλήλων, με αποτέλεσμα να σημάνει συναγερμός με μεγάλη καθυστέρηση, ικανά όμως να «δοηθήσουν» τους κακοποιούς να απομακρυνθούν με ασφάλεια.

Ακριβείς πληροφορίες αναφέρουν ότι από την Εισαγγελία Πειραιώς διενεργείται προανακρωση προκειμένου να διερευνηθεί το ενδεχόμενο να συμμετείχαν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση της απόδρασης υπάλληλοι των φυλακών. Επίσης θα διερευνηθεί, κατά τις ίδιες πληροφορίες, και το πώς οι δύο δραπέτες προμηθεύτηκαν το λουκέτο με το οποίο κλείδωσαν την πόρτα εισόδου - εξόδου από την Ε' Πτέρυγα προς το προαύλιο. Κοκκοι των φυλακών Κορυδαλλού ανέφεραν στην «Κ» ότι ο Βασ. Παλαιοκώστας βρισκόταν στην Ε' πτέρυγα περίπου ένα μήνα, ενώ ο Αλβανός Ριζάι βρισκόταν στην πτέρυγα διότι κάτω επιρόκειτο να μεταχθεί στα δικαστήρια Αθηνών για τα δικαστεί.

Ληστείες, αποδράσεις και... πρώτο όνομα στη λίστα της Ιντερπόλ

Στη διάρκεια της σχεδόν 20ετούς δράσης τους, τα αδέλφια Νίκος και Βασίλης Παλαιοκώστας έχουν καταφέρει να ξεφύγουν μέσα από τα χέρια των αστυνομικών, χρησιμοποιώντας από κλεμμένα αυτοκίνητα και τζιν έως... ποδήλατα.

Ο 48χρονος σήμερα Νίκος Παλαιοκώστας (φωτογραφία αριστερά) αποτελεί τον μοναδικό Ελληνα στη λίστα των 10 πιο επικίνδυνων καταζητούμενων της Ιντερπόλ! Συνελήφθη για πρώτη φορά το 1988 κατηγορούμενος για κλοπές από κοινού με τον κακοποιό Κώστα Σαμαρά. Η πρώτη «θητεία» του στη φυλακή έληξε νωρίς, καθώς απέδρασε με τη βοήθεια του μικρού του αδελφού, ο οποίος του έριξε σχοινί στο προαύλιο των φυλακών όπου κρατουνταν. Συλλαμβάνεται εκ νέου το 1990, όμως γρήγορα καταφέρνει να αποδράσει ξανά.

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας (φωτογραφία στο μέσο) έχει την πρώτη του «γνωριμία» με την Αστυνομία τον Απρίλιο του ίδιου έτους. Συλλαμβάνεται έξω από τις φυλακές Λάρισας ενώ προσπαθεί να απελευθερώσει τον αδελφό του. Από το 1991 έως το 1999 τα δύο καταζητούμενα αδέλφια πραγματοποιούν μια σειρά ληστείες τραπεζών, με χαρακτηριστικότερη αυτή της Εθνικής Τράπεζας στην Καλαμπάκα το 1992 με λεία 125 εκατ. δραχμές. Το 1995 «εμπλουτίζουν» τη δράση τους σχεδιάζοντας και ολοκληρώνοντας την απαγωγή του επιχειρηματία Αλέξανδρου Χαϊτόγλου, με λύτρα 250 εκατ. δραχμές. Ο Β. Παλαιοκώστας πέφτει μάλλον συμπτωματικά στα χέρια της Αστυνομίας το 1999 έπειτα από τροχαίο που σημειώθηκε λόγω αλισθηρότητας του δρόμου. Μετάγεται σε διάφορες φυλακές της χώρας έως το 2003 οπότε και καταλήγει στον Κορυδαλλό. Επρόκειτο μάλιστα να αποφυλακιστεί σε περίπου τρία χρόνια. Αντίθετα, ο «φαντασμός»-όπως έχει χαρακτηριστεί- Νίκος Παλαιοκώστας παραμένει ελεύθερος και... επικρυμένος τα τελευταία 16 χρόνια.

Ο έτερος πρωταγωνιστής της προχθεσινής απόδρασης, Αλβανός Αλκέτ Ριζάι (φωτογραφία αριστερά) το 2003 απήγαγε και δολοφόνησε από... λάθος τον νεαρό πλεκτρολόγο Αθανάσιο Κορωπίωση καθώς νόμιζε ότι είχε συνάψει ερωτική σχέση με τη Ρωσίδα φίλη του. Οπως αποκαλύφθηκε εκ των υστέρων το όνομα της φίλης του στυκου πλεκτρολόγου ομολ ήμοιαζε με αυτό της αλλοδαπής φίλης του Ριζάι.

Γ. Σ.

ΤΟ ΒΗΜΑ 06-06-2006

ΤΡΙΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006 ΤΟ ΒΗΜΑ • 3

SAMSUNG

SlimFit™ TV
Λεπτότερη κατά 1/3,
χάρη στην τεχνολογία SlimFit
SAMSUNG

ΑΠΟΔΡΑΣΗ

- Στα δέκα αιτήματα της διεύθυνσης των φυλακών για τη μεταγωγή του Β. Παλαιοκώστα η απάντηση της επιτροπής του υπουργείου Δικαιοσύνης ήταν αρνητική
- Ο κρατούμενος είχε συμπληρώσει 38 μήνες στον Κορυδαλλό κατά παρέκκλιση κάθε κανόνα και ενώ οι ανησυχίες για τις δραστηριότητές του εντείνονταν
- Στις 20 Απριλίου του 2006 αίτημα μεταγωγής έξι κρατουμένων ικανοποιήθηκε μόνο για τους πέντε, καθώς ο Παλαιοκώστας δεν μετήχθη σε άλλες φυλακές

Η μεταγωγή που δεν έγινε ποτέ...

«Το Βήμα» αποκαλύπτει την απόφαση που διευκόλυνε τη φυγή των κακοποιών

«*Το αίτημά σας για μεταγωγή του κρατουμένου* ***Παλαιοκώστα Βασίλη*** *θα εξεταστεί σε επόμενη συνεδρίαση...*»! Αυτή την έγγραφη απάντηση έδωσε πριν από δέκα ημέρες η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (ΚΕΜ) του υπουργείου Δικαιοσύνης στους υπευθύνους των φυλακών Κορυδαλλού, οι οποίοι επιμόνως ζητούσαν τη μεταφορά του Βασίλη Παλαιοκώστα σε άλλες φυλακές για λόγους ασφαλείας.

Το έγγραφο που φέρνει στην επιφάνεια τους στρεβλούς μηχανισμούς και τις περίεργες πρακτικές που ακολουθούνται τα τελευταία χρόνια στον ευαίσθητο χώρο του υπουργείου Δικαιοσύνης και στα κατ' ευφημισμόν

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Κ. ΧΑΤΖΙΔΗΣ

αποκαλούμενα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας αποκαλύπτει σήμερα «Το Βήμα».

Μπορεί μετά την κινηματογραφική απόδραση της Κυριακής η προαναφερόμενη υπόμνηση των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών να καθίσταται άνευ ουσίας, αλλά δεν στερείται σημασίας. Και τούτο γιατί όλα τα στοιχεία συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι πρόκειται περί μιας περίεργης όσο και αναποτελεσματικής πρακτικής. Οπως αποκαλύπτει «Το Βήμα», δέκα αιτήματα είχαν υποβληθεί από τη διεύθυνση φυλακών Κορυδαλλού για τη μεταγωγή του εν λόγω κρατουμένου, και στα δέκα η απάντηση της αρμόδιας επιτροπής, στην οποία προεδρεύει ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Δικαιοσύνης κ. **Παναγιώτης Πανούρης**, ήταν το ίδιο αρνητική! Αξίζει να αναφερθεί ότι μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών είναι η κυρία **Αντωνία Τζανετάκη**, λέκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρος του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου Φυλακών του υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και ο εισαγγελέας Εφετών Πειραιά που εποπτεύει τις φυλακές Κορυδαλλού, θέση την οποία κατείχε μέχρι πριν από λίγες ημέρες ο εισαγγελέας Εφετών κ. **Αντώνης Λιόγας** και σήμερα ο αντεισαγγελέας Εφετών **Σταύρος Αθανασάκης**.

Εκείνο ωστόσο που εντυπωσιάζει και γεννά ερωτήματα για τις διασυνδέσεις πολλών «επώνυμων» κρατουμένων είναι το ιστορικό των απορριπτικών αποφάσεων. Μια προσεκτική ματιά στον φάκελο του Βασίλη Παλαιοκώστα φέρνει στο προσκήνιο νοσοτροπίες και πρακτικές ανθρώπων υπεράνω πάσης υποψίας που, όπως αποδεικνύεται, υπέδειξαν ιδιαίτερο ζήλο, προκειμένου να παραμείνει ο προαναφερόμενος κρατούμενος στο σωφρονιστικό κατάστημα Κορυδαλλού.

Ενώ στις 20 Απριλίου του 2006 η Διεύθυνση των Φυλακών Κορυδαλλού ζήτησε για λόγους ασφαλείας τη μεταγωγή έξι κρατουμένων, το αίτημά τους ικανοποιήθηκε μόνο ως προς τα... πέντε έκτα: από τους έξι κρατουμένους μόνο ο Βασίλης Παλαιοκώστας δεν μετήχθη σε άλλες φυλακές!

Το ελικόπτερο με το οποίο διέφυγαν οι δύο κρατούμενοι από τις φυλακές Κορυδαλλού. Δεξιά το έγγραφο της 25ης Μαΐου 2006, με το οποίο η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (ΚΕΜ) απαντούσε στους υπευθύνους των φυλακών Κορυδαλλού οι οποίοι ζητούσαν τη μεταφορά του Βασίλη Παλαιοκώστα και άλλων πέντε κρατουμένων σε άλλες φυλακές για λόγους ασφαλείας. Με το έγγραφο η επιτροπή έκανε δεκτό το αίτημα μεταφοράς για τους άλλους πέντε κρατουμένους, αλλά το αίτημα μεταφοράς του Β. Παλαιοκώστα, αναφέρεται στο έγγραφο, αποφασίστηκε να συζητηθεί σε επόμενη συνεδρίαση

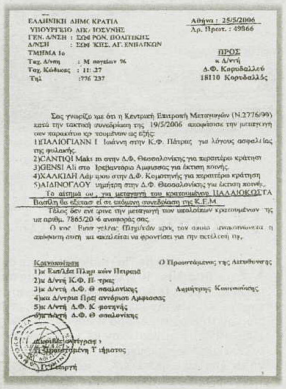

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟ ΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚ. ΠΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝ. ΔΝΣΗ : ΣΩΦ ΡΟΝ. ΘΩΛΠΤΙΚΗΣ
ΔΝΣΗ : ΣΩΦ ΚΠΣ. ΑΓ. ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ 1ο
Τκχ. Δ/νση : Μ. συγγρού 96
Τκχ. Κώδικας : 11 27
Τηλ : 75 237

Αθήνα : 25/5/2006
Αρ. Πρωτ. : 69566

ΠΡΟΣ
κ. Δ/ντή
Δ.Φ. Κορυδαλλού
18110 Κορυδαλλός

Σας γνωρίζω ότι η Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Ν.2776/99) κατά την τακτική συνεδρίαση της 19/5/2006 αποφάσισε την μεταγωγή των παρακάτω εν τουμένων ως εξής:
1)ΣΑΛΙΟΓΙΑΝΝΗ Ι. Ιωάννη στην Κ.Φ. Πάτρας για λόγους ασφαλείας της φυλακής.
2)ΚΑΝΤΗΣ Μιλτ. από την Δ.Φ. Θεσσαλονίκης για περαιτέρω κράτηση
3)GENSI Αλ. στο Ιδρυματικο Λιμοκτισμο για έκτιση ποινής.
4)ΚΑΛΚΑΝΗ Λάμ. ηλιου στην Δ.Φ. Κομοτηνής για περαιτέρω κράτηση
5)ΔΑΔΟΓΛΟΥ Ιωαννη στην Δ.Φ. Θεσσαλονίκης για έκτιση ποινής.

Το αίτημά σας για μεταγωγή του κρατουμένου ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑ Βασιλη θα εξεταστεί σε επόμενη συνεδρίαση της Κ.Ε.Μ.
Τέλος δεν ενέκρινε την μεταγωγή των υπολοίπων κρατουμένων της υπ αριθ. 7865/20 ή ανωτερας σας.
Ο κος Βασ στέλνει: Πληρώνω αρκ. τον οποίο ανακοινώνεται η απόφαση αυτη και ακολούθει να ενεργήσει για την εκτέλεσή της.

Κοινοποίηση
1)κ Εισ/τη Πλημ κών Πειραιά
2)κ Δ/ντή Κ.Φ. Π- τρας
3)κ Δ/ντή Δ.Φ. Θ σσαλονίκης
4)κα Δ/ντρια Πρώ αναφυση Αμφισσας
5)κ Δ/ντή Δ.Φ. Κ στορίάς
6)κ Δ/ντή Δ.Φ. Θ σσαλονίκης

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Αφεντούλης Κωνσταντίνος

Η ακριβής αντίγραφο
Η Προϊσταμένη Τ' τμήματος

Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι την τελευταία τριετία τα αρμόδια στελέχη του υπουργείου Δικαιοσύνης είχαν... κουραστεί να απορρίπτουν τα αιτήματα που υποβάλλονταν από τους υπευθύνους των φυλακών Κορυδαλλού. Παρ' ότι ο Βασίλης Παλαιοκώστας είχε συμπληρώσει 38 μήνες παραμονής στο μεγαλύτερο σωφρονιστικό κατάστημα της χώρας, κατά παρέκκλιση κάθε κανόνα σωφρονιστικής πολιτικής, παρ' ότι οι ανησυχίες για τις ύποπτες δραστηριότητες που ανέπτυσσε «εντός των τειχών του Κορυδαλλού» συνεχώς εντείνονταν, τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών (ΚΕΜ) προτίμησαν να κλείσουν τα αφτιά τους στις αλλεπάλληλες εκκλήσεις των ανθρώπων που έβλεπαν τα επερχόμενα και τα μελλούμενα, καθ' ότι γνώριζαν καλύτερα από τους ίδιους τουλάχιστον τον αθέατο κόσμο των φυλακών.

Το ιστορικό των περίεργων αποφάσεων που οδήγησε στην παράταση του βίου του Βασίλη Παλαιοκώστα στον Κορυδαλλό ξεκίνησε τον Μάιο του 2003, όταν για πρώτη φορά οι υπεύθυνοι των φυλακών ζήτησαν τη μεταγωγή του *«για λόγους ποινικής κατάστασης και ομαλής διαβίωσης των κρατουμένων»*. Ο δαιμόνιος κρατούμενος είχε συμπληρώσει δύο μήνες παραμονής στον Κορυδαλλό, μετά την εσπευσμένη μεταγωγή του από τις φυλακές της Κέρκυρας, η οποία κρίθηκε επιβεβλημένη καθώς στο κελί του είχαν βρεθεί σχεδιαγράμματα της τοπικής φυλακής, τα οποία θα χρησιμοποιούσε κατά τη διαφυγή του! Η απάντηση της ΚΕΜ ήταν αρνητική.

Στις 16 Ιουλίου 2003 ακολουθεί δεύτερο αίτημα για τη μεταγωγή του 40χρονου κρατουμένου. *«Παρακαλούμε για την άμεση μεταγωγή του»*. Στο συγκεκριμένο έγγραφο αίτημά τους οι υπεύθυνοι των φυλακών Κορυδαλλού είχαν επιστήσει την προσοχή των μελών της ΚΕΜ σε απόρρητο σήμα που είχαν λάβει μία ημέρα πριν από τη Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής, *«σύμφωνα με το οποίο υπήρχε καταγγελία ότι ο κρατούμενος Παλαιοκώστας Βασίλης σχεδιάζει απόδραση, ενδεχομένως και απαγωγή από κοινού με άλλους συγκρατούμενούς του»*! Ποια ήταν η απάντηση των μελών της ΚΕΜ; Αρνητική!

Παρά τη... στερεότυπη απάντηση των υψηλόβαθμων στελεχών του υπουργείου Δικαιοσύνης, οι υπεύθυνοι των φυλακών Κορυδαλλού δεν πτοήθηκαν. Μόλις έναν μήνα αργότερα επανήλθαν, ζητώντας εκ νέου τη μεταγωγή του Βασίλη Παλαιοκώστα *«προκειμένου να προληφθεί η εκδήλωση δυσάρεστων γεγονότων»*. Δεν πτοήθηκαν όμως και τα μέλη του ΚΕΜ, τα οποία για μία ακόμη φορά απέρριψαν το αίτημά τους.

Στις 13 Ιανουαρίου προτείνεται η μεταγωγή του Βασίλη Παλαιοκώστα, καθώς διαπιστώθηκε ότι αναπτύσσει διασυνδέσεις με ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος, ενώ επιδεικνύει *«ικανότητα να επιβάλλεται στους συγκρατούμένους του και να ασκεί επιρροή με τρόπους που μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα»*. Στις 20 Απριλίου 2004 διατυπώνεται νέο αίτημα για τη μεταγωγή του. Στις 29 Σεπτεμβρίου το όνομα του Βασίλη Παλαιοκώστα περιλαμβάνεται σε λίστα 16 ατόμων που προτείνεται να μεταχθούν. Παρόμοια λίστα 16 υπό μεταγωγή κρατουμένων συντάχθηκε και στις 23 Νοεμβρίου του 2004, και άλλων οκτώ σε σχετική λίστα της 1ης Νοεμβρίου του 2005. Κοινό τους σημείο, το όνομα του Παλαιοκώστα, όπως και η αρνητική απάντηση των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Μεταγωγών.

Ευτυχώς κατά... μία έννοια, στις αρμοδιότητες της προαναφερόμενης Επιτροπής δεν είναι η χορήγηση πενθήμερων αδειών γιατί, όπως λέγεται στον Κορυδαλλό, στις αρχές του περασμένου μηνός, όταν για πρώτη φορά ο Βασίλης Παλαιοκώστας υπέβαλε σχετικό αίτημα, *«δεν αποκλείεται να το ενέκριναν»*!

ΤΙΣ ΠΤΑΙΕΙ

Η κυβέρνηση δεν «βλέπει» πολιτικές ευθύνες...

...αλλά Στ. Δήμας και Ν. Κακλαμάνης διαφωνούν

Πίσω από τις διοικητικές ευθύνες των υπευθύνων του Κορυδαλλού οχυρώθηκε χθες η κυβέρνηση για να αρνηθεί τις πολιτικές ευθύνες των συναρμόδιων υπουργών για τη διαφυγή των **Β. Παλαιοκώστα** και **Β. Ριζάι Αλκέτ**. Σε απόλυτη αρμονία ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. **Α. Παπαληγούρας** (φρωτογραφία) και ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. **Θ. Ρουσόπουλος** αρνήθηκαν χθες ότι υπάρχουν πολιτικές ευθύνες στην υπόθεση, ενώ ο υπουργός Επικρατείας αποκάλυψε μάλιστα ότι ο Πρωθυπουργός επικοινώνησε δύο φορές με τον υπουργό Δικαιοσύνης, για να υπογραμμίσει ότι δεν τίθεται κανένα ζήτημα παραίτησής του. Την ίδια ώρα όμως δύο κορυφαία στελέχη της ΝΔ, ο επίτροπος κ. **Στ. Δήμας** και ο υποψήφιος δήμαρχος Αθηναίων κ. **Ν. Κακλαμάνης**, σημείωναν ότι ασφαλώς και υπάρχουν πολιτικές ευθύνες στην υπόθεση.

«Το ότι υπάρχουν ευθύνες, υπάρχουν. Το ερώτημα που έχω είναι πώς επιβιβάστηκαν χωρίς να γίνει ο έλεγχος για το φορτίο που μεταφέρουν» υπογράμμισε ο κ. Δήμας μιλώντας στον Alpha 98,9, ενώ ο κ. Κακλαμάνης μιλώντας στον ίδιο σταθμό σημείωσε:

«Εγώ πάντα στο υπουργείο Υγείας, ό,τι και αν συνέβαινε, όποιος υπάλληλος και αν έφταιγε, όποιο διευθυντικό στέλεχος και αν έφταιγε, θεωρούσα ότι είχα υποχρέωση να παίρνω εγώ πάνω μου την ευθύνη. Οταν ασκείς πολιτική και είσαι σε μια καρέκλα άλφα, δεν μπορείς να λες ότι δεν έχω καμία πολιτική ευθύνη». Ο κ. Παπαληγούρας ανακοίνωσε ότι τέθηκαν σε διαθεσιμότητα ο αναπληρωτής διευθυντής των Φυλακών Κορυδαλλού κ. **Ι. Ανέστης**, χωρίς όμως να ανακοινωθεί ο αντικαταστάτης του. Επίσης τέθηκαν σε διαθεσιμότητα ο αρχιφύλακας και υπαρχιφύλακας της Ε' Πτέρυγας κκ. **Μιλτ. Μπράτσης** και **Αν. Ιωάννου**, καθώς και ο εξωτερικός φρουρός κ. **Απ. Μακρής**.

Ακόμη αποσπώνται ή μετατίθενται σε άλλες φυλακές ή μετακινούνται σε άλλη πτέρυγα των φυλακών Κορυδαλλού πέντε σωφρονιστικοί υπάλληλοι και ένας εξωτερικός φρουρός.

ΠαΣοΚ: «Δεν υπάρχει τσίπα και φιλότιμο»

Με βαριές εκφράσεις όπως *«δεν υπάρχει τσίπα και φιλότιμο αλλιώς θα έπρεπε επιτέλους κάποιος να παραιτηθεί και να αναλάβει την πολιτική ευθύνη»* κλιμάκωσε την αντίδρασή του το ΠαΣοΚ για την κινηματογραφικής εμπνεύσεως απόδραση και κατέθεσε επίκαιρη ερώτηση στον πρωθυπουργό κ. **Κ. Καραμανλή**. Βουλευτές και κομματικά στελέχη με δηλώσεις τους αλλά και ο εκπρόσωπος του κόμματος κ. **Ν. Αθανασάκης** εξαπέλυσαν χθες νέα επίθεση στην κυβέρνηση και επέμειναν στον καταλογισμό πολιτικών ευθυνών.

4 • ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΡΙΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006

ΑΠΟΔΡΑΣΗ

Τι φοβούνται και τι ερευνούν οι Αρχές που βλέπουν συνεργασία ελληνικής και αλβανικής μαφίας πίσω από τη δραπέτευση

Σχέδιο ελληνοαλβανικής... έμπνευσης

Ποια είναι τα επτά νέα στοιχεία που εξετάζουν οι αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ.

Η συνεργασία της ελληνικής και της αλβανικής μαφίας έφερε την εντυπωσιακή απόδραση – την Κυριακή το απόγευμα – των βαρυποινιτών **Αλκέτ Ριζάι** και **Βασίλη Παλαιοκώστα** με ελικόπτερο που προσγειώθηκε στο προαύλιο της Ε' Πτέρυγας των Φυλακών Κορυδαλλού. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγουν οι έρευνες των αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. μετά τη διαπίστωση ότι ένας από τους επιβάτες του ελικοπτέρου ήταν Αλβανός. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία της Αστυνομίας, εμπλοκή στην υπόθεση είχαν δύο γνωστοί έλληνες «νονοί», οι οποίοι την περίοδο 1997-2003 είχαν στενή εγκληματική συνεργασία με τη συμμορία του Αλκέτ Ριζάι. Μεγάλος φόβος των αξιωματικών είναι *«να μην μετατραπεί ο 32χρονος αλβανός δραπέτης σε έναν νέο Πάσσαρη, αφού είναι αδίστακτος κακοποιός και πιθανόν είναι δράστης εγκλημάτων που έχουν μείνει μέχρι στιγμής ανεξιχνίαστα»*.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Β. Γ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδού όμως τα επτά νέα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους οι ελληνικές Αρχές:

- Ενας από τους δύο συμμετέχοντες στην «πειρατεία» του ελικοπτέρου ήταν αλβανικής καταγωγής, ηλικίας 25-30 ετών. Ο άλλος, ο οποίος είχε γνώσεις πτήσης ελικοπτέρου, μιλούσε άπταιστα ελληνικά, ήταν μετρίου αναστήματος και περίπου της ίδιας ηλικίας.
- Στο ελικόπτερο που είχε ενοικιαστεί πριν από μία εβδομάδα για μια... βόλτα επάνω από την Αθήνα από τους ίδιους δράστες είχαν επιβιβαστεί και δύο νεαρές γυναίκες ρωσικής καταγωγής. Σημειώνεται ότι ο Ριζάι έχει εμπλακεί σε τρεις τουλάχιστον ποινικές υποθέσεις (φόνος του ηλεκτρολόγου Αθ. Κορωπιώτη τον Μάρτιο του 2003 στην Πάρνηθα, διακίνηση ναρκωτικών το 1997, συμπλοκή με αστυνομικούς και σύλληψή του τον Απρίλιο του 2003). Και στις τρεις περιπτώσεις εμπλεκόμενες ήταν ρωσίδες φίλες του.
- Πέντε φορές στο παρελθόν υπήρξαν πληροφορίες για προσπάθεια του **Νίκου Παλαιοκώστα** να «απελευθερώσει» τον αδελφό του **Βασίλη**. Δύο φορές φέρεται να είχε οργανωθεί επιχείρηση κοντά στις φυλακές της Λάρισας και της Πάτρας. Σε μία άλλη περίπτωση υπήρξε πληροφορία ότι θα πραγματοποιούσε αιματηρή επιδρομή – το 2001 – ο καταζητούμενος τότε Κωνσταντίνος Πάσσαρης, ο οποίος συνεργαζόταν με ορισμένα άτομα από τον αντιεξουσιαστικό χώρο. Σύμφωνα με πληροφορίες η επιδρομή θα γινόταν με «πειρατεία»... απορριμματοφόρου που εισέρχεται στις φυλακές.
- Ο Αλκέτ Ριζάι είχε εντοπιστεί δύο φορές το τελευταίο διάστημα στις Φυλακές Κορυδαλλού να διαθέτει και να ομιλεί σε κινητά τηλέφωνα τα οποία κατασχέθηκαν. Οι αστυνομικές και οι δικαστικές αρχές διεξάγουν έρευνα γιατί ο Αλκέτ Ριζάι είχε παραμείνει στον Κορυδαλλό το τελευταίο 35ήμερο, παρ' ότι είχε εκδοθεί καταδικαστική απόφαση τη 2α Μαΐου σε βάρος του και έπρεπε να επιστρέψει στις φυλακές του Αγίου Στεφάνου Πατρών. Ο Ριζάι είχε σε δύο ημέρες δίκη για... τροχαίο ατύχημα, όμως αυτός δεν θεωρείται λόγος παραμονής του στον Κορυδαλλό. Σύμφωνα με πληροφορίες ο Ριζάι είχε ζητήσει να μείνει στον Κορυδαλλό πάση θυσία.
- Ο Βασίλης Παλαιοκώστας είχε μεταφερθεί από τις αρχές Μαΐου στην Ε' Πτέρυγα των Φυλακών Κορυδαλλού και σύμφωνα με μαρτυρίες είχε καθημερινές επαφές με τον Ριζάι. Τους τελευταίους μήνες, ύστερα από μια περίοδο επιφυλακής, ο Βασίλης Παλαιοκώστας είχε αναλάβει θέσεις καθαριστή των φυλακών και... βοηθού νοσοκόμου, έχοντας χαρακτηριστική άνεση κινήσεων.
- Ο Αλκέτ Ριζάι είχε αναπτύξει – προ της σύλληψής του το 2003 – συνεργασία με δύο «νονούς» της Αττικής που σχετίζονταν με τη «μαφία της Ηλιούπολης» και με το λαθρεμπόριο καυσίμων και τσιγάρων στις περιοχές του Πειραιά, του Ασπροπύργου και της Ελευσίνας.
- Δείγμα γραφής της δράσης του Αλκέτ Ριζάι φαίνεται πως υπήρξε στις 27 Μαΐου 2002, όταν φαίνεται να βρήθησε στην απόδραση του αμερικανού κακοποιού-εκτελεστή της μαφίας της Ηλιούπολης **Πίτερ Σέντομ** από τις Φυλακές Κορυδαλλού. Σύμφωνα με πληροφορίες ο Σέντομ φιλοξενήθηκε στο σπίτι του Ριζάι σε χωριό της Αλβανίας.

Αστυνομικοί με περιπολικά έχουν αποκλείσει την περιοχή κοντά στο νεκροταφείο του Σχιστού όπου και προσγειώθηκε το ελικόπτερο με τους κακοποιούς που απέδρασαν από τις φυλακές Κορυδαλλού

ΑΡΕ

Η «σταδιοδρομία» των αδελφών Παλαιοκώστα

Ο 46χρονος **Νίκος Παλαιοκώστας** και ο αδελφός του **Βασίλης**, 40 χρόνων, κατάγονται από το χωριό Μοσχόφυτο Τρικάλων. Αρχισαν τη δραστηριότητά τους με κλοπές την περίοδο 1985-1986, μαζί με τον διαρρήκτη Κώστα Σαμαρά ή Ζαρανίκα. Την περίοδο 1985-1994 συνεργάστηκαν με τους ποινικούς Π. Κερεμίδη και Μιχ. Μακρυγιάννη σε ληστείες τραπεζών. Τον Ιανουάριο του 1988 συνελήφθη για πρώτη φορά ο Ν. Παλαιοκώστας, αλλά κατόρθωσε να αποδράσει από αστυνομική κλούβα, ενώ δύο χρόνια αργότερα απέδρασε από τις Φυλακές Κορυδαλλού.

Τον Δεκέμβριο του 1995 οι αδελφοί Παλαιοκώστα προχώρησαν στο μεγάλο «άλμα» με την απαγωγή του βιομηχάνου Αλέκου Χαΐτογλου, τον οποίο απελευθέρωσαν μετά την καταβολή λύτρων 270.000.000 δρχ. Ο Βασίλης Παλαιοκώστας συνελήφθη στις 20 Δεκεμβρίου 1999 ύστερα από τροχαίο ατύχημα στη Λιβαδειά. Ο αδελφός του Νίκος συνέχισε τις ληστείες τραπεζών σε όλη την Ελλάδα, ενώ έχει πολλές φορές έρθει από «μπλόκα» της Αστυνομίας σε καφενείο της Καρδίτσας, σε αγροτικούς δρόμους των Τρικάλων, σε σουπερμάρκετ των Ιωαννίνων κτλ. Σύμφωνα πάντως με τους αστυνομικούς, οι αδελφοί Παλαιοκώστα είχαν κύριο μέλημα να αποφύγουν τραυματισμούς αστυνομικών ή ανυποψίαστων πολιτών και καμία από τις ενέργειες τους δεν είχε αιματηρή κατάληξη.

Ο Νίκος Παλαιοκώστας (αριστερά) και ο αδελφός του Βασίλης

ΧΡΟΝΙΚΟ

Το δρομολόγιο που ακολούθησε το... «εξπρές» του Κορυδαλλού

Η εντυπωσιακή απόδραση από τις Φυλακές Κορυδαλλού έγινε στις 18.26 το απόγευμα της Κυριακής. Ο πιλότος του ελικοπτέρου με δύο επιβάτες είχε απογειωθεί στις 18.14 από το ελικοδρόμιο του Αγίου Κοσμά. Μόλις έφθασε πάνω από τις φυλακές επεχείρησε προσγείωση στον προαύλιο χώρο από όπου επιβιβάστηκαν οι **Β. Παλαιοκώστας** και **Α. Ρεζάι**. Στις 18.40 το ελικόπτερο προσγειώνεται δίπλα από το νεκροταφείο στο Σχιστό. Οι δραπέτες μαζί με τους δύο συνεργούς τους επιβιβάζονται σε δύο μοτοσικλέτες και εξαφανίζονται προς τον Σκαραμαγκά. Στις 19.40 οι μοτοσικλέτες βρίσκονται εγκαταλελειμμένες σε χώρο στάθμευσης ξενοδοχείου στον Σκαραμαγκά.

Η ενοικίαση του ελικοπτέρου για μια βόλτα πάνω από το Λεκανοπέδιο και τον Σαρωνικό είχε ρυθμιστεί μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας των υπεύθυνων της εταιρείας Air lift με άτομο το οποίο μία εβδομάδα νωρίτερα είχε ενοικιάσει ελικόπτερο της ίδιας εταιρείας προκειμένου να κάνει με δύο αλλοδαπές νεαρές γυναίκες μια περιήγηση πάνω από την Αττική...

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Κενά ασφαλείας στον έλεγχο πτήσεων των ελικοπτέρων

Οποιοσδήποτε μπορεί να μισθώσει ένα ελικόπτερο και να τον μεταφέρει σε οποιοσδήποτε σημείο της χώρας επιθυμεί χωρίς κανέναν έλεγχο, με μόνη προϋπόθεση να είναι σύμφωνος ο χειριστής από τη στιγμή που κρίνει ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για την ασφάλεια της πτήσης.

Εξαίρεση αποτελούν ορισμένα σημεία του κέντρου της Αθήνας, όπως το Κοινοβούλιο αλλά και οι Φυλακές Κορυδαλλού, όπου απαγορεύεται η υπέρπτηση κάτω των 5.000 ποδιών και σε ακτίνα 2 μιλιών.

Αυτό τονίζει η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας σχετικά με το προχθεσινό περιστατικό, αλλά και οι ειδικοί στις αερομεταφορές για τις πτήσεις των ελικοπτέρων που γίνονται για εμπορικούς, τουριστικούς ή επαγγελματικούς λόγους.

Ωστόσο εκφράζονται από πολλές πλευρές και έντονα ερωτήματα, καθώς δεν προβλέπεται η ταυτοποίηση των επιβατών από τις αρμόδιες Αρχές και πολλές φορές δεν αναφέρεται ούτε καν ποιος ταξιδεύει με ένα ελικόπτερο. Γενικότερα για τις πτήσεις ελικοπτέρων εφαρμόστηκαν αυστηρά μέτρα ασφαλείας μόνο για την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων και πλέον οι έλεγχοι έχουν ατονήσει. Απαντώντας σε ερωτήσεις για την απόδραση των δύο κακοποιών ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. **Θ. Ρουσόπουλος** αλλά και ο υπουργός Μεταφορών κ. **Μ. Λιάπης** τόνισαν ότι *«η Ελλάδα πέρασε πρόσφατα από έναν έλεγχο του ICAO, όπου διαπιστώθηκε ότι η χώρα μας είναι απολύτως εναρμονισμένη με τους διεθνείς κανόνες»*.

Επίσης ο κ. Ρουσόπουλος επιβεβαίωσε ότι για τα σχέδια πτήσης ιδίως των ελικοπτέρων δεν προβλέπεται έλεγχος των επιβατών.

Για σειρά παρατυπιών και για ευθύνες κατηγόρησε την εταιρεία Air Lift, στην οποία ανήκει το ελικόπτερο, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Πολιτικής Αεροπορίας (ΟΣΥΠΑ) κ. **Β. Αλεβιζόπουλος**.

Ο πρόεδρος της ΟΣΥΠΑ υποστήριξε ότι όλα τα ελικόπτερα, ακόμη και τα ιδιωτικά, έχουν την υποχρέωση να καταθέτουν σχέδιο πτήσης στην ΥΠΑ. Είπε ακόμη ότι το ελικοδρόμιο στον Αγιο Κοσμά δεν είναι νόμιμο και ότι βάσει των κανονισμών απαγορεύεται ρητά να δίνεται άδεια περιήγησης της Αθήνας.

Π. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ 23-02-2009

ΑΠΕΔΡΑΣΕ ΞΑΝΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ ΜΕ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟ, ΠΑΙΡΝΟΝΤΑΣ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΛΒΑΝΟ ΑΛΚΕΤ ΡΙΤΖΑΪ

«Καμπάνες» για τη νέα απόδραση Παλαιοκώστα

Ο υπουργός Δικαιοσύνης ζήτησε και έλαβε τις παραιτήσεις του ειδικού γραμματέα του υπουργείου Δικαιοσύνης, του γενικού επιθεωρητή Φυλακών και του διευθυντή των Φυλακών Κορυδαλλού

Ρεπορτάζ: ΝΙΚΟΣ ΔΕΜΙΣΙΩΤΗΣ
nickdem@apogevmatini.gr

«Ο Βασίλης Παλαιοκώστας και ο **Αλκέτ Ριτζάι** απέδρασαν και πάλι από τον Κορυδαλλό. Και πάλι με ελικόπτερο. Και πάλι μεσημέρι Κυριακής»!.. Η παραπάνω πρόταση λίγο πριν από τις 15:30 χθες το μεσημέρι θα ακουγόταν σαν ανέκδοτο! Στις 15:50, ωστόσο, ήταν το εφιαλτικό - για τις διωκτικές αρχές- σενάριο που έπαιρνε σάρκα και οστά! Η απόδραση έγινε με ελικόπτερο, χωρίς κανένας να προλάβει να αντιδράσει. Η ένταση της στιγμής μάλιστα ήταν τέτοια, που ένας αστυνομικός, στην προσπάθειά του να βγάλει το πιστόλι του όσο πιο γρήγορα γινόταν, αυτοπυροβολήθηκε στο πόδι και μεταφέρθηκε ελαφρά τραυματισμένος στο Θριάσιο Νοσοκομείο. Αστυνομικές πηγές ανέφεραν πως ο συγκεκριμένος αστυνομικός είναι αυτός που είχε κατηγορηθεί πως εξέδωσε δελτίο ταυτότητας σε γνωστό «νονό» της νύχτας, λίγο καιρό πριν συλληφθεί και ενώ ήταν ακόμα καταζητούμενος! Οι αστυνομικοί πυροβόλησαν περισσότερες από 20 φορές προς το ελικόπτερο, αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Οι δυο κακοποιοί μαζί με τους συνεργούς τους (έναν άνδρα και μια γυναίκα) «εξαφανίστηκαν»! Το ελικόπτερο, λίγη ώρα αργότερα, εντοπίζεται σε περιοχή ανάμεσα στο Πολυδένδρι και το Καπανδρίτι. Σύμφωνα με πληροφορίες, στο σημείο περίμεναν τους δραπέτες και τους συνεργούς τους δύο σκουρόχρωμα τζιπ, με τα οποία τελικά και διέφυγαν προς άγνωστη κατεύθυνση. Λίγο αργότερα οι αστυνομικοί εντοπίζουν το ελικόπτερο, μέσα στο οποίο βρίσκουν δεμένο και με κουκούλα τον πιλότο, ο οποίος στην πρώτη του κατάθεση στους αστυνομικούς αναφέρει ότι στο ελικόπτερα επέβαιναν ένας άνδρας και μία γυναίκα, οι οποίοι με την απειλή χειροβομβίδας και μαχαιριού αντίστοιχα τον ανάγκασαν να αλλάξει το δρομολόγιο και να πάει στις φυλακές Κορυδαλλού.

Τι κατέθεσε ο πιλότος...

Το ελικόπτερο που ανήκει στην εταιρεία Interjet, σύμφωνα με όσα κατέθεσε ο πιλότος στους αστυνομικούς, είχε ενοικιαστεί από μια κυρία, προκειμένου από το «Ελευθέριος Βενιζέλος» να πάει στο ελικοδρόμιο της Ιτέας, για να παραλάβει τα δυο της παιδιά και στη συνέχεια να επιστρέψουν στην Αθήνα. Σύμφωνα με πληροφορίες, η γυναίκα είχε νοικιάσει το ελικόπτερο και είχε πραγματοποιήσει το ίδιο δρομολόγιο δύο ακόμη φορές στο παρελθόν!..

Αξίζει να σημειωθεί πως οι Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριτζάι είχαν μεταφερθεί πρόσφατα στις φυλακές Κορυδαλλού από σωφρονιστικά ιδρύματα της επαρχίας, καθώς στο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων του Πειραιά διεξαγόταν η δίκη για την... προηγούμενη απόδρασή τους με ελικόπτερο! Σήμερα οι δύο κακοποιοί θα απολογούνταν!.. Οι Παλαιοκώστας και Ριτζάι -για λόγους ασφαλείας- κρατούνταν στην απομόνωση και προαυλίζονταν ξεχωριστά από τους υπόλοιπους κρατούμενους στην τρίτη πτέρυγα, απ' όπου και τελικά απέδρασαν. Πάντως, οι φήμες για τα κρυμμένα 5.500.000 ευρώ ίσως απαντούν στο ερώτημα για τη χρηματοδότηση της επιχείρησης.

Έπεσαν οι πρώτες «καμπάνες»

Εσπευσμένα επέστρεψε από τα Ιωάννινα ο υπουργός Δικαιοσύνης Νικόλαος Δένδιας, ο οποίος αμέσως μετά την επίσκεψή του στις φυλακές ανακοίνωσε ότι ζήτησε και έλαβε τις παραιτήσεις του ειδικού γραμματέα του υπουργείου Δικαιοσύνης **Φώτη Βλάχου**, του γενικού επιθεωρητή Φυλακών κ. **Οικονόμου** και του διευθυντή των Φυλακών Κορυδαλλού **Λεωνίδα Καραμπέκιου**!.. Παράλληλα, με εντολή του προϊσταμένου της Εισαγγελίας Εφετών Πειραιά, των ερευνών και των ανακρίσεων για τη νέα απόδραση με ελικόπτερο από τις φυλακές Κορυδαλλού θα προΐσταται εισαγγελέας εφετών. Από την πρώτη στιγμή στη φυλακή βρέθηκε και ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Δικαιοσύνης **Αθανάσιος Ανδρεουλάκος**.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ 23-02-2009

Πινγκ πονγκ ευθυνών στο Σέφραγο... κράτος

ΜΑΛΛΙΑ-ΚΟΥΒΑΡΙΑ ΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, Η ΕΛ.ΑΣ., Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ Η ΥΠΑ

Κανένα μέτρο απ' όσα είχαν εξαγγελθεί δεν εφαρμόστηκε. Κατασμήθηκαν οι υπεύθυνοι.

Του Αιμίλιου Περδικάρη

Σε ατελείωτη μετακύλιση ευθυνών μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας των υπουργείων Δικαιοσύνης και Εσωτερικών-Δημόσιας Τάξης, της φυσικής ηγεσίας της ΕΛ.ΑΣ., της διοίκησης των φυλακών του Κορυδαλλού και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας εξελίσσεται η χθεσινή νέα «εναέρια» απόδραση καρμπόν του Βασίλη Παλαιοκώστα και του Αλκέτ Ριζάι, εγείροντας παράλληλα, σοβαρά ερωτήματα για την αποτελεσματικότητα των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών.

Αργά χθες το βράδυ, ο υπουργός Δικαιοσύνης Νίκος Δένδιας ζήτησε και έλαβε τις παραιτήσεις του ειδικού γραμματέα Ασφάλειας του Σωφρονιστικού Συστήματος, Φώτη Βλάχου, του διευθυντή των φυλακών Κορυδαλλού, Λεωνίδα Καραμπέκιου, και του προϊσταμένου του Σώματος Επιθεώρησης Ελέγχου των φυλακών, Απόστολου Οικονόμου.

Ο κ. Δένδιας προανήγγειλε, επίσης, ότι η ηγεσία της Δικαιοσύνης θα αποδώσει τις ευθύνες για την απόδραση και ο εισαγγελέας θα άσκησει ποινική δίωξη κατά παντός υπευθύνου, δηλαδή ενδεχομένως και κατά σωφρονιστικών υπαλλήλων. Στην κυβέρνηση προβληματίζονται ιδιαίτερα από τη δημόσια εικόνα του σωφρονιστικού συστήματος της ΕΛ.ΑΣ. και του ίδιου του κράτους, η οποία έχει τρωθεί ανεπανόρθωτα μετά τα επεισόδια του περασμένου Δεκεμβρίου και την επανεμφάνιση της τρομοκρατίας.

Πηγές της πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Εσωτερικών σχολίαζαν ότι με το χθεσινό περιστατικό «καταρρακώθηκε η αξιοπρέπεια του κράτους και οι ευθύνες πρέπει να αποδοθούν πάραυτα, υπερβαίνοντας το επίπεδο της διεύθυνσης των φυλακών Κορυδαλλού».

Οι ίδιες πηγές, πάντως, δεν απέδιδαν πολιτικές ευθύνες στην ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς ο κ. Δένδιας ανέλαβε μόλις πριν από 40 μέρες τα καθήκοντά του. Άλλες κυβερνητικές πηγές, αυτή τη λογική, άφηναν να εννοηθεί ότι ενδεχόμενες ευθύνες ενυπάρχουν στις προηγούμενες ηγεσίες του υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς τα μέτρα που ανακοινώθηκαν για την ασφάλεια των φυλακών επί υπουργίας του Αναστάση Παπαληγούρα δεν εφαρμόστηκαν ποτέ.

Στο ίδιο πόστο

Σημείωναν, επίσης, ότι ο κ. Βλάχος βρισκόταν στο πόστο του και στην προηγούμενη απόδραση Παλαιοκώστα-Ριζάι και επέστρεψε σ' αυτό το πόστο πριν απ' λίγες μέρες, ενώ άφηναν να εννοηθεί ότι υπάρχει διασύνδεση των κακοποιών με σωφρονιστικούς υπαλλήλους.

Ο προκάτοχος του κ. Δένδια στο υπουργείο Δικαιοσύνης, Σωτήρης Κατζηγάκης, υποστήριζε σε συνομιλητές του ότι όσα λέγονται περί ευθυνών δεν τον αφορούν, αναφέροντας χαρακτηριστικά πως επί ημερών του έγινε κινητοποίηση 18.000 κρατουμένων χωρίς να υπάρξει ούτε μία απόδραση και χωρίς να αναζητήσει μύτη και διεφευσε τις πληροφορίες για επισημείες αναφορές-προειδοποιήσεις για επικείμενη απόδραση των δύο εκ νέου, πλέον, καταζητουμένων.

«Ουδέν σχόλιο», ήταν η αντίδραση του κ. Παπαληγούρα, επί των ημερών του οποίου (τον Ιούνιο του 2008) είχε γίνει η πρώτη απόδραση των δύο βαρυποινίτων, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο.

Και τότε, πάντως, ανακοινώθηκαν κάμεσα μέτρα, τα οποία σε διαθεσιμότητα ο εκτελών χρέη διευθυντή των φυλακών Κορυδαλλού (ο οποίος πάντως εξακολουθεί να υπηρετεί στον Κορυδαλλό από άλλη θέση), ο αρχιφύλακας και ο υπαρχιφύλακας της πτέρυγας από την οποία είχαν αποδράσει οι Παλαιοκώστας-Ριζάι, ένας εξωτερικός φρουρός και είχαν μετατεθεί άλλοι πέντε σωφρονιστικοί υπάλληλοι.

Η κυβέρνηση, παράλληλα, είχε επιχειρήσει να αποσείσει τις πολιτικές ευθύνες και να αναφερθεί μόνο σε διοικητικές και επιχειρησιακές. Τόσο ο κ. Παπαληγούρας όσο και ο (τότε) κυβερνητικός εκπρόσωπος Θόδωρος Ρουσόπουλος είχαν κινηθεί σ' αυτά το μήκος κύματος, παρά τις έντονες αντιδράσεις των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Κανένα μέτρο, όμως, δεν εφαρμόστηκε ποτέ.

«Δεν υπάρχει κράτος, δεν υπάρχει δημόσια ασφάλεια: δεν υπάρχει τελικά κυβέρνηση στην Ελλάδα σήμερα. Δεν έχει συνεπώς κανένα νόημα να ζητήσουμε παραιτήσεις υπουργών», δήλωσε για το χθεσινό περιστατικό ο πολιτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ για θέματα Δικαιοσύνης, Ντίνος Ρόβλιας.

Ο εκσυγχρονισμός της Αστυνομίας είναι το ζητούμενο κατά τον εκπρόσωπο Τύπου του ΛΑΟΣ Κυριάκο Βελόπουλο.

Στην κυβέρνηση προβληματίζονται ιδιαίτερα από τη δημόσια εικόνα του σωφρονιστικού συστήματος, της ΕΛ.ΑΣ. και του ίδιου του κράτους

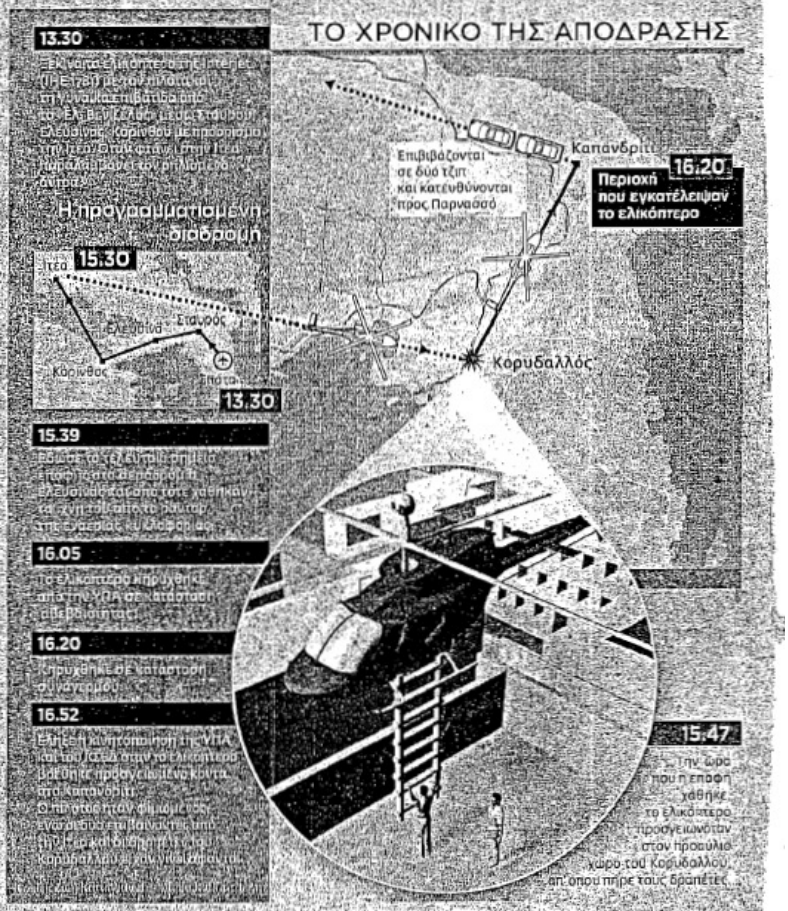

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
Δευτέρα 23 Φεβρουαρίου 2009

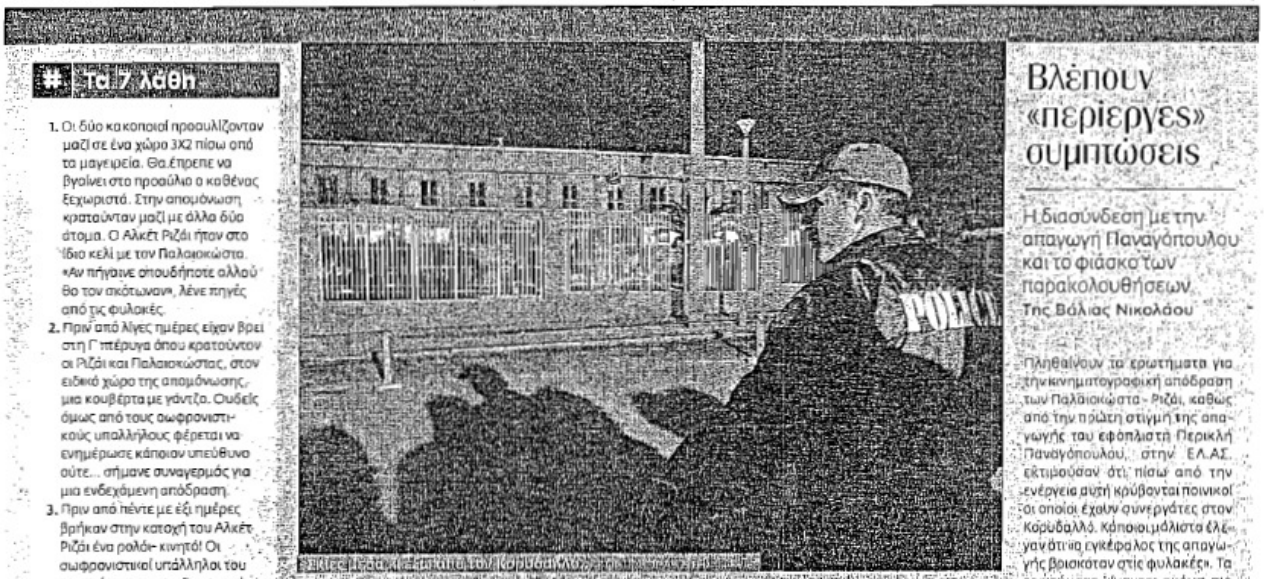

Τα 7 λάθη

1. Οι δύο κατοικοί προαυλίζονταν μαζί σε ένα χώρο 3Χ2 πίσω από τα μαγειρεία. Θα έπρεπε να βγαίνει στο προαύλιο ο καθένας ξεχωριστά. Στην απομόνωση κρατούνταν μαζί με άλλα δύο άτομα. Ο Αλκέτ Ριζάι ήταν στο ίδιο κελί με τον Παλαιοκώστα. «Αν πήγαινε οπουδήποτε αλλού θα τον σκότωναν», λένε πηγές από τις φυλακές.
2. Πριν από λίγες ημέρες είχαν βρει στη Γ' πτέρυγα όπου κρατούντων οι Ριζάι και Παλαιοκώστας, στον ειδικό χώρο της απομόνωσης, μια κουβέρτα με γάντζο. Ουδείς όμως από τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους φέρεται να ενημέρωσε κάποιον υπεύθυνο ούτε... σήμανε συναγερμός για μια ενδεχόμενη απόδραση.
3. Πριν από πέντε με έξι ημέρες βρήκαν στην κατοχή του Αλκέτ Ριζάι ένα ρολόι- κινητό! Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι του το κατέσχεσαν μεν, δεν ενημέρωσαν κανέναν δε! Πηγές από τις φυλακές Κορυδαλλού όμως λένε ότι αδίστακτος κρατούμενος κρότησε την κόρτα SIM, χωρίς να τον... πάρουν χαμπάρι.
4. Ο χώρος όπου προαυλίζονταν χαρακτηρίζεται ως «εντελώς τυφλός». Είναι χτισμένος και βλέπεις μόνο τον ουρανό. Οι αρμόδιοι παρά τις εξαγγελίες επί υπουργίας του Αναστάση Παπαληγούρα δεν φρόντισαν ώστε να βάλουν ένα πλέγμα από πάνω. Ο επίμαχος χώρος δεν ήταν ορατός από τους εξωτερικούς φρουρούς.
5. Στο προαύλιο πίσω από τα μαγειρεία κατευθύνθηκε το ελικόπτερο. Πετούσε πολύ χαμηλά, δεν προσγειώθηκε και πέταξε την ανεμόσκαλα. Την ώρα του προαυλισμού δεν ήταν μαζί τους κάποιος σωφρονιστικός υπάλληλος... γιατί δεν χωράει! Αλλά και να ήταν δεν οπλοφορεί!
6. Ο πρώτος ειδικός φρουρός που είδε το ελικόπτερο να είναι σε πολύ χαμηλή πτήση δεν πυροβόλησε. Έσκυψε να προστατευτεί, γιατί φέρεται να είπε στους ανωτέρους του ότι φοβήθηκε όταν είδε δύο άτομα να κρατούν αυτόματα όπλα από την πόρτα του ελικοπτέρου.
7. Οι άνδρες της εξωτερικής φρουράς των φυλακών αγνοούσαν ότι στο συγκεκριμένο χώρο, δηλαδή πίσω από τα μαγειρεία, προαυλίζονταν οι Ριζάι και Παλαιοκώστας, ώστε να μπορέσουν να συνδέσουν την άφιξη του ελικοπτέρου και την κατεύθυνσή του προς εκείνο το σημείο με μια δεύτερη... θεαματική απόδραση.

Η πόρτα από την οποία κρεμόταν ο Κορυδαλλός

Σε ριπλέι το μεγάλο ρεζιλίκι

Για δεύτερη φορά σε 2,5 χρόνια ο Β. Παλαιοκώστας και ο Α. Ριζάι πέταξαν με ελικόπτερο στην ελευθερία

Των Γεράσιμου Κόντου, Εύης Απολλωνάτου

Κυριακή, ώρα 15:30. Ένα ελικόπτερο πραγματοποιεί αναγνωριστική βόλτα πάνω από τις φυλακές Κορυδαλλού. Είκοσι λεπτά αργότερα επιστρέφει για να παραλάβει δύο από τους πλέον επικίνδυνους και θεωρητικά καλύτερα φυλασσόμενους κακοποιούς. Ο Βασίλης Παλαιοκώστας και ο Αλκέτ Ριζάι, πανέμορφα επρόκειτο να απολογηθούν στο εφετείο Πειραιά για την απόδρασή τους με τον ίδιο τρόπο στις 4 Ιουνίου 2006, έγιναν καπνός μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, κάτω από τη μύτη δεσμοφυλάκων και σωφρονιστικών υπαλλήλων.

Την ώρα που το ελικόπτερο έφτασε πάνω από τις φυλακές, ο Παλαιοκώστας και ο Ριζάι βρίσκονταν στο προαύλιο απομόνωσης, δίπλα στα μαγειρεία, μαζί με άλλους δύο κρατούμενους. Η πτέρυγα απομόνωσης είναι ένας χώρος με εννέα κελιά και προαύλιο ανοικτό από πέρος. Επειδή το ελικόπτερο δεν μπορούσε να κατέβει χαμηλότερα, λόγω στενότητας του χώρου, οι επιβαίνοντες έριξαν ανεμόσκαλα στην οποία ακαφαλώσαν ο Παλαιοκώστας και ο Ριζάι.

Η γυναίκα επιβάτης τούς κάλυψε πυροβολώντας με καλάσνικοφ, ο άνδρας απείλησε τον πιλότο με μαχαίρι και χειροβομβίδα, ενώ, σύμφωνα με πληροφορίες, οι δράστες είχαν δέσει με ιμάντες την πόρτα που οδηγεί στο προαύλιο, για να εμποδίσουν τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους να εισέλθουν στο χώρο. Σύμφωνα με αστυνομικές πηγές, η γυναίκα είχε εμφανιστεί ως επιχειρηματίας και είχε νοικιάσει αλλες δύο φορές ελικόπτερο για να κάνει την ίδια διαδρομή. Ανθρωπος-κλειδί θεωρείται και ο ειδικός φρουρός που χθες το μεσημέρι βρισκόταν στη σκοπιά του προαυλίου απομόνωσης και ήταν ο μόνος που είχε οπτική επαφή με το ελικόπτερο την ώρα που πλησίαζε στην 3η πτέρυγα των φυλακών. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι δεν χρησιμοποίησε τα όπλα του επειδή φοβήθηκε για τη ζωή του και κρύφτηκε. Σωφρονιστικοί υπάλληλοι και άνδρες από την εξωτερική φρουρά των φυλακών κατεβαίνει. Ακολούθησε βροχή πυροβολισμών, λέει η κυρία Ιωάννα, ιδιοκτήτρια περιπτέρου ακριβώς απέναντι από τις φυλακές. Δικαστικές πηγές αναφέρουν ότι έπεσαν 25 πυροβολισμοί.

Μισή ώρα μετά το περιστατικό, το ελικόπτερο εντοπίστηκε στην περιοχή μεταξύ Πολυδενδρίου και Καπανδριτίου, μετά τα διόδια Αφιδνών. Ο πιλότος, βρέθηκε δεμένος στη θέση του χειριστή και φουρούσε κουκούλα. Αυτόπτες μάρτυρες κατέθεσαν ότι οι δραπέτες και οι συνεργοί τους διέφυγαν με τζιπ. Το αυτοκίνητο που είχε χρησιμοποιηθεί το ζευγάρι πού μίσθωσε το ελικόπτερο εντοπίστηκε στην Ιτέα και μεταφέρθηκε στην Αστυνομική Διεύθυνση της περιοχής προκειμένου να ελεγχθεί από κλιμάκιο των εγκληματολογικών εργαστηρίων.

Η στιγμή της απόδρασης

Το ελικόπτερο τη στιγμή που πλησιάζει στις φυλακές Κορυδαλλού

Ο ειδικός φρουρός της σκοπιάς φοβήθηκε και κρύφτηκε

Βλέπουν «περίεργες» συμπτώσεις

Η διασύνδεση με την απαγωγή Παναγόπουλου και το φιάσκο των παρακολουθήσεων

Της Βάλιας Νικολάου

Πληθαίνουν τα ερωτήματα για την κινηματογραφική απόδραση των Παλαιοκώστα - Ριζάι, καθώς από την πρώτη στιγμή της απαγωγής του εφοπλιστή Περικλή Παναγόπουλου, στην ΕΛ.ΑΣ. εκτιμούσαν ότι, πίσω από την ενέργεια αυτή κρύβονται ποινικοί οι οποίοι έχουν συνεργάτες στον Κορυδαλλό. Κάποιοι μάλιστα έλεγαν ότι ο εγκέφαλος της απαγωγής βρισκόταν στις φυλακές». Τα ερωτήματα γίνονται ακόμη πιο βασανιστικά για το λόγο ότι τότε είχαν ακουστεί και τα ονόματα του Παλαιοκώστα και του Ριζάι αλλά και γνωστού βαρυποινίτη, ο οποίος κυκλοφορούσε με πλαστή ταυτότητα που είχε εκδοθεί από αστυνομικό ο οποίος χθες αυτοτραυματίστηκε την ώρα της απόδρασης.

Ενα σχεδόν μήνα μετά την απελευθέρωση του εφοπλιστή ο Περικλή Παναγόπουλου, η Αστυνομία υπαίθεται ότι παρακολουθούσε τις τηλεφωνικές συνομιλίες των συγκεκριμένων

Ο αστυνομικός που αυτοτραυματίστηκε είχε εκδώσει πλαστή ταυτότητα σε βαρυποινίτη

κρατουμένων αλλά και των συνεργατών τους. Τελικά, παρά τις παρακολουθήσεις, κανένας αστυνομικός δεν πήρε είδηση το παράμικρο.

Ακόμη, είναι περίεργο το πώς καταφέρνουν οι κακοποιοί να επικοινωνούν με τους «έξω», όταν υποτίθεται ότι και οι αστυνομικοί αλλά και οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι ελέγχουν τις κινήσεις τους. Ειδικά όταν πρόκειται για κακοποιούς που εμπλέκονται με συμμορίες της νύχτας οι αστυνομικοί επρεπε να είναι τουλάχιστον πιο προσεκτικοί.

Κάποιοι χθες δεν απέκλειαν και την περίπτωση χρηματισμού κάποιων, με σκοπό να διευκολύνονται κρατούμενοι και σε θέματα διαβίωσης αλλά και στη χρήση μέσων.

Φιάσκο Νο2 στον Κορυδαλλό

Οι αποδράσεις των αδελφών Παλαιοκώστα

1988: Ο Β. Παλαιοκώστας εξέρχεται από ένα σκαμνί σε μία καλύβα και έριξε την άλλη άκρη στο εσωτερικό των φυλακών Τρικάλων τραβώντας έξω τον αδελφό του.

1990: Δραπετεύει από τις φυλακές Κορυδαλλού ο Νίκος Παλαιοκώστας μαζί με δεκάδες κρατούμενους, λίγο μετά τη σύλληψή του για διάρρηξη που έκανε σε κοσμηματοπωλείο.

1991: Με έναν αυτοσχέδιο γάντζο δραπετεύει από τις φυλακές Χαλκίδας ο Β. Παλαιοκώστας, λίγο μετά τη σύλληψή του για διάρρηξη που έκανε σε κοσμηματοπωλείο.

2006: Κινηματογραφική απόδραση από τον Κορυδαλλό όταν ελικόπτερο προσγειώνεται στα προαύλιο και «παίρνει» τον Β. Παλαιοκώστα και τον Αλκέτ Ριζάι.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

Κι αυτό γίνεται ακόμα πιο καταλυτικό σε μία περίοδο που η έννοια αυτή δοκιμάζεται πιο παραπέρα από την αναζωπύρωση της τρομοκρατίας που απειλεί ευθέως τον κοινωνικό ιστό.

Οι πολίτες δεν πρόκειται να παρακολουθήσουν το πινγκ πονγκ μετάθεσης ευθυνών μεταξύ σωφρονιστικών φρουρών (που είναι εντεταλμένοι με τη φρούρηση των φυλακών) και Αστυνομίας ή μεταξύ υπουργείων. Η έννοια του κράτους είναι -και πρέπει να είναι- ενιαία και αλληλένδετη.

Δυστυχώς, η αξιοπρέπεια της δημόσιας διοίκησης καταρακώθηκε.

Και η εικόνα της χώρας το ίδιο, καθώς το διπλό φιάσκο της απόδρασης έκανε ήδη το γύρο των διεθνών μέσων ενημέρωσης.

Ο πέλεκυς των κυρώσεων πρέπει να πέσει βαρύς. Στη διοίκηση των φυλακών και στους άμεσα προϊσταμένους της. Να ελεγχθούν και να τιμωρηθούν όλοι εκείνοι που -από τον Ιούλιο του 2006 που σημειώθηκε η πρώτη απόδραση- εξήγγειλαν μέτρα ασφαλείας τα οποία συζήτησε εφαρμόστηκαν.

Οι δε κρίσεις στα Σώματα Ασφαλείας, που είναι προγραμματισμένες για τις επόμενες ημέρες, πρέπει να λειτουργήσουν ως ουσιαστική επανεκκίνηση.

Σε επίπεδο νοστροπίας και επιχειρησιακής δράσης.

Δεδομένης της γενικευμένης ανασφάλειας που προκαλεί, ούτως ή άλλως, η οικονομική κρίση και η απρόβλεπτη έκβασή της, η χώρα δεν μπορεί να αντέξει και ένα κύμα ανασφάλειας έναντι της εγκληματικότητας, της ασύδοτης δράσης κακοποιών, ταραχοποιών στοιχείων, απαγωγέων και τρομοκρατών.

Το μίγμα γίνεται εκρηκτικό και επικίνδυνο.

ΕΤ

Κυριακές και αργίες... ανοιχτά

ΧΑΛΑΡΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ, ΠΟΥ ΑΤΟΝΟΥΝ ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΤΙΣ ΜΗ ΕΡΓΑΣΙΜΕΣ ΜΕΡΕΣ, ΟΠΟΤΕ Ο ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΟΥΡΩΤΗΡΙ

Ευθύνες σε Παπαληγούρα - Χατζηγάκη που αγνόησαν συστηματικά τις επανειλημμένες και επίμονες εισηγήσεις των αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ.

Του Θανάση Αργυράκη

Το 2006, σε σεμινάριο που είχε γίνει για τα μέτρα ασφαλείας στον Κορυδαλλό, ένας εξωτερικός φρούρος φέρεται να είχε θέσει το ερώτημα «τι κάνουμε αν έρθει ελικόπτερο» και είχε πάρει γέλωτες από τους παριστάμενους. Λίγους μήνες μετά, πραγματοποιήθηκε η «χολιγουντιανού τύπου» απόδραση. Τρία χρόνια αργότερα, η χθεσινή απόδραση-κόπια προκαλεί αγανάκτηση, ιδίως όταν είναι γνωστό ότι οι υποσχέσεις που δόθηκαν ότι θα ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα δεν υλοποιήθηκαν. Και η ευθύνη γι' αυτό βαραίνει τον τότε υπουργό Δικαιοσύνης κ. Αν. Παπαληγούρα και το διάδοχό του κ. Σωτ. Χατζηγάκη, ενώ η ολιγόλεπτη παρουσία του κ. Ν. Δένδια τον απαλλάσσει από τις όποιες ευθύνες.

■ Μεταξύ άλλων, οι δύο υπουργοί δεν έλαβαν υπ' όψιν τις επανειλημμένες και επίμονες εισηγήσεις, ειδικά από αξιωματικούς της ΕΛ.ΑΣ. Το Φεβρουάριο του 2007, σε έκθεση αρμοδίων αξιωματικών προς την ηγεσία της, αναφέρονταν, μεταξύ άλλων: «Το υπάρχον σχέδιο λειτουργίας της ΥΕΠΑ δεν είναι ικανό να απατρέψει και να ελέγξει την πιθανότητα έκνομων-παράνομων πράξεων με ιπτάμενο μέσο. Ενα κλασικό παράδειγμα είναι η προμήνυση απόδρασης κρατουμένων με ελικόπτερο από τις φυλακές Κορυδαλλού. Η ΥΠΑ δεν έχει τη δυνατότητα αποτροπής τέτοιων ενεργειών και

Σύμφωνα με τους αυτόπτες μάρτυρες, το ελικόπτερο έκανε δύο κύκλους πάνω από τις φυλακές και μετά έριξε ανεμόσκαλα

η ευθύνη αυτή ανήκει στην Ελληνική Αστυνομία». Και πράγματι: Απαιτείται «έλεγχος πάγας και διαρκούς αερονυμπλιακής αδρίγλας για απαγόρευση των πτήσεων (εξαιρουμένων των κατώτων αεροσκαφών) εντός ζώνης διαμέτρου δέκα μιλίων στο κέντρο των Αθηνών».

■ Αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ., και πιν από την πρώτη απόδραση, είχαν προτείνει, ανάμεσα στα άλλα μέτρα, τοποθέτηση ειδικών δικτύων-πλεγμάτων ή καλωδίων στο προαύλιό του, ώστε να είναι αδύνατη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
Δευτέρα 23 Φεβρουαρίου 2009

Οι μεγαλύτερες απαγωγές-ληστείες

1991: Οι αδελφοί Παλαιοκώστα απασπούν 25.000.000 δραχμές από την Εμπορική Τράπεζα (ωαννίνων και φεύγουν για το Παρίσι.

1992: Τα αδέλφια Παλαιοκώστα ληστεύουν το υπόκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας στην Καλομοπόκα, με λεία 125.000.000 δραχμές.

1995: Τα αδέλφια Παλαιοκώστα απαγάγουν τον επιχειρηματία κ. Αλ. Χαΐτογλου κοι τον κρατούν 4 μέρες ζητώντας λύτρα 250 εκατ. δρχ.

2008: Ο Βασίλης Παλαιοκώστας απογάγει τον επιχειρηματία κ. Γ. Μυλωνά από τα σπίτι του στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης.

«Πεθάναμε όλοι αν δεν πάμε στον Κορυδαλλό»

Τι κατέθεσε ο πιλότος του ελικοπτέρου

Στο μικροσκόπιο των αστυνομικών έχει μπει η πρώτη κατάθεση του χειριστή του ελικοπτέρου, προκειμένου να εντοπίσουν στοιχεία κυρίως για τη γυναίκα που αναδείχθηκε σε κύρια πρωταγωνίστρια της απόδρασης. Οπως ανέφερε ο πιλότος, φτάσαμε στις 12 -με τη γυναίκα με προορισμό την Τεχνόπολη- προσγειωθήκαμε στις 5.10. Μας περίμενε ένας άνδρας με ένα Τογιότα Κορόλα σκούρου χρώματος. Βγήκε από το αυτοκίνητο και μόλις επιβιβάστηκε μου είπαν "Τελειώσαμε για Αθήνα και θα σου πω με". Ετσι φύγαμε πάνω από τη Ζωρζ Μπιζέ προς το "αεροδρόμιο". Η γυναίκα που κάθεται δίπλα μου έβγαλε και απόφαλισε μία χειροβομβίδα, ενώ ο άνδρας πίσω μού κόλλησε ένα πιστόλι στο κεφάλι. Μου είπαν "Θα πάμε στις φυλακές του Κορυδαλλού". Τους είπα ότι δεν ξέρω πώς θα πάω, γιατί δεν έχω σχέδιο πτ-

Οι κακοποιοί με το λαϊκό έρεισμα

Οι ληστείες, οι αποδράσεις και η οικονομική στήριξη σε βιοπαλαιστές δημιούργησαν ένα θρύλο.

Της Βάλιας Νικολάου

Σε μια από τις πολλές υπηρεσίες των αστυνομικών κοντά στο χωριό Μοναχοφύτο Τρικάλων, στους πρόποδες του Κόζιακα, οι αστυνομικοί ντυμένοι κυνηγοί ρωτούν ηλικιωμένους αν γνωρίζει πού κρύβεται ο Παλαιοκώστας.

«Κι αν ήξερα, δεν θα σας έλεγα. Αλλά και αν σας έλεγα, εσείς θα τον πιάνατε;»

Η απάντηση του ηλικιωμένου δεν εφησύασε τους αστυνομικούς. Παρά τις προσπάθειες να βρουν συνεργάτες στην περιοχή δεν έβρισκαν. Τα δύο αδέλφια είχαν συμπαθείες. Δεν έχουν σκοτώσει ποτέ και αυτό τους κάνει ακόμη πιο συμπαθείς. Ο Βασίλης 49 χρόνων και ο Νίκος 42, είναι 2 από τα 4 παιδιά της οικογένειας του λεγόμενου Παλαιοκώστα.

Μετά το δημοτικό τα δύο αδέλφια άρχισαν να εργάζονται σε ένα τυροκομείο. Ο Νίκος φεύγει για το καράβι. Επιστρέφει και αρχίζει τις μικροκλοπές. Στην πορεία γνωρίζονται με τον Κώστα Σαμαρά και γίνονται... θρύλος στην περιοχή με τις θεαματικές ληστείες και τις αποδράσεις τους (στη ληστεία της Εθνικής Τράπεζας πετούσαν πεντοχίλιαρα στο χιόνι και οι αστυνομικοί σταμάτούσαν να τα μαζέψουν).

Στη διαδρομή τους, εκτός από το ότι καταγράφονται ως οι πιο «διάσημοι κακοποιοί», περνούν στην ιστορία της περιοχής ως οι τελευταίοι βασιλείς των ορέων. Η πολιτσάχεση μεταξύ ληστοτρόφων και ληστών αναβιώνει στα πρόσωπα των δύο αδελφών. Σε έναν κτηνοτρόφο του πλήρωσαν τις ζωοτροφές. Σε άλλον έδωσαν χρήματα.

Αλλά και στον κόσμο των παρανόμων φαντάζουν σαν λαϊκοί ήρωες με υπεράνθρωπες δυνατότητες οργάνωσης αποδράσεων. Φυλακί-

Οι αδελφοί Παλαιοκώστα θεωρούνται ήρωες και στον κόσμο των παρανόμων

ζονται σχεδόν σε όλες τις φυλακές της χώρας. Εκεί γνωρίζονται με «διάσημους» κρατούμενους όπως οι Κερεμίδης και Μακρυγιάννης.

Στις φυλακές γνωρίζονται και με τον Αλκέτ Ριζάι. Ο 35χρονος σήμερα Αλβανός είχε αποδράσει μαζί με τον Βασίλη από τον Κορυδαλλό με ελικόπτερο. Λίγους μήνες αργότερα συνελήφθη στο χωριό Πρόδρομος Βοιωτίας. Πριν από τη σύλληψη ο Αλβανός απείλησε τους αστυνομικούς με χειροβομβίδα. Τελικά δεν έξέφυγε. Ο Ριζάι ήρθε στην Αθήνα σε ηλικία 17 χρόνων.

«Κλειδί» στην υπόθεση η γυναίκα – πρωταγωνίστρια της απόδρασης

σης. Μου είπαν ότι "αν δεν πάμε, θα τελειώσουμε όλοι", έτσι αναγκάστηκα να κατευθυνθώ προς Πειραιά και να βρεθώ πάνω από τις φυλακές.

Εκεί του έδειξαν το κεφάλι πάνω από το οποίο θα έπρεπε να κατέβει χαμηλά και να σιωπηθεί. «Πέταξαν την ανεμόσκαλα και είδα δύο άνδρες να ανεβαίνουν στο ελικόπτερο». Ο πιλότος ανέφερε ότι περίπου στα 1,5 λεπτό που διήρκεσε η σιώπηση δέχθηκαν πολλούς πυροβολισμούς, πιθανότατα από τους αστυνομικούς, ενώ από τη στιγμή που έφυγε από τον Κορυδαλλό διαπίστωσε ότι είχε απώλεια καυσίμων.

«Πρόσγειωθήκαμε, σύμφωνα με τις υποδείξεις τους στο Πολυδένδρι, όπου μου έδεσαν το χέρι και μου φόρεσαν καυκούλα, λέγοντάς μου ότι θέλω τη ζωή μου να μην τη βγάλω. Οταν άκουσα ήχο αυτοκινήτων τράβηξα λίγο την καυκούλα και είδα ότι έφευγαν με ένα σκουρόχρωμο τζιπ».

«Σοκ από τη χολιγουντιανή απόδραση»

Μεγάλη πραβολή από τα διεθνή ΜΜΕ για την υπόθεση Παλαιοκώστα

BBC: «Επανάληψη απόδρασης από φυλακή σοκάρει την Ελλάδα» τιτλοφορήθηκε η πρώτη ανταπόκριση από την Αθήνα που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του βρετανικού ειδησεογραφικού δικτύου. «Πράκειται για πλήγμα στην εικόνα του ελληνικού σωφρονιστικού συστήματος».

The Independent: «Διαβόητος Ελληνας κρατούμενος αποδρά με ελικόπτερο - ξανά» τιτλοφορήθηκε ρεπορτάζ στην ιστοσελίδα της βρετανικής εφημερίδος. «Ο πιο γνωστός κρατούμενος στην Ελλάδα απέδρασε με χολιγουντιανό στιλ για δεύτερη φορά από φυλακή υψίστης ασφαλείας».

LE MONDE: «Θεαματική απόδραση στην Αθήνα»

«Ο Νο 1 δημόσιος κίνδυνος στην Ελλάδο, ο κατάδικος Βασίλης Παλαιοκώστας, απέδρασε από τις φυλακές υψίστης ασφαλείας του Κορυδαλλού μαζί με τον συγκρατούμενό του Αλκέτ Ριζάι με ελικόπτερα, ενώ επρόκειτο να δικαστούν για την προηγούμενη απόδρασή τους, τα 2006».

Associated Press: «Κρατούμενοι απέδρασαν από φυλακή της Αθήνας με ελικόπτερα» τιτλοφορήθηκε εκτενές τηλεγράφημα του διεθνούς ειδησεογραφικού πρακτορείου. Υπογραμμίζεται πως τόσο ο Παλαιοκώστας όσο και ο Ριζάι θεωράνται παράβατες του κοινού Ποινικού Δικαίου και δεν δρουν με πολιτικά κίνητρα.

η προσγείωση ελικοπτέρου.

■ **Με πάγια οδηγία** της (NOTAM) που ισχύει εδώ και πολλά χρόνια, η ΥΠΑ έχει απαγορεύσει όλες τις πτήσεις σε ακτίνα σχεδόν τριών χιλιομέτρων γύρω από τις φυλακές του Κορυδαλλού, του Αυλώνα, αλλά και άλλων σημείων. Σε περίπτωση που πλησιάσει πολύ κάποιο ελικόπτερο σημαίνει συναγερμός και άμεσα τίθενται σε εφαρμογή σχέδια αναμετώπισης απόπειρας απόδρασης. Αυτά, μεταξύ άλλων, προβλέπει το κλείσιμο των κρατουμένων στις πέτρυγες. Βεβαίως, το ελικόπτερο, από την Ελευσίνα, αντί να κατευθυνθεί προς το «Ελ. Βενιζέλος», πήγε προς Κορυδαλλό. Ο χρόνος για αντίδραση ήταν λίγος. Ομως, όπως αναφέρουν αυτόπτες μάρτυρες, έκανε δύο κύκλους πάνω από τις φυλακές και μετά έριξε ανεμόσκαλες. Αραγε, χθες, έγιναν όλα τόσο ξαφνικά, ώστε δεν πρόλαβε να σημάνει συναγερμός ή τα μέτρα ασφαλείας ήταν ελλιπή. Επανειλημμένως έχει καταγγελθεί ότι ιδιαίτερα τις Κυριακές στενούν τα μέτρα ασφαλείας, ενώ αρκετές αποδράσεις, επεισόδια, ακόμα και μικρο-εξεγέρσεις, έχουν οργανωθεί Κυριακή.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ 23-02-2009

ΠΑΛΙ ΚΩΣΤΑ;

...ρολαβαίνουν οι καρναβαλισμές της τελευταίας Αποκριάς να φτιάξουν το καλύτερό τους άρμα για ένα κρότος και μια κυβέρνηση που τους πήρε και τους σήκωσε με ελικόπτερο, δύο φορές σε δύο χρόνια, ο Βασ. Παλαιοκώστας;

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΡΝΕΛΛΟΥ

Να το κάνουν γιατί ο 43χρονος ποινικός θρύλος, εκατομμυριούχος σε ευρώ από την απαγωγή του βιομηχάνου Γιώργου Μυλωνά, τον περασμένο Ιούνιο, τους κρέμασε... μια γλώσσα ίσα με την ανεμόσκαλα που χρησιμοποίησε για απόδραση μαζί με τον συγκρατούμενό του στην απομόνωση Αλκέτ Ριτζάι.

Η διαδρομή απομόνωση –χώρος ειδικού προαυλισμού– ταράτσα Γ' πτέρυγας φυλακών Κορυδαλλού κρύβει όλα τα μυστικά μιας εκκωφαντικής απόδρασης-καρμπόν, που δεν μπορεί να γίνει έτσι μαγικά. Ισως η έρευνα που θα διαταχθεί αυτή τη φορά φέρει στο φως κάτι περισσότερο από την αντίστοιχη του 2006, όταν πάλι οι δύο κρατούμενοι βρέθηκαν στο σωστό σημείο, τη σωστή μέρα και ώρα.

Απομεσήμερο Κυριακής του Ιουνίου το 2006 και Κυριακής του Φεβρουαρίου το 2009.

Με σκοινιά

Ζέστη, πολυκοσμία και κουρνιαχτός από την προσγείωση στην αυλή της Ε' πτέρυγας πριν από 2,5 χρόνια, παγωνιά και μοναξιά στην αναρρίχηση με σκοινιά από την Γ' πτέρυγα χθες.

Ειπώθηκε ότι έπεσαν και κάποιοι πυροβολισμοί κατά τη διάρκεια της νέας απόδρασης του νέου πανομοιότυπου εξευτελισμού.

Πάντως η Αστυνομία είχε εκπονήσει για σήμερα ειδικό σχέδιο μεταγωγής των Παλαιοκώστα και Ριτζάι στα δικαστήρια με τη συνοδεία ομάδων ΕΚΑΜ. Κάτι τέτοιο είχε γίνει και άλλες φορές τον τελευταίο μήνα στο πλαίσιο δικών των δύο κρατουμένων, οι οποίοι είχαν μεταφερθεί προσωρινά γι' αυτόν τον λόγο από τις φυλακές Κέρκυρας στη φυλακή Κορυδαλλού. Προφανώς, το σχέδιο χρειάστηκε μόλις λίγες εβδομάδες παραμονής στη φυλακή των δυτικών προαστίων για να υλοποιηθεί.

Η προηγούμενη απόδραση των δύο βαρυποινιτών έγινε το καλοκαίρι του 2006 με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Ακολούθησε, σύμφωνα με την Αστυνομία, ρεσιτάλ εγκληματικών ενεργειών από την πλευρά του Αλκέτ Ριτζάι, πριν συλληφθεί στον Πρόδρομο Βοιωτίας το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου, ύστερα από επιχείρηση των ΕΚΑΜ.

11 εκ. ευρώ

Ο Βασ. Παλαιοκώστας παρέμεινε άφαντος μέχρι τη σύλληψή του τον περασμένο Αύγουστο για την απαγωγή του προέδρου του Συνδέσμου Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος Γιώργου Μυλωνά. Εισπράχθηκαν ως λύτρα περίπου 11 εκατομμύρια ευρώ από τα οποία δεν βρέθηκαν ούτε τα μισά.

Η απόδραση υλοποιήθηκε αυτή τη φορά από ένα ζευγάρι ενόπλων οι οποίοι παρελήφθησαν χθες το απόγευμα με ελικόπτερο από την Ιτέα, δήθεν για να μεταφερθούν στην Αθήνα.

Λίγο πριν από τις 4 με την απειλή χειροβομβίδας και μαχαιριού οδήγησαν τον πιλότο πάνω από την Γ' πτέρυγα των φυλακών.

Το ελικόπτερο έκανε αιώρηση, πέταξε ανεμόσκαλα και παρέλαβε τους δύο ποινικούς, οι οποίοι είχαν βρεθεί μαζί την ίδια ώρα στον ίδιο χώρο και μάλιστα είχαν δέσει με ιμάντες την πόρτα που οδηγούσε από τα κελιά στον χώρο προαυλισμού.

Η Αστυνομία ερευνά για την ταυτότητα της χορσνης όμορφης γυναίκας με τον σκούφο που νοίκιασε το ελικόπτερο για να την παραλάβει από την Ιτέα.

Το είχε κάνει άλλες δύο φορές πρόσφατα με προορισμό την Αράχωβα. Σύμφωνα με πληροφορίες, όταν το ελικόπτερο έφτασε στην Ιτέα, ζήτησε από τον πιλότο να πάνε μέχρι την Αμφισσα για να παραλάβει και τα παιδιά της. Εκεί μπήκε και ένας νεαρός ένοπλος και κατέλαβε συοιαστικά το ελικόπτερο.

Μετά την απόδραση ο πιλότος αναγκάστηκε να κάνει προσγείωση στην περιοχή Πολυδενδρίου κοντά στην εθνικό οδό Αθηνών-Λαμίας, στο ύψος του Καπανδριτίου.

Εκεί τον έδεσαν και του έκλεισαν τα μάτια και τον πρόσταξαν να μείνει έτσι για λίγα λεπτά. Οι αποδράσαντες μαζί με το ζευγάρι εξαφανίστηκαν με δύο πολυτελή τζιπ, όπως πρόλαβε να δει ο πιλότος.

Κομπολόι

Στον πιλότο της προηγούμενης απόδρασής του ο Βασ. Παλαιοκώστας είχε χαρίσει ένα κομπολόι κάπου στον Σχιστό, όπου αποβιβάστηκε. Πριν από λίγες μέρες στο δικαστήριο ποιν τον συνάντησε τον ρώτησε αν έχει ακόμη το κομπολόι.

Δεν προέκυψε αν χάρισε κάποιο σουβενίρ και στον χθεσινό του όμηρο.

Στο υπουργείο Εσωτερικών και στο αρχηγείο της Αστυνομίας επικρατούσε από χθες το απόγευμα φοβερός εκνευρισμός. Μέσα στα τόσα προβλήματα της περιόδου προστίθεται η νέα αναζήτηση των δύο βαρυποινιτών. Ηταν τέτοια η σύγχυση που επικράτησε όταν το ελικόπτερο με τους δραπέτες απομακρυνόταν, ώστε ένας υπαστυνόμος των ΜΑΤ στην εξωτερική φρουρά αυτοτραυματίστηκε στο πόδι προσπαθώντας να χρησιμοποιήσει το όπλο του.

Το πιστολίδι στον Κορυδαλλό ήταν γεγονός όταν πια το ελικόπτερο βρισκόταν εκατοντάδες μέτρα μακριά.

Μόνο που η ματαίωση της απόδρασης δεν ήταν θέμα όπλων και ενδεχόμενων τραγωδιών. Ηταν θέμα στοιχειώδους τήρησης κανόνων κράτησης δύο τέτοιων ποινικών με ανάλογο ιστορικό απόδρασης.

Η απόδραση και η πορεία του ελικοπτέρου

Το νοίκιασε η «Αλεξάντροβα»

Δύο μισθώσεις ελικοπτέρου της Interjet είχε πραγματοποιήσει η ίδια γυναίκα, που φέρεται να νοίκιασε και το ελικόπτερο που πρωταγωνίστησε στη χθεσινή απόδραση. Σύμφωνα με την εταιρεία, η γυναίκα είχε δώσει το όνομα «Αλεξάντροβα» για την ενοικίαση ελικοπτέρου από τις 13 και 15 Φεβρουαρίου, που πραγματοποίησε πτήσεις μεταξύ Αθήνας και Αράχωβας. Η ίδια γυναίκα επικοινώνησε την περασμένη Πέμπτη με την Interjet, ζητώντας ελικόπτερο για τη χθεσινή πτήση.

Το Θέμα

Το υπουργείο Δικαιοσύνης αποποιείται κάθε πολιτική ευθύνη

Πινγκ - πονγκ ανευθυνοϋπεύθυνων

Στον ύπνο πιάστηκαν για άλλη μια φορά η πυροσβεστική υπηρεσία των φυλακών Κορυδαλλού και το υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο αποποιείται κάθε πολιτική ευθύνη για την πρωτοφανή δεύτερη κινηματογραφική απόδραση από αέρος των Παλαιοκώστα - Ριτζάι.

Των ΒΑΝΑΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δένδιας: Η κυβέρνηση δεν θα ανεχθεί την παρούσα κατάσταση

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Ν. Δένδιας βρισκόταν αρχικά στα Ιωάννινα, όπου εκπροσώπησε την κυβέρνηση στις εκδηλώσεις για την ρίψη επέτειο της απελευθέρωσης της πόλης, και στη συνέχεια μετέβη στην Κέρκυρα, όπου έμαθε το νέο φιάσκο. Επέστρεφε εσπευσμένα χθες το απόγευμα στην Αθήνα και από τις φυλακές Κορυδαλλού ζήτησε τις παρατηρήσεις του ειδικού γραμματέα ασφαλείας του ομφρονιστικού συστήματος του υπουργείου Δικαιοσύνης Φ. Βλάχου, του προϊσταμένου του Τμήματος Επιθεώρησης και Ελέγχου Κατάστημάτων Κράτησης Απ. Οικονόμου και του διευθυντή των φυλακών Κορυδαλλού Λ. Καραμπέκιου.

«Η κυβέρνηση», ανέφερε, «δεν θα ανεχθεί την παρούσα κατάσταση. Όσοι εμπλέκονται στην απόδραση θα οδηγηθούν ενώπιον της Δικαιοσύνης και θα τιμωρηθούν παραδειγματικά. Ηδη ζήτησα από τον εισαγγελέα Εφετών Ν. Τσόγκα να ασκήσει ποινική δίωξη κατά παντός υπευθύνου».

Είχαν προηγηθεί δηλώσεις του από το αεροδρόμιο της Κέρκυρας: «Δεν πρόκειται να ανεχθώ αυτή την προσβολή. Θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, όσο σκληρά και αν είναι».

Οι τρεις παρατήρησες δεν μπορούν βέβαια να καλύψουν το μέρος των ευθυνών που βαρύνει το υπουργείο Δικαιοσύνης, αποκλειστικά υπεύθυνο για τις διάτρητες φυλακές του Κορυδαλλού. Αρμόδιες κυβερνητικές πηγές διαβεβαίωναν ότι δεν υπάρχει θέμα παραίτησης του κ. Δένδια, αρκούμενες στην αναγνώριση ευθυνών της διοίκησης των φυλακών.

Στις 15.47 χθες το μεσημέρι, ελικόπτερο στο οποίο επέβαιναν δύο συνεργοί των υπόδικων πλησιάζει τις φυλακές και προσγειώνεται στην οροφή του ειδικού χώρου της Γ' Πτέρυγας, όπου βρίσκονται τα εννέα κελιά του πειθαρχείου. Εκεί κρατούνται οι δύο δραπέτες, σε ξεχωριστό κελί ο καθένας, λόγω της υψηλής επικινδυνότητάς τους! Το ελικόπτερο χαμηλώνει, ρίχνει ανεμόσκαλα από την οποία ανεβαίνουν ο Παλαιοκώστας και ο Ριτζάι, που βρίσκονται στο προαύλιο. Τη στιγμή εκείνη ειδικός φρουρός βλέπει το ελικόπτερο σε απόσταση 15 μέτρων, έρχεται τετ α τετ με τους δραπέτες, αλλά δεν προβολέι γιατί βλέπει να τον στοχεύουν με πιστόλι όπλο μέσα από το ελικόπτερο ένας άνδρας και μία γυναίκα. Φοβάται και κρύβεται πίσω από τη σκοπιά.

Οπως δήλωσε στην «Ε» ο γενικός γραμματέας της Ομοσπονδίας Εξωτερικών Φρουρών Γ. Αναγνώστου, «οι τρεις εξωτερικοί φρουροί που εκτελούσαν σκοπιά και ήταν τοποθετημένοι στους πυργίσκους στον εξωτερικό μαντρότοιχο των φυλακών, όταν είδαν το ελικόπτερο να σηκώνεται, αμέσως σήμαναν συναγερμό. Εριξαν αρχικά 5 προειδοποιητικές βολές και στη συνέχεια πάνω από 10 βολές προς την κατεύθυνση του ελικοπτέρου, που βρισκόταν σε απόσταση 100 μέτρων, χωρίς να καταφέρουν να εμποδίσουν την απογείωσή του».

Ηταν όμως πολύ αργά, αφού το ελικόπτερο είχε ήδη ανεβεί σε ύψος 30 με 40 μέτρων πάνω από την ταράτσα της Γ' Πτέρυγας. Τότε ακούστηκαν οι πρώτοι πυροβολισμοί από τους ένοπλους φρουρούς και από διμοιρία ανδρών της δ.ουνομίας που βρισκόταν έξω από το προαύλιο.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι οι δύο δραπέτες έδεσαν με ιμάντες την πόρτα που οδηγεί στο προαύλιο ώστε να εγκλωβίσουν εντός της φυλακής τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους και να υλοποιήσουν τα σχέδια απόδρασης ανενόχλητοι. Ενας από τους υπαλλήλους της φυλακής με αιχμηρό αντικείμενο κατάφερε να λύσει τους ιμάντες, αλλά ήδη το ελικόπτερο είχε απογειωθεί.

Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Αλ. Αρβανιτίδης δήλωσε ότι είχαν προβλεφθεί ειδικά μέτρα ασφαλείας και υπήρχαν ειδικές κάμερες παρακολούθησης στο χώρο του πειθαρχείου όπου κρατούνταν ο Παλαιοκώστας και ο Ριτζάι, χωρίς ωστόσο να δώσει πειστική απάντηση για όσα πρωτοφανή συνέβησαν. Οπως ανέφερε, ο φρουρός που ήταν επιφορτισμένος για τη σκοπιά στην απομόνωση και είχε άμεση πρόσβαση στο ελικόπτερο, δεν πυροβόλησε γιατί φοβήθηκε επειδή απειλήθηκε. Δικαιολόγησε τους εξωτερικούς φρουρούς που πυροβόλησαν, κατόπιν εορτής, λέγοντας ότι άνοιξαν πυρ την ώρα που είχαν οπτική επαφή με το ελικόπτερο, την ώρα δηλαδή που εκείνο σηκωνόταν. Από την πλευρά του το υπουργείο Δικαιοσύνης αναφέρει ότι οι εξωτερικοί φρουροί πυροβόλησαν κατά τη διάρκεια και της προσγείωσης και της απογείωσης.

Είναι απορίας άξιον γιατί δεν είχαν ληφθεί αυξημένα μέτρα ασφαλείας όταν την προηγούμενη εβδομάδα, σύμφωνα με πληροφορίες από τις φυλακές, είχαν βρεθεί στα κελιά του πειθαρχείου ένας γάντζος και οκοινί. Επιπλέον, ο Ριτζάι μέσα στη φυλακή διέθετε ραδιοκινητό, το οποίο έγινε αντιληπτό από τους φύλακες και κατασχέθηκε, αλλά εκείνος πρόλαβε και αφαίρεσε την κάρτα SIM κι έτσι δεν είναι δυνατό να γίνει γνωστό με ποιους επικοινωνούσε.

Καταγιστικά είναι τα ερωτήματα που τίθενται:

– Γιατί προαυλίζονταν στον ίδιο χώρο οι πιο επικίνδυνοι κακοποιοί;

– Υπήρχε υπεύθυνος σκοπιάς στο προαύλιο των 25 τ.μ.;

– Γιατί δεν συνοδεύονταν από σωφρονιστικούς υπαλλήλους, οι οποίοι υποτίθεται ότι είχαν αναλάβει τη φρούρησή τους;

– Γιατί δεν είχε τοποθετηθεί προστατευτικό δίχτυ;

Μόνον θυμηδία προκαλεί η δήλωση κρατουμένου αυτόπτη μάρτυρα, ο οποίος είπε ότι όσο άκουγαν οι κρατούμενοι το ελικόπτερο έλεγαν για πλάκα ότι ήρθε για να πάρει τον Παλαιοκώστα και τον Ριτζάι. ✖

ΠΑΣΟΚ: Δεν υπάρχει κράτος

«Δεν υπάρχει κράτος, δεν υπάρχει δημόσια ασφάλεια, δεν υπάρχει τελικά κυβέρνηση στην Ελλάδα σήμερα, γι' αυτό δεν έχει συνεπώς κανένα νόημα να ζητήσουμε παραιτήσεις υπουργών. Ζητούμενο είναι αλλαγή κυβέρνησης και όχι αλλαγή προσώπων». Με το σχόλιο αυτό αντέδρασε εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ το μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ Ντίνος Ρόβλιος, σχετικά με την απόδραση από τις φυλακές Κορυδαλλού. Υποστήριξε ότι οι εκλογές είναι η μόνη λύση και σε οποιαδήποτε άλλη πολιτισμένη χώρα του κόσμου οι υπουργοί θα είχαν παραιτηθεί και οι παραιτήσεις τους θα είχαν ήδη γίνει δεκτές.

ΧΑΟΣ ΑΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΚΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Πώς η ΥΠΑ «έχασε» το ελικόπτερο

Του ΝΙΚΟΥ ΜΟΥΜΟΥΡΗ

Την ίδια στιγμή που το ελικόπτερο της Interjet παρελάμβανε τους Β. Παλαιοκώστα και Αλκ. Ριτζάι απέναντι στον Κορυδαλλό, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) το κήρυσσε... αγνοούμενο.

Η δεύτερη, από αέρος, απόδραση των Παλαιοκώστα-Ριτζάι κατέδειξε την ουσιαλ επικοινωνίας μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών αλλά και τα σοβαρά κενά ασφαλείας. Οι περιορισμοί που θέτουν οι νόμοι και τα εγχειρίδιο σχετικά με τις πτήσεις πάνω την Αθήνα μένουν απλώς στο επίπεδο της θεωρίας, αφού ουδείς είναι σε θέση να εξασφαλίσει την τήρηση των κανόνων. Το ελικόπτερο, που χρησιμοποιήθηκε κατά τη χθεσινή απόδραση, απογειώθηκε από το «Ελευθέριος Βενιζέλος» μόνο με τον πιλότο του στη 1.30 το μεσημέρι. Το σχέδιο πτήσης ανέφερε άφιξη στην Ιτέα, 15λεπτη αναμονή για την παραλαβή δύο επιβατών και επιστροφή στο αεροδρόμιο της Αθήνας.

Σύμφωνα με την ΥΠΑ, το ελικόπτερο καθυστέρησε στην Ιτέα, αφού έφτασε εκεί στις 2.20 και αναχώρησε λίγο μετά τις 3 το μεσημέρι με τους δύο επιβάτες. Η τελευταία επικοινωνία μεταξύ του πιλότου και των υπηρεσιών εδάφους έγινε στις 3.39, όταν ο χειριστής φέρεται να δήλωσε πως το ελικόπτερο θα προσγειωνόταν στην πίστα του αεροδρομίου της πρωτεύουσας στις 4 το απόγευμα, δηλαδή στις τέσσερις τέταρτο.

Από εκείνη τη στιγμή τα πράγματα αρχίζουν να παίρνουν διαφορετική τροπή. Τα ελικόπτερα «λοξοδρομεί» αλλά ουδείς δείχνει ενδιαφέρον, αφού βάσει των κανονισμών τα ελικόπτερα πετούν με ευθύνη των πιλότων τους όταν βρίσκονται σε πτήση όψεως (σ.σ. χωρίς τη χρήση οργάνων). Οι φυλακές βρίσκονται μεν στο κέντρο μιας ζώνης απαγόρευσης πτήσεων, η οποία εκτείνεται σε ακτίνα 2 μιλίων, ωστόσο συδείς το αντιλαμβάνεται, ενδεχομένως επειδή όταν τα ελικόπτερα πετούν σε ύψος κάτω των 1.000 ποδών, δεν τα «πιάνουν» τα ραντάρ. Λίγα αργότερα πραγματοποιείται η απόδραση και σχεδόν ταυτόχρονα, στις 4.05, η ΥΠΑ κηρύσσει το ελικόπτερο σε φάση αβεβαιότητας, ενώ ένα τέταρτο αργότερα ενεργοποιεί «κατά δήλωση εκπροσώπων της» τη διαδικασία έρευνας και διάσωσης. Ωστόσο τα τελευταία δεν επιβεβαιώνεται από το Πεντάγωνο, πηγές του οποίου δηλώνουν πως ένα ελικόπτερο «Σούπερ Πούμα» απογειώθηκε για να συνδράμει στην αστυνομική έρευνα.

Ταξί εδάφους-αέρος

Η προτίμηση των Παλαιοκώστα-Ριτζάι στο ελικόπτερο «κάθε άλλο παρά τυχαία είναι: Ενα τηλεφώνημα σε μια εταιρεία που πάρχει σχετικές υπηρεσίες φαίνεται πως είναι αρκετό για νε εξασφαλίσει κανείς ελικόπτερο (ή και αεροπλάνο) για μερικές ώρες. Σύμφωνα με όσα αναφέρει στον κόμβο της στο Διαδίκτυο η Interjet, εφόσον υπάρχει διαθεσιμότητα, το μόνο που χρειάζεται για τον ενδιαφερόμενο είναι να τηλεφωνήσει μία ώρα πριν από την επιθυμητή ώρα αναχώρησης και βέβαια να καταβάλει το αντίστοιχο τίμημα. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι τιμές ενοικίασης βρίσκονται στο επίπεδο των 1.500 ευρώ ανά ώρα πτήσης, ον και κατά τη χειμερινή περίοδο τα κόστη μπορεί να κατεβεί αρκετά.

Ακόμα και στελέχη αεροπορικών εταιρειών παραδέχονται ότι τα σύστημα μίσθωσης ελικοπτέρων είναι, από πλευράς ασφαλείας, διάτρητο. Ελεγχοι στις χειραποσκευές γίνονται μόνο όταν η αναχώρηση των επιβατών γίνεται από κάποιο αεροδρόμιο, αλλά όταν ο επιβάτης δίνει ραντεβού με το ελικόπτερο σε έναχωρίφι, το μόνο που δεν υπάρχει είναι έλεγχος. «Αντικειμενικά ο πιλότος δεν μπορεί να ελέγξει τους επιβάτες, την ταυτότητά τους και τι μεταφέρουν. Δεν υπάρχουν οι έλεγχοι που όλοι μας γνωρίζουμε στα αεροδρόμια. Αν ο επιβάτης μεταφέρει, για παράδειγμα, όπλα ή ναρκωτικά δεν μπορεί κανείς να κάνει κάτι» λένε.

Το Θέμα

Ο Β. Παλαιοκώστας καμαγελά κατά την πρόσφατη σύλληψή του, όταν οι δημοσιογράφοι τον ρώτησαν «πόσο καιρό θα μείνει μέσα...»

ΟΙ ΦΙΛΟΙ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟ FACEBOOK:

«Βασίλη βγες έξω, η κοινωνία σ' έχει ανάγκη»

«Βασίλη Παλαιοκώστα πρέπει να αποδράσεις ξανά» έγραφαν πριν από αρκετούς μήνες στο ομώνυμα γκρουπ στα Facebook, οι φίλοι-υποστηρικτές του «Ρομπέν των Φυλακών».

Μετά και τη χθεσινή του απόδραση, το γκρουπ κατακλύστηκε από σχόλια και νέα μέλη. Σχεδόν όλα έγραφαν πως «πλέον το γκρουπ εκπλήρωσε τον στόχο του» ενώ εκατοντάδες ήταν τα νέα μέλη που προστέθηκαν χθες το απόγευμα στο γκρουπ. «Βγες γρήγορα έξω, οι τράπεζες μας ρημάξανε» του γράφουν.

Μόλις μία ώρα μετά την απόδραση, σε κάθε ανανέωση της ιστοσελίδας του γκρουπ, ολοένα και περισσότεροι «φίλοι» εγγράφονταν. Μέσα σε περίπου 40 λεπτά, το περίπου 3.500 μέλη του γκρουπ είχαν φτάσει στα 3.821. Κάθε φορά που ο αριθμός των μελών ανέβαινε, καινούργια σχόλια γράφονταν στον τοίχο της σελίδας. Στη συντριπτική τους πλειονότητα τα σχόλια που αναρτούνταν ήταν υπέρ της απόδρασης αλλά και του Βασίλη Παλαιοκώστα, ο οποίος σε αρκετές αναρτήσεις χαρακτηρίζεται «ήρωας».

«Χαρά, ικανοποίηση, ανταμοιβή ... τι να πω ... βλέπουμε ότι μια κοινωνία έχει ανάγκη από τέτοιους ήρωες ... και η μισή Ελλάδα, μην πω παραπάνω, χαμογελάει ... άλλοι δυνατά, άλλοι στα κλεφτά», λένε αλλού. «Ο θρύλος είναι ζωντανός! Free Βασίλης Παλαιοκώστας ... στηρίζουμε - αγαπάμε Βασίλη Παλαιοκώστα». Ορισμένοι γράφουν ακόμα και τους λόγους για τους οποίους τον υποστηρίζουν. «Προτιμώ τον λαϊκό κλέφτη Παλαιοκώστα από τον κάθε κλέφτη υπουργό... με προφίλ χιλίων καρδιναλίων». Τα πρώτα συνθήματα γράφτηκαν: «Βασίλη γερά, ρήμαξε τις τράπεζες ξανά!» και «Παλαιοκώστα ζούμε στο Χόλιγουντ να σε δούμε».

Ο «Βασίλης πέταξε ψηλά» γράφουν και εύχονται «αέρα στα πανιά» του. Οι λέξεις «ήρωας, θρύλος, γίγαντας, θεός, παλικάρι, σεβασμός» απαντούν σε πολλές διαφορετικές αναρτήσεις. Ωστόσο δεν λείπουν ορισμένες αρνητικές κριτικές επειδή δεν πρωτοτύπησε στον τρόπο απόδρασής του. «Αν και περίμενα κάτι διαφορετικό αυτή τη φορά ... αυτό με το ελικόπτερο πάλιωσε τώρα, δεν έχει πλάκα» ή «απογοήτευση για τους fans του Παλαιοκώστα το σημερινό! Απέδρασε με τον ίδιο ακριβώς τρόπο». Μέχρι χθες το απόγευμα, τα μέλη στο γκρουπ του Facebook «Βασίλη Παλαιοκώστα πρέπει να αποδράσεις ξανά» (Greek Prison Break) είχαν φτάσει τα 3.846. **Αλ. Κυρ.**

Της ΑΡΓΥΡΩΣ Κ. ΜΩΡΟΥ

Εχει αποδείξει ότι τα αίδερα της φυλακής δεν είναι ικανά να του στερήσουν την ελευθερία του. Και χθες, μία μέρα πριν οδηγηθεί στα δικαστήρια για να απολογηθεί για την απόδρασή του από τις φυλακές Κορυδαλλού το 2006, ο Βασίλης Παλαιοκώστας απέδρασε ξανά... προσφέροντας αναπαράσταση στους διώκτες του και ελευθερία στον εαυτό του και τον Αλκέτ Ριτζάι.

Ο Βασίλης Παλαιοκώστος γεννήθηκε πριν από 43 χρόνια στο Μοσχόφυτο Τρικάλων. Η οικογένειά αποτελούνταν από τέσσερα αγόρια και ένα κορίτσι. Ο Νίκος, ο κατά έξι χρόνια μεγαλύτερος αδελφός του και alter ego του, πήγε για λίγα χρόνια στα καράβια. Και στη συνέχεια επέστρεψε στο χωριό.

Τα 1982 συνελήφθη κατηγορούμενος για φθορές ξένης περιουσίας και από το 1984 έως το 1988 κατηγορήθηκε για κλοπές. Ηταν η πρώτη φορά που κρίθηκε προσωρινά κρατούμενος στις φυλακές Τρικάλων. Τον Ιούνιο του ίδιου χρόνου στην προσπάθειά του να αποδράσει, πήδηξε από τον δεύτερο όροφο του κτιρίου και διέφυγε από το γραφείο του ανακριτή. Συνελήφθη όμως λίγο αργότερα με το ένα πόδι σπασμένο. Τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους απέδρασε από τις φυλακές Τρικάλων.

Ο άνθρωπος που ξέρει να χάνει αλλά ξέρει και να κερδίζει

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας μπήκε στην παρανομία τον Απρίλιο του 1986, διαπράττοντας κλοπές και διορρήξεις. Βριοκόταν πάντα στο πλευρό του μεγαλύτερου αδελφού του, τον οποίο θαύμαζε.

Στην πορεία της κοινής παρόνομης δράσης τους τα δύο αδέλφια φέρεται να έχουν κάνει έναν όρκο: Να βρίσκεται πάντα ο ένας από τους δύο εκτός φυλακής για να προετοιμάζει το έδαφος για την απόδραση του άλλου.

Ενας όρκος που έπασαε για πρώτη φορά τον Αύγουστο του 2008, όταν ο Βασίλης συνελήφθη στη Σουρωτή Θεσσαλονίκης για την απαγωγή του βιομήχανου Γιώργου Μυλωνά και οδηγήθηκε και εκείνος στη φυλακή, όπως ο αδελφός του που πιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2006, όταν αναστράπηκε το αυτοκίνητό του σε χωματόδρομο στις παρυφές του Παρνασσού.

Ο άνθρωπος που ξέρει να χάνει, αλλά ξέρει και να κερδίζει –«Εχασα, κερδίσατε», είχε πει στους αστυνομικούς το 2008 όταν συνελήφθη– μαζί με τον αδελφό του Νίκο και τον Κώστα Σαμαρά αποτέλεσαν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα πανοκέφαλο για τις διωκτικές αρχές.

Οι σύγχρονοι «Ρομπέν των δασών», που έδιναν πολλά από τα χρήματα που αποκόμιζαν από τις ληστείες σε φτωχές οικογένειες ενεπλάκησαν σε συμπλοκές με αστυνομικούς, σε εκβιασμούς και απαγωγές. Δεν ακότωσαν ποτέ.

Στη λίστα του FBI

Ο Νίκος Παλαιοκώστας, ο οποίος ήταν ο μοναδικός Ελληνας που συμπεριλήφθη στη λίστα των 100 καταζητούμενων του FBI, και ο αδελφός του επικηρύσσονται για 250.000.000 δρχ. μετά την απαγωγή του Αλ. Χαΐταγλου το 1995 στη Θεσσαλονίκη.

Τρία χρόνια πριν από την απαγωγή του, το δύο αδέλφια ληστεύουν με τους Κ. Σαμαρά και Μ. Μακρυγιάννη την Εθνική Τράπεζα της Καλαμπάκας με λεία 125.000.000 δρχ.

Το 1995 κατηγορούνται για τη ληστεία της Ιονικής Τράπεζας, στο Περιστέρι. Την ίδια χρονιά λιμενικοί τούς αναγνωρίζουν και τους κάνουν μπλόκο στο λιμάνι της Πάτρας, αλλά διαφεύγουν.

Ακολουθεί η απαγωγή. Τον Αύγουστο του 1996 ο Β. Παλαιοκώστος ξεφεύγει από μπλόκο των ειδικών δυνάμεων στο λιμάνι της Κέρκυρας, από όπου προσπαθεί να διαφύγει για Ιταλία.

Δυο χρόνια μετά ο Βασίλης ορπάζει το αυτοκίνητο ενός 26χρονου, που σταμάτησε να τον βοηθήσει μετά από τροχαίο, και εξοφενίζεται. Το όνομά του εμπλέκεται την ίδια χρονιά σε ληστεία της Εθνικής Τράπεζας στη Λάρισα.

Το 1999 καταφέρνει να διαφύγει και πάλι ύστερα από ανταλλαγή πυροβολισμών με τους αστυνομικούς στην Πύλη Τρικάλων. Καταφέρνει να βγει αλώβητος και από δυο ακόμη μάχες με τους αστυνομικούς στην Ευρυτανία. Τον Δεκέμβριο του 2000 συλλαμβάνεται, ενώ ο μεγαλύτερος αδελφός του Νίκος συνεχίζει τη δράση του.

Ο Νίκος Παλαιοκώστας συλλαμβάνεται το 2006, ύστερο από 16 χρόνια κυνηγητού, στο Λιβάδι Βοιωτίας. Τον Ιούνιο του ίδιου έτους ο Βασ. Παλαιοκώστας αποδρά με τον Αλκέτ Ριτζάι με τον πλέον κινηματογραφικό τρόπο από τις φυλακές Κορυδαλλού.

Συλλαμβάνεται για την απαγωγή του Μυλωνά και χθες ξαναπετά προς την ελευθερία.

Εμεινε στη φυλακή 186 μέρες

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Εκατόν ογδόντα έξι μέρες πέρασαν από τη σύλληψη του Βασίλη Παλαιοκώστα για την απαγωγή του βιομήχανου Γιώργου Μυλωνά, που έληξε με την καταβολή λύτρων ύψους 10.800.000 ευρώ από την οικογένεια του θύματος, τον περασμένο Ιούνιο. Πάνοπλοι άνδρες της ΕΚΑΜ τού πέρασαν χειροπέδες μέσα στο κρησφύγετο των απαγωγέων στην περιοχή Σουρωτή Θεσσαλονίκης, το βράδυ της 20ής Αυγούστου. Από χθες, όμως, κυκλοφορεί και πάλι ελεύθερος, μετά τη νέα απόδρασή με το ελικόπτερο.

Οι κλήσεις τότε σε μια πιτσαρία και η ενεργοποίηση δύο καρτοκινητών που χρησιμοποίησαν οι δράστες στις συνομιλίες τους με τους οικείους του απαχθέντος αλλά και μ' έναν φερόμενο ως συνεργό τους στις φυλακές Τρικάλων τούς «πρόδωσαν». Ηταν το λάθος που εκμεταλλεύτηκε η Αστυνομία. Μέσα από κρησφύγετο των απαγωγέων εντόπισε τον καταζητούμενο Βασίλη Παλαιοκώστα. Μαζί του συνελήφθησαν και άλλα οκτώ άτομα που φέρονται ως συνεργοί του.

Κατά τη διάρκεια των ερευνών εντοπίστηκαν περίπου 5 εκατ. € που αποτελούσαν μέρος των λύτρων, ενώ αναζητούνται άλλα έξι.

«Δεν απαντάω σε τίποτα» ήταν το μόνο που δέχτηκε να πει ο Βασίλης Παλαιοκώστας στην απολογία του στον Α' ειδικό ανακριτή. Απαντώντας, όμως, στις ερωτήσεις των δημοσιογράφων, έξω από το γραφείο της ανάκρισης, έδειξε ότι δεν είχε γελάσει... τελευταίος. Τα απόσπασμα της απομομυθίας είναι χαρακτηριστικό.

–Πόσο καιρό θα μείνετε μέσα;

–Δεν το γνωρίζω.

–Βρέθηκαν πέντε εκατομμύρια...

–Εγώ τι να κάνω;

–Εχετε ορκιστεί κάτι για όκρη για τα χρήματα σας;

–Στην άκρη το καταλαβαίνω (γέλια), παιο χρήματα όμως; **Β. ΠΑΠ.**

ΤΑ ΝΕΑ 23-02-2009

Πέταξαν με την Air Κορυδαλλός

Ερωτηματικά για τη στάση κράτους και δεσμοφυλάκων στη δεύτερη απόδραση καρμπόν

Τρία μεγάλα ερωτηματικά προκύπτουν από την απόδραση του Βασίλη Παλαιοκώστα και του Αλκέτ Ριτζάι, ξανά με την «Air Κορυδαλλός». Οι δύο κακοποιοί απλώς επανέλαβαν το επιτυχημένο σχέδιο που τους είχε οδηγήσει στην ελευθερία τον Ιούνιο του 2006 και οι Αρχές απλώς οδηγήθηκαν ξανά σε φιάσκο.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Λία Νεσφυγέ
Ματίνα Ηρειώτου
Στέλιος Βραδέλης

Το πρώτο ερωτηματικό, που δεν απαντάται πειστικά από το υπουργείο Δικαιοσύνης, είναι γιατί ο Παλαιοκώστας και ο Ριτζάι βρέθηκαν όχι απλά στο ίδιο προαύλιο της απομόνωσης, αλλά όπως φαίνεται επί μέρες μαζί, χρόνος που στάθηκε αρκετός για να σχεδιάσουν και να εκτελέσουν με τους συνεργούς τους στην εντέλεια το σχέδιο της απόδρασης.

Το δεύτερο ερωτηματικό αφορά την ετοιμότητα των φυλακών να αντιμετωπίσουν ένα ενδεχόμενο σχέδιο απόδρασης του μετρ του είδους Βασίλη Παλαιοκώστα, τη στιγμή μάλιστα που είναι γνωστό ότι διαθέτει «θησαυρό» περίπου έξι εκατομμυρίων ευρώ: πρόκειται για το μέρος των λύτρων που πλήρωσε η οικογένεια του βιομηχάνου Γιώργου Μυλωνά για την απελευθέρωσή του ύστερα από 13 ημέρες ομηρείας από τη συμμορία Παλαιοκώστα, πέρσι τον Ιούνιο. Αυτά τα χρήματα δεν βρέθηκαν ποτέ από την Αστυνομία.

ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ ΜΕ 6 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ
Ο μετρ των αποδράσεων Β. Παλαιοκώστας διαθέτει θησαυρό 6 εκατ. ευρώ – μέρος των λύτρων από την απαγωγή Μυλωνά

Το τρίτο ερωτηματικό γεννάται από τον τρόπο αντίδρασης των σκοπών της φυλακής, αλλά και των αστυνομικών. Είναι χαρακτηριστικό ότι πολίτες, κάτοικοι του Κορυδαλλού, που άκουσαν το ελικόπτερο να πλησιάζει είχαν χρόνο και αντανακλαστικά ώστε να αντιληφθούν τι συνέβαινε, να πάρουν κάμερες στα χέρια και να καταγράψουν την απόδραση. Ανάλογα αντανακλαστικά όμως δεν είχαν οι σκοποί: οι τρεις πυροβόλησαν μεν, αστόχησαν δε, ο τέταρτος που βρισκόταν πιο κοντά στο ελικόπτερο σύμφωνα με μαρτυρίες, όχι μόνο δεν πυροβόλησε, αλλά φοβισμένος κρύφτηκε μέσα στο σκοπιά του όταν απειλήθηκε από τους συνεργούς των δύο κακοποιών.

Συμπτώσεις με τον φύλακα

Κατά σύμπτωση, ωστόσο, ο αστυνομικός των ΜΑΤ ο οποίος αυτοτραυματίστηκε την ώρα που έβγαλε το υπηρεσιακό του όπλο για να πυροβολήσει προς την πλευρά των κακοποιών, ήταν ο ίδιος που είχε εκδώσει ταυτότητα στον Βασίλη Στεφανάκο, ενώ ήταν καταζητούμενος ύστερα από καταδίκη σε κάθειρξη. Ο αστυνομικός είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα και όταν έληξε η περίοδος της πειθαρχικής του τιμωρίας είχε μετατεθεί από το τμήμα της Πετρούπολης όπου υπηρετούσε, στα ΜΑΤ. Υπενθυμίζεται ότι ο Αλκέτ Ριτζάι σύμφωνα με την Αστυνομία έχει υπάρξει στενός συνεργάτης του Β. Στεφανάκου. Ο τελευταίος είχε κατηγορηθεί ότι είχε χρηματοδοτήσει την προηγούμενη απόδραση με ελικόπτερο προκειμένου να δραπετεύσει ο Ριτζάι, ενώ ο Παλαιοκώστας δεν ήταν εξ αρχής στο σχέδιο απόδρασης. Πάντως, η παρουσία του συγκεκριμένου αστυνομικού που αυτοτραυματίστηκε ελαφρά στον μηρό από το δικό του όπλο δεν αξιολογείται, αφού οι βάρδιες των διμοιριών των ΜΑΤ είναι κυλιόμενες και τυχαίες στον Κορυδαλλό και δεν θα μπορούσε να ξέρει με βεβαιότητα ότι θα είχε υπηρεσία εκεί τη συγκεκριμένη ώρα και μέρα. Ταυτόχρονα ήταν ο μόνος από τη διμοιρία του που προσπάθησε, έστω και ανεπιτυχώς, να αντιδράσει.

Αλκέτ Ριτζάι. Ήταν στενός συνεργάτης του Β. Στεφανάκου. Ο τελευταίος είχε κατηγορηθεί ότι είχε χρηματοδοτήσει την προηγούμενη απόδραση με ελικόπτερο προκειμένου να δραπετεύσει ο Ριτζάι, ενώ ο Παλαιοκώστας δεν ήταν εξ αρχής στο σχέδιο απόδρασης

Σήμερα αναμενόταν η απολογία του για την προηγούμενη απόδρασή του το 2006

ΓΙΑ ΠΟΛΛΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

Προαυλίζονταν μαζί Παλαιοκώστας και Ριτζάι

ΣΥΜΦΩΝΑ με τα όσα έγιναν γνωστά από τις φυλακές του Κορυδαλλού, ο Παλαιοκώστας και ο Ριτζάι μετήχθησαν από άλλες φυλακές τις τελευταίες ημέρες προκειμένου να δικαστούν στον Πειραιά. Σήμερα μάλιστα αναμένονταν οι απολογίες τους για την προηγούμενη απόδρασή τους. Κρατούνταν σε χωριστά κελιά της απομόνωσης – έχει ενέα τέτοια κελιά σε καθένα εκ των οποίων μπορεί να κρατηθεί ένας κρατούμενος, αλλά προαυλίζονταν για πολλές ημέρες στον ίδιο χώρο, που είναι περίπου 25 τετραγωνικά. Πάνω από το μικρό προαύλιο της απομόνωσης, όπου κατά κανόνα κρατούνται «σκληροί» κακοποιοί δεν υπάρχει πλέγμα που να εμποδίζει την προσέγγιση ελικοπτέρων.

Έως τον Ιούνιο του 2006 ένα τέτοιο σενάριο ήταν «τρελό» και κανείς δεν θεωρούσε το πλέγμα επιβεβλημένο. Όπως φαίνεται τώρα, κανείς στο υπουργείο Δικαιοσύνης δεν θεώρησε ότι το επιτυχημένο εγχείρημα του Ριτζάι και του Παλαιοκώστα μπορούσε να επαναληφθεί και μάλιστα με την ίδια επιτυχία. «Είναι τουλάχιστον ανικανότητα, για να μην υποθέσει κανείς κάτι άλλο, να μην υπάρχει πρόνοια ώστε δύο κακοποιοί με τέτοιο παρελθόν να μην μπορούν να έρθουν σε επαφή», έλεγε χθες στα «ΝΕΑ» σωφρονιστικός υπάλληλος. «Θα μπορούσαν κάλλιστα να κρατηθούν σε διαφορετική πτέρυγα ή να έχουν διαφορετικές ώρες προαυλισμού», πρόσθεσε.

Οι πολίτες έγραφαν βίντεο, οι φύλακες κρύβονταν

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΠΤ

Όπως και στις 4 Ιουνίου 2006, οι δύο κακοποιοί γελοιοποιώντας κάθε μέτρο ασφάλειας απέδρασαν από το προαύλιο της απομόνωσης όπου κρατούνταν, προκειμένου να δικαστούν σήμερα. Ενώ οι πολίτες είχαν αντιληφθεί τι συνέβαινε και κατέγραφαν με κάμερες την απόδραση, οι φύλακες πυροβολούσαν άσκοπα και έσπευδαν να κρυφτούν

ΤΙ ΕΙΧΕ ΓΙΝΕΙ ΤΟ 2006

3

15.44 Το ελικόπτερο βρίσκεται πάνω από τη Γ' πτέρυγα των φυλακών Κορυδαλλού και κινείται προς το προαύλιο της απομόνωσης, έναν χώρο περίπου 25 τ.μ. Εκεί βρίσκονται ο Βασίλης Παλαιοκώστας, ο συνεργός του Αλκέτ Ριτζάι και δύο ακόμη κρατούμενοι

Τέσσερις σκοποί έχουν άμεση εποπτεία στο προαύλιο. Όταν το ελικόπτερο κατεβαίνει, οι τρεις σκοποί πυροβολούν περίπου δέκα φορές, χωρίς να βρουν στόχο. Ο τέταρτος σπεύδει φοβισμένος να κρυφτεί.

Η «Αλεξάνδροβα» και ο «Τσίγκας» ρίχνουν ανεμόσκαλα στο προαύλιο.

Ο Ριτζάι απειλεί με αυτοσχέδιο σουβλί τον σωφρονιστικό υπάλληλο που επιχειρεί να τον εμποδίσει και εκείνος σχεδόν ταυτόχρονα ακούει την «Αλεξάνδροβα» να απειλεί ότι θα πυροβολήσει

15.47 Ο Παλαιοκώστας και ο Ριτζάι έχουν επιβιβαστεί στο ελικόπτερο και απομακρύνονται.

• Πολίτες βιντεοσκοπούν την απόδραση

Στις φυλακές σημαίνει συναγερμός, αλλά όπως φαίνεται κανείς δεν ενημερώνει αμέσως την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)

16.05 Η ΥΠΑ, που εξακολουθούσε να μη γνωρίζει τι είχε συμβεί, κηρύσσει το ελικόπτερο της Interjet σε κατάσταση αβεβαιότητας και επιχειρεί να το εντοπίσει

16.20 Σημαίνει συναγερμός στην ΥΠΑ για το ελικόπτερο

4

16.25' Το ελικόπτερο εντοπίζεται στο Πολυδένδρι.

16.40 Η Αστυνομία εντοπίζει δεμένο και φιμωμένο τον πιλότο, ο οποίος αναφέρει ότι στο σημείο που προσγειώθηκε περίμενε ένα ανθρακί τζιπ, το οποίο παρέλαβε τον Παλαιοκώστα, τον Ριτζάι, την «Αλεξάνδροβα» και τον συνεργό της

ΙΤΕΑ

ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΙ

ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

«ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

2

14.50 Η «Αλεξάνδροβα» επιβιβάζεται στο ελικόπτερο. Ζητά από τον πιλότο να πετάξει στην Άμφισσα για να παραλάβουν έναν φίλο της, ο οποίος πήγε στο σημείο συνάντησης με νοικιασμένο αυτοκίνητο στο όνομα «Τσίγκας». Η γυναίκα βάζει μια χειροβομβίδα στον λαιμό του πιλότου και ο «Τσίγκας» τον απειλεί με όπλο

15.39 Ο πιλότος υποχρεώνεται να αναφέρει στο αεροδρόμιο της Ελευσίνας ότι όλα στην πτήση του εξελίσσονται σύμφωνα με το σχέδιο που είχε υποβληθεί και πως σε 6 - 7 λεπτά θα προσγειωθεί στο «Ελ. Βενιζέλος»

1

13.30 Ελικόπτερο της εταιρείας Interjet απογειώνεται από το «Ελευθέριος Βενιζέλος». Σύμφωνα με το σχέδιο πτήσης που υποβάλλει στην ΥΠΑ έχει προορισμό την Ιτέα, προκειμένου να παραλάβει πελάτισσα της εταιρείας που έχει δηλώσει το όνομα «Αλεξάνδροβα». Την Παρασκευή η εταιρεία είχε μεταφέρει την ίδια γυναίκα, ηλικίας περίπου 30 ετών, στην Αράχοβα

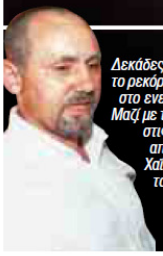

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΩΣΤΑΣ

Δεκάδες ληστείες, κλοπές, διαρρήξεις αλλά και το ρεκόρ των αποδράσεων από τις φυλακές έχει στο ενεργητικό του ο Βασίλης Παλαιοκώστας. Μαζί με τον αδελφό του Νίκο, επίσης κρατούμενο στις φυλακές, έχουν καταδικαστεί για την απαγωγή του επιχειρηματία Αλέξανδρου Χαϊτογλου. Ο Β. Παλαιοκώστας συνελήφθη τον περασμένο Αύγουστο και ομολόγησε τη συμμετοχή του στην απαγωγή του βιομηχάνου Γ. Μυλωνά, στη Θεσσαλονίκη

ΑΛΚΕΤ ΡΙΤΖΑΪ

«Δεξί χέρι» νονών της νύχτας και εκτελεστής συμβολαίων θανάτου είναι, κατά την Αστυνομία ο δραπέτης – για δεύτερη φορά – Αλκέτ Ριτζάι. Το 2003 είχε σκοτώσει έναν 30χρονο άνδρα. Συνελήφθη έπειτα από μάχη με αστυνομικούς. Για να ελευθερωθεί και να δολοφονήσει συγκεκριμένα πρόσωπα οργανώθηκε η πρώτη απόδραση με ελικόπτερο από τον Κορυδαλλό. Σκότωσε δύο ανθρώπους, προτού εντοπιστεί και συλληφθεί χωρίς αντίσταση στη Βοιωτία

ΤΑ ΝΕΑ / Μ. Θεοφιλόπουλος

Ρόλος - κλειδί για μια γυναίκα

Με μια χειροβομβίδα στον λαιμό του πιλότου έφερε το ελικόπτερο στον Κορυδαλλό

Ο Κορυδαλλός και η Ακρόπολη είναι περιοχές απαγορευμένες για πτήσεις ελικοπτέρων και αεροσκαφών. Ωστόσο, χθες το απόγευμα ο πιλότος της εταιρείας Interjet υποχρεώθηκε να πετάξει πάνω από τις φυλακές, καθώς μια χειροβομβίδα, την οποία κρατούσε η «πελάτισσα κυρία Αλεξάνδροβα» ακουμπούσε στον λαιμό του.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Κώστας Ντελέζος

Βάσει των σχεδίων ασφαλείας που έχουν εκπονηθεί από τις αστυνομικές αρχές, ειδικά στην περιοχή του Κορυδαλλού από το έδαφος έως και τα 5.000 πόδια απαγορεύονται οι πτήσεις και σε ακτίνα 1,5 μιλίου γύρω από τις φυλακές.

Αυτό όμως δεν ήταν σε θέση να το ελέγξουν οι ελεγκτές της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), δεδομένου ότι το ελικόπτερο που χθες έκανε βουτιά μέσα στις φυλακές εκτελούσε πτήση εξ όψεως (VFR), δηλαδή χωρίς τη χρήση οργάνων κατά τις απο-προσγειώσεις του. Οι πτήσεις αυτές, όπως υποστηρίζουν οι ελεγκτές της ΥΠΑ, γίνονται με ευθύνη του πιλότου και δεν παρακολουθούνται από τα ραντάρ της Υπηρεσίας. Άλλωστε, επισημαίνουν, τα ραντάρ δεν είναι σε θέση να εντοπίσουν ένα ελικόπτερο όταν αυτό πετά σε ύψος χαμηλότερο των 1.000 ποδών.

ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ

Βάσει των σχεδίων ασφαλείας, ειδικά στον Κορυδαλλό από το έδαφος έως και τα 5.000 πόδια απαγορεύονται οι πτήσεις

Επίσης, σύμφωνα με την ΥΠΑ, ο πιλότος του ελικοπτέρου δεν ειδοποίησε ότι είχε πέσει θύμα αεροπειρατείας. Συνήθως, σε τέτοιες περιπτώσεις ο πιλότος πληκτρολογεί έναν ειδικό κωδικό, τον οποίο λαμβάνουν οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας της ΥΠΑ και κινητοποιούν τις αρμόδιες αρχές, ενώ ενημερώνουν και τα άλλα αεροσκάφη ή ελικόπτερα που πετούν στην ίδια περιοχή.

Το ελικόπτερο τύπου AS-355 που ανήκει στην εταιρεία Interjet με κυβερνήτη τον κ. Θεοφιλόπουλο (πρώην χειριστή της Αεροπορίας Στρατού), χθες – βάσει των σχεδίων πτήσης που υπέβαλε στην ΥΠΑ – επρόκειτο να μεταφέρει στην Αθήνα δύο άτομα από την Ιτέα (έναν άνδρα και μία γυναίκα, την «Αλεξάνδροβα» και τον «Τσίγκα»).

Το σχέδιο πτήσης

Ο κυβερνήτης του ελικοπτέρου της Interjet κατέθεσε σχέδιο πτήσης για πτήση εξ όψεως (VFR) από το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» μέχρι την Ιτέα και επιστροφή στο αεροδρόμιο, όπου βρίσκεται η βάση της εταιρείας. Η διαδρομή που είχε δηλωθεί ότι θα ακολουθούσε το ελικόπτερο ήταν: «Ελευθέριος Βενιζέλος» - Σταυρός - Ελευσίνα - Κόρινθος - Ιτέα - Κόρινθος - Ελευσίνα - Σταυρός - «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Από το αεροδρόμιο το ελικόπτερο αναχώρησε μόνο με τον κυβερνήτη κ. Θεοφιλόπουλο στις 13.30, ενώ στην περιοχή της Ιτέας εκτιμάται ότι έφτασε περίπου στις 14.30, όπου και παρέμεινε περίπου 15-20 λεπτά μέχρι να παραλάβει τους επιβάτες.

Επιστρέφοντας στην Αθήνα με τους δύο επιβάτες που παρέλαβε από την Ιτέα, ο κυβερνήτης του ελικοπτέρου στις 15.39 μίλησε με τον πύργο ελέγχου του στρατιωτικού αεροδρομίου της Ελευσίνας, όπου ανέφερε ότι σε 7 λεπτά (στις 15.46) θα ήταν στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος».

■ **Σε χωράφια** λίγο μετά τα διόδια Αφιδνών, ανάμεσα στο Πολυδένδρι και το Καπανδρίτι, εντοπίστηκε το ελικόπτερο. Μέσα βρέθηκε ο πιλότος δεμένος και φιμωμένος

Ωστόσο η ώρα περνούσε χωρίς το ελικόπτερο να φτάνει στον προορισμό του, αλλά και χωρίς να δίνει σήμα και στίγμα για το πού βρίσκεται. Η ΥΠΑ, βάσει των κανονισμών, υποχρεούται να κινήσει τις διαδικασίες αναζήτησης εντός 30 λεπτών.

Στις 16.05 η αρμόδια διεύθυνση της ΥΠΑ χαρακτηρίζει το ελικόπτερο αγνοούμενο (σε αβεβαιότητα).

Στις 16.20 η ΥΠΑ θέτει σε συναγερμό όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες (αστυνομικές, στρατιωτικές, Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ κ.λπ.), με σκοπό την αναζήτηση (έρευνα) και διάσωση του ελικοπτέρου.

Το ελικόπτερο περίπου στις 16.25 εντοπίστηκε σε χωράφια λίγο μετά τα διόδια Αφιδνών, ανάμεσα στο Πολυδένδρι και το Καπανδρίτι. Μέσα βρέθηκε δεμένος και φιμωμένος ο πιλότος, ο οποίος οδηγήθηκε στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής για να δώσει κατάθεση.

ΕΩΣ 2.500 ΕΥΡΩ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ

100 προσγειώσεις - απογειώσεις κάθε ημέρα στην Αττική

ΜΕ 1.300 έως 2.500 ευρώ την ώρα, το ελικόπτερο ως μέσο μεταφοράς είναι στη διάθεση οποιουδήποτε ενδιαφερομένου επιθυμεί να μετακινηθεί γρήγορα! Τα ιδιωτικά ελικόπτερα ή αεροταξί, είναι ένα μέσο που κερδίζει όλο και περισσότερους πελάτες. Η διαδικασία ναύλωσης είναι απλή. Ο ενδιαφερόμενος καλεί την εταιρεία ελικοπτέρων και έπειτα από το τηλεφώνημα απαιτείται μόνο μισή ώρα για την απογείωση. Η εξόφληση μπορεί να γίνει επί τόπου, αρκεί ο πελάτης να διαθέτει πιστωτική κάρτα.

Εύκολη διαδικασία

Το αεροταξί άρχισε να έχει ζήτηση λίγο μετά το 1992, όταν απελευθερώθηκαν οι αερομεταφορές και δημιουργήθηκαν ιδιωτικές εταιρείες που προσέφεραν υπηρεσίες αντίστοιχες της Ολυμπιακής. Σήμερα οι μεγαλύτερες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο είναι η Olympic Aviation, η Interjet και η Air Lift (με ελικόπτερο της οποίας είχε πραγματοποιηθεί η προηγούμενη απόδραση Παλαιοκώστα το 2006).
Η Interjet, άρχισε να λειτουργεί το 1989 ως Τμήμα Ελικοπτέρων της εταιρείας Ιντεραμέρικαν, εκτελώντας αποκλειστικά μεταφορές ασφαλισμένων ασθενών τότε. Το 1992 η εταιρεία απέκτησε την άδεια αερομεταφορέα και τεχνικής εκμετάλλευσης και σήμερα διαθέτει τέσσερα δικινητήρια ελικόπτερα.

Μποτιλιάρισμα στον αέρα

Τον περασμένο Αύγουστο το σύνολο προσγειώσεων - απογειώσεων στην Αττική ξεπερνούσε τις 100 ανά ημέρα. Αν υπολογίσει κανείς και τα ιδιωτικά ελικόπτερα που απογειώνονται σε ιδιωτικά ελικοδρόμια ή σε ελεύθερους χώρους, μπορούμε να μιλάμε για μποτιλιάρισμα στον αέρα. Δημοφιλέστεροι προορισμοί, το Πόρτο Χέλι, η Μύκονος, η Πάτμος, η Σαντορίνη και η Ελούντα. Οι περισσότερες πτήσεις στον Νομό Αττικής είναι από τον Άγιο Στέφανο ή το Ολυμπιακό Στάδιο, όπου υπάρχουν ελικοδρόμια, μέχρι τον «Αστέρα» ή τον Άγιο Κοσμά, το Μαρούσι και το Ανατολικό Αεροδρόμιο.

Η ΥΠΑ ΔΕΝ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΔΕΧΘΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΤΗΣΗΣ

Κανένας έλεγχος από τον κυβερνήτη – πέρασε το οπλοστάσιο

Η ΧΤΕΣΙΝΗ απόδραση κόστισε περίπου 1.500 ευρώ, όσο τιμολογείται η ώρα πτήσης με τον συγκεκριμένο τύπο ελικοπτέρου, το οποίο πετούσε στα 500-600 πόδια με ταχύτητα 100 μιλίων/ώρα εκτελώντας πτήση όψεως (VFR). Ο κυβερνήτης κ. Θεοφιλόπουλος, σύμφωνα με το εγχειρίδιο που περιγράφει πώς γίνονται οι πτήσεις εκτός αεροδρομίων, από πεδία προσγείωσης όπως το... γήπεδο της Ιτέας, είχε την ευθύνη του ελέγχου επιβατών και αποσκευών. Ο έλεγχος αυτός φαίνεται ότι δεν έγινε κανονικά. Διαφορετικά θα είχε βρεθεί το μίνι οπλοστάσιο των επιβατών. Τα περιγραφόμενα στο security manual φαίνεται ότι παρακάμφθηκαν, ενώ είναι άγνωστο εάν στο γενικό δηλωτικό που συντάχθηκε από τον κυβερνήτη ελέγχθηκε η ταυτοπροσωπία των επιβατών.
Ως προς το σημείο αναχώρησης, υπάρχει αδειοδοτημένο από την ΥΠΑ ελικοδρόμιο (Ελευθέριος Βενιζέλος), στο οποίο σταθμεύουν, όταν δεν επικειρούν, τα ελικόπτερα της συγκεκριμένης εταιρείας. Στην περιοχή, όμως, της Ιτέας, δεν υπάρχει αδειοδοτημένο από την ΥΠΑ ελικοδρόμιο και κατά συνέπεια οι αρμόδιες υπηρεσίες της ΥΠΑ – επισημαίνουν στελέχη της υπηρεσίας – είναι υποχρέωση όχι μόνο να μην εγκρίνουν την πτήση, αλλά και να μην αποδεχθούν καν την κατάθεση του συγκεκριμένου σχεδίου που περιελάμβανε προσγείωση σε μη αδειοδοτημένο ελικοδρόμιο. Αντ' αυτού το σχέδιο και κατατέθηκε και εγκρίθηκε!

14 Το θέμα Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΔΡΑΣΗ No 2 ΤΑ ΝΕΑ / Δευτέρα 23 Φεβρουαρίου 2009

Μπαλάκι πάλι οι ευθύνες

Η κυβέρνηση αναζητά διέξοδο βάζοντας στο στόχαστρο τους υπηρεσιακούς παράγοντες

Πολιτική θύελλα προκαλεί η νέα κινηματογραφική απόδραση του Βασ. Παλαιοκώστα από τις φυλακές Κορυδαλλού, αλλά η κυβέρνηση αναζητεί διέξοδο βάζοντας στο στόχαστρο τους υπηρεσιακούς παράγοντες, στους οποίους καταλογίζει την πλήρη ευθύνη για όσα διαδραματίστηκαν και εκθέτουν ακόμη μία φορά τη χώρα.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Σίλα Αλεξίου
Διονύσης Νασόπουλος

Η αντιπολίτευση απαίτησε τις παραιτήσεις των αρμοδίων υπουργών, ενώ θεωρεί ότι η απόδραση-καρμπόν του Παλαιοκώστα δημιουργεί ζήτημα και για τον βίο της κυβέρνησης. Στο Μαξίμου παραδέχονται ότι χθες το απόγευμα βρέθηκαν και πάλι σε αναμμένα κάρβουνα, ενώ η απόδραση ήρθε να καταρρακώσει το, έτσι κι αλλιώς, πεσμένο ηθικό των γαλάζιων βουλευτών και κομματικών στελεχών. Ο Πρωθυπουργός, που συγκαλεί εκτάκτως σήμερα την Κυβερνητική Επιτροπή μετά τη ζοφερή κατάσταση που έχει δημιουργηθεί σε αλλεπάλληλες τηλεφωνικές επικοινωνίες με τον υπουργό Εσωτερικών κ. Πρ. Παυλόπουλο και τον υπουργό Δικαιοσύνης κ. Νικ. Δένδια, φέρεται ότι έκανε λόγο για «ρεζίλεμα» της Πολιτείας.

ΧΑΟΣ ΓΙΑ ΩΡΕΣ
Μετά την απόδραση - καρμπόν του Παλαιοκώστα επικράτησε χάος στη κυβέρνηση που αναζητούσε τρόπους αντίδρασης

Ο κ. Δένδιας βρέθηκε στη δίνη του κυκλώνα και υψηλόβαθμοι κυβερνητικοί παράγοντες υποστήριζαν χθες ότι διεσώθη μόνο και μόνο γιατί μετρά ελάχιστες εβδομάδες στο υπουργείο Δικαιοσύνης και «θα ήταν άδικο» να επωμιστεί την πολιτική ευθύνη. Οι ίδιες πηγές υποστηρίζουν ότι το ενδεχόμενο παραιτήσεων για «λόγους ευθιξίας» εξετάστηκε στο πρωθυπουργικό επιτελείο, αλλά εκτιμήθηκε ότι μια τέτοια κίνηση θα έφερνε σε ακόμη πιο δύσκολη θέση την κυβέρνηση. Και τελικώς, όπως έλεγε υψηλόβαθμη κυβερνητική πηγή, «παραιτήσεις ούτε ζητήθηκαν ούτε υποβλήθηκαν».

Στο κυβερνητικό επιτελείο αποσύνδεαν χθες τον τομέα Δημόσιας Τάξης του υπουργείου Εσωτερικών από την υπόθεση, τονίζοντας ότι η ευθύνη για τη φύλαξη εντός των σωφρονιστικών ανήκει εξ ολοκλήρου στο υπουργείο Δικαιοσύνης. Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε στο «κάδρο» της υπόθεσης να βρεθεί μόνος του ο κ. Δένδιας.

Σε επίπεδο διοικητικών ευθυνών – όπως ακριβώς και ο προκάτοχός του Αν. Παπαληγούρας, επί των ημερών του οποίου έγινε η πρώτη απόδραση των Βασ. Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριτζάι – αντιμετώπισε το δεύτερο φιάσκο και ο νυν υπουργός Δικαιοσύνης Ν. Δένδιας, αγνοώντας το μέρος των ευθυνών που αναλογεί στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου.

Επιστρέφοντας εσπευσμένα από την Κέρκυρα, πήγε κατευθείαν στις φυλακές Κορυδαλλού, από όπου, μετά την ολοκλήρωση μιας ολιγόωρης σύσκεψης, ο κ. Δένδιας ζήτησε και τις παραιτήσεις του ειδικού γραμματέα του υπουργείου Δικαιοσύνης, αρμόδιου για τη σωφρονιστική πολιτική κ. Φ. Βλάχου, του διευθυντή των φυλακών Κορυδαλλού κ. Λ. Καραμπέκιου και του επιθεωρητή των φυλακών κ. Απ. Οικονόμου. Παράλληλα, ο υπουργός Δικαιοσύνης ζήτησε να κινηθεί και ποινική διαδικασία κατά παντός υπευθύνου, εκτός της πειθαρχικής.

■ **Ο υπουργός Δικαιοσύνης** Νικ. Δένδιας διεσώθη μόνο και μόνο γιατί μετρά ελάχιστες εβδομάδες στο υπουργείο

ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ ΓΙΑ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ ΣΤΑ ΧΑΡΤΙΑ

Αστείες ποινές μετά το πρώτο φιάσκο

ΜΕ ΣΤΕΡΗΣΗ τριών ημερομισθίων «πλήρωσε» ο διευθυντής των φυλακών Κορυδαλλού Ιω. Ανέστης την προηγούμενη κινηματογραφική απόδραση των Βασ. Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριτζάι, ενώ η εσωτερική μετακίνηση τριών σωφρονιστικών υπαλλήλων κρίθηκε ικανοποιητική τιμωρία για την ολιγωρία που επέδειξαν την ώρα του πρωτοφανούς – τότε – συμβάντος.

Για την από αέρος απόδραση των δύο κρατουμένων στις αρχές Ιουνίου 2006, ο τότε υπουργός Δικαιοσύνης Αν. Παπαληγούρας είχε διαγνώσει μόνο διοικητικές ευθύνες εκ μέρους των υπευθύνων των φυλακών Κορυδαλλού, αλλά είχε εξαγγείλει και τη λήψη μέτρων, που ουδέποτε υλοποιήθηκε.

■ **Για την απόδραση** στις αρχές Ιουνίου του 2006, ο τότε υπουργός Δικαιοσύνης Αν. Παπαληγούρας είχε διαγνώσει μόνο διοικητικές ευθύνες εκ μέρους των υπευθύνων των Φυλακών Κορυδαλλού και είχε εξαγγείλει τη λήψη μέτρων, που ουδέποτε υλοποιήθηκαν

Μόνο διαθεσιμότητα

Μετά την πρώτη αντίδραση που είχε ως συνέπεια να τεθούν σε διαθεσιμότητα ο διευθύνων τη δικαστική φυλακή Ιω. Ανέστης, ο αρχιφύλακας των φυλακών Μιλτ. Μπράτσης και ο υπαρχιφύλακας Αν. Ιωάννου – οι οποίοι δεν είχαν υπηρεσία την ώρα του συμβάντος – καθώς και ο εξωτερικός φρουρός Αντ. Μακρής, ουδέν άλλο συνέβη όσον αφορά τη λήψη μέτρων για την πρόληψη παρόμοιων περιστατικών.

Ο πρώην πρόεδρος της Ομοσπονδίας Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Αντ. Αραβαντινός είχε συγκαλέσει έκτακτο συνέδριο με αφορμή την πρωτοφανή απόδραση, όπου είχε διατυπωθεί η πρόταση να τοποθετηθεί στις φυλακές Κορυδαλλού ειδικό μηχάνημα ανίχνευσης ελικοπτέρων. Η πρόταση ωστόσο δεν έτυχε απαντόκρισης.

Στις καταθέσεις τους οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι και οι ειδικοί φρουροί είχαν υποστηρίξει ότι η σκόνη που σήκωσε το ελικόπτερο κατά την προσγείωσή του δεν τους επέτρεψε να αντιληφθούν τι συνέβαινε. Κατάλαβαν, όπως είπαν, πως επρόκειτο για ελικόπτερο όταν αυτό απογειώθηκε. Πάντως, ένας από τους ειδικούς φρουρούς έχει καταθέσει ότι δεν έκανε χρήση του όπλου του από φόβο μήπως προκληθεί ανάφλεξη και πτώση του ελικοπτέρου.

Κανείς δεν μπόρεσε ωστόσο να απαντήσει στο κρίσιμο ερώτημα που αφορούσε την ευνοϊκή μεταχείριση της οποίας ετύγχανε έως την ώρα της απόδρασης ο Βασίλης Παλαιοκώστας, ο οποίος ενάμιση μήνα νωρίτερα είχε μεταφερθεί στην 5η πτέρυγα των φυλακών και με απόδραση (11.5.2006) του Συμβουλίου των Φυλακών εργαζόταν ως βοηθός νοσοκόμου.

Η γνώμη του αναγνώστη

Κύριε Διευθυντά,
Παλαιοκώστας, Ριτζάι δείχνουν για δεύτερη φορά τον δρόμο. Η κυβέρνηση θα αποδράσει επιτέλους;
Με τιμή
Χαράλαμπος Υφαντής

Δικάζονται τώρα

Σημειώνεται ότι ο τότε εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Δ. Λινός είχε δώσει εντολή για τη διενέργεια κατεπείγουσας προκαταρκτικής εξέτασης, η οποία ανατέθηκε στην προϊσταμένη της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Πειραιώς κ. Μασούρα. Από την έρευνα προέκυψε η εμπλοκή 13 ατόμων – μεταξύ των οποίων και σωφρονιστικοί υπάλληλοι – που δικάζονται αυτές τις ημέρες από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων Πειραιώς. Γι' αυτό άλλωστε βρίσκονταν στις φυλακές Κορυδαλλού ο Βασ. Παλαιοκώστας και ο Αλκέτ Ριτζάι.

ΝΤ. ΡΟΒΛΙΑΣ

«Δουλεύουν μόνο οι αερομεταφορές από τις φυλακές Κορυδαλλού»

Το μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ Ντ. Ρόβλιας (φωτογραφία) επανέλαβε την ανάγκη αλλαγής της κυβέρνησης, προτείνοντας τις εκλογές ως μόνη λύση: «Δεν έχει κανένα νόημα να ζητήσουμε παραιτήσεις υπουργών. Ζητούμενο είναι αλλαγή κυβέρνησης και όχι αλλαγή προσώπων», τόνισε προσθέτοντας: «Σε οποιαδήποτε άλλη πολιτισμένη χώρα του κόσμου οι υπουργοί θα είχαν παραιτηθεί και οι παραιτήσεις τους θα είχαν ήδη γίνει δεκτές. Σε αυτήν τη χώρα, που δεν δουλεύει τίποτα, δουλεύουν μόνο οι αερομεταφορές από τις φυλακές Κορυδαλλού».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 24-02-2009

Εκ των έσω βοήθεια στους δραπέτες

Η απόδραση Παλαιοκώστα - Ριζάι που θεωρείται ότι επετεύχθη με συμμετοχή σωφρονιστικών υπαλλήλων, ανέδειξε το σαθρό σύστημα

Η προχθεσινή δεύτερη απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι με ελικόπτερο από τον Κορυδαλλό έλθε να ενισχύσει το αίσθημα ανασφάλειας που βιώνουν τον τελευταίο καιρό οι Έλληνες πολίτες.

Η κινηματογραφική φυγή, η οποία θεωρείται ότι επετεύχθη με «διάβρωση του συστήματος εκ των έσω», εγείρει πλήθος ερωτημάτων και προκάλεσε την οργή του πρωθυπουργού που ζήτησε «να πέσουν κεφάλια», ενώ ο υπουργός Δικαιοσύνης αιτήθηκε το άνοιγμα των λογαριασμών όλων των υποδίκων και των εργαζομένων στην πτέρυγα Γ' των φυλακών Κορυδαλλού. Από τον υπουργό Δικαιοσύνης κ. Ν. Δένδια ζητήθηκε η παράπτυση του ειδικού γραμματέα κ. Ιβάκου, του προϊσταμένου του Σώματος Επιθεώρησης κ. Οικονόμου και του διευθυντή του καταστήματος κράτησης Κορυδαλλού κ. Λ. Καραμπέκιου. Ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη εις βάρος του διευθυντή Σωφρονιστικής Πολιτικής του υπουργείου κ. Κουτσούκη, ο οποίος ετέθη σε αναστολή εκτέλεσης των καθηκόντων του. Επίσης τέθηκαν σε διαθεσιμότητα δύο αρχιφύλακες, έναν υπαρχιφύλακας, τρεις σωφρονιστικοί υπάλληλοι και δύο εξωτερικοί φρουροί.

Παράλληλα ο κ. Δένδιας ανακοίνωσε δέκα νέα μέτρα, μεταξύ των οποίων η κατάργηση της ανωνυμίας του κατόχου καρτοκινητών τηλεφώνων και η τοποθέτηση ηλεκτρονικών μέσων εντοπισμού χρήσης κινητών τηλεφώνων στις φυλακές. Πάντως, σύμφωνα με πληροφορίες, ενδείξεις που προέκυψαν εντός των φυλακών για την επικείμενη απόδραση των δύο κακοποιών δεν ελήφθησαν υπόψη. Από την πλευρά της αστυνομίας αποφασίστηκε η συγκρότηση «κλειστής» ομάδας που θα αποδώσει στη σύλληψη των δύο κακοποιών.

Πέντε άτομα συνελήφθησαν: ένας εξωτερικός φρουρός, δύο σωφρονιστικοί υπάλληλοι, ο πλούτος του ελικοπτέρου και ο αρχιφύλακας των φυλακών Κορυδαλλού. Ολοι τους οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα ποινικής δίωξης Πειραιώς και αμέσως μετά την απολογία τους, αργά χθες το βράδυ, παραπέμφθηκαν στο αυτόφωρο με την κατηγορία της συμμετοχής σε απόδραση. Οι συνήγοροι υπεράσπισης ανέμεναν να παραλάβουν τη δικογραφία. Ορισμένοι εξ αυτών δήλωσαν τη πρόθεσή τους να ζητήσουν τριήμερη αναβολή για εκδίκασης.

• Αλλο ρεπορτάζ σελ. 4, 24

Το ελικόπτερο με το οποίο απέδρασαν, όπως και την προηγούμενη φορά, οι Βασίλης Παλαιοκώστας και Αλκέτ Ριζάι, σε χωράφια λίγο μετά τα διόδια Αφιδνών. Ανάμεσα στο Πολυδένδρι και το Καπανδρίτι.

Δέκα απίστευτα λάθη υπευθύνων

1. Δεν είχε ασφαλιστεί ο προαύλιος χώρος, ώστε να μην είναι εφικτή η προσέγγιση ελικοπτέρου.
2. Δεν υπήρχε επικερισιακό σχέδιο και συντονισμός των υπηρεσιών του υπ. Δικαιοσύνης, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, του υπ. Εσωτερικών.
3. Δεν είχαν ληφθεί αυξημένα μέτρα ασφαλείας αν και την προηγούμενη εβδομάδα, είχαν βρεθεί στα κελιά του πειθαρχείου γάντζος και σκοινί.
4. Δεν εντοπίστηκε η χρήση καρτοκινητών στις φυλακές. Ο Ριζάι διέθετε ρολόι κινητό, που κατασχέθηκε, όχι όμως προτού αφαιρεθεί την κάρτα SIM.
5. Προσυλίζονταν στον ίδιο χώρο οι τέσσερις πιο επικίνδυνοι κακοποιοί, μεταξύ αυτών Παλαιοκώστας και Ριζάι.
6. Δεν έγινε εγκαίρως αντιληπτή η προσέγγιση του ελικοπτέρου.
7. Δεν υπήρχε υπεύθυνος σκοπιάς στο προαύλιο του 25 τ. μ., παρά μόνο ένας άοπλος σωφρονιστικός υπάλληλος.
8. Δεν απετράπη η απογείωση του ελικοπτέρου παρά τους πυροβολισμούς των τριών εξωτερικών φρουρών.
9. Ο πλησιέστερος φρουρός δεν έκανε χρήση του υπηρεσιακού του όπλου.
10. Ο χειριστής του ελικοπτέρου επιβίβασε γυναίκα και άνδρα, ενώ το σχέδιο πτήσης ανέφερε γυναίκα με παιδιά.

«Να πέσουν κεφάλια» απαίτησε ο πρωθυπουργός

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Στην επίπονη παραδοχή ότι η διαφθορά είναι τόσο εκτεταμένη που επί της ουσίας ακυρώνει σχεδιασμούς, μέτρα και πρωτοβουλίες προκύρησε χθες η κυβέρνηση, στη σκιά της νέας απόδρασης των Παλαιοκώστα και Ριζάι, η οποία έφερε για μία ακόμη φορά την Αθήνα στο επίκεντρο εκτεταμένης κριτικής από διεθνή μίντια ότι υπάρχει ανοχή ή ατιμωρησία», φέρεται να υπογράμμισε ο πρωθυπουργός.

Από το απόγευμα της Κυριακής, οπότε έγινε γνωστή η απόδραση των δύο κρατουμένων, ο κ. Καραμανλής είχε συνεχώς τηλεφωνική επικοινωνία με τον υπουργό Δικαιοσύνης, τον υπουργό Εσωτερικών Πρ. Παυλόπουλο, αλλά και τον πρώην υπουργό Δικαιοσύνης και νυν υπουργό Ναυτιλίας Αν. Παπαληγούρα, επί των ημερών του οποίου είχε σημειωθεί η πρώτη απόδραση των δύο κακοποιών.

Ενα 24ωρο μετά την απόδραση, χθες, ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ν. Δένδιας, από τον οποίο δεν ζητήθηκε η παραίτηση γιατί ανέλαβε το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο πριν από μόλις ενάμιση μήνα, ενημέρωσε τα μέλη της κυβερνητικής επιτροπής. Το κλίμα στη συνεδρίαση ήταν εξαιρετικά βαρύ, με τους κορυφαίους υπουργούς να παραδέχονται ότι οποιαδήποτε πρωτοβουλία για την ανάταξη του κλίματος ακυρώνεται από έκτακτα γεγονότα, τα οποία στη συντριπτική τους πλειονότητα πηγάζουν από τη διάβρωση των κρατικών μηχανισμών.

Εξερχόμενος από το Μέγαρο Μαξίμου, ο υπουργός Δικαιοσύνης σημείωσε ότι ζήτησε από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και τον πρόεδρο της Αρχής καταπολέμησης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες το άνοιγμα των λογαριασμών όλων των υποδίκων και των εργαζομένων στη συγκεκριμένη πτέρυγα των φυλακών.

Καταργείται

Παράλληλα, ο κ. Δένδιας ανακοίνωσε δέκα νέα μέτρα, μεταξύ των οποίων, την κατάργηση ανωνυμίας του κατόχου καρτοκινητών τηλεφώνων - μέτρο που αναμένεται να ενισχύσει τις προσπάθειες απατοπρπής κι άλλων εγκληματικών η τρομοκρατικών ενεργειών. Επίσης, ανακοινώθηκε η τοποθέτηση ηλεκτρονικών μέσων εντοπισμού χρήσης κινητών τηλεφώνων στις φυλακές, άλλαγές στον τρόπο πρόσληψης των σωφρονιστικών υπαλλήλων και επιλογής των διευθυντών φυλακών, προγράμματα εκπαίδευσης και ασκήσεων των σωφρονιστικών υπαλλήλων και των εξωτερικών φρουρών, πρόσληψη συμβούλου ασφαλείας με διεθνή διαγωνισμό και ενίσχυση του σώματος επιθεώρησης των φυλακών. Παράλληλα, προωθείται επίσπευση του «πόθεν έσχες» για τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους, αυστηροποίηση των πειθαρχικών διαδικασιών και ταχεία αποπεράτωση τριών νέων φυλακών.

Αναμένονται σαρωτικές αλλαγές στην αστυνομία

Εντονος προβληματισμός επικρατεί τα τελευταία εικοσιτετράωρα στα ανώτατα κλιμάκια της κυβέρνησης για την εικόνα διάλυσης που παρουσιάζει ο μπλοκαρισμός ασφαλείας της χώρας. Η απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι από τις φυλακές Κορυδαλλού, για δεύτερη φορά και με πανομοιότυπο τρόπο, αν και δεν αφορά άμεσα την ΕΛ. ΑΣ. έρχεται να προστεθεί σε μια μακρά σειρά «ατυχών» περιστατικών που έπληξαν σοβαρά την εικόνα της αστυνομίας. Από τα γεγονότα του Δεκεμβρίου μέχρι σήμερα, οι διακτικές αρχές, με επίκεντρο την Ελληνική Αστυνομία, μοιάζουν αντίμπορες να προβλέψουν καταστάσεις και να προλάβουν τις εξελίξεις, με αποτέλεσμα να καταγράφεται σήμερα πρωτοφανής κλιμάκωση του φαινομένου της τρομοκρατίας και του εγκλήματος συνολικά.

Σύμφωνα με πληροφορίες, τα τελευταία εικοσιτετράωρα και εν όψει των τακτικών κρίσεων που θα λάβουν χώρα τον Μάρτιο, βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις μεταξύ των κορυφαίων κυβερνητικών στελεχών με αντικείμενο πιθανές αλλαγές προσώπων στην ηγεσία των σωμάτων. Κυβερνητικοί παράγοντες εμφανίζονται δισταμένοι στο ζήτημα αντικατάστασης ή όχι του νυν αρχηγού του σώματος, αντιστράτηγου Βασίλη Τσιατούρα, ο οποίος συμπληρώνει προσεχώς ένα χρόνο στην ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας.

Προς το παρόν

Προς το παρόν, πάντως, τα μέλη της κυβέρνησης δεν φαίνεται να έχουν καταταλάξει σε συγκεκριμένες αποφάσεις σχετικά με τις υπό συζήτηση αλλαγές. Μία από τις πρωτοβουλίες που εξετάζονται αφορά στην τοποθέτηση στην ηγεσία της αστυνομίας ενός νεαρότερου σε ηλικία αξιωματικού, ο οποίος ενδεχομένως να έχει αποκτήσει εμπειρία από θέση ευθύνης κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Κίνηση η οποία προσδοκά στην αξιοπίστωση του ολυμπιακού εκτιμήμενου, το οποίο ωστόσο αγνοήθηκε επιδεικτικά επί πέντε ολόκληρα χρόνια.

Οσον αφορά τις φημολογούμενες αλλαγές στην Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία, πληροφορίες από κυβερνητικούς παράγοντες αναφέρουν ότι ανάμεσα στους υποψηφίους να αναλάβει χρέη διοικητή είναι ο πρώην υποδιευθυντής της υπηρεσίας κ. Σωτήρας Χωριανόπουλος. Ο τελευταίος στις περσινές κρίσεις εμφανιζόταν ως φαβορί για την ηγεσία της Αντιτρομοκρατικής, μετακινήθηκε ωστόσο στην Αστυνομική Διεύθυνση Νοτιοανατολικής Αττικής. Ο νέος πάντως διοικητής της υπηρεσίας θα μπορέσει εν λευκώ να προκαρδήσει σε σαρωτικές αλλαγές σε πρόσωπα και λειτουργίες με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της πλέον ευαίσθητης υπηρεσίας της ΕΛ. ΑΣ.

Ανεξαρτήτως εάν ακολουθήσουν ή όχι αλλαγές προσώπων στην ηγεσία της ΕΛ. ΑΣ., αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες φέρονται αποφασισμένοι να προχωρήσουν στη δημιουργία ενός άτυπου επιτελείου, το οποίο θα απαρτίζεται από ανώτατους αξιωματικούς που υπηρετούν σε θέσεις - κλειδιά. Οι αξιωματικοί αυτοί θα βρίσκονται σε διαρκή συνεργασία μεταξύ τους και θα πλαισιώνουν τον αρχηγό.

Εξαιρετικά βαρύ το κλίμα στην κυβερνητική επιτροπή. Δέκα νέα μέτρα εξήγγειλε ο υπουργός Δικαιοσύνης.

Κυβερνητικοί παράγοντες φέρονται αποφασισμένοι να δημιουργηθεί άτυπο επιτελείο από ανώτατους αξιωματικούς.

Η απόδραση των Παλαιοκώστα (αριστερά) και Ριζάι (δεξιά) έφερε για μία ακόμη φορά την Αθήνα στο επίκεντρο εκτεταμένης κριτικής από διεθνή Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Δεν αξιολόγησαν πρόδρομα συμβάντα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Τα 6 εκατ. ευρώ που ο Β. Παλαιοκώστας καρπώθηκε από την απαγωγή Μυλωνά είναι πιθανό να δώσουν απαντήσεις στις διακτικές αρχές για τη νέα απόδρασή του καθώς και του βαρυποινίτη συγκρατουμένου του Αλκέτ Ριζάι. Αστυνομία και εισαγγελικές αρχές θεωρούν πιθανό στην υλοποίηση του σχεδίου να συμμετείχαν άτομα μέσα από τον Κορυδαλλό και προς αυτήν την κατεύθυνση στρέφουν τις έρευνες.

Χθες, διέρρευσαν πληροφορίες για περσταπκά εντός φυλακών που προϊδεάζαν για το τι επρόκειτο να επακολουθήσει, που όμως δεν αξιολογήθηκαν ή σκοπίμως αγνοήθηκαν. Ο Αλβανός Αλκέτ Ριζάι φέρεται να ξυλοκόπησε άγρια κρατούμενο που «μίλούσε» στις σχεδιαζόμενη απόδραση των δύο σκληρών κακοποιών. Ελέγχεται και πληροφορία ότι στο αρχειφυλακείο Κορυδαλλού καταγελάστηκε ανωνύμως ότι επίκειται απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι, δίχως να γίνει το παραμικρό.

Στη ΓΑΔΑ αναφέρθηκαν τρεις σωφρονιστικοί υπάλληλοι, ένας σκοπός της εξωτερικής φρουράς και ο πλότος του ελικοπτέρου που συνελήφθησαν με την κατηγορία της συμμετοχής σε απόδραση. Οπως όμως σημείωναν στην «Κ» ανώτατα στελέχη της ΕΛ.ΑΣ. «σε πρώτο στάδιο δεν προέκυπταν παρά ενδείξεις για βαριές αμέλειες». «Τους είχαμε προειδοποιήσει, πρέπει να λογοδοτήσουν», έλεγε χθες στην «Κ» με έντονα ενοχλημένο ύφος ανώτατος αξιωματικός της ΕΛ.ΑΣ. Χθες το πρωί στο αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας πραγματοποιήθηκε σύσκεψη

Ο Ριζάι φέρεται να ξυλοκόπησε άγρια κρατούμενο, γιατί «μιλούσε» για σχεδιαζόμενη απόδραση των δύο.

και αποφασίστηκε η επανασυγκρότηση «κλειστών» (υπό τον φόβο διαρροών προς τους δραπέτες) ομάδας της Ασφάλειας Αττικής, για τον εντοπισμό των δύο κακοποιών.

Εκτιμήσεις αστυνομικών

Αντίστοιχη ομάδα είχε συγκροτηθεί για τη σύλληψη του προφυλακισμένου Β. Στεφανάκου, ο οποίος κατηγορείται ως ο πιθκός αυτουργός της πρώτης απόδρασης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αστυνομικών, την προαθεσινή απόδραση χρηματοδότησε ο Β. Παλαιοκώστας και ανέλαβε να οργανώσει ο Αλκέτ Ριζάι (σε μια αντιστροφή των ρόλων που είχαν το 2006) με τη βοήθεια της 30χρονης γυναίκας που μίσθωνε το ελικόπτερο της μεγάλης φυγής. Η αστυνομία δεν γνωρίζει την ταυτότητα της «ξανθιάς και ιδιαίτερα γοητευτικής γυναίκας» κατά τις περιγραφές του πλότου. Εκτιμάται ωστόσο ότι πρόκειται για Αλβανή.

Το προηγούμενο διάστημα είχε μισθώσει χρησιμοποιώντας το όνομα «Αλεξάνδροβα» δύο φορές το ελικόπτερο προκειμένου να κερδίσει την εμπιστοσύνη των υπευθύνων της εταιρείας InterJet. Το ίδιο έπραξε και το μεσημέρι της Κυριακής, οπότε συνοδευόμενη από έναν άνδρα ονόματι «Τσίγκα» υποχρέωσαν με την απειλή χειροβομβίδας, μαχαιριού και ενός υποπολυβόλου σκορπίου τον πλότο να αλλάξει πορεία και να κατευθυνθεί στις φυλακές Κορυδαλλού.

Στο σημείο επιβίβασής του βρέθηκε ένα κλεμμένο από το Μαρούσι Τογιότα. Ο πλότος ανέφερε συνεχείς επικοινωνίες των δύο αεροπειρατών μέσω κινητών τηλεφώνων με τους δύο εγκλείστους καθώς και την ύπαρξη μιας μπλε τσάντας στη σπίγη της Γ' πτέρυγας που υποδείκνυε το σημείο που έπρεπε να προσεγγίσει το ελικόπτερο. Εκκλιση προς τους πολίτες να ενημερώσουν τη Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής εάν αντιλαμβάνονται παρουσία των δύο δραπετών απτιθύνε χθες η ΕΛ.ΑΣ.

Οι ευθύνες διαχέονται προς όλες τις πλευρές

Της **ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΚΑΛΑΙΡΗ**

Η επόμενη ημέρα, μετά την αναμφίβολα άρτια οργανωμένη, για δεύτερη φορά, και εκτελεσμένη με τον ίδιο ακριβώς τρόπο απόδραση των δύο κακοποιών από τις φυλακές Κορυδαλλού βρίσκει την Πολιτεία αμήχανη και οργιωμένη για τον ευτελισμό των θεσμών, να αναζητεί ευθύνες, με δεκάδες ερωτήματα να πλανώνται για την προβληματική λειτουργία των φυλακών, αλλά και των συστημάτων ασφαλείας. Οι ευθύνες διαχέονται προς όλες τις πλευρές και τις υπηρεσίες, τόσο του υπ. Δικαιοσύνης, των φυλακών, όσο και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και του υπ. Εσωτερικών (Δημόσιας Τάξης) λόγω της ανυπαρξίας επικειρσιακού σχεδίου αλλά και συντονισμού των ενεργειών. Η διάβρωση του συστήματος και ενδεχομένως η υπόγεια συναλλαγή και ο χρηματισμός είναι στο επίκεντρο των ερευνών, με απαμί την εντολή του υπουργού Δικαιοσύνης κ. Ν. Δένδια για άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών όλων των υποδίκων και των εργαζομένων στη συγκεκριμένη πτέρυγα των φυλακών. Στην «Κ» μιλούν τρεις πρώην υπουργοί Δικαιοσύνης. Δύο του ΠΑΣΟΚ, οι κ. Μκ. Σταθόπουλος και Αντ. Ρουπακιώτης, ο κ. Αν. Παπαληγούρας, επί υπουργίας του οποίου έγινε η πρώτη απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι, ο καθηγητής Αντεγκληματικής Πολιτικής κ. Θ. Παπαθεοδώρου και ο αντιπρόεδρος του ΔΣΑ κ. Θ. Σκινάς.

Ενα κεφαλαιώδες ερώτημα θέτει ο κ. Σταθόπουλος. «Τι κάνουν οι φύλακες; Είναι δυνατόν να μην μπορούν να χτυπήσουν τον έλικα ή τους τροχούς», διερωτάται αγανακτισμένος. Για τον κ. Ρουπακιώτη, ένας συνδυασμός παραγόντων συντέλεσε στην απόδραση. Η παράλειψη να ασφαλιστεί ουσιαστικά ο προαύλιος χώρος είναι η πλήρης αιτία. Αποκαλεί το σωφρονιστικό σύστημα φυλακιστικό, τονίζοντας με έμφαση ότι «είναι διαχρονικά εγκαταλελειμμένο χωρίς πόρους και εκπαίδευση προσωπικού, χωρίς εφαρμογή σύγχρονων σωφρονιστικά αντιλήψεων».

Το ζήτημα, λέει στην «Κ» ο κ. Παπαθεοδώρου, είναι η οργάνωση και λειτουργία των συνθκών ασφάλειας, αλλά και η εκπόνηση ενός επικειρσιακού σχεδίου. Ειδικώς για τον Κορυδαλλό επισημαίνει τα διαχρονικά στις συνθήκες ασφάλειας, καθώς βρίσκεται σε κατοικημένη περιοχή. «Ν αποφασίσουμε σοβαρά ότι όσο οι μηχανισμοί λειτουργούν με συντ αγές του '80, ενώ το έγκλημα έχει εξελιχθεί, θα παρουσιάζουν πάντα την ίδια αναποτελεσματικότητα και αποσπασματικότητα». «Εχουμε μείνει εκπλκτοι με την ευκολία με την οποία απέδρασαν», τονίζει ο κ. Σκινάς. Οι ευθύνες, με δεδομένη την ατομική, έχουν να κάνουν με τις δομές. Το θεσμικό πλαίσιο υπάρχει, απαιτείται εφαρμογή των διατάξεων, η αυστηροποίηση δεν αποτελεί το φάρμακο» καταλήγει.

Οι θέσεις πρώην υπουργών Δικαιοσύνης, του αντιπρόεδρου του ΔΣΑ και των σωφρονιστικών υπαλλήλων.

Απαρίθμηση από τον Αν. Παπαληγούρα

Τι μέτρα ελήφθησαν στην πρώτη απόδραση Παλαιοκώστα - Ριζάι, απαρίθμει ο κ. Αν. Παπαληγούρας. Μεταξύ άλλων: Ιδρύθηκε στο υπ. Δικαιοσύνης ειδική Γραμματεία Ασφαλείας των καταστημάτων κράτησης, ενισχύθηκαν οι εξωτερικοί και εσωτερικοί περίβολοι. Το υπουργείο προμηθεύτηκε και τοποθέτησε περί τα 11 χιλιόδες μέτρα ειδικού αγκαθωτού πλέγματος. Εγκαταστάθηκαν για πρώτη φορά κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης στις εξωτερικές σκοπιές σε 20 φυλακές. Τοποθετήθηκαν παράλληλα ή διαγώνια συρματόσχοινα ανά 10 μέτρα σε όλους τους μεγάλους χώρους προαυλισμού όπου μπορούσε να προσγειωθεί ελικόπτερο. Καλύφθηκε πλήρως η ασύρματη ενδοεπικοινωνία μεταξύ των φυλάκων με αγορά 150 φορητών ασυρμάτων.

Δεν υπάρχει «σχέδιο εμπλοκής» για το ενδεχόμενο απόπειρας απόδρασης με ελικόπτερο, καταγγέλλει ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Υπαλλήλων Εξωτερικής Φρούρησης υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Γ. Κωστίκας. Αν και υπάρχουν γενικές διατάξεις περί όπλων και χρήσης αυτών, υποστηρίζει πως δεν έχουν δοθεί οδηγίες για τον τρόπο εμπλοκής των φρουρών σε ενδεχόμενη απόπειρα απόδρασης με ελικόπτερο. Η Ομοσπονδία Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδας επιμερίζει τις ευθύνες στην ΥΠΑ: «Η απογείωση των ελικοπτέρων πρέπει να γίνεται μόνο στα προβλεπόμενα ελικοδρόμια και με συγκεκριμένη διαδικασία».

Νευρικότητα στο κυβερνητικό στρατόπεδο

Νέο πλήγμα στην εικόνα της Ν.Δ.

Των **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ - ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΕΡΖΗ**

Νέο πλήγμα στην εικόνα της κυβέρνησης επέφερε η δεύτερη απόδραση - καρμπόν των Β. Παλαιοκώστα και Α. Ρίζα από τις φυλακές Κορυδαλλού, που ανάγκασε τον πρωθυπουργό σε έκτακτη σύγκληση της κυβερνητικής επιτροπής. Παράλληλα, προκάλεσε την υπόγεια αντιπαράθεση με-

Ο γνν υπουργός Ναυτιλίας κ. Παπαληγούρας, επί ημερών του οποίου είχε πραγματοποιηθεί η πρώτη απόδραση Παλαιοκώστα, απέρριψε τις εις βάρος του κρίσεις.

ταξύ γνν και πρώην υπουργών Δικαιοσύνης αλλά και τα πυρά γαλάζιων βουλευτών, που έκαναν λόγο για πολιτικές ευθύνες και την ανάγκη παραίτησης ακόμη και του υπουργού κ. Νίκου Δένδια.

Στο κυβερνητικό στρατόπεδο, πάντως, εκτιμούσαν, αργά χθες, ότι οι πολιτικές αντιδράσεις ήταν επιτρεπτές του αναμενομένου, ενώ έκαναν λόγο για οργανωμένο κύκλωμα και συμμετοχή προσωπικού μέσα από τον Κορυδαλλό στην απόδραση των δύο καταδίκων. Την ίδια στιγμή, απέρριπταν σενάρια πολιτικών ευθυνών, πέραν των παραιτήσεων που ζήτησε και έλαβε ο υπουργός Δικαιοσύνης από τον ειδικό γραμματέα του υπουργείου, τον προϊστάμενο του Σώματος Επιθεώρησης και τον διευθυντή του Κορυδαλλού. Τουναντίον, σημείωναν ότι «ο υπουργός Δικαιοσύνης εξαπατήθηκε κατά την πρόσφατη επισκεψή του στον Κορυδαλλό», ε-

ξηγήνητας ότι ο κ. Δένδιας ξενάγήθηκε σε άλλα σημεία των φυλακών Κορυδαλλού και όχι στο σημείο από όπου απέδρασαν οι δύο κρατούμενοι. «Τμήματα του συστήματος είναι τόσο διαβρωμένα, ώστε τα πολλά μέτρα που ελήφθησαν (σ. σ. μετά την πρώτη απόδραση) αποδείχθηκε στην πράξη ότι είναι αναποτελεσματικά», σημείωσε χαρακτηριστικά ο κ. Ευ. Αντώναρος, μεταθέτοντας το βάρος των ευθυνών σε πιθανούς συνεργούς των δύο κακοποιών εντός σωφρονιστικού καταστήματος.

Στο γαλάζιο παρασκήνιο, ωστόσο, φοίτωσαν οι αναφορές σε ευθύνες κυβερνητικών στελεχών, με τα βέλη να στοχοποιούν κυρίως τον γνν υπουργό Ναυτιλίας κ. Αν. Παπαληγούρα, επί των ημερών του οποίου είχε πραγματοποιηθεί η πρώτη, πανομοιότυπη, απόδραση του Παλαιοκώστα. Ο κ. Παπαληγούρας θεωρεί απολύτως άδικη την κριτική που του ασκείται. Εξέδωσε, μάλιστα, ανακοίνωση στην οποία απαριθμεί 16 μέτρα που υλοποιήθηκαν μετά την πρώτη απόδραση τον Ιούνιο του 2006 και καταλήγει πως «η αναβάθμιση των υποδομών ασφαλείας δεν μπορεί δυστυχώς να υποκατασταθεί τον πάντα κρίσιμο ανθρώπινο παράγοντα». Ο κ. Παπαληγούρας κάνει λόγο, μεταξύ άλλων, για δημιουργία Ειδικής Γραμματείας Ασφαλείας, ενίσχυση των περιβόλων και τοποθέτηση αγκαθωτού πλέγματος, εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης αλλά και συρματόσχοινων προκειμένου να αποτραπεί η προσγείωση ελικοπτέρου.

Διασυρμός της χώρας

Ωστόσο, το κλίμα στο εσωτερικό της Κοινοβουλευτικής Ομάδας είναι, για άλλη μία φορά, βαρύ, έστω κι αν οι περισσότεροι των βουλευτών φροντίζουν ώστε η κριτική τους να μη δημοσιοποιείται. Σε αντίθετο δρόμο κινήθηκε, χθες, ο αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Γ. Σούρλας, ο οποίος αναγνώρισε ότι τέτοια περιστατικά «εκθέτουν τη χώρα μας στο εξωτερικό». Ο κ. Σούρλας έκανε λόγο για σαφείς πολιτικές ευθύνες. «Θέλω να μάθω μετά την πρώτη απόδραση τι ακριβώς αποφάσισαν, από τότε μέχρι τώρα τι έγινε γενικότερα για τις φυλακές, αλλά ειδικότερα για την περίπτωση του Παλαιοκώστα, προκειμένου να αποφευχθεί μια τέτοια πράξη να επαναληφθεί» σημείωσε (ΝΕΤ), προσθέτοντας ότι «υπάρχει μια πολιτική ηγεσία η οποία θα πρέπει να ενημερώνει τον κόσμο και να αναλάβει τις ευθύνες της. Οποιαδήποτε άτομα ή είναι (σ. σ. η πολιτική ηγεσία) θα πρέπει να αναζητηθούν και πολιτικές ευθύνες».

Στον ίδιο παρονομαστή και ο κ. Αργ. Ντινόπουλος, που ζήτησε («9,84») παραιτήσεις, ενώ καυστικά ήταν και η βουλευτής Α' Αθηνών Φωτ. Πιπιλή, η οποία ζήτησε το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών όλων των σωφρονιστικών υπαλλήλων της πτέρυγας του Κορυδαλλού όπου κρατούνται οι Παλαιοκώστας και Ρίζάι – μέτρο που υλοποίησε ο υπουργός, ενώ έκανε λόγο για ωχαδελφισμό και αιμωρησία, τονίζοντας με νόημα ότι το δεύτερο είναι ευθύνη της κυβέρνησης.

Τέσσερις σωφρονιστικοί υπάλληλοι και ο πιλότος του ελικοπτέρου οδηγήθηκαν χθες στον εισαγγελέα, κατηγορούμενοι για συμμετοχή στην απόδραση Παλαιοκώστα και Ρίζάι.

Συντονισμένα τα πυρά από αντιπολίτευση

Δριμεία κριτική στην κυβέρνηση άσκησαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με αφορμή τη νέα απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριτζάι από τις φυλακές Κορυδαλλού, αλλά και σε σχέση με τα νέα μέτρα που ανακοινώθηκαν χθες, μετά τη σύσκεψη της Κυβερνητικής Επιτροπής. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Γ. Παπανδρέου, κατά τη διάρκεια σύσκεψης με τους συνεργάτες του για το θέμα, εξαπέλυσε ολομέτωπη επίθεση κατά της κυβέρνησης, χαρακτηρίζοντάς την ανίκανη και επικίνδυνη για τη χώρα. «Οσο μένουν, τόσο ζημιά κάνουν», ανέφερε ο κ. Παπανδρέου, ο οποίος μίλησε για διεθνή διασυρμό και γελοιοποίηση με βαρύτατες συνέπειες για την οικονομία, την αξιοπιστία της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές, που τελικά πληρώνει η κάθε οικογένεια. Διερωτήθηκε για ποια συναίνεση μιλάει η κυβέρνηση, όταν παρουσιάζει τέτοια εικόνα. Το ΠΑΣΟΚ επανέλαβε το αίτημα να παραιτηθεί η κυβέρνηση και να προκηρυχθούν άμεσα εκλογές. Το μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης, Ντ. Ρέβελας παρομοίασε την Κυβερνητική Επιτροπή με κολυμβήθρα του Σιλωάμ για τους ευθυνόμενους υπουργούς και χαρακτήρισε τα όσα αποφασίσθηκαν «τεχνοκρατικά», προσθέτοντας ότι δεν μειώνουν τις πολιτικές ευθύνες.

«Οσο μένουν, τόση ζημιά κάνουν», ανέφερε στη διάρκεια σύσκεψης με στενούς του συνεργάτες ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ.

Ο πρόεδρος της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ κ. Α. Αλαβάνος μίλησε για «κομικοτραγικά» κατάσταση και επανέλαβε το αίτημα για διακομματική επιτροπή, που θα επανεξέτασει το σύστημα διασφάλισης της δημόσιας τάξης στη χώρα. Σε ανακοίνωση του ΣΥΝ, επισημαίνεται ότι η απόδραση Παλαιοκώστα αποτελεί χαρακτηριστικό περίπτωση της μη λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος. Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΛΑΟΣ κ. Κωρ. Βελόπουλος έκανε λόγο για «στρατιτίς στα δίκην ασφάλτου της χώρας». Τέλος, επτέθηκε στην κυβέρνηση λέγοντας ότι κάνει οτιδήποτε άλλο εκτός από το να κυβερνά και αναρωτήθηκε εάν υπάρχουν ευθύνες των υπουργών Δημ. Τάξης, Δικαιοσύνης και Αμυνας.

Καυστικά σχόλια από διεθνή ΜΜΕ

«Το να επιβράβευες σε έναν διάσημο κατάδικο να το σκάσει από φυλακή–φρούριο με ελικόπτερο μία φορά είναι αυτοκτονία. Το να τον αφήσεις να κάνει το ίδιο δεύτερη φορά θα ήταν απόλυτη απροσεξία. Ομως αυτό ακριβώς συνέβη στην Αθήνα», έγραψε ο βρετανικός «Γκάρντιαν». Το αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο CNN περιέγραψε την απόδραση των Παλαιοκώστα - Ρίζάι ως «χολιγουντιανή», ενώ σημείωσε ότι έχει εξαπολυθεί ανθρωποκυνηγητό για τον εντοπισμό τους και μετέδωσε τις δηλώσεις του υπουργού Δικαιοσύνης Νίκου Δένδια ότι «θα πληρθούν όλα τα αναγκαία μέτρα, όσο αυστηρά κι αν είναι». «Η απόδραση ήταν ο πιο πρόσφατος από μια σειρά εξευτελισμών για την συντηρητικά κυβέρνηση, η οποία παραπαίει στα όρια της κατάρρευσης μετά τις χειρότερες ταραχές των τελευταίων δεκαετιών, την αναβίωση της εγκώριας τρομοκρατίας και την αποτυκία να σταματήσει τον οικονομικό κατήφορο», έγραψαν οι «Νιου Γιορκ Τάιμς».

Επισημαίνονται ο «κινηματογραφικός» τρόπος απόδρασης, αλλά και οι πολιτικές αναταράξεις από το συμβάν.

«Θεαματική απόδραση συγκλονίζει την Ελλάδα», ήταν ο τίτλος στο πρωτοσέλιδο του γερμανικού «Σπίγκελ», το οποίο επισημαίνει την έκτακτη σύγκληση κυβερνητικής σύσκεψης για το θέμα. Στο θέμα αναφέρεται και η ισπανική εφημερίδα «El Pais», τονίζοντας ότι είναι η δεύτερη φορά που ο Παλαιοκώστας αποδρά με τον ίδιο τρόπο.

«Οι θεαματικές αποδράσεις είναι πάντα συναρπαστικές γιατί προσπαθούμε να ζήσουμε την αδρεναλίνη που έχουν αυτοί που τα σκάνε, κάτι που δεν φανταζόμαστε παρά μόνο στον κινηματογράφο», ανέφερε ένα σχόλιο στην διαδικτυακή έκδοση της γαλλικής εφημερίδας «Le Monτ».

Το πρακτορείο «Ρόιτερς» αναμεταδίδει την δήλωση του εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ ότι «σε οποιαδήποτε άλλη χώρα, αυτό θα είχε οδηγήσει σε παραιτήσεις υπουργών». «Η κυβέρνηση υποχρέωσε σε παραίτηση τρεις αξιωματούχους του υπουργείου Δικαιοσύνης και συνέλαβε τρεις σωφρονιστικούς υπαλλήλους, αλλά επικρίθηκε από τα μέσα ενημέρωσης και τα κόμματα της αντιπολίτευσης», αναφέρει. Το δε Γαλλικό Πρακτορείο ειδήσεων κάνει λόγο για «καταπροφή στον τομέα των δημοσίων σχέσεων» και προσθέτει: «Η οικογένεια Παλαιοκώστα φαίνεται ότι έχει στο αίμα της την τέχνη των τολμηρών αποδράσεων - αν και όχι την τέχνη του να διαφεύγει τη σύλληψη».

Στον... αέρα το θεσμικό πλαίσιο για τα ελικόπτερα

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΣΙΜΗ**

Το δεύτερο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εναέρια κυκλοφορία των ελικοπτέρων και την παντελή έλλειψη στοιχειωδών κανόνων ασφαλείας πρέπει να καταδείξει η δεύτερη κατά σειρά, ταυτόσημη,

Οι επιβάτες δεν υπόκεινται σε κανέναν έλεγχο σε περίπτωση που επιβιβαστούν σε άλλο χώρο εκτός αεροδρομίου.

απόδραση των Παλαιοκώστα – Ριζάι από τις φυλακές Κορυδαλλού. Οι εταιρείες ενοικίασης ελικοπτέρων υποχρεούνται πριν από την εκτέλεση πτήσεων να υποβάλουν στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας το σχέδιο πτήσης που πρόκειται να ακολουθήσουν. Ωστόσο, η ΥΠΑ δεν έχει τρόπο παρακολούθησης της πορείας των ελικοπτέρων με αποτέλεσμα να διαπιστώνει οποιοδήποτε πρόβλημα μόνο τη στιγμή που ένα ελικόπτερο δεν προσγειώνεται στον προγραμματισμένο προορισμό.

Επίσης, ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι παρά το γεγονός ότι υπάρχει απαγόρευση πτήσης σε ύψος έως και 7.000 πόδια και ακτίνα 2 μιλίων από ορισμένα κτίρια της Αττικής (Ακρόπολη, Προεδρικό Μέγαρο, Βουλή και φυλακές Κορυδαλλού) το ελικόπτερο της απόδρασης πέταξε και παρέλαβε χωρίς πρόβλημα τους δύο δραπέτες.

Οπως επισημαίνουν πηγές της ΥΠΑ και των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας, κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό να ελεγχθεί στις πτήσεις VFR (όψεως) που εκτελούνται με ευθύνη του πιλότου, ενώ γι αυτόν δεν μπορούν να εντοπίσουν το στίγμα τους.

Οσον αφορά τους επιβάτες των ελικοπτέρων, αυτοί δεν υπόκεινται σε κανέναν έλεγχο σε περίπτωση που επιβιβαστούν σε άλλο χώρο εκτός αεροδρομίου. Ο πιλότος που παραλαμβάνει τους επιβάτες δεν έχει δικαίωμα ελέγχου των αποσκευών του επιβάτη, ο οποίος πρακτικά μπορεί να μεταφέρει ό,τι θέλει. Μοναδικά υποχρέωση του χειριστή είναι να ταυτοποιήσει ότι οι επιβάτες που έχει καταγεγραμμένους στο σχέδιο πτήσης είναι αυτοί που επιβιβάζονται στο ελικόπτερο.

Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται δεκάδες εταιρείες, ωστόσο μόνο οι τέσσερις (Inter Jet, Air Lift, Ιντερσαλόνικα και Ολυμπιακή Αεροπλοΐα) διαθέτουν ειδική άδεια από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας με αποτέλεσμα οι υπόλοιπες να προχωρούν στην επινοίκιαση αεροσκαφών.

Το κόστος ενοικίασης ενός ελικοπτέρου κυμαίνεται μεταξύ 1.300 και 3.000 ευρώ την ώρα, ωστόσο η διαμόρφωση της τελικής τιμής εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως είναι ο τύπος του αεροσκάφους, ο χρόνος πτήσης, η εταιρεία και φυσικά οι ανάγκες και οι υπηρεσίες που θα ζητήσει ο πελάτης. Ωστόσο, πρόκειται για οικονομικότερο τρόπο μετακίνησης αν συγκριθεί με το κόστος ναύλωσης ενός τζετ για παράδειγμα που κυμαίνεται μεταξύ 3.000 και 6.000 ευρώ την ώρα (πρόκειται και σε αυτή την περίπτωση για ενδεικτική τιμή).

Το ελικόπτερο που χρησιμοποιήθηκε στην απόδραση πέταξε και παρέλαβε χωρίς πρόβλημα τους δραπέτες, παρά τις ισχύουσες απαγορεύσεις.

Η InterJet

Η InterJet, η εταιρεία της ομοίας χρησιμοποιήθηκε ελικόπτερο για την απόδραση, ξεκίνησε το 1989 ως τμήμα ελικοπτέρων της εταιρείας Interamerican. Στην ελληνική αγορά ελικοπτέρων και τζετ δραστηριοποιείται από το 1992 και διαθέτει σήμερα πέντε ελικόπτερα: τρία 58έτια Eurocopter AS355 N και δύο 48έτια Eurocopter BO-105 CBS. Στο ανθρώπινο δυναμικό της περιλαμβάνονται 20 χειριστές (6 για τα ελικόπτερα και 14 για τα αεροπλάνα τζετ), 7 ιπτάμενοι συνοδοί, 15 μηχανικοί και 8 άτομα προσωπικό εδάφους.

Περιμένουν το αστικό πράσινο

Της **ΕΦΗΣ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΙΔΟΥ**

Περισσότερα από 11 στρέμματα - που άφησαν πίσω τους οι άδειες εδώ και 10 μήνες γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού- παραμένουν ανεκμετάλλευτα, αφού καμιά διοικητική πράξη -ούτε υπουργική απόφαση- δεν ξεκαθάρισε το ιδιοκτησιακό καθεστώς της έκτασης. Οι 400 κρατούμενες που έφυγαν από τον Κορυδαλλό, μεταφέρθηκαν στον Αυλώνα, αδειάζοντας τις δύο από τις τρεις πτέρυγες των γυναικείων φυλακών, ήδη από τον Μάιο του 2008. Ομως μέχρι και σήμερα, τίποτε δεν διαφαίνεται τη μετατροπή των οικοπέδων σε χώρο αστικού πρασίνου. Οπως εξηγεί στην «Κ» ο δήμαρχος της πόλης κ. Σταύρος Κασσιμάτης «η συναίνεση στην ανάπλαση του χώρου των φυλακών είναι διαχρονική και διακομματική. Τόσο οι δύο προηγούμενοι υπουργοί Δικαιοσύνης κ. Παπαληγούρας και Χατζηγάκης, όσο και ο νυν κ. Νικος Δένδιας, που επισκέφθηκε αιφνιδιαστικά τις φυλακές και διαπίστωσε τα μεγάλα προβλήματα της συνύπαρξης, αλλά και ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Γιώργος Παπανδρέου, έχουν υποσχεθεί την παράδοση της συγκεκριμένης έκτασης».

Παρότι οι γυναικείες φυλακές δεν λειτουργούν εδώ και δέκα μήνες, τα 11 στρέμματα παραμένουν ανεκμετάλλευτα.

Ομως καθώς τα λόγια ποτέ δεν είναι αρκετά για τα έργα, ο δήμαρχος ακόμη περιμένει τις διοικητικές εκείνες πράξεις που θα επικυρώσουν την αλλαγή της ιδιοκτησίας. Δηλαδή περιμένει από την ΚΕΔ την παραχώρηση των οικοπέδων. Επίσης περιμένει την υπογραφή Κοινής Υπουργικής Απόφασης προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος για την εκπόνηση μελετών ανάπλασης των εκτάσεων. «Το υπουργείο Δικαιοσύνης έχει εκπονήσει τις μελέτες κατεδάφισης» λέει ο κ. Κασσιμάτης «έχει δημοπρατήσει και το έργο, αλλά ο εργολάβος δεν μπορεί να υλοποιήσει τίποτα από όλα αυτά, όσο δεν εκδίδεται ο ΚΥΑ».

Οσο περνάει ο καιρός ο δήμαρχος αντιαυτεί όλο και περισσότερο. «Γιατί» όπως λέει «είναι πιθανό κάποια στιγμή να αναπροπούν όλα αυτά τα σχέδια και να αποφασιστεί μέσα σε μία νύκτα η επέκταση των ανδρών (υποδικών και κατάδικων) στα γυναικεία κελιά μιας και στις ανδρικές φυλακές υπάρχει το αδιαχώρητο».

Την Πέμπτη πάντως τα παιδιά των δημοτικών σχολείων του Κορυδαλλού θα κάνουν μια μεγάλη αλυσίδα έξω από τις φυλακές διαδιλώνοντας την αντίθεσή τους στην προβληματική συνύπαρξη.

Τα παιδιά των δημοτικών σχολείων του Κορυδαλλού θα διαμαρτυρηθούν την Πέμπτη έξω από τις φυλακές, διαδηλώνοντας την αντίθεσή τους στην προβληματική συνύπαρξη.

Η δίκη–παρωδία συνεχίζεται

Με την κατηγορία της συμμετοχής στην απόδραση των Βασίλη Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι οδηγήθηκαν χθες το απόγευμα ενώπιον του εισαγγελέως πονικής δίωξης Πειραιώς οι πέντε συλληφθέντες, μεταξύ των οποίων ο πιλότος του ελικοπτέρου, τρεις σωφρονιστικοί υπάλληλοι και ο φρουρός της εξωτερικής φρουράς, ο οποίος την ώρα της απόδρασης βρισκόταν στο φυλάκιο που επιβλεπε τον χώρο από τον οποίο έφυγαν οι δύο δραπέτες.

Εν τω μεταξύ συνεχίσθηκε και χθες στο Τριμελές Εφετείο κακουργημάτων Πειραιώς η δίκη για την πρώτη απόδραση των Παλαιοκώστα και Ριζάι με κατηγορούμενους συνολικά 12 άτομα (μεταξύ των οποίων οι δύο δραπέτες), ο Βασίλης Στεφανάκος, ο Γ. Τσακογιάννης κ. ά. Εναντίον τους έχουν ασκηθεί ποινικές διώξεις για σύσταση εγκληματικής οργάνωσης, για ανθρωποκτονίες κατά συρροή, για πλημμελή αυτουργία στις ανθρωποκτονίες, απόδραση με εγκληματικά κ. ά. Στην ίδια απόδραση ο Αλβανός Αλκέτ Ριζάι κατηγορείται και για τη δολοφονία των Γ. Κάπελλου και Κ. Κουτελιέρη τον Σεπτέμβριο του 2006 στο Περιστέρι. Χθες απολογήθηκαν οι επτά από τους 10 παρόντες, που υποστήριξαν ότι δεν έχουν καμιά σχέση με τις εναντίον τους κατηγορίες. Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε ο Βασίλης Στεφανάκος, που αποδέχθηκε μόνο την κατηγορία της υποθαλψης, καθώς βάσει της πθικής του ανύπαρξης, όταν ένας άνθρωπος του ζητάει βοήθεια δεν μπορεί να την αρνηθεί! Η δίκη θα συνεχισθεί αύριο.

Ν. ΜΠ.

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Από την Πόλη έρχομαι και στην κορυφή... Παλαιοκώστας

Πρώτα να εκφράσω τον θαυμασμό μου για τον Βασίλη Παλαιοκώστα. Οχι τόσο γιατί δυο φορές οργάνωσε στην εντέλεια απόδραση με ελικόπτερο. Αλλά κυρίως γιατί εγκαινίασε νέο στυλ εγκληματικής δραστηριότητας με λιγότερη βία και περισσότερη ευφυΐα. Δεν διέπραξε ούτε ένα φόνο. Σαν τύπος κακοποιού είναι το ακριβώς αντίθετο του Πάσαρη, ο οποίος χαρακτηρίζεται από μια μάλλον βλακώδη εμμονή και προσήλωση στη βία ως τα έσχατα. Για τον Παλαιοκώστα έμοιβα ότι εκτός από ευφυής είναι και πανέμορφος, ανοικτόχειρας που διαθέτει μέρος των κλοπιμαίων σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη. Αυτό εξηγεί, εν μέρει τουλάχιστον, και την ικανότητά του να ζει στην παρανομία για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αλλά και οι δύο αποδράσεις του με ελικόπτερο από φυλακή «υψίστης ασφαλείας», δεν είναι μικρό κατόρθωμα. Αποτελεί σπάνιες, οργάνωση, κυκλοφορία πληροφοριών, συντονισμός και επιχειρησιακή επιμέλεια. Δηλαδή τα επιτελικά χαρίσματα που συχνά βασιστήνουμε ότι λείπουν από τις δικτικές αρχές.

* * *

Ας δούμε τώρα την πλευρά των «θυμάτων». Πρώτο «θύμα» είναι η κυβέρνηση και οι «ομόδοι» υπουργοί. Αν ρωτήσετε, μα σε τι φταίνε η κυβέρνηση και οι υπουργοί, τι έκαναν ή τι παρέλειψαν πού θα μπορούσε να βοηθήσει ή να ενθαρρύνει τον Παλαιοκώστα στην τολμηρή απόδραση, δεν θα είχα τι να απαντήσω. Οπωσδήποτε όμως δεν είναι και τόσο κολακευτικό για μια κυβέρνηση όταν σημειώνονται τόσο εντυπωσιακές παραβάσεις της νομιμότητας. Ας μην ξαναρίσουμε πάλι την πρόσφατη αυζίτηση περί πολιτικής ευθύνης. Η κυβέρνηση και οι υπουργοί ευθύνονται πολιτικά για οτιδήποτε συμβαίνει επί των ημερών τους, μικρό ή μεγάλο. Και όταν είναι μεγάλο κάποιος αρμόδιος παραιτείται για λόγους ευθείας τουλάχιστον.

Μερικοί (μάλλον πολλοί) θα αποδώσουν στην κυβέρνηση και τους υπουργούς, εκτός από τις πολιτικές, και άλλες πιο συγκεκριμένες ευθύνες. Εδώ και αρκετούς μήνες διάκυτες είναι η εντύπωση και σε άλλους η πεποίθηση ότι αυτό που λέμε κράτος και κρατικός μηχανισμός άλλοτε βρίσκεται σε προφανή κόλαψη και άλλοτε σε παρολυτική αδράνεια. Η αστυνομία δεν καταφέρνει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την παραβατικότητα, οι ειρορίες δεν ελέγχουν τους φοροφυγάδες και δεν συγκεντρώνουν χρήματα, «μπακαλάκηδες» και κουκουλοφόροι περιφέρονται ανενόχλητοι, καταστρέφουν, πυρπολούν κα κακοποιούν και όποιος έχει κάποιο αίτημα καταλαμβάνει τις εθνικές οδούς και ταλαιπωρεί τη χώρα. Και τόσα άλλα που θλίβεται κανείς να τα απαριθμήσει. Μέσα, λοιπον, σε αυτό το γενικό μπάχαλο γιατί ένας ευφυής άνθρωπος, όπως ο Παλαιοκώστας δεν θα επικρελούνταν για να οργανώσει απόδραση δικής του έμπνευσης και πατέντας;

Για όλα αυτά η κυβέρνηση και οι υπουργοί δεν είναι άμοιροι ευθυνών. Πρώτο - πρώτο για το εμφανές έλλειμμα ενοίας βούλησης, αποφασιστικότητας και συντονισμού ενεργειών.

Θα σταθώ σε μια «λεπτομέρεια» που άκουσα χθες από συκροντιακό υπάλληλο. Οι φυλακές Κορυδαλλού, έλεγε, κτίσθηκαν για να στεγάσουν 650 κρατουμένους. Σήμερα στεγάζουν 2.100. Αυτή η λεπτομέρεια είναι αρκετή για να καταλάβουμε ότι η κατάσταση στον Κορυδαλλό είναι εκτός ελέγχου. Και επίσης αρκετή για να ερμηνεύσει αρκετά φαινόμενα: τις συναλλαγές και τη διαφθορά στις σχέσεις μεταξύ συκροντιστικών υπαλλήλων, την ευρεία χρήση καρκωτικών ουσιών, την κυκλοφορία άφθονου «μαύρου χρήματος», τις συνωμοσίες μεταξύ αμόλων τραμπούκων που κατατιέζουν και λποτέλουν τους άλλους κρατουμένους. Και εδώ ο κατάλογος των ανωμαλιών είναι εκτενής.

Χρόνια ακούμε προγράμματα απασυμφόρησης των φυλακών και ξοδεύθηκαν και πολλά χρήματα. Απασυμφόρηση και διαωμερισμός κρατουμένων στον Κορυδαλλό δεν επικειρήθηκε ποτέ. Η κράτηση στον Κορυδαλλό είναι για πολλούς προνόμιο που επιλεκτικά απονέμεται από το σύστημα πελατειακών σχέσεων του πολιτικού μας συστήματος. Ομως, σε φυλακές όπως ο Κορυδαλλός ούτε συκρονισμός σοκείται ούτε αποτελεσματική φύλαξη.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ AR 253

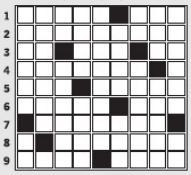

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Ευρωπαϊκός ποταμός – Συγκρίνει.
2. Νοτιοανατολικοί άνεμοι (γεν.τ.).
3. Κοινά σε θέτη και θώμα – Μυθ. νύμφη – Από οκτώ, τα μισά.
4. Περπάτησε στη σελήνη, στις 21 Ιουλίου 1969.
5. Αποτέλεσμα δημοψηφίσματος – Οστό μας.
6. Φθάσατε (αρχαίο ρήμα) – ...Μότορς, ανταπροσωπεία κορεατικών αυτοκινήτων.
7. Την κορυφή τους πάτησαν και Ελληνόπουλα.
8. Παρατηρέτε, παρακολουθείτε (ρήμα, καθαρεύουσα).
9. Τρόπος άμυνας στο μπάσκετ – Ομοιωματικό (καθαρ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Ευρωπαία – Συνεχόμενα στο αλφάβητο.
2. Λευκαντική ουσία.
3. Εταιρεία (πετρελαιοειδών (συντ.) – Ρωσικός ποταμός.
4. Αστόχημα αθλητικής βολής (εν.) – Του κόμπτα Ογκιλβί, μέγας πίνακας του Γκρέκο.
5. Κοπίδι (νεολογ.).
6. Εκεί βρίσκεται η Ουλάν Μπατόρ – Από τον μελλόντα του αίρω.
7. Το υπογράφει πολιτειακός ηγέτης (συντομ.) – Αρχαίος Αθηναίος στρατηγός, ειρηνιστής.
8. Σκοίες, νεανικές (αρκαϊκ) – Εντολή (νεολογ.).
9. Νότιος άνεμος (ναυτ.) – Κατάλληλη τροπικών ή τοπικών επιρρημάτων.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ AR: 253
ΟΡΙΖ.1. ΕΛΒΑΣΙΕΤ 2. ΠΕΤΑΜΗΝΗ 3. ΑΠΟΚΡΙΦΟΣ 4. ΟΣΑΙ - ΕΡΤ 5. ΤΣΤΑ - ΤΑΟ 6. ΝΑ - ΤΖ 7. ΠΑΝΘΗΡΟΣ 8. ΑΕΙΔΕΣ - ΚΒΩ 9. ΖΑ - ΔΕΤΟΣ
ΚΑΘ.1. ΕΠΑ - ΤΟΥΑΖ 2. ΛΕΥΚΟΣ - ΝΑ 3. ΔΠΕΤΑΜΗΝΗ 4. ΤΡΑΚΑΝΤΣ 5. ΛΑΔΙΑ - ΒΖΕ 6. ΒΜΗ - ΑΣΤ 7. ΑΗΡΕΣ 8. ΕΝΩΡΑΤΙΚΟ 9. ΣΝΟΤΟΣ - ΒΙΑΑ).

Η πορεία στην παρανομία του Ελληνα Χουντίνι...

Της ΜΑΡΙΑΝΘΗΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ

Δεκαετία του '80, στα Τρίκαλα. Στο ροκ μπαρ κοντά στον σταθμό των ΚΤΕΛ, ο Νίκος κι ο Κώστας κάθε βράδυ πίνουν τεκίλα κάνοντας σχέδια. Αλλά τα σχέδιά τους δεν μοιάζουν με εκείνα των άλλων νεαρών. Ο Νίκος Παλαιοκώστας στα 20 του κάθεται με τον Κώστα Σαμαρά, που αργότερα θα κλέβει τρά-

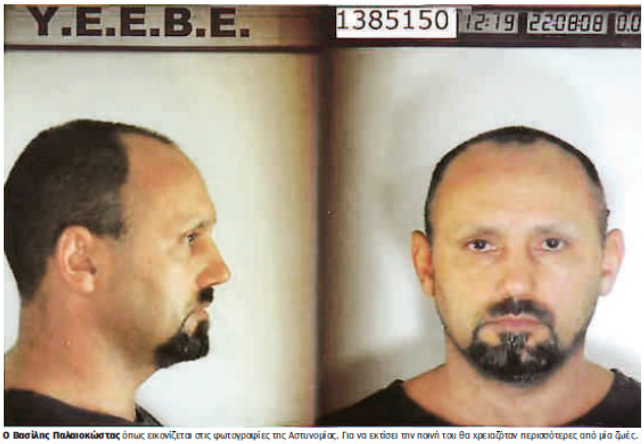

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας στις φυλακές πάντα προτιμούσε την παρέα με τους αντιεξουσιαστές και όχι με τους δολοφόνους.

πεζες και θα γράφει στο κελί του βιβλία. Παιδιά ακόμη, οι δυο τους κλειδώνουν στο τμήμα άλους τους αστυνομικούς της Ελασσόνας, για να διαρράξουν το δίπλα κοσμηματοπωλείο. Λέκα χρόνια μετά, ο Νίκος θα πάει πρώτη φορά φυλακή, και πρώτη φορά θα αποδράσει. Εξω απ' τη φυλακή, στην άλλη άκρη του σκοινιού που σκαρφαλώνει, ο μικρός του αδελφός, ο Βασίλης. Η δικτ του σταδιοδρομία έχει μόλις αρχίσει. Οσοι έρχουν τον Βασίλη, μιλούν για το «σπάνιο δώρο του μικρού αδελφού». Τον μγάλο, τον Νίκο, ο φίλος του ο Σαμαράς τον έλεγε «αγρίμι», με «σκέψη απατέργαστη». Ο Νίκος άφησε το σχολείο, μπάρασε στα καράβια, δεν στέρωσε σε καμιά δουλειά, άρχισε τα λαστιχάκια για τα λεφτά.

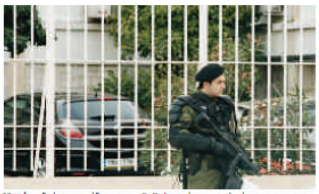

Μετά τη δεύτερη απόδραση του Β. Παλαιοκώστα με ελικόπτερο, οι φρουροί των φυλακών Κορυδαλλού αυξήθηκαν. Αλλά τώρα είναι πλέον αργά...

Αλλη ράτσα

Ο Βασίλης όμως ήταν άλλη ράτσα: σαν να παρανομεί «για την εξέδρα». Στη φυλακή προτιμούσε τους αντιεξουσιαστές απ' τους ποντικούς. Στο προαύλιο έβγαζε λόγους για την καταπίεση της εξουσίας. Στον Κορυδαλλό, στα Διαβατά, στην Κέρκυρα, όλοι τον αεβονταν. Γατί έβρισκε πως πια πολλά από τα λεία κάθε λαστιχίας, από τό που έβκε ήταν να ταπεινώνει τους αστυνομικούς.

Οι χωρικοί στα Τρίκαλα λένε άπειρες ιστορίες: για τις κοπέλες που προίσαζαν τα αδέλφια Παλαιοκώστα με τα πλάτρα του Χαϊτόγλου, για τα λεφτά που βρίσκουν οι άποροι σε φακέλους μπρος στις πόρτες τους, για τ' αυτοκίνητα που εξαφανίζονται και δύο μέρες μετά γυρίζουν πίσω... Η φαντασία μεγαλουργεί όταν κεντάει πάνω στον μύθο του «καλού παράνομου». Μόνο που υπάρχουν και μερικές ιστορίες που είναι πραγματικές.

Το 1999 ο Βασίλης Παλαιοκώστας συνελήφθη στην παλιά εθνική οδό της Λαμίας. Το Χιουντάι του έφυγε μες στα βροχή κι έπεσε σ' ένα χαντάκι. Προτού τον αναγνωρίσουν οι αστυνομικοί, χώθηκε σε ένα άλλο αυτοκίνητο. Ηταν εύκολο να ξεφύγει: είχε όπλο, μπορούσε να πάρει τους επιβάτες ομήρους. Αλλά οι επιβάτες έταν μια μάνα με τα παιδιά της. Κι έτσι, ο Παλαιοκώστας παραδόθηκε. Είναι οι ίδιος άνθρωπος που στη Βέροια περίμενε την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας για να «σπιώσει» την Εθνική Τράπεζα ώστε να το σκάσει μέσα στο μποτιλιάρισμα με πολάματα! Και που στην Καλαμπάκα πετούσε πίσω του πεντοχίλιαρα. Και όπως οι πολίτες έτρεχαν να τα πάσουν, οι αστυνομικοί σκόνταφταν πάνω τους.

Μέχρι τις 4 Ιουνίου του 2006, ο Βασίλης έταν ο «μικρός Παλαιοκώστας». Αλλά όταν το ελικόπτερο σηκώθηκε πάνω απ' τον Κορυδαλλό, όλα άλλαξαν. Σύμπτωση ήταν. Το ελικόπτερο το έστειλε ο διαβόητος Βασίλης Στεφανάκος να πάρει τον Αλκέη Ρίζα, κι αν ο Βασίλης απέδρασε μαζί του, έταν γατί ο Ρίζας τον σεβόταν. Αυτό, δεν έταν σύμπτωση. Ακόμα κι ο Αλ. Χαϊτογλου είπε πως ο απαγωγέας του «είχε κάποιο επίπεδο ως άνθρωπος». Και ο Γ. Μυλωνάς πως «μαζί μου έταν πολύ εντάξει». Προ ημερών ο Βασίλης ξαναείδε στο Εφετείο και τον πλάτο του ελικοπτέρου που είχε πάρει όμηρο.

«Το 'χεις ακόμα το κομπολόι που σου 'δωσα εκείνη τη μέρα;» ρώτησε. Σχεδόν σαν να έταν φίλοι από παλιά.

Τον χειροκροτούσαν

Ο Βασίλης έβγοσκε πάντα τον τρόπο να τρέχει τον μύθο του «Ρομπέν των φτωχών». Τώρα στα Τρίκαλα σχεδόν κανείς δεν θέλει να συλλαβεί ξανά. Οταν δραπέτευε απ' τον Κορυδαλλό οι άλλοι κρατούμενοι χειροκροτούσαν. Και πριν από μερικές εβδομάδες ένα τουρμο ανθρώπων είχε μαζευτεί έξω απ' το Εφετείο όπου δικαζόταν. Οι φωνές «Βασίλη, κράτα γερά!» ακούονταν μέχρι μέσα. Αλλά έναι μύθος για να επιβιώσει, θέλει κι έδαφος να φυτρώσει. Και ο' ένα σύμπαν σαν το δικό μας, το ελληνικό, που κανείς πια δεν μοιάζει για ήρωας, ο μόνος που μπορεί να καλύψει το κενό, είναι κάποιος σαν τον Βασίλη Παλαιοκώστα: ο άνθρωπος που προτίθεται να κάνει τα πάντα για να φυτίσει την ανικανότητα των υπόλοιπων.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Σήμερα: † Α' & Β' Εύρ. κεφαλής Προδρόμου. Ανατολή: 07.04 Δύση: 18.13. Σελήνη: 30 ημερών.

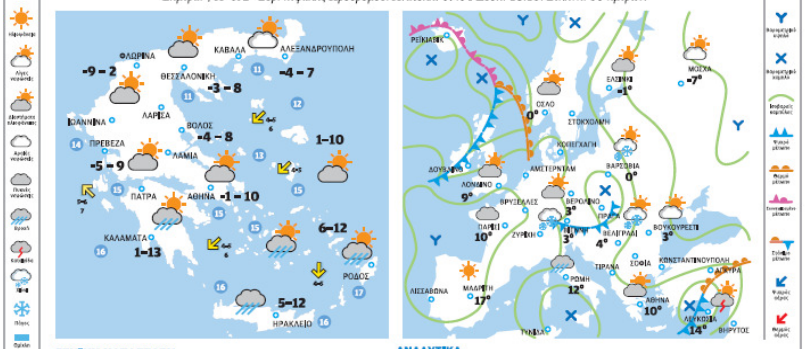

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Βαρομετρικό χαμηλό στη νότια Ιταλία ενισχύεται και το επόμενο εικοσιτετράωρο θα κινηθεί ανατολικά, επηρεάζοντας τον καιρό κυρίως της νότιας χώρας. Στην περιοχή μας, προς το παρόν, επικρατούν υψηλές πιέσεις με αποτέλεσμα τη σχετική βελτίωση του καιρού και την εξασθένηση των ανέμων σχεδόν σε όλες τις περιοχές. Ο παγετός τη νύχτα και νωρίς το πρωί θα είναι κατά τόπους ισχυρός. Ειδικότερα στη βόρεια Ελλάδα οι ελάχιστες τιμές της θερμοκρασίας θα αγγίξουν τοπικα τους -10° C.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Βόρεια Ελλάδα: Τοπικές νεφώσεις. Ανεμοι ΒΑ 3 με 4 μποφόρ. Θερμοκρασία από +9 έως 8 βαθμούς.

Υπόλοιπη ηπειρωτική χώρα: Τοπικές νεφώσεις. Ανεμοι ΒΑ 3 με 5 μποφόρ. Θερμοκρασία από +4 έως 11 βαθμούς.

Αττική: Τοπικές νεφώσεις κυρίως στο ανατολικό κομμάτι. Ανεμοι ΒΑ 3 με 5 μποφόρ. Θερμοκρασία από +4 έως 10 βαθμούς.

Δυτική Ελλάδα: Τοπικές βροχές στο Ν.Δ κυρίως από το βράδυ. Ανεμοι Α-ΝΑ 3 με 5. Θερμοκρασία από +4 έως 13 βαθμούς.

Αιγαίο - Κρήτη - Δωδεκάνησα: Τοπικές βροχές στις Κυκλάδες, την Κρήτη και τα Δωδεκάνησα. Θερμοκρασία από +1 έως 12 βαθμούς.

Θεσσαλονίκη: Αίγες προσωρινές νεφώσεις. Ανεμοι ΒΑ 3 μποφόρ. Θερμοκρασία από +4 έως 8 βαθμούς.

ΣΗΜΕΡΑ

Αθήνα	5	+5/10
Ηράκλειο	5	5/12
Θεσσαλονίκη	3	+3/8
Ιωάννινα	4	+5/8
Καβάλα	4	+6/7
Καλαμάτα	5	1/13
Κέρκυρα	5	+5/10
Λάρισα	4	+4/8
Μήλος	4	3/10
Μυτιλήνη	4	3/10
Πάτρα	4	0/11
Τρίκαλα	4	3/11
Σαντορίνη	5	5/11
Χανιά	5	5/11

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

	ΤΕΤΑΡΤΗ 25/2	ΠΕΜΠΤΗ 26/2	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 27/2	ΣΑΒΒΑΤΟ 28/2	ΚΥΡΙΑΚΗ 1/3
Αθήνα	2–9	3–9	2–12	3–10	4–11
Ηράκλειο	5–11	5–11	5–13	6–12	6–13
Θεσ/νίκη	-1–9	-1–9	-1–10	1–9	2–10
Κέρκυρα	1–11	0–11	1–11	3–10	0–11
Λάρισα	-3–8	-3–8	-2–10	0–10	-1–10
Νάξος	4–10	4–10	5–12	6–11	5–12
Πάτρα	2–12	1–12	2–13	4–11	3–12
Ρόδος	6–12	7–12	6–14	7–13	6–14

ΚΟΣΜΟΣ

Γρανάντα/Μουρθία	12–23
Μπουένος Αίρες	17–29
Μόντρεαλ	+12 – +7
Ν. Υόρκη	+7 – 3
Νέο Δελχί	15–28
Πεκίνο	-1 – 5
Σαν Φρανσίσκο	11–16
Σίδνεϊ	21–27
Τόκιο	4–8
Χονγκ Κονγκ	22–26

ΤΟ ΒΗΜΑ 24-02-2009

ΤΟ ΒΗΜΑ
ΤΡΙΤΗ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

■ «Είμαστε εκτεθειμένοι» είπε ο Κ. Καραμανλής στους υπουργούς του, ζητώντας από την Αστυνομία πλήρη κινητοποίηση για τον εντοπισμό των φυγάδων

■ Ο Πρωθυπουργός χαρακτήρισε «φαινόμενο βαθιάς διαφθοράς» την ανεξήγητη αδράνεια που έδειξε το προσωπικό των φυλακών Κορυδαλλού

■ Ο Κ. Καραμανλής είναι αναγκασμένος να αναβάλει τον εκλογικό σχεδιασμό του καθώς δεν μπορεί να προσφύγει σε πρόωρες εκλογές υπ' αυτές τις συνθήκες

Η απόδραση αλλάζει τα σχέδια Καραμανλή

Οι επιπτώσεις της κρατικής αναποτελεσματικότητας κλυδωνίζουν περισσότερο από κάθε άλλη φορά την κυβέρνηση

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Β. ΧΙΩΤΗΣ

Πλήρη ανατροπή των πολιτικών δεδομένων και αλλαγή του εκλογικού σχεδιασμού της κυβέρνησης προκαλεί η νέα κινηματογραφική απόδραση των Β. Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι από τις φυλακές Κορυδαλλού προκειμένου. Η κυβέρνηση επιχείρησε με νέα μέτρα θωράκισης των φυλακών να συγκρατήσει την οργή της κοινής γνώμης για το νέο φιάσκο των σωφρονιστικών υπαλλήλων, αλλά οι πολιτικές επιπτώσεις της κρατικής αναποτελεσματικότητας κλυδωνίζουν περισσότερο από κάθε άλλη φορά την κυβέρνηση, η οποία αρνείται και πάλι την πολιτική ευθύνη των χειρισμών της. Τα όσα συνέβησαν την Κυριακή στις φυλακές Κορυδαλλού φαίνεται ότι θα επηρεάζουν για πολύ καιρό τις πολιτικές εξελίξεις της χώρας και θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις αποφάσεις του Πρωθυπουργού, ο οποίος δεν έκρυψε χθες τη δυσφορία αλλά και την αμηχανία του στη μαραθώνια συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής.

«Είμαστε εκτεθειμένοι» φέρεται να τόνισε χθες ο κ. Κ. Καραμανλής μιλώντας στους υπουργούς του. Και ζήτησε από την Αστυνομία πλήρη κινητοποίηση για τον εντοπισμό των φυγάδων, αλλά και άμεσα μέτρα από το υπουργείο Δικαιοσύνης, για να μπορέσουν οι πολίτες ότι τουλάχιστον αυτή τη φορά το πάθημα έγινε μάθημα στην κυβέρνηση. Ο κ. Καραμανλής χαρακτήρισε επίσης *«φαινόμενο βαθιάς διαφθοράς»* την ανεξήγητη αδράνεια που έδειξε το προσωπικό των φυλακών, διαπίστωση την οποία ενίσχυσε με τη μαρτυρία του ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ν. Δένδιας.

Ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ν. Δένδιας εισηγήθηκε στην Κυβερνητική Επιτροπή δέκα νέες ρυθμίσεις για τη θωράκιση των φυλακών (ΣΠΥΡΟΣ ΜΙΛΑΚΗΣ)

«Επισκέφθηκα τον Κορυδαλλό την περασμένη εβδομάδα και ο διευθυντής των φυλακών με διαβεβαίωσε πως απόδραση με ελικόπτερο δεν μπορεί να ξανασυμβεί» τόνισε ο υπουργός, ο οποίος εισηγήθηκε στην Κυβερνητική Επιτροπή δέκα νέες ρυθμίσεις για την πρόληψη αλλά και την εξουδετέρωση παρόμοιων πράξεων, καθώς και για τη θωράκιση των φυλακών.

Ταυτόχρονα ενημέρωσε τους συναδέλφους του ότι η επιχείρηση απόδρασης δεν θα μπορούσε να επιτυχει χωρίς συνεργασία και συμμετοχή εκ των έσω. Μετά τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις που έλαβε εξάλλου ο κ. Δένδιας ζήτησε χθες την άσκηση πειθαρχικής διώξεως σε βάρος του διευθυντή σωφρονιστικής πολιτικής του υπουργείου κ. Δ. Κουτσούκη, τον οποίο έθεσε ταυτόχρονα σε αναστολή εκτέλεσης των καθηκόντων του.

Σύμφωνα με πληροφορίες, μέλη της Κυβερνητικής Επιτροπής επεσήμαναν επίσης ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να αρνηθεί την πολιτική ευθύνη για την απόδραση, αλλά παρ' όλα αυτά δεν υπήρξε καμία κίνηση προς αυτή την κατεύθυνση μετά τη λήξη της συνεδρίασης.

Απαντώντας σε σχετική ερώτηση, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Ευ. Αντώναρος σημείωσε ότι *«δύο πολιτικά πρόσωπα, ο ειδικός γραμματέας του υπουργείου, που έχει την ευθύνη και του σωφρονιστικού συστήματος και ο γενικός επιθεωρητής του σωφρονιστικού συστήματος, που είναι επίσης πολιτικό πρόσωπο, υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους όταν τις ζήτησε ο κ. Δένδιας»*.

Σχολιάζοντας πάντως την υπόθεση αυτή, ανώτατες κυβερνητικές πηγές παρατήρούσαν χθες ότι ο Πρωθυπουργός είναι αναγκασμένος τώρα να αναβάλει τον εκλογικό σχεδιασμό που πιθανά είχε, καθώς η κυβέρνηση δεν μπορεί να καταφύγει σε πρόωρες εκλογές με τέτοιο κλίμα απαξίωσης για τον κρατικό μηχανισμό και υπό τον κλυδωνισμό των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Όπως χαρακτηριστικά τόνιζαν, αν δεν εντοπισθούν οι δραπέτες, η κυβέρνηση θα πρέπει να ξεκάσει τις κάλπες, τουλάχιστον ώσπου να ξεχαστεί η υπόθεση, γεγονός που δεν πρόκειται να συμβεί ως τις εφτωεκλογές.

Οι δέκα νέες ρυθμίσεις του Ν. Δένδια για τις φυλακές

Οι δέκα νέες ρυθμίσεις που ανακοινώθηκαν χθες από τον υπουργό Δικαιοσύνης είναι:

1. Ειδική νομοθετική ρύθμιση για την κατάργηση ανωνυμίας του κατόχου καρτοκινητών τηλεφώνων.
2. Τοποθέτηση ηλεκτρονικών μέσων εντοπισμού χρήσης κινητών τηλεφώνων στις φυλακές.
3. Αλλαγή στον τρόπο πρόσληψης για το προσωπικό των κλάδων φύλαξης και εξωτερικής φρούρησης των καταστημάτων κράτησης.
4. Δημιουργία συνεχούς κύκλου εκπαίδευσης και ασκήσεων των σωφρονιστικών υπαλλήλων και των εξωτερικών φρουρών.
5. Νομοθετική ρύθμιση για την πρόσληψη διευθυντών φυλακών με ειδικά προσόντα εκτός του υπάρχοντος πλαισίου.
6. Ταχεία αποπεράτωση των τριών νέων φυλακών.
7. Πρόσληψη συμβούλου ασφαλείας με διεθνή διαγωνισμό.
8. Στελέχωση του σώματος επιθεωρητών καταστημάτων κράτησης.
9. Νομοθετική ρύθμιση για την επέκταση του «πόθεν έσχες» των σωφρονιστικών υπαλλήλων.
10. Αυστηροποίηση της πειθαρχικής διαδικασίας για τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους.

Σε κατάσταση πολιορκίας η ελληνική κοινωνία

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Κ. ΧΑΤΖΗΣΗΣ

Στη δίνη που προκαλεί η ανεξέλεγκτη δράση του οργανωμένου εγκλήματος έχει εισέλθει η ελληνική κοινωνία. Η Αθήνα θυμίζει ανοχύρωτη πόλη, ενώ το αίσθημα γενικευμένης ανασφάλειας που καλύπτει απ' άκρου εις άκρον τη χώρα λαμβάνει πλέον επικίνδυνες διαστάσεις για τον κοινωνικό ιστό της χώρας.

Ανήμπορες και στελεχόφρες, οι αστυνομικές υπηρεσίες αδυνατούν να ορθώσουν ανάσταμα, να αποτελέσουν το ανάχωμα της κοινωνίας στο διογκούμενο κύμα της εγκληματικότητας. Η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) έχει περιέλθει σε πλήρη ανυποληψία και οι πολίτες βρίσκονται σε πλήρη απόγνωση. Κανείς πλέον δεν μπορεί να αισθάνεται ασφαλής.

Τρανή απόδειξη των ραγδαίων μεταβολών που έχουν σημειωθεί στον χάρτη της εγκληματικότητας αποτελεί η ομαδική προσφυγή του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας σε εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο απαγωγής των ιδίων και των συγγενικών τους προσώπων.

Η αποχή που οι εκπρόσωποι όλων των πολιτικών παρατάξεων συνέλαναν άποψη ότι *«η Ελλάδα έχει μία από τις πιο ασφαλείς χώρες του κόσμου»* φαίνεται ότι έχει παρέλθει ανεπιστρεπτί. Λες και ο κάθαρος χάρτης ανάποδα. Οι αστυνομικές αρχές εμφανίζονται ανίσχυρες να αντιμετωπίσουν τη γιγάντωση και τη μετεξέλιξη του οργανωμένου εγκλήματος, στην πολιτική σπίδνεια τα θέματα ασφαλείας κατέχουν πλέον περίοπτη θέση, ενώ οι εγκληματολόγοι προσπαθούν να αναλύσουν το αίσθημα γενικευμένης ανασφάλειας που διαπερνά απ' άκρου εις άκρον την ελληνική κοινωνία.

Ολόενα πιο συχνά η ελληνική κοινωνία βρίσκεται αντιμέτωπη με τα δισταυρούμενα πυρά των οργανωμένων ομάδων του εγκλήματος, την τυφλή βία και την τρόμο των νεοεμφανιζόμενων ετερημετικών οργανώσεων που έχουν πάψει να τους απασχολούν έννοιες σχετικές με την «εξατομίκευση στόχου» και την «προσωποποίηση ευθυνών», που δείχνουν να μη νοιάζονται για τις... παράπλευρες απώλειες των βομβιστικών τους επιθέσεων. Ολοι ενάντιον όλων, σε μια εμμηλία σύμφυρση, σε μια έκρηξη οργής, μίσους και βιαιότητας.

Ενώ στιγμές που η ελληνική κοινωνία δίνει την εντύπωση ότι πολιορκείται από μαφιόζικες συμμορίες, ότι βρίσκεται υπό την ομηρεία εγκληματικών συμμοριών που δρουν ανεξέλεγκτα, που χτυπούν ακόμη και τους πιο καλά φρουρούμενους στόχους, που δεν διστάζουν να αναμετρηθούν με τις εκπαιδευμένες αστυνομικές δυνάμεις, που πραγματοποιούν ξανά και ξανά τις πιο τρελές και εκφράσεις αποδράσεις!

Ο χάρτης της εγκληματικότητας έχει αλλάξει άρδην. Μέχρι πρότινος οι σκεπτικές επισημάνεσεις αφορούσαν συγκεκριμένες ζώνες επιρροής της μιας ή της άλλης εγκληματικής ομάδας. Ηταν η εξαίρεση του κανόνα. Η ραγδαία εξάπλωση του εγκλήματος όμως τα τελευταία χρόνια έχει καταστήσει στελέχωση κάθε προσβάσεια γεωγραφικής απεικόνισης του εγκλήματος.

Οι ασφαλείς περιοχές καταλαμβάνουν ένα μικρό τμήμα του χάρτη, ο χαρακτηρισμός «ομάδες της νύχτας» έχει καταστεί αναχρονιστικός, ενώ ο όρος «Εκκαθάρισμα διαφορών» παραπέμπει σε παλιές εποχές του εγκλήματος που έχουν ξεπερασθεί από το πραγματικό. Οι συμμορίες δεν δρουν σε στενά γεωγραφικά πλαίσια, βρίσκονται παντού, εμφανίζονται μέρα μεσημέρι εκεί όπου δεν το περιμένεις, ενώ ο υποψήφιος στόχος τους. Ολοένα περισσότεροι πολίτες βιώνουν καθημερινά το φόβο, την ανεξέλεγκτη βία, το διογκούμενο κύμα εγκληματικότητας που έχει διαβεί το κατώκρλι του σπιτιού τους. Ούτε ασφαλείς γειτονιές υπάρχουν ούτε ασφαλή σπίτια-φρούρια. Κανείς και πουθενά δεν μπορεί να αισθάνεται ασφαλής.

Οι αλληλάλλιες απαγωγές γνωστών επιχειρηματιών και εφοπλιστών επιβεβαιώνουν τους φόβους των ειδικών επιστημόνων που μιλάνε από τη μία για ποιοτική και επιχειρησιακή αναβάθμιση των εγκληματικών συμμοριών και από την άλλη για την ανυποληψία στην οποία έχουν περιέλθει οι αστυνομικές υπηρεσίες.

Οι ληστείες τραπεζών ανέρχονται σε εκατοντάδες κάθε χρόνο, οι κλοπές σε δεκάδες χιλιάδες, ενώ οι δολοφονίες έχούν υπερβεί το φράγμα των 150 χαμένων ψυχών! Την ίδια στιγμή οι φυλακές της χώρας έχουν περάσει ατα χέρια «σκληρών» κρατουμένων, οι οποίοι σε αγαστή συνεργασία με επίορκους δεσμοφύλακες καθορίζουν όχι μόνο τις τύχες των κρατουμένων αλλά κοιτους συσχετισμούς δυνάμεων των εγκληματικών συμμοριών που δρουν για λογαριασμό τους εκτός των τειχών. Οι κινηματογραφικές αποδράσεις των Παλαιοκώστα και Ριζάι αποτελούν απλή υπενθύμιση των δυνάμεων και των ικανοτήτων τους!

Ανθρωποκυνηγητό για τους συνεργούς

Η μυστηριώδης γυναίκα που επέβαινε στο ελικόπτερο και οι διασυνδέσεις με τους νονούς της νύχτας

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Β. Γ. Λαμπρόπουλος

«Η προχθεσινή απόδραση του Βασίλη Παλαιοκώστα και του Αλκέτ Ριζάι με ελικόπτερο έχει άμεση σχέση με την ίδια επιχείρηση τον Ιούνιο του 2006. Στόχος ήταν και πάλι η απελευθέρωση κυρίως του Αλκέτ Ριζάι, για να ενεργοποιηθεί ξανά ως εκτελεστής στον πόλεμο της νύχτας, και όχι μόνο. Ο Βασίλης Παλαιοκώστας επιβιβάστηκε στο ελικόπτερο γιατί κάποιοι "νονοί" στην Αθήνα τού είχαν υποχρέωση λόγω χρημάτων που τους είχε δώσει...».

Σε αυτή την εκτίμηση προχωρούν αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. που χειρίζονται την υπόθεση της δεύτερης απόδρασης με ελικόπτερο των κακοποιών Βασίλη Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι, την Κυριακή το μεσημέρι, από τις φυλακές Κορυδαλλού. Το ελικόπτερο που ανήκε στην εταιρεία Interjet είχε απογειωθεί από την Ητέα και είχε αρχικό προορισμό το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Πρώτο ζητούμενο λοιπόν για τους αξιωματικούς της Ασφαλείας Αττικής είναι να ανακαλύψουν την ταυτότητα των δύο επιβατών του ελικοπτέρου, οι οποίοι επιβιβάστηκαν την Κυριακή το μεσημέρι στην Ητέα και στη συνέχεια με την απειλή χειροβομβίδας, Καλάσνικοφ και μαχαιριού υποχρέωσαν τον πιλότο του ελικοπτέρου να το οδηγήσει στις φυλακές Κορυδαλλού.

Οπως περιέγραψε στους αστυνομικούς ο πιλότος, πρόκειται για μια γυναίκα που έδωσε το όνομα «Αλεξάνδρούβα», ηλικίας περίπου 30 ετών, και έναν άνδρα περίπου της ίδιας ηλικίας που έδωσε το όνομα «Τόλγκας». Ο άνδρας και η γυναίκα είχαν μεταβεί στην Ητέα με αυτοκίνητο μάρκας Toyota Corolla που είχε κλαπεί στις 10 Φεβρουαρίου 2009 από το Μαρούσι. Σύμφωνα με τους αξιωματικούς της Ασφαλείας Αττικής η γυναίκα είναι φίλη του Αλκέτ Ριζάι, πιθανόν αλβανικής καταγωγής. Ακόμη εξετάζεται αν στην προχθεσινή επιχείρηση αρπαγής των δύο κρατουμένων συμμετείχε ένας 33χρονος Αλβανός ο οποίος ήταν ένας από τους δύο επιβάτες που επέβαιναν στο ελικόπτερο καί στην προηγούμενη επιχείρηση τον Ιούνιο του 2006, και τον οποίου τα ίχνη έχουν χαθεί από τότε. Επίσης ερευνάται η συμμετοχή και αλλοδαπών πρώην συνεργών του Ριζάι που χρησιμοποιούνταν από μέλη της «μαφίας της Ηλιούπολης» πριν από μερικά χρόνια.

Δεύτερο μέλημα της ΕΛ.ΑΣ. είναι να διερευνηθεί ποιες ήταν οι προσωπικές επαφές και διασυνδέσεις των δύο κρατουμένων μέσα στις φυλακές Κορυδαλλού. Οι δύο κακοποιοί είχαν μεταφερθεί στις φυλακές Κορυδαλλού πριν από μερικές εβδομάδες και είχαν τοποθετηθεί στο πειθαρχείο των φυλακών στην Γ' Πτέρυγα. Στο πειθαρχείο βρίσκονταν το ίδιο χρονικό διάστημα και άλλοι τρεις κρατούμενοι, οι οποίοι είχαν καταγορηθεί για πειθαρχικά παραπτώματα και θεωρούνται «άσχετοι» με την απόδραση. Ο μεν Ριζάι δεν είχε δεχθεί καμία επίσκεψη αυτό το διάστημα, ενώ αίτημα στη διοίκηση των φυλακών για να συναντά τον Παλαιοκώστα είχε υποβάλει μια νεαρή γυναίκα που δήλωσε ότι είναι μνηστή του. Το αίτημά της είχε απορριφθεί. Ωστόσο θεωρείται βέβαιο ότι τόσο ο Ριζάι όσο και ο Παλαιοκώστας χρησιμοποιούσαν κινητά τηλέφωνα για να επικοινωνούν με τους συνεργούς τους.

Τέλος, οι αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. ερευνούν αν η προχθεσινή απόδραση με ελικόπτερο από τον Κορυδαλλό έχει οργανωθεί από άτομα που σχετίζονται και με την απαγωγή του εφοπλιστή **Περικλή Παναγόπουλου** στις 12 Ιανουαρίου 2009 στο Καβούρι. Οι αξιωματικοί της Ασφαλείας Αττικής είχαν πληροφορίες ότι κρατούμενοι στις φυλακές Κορυδαλλού που φαίνεται να σχετίζονται με τη χθεσινή απόδραση είχαν δείξει έντονο ενδιαφέρον τόσο για την υπόθεση απαγωγής του επιχειρηματία **Γιώργου Μυλωνά** στη Θεσσαλονίκη (από την ομάδα του Β. Παλαιοκώστα) το προηγούμενο καλοκαίρι όσο και για την πολυήμερη ομηρεία του κ. Παναγόπουλου.

Εναντίος φρουράς στον περίβολο των φυλακών Κορυδαλλού μετά την προχθεσινή απόδραση. Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι δεν έχουν εκπαιδευθεί για το πώς πρέπει να αντιδράσουν σε περίπτωση απόδρασης (φωτ. ΜΠΟΝΤΖΟΥΚΗΣΙΙ)

Ο Βασίλης Παλαιοκώστας στα κρατητήρια της Ασφάλειας το 2008

Ερευνάται η αναμειξη αστυνομικών

Ενα σημείο το οποίο ερευνούν οι αστυνομικοί είναι αν στο σχέδιο απόδρασης και υπόθαλψης των άφαντων κακοποιών συμμετείχαν κάποια πρόσωπα που ενεπλάκησαν και στην προηγούμενη επιχείρηση απόδρασης με ελικόπτερο, τον Ιούνιο του 2006. Εξετάζεται επιπλέον αν υπάρχει ανάμειξη πρώην και νυν αστυνομικών που φαίνεται να συμμετέχουν σε συμμορίες της νύχτας που συνεργάζονται με τον Αλκέτ Ριζάι. Επιπλέον, διερευνάται ποιοι ποινικοί, πρώην συγκρατούμενοι των δύο δραπετών, είχαν πάρει άδεια ή είχαν αποφυλακισθεί τις τελευταίες ημέρες. Ακόμη οι αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. προσπαθούν να εξετάσουν πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες κάποιοι «άγνωστοι» ασκούσαν πιέσεις σε μάρτυρες της δίκης που εξελίσσεται στον Πειραιά με κατηγορουμένους τους Ριζάι, Παλαιοκώστα και άλλους, για την απόδραση του 2006, προκειμένου να ανακαλέσουν τις καταθέσεις τους.

Τα έξι λάθη που οδήγησαν στο φιάσκο του Κορυδαλλού

Οι υπεύθυνοι των φυλακών αγνόησαν τις πληροφορίες κρατουμένων ότι επίκειται απόδραση των Β. Παλαιοκώστα και Αλκέτ Ριζάι

Σωρεία λαθών και παραλείψεων οδήγησαν στο φιάσκο με τη δεύτερη απόδραση με ελικόπτερο μέσα από τις φυλακές Κορυδαλλού των επικίνδυνων κακοποιών **Αλκέτ Ριζάι** και **Β. Παλαιοκώστα**.

Πρώτον: Δεν ελήφθη την τελευταία τριετία κανένα μέτρο στις φυλακές Κορυδαλλού ή σε άλλα σωφρονιστικά ιδρύματα για να αποτρέπεται η προσέγγιση σε ελικόπτερα και η απόδραση δι' αέρος των κρατουμένων, όπως είχε συμβεί με την απόδραση με ελικόπτερο τον Ιούνιο του 2006. Το «δίχτυ ασφαλείας» που είχε προαναγγελθεί ότι θα τοποθετηθεί στα προαύλια των φυλακών για να εμποδίζει την προσέγγιση των ελικοπτέρων δεν τοποθετήθηκε ποτέ. Μάλιστα αφαιρέθηκε ένα ίδιο δίχτυ που υπήρχε στα προαύλια των γυναικείων φυλακών του Κορυδαλλού.

Δεύτερον: Δεν είχαν δοθεί αναλυτικές, σαφείς οδηγίες σε σωφρονιστικούς υπαλλήλους και στην εξωτερική φρουρά των φυλακών του Κορυδαλλού για το τι ακριβώς θα πράξουν σε περίπτωση προσέγγισης ελικοπτέρου. Εχαν υπάρξει κάποιες ασαφείς προτροπές όπως *«προβολήσπε μόνο τον ελικά του για να μη σπικωθεί»*, χωρίς να διευκρινίζεται τι θα συμβεί αν το ελικόπτερο καταρριφθεί και υπάρξουν ανθρώπινα θύματα.

Τρίτον: Δεν υπήρχε καμία εκπαίδευση των σωφρονιστικών υπαλλήλων για το πώς να αντιδράσουν σε περίπτωση απόδρασης. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην προχθεσινή απόδραση ο Αλκέτ Ριζάι μπόρεσε να ανέβει στην ανεμόσκαλα απελώντας τους αδρανείς φύλακες με ένα... σίδερο κρεβατιού.

Τέταρτον: Εναν μήνα πριν από την απαγωγή ένας κρατούμενος που είχε καταγορηθεί για ληστείες κατήγγειλε ότι υπήρχε σχέδιο απόδρασης των Ριζάι - Παλαιοκώστα. Ο κρατούμενος αυτός είχε ξυλοκοπηθεί άγρια για την καταγγελία του αυτή. Ακόμη υπήρχε ανώνυμο τηλεφώνημα στο Αρχαφυλακείο ότι επίκειται απόδραση των δύο ποινικών. Ωστόσο το συμβάν αυτό δεν προκάλεσε συναγερμό στους υπευθύνους των φυλακών. Είχε ζητηθεί να αλλάξουν οι κλειδαριές του προαυλίου, να μπουν δίπλες σκοπιές, όμως κανείς δεν είχε σκεφθεί πώς θα αποφύγουν μια απόδραση με ελικόπτερο.

Πέμπτον: Ο Βασίλης Παλαιοκώστας και ο Αλκέτ Ριζάι κρατούνταν στον ίδιο χώρο παρ' ότι ήταν γνωστό ότι έχουν αποπελέσει «δίδυμο δραπετών». Η επίσημη εξήγηση προς «Το Βήμα» στελεχών των φυλακών Κορυδαλλού ήταν ότι *«αυτές τις ημέρες είχαμε στη φυλακή δεκάδες κακοποιούς που είχαν μεταξύ τους εγκληματικές διαμάχες και έπρεπε να τους μοιράσουμε σε διάφορους χώρους»*.

Εκτον: Παρ' ότι και στην προηγούμενη απόδραση υπήρχαν προαναγγελίες για λήψη αυστηρών μέτρων και παραδειγματική τιμωρία των σωφρονιστικών υπαλλήλων, εκτός από την εκδίωξη του τότε διευθυντή των φυλακών Κορυδαλλού δεν επεβλήθη καμία ουσιαστική ποινή σε σωφρονιστικούς υπαλλήλους της Ε' Πτέρυγας, απ' όπου είχαν αποδράσει τότε οι Ριζάι και Παλαιοκώστας.

Σουρωτήρι οι κανόνες για τα ελικόπτερα

Σοβαρές δυσλειτουργίες στα μέτρα ασφαλείας και στις διαδικασίες πτήσεων φέρνει στο φως η δεύτερη απόδραση Παλαιοκώστα

Ανεξέλεγκτες «τρύπες» στις διαδικασίες ελέγχου των πτήσεων ελικοπτέρων στη χώρα και σοβαρές δυσλειτουργίες στα μέτρα ασφαλείας φέρνει στο προσκήνιο η δεύτερη απόδραση Παλαιοκώστα, καθώς οι συνεργάτες του εκμεταλλεύθηκαν τις «τρύπες» των ελεγκτικών μηχανισμών και απέδειξαν ότι οποιοσδήποτε θα μπορούσε να καταλάβει ένα ελικόπτερο και να το χρησιμοποιήσει για έκνομες ή τρομοκρατικές ενέργειες. Ο υπουργός Μεταφορών κ. Ευρ. Στυλιανίδης έδωσε εντολές για αυστηροποίηση των ελέγχων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην αγορά και για να ερευνηθεί αν τηρήθηκαν οι διαδικασίες που προβλέπονται από τους κανονισμούς στο συγκεκριμένο περιστατικό. Τα ερωτήματα και για τη λειτουργία της ΥΠΑ είναι πολλά, καθώς παραβιάστηκαν αρκετοί από τους διεθνείς κανονισμούς των πτήσεων.

Ποια είναι τα σημεία απ' όπου μπορούν να σπικώνονται και να κατεβαίνουν τα ελικόπτερα και τι ισχύει στην πράξη;

Σύμφωνα με τους διεθνείς κανονισμούς για την ασφάλεια πτήσεων, πρέπει να χρησιμοποιούνται εγκεκριμένα ελικοδρόμια, που διαθέτουν πυροσβεστικά ¨έσα και κυρίως ασφαλή περιοχή τελικής προσέγγισης και απογείωσης (FATO - Final Approach and Take Off Area).

Στην πράξη όμως μπορεί η ΥΠΑ να δώσει κατ' εξαίρεση άδεια για προσγείωση, π.χ., σε ένα γήπεδο ή σε μια ανοιχτή περιοχή για συγκεκριμένους λόγους, κάτι όμως που έχει γίνει συνήθης πρακτική πλέον και όλοι κάνουν τα «στραβά μάτια». Να σημειωθεί ότι ο Κορυδαλλός λόγω των φυλακών και η Ακρόπολη είναι περιοχές απαγορευμένες για πτήσεις ελικοπτέρων και αεροσκαφών.

Ειδικά στην περιοχή του Κορυδαλλού από τα έδαφος ως και τις 5.000 πόδια απαγορεύονται οι πτήσεις και σε ακτίνα 1,5 μίλιου γύρω από τις φυλακές. Αυτό όμως δεν ήταν σε θέση να το ελέγξουν οι ελεγκτές της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), δεδομένου ότι το ελικόπτερο που χθες έκανε βουτιά μέσα στις φυλακές εκτελούσε πτήση εξ όψεως (VFR).

Τι ισχύει για τις λεγόμενες πτήσεις εξ όψεως (VFR);

Όταν ο χειριστής ενός ελικοπτέρου δηλώσει ότι η πτήση θα είναι εξ όψεως (VFR), η ΥΠΑ δεν είναι υποχρεωμένη να την παρακολουθεί από το ραντάρ ή με άλλους τρόπους. Η συγκεκριμένη πτήση πράγματι είχε δηλωθεί VFR. Την πρακτική αυτή ακολουθούν πολλές φορές οι χειριστές ελικοπτέρων προκειμένου να αποφεύγουν τις πολύπλοκες διαδικασίες των πτήσεων από αεροδιάδρομους και να κερδίζουν χρόνο, καθώς πετούν χαμηλά και μπορούν να ακολουθήσουν τη συντομότερη διαδρομή.

Ωστόσο η ΥΠΑ θα πρέπει για λόγους ασφαλείας της χώρας να παρακολουθεί και τις πτήσεις αυτές, καθώς π.χ. θα μπορούσε ένα ελικόπτερο να χρησιμοποιηθεί για τρομοκρατική ενέργεια. Στην πράξη χρησιμοποιεί σε αυτές τις πτήσεις τον κανονισμό που την «αθωώνει» και δεν κάνει σχεδόν ποτέ έλεγχο.

Τι ισχύει με τα σχέδια πτήσης που υποβάλλουν οι χειριστές των ελικοπτέρων;

Ο κυβερνήτης του ελικοπτέρου της Interjet κατέθεσε σχέδιο πτήσης για πτήση εξ όψεως (VFR) από το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος» ως την Ιτέα και επιστροφή στο αεροδρόμιο όπου βρίσκεται η βάση της εταιρείας. Η διαδρομή που είχε δηλωθεί ότι θα ακολουθούσε το ελικόπτερο ήταν η εξής: «Ελευθέριος Βενιζέλος» - Σταυρός - Ελευσίνα - Κόρινθος - Ιτέα- Κόρινθος - Ελευσίνα - Σταυρός - «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Στην περιοχή όμως της Ιτέας δεν υπάρχει αδειοδοτημένο από την ΥΠΑ ελικοδρόμιο και κατά συνέπεια οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν έπρεπε να εγκρίνουν την πτήση, αλλά ούτε καν να αποδεχθούν την κατάθεση του συγκεκριμένου σχεδίου που περιελάμβανε προσγείωση σε μη αδειοδοτημένο ελικοδρόμιο.

Τι ισχύει με τους ελέγχους ασφαλείας της ταυτοπροσωπίας των επιβατών και των αποσκευών τους;

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Εθνικού Κανονισμού Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΚΑΠΑ), απαγορεύονται οι πτήσεις ελικοπτέρων δημοσίων μεταφορών χωρίς έλεγχο ασφαλείας επιβατών και χειραποσκευών. Σε περίπτωση που η αναχώρηση γίνεται από κάποιο μακρινό ελικοδρόμιο και δεν μπορεί η ΥΠΑ να στείλει κλιμάκιο, την ευθύνη έχει ο χειριστής του ελικοπτέρου.

Στην πράξη κανείς από τους χειριστές των ελικοπτέρων δεν ασχολείται να ψάξει τις αποσκευές των VIP πελατών του. Στη συγκεκριμένη περίπτωση φαίνεται ότι δεν έγινε έλεγχος, ενώ είναι άγνωστο αν ελέγχθηκε η ταυτοπροσωπία των επιβατών.

Θα μπορούσε ο πιλότος να ειδοποιήσει τις Αρχές για το πρόβλημα;

Στην πρώτη απόδραση Παλαιοκώστα ο χειριστής κατέθεσε ότι Ξαφνικά του έβγαλαν τα ακουστικά του ασυρμάτου και του πρόταξαν ένα πιστόλι στον κρόταφο. Κάτι αντίστοιχο ίσως έγινε και εδώ, καθώς διεκόπη η επικοινωνία με το ελικόπτερο. Ωστόσο, σύμφωνα με την ΥΠΑ, θα μπορούσε ο χειριστής να ειδοποιήσει ότι είχε πέσει θύμα αεροπειρατείας, πληκτρολογώντας έναν ειδικό κωδικό, τον οποίο λαμβάνουν οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας και κινητοποιούν τις αρμόδιες αρχές, ενώ ενημερώνουν και τα άλλα αεροσκάφη ή ελικόπτερα που πετούν στην ίδια περιοχή. Αυτό δεν έγινε και προφανώς θα εξηγήσει τους λόγους ο πιλότος του ελικοπτέρου.

Ποιος μπορεί να μισθώσει ένα ελικόπτερο και ποια είναι η διαδικασία;

Οποιοσδήποτε διαθέτει τα απαραίτητα χρήματα μπορεί να μισθώσει ένα ελικόπτερο πιο εύκολα από το να νοικιάσει αυτοκίνητο. Η διαδικασία ναύλωσης είναι απλή. Ο ενδιαφερόμενος καλεί την εταιρεία ελικοπτέρων και έπειτα από το τηλεφώνημα απαιτείται μόνο μισή ώρα για την απογείωση. Η εξόφληση μπορεί να γίνει επί τόπου, αρκεί ο πελάτης να διαθέτει πιστωτική κάρτα.

Π. Μπουλόγκος

Μια εταιρεία που... τηρεί τις υποσχέσεις της

Προφητικό ήταν τελικά το διαφημιστικό σλόγκαν της Interjet, της οποίας το ελικόπτερο χρησιμοποιήθηκε στην απόδραση από τις φυλακές Κορυδαλλού. Η εταιρεία διαφημίζει τις υπηρεσίες της με το λεξιλόγιο «απόδραση» και όχι μόνο... «Έξυπνες αποδράσεις» για όλους λέει το διαφημιστικό σλόγκαν... «κοντινές αποδράσεις», αναφέρεται σε άλλο σημείο των διαφημίσεών της, «αποδράστε μαζί μας», συμβουλεύει τους μελλοντικούς πελάτες της και φαίνεται ότι τελικά το μήνυμα το πήρε και η ομάδα του Παλαιοκώστα ή, στην καλύτερη περίπτωση, οι δράστες είχαν και χιούμορ. Το μόνο πάντως που δεν έκαναν οι δράστες της αεροπειρατίας ήταν να μεταανηθούν από και προς το ελικόπτερο με λιμουζίνα, όπως προτείνει στην ιστοσελίδα της η εταιρεία. Και το τέλος της διαφημιστικής προβολής... αποκαλυπτικό! Η εταιρεία υπόσχεται ότι «η διευθέτηση των αναγκών των πελατών γίνεται με απόλυτη εχεμύθεια και διακριτικότητα»..., όπως κι έγινε τελικά, φυσικά για άλλους λόγους.

ΠαΣοΚ: «Είναι ανίκανοι και επικίνδυνοι για τη χώρα»

Για «διασυρμό και γελοιοποίηση της Ελλάδας» έκανε λόγο ο κ. Παπανδρέου

«*Δεν πάει άλλο. Δεν είναι απλώς ανίκανοι, είναι επικίνδυνοι για τη χώρα*» δήλωσε χθες ο κ. **Γ. Παπανδρέου** κατά τη διάρκεια σύσκεψης με συνεργάτες του, όπου συζητήθηκε εκτενώς το νέο κρούσμα κρατικής διάλυσης, όπως αναδείχθηκε με την απόδραση Παλαιοκώστα.

Μιλώντας για την κυβέρνηση ο κ. Παπανδρέου υπογράμμισε ότι «*όσο μένουν ζημιά κάνουν*» και αναρωτήθηκε: «*Πού είναι η σοβαρότητα και για ποια συναίνεση μιλούν όταν αποδεικνύονται στα πάντα ανίκανοι και επικίνδυνοι για τη χώρα;*» ενώ είπε και ότι η κυβέρνηση της ΝΔ διαλύει τους θεσμούς και το κράτος με την πελατειακή και μικροκομματική της νοοτροπία. Ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ είπε ότι οι πολίτες έχουν χάσει κάθε αίσθημα ασφάλειας και επισήμανε ότι με αφορμή και το νέο περιστατικό η χώρα διασύρεται και γελοιοποιείται, «*με βαρύπατες συνέπειες για την οικονομία μας, την αξιοπιστία μας στις διεθνείς αγορές*».

Απόηχεια αποποίησης ευθυνών των αρμοδίων υπουργών καταπιάρισε ο κ. Ρόβλιας μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠαΣοΚ, τη χθεσινή συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής (ΑΠΕ/ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ)

Ο κ. **Ντ. Ρόβλιας**, μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠαΣοΚ, εξάλλου σχολίασε τα αποτελέσματα της χθεσινής κυβερνητικής επιτροπής λέγοντας ότι λειτούργησε ως «*κολυμβήθρα του Σιλωάμ για τους ευθυνόμενους υπουργούς*» και προσθέτοντας: «*Τα όσα τεχνοκρατικά αποφασίστηκαν δεν μειώνουν στο ελάχιστο τις βαρύπατες πολιτικές ευθύνες της κυβέρνησης Καραμανλή. Παρόμοια άλλωστε είχαν αποφασιστεί και με την πρώτη απόδραση με ελικόπτερο αλλά το αποτέλεσμα ήταν μηδέν*».

Σύμφωνα με πληροφορίες το ΠαΣοΚ προσανατολίζεται στο να ζητήσει προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή με θέμα τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια.

Ψάχνουν τον συνεργό σωφρονιστικό υπάλληλο

Αίτημα για άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών

Στο υπουργείο Δικαιοσύνης είναι σίγουροι ότι οι **Β. Παλαιοκώστας** και **Αλκέτ Ριτζάι** είχαν συνεργούς σωφρονιστικούς υπαλλήλους των Φυλακών Κορυδαλλού. Για αυτό και ζητήθηκε το άνοιγμα των τραπεζικών λογαριασμών σωφρονιστικών υπαλλήλων και των υποδίκων της Γ' Πτέρυγας.

Τη βεβαιότητα ότι «*το εγκείρημα δεν θα μπορούσε να πετύχει χωρίς συμμετοχή εκ των έσω*» εξέφρασε χθες το απόγευμα ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. **Ν. Δένδιας** μετά τη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής.

Χθες συνελήφθησαν και οδηγήθηκαν στο Αυτόφωρο των δικαστηρίων του Πειραιά ο πιλότος του ελικοπτέρου με το οποίο δραπέτευσαν οι Παλαιοκώστας και Ριτζάι, ο αρχιφύλακας της Γ' Πτέρυγας, δύο σωφρονιστικοί υπάλληλοι και ένας εξωτερικός φρουρός. Και οι πέντε αντιμετωπίζουν την κατηγορία της συμμετοχής σε απόδραση κρατουμένων, σύμφωνα με το άρθρο 173 του Ποινικού Κώδικα, το οποίο προβλέπει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών.

Ο κ. Δένδιας άσκησε πειθαρχική δίωξη σε βάρος του διευθυντή Σωφρονιστικής Πολιτικής του υπουργείου κ. Δ. Κούτσουκη, τον οποίο ήδη έθεσε σε διαθεσιμότητα. Προηγουμένως είχε ζητήσει και λάβει τις παραπάνω του ειδικού γραμματέα Ασφαλείας του σωφρονιστικού συστήματος του υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Φ. Βλάχου, του προϊσταμένου του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχων των Καταστημάτων Κράτησης κ. **Απ.** Οικονόμου και του διευθυντή των Φυλακών Κορυδαλλού κ. **Λ.** Καραμπέκιου.